

ZEUGMA

I. ULUSLARARASI

MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

13-16 Eylül 2018

Gaziantep

ÖZET KİTABI

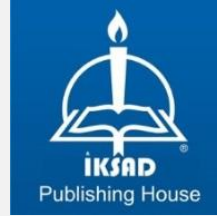
Editörler

Dr. Senem ALTAN

Dr. Ebru Gamze ÇİFTÇİ

ISBN 978-605-7510-61-7

KONGRE ÖZET KİTABI

ZEUGMA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ 13-16 Eylül 2018 Gaziantep

Editörler
Dr. Senem ALTAN
Dr. Ebru Gamze ÇİFTÇİ

İKSAD YAYINEVİ®
(TC. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI YAYINEVİ RUHSAT NUMARASI: 2014/31220)
TÜRKİYE
TR: +90 342 606 06 75 USA: +1 631 685 0 853
E-mail: info@iksad.com
www.iksad.org www.iksadkongre.org

Bu kitabın tüm hakları İKSAD Yayınevi'ne aittir.
Yazarlar etik ve hukuki olarak eserlerinden sorumludurlar.

Iksad Publications - 2018©

Yayın Tarihi: 05.10.2018

ISBN – 978-605-7510-61-7

KONGRE KÜNYESİ

KONGRE ADI

ZEUGMA I. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

TARİHİ VE YERİ

13-16 Eylül 2018, GAZİANTEP

DÜZENLEYEN KURUMLAR

İKSAD- İktisadi Kalkınma ve Sosyal Araştırmalar Derneği

KONGRE BAŞKANI

Prof. Dr. Necati DEMİR

DÜZENLEME KURULU BAŞKANI

Mustafa Latif EMEK

KOORDİNATÖR

Zhuldyz SAKHİ

YABANCI KONUŞMACILAR

Firoz FAOZİ -*Afganistan*

Mohammad Rahim QURBAT- *Afganistan*

Dr. Akbar VALADBİĞİ- *İran*

Dr. Bauryzhan BOTAKARAYEV- *Kazakistan*

Lile KABADZE- *Gürcistan*

Lec. Akrama KHANOM- *Bangladeş*

KONGRE DİLLERİ

Türkçe, İngilizce, Rusça

FOTOĞRAF GALERİSİ

**BİLİM VE DANIŞMA
KURULU**

Dr. Alma T. AKAJANOVA

Abay Kazak Milli Pedagoji Üniversitesi

Dr. Alia R. MASALİMOVA

Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Amanbay MOLDİBAEV

Taraz Devlet Pedagoji Üniversitesi

Dr. Ahmet KULAŞ

Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Akmaral S. SYRGAKBAYEVA

Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Armağan KONAK

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Dr. Anatoliy LOGİNOV

**Ukrayna Şevçenko Lugan Milli
Üniversitesi**

Dr. A.S. KIDIRŞAYEV

**Makhambet U. Batı Kazakistan Devlet
Üniversitesi**

Dr. Ayslu B. SARSEKENOVA

Orleu Milli Kalkınma Enstitüsü

Dr. Bahit KULBAEVA

S.Baybeşev Aktobe Üniversitesi

Dr. Bakıt OSPANOVA

**H.Ahmet Yesevi Uluslararası Kazak-
Türk Üniversitesi**

Dr. Bayram BOLAT

Ömer Halisdemir Üniversitesi

Dr. Bazarhan İMANGALİYEVA

**K.Zhubanov Aktobe Devlet Bölge
Üniversitesi**

Dr. B.K.ZAYADAN

Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Botagul TURGUNBAEVA

**Kazak Devlet Kızlar Pedagoji
Üniversitesi**

Dr. Caner KARAVİT

Mimar Sinan Üniversitesi

Dr. Cholpon TOKTOSUNOVA

Rasulbekov Kırgız Ekonomi Üniversitesi

Dr. Gulşat ŞUGAYEVA

**Dosmukhamedov Atyrau Devlet
Üniversitesi**

Dr. D.K.TÖLEGENOVA

**Makhambet U. Batı Kazakistan Devlet
Üniversitesi**

Dr. G.I. ERNAZAROVA

Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Dinarakhan TURSUNALİEVA

Rasulbekov Kırgız Ekonomi Üniversitesi

Dr. Hikmet DEMİRCİ

**Kahramanmaraş Sütçü İmam
Üniversitesi**

Dr. Dursun KÖSE

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Dr. İsaevna URKİMBAEVA

**Abılay Han Uluslararası İlişkiler
Üniversitesi**

Dr. Dzhakipbek Altaevich ALTAYEV

Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Kalemkas KALİBAEVA

**Kazak Devlet Kızlar Pedagoji
Üniversitesi**

Dr. Elvan YALÇINKAYA

Ömer Halisdemir Üniversitesi

Dr. Karligash BAYTANASOVA

Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Fethi DEMİR

Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. K.A.TLEUBERGENOVA

**Kazak Devlet Kızlar Pedagoji
Üniversitesi**

Dr. Gulmira ABDİRASULOVA

**Kazak Devlet Kızlar Pedagoji
Üniversitesi**

Dr. Kenjehan MEDEUBAEVA

**Kazak Devlet Kızlar Pedagoji
Üniversitesi**

Dr. Kenan İLARSLAN
Afyon Kocatepe Üniversitesi

Dr. Keles Nurmaşulı JAYLIBAY
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji
Üniversitesi

Dr. Kulaş MAMİROVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji
Üniversitesi

Dr. Mahabbat OSPANBAEVA
Taraz Devlet Pedagoji Üniversitesi

Dr. Maha Hamdan ALANAZİ
Riyad Kral Abdülaziz Teknoloji
Enstitüsü

Dr. Malik YILMAZ
Atatürk Üniversitesi

Dr. Mavlyanov ABDİGAPPAR
Kırgızistan Elaralık Üniversitesi

Dr. Maira ESİMBOLOVA
Kazakistan Narkhoz Üniversitesi

Dr. Maira MURZAHMEDOVA
Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Metin KOPAR
Adıyaman Üniversitesi

Dr. Mustafa METE
Gaziantep Üniversitesi

Dr. Mustafa TALAS
Ömer Halisdemir Üniversitesi

Dr. Mustafa ÜNAL
Erciyes Üniversitesi

Dr. Han Nadejda
E.A. Buketov Karaganda Devlet
Üniversitesi

Dr. Osman Kubilay GÜL
Cumhuriyet Üniversitesi

Dr. P.S. PANKOV
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji
Üniversitesi

Dr. Rustem KOZBAGAROV

M. Tınışbayev Kazak Araç ve İletişim Akademisi

Dr. Zharkyn BALTABAEVA
Abay Kazak Milli Pedagoji Üniversitesi

Dr. Sarash KONYRBAEVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Zongxian FENG
Xi'an Jiatong Üniversitesi

Dr. Salima N. KAİRJANOVA
Dosmukhamedov Atyrau Devlet Üniversitesi

Dr. Şara MAJITAYEVA
E.A. Buketov Karaganda Devlet Üniversitesi

Dr. Vecihi SÖNMEZ
Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Vera ABRAMENKOVA
Rusya Aile ve Eğitim Çalışmaları Enstitüsü

Dr. Yang ZİTONG
Wuhan Üniversitesi

Dr. Zeynullina AYMAN
S. Toraygırov Pavlodar Devlet Üniversitesi

ZEUGMA I. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR

KONGRESİ

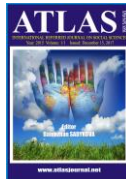
13-16 Eylül/ Gaziantep

TARİH	OTURUM BAŞKANI	SALON
14.09.2018 CUMA / 09 ⁰⁰ -12 ⁵⁰	Dr.Öğr.Üyesi Handan HAYDAROĞLU ŞAHİN&Dr. Öğr. Üyesi MAHMET ARSLAN	ZEUGMA-1
SÜRE	YAZARLAR	BAŞLIK
	Mehmet DEMİRKOL	MANDİBULAR SANTRAL DEV HÜCRELİ GRANÜLOMANIN LEZYON İÇİ KORTİKOSTEROİD TEDAVİSİ İLE KÜÇÜLTÜLMESİ
	Mehmet DEMİRKOL& Mustafa YALÇIN &Carullah Anıl KAR	GENİŞ OROANTRAL AÇIKLIĞIN BUKKAL YAĞ DOKUSU FLEBİ KAPATILMASI: OLGU RAPORU
	Dr.Öğr.Üyesi Mustafa YALÇIN	MANDİBULADAKİ GENİŞ ODONTOJENİK KİSTLERİN KONSERVATİF TEDAVİSİ: 2 VAKA SUNUMU
	Dr.Öğr.Üyesi Mustafa YALÇIN & Mehmet DEMİRKOL & Aykut Can BALKANLIOĞLU	SUBLİNGUAL BEZDE SIALOLİTİAZİS VE CERRAHİ TEDAVİSİ
	Dr.Öğr.Üyesi Özge PARLAR ÖZ	ANTERİOR ESTETİĞİN LAZER DESTEĞİ KULLANARAK ZİRKONYUM ALT YAPILI SABİT PROTEZLER İLE REHABİLİTASYONU
	Arş.Gör.Dt. Funda SOYSAL&Dr.Öğr. Üyesi ÖZGE PARLAR ÖZ &Dr.Öğr.Üyesi Nermin DEMİRKOL &Uzm. Dt. BUKET ÖZSOY	FONKSİYONEL VE ESTETİK KAYNAKLI DENTAL PROBLEMLERE MULTİDİSİPLİNER TEDAVİ YAKLAŞIMI: OLGU SUNUMU
	Arş.Gör.Dt.Funda SOYSAL &Dr.Öğr.Üyesi Nermin DEMİRKOL &Dr.Öğr.Üyesi Özge PARLAR ÖZ & Arş.Gör.Dt. Meral UZUNKAYA	ANTERİOR ESTETİĞİN YENİ NESİL TAM PORSELEN SİSTEMİYLE REHABİLİTASYONU: OLGU SUNUMU
	Dt. Uğur HİLALOĞLU& Dr.Öğr.Üyesi Nermin DEMİRKOL & Dr.Öğr.Üyesi Özge PARLAR ÖZ	TAM AĞIZ REHABİLİTASYON İLE DİKEY BOYUT ARTTIRILMASI: OLGU SUNUMU
	Dt. Uğur HİLALOĞLU& Dr.Öğr.Üyesi Nermin DEMİRKOL & Dr.Öğr.Üyesi Özge PARLAR ÖZ	PORSELEN LAMİNATE VENEERLERLE DİASTEMA REHABİLİTASYONU: OLGU SUNUMU
	Dr.Öğr.Üyesi Selma URFALIOĞLU& Dr.Öğr.Üyesi ABDULLAH BEYOĞLU	İNSÜLİN BAĞIMLI TİP 2 DİYABETES MELLİTUSLU HASTALARDA GÖZYAŞI KALİTE VE MİKTARININ DEĞERLENDİRİLMESİ
	Dr.Öğr.Üyesi M. Tuğba TEMEL	PEDİATRİ SERVİSİNDE İDRAR YOLU ENFEKSİYONU TANISI İLE YATAN HASTALARIN ETKEN MİKROORGANİZMALARININ İNCELENMESİ
	Dr.Öğr.ÜyesiMurat KARAOĞLAN	EN SIK GÖRÜLEN ENDOKRİN ORGAN SPESİFİK OTOİMMUN HASTALIKLARIN KLİNİK VE İMMUNOGENETİK KARAKTERİSTİKLERİ:RİSK VE PROGNOSTİK FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİ
	Dr.Öğr.Üyesi Handan HAYDAROĞLU ŞAHİN(Oturum Başk.)	HEMATOLOJİK MALİGNİTELERDE PROKALSİTONİN VE C-REAKTİF PROTEİNİN DİAGNOSTİK ÖNEMİ
	Dr.Öğr.Üyesi M. Enes COŞKUN	PEDİATRİ KLİNİĞİNDE HEPATİTİT A TANISI ALAN HASTALARIN DEMOGRAFİK VE LABORATUVAR VERİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
	Dr.Öğr.Üyesi Mahmut ARSLAN (Oturum 2. Başk.)	BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİNDE CERRAHİ BRANŞLARDA GÖREV YAPMAKTA OLAN ARAŞTIRMA GÖREVLİLERİ ARASINDA HASTA KAN YÖNETİMİ HAKKINDA FARKINDALIK DURUMUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ
	Nermin Demirkol	TOTAL DİŞSİZ HASTANIN ALL-ON-FOUR İMPLANT TEKNİĞİ İLE REHABİLİTASYONU
	Dr.Öğr.ÜyesiHavva YEŞİL ÇINKİR	REGORAFENİB İLE METASTATİK KOLOREKTAL KANSER TEDAVİSİNDE GERÇEK YAŞAM VERİLERİ
	Dr.Öğr.Üyesi Havva YEŞİL ÇINKİR	ANOREKTAL MALİGN MELANOM TANILI HASTALARIN RETROSPEKTİF DEĞERLENDİRİLMESİ
	Adile NEŞE	TİP 2 DİYABET YÖNETİMİNDE DİSİPLİNERARASI YAKLAŞIMIN ÖNEMİ

Not: Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,

Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir

Birden çoksunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

ZEUGMA I. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR

KONGRESİ

13-16 Eylül/ Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
14.09.2018 CUMA / 09 ⁰⁰ -12. ⁰⁰		Prof.Dr. Necati DEMİR&Dr.Şahin ÇETİNKAYA	ZEUGMA-2
SÜRE	YAZARLAR	BAŞLIK	
	Dr.Öğr.Üyesi Nihat PAMUK	ARMONİ ARAMA ALGORİTMASI KULLANILARAK ENERJİ İLETİM HATLARINDAKİ KAFES TİPİ DEMİR DİREKLERİN OPTİMAL TASARIMI	
	Dr.Öğr.Üyesi Nihat PAMUK	INVESTIGATION OF THE SHUNT COMPENSATOR EFFECT IN DEVELOPING VOLTAGE STABILITY INDEX OF OVERHEAD ENERGY TRANSMISSION LINES	
	Elif Çisem EKİNCİ & Assoc. Prof. Dr.Ali KOÇAK.	INVESTIGATION OF THERMAL ACTION IN REINFORCED CONCRETE FRAME STRUCTURES	
	Dr.Şahin ÇETİNKAYA (Oturum 2. Başkanı)	TÜRKİYE'DE SİGARA TÜKETİMİ VE SİGARA İLE MÜCADELENİN EKONOMİK ETKİLERİ	
	Dr. Şahin ÇETİNKAYA	TÜRKİYE'DE 2002-2018 DÖNEMİNDE YAPILAN SEÇİMLER VE SEÇİM EKONOMİSİ BELİRTİLERİ VE MALİYETLERİ	
	Arş.Gör. Ramazan TEMEL& Arş.Gör. Hülya YEŞİLYURT TEMEL	GEÇİCİ KORUMA STATÜSÜNDEKİ SURİYELİLERİN EMEK EKSENİNDE İNCELENMESİ (MANİSA İLİ ÖRNEĞİ)	
	Arş.Gör. Ramazan TEMEL & Arş.Gör. Hülya YEŞİLYURT TEMEL	GENÇLERİN SOSYAL DIŞLANMA BAĞLAMINDA İNCELENMESİ	
	Doç.Dr. İbrahim GİRİTLİOĞLU&YL.Öğr. Ummahan TURHAN	ÖRGÜTSEL SOSYALİZASYONUN, DUYGUSAL EMEK VE ÖRGÜTSEL BAĞLILIK ÜZERİNE ETKİSİ: MUĞLA'DA BULUNAN OTEL İŞLETMELERİNDE BİR ARAŞTIRMA	
	Doç.Dr. İbrahim GİRİTLİOĞLU& Yl. Öğr. Ummahan TURHAN	OTEL İŞLETMELERİNDE ÖRGÜTSEL SOSYALİZASYON ÜZERİNE KAVRAMSAL BİR İNCELEME	
	Arş.Gör. Fuat EROL & Doç.Dr. Fatma Zeynep ÖZATA	TÜRKİYE'DE OTOMOTİV SEKTÖRÜNDE YAŞANAN KUSURLU ÜRÜN KRİZLERİ VE ÜRÜN GERİ ÇAĞIRMALARI ÜZERİNE BİR İNCELEME	
	Dr.Öğr.Üyesi Sevcan GÜLEÇ SOLAK& Dr.Öğr.Üyesi Şerife PEKKÜÇÜKŞEN& Dr.Öğr.Üyesi Vasfiye ÇELİK	YEREL YÖNETİMLERDE İÇDENETİMİN ÖNÜNDEKİ YAPISAL ENGELLER	
	Prof.Dr. Ercan OKTAY&Arş.Gör. ARZU MALTAŞ EROL	KENTSEL YAYILMANIN KONUT TERCİHİNE ETKİSİ: KARAMAN ÖRNEĞİ	
	Dr.Gökhan ALTAN & Doç.Dr. Yakup KUTLU	THE IMPACT OF HEART SOUNDS AS ADDITIONAL FEATURES ON COPD ANALYSIS USING DEEP LEARNING	
	Dr.Öğr.Üyesi Emrah AYDEMİR	KOMÜNİZMLE SAVAŞTA RADIO FREE EUROPE / RADIO LIBERTY	
	Prof.Dr. Necati DEMİR (Oturum Başkanı)	TÜRKİYE'DE KÜLTÜR PLANLAMASI	

Not: Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,

Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir

Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

ZEUGMA I. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR

KONGRESİ

13-16 Eylül/ Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
14.09.2018 CUMA / 13. ⁰⁰ -15. ⁰⁰		Prof.Dr. Cemal TURAN& Vahdettin AKMEŞE	ZEUGMA-1
SÜRE	YAZARLAR	BAŞLIK	
13. ⁰⁰ /13. ¹⁰	Prof.Dr. Cemal TURAN(Oturum Başkanı)&Durul HAZAR	TAXONOMY AND GENETIC ANALYSIS OF CHAETOGNATHA (SAGITTIDAE) SPECIES IN İSKENDERUN BAY	
13. ¹⁰ /13. ²⁰	Prof.Dr. Cemal TURAN Sibel SEVENLER	THE RELATIONSHIP BETWEEN GENETIC CHANGE AND TOLERANCE IN TILAPIA (OREOCHROMIS AUREUS) EXPOSED TO TOXIC CONTAMINATION	
13. ²⁰ /13. ³⁰	Serpil KARAN&Ali UYAN&Servet Ahmet DOĞDU & Prof.Dr.FundaTURAN&Dr.Öğr.Üyesi Mevlüt GÜRLEK &Prof.Dr. Cemal TURAN	GENETIC STRUCTURE OF THE EUROPEAN EEL ANGUILLA ANGUILLA WITH MTDNA SEQUENCING ANALYSIS	
13. ³⁵ /13. ⁴⁰	Arş.Gör. Kadir TOHMA &Doç.Dr.Yakup KUTLU &Prof.Dr. Cemal TURAN	“SARDA SARDİ” BALIK TÜRÜNE AİT ANATOMİK NOKTALARIN TAHMİNİ	
13. ⁴⁰ /13. ⁵⁰	Prof.Dr. Funda TURAN & Prof.Dr. Cemal TURAN	APPLICATION OF DIETARY HOP (HUMULUS LUPULUS) EXTRACT AS GROWTH-PROMOTERS IN COMMON CARP, CYPRINUS CARPIO (L. 1758)	
13. ⁵⁰ /14. ⁰⁰	Prof.Dr. Funda TURAN & Prof.Dr. Cemal TURAN	THE POTENCY OF HOP EXTRACT (HUMULUS LUPULUS) ON SEX REVERSAL IN GUPPY POECILIA RETICULATA	
14. ⁰⁰ /14. ¹⁰	Ziraat Yük. Müh.Vahdettin AKMEŞE& Dr.Öğr.Üyesi Mahmut İSLAMOĞLU	GAZİANTEP İLİNDE TARLA VE DEPO ŞARTLARINDA BUĞDAY (TRITICUM AESTIVUM L.) KALİTESİNE ETKİ EDEN ENTOMOLOJİK FAKTÖRLER	
14. ¹⁰ /14. ²⁰	Ziraat Yük. Müh.Vahdettin AKMEŞE& Dr.Öğr.Üyesi Mahmut İSLAMOĞLU	GAZİANTEP’TE KIŞLAK VE EKİLİ ALANLARDA SÜNE (EURYGASTER INTEGRICEPS PUT.) (HET.:SCUTELLERIDAE)’NİN DOĞAL DÜŞMANLARI VE ETKİNLİKLERİ	
14. ²⁰ /14. ³⁰	Ziraat Yük. Müh.Vahdettin AKMEŞE& Dr.Öğr.Üyesi Mahmut İSLAMOĞLU	ADANA’DA SORGUM SÜRGÜN SİNEĞİ ATHERIGONA VARİA MEİGEN (DİPTERA: MUSCIDAE)’NİN FARKLI KONUKÇULARI VE ZARAR DURUMLARI	
14. ³⁰ /14. ⁴⁰	Dr.Öğr.Üyesi Mahmut İSLAMOĞLU& Ziraat Yük. Müh. Vahdettin AKMEŞE	GAZİANTEP İLİNDE YER ALETLERİ İLE SÜNE MÜCADELESİNİN SÜNE ERGİN (DİPTERA: TACHINIDAE) VE YUMURTA PARAZİTOİTLERİ (HYMENOPTER: SCELIONIDAE)’NİN ETKİNLİĞİNE ETKİLERİ	
14. ⁴⁰ /14. ⁵⁰	Dr.Öğr.Üyesi Mahmut İSLAMOĞLU& Ziraat Yük. Müh. Vahdettin AKMEŞE	GAZİANTEP İLİNDE SÜNE YUMURTA PARAZİTOİTLERİNİN (HYMENOPTERA: SCELIONIDAE) SALIM ÇALIŞMALARİ VE ETKİNLİKLERİ	
14. ⁵⁰ /15. ⁰⁰	Dr.Öğr.Üyesi Mahmut İSLAMOĞLU& Ziraat Yük. Müh. Vahdettin AKMEŞE(Oturum 2. Başkanı)	GAZİANTEP İL VE İLÇELERİNDE SÜNE YUMURTA PARAZİTOİTLERİ TRİSSOLCUS SPP. (HYM.:SCELIONIDAE)’NİN TÜRLEİ VE ETKİNLİKLERİ	

Not: Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,

Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir

Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

ZEUGMA I. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR

KONGRESİ

13-16 Eylül/ Gaziantep

TARİH	OTURUM BAŞKANI	SALON
14.09.2018 CUMA / 13. ⁰⁰ -15. ⁰⁰	Prof.Dr. Sibel ERKAL	ZEUGMA-2
SÜRE	YAZARLAR	BAŞLIK
13. ⁰⁰ /13. ¹⁰	Doç.Dr. Hande ŞAHİN & Prof.Dr. Sibel ERKAL (Oturum Başkanı)	YETİŞKİNLERİN EVLİLİKTE KADINA KARŞI FİZİKSEL ŞİDDETE İLİŞKİN TUTUMLARININ BELİRLENMESİ
13. ¹⁰ /13. ²⁰	PROF.DR. Şener DEMİREL & Arş.Gör. Yelda KÖKÇÜ	ALİAĞA VAHİD'İN ŞİİRLERİNDE REDİF KULLANIMI
13. ²⁰ /13. ³⁰	Arş.Gör. Edibe Begüm ÖZEREN & Prof.Dr. Mine ULUSOY	KONYA MENGÜÇ CADDESİNDEKİ İŞLEVİ DEĞİŞEN GELENEKSEL TÜRKEVLERİNİN İNCELENMESİ
13. ³⁵ /13. ⁴⁰	Ömer ÖZEREN & Mustafa KORUMAZ	SAFRANBOLU TABAKHANE BİNASIYENİDEN KULLANIM OLANAKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ
13. ⁴⁰ /13. ⁵⁰	Prof.Dr. Şener DEMİREL & Arş.Gör. Yelda KÖKÇÜ	CAHİT ZARİFOĞLU'NUN YÜREKDEDE İLE PADİŞAH ADLI ESERİNDE SÖZ VARLIĞININ BİR UNSURLARI OLARAK İKİLEMELER
13. ⁵⁰ /14. ⁰⁰	Arş.Gör.Dr. Yasemin GÜRSOY	SOVYET KAMPLARINA FARKLI BİR BAKIŞ: SERGEY DOVLATOV'UN ZONA'SI
14. ⁰⁰ /14. ¹⁰	Arş.Gör.Dr. Yasemin GÜRSOY	VASİL BİKOV'UN DARAĞACI ÖYKÜSÜNDE SOVYET PARTİZANLARI
14. ¹⁰ /14. ²⁰	Neslihan AKÇAY & Mehmet SAĞLAM	İLKOKUL ÇOCUKLARIN RESİMLERİNİN YAŞ VE CİNSİYET AÇISINDAN DEĞERLENDİRMESİ
14. ²⁰ /14. ³⁰	Dr.Öğr.Üyesi Selman SARICA	ABR SONUÇLARININ AİLE EĞİTİM VE ALGI DÜZEYİ İLE KARŞILAŞTIRILMASI
14. ³⁰ /14. ⁴⁰	Dr.Öğr.Üyesi Hasan KARACA	ANLAMINA GÖRE CÜMLE ÇEŞİTLERİ
14. ⁴⁰ /14. ⁵⁰	Öğr.Gör. Mehmet ATILGAN & Doç.Dr. Zeynep GÜNGÖRMÜŞ	GÜNDÜZ VE GECE EĞİTİM ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK GÜDÜLENME, AKADEMİK ÖZYETERLİK, AKADEMİK ERTELEME DAVRANIŞLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ
14. ⁵⁰ /15. ⁰⁰	Doç.Dr. Rashid JABBAROV (Oturum 2. Başkanı)	FARKLI PROFESYONLARIN ÖĞRENCİLERİNDEN KENDİNDEN GERÇEKLEŞTİRME GELİŞİMİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Not: Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,

Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir

Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

ZEUGMA I. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR

KONGRESİ

13-16 Eylül/ Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
14.09.2018 CUMA / 16.00-18.00		Prof.Dr. Abdullah SOYSAL&Dr.Öğr.Üyesi Melih YILAR	ZEUGMA-1
SÜRE	M	BAŞLIK	
	Arş.Gör.Dr. Mustafa ÖZKAN	CİSİM ÜZERİNDEKİ QUASI-CYCLIC KODLAR VE GENİŞLETİLMİŞ DURUMLAR	
	Arş.Gör.Dr. Mustafa ÖZKAN	DEĞERLENDİRİLMİŞ CİSİMLERİN ÖZELLİKLERİ VE DEĞERLENDİRME UYGULAMALARI	
	Arş.Gör.Dr. Mustafa ÖZKAN	DEĞERLENDİRME TEORİSİNDE CİSİMLERİN TAMLANIŞLARI VE CİSİM GENİŞLEMELERİ ÜZERİNE	
	Dr.öğr.Üyesi Melih YILAR (Oturum 2. Başkanı)	THE PHYTOTOXIC EFFECTS ON CULTIVATED PLANTS OF ISATIS GLAUCA AUCHER EX BOISS WATER EXTRACTS	
	Dr.Öğr.Üyesi Melih YILAR&Dr.Öğr.Üyesi Yusuf BAYAR	SALVIA SYRIACA L. FARKLI BİTKİ EKSTRAKTLARININ ANTİFUNGAL VEFİTOTOKSİK ETKİSİ	
	Dr.Öğr.Üyesi Yusuf BAYAR&Dr.Öğr.Üyesi Melih YILAR &Dr.Öğr.Üyesi Kadir AKAN	CRAMBE ORIENTALIS L. BİTKİSİNDEN ELDE EDİLEN METHANOL EKSTRAKTININBİTKİ PATOJENİ FUNGUSLAR ÜZERİNE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI	
	Dr.Öğr.Üyesi YUSUF BAYAR Dr.Öğr.Üyesi MELİH YILAR	SALVIA VİRGATA JACQ. FARKLI BİTKİ EKSTRAKTLARININ ANTİFUNGAL VEFİTOTOKSİK ETKİSİ	
	Hasan ARSLANOĞLU	PHOTOCATALYTIC REDUCTION OF CR(VI) IN AQUEOUS SOLUTIONS BY FORMIC ACID	
	Hasan ARSLANOĞLU &Ramazan ORHAN &M. Deniz TURAN	DETERMINATION OF OPTIMUM CONDITIONS FOR CU (II) ADSORTION FROM AQUEOUS SOLUTIONS	
	Prof.Dr.Abdullah SOYSAL (Oturum Başkanı) Ali GÖDE	BAZI DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİN ÖZ BAKIM GÜCÜ ÜZERİNE ETKİSİ: SAĞLIK YÖNETİMİ ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	
	Prof.Dr. Abdullah SOYSAL&Esra NARLI&Nurşen TALMAÇ	HEMŞİRELERİN GENEL VE ÖRGÜTSEL SINIZM DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ	
	Prof.Dr. Abdullah SOYSAL&Ayca POLAT	BİR EĞİTİM ARAŞTIRMA HASTANESİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN DUYGUSAL ZEKÂ DÜZEYLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER	

Not: Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,

Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir

Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

ZEUGMA I. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR

13-16 Eylül/ Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
14.09.2018 CUMA / 15. ⁰⁰ -17. ³⁰		Dr.Öğr.Üyesi. HALE ÇOLAKOĞLU ER	ZEUGMA-2
SÜRE	YAZARLAR	BAŞLIK	
	Dr.Öğr.Üyesi Hale ÇOLAKOĞLU ER (Oturum Başkanı) & Dr.Öğr.Üyesi Çağrı DAMAR	DİNAMİK KONTRASTLI MEME MR GÖRÜNTÜLEMENİN KULLANIMI	
	Arş.Gör. Ece KAPLAN Arş.Gör. Ender Ersin AVCI	KADINLARDA GÖRÜLEN ÜRİNER İNKONTİNANS VE KEGEL EGZERSİZİ	
	Öğr.Gör. Hakan AVAN&Arş.Gör. Ece KAPLAN&Öğr.Gör. Göksel DÜRMÜŞ &Öğr.Gör. Aysun ÖZDEMİR	MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN İLK KLİNİK UYGULAMA ÖNCESİ VE SONRASI STRES DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ	
	Dt.Fatma SOYBAY&Dr.Öğr. üyesiAyşegül GÜLEÇ &Dr.Öğr.ÜyesiMerve GÖYMEN	TEMPOROMANDİBULER EKLEM BOZUKLUKLARININ TEDAVİSİNDE ORTOGNATİK CERRAHİ	
	Dr.Öğr.Üyesi Hülya NAZİK&Dr.Öğr.Üyesi Hakan HAKKOYMAZ	DERMATOLOJİK YAKINMA İLE ACİL SERVİSE BAŞVURAN HASTALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ	
	Dr.Öğr.Üyesi Hakan HAKKOYMAZ &Dr.Öğr.Üyesi Selçuk NAZİK	ENFEKSİYON NEDENİ İLE ACİL SERVİSE BAŞVURAN GERİYATRİK HASTALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ	
	İlhan BAHAR &Gülseren ELAY	DETERMINING THE FREQUENCY OF ANXIETY IN INTENSIVE CARE NURSES WORKING IN TURKEY	
	Arş.Gör. Dr. Cuma SUNGUR (Oturum 2. Başkanı)	TÜRKİYE'DEKİ ÜNİVERSİTE HASTANELERİNİN MİSYON VE VİZYONLARININ İÇERİK ANALİZİ	
	Arş.Gör.Dr.Cuma SUNGUR	SAĞLIĞIN SOSYAL BELİRLEYİCİLERİNİN DOĞUŞTAN BEKLENEN YAŞAM SÜRESİ ÜZERİNE ETKİSİ	
	Dr.Öğr.Üyesi Ebru BİRİCİK	ASA SKORU, CERRAHİ ÖNCESİ HEMOGLOBİN-HEMATOKRİT DEĞERLERİ VE CERRAHİ TİPİ İLE PEROP VE POSTOP KAN TRANSFÜZYONU ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	
	Dr.Öğr.Üyesi Eda Didem YALÇIN& Arş.Gör. Çiğdem BOZAN	BİFOSFONAT KULLANIMI VE CERRAHİ İŞLEM GEREKEN HASTALARDA DIŞ HEKİMİ YAKLAŞIMI	
	Dr.Öğr.Üyesi Eda Didem YALÇIN& Arş.Gör. Çiğdem BOZAN	KONİK IŞINLI BİLGİSAYARLI TOMOGRAFİ GÖRÜNTÜLERİNDE RAPORLAMA	
	Dr.Öğr.Üyesi Eda Didem YALÇIN	DIŞ HEKİMLİĞİNDE RADYASYON GÜVENLİĞİ	
	Uzm.Dr.Tolga ERGÖNENÇ	STERNOKLAVİKÜLER EKLEM KONDİRİTİ: TİETZE SENDROMU	
	Dr.Öğr.Üyesiİrfan VeySEL DÜZEN	ATRIAL FİBRİLASYON PATOFİZYOLOJİSİNDE SİTOKROM P-450 ENZİMLERİNİN YERİ	
	Uzm.Dr. İsmail ALTINTOP	ERCİYES ÜNİVERSİTESİ HASTANELERİ AFET PLANI	
	Uzm.Dr. İsmail ALTINTOP	KARBON MONOKSİT ZEHİRLENMELERİNDE HİPERBARİK OKSİJEN TEDAVİSİ VERİLEN PEDIATRİK VE ERİŞKİN HASALARIMIZIN KARŞILAŞTIRILMASI, RETROSPEKTİF GÖZLEMSEL ÇALIŞMA	
	Yasemin AY ALTINTOP, Selma KARAGÖZ	BİR EĞİTİM ARAŞTIRMA HASTANESİNİN İNVAZİF ÖRNEKLERİNDE ÜREYEN CANDİDA TÜRRLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: İKİ YILLIK DENEYİM	

Not: Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,

Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir

ZEUGMA I. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR

KONGRESİ

13-16 Eylül/ Gaziantep

Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
15.09.2018 CUMARTESİ / 09 ⁰⁰ -12. ⁰⁰		Doç.Dr. FATİH ARSLAN	ZEUGMA-1
SÜRE	YAZARLAR	BAŞLIK	
09. ⁰⁰ /09. ¹⁵	Doç.Dr.Fatih ARSLAN	TEMSİL DEĞERLERİ VE YENİDENLEŞME... NECİP FAZIL ŞİİRİNDE “HİÇ” LİK	
09. ¹⁵ /09. ³⁰	Dr.Öğr.Üyesi Hasan TAŞKIRAN	SAHİP ÇIKAMADIĞIMIZ BİR MİRAS: MAKBER-İ HOCA NİZÂMÜ’L-MÜLK	
09. ³⁰ /09. ⁴⁵	Dr.Öğr.Üyesi Pakize ÇOBAN KARABULUT	BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI SONRASI SINIR SORUNLARI: ORTADOĞU	
09. ⁴⁵ /10. ⁰⁰	Dr.Öğr.Üyesi Hasan TAŞKIRAN	SAVAŞLARI MEŞRULAŞTIRMA YÖNTEMİ OLARAK DİNİ FETVALAR: SULTAN II. MURAD’IN KARAMAN SEFERİ ÖRNEĞİ	
10. ⁰⁰ /10. ¹⁵	Dr.Öğr.Üyesi Bertan RONA	WOLFGANG AMADEUS MOZART’IN SARAYDAN KIZ KAÇIRMA OPERASININ MÜZİKAL ÖZELLİKLERİ VE DÜŞÜNSEL ARKA PLANI	
10. ¹⁵ /10. ³⁰	Dr.Öğr.Üyesi Bertan RONA	RAFAELLO’NUN BİR TABLOSUNDAN HAREKETLE SEMAVİ DİNLERİN İNSAN VE ENSTRÜMAN SESLERİNE BAKIŞI ÜZERİNE BAZI DÜŞÜNCELER	
10. ³⁰ /10. ⁴⁵	Öğr.Gör.Dr. Gülsüm NAKİBOĞLU	MİTAT ENÇ’İN EDEBİ ESERLERİNDE İLAÇ, ECZANE, ECZACI VE ECZACILIK UYGULAMALARI	
10. ⁴⁵ /11. ⁰⁰	Dr.Öğr.Üyesi Burhan BEGER	ÇOCUKLARDA YUTULAN YABANCI CİSİMLERİ ATİPİK MİGRASYONU	
11. ⁰⁰ /11. ¹⁵	Dr.Öğr.Üyesi Bertan RONA	KLASİK TÜRK MUSİKİSİNİN “İSTANBUL MÜZİĞİ” OLARAK ADLANDIRILMASINA DAİR ELEŞTİREL BİR YAKLAŞIM	
11. ¹⁵ /11. ³⁰	Doç.Dr. Gülsüm ÇALIŞIR&AleynaMakbule ÜNAL&Arş.Gör. Tuğçe AYDOĞAN KILIÇ	DİNİ BAYRAM GELENEKLERİNİN KİŞİLERARASI İLETİŞİME YANSIMALARI	
11. ³⁰ /11. ⁴⁵	Doç.Dr. Gülsüm ÇALIŞIR&Aleyna Makbule ÜNAL&Arş.Gör. Tuğçe AYDOĞAN KILIÇ	HALKLA İLİŞKİLER UYGULAMASI OLARAK MARKALARIN SOSYAL MEDYAYI KULLANIM ŞEKKİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	
11. ⁴⁵ /12. ⁰⁰	Arş.Gör. Asım DİLMAÇÜNAL	TEMELCİLİĞE YAPILAN KEYFİLİK İTİRAZI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	
12. ⁰⁰ /12. ¹⁵	Doç.Dr. Fatih ARSLAN	ŞİİRİN VE İNTİHARIN KIYISINDA... BİR SANAT OTOPSİSİ / NİLGÜN MARMARA	

Not: Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,

Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir

Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

ZEUGMA I. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR

KONGRESİ

13-16 Eylül/ Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
15.09.2018 CUMARTESİ / 09 ⁰⁰ -12. ³⁰		PROF. DR. ZERRİN ALADAĞ DR. & Dr.ÖĞR. Ü. GAMZE TALİH	ZEUGMA-2
SÜRE	YAZARLAR	BAŞLIK	
09. ⁰⁰ /09. ¹⁵	Arş.Gör. Selen AVCI&Dr.Öğr.Üyesi Atakan ALKAN& Sevil GÜNEL&Prof.DR. Zerrin ALADAĞ(Oturum Başkanı)	TIPTA UZMANLIK BÖLÜM TERCİHİNİN BULANIK TOPSIS İLE BELİRLENMESİ	
09. ¹⁵ /09. ³⁰	Arş.Gör. Selen AVCI&Arş.Gör. Çağın KARABIÇAK&Doç.Dr.Gülşen AKMAN& Prof.Dr. Zerrin ALADAĞ	BİR İŞLETMEDE FARKLI HİZMET SEVİYELERİ İÇİN EMNİYET STOĞU MİKTARLARININ BELİRLENMESİ	
09. ³⁰ /09. ⁴⁵	Arş.Gör. Selen AVCI&Dr.Öğr.Üyesi Atakan ALKAN&Cansu ARABACI&Prof.Dr. Zerrin ALADAĞ	KOCAELİ İLİ KONUT SATIŞLARININ TAHMİNİ VE GÖÇ MİKTARLARI İLEİLİŞKİLENDİRİLMESİ	
09. ⁴⁵ /10. ⁰⁰	Arş.Gör. Selen AVCI&Dr.Öğr.Üyesi Atakan ALKAN&Cansu AYDIN&Prof Dr. Zerrin ALADAĞ	HİDROLİK SEKTÖRÜNDE SERMAYE BÜTÇELEMESİ UYGULAMASI	
10. ⁰⁰ /10. ¹⁵	Arş.Gör. Selen AVCI&Dr.Öğr.Üyesi Atakan ALKAN&Erva BELHAN&Prof.Dr. Zerrin ALADAĞ	BİR E-TİCARET FİRMASINDA SÜREÇ İYİLEŞTİRME UYGULAMASI	
10. ¹⁵ /10. ³⁰	Arş.Gör. Ezgi GÜLER&Arş.Gör. Selen AVCI&Dr.Öğr.Üyesi Atakan ALKAN&Prof. Dr. Zerrin ALADAĞ	BİR ÜRETİM İŞLETMESİNDE DEMATEL VE TOPSIS YÖNTEMLERİ İLE AR-GE PROJELERİNİN SEÇİMİ	
10. ³⁰ /10. ⁴⁵	Dr.öğrt.Üyesi. Saliha YILDIZ & Prof.Dr. Mehmet SAYARLIOĞLU	ROMATOİD ARTRİT HASTALARINDA BÖBREK FONKSİYONLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	
10. ⁴⁵ /11. ⁰⁰	Dr.Öğr.Gör. Elif KAVAL OĞUZ&Fatma AKSUZ ÇINAR	NÖROTROFİK FAKTÖRLERİN SİPERMETRİN HASARINA UĞRAYAN ARKA KÖK GANGLİON NÖRONLARINDA KORUYUCU ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI	
11. ⁰⁰ /11. ¹⁵	Dilek KESKİN & Sevil TOROGLU & Mete KARABOYUN	İNSAN SAĞLIĞI AÇISINDAN CYCLOSPORA CAYETANENSİS ÖNEMİ	
11. ¹⁵ /11. ³⁰	Dilek KESKİN & Sevil TOROGLU & Mete KARABOYUN	SU KAYNAKLI BAKTERİYAL HASTALIKLARIN ÖNEMİ	
11. ³⁰ /11. ⁴⁵	Dr.Öğr.Üyesi Gamze TALİH(Oturum 2. Başkanı)	YOĞUN BAKIMDA ARTER KANÜLASYONU YAPILAN Palyatif BAKIM HASTALARINDA NON –İNAVZİV DOKU OKSİJENİZASYON ÖLÇÜMÜNÜN EKSTREMİTEYİ KORUMA ÜZERİNE ETKİSİ	
11. ⁴⁵ /12. ⁰⁰	Dr.Öğr.Ü. Tutkun TALİH	MASTODİNİSİ OLANLARDA SAĞLIK ANKSİYETESİ, BEDENSEL DUYUMLARI ABARTMA VE DEPRESYON DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	
12. ⁰⁰ /12. ¹⁵	Öğr.Gör.Dr.Elif KAVAL OĞUZ	SİNİRBİLİM ÇALIŞMALARINDA ARKA KÖK GANLİYON NÖRON KÜLTÜRÜ	
12. ¹⁵ /12. ³⁰	Uzm. Dr. Halil KÖMEK	MULTİPL MYELOMA LI HASTADA 68 GA PENTİXAFOR VE 18 F FDG PET-BT BULGULARI	

Not: Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,

Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir

Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

ZEUGMA I. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR

KONGRESİ
13-16 Eylül/ Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
15.09.2018 CUMARTESİ / 09 ⁰⁰ -12. ⁰⁰		Dr.Öğr.Üyesi İtir ALADAĞ GÖRENTAŞ	ZEUGMA-3
SÜRE	YAZARLAR	BAŞLIK	
09. ⁰⁰ /09. ¹⁵	Dr.Öğr.Üyesi İTİR ALADAĞ GÖRENTAŞ (oturma başkanı)	“DUBLIN CASES”: FAMILY REUNIFICATION BEYOND SECURITY QUOTAS	
09. ¹⁵ /09. ³⁰	Dr.Öğr.Üyesi NAZAN DÜZ (oturma 2. başkanı)	SANAT EĞİTİMİNDE OTOTELOS BİR TAVIR OLARAK YARATICILIK VE OYUN	
09. ³⁰ /09. ⁴⁵	Firoz FAOZİ&Mohammad Rahim QURBAT	EFFECT OF NEW OPENED AFGHANISTAN TURKOLOGY DEPARTMENT ON TURKISH AND AFGHAN CULTURE	
09. ⁴⁵ /10. ⁰⁰	Dr.Öğr.Üyesi Emine PETEKAYA&DR. Sema ÖZANDAÇ POLAT&Prof.Dr. Ahmet HİLMİ	ŞARKICI VE ŞARKICI OLMAYAN BİREYLER ARASINDA SES ŞİDDETİ İLE AERODİNAMİK PARAMETRELERİN KARŞILAŞTIRMALI İNCELENMESİ	
10. ⁰⁰ /10. ¹⁵	Dr. Öğr. Üy. Turgay SEBZECİOĞLU	TÜRKÇEDE NESNE ODAKLI BELİRTEÇLER	
10. ¹⁵ /10. ³⁰	Dr.Öğr.Üyesi Afif ATAMAN	TÜRK SINEMASINDA SANSÜR UYGULAMALARI (1939-1977)	
10. ³⁰ /10. ⁴⁵	PROF. DR. Koray DEĞİRMENCI	FOTOĞRAF NE KADAR GERÇEKTİR? SOSYAL BİLİMLERDE FOTOĞRAFİN KULLANIMI ÜZERİNE	
10. ⁴⁵ /11. ⁰⁰	PROF. DR. Koray DEĞİRMENCI	BİR İMGE OLARAK SANAT ESERİ: SANATIN TEMSİL VE ESTETİK ALANI DIŞINDAKİ SOSYOLOJİK TAHAYYÜLÜ	
11. ⁰⁰ /11. ¹⁵	Dr.Öğr.Üyesi Burcu GEZER ŞEN	TÜRKİYE’DE GENÇLERE YÖNELİK EĞİTİM POLİTİKALARI VE UYGULAMALARI	
11. ¹⁵ /11. ³⁰	Dr.Öğr.Üyesi Burcu GEZER ŞEN	GENÇLERİN İDEAL EĞİTİME İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	
11. ³⁰ /11. ⁴⁵	Prof.Dr.Sulhattin YAŞAR & Ramazan TOSUN & Burak BARAN	VALUE-ADDED NOVEL PRODUCTS OBTAINED FROM WHOLE CEREAL FLOURS FERMENTED IN AN OPTIMISED SOLID STATE PROCESS USING LACTOBACILLUS SALIVARIUS SUBSP. SALICINIUS ROGOSA ET AL. (DSM 20555).	

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
15.09.2018 CUMARTESİ / 13. ⁰⁰ -15. ⁰⁰		Doç.Dr. A. Ebru AYDIN	ZEUGMA-1
SÜRE	YAZARLAR	BAŞLIK	
13. ⁰⁰ /13. ¹⁵	Öğr.Gör.Dr. Demet ÇAKIROĞLU (oturma 2 başkanı)&Doç.Dr. Mehmet ALTINÖZ	İŞE KATILIM, ORGANİZASYONEL TABANLI BENLİK SAYGISI VE İŞTEN AYRILMA NİYETİNİN PSİKOLOJİK SÖZLEŞME ÜZERİNE ETKİSİ: SAĞLIK ÇALIŞANLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	
13. ¹⁵ /13. ³⁰	Uzm. Didem DEMİR ERBİL&Prof.Dr. Zeynep ÇOPUR	ZAMAN YÖNETİMİ, ÇALIŞMA YAŞAM KALİTESİ VE İŞ DOYUMU İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ	
13. ³⁰ /13. ⁴⁵	Prof.Dr. İsmail BAKAN &Dr.Öğr.Üyesi İnci Fatma DOĞAN & Makbule OĞUZ & Zehra ÇALIŞIR	KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUĞUN ÖRGÜTSEL BAĞLILIK ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	
13. ⁴⁵ /14. ⁰⁰	Doç.Dr. A. Ebru AYDIN (oturma başkanı)	KİRAL AMİNO ALKOL LİGANDLARININ ASİMETRİK MORİTA BAYLIS HİLLMAN REAKSİYONUNDAKİ UYGULAMALARI	
14. ⁰⁰ /14. ¹⁵	Doç.Dr. A. Ebru AYDIN	KİRAL α -HİDROKSİ AMİD TÜREVİ KİRAL LİGANDLARIN ASİMETRİK MORİTA BAYLIS HİLLMAN REAKSİYONUNDAKİ UYGULAMALARI	
14. ¹⁵ /14. ³⁰	Doç.Dr. A. Ebru AYDIN	MİKRODALGA DESTEKLİ N-SÜBSTİTÜE PİROL TÜREVLERİNİN SENTEZİ	
14. ³⁰ /14. ⁴⁵	Prof.Dr. Ömer Faruk FARSAKOĞLU&Arş.Gör. Habip Yusuf HASIRCI&Ali ÇİNGİ	9 KW GÜCÜNDE GÜNEŞ ENERJİSİ SİMÜLASYON PROGRAMIYLA ÇATI UYGULAMASI, MALİYET ANALİZİ VE ÇEVRESEL ETKİLERİ	
14. ⁴⁵ /15. ⁰⁰	Prof.Dr. Ömer Faruk FARSAKOĞLU&Arş.Gör. Habip Yusuf HASIRCI&Ali ÇİNGİ	3X1.8 MW RÜZGÂR ENERJİSİ SANTRALİNİN SİMÜLASYON PROGRAMIYLA TASARIMI VE ÇEVRESEL ETKİLERİ	

Not: Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturma Başkanı yetkilidir. ,

Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir

Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

ZEUGMA I. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR

13-16 Eylül/ Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
15.09.2018 CUMARTESİ / 13. ⁰⁰ -15. ⁰⁰		DR. ÖĞR. ÜYESİ. MURAT ATASOY	ZEUGMA-2
SÜRE	YAZARLAR	BAŞLIK	
13. ⁰⁰ /13. ¹⁵	Saliha Erdurmuş & Mustafa KORUMAZ & Gediz URAK	MEVCUT YAPILARIN ISIL PERFORMANSININ TARİHİ YAPI ÖLÇEĞİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ	
13. ¹⁵ /13. ³⁰	Mustafa KORUMAZ & Havva Gamze KÖZOĞLU&Elçin YILDIZ	SİLLE TARİHİ KENT DOKUSUNDA KAFETERYA İÇ MEKAN DÜZENLEMELERİNİN NİTELİKSEL DEĞERLENDİRMESİ	
13. ³⁰ /13. ⁴⁵	Mustafa KORUMAZ & Armağan GÜLEÇ KORUMAZ& MelikeSıla ACAR&Rumeysa TUNA	KONYA SİLLE TARİHİ YERLEŞKESİNDE TESPİT EDİLEN KORUMA SORUNLARINA YÖNELİK GENEL BİR DEĞERLENDİRME	
13. ⁴⁵ /14. ⁰⁰	Mustafa KORUMAZ & Armağan GÜLEÇ KORUMAZ& Melike Sıla ACAR&Rumeysa TUNA	KONYA SİLLE TARİHİ YERLEŞKESİNİN BİRLİKTE YAŞAMA KÜLTÜRÜ VE AÇIK MEDENİYET KAVRAMLARI BAĞLAMINDA İNCELENMESİ	
14. ⁰⁰ /14. ¹⁵	Dr.Öğr.Üyesi. Filiz GUNEYSU ATASOY	ANALYSIS OF THE FOOD STAMP PROGRAM EFFICIENCY	
14. ¹⁵ /14. ³⁰	Dr.Öğr.Üyesi Murat ATASOY(oturum başkanı)	ASSESSING THE IMPACTS OF URBANIZATION ON WILDLAND-URBAN INTERFACE AREAS	
14. ³⁰ /14. ⁴⁵	Hasan ELİK & Dr.Çğr.Üyesi. Ali Rıza KUL& Dr.Öğr.ÜyesiAdnan ALDEMİR& Dr.Öğr.ÜyesiNurhayat ATASOY	VAN AKDAMAR ADASINDAN ALINAN BADEM KABUĞU ÜZERİNDE KRİSTAL VİYOLE ADSORPSİYONU ÇALIŞMASININ TERMODİNAMİK VE İZOTERM HESAPLAMALARI	
14. ⁴⁵ /15. ⁰⁰	Hasan ELİK & Dr.Öğr.Üyesi. Ali Rıza KUL& Dr.Öğr.Üyesi Nurhayat ATASOY& Dr.Öğr.Üyesi Adnan ALDEMİR	VAN AKDAMAR ADASINDAN ALINAN BADEM KABUĞU ÜZERİNDE KRİSTAL VİYOLE ADSORPSİYONU ÇALIŞMASININ KİNETİK HESAPLAMALARI	

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
15.09.2018 CUMARTESİ / 13. ⁰⁰ -15. ⁰⁰		Doç.Dr. NECMETTİN SEZGİN	ZEUGMA-3
SÜRE	YAZARLAR	BAŞLIK	
13. ⁰⁰ /13. ¹⁵	Öğr. Gör. Dr. Feride KARACAER(oturum 2. başkanı)	ATRİYAL SEPTAL DEFİKT VE VENTRİKÜLER SEPTAL DEFİKT DÜZELTME OPERASYONU GEÇİREN HASTALARDA İNTRAOPERATİF DENEYİMLERİMİZ	
13. ¹⁵ /13. ³⁰	Dr.Öğr.Üyesi Eda Didem YALÇIN & Arş.Gör. Aslıhan ARTAŞ	ULTRASONOGRAFİNİN DİŞ HEKİMLİĞİNDEKİ KULLANIM ALANLARI	
13. ³⁰ /13. ⁴⁵	Dr.Öğr.Üyesi Eda didem YALÇIN&Arş.Gör. Aslıhan ARTAŞ	DİŞ HEKİMLİĞİNDE DİJİTAL GÖRÜNTÜLEMEDE ÜÇÜNCÜ BOYUT	
13. ⁴⁵ /14. ⁰⁰	Arş.Gör. Zeynep KOÇ	PSİKİYATRİ HEMŞİRESİ BAKIŞINDAN RUHSAL DURUM MUAYENENESİ	
14. ⁰⁰ /14. ¹⁵	Doç.Dr.Necmettin SEZGİN(oturum başkanı)	AYRIK DALGACIK DÖNÜŞÜMÜ KULLANILARAK UYKU APNESİNİN SINIFLANDIRILMASI	
14. ¹⁵ /14. ³⁰	Doç.Dr. Necmettin SEZGİN	EPİLEPSİ HASTALIĞININ FARKLI ÖĞRENME YÖNTEMLERİ İLE TEŞHİS EDİLMESİ	
14. ³⁰ /14. ⁴⁵	Dr.Öğr.Üyesi.Tuğba Raika KIRAN&Dr.Öğr.Üyesi.Yeliz KAŞKO ARICI	PARAZİTER ENFEKSİYONLARDA ADENOSİN DEAMİNAZ DEĞERLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	
14. ⁴⁵ /15. ⁰⁰	Arş.Gör. Zeynep KOÇ	BİR OLGU SUNUMU: ON BİR İNTİHAR GİRİŞİMİ OLAN MAJÖR DEPRESYON HASTASI	

Not: Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,

ZEUGMA I. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR

KONGRESİ

13-16 Eylül/ Gaziantep

Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir

Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
15.09.2018 CUMARTESİ / 15. ⁰⁰ -17. ⁰⁰		DR. ÖĞR.ÜYESİ YUSUF ARSLAN	ZEUGMA-1
SÜRE	YAZARLAR	BAŞLIK	
15. ⁰⁰ /15. ¹⁵	Dr. Öğr.Üyesi Yusuf ARSLAN <i>(oturum başkanı)</i>	KRİYOJENİK İŞLEMİN FARKLI BEKLETME SÜRELERİNİN DIN 1.2080 (X210CR12) SOĞUK İŞ TAKIM ÇELİĞİNİN KALINTI ÖSTENİT VE MİKROYAPI ÖZELLİKLERİNE ETKİLERİ	
15. ¹⁵ /15. ³⁰	Uzm. Dr. Tülin ARICI <i>(oturum 2. başkanı)</i>	RADİKÜLER AĞRIDA PERKÜTAN DORSAL ROOT GANGLION PULSE RADYOFREKANSIN ETKİNLİĞİ	
15. ³⁰ /15. ⁴⁵	Uzm. Dr. Tülin ARICI	ALGOLOJİ POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN HASTALARDA BEL AĞRISI NEDENLERİ	
15. ⁴⁵ /16. ⁰⁰	FİLDAUS NYİRAHABİMANA & DERYA KOCAMAZ ESİN SÖNMEZ & ŞULE MENZİLETOĞLU YILDIZ Doç.Dr. FERDA GÜLDEREN ÖZLÜ	DOĞUM AĞIRLIĞI DÜŞÜK YENİDOĞANLARDA PARAOKSONAZ 1Q192R VE C108T GEN POLİMORFİZMLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	
16. ⁰⁰ /16. ¹⁵	ESİN SÖNMEZ&DERYA KOCAMAZ FİLDAUS NYİRAHABİMANA ŞULE MENZİLETOĞLU YILDIZ PROF. DR FİLİZ KOÇ & PROF.DR GÜLİZAR ATLI	AMİYOTROFİK LATERAL SKLEROZ TANISI KONMUŞ HASTALARDA SÜPEROKSİT DİSMUTAZ 1 (SOD1) GEN POLİMORFİZMİNİN İNCELENMESİ	
16. ¹⁵ /16. ³⁰	OĞUZ MERHAN & KADİR BOZUKLUHAN GÜRBÜZ GÖKÇE&DERYA KOCAMAZ MUSTAFA REHA COŞKUN & FATİH BÜYÜK METİN ÖĞÜN & MESUT KARATAY	MYCOBACTERIUM AVIUM SUBSP. PARATUBERCULOSIS (MAP) İLE ENFEKTE SIĞIRLARDA BAZI OKSİDATİF STRES PARAMETRE DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ	
16. ³⁰ /16. ⁴⁵	Op. Dr Rifat ÖZMEN & Op. Dr. Halit BAYKAN	ÜÇ YILLIK SÜPERFİSİYAL TEMPORAL ARTER ANEVRİZMA DENEYİMLERİMİZ	
16. ⁴⁵ /17. ⁰⁰	Dr.Öğr.Üyesi SABİT KİMYON	ÇOĞUL GEBELİĞİN PREMATÜRE RETİNOPATİSİ GELİŞİMİ ÜZERİNE ETKİLERİ	

Not: Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,

Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir

Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

ZEUGMA I. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR

13-16 Eylül/ Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
15.09.2018 CUMARTESİ / 15. ⁰⁰ -17. ⁰⁰		Doç.Dr. HİKMET Y. ÇOĞUN	ZEUGMA-2
SÜRE	YAZARLAR	BAŞLIK	
15. ⁰⁰ /15. ¹⁵	Doç.Dr. Hikmet Y. ÇOĞUN, Dr. Tüzin AYTEKİN, Prof. Dr. Ferit KARGIN (<i>oturma başkanı</i>)	GELECEĞİN TEHLİKESİ: TALYUM	
15. ¹⁵ /15. ³⁰	Dr. Özge TEMİZ&Doç.Dr. HİKMET Y. ÇOĞUN PROF. DR. FERİT KARGIN	PROPİONAZOLE TOKSİSİTESİNDE OREOCHROMİS NİLOTİCUS KARACİĞER DOKUSUNDA BAZI ANTİOKSİDAN ENZİM PARAMETRELERİ ÜZERİNE ETKİLERİ	
15. ³⁰ /15. ⁴⁵	Arş.Gör. DR. CANAN BİRİMOĞLU OKUYAN ÖĞR. GÖR. DR. HAMZA MALİK OKUYAN	BİR HALK SAĞLIĞI SORUNU OLARAK YAŞLI BİREYLERDE DÜŞMELER	
15. ⁴⁵ /16. ⁰⁰	Arş.Gör. DR. CANAN BİRİMOĞLU OKUYAN ÖĞR. GÖR. DR. HAMZA MALİK OKUYAN	BİR HALK SAĞLIĞI SORUNU OLARAK YAŞLI BİREYLERDE DENGİ VE DÜŞMELERİN YAŞAM KALİTESİNE ETKİSİ	
16. ⁰⁰ /16. ¹⁵	Arş.Gör. DR. CANAN BİRİMOĞLU OKUYAN ÖĞR. GÖR. DR. HAMZA MALİK OKUYAN	HEMŞİRELİK SON SINIF ÖĞRENCİLERİNİN LİSANSÜSTÜ EĞİTİME YÖNELİK GÖRÜŞLERİ	
16. ¹⁵ /16. ³⁰	Dr. Öğr. Üyesi. Şükriye DERYA DEVECİ	KORONER ATEROSKLEROZLU HASTALARDA BMP2 GENİ TEK NÜKLEOTİD POLİMORFİZMİNİN ARAŞTIRILMASI	
16. ³⁰ /16. ⁴⁵	Ebru LOKMAN Dr.Öğr.Üyesi. HATİCE TAMBAĞ	TOPLUM RUH SAĞLIĞI MERKEZİNDEKİ ŞİZOFRENİ HASTALARININ SOSYAL İŞLEVSELLİK VE PROBLEM ÇÖZME DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ	
16. ⁴⁵ /17. ⁰⁰	Dr. Edip Erdal YILMAZ(<i>oturma 2. başkanı</i>)	ANAL FİSTÜL TEDAVİSİNDE FİSTÜL TRAKTİNİN LAZER ABLASYONU (LAFT)	

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
15.09.2018 CUMARTESİ / 15. ⁰⁰ -17. ⁰⁰		DR. FÜSUN ÇAĞLAYAN	ZEUGMA-3
SÜRE	YAZARLAR	BAŞLIK	
15. ⁰⁰ /15. ¹⁵	Ali Osman DEMİRAY&Doç.Dr.Fatih YILMAZ	SURİYELİ ÖĞRENCİLERİN TÜRKÇE EĞİTİMLERİ HAKKINDA BİR DEĞERLENDİRME: GAZİANTEP İLİ ÖRNEĞİ	
15. ¹⁵ /15. ³⁰	Uzm. Ferit TOPRAK & Prof. Dr. Zeynep ÇOPUR(<i>oturma 2. başkanı</i>)	ZİHİNSEL ENGELLİ VE ÜSTÜN YETENEKLİ ÇOCUĞA SAHİP AİLELERİN SOSYAL DESTEK ALGILARININ KARŞILAŞTIRILMASI	
15. ³⁰ /15. ⁴⁵	Dr. Öğr. Üyesi Alper AVCI & Dr. Öğr. Üyesi Zehra HATİPOĞLU	ÇOCUKLARDA YABANCI CİSİM ASPİRASYONUNDA ACİL BRONKOSKOPİ: RETROSPEKTİF ÇALIŞMA	
15. ⁴⁵ /16. ⁰⁰	Doç.Dr. Filiz Yalçın TILARLIOĞLU&HALENUR ÇELİKTÜRK	YABANCI DİL EĞİTİMİNDE YENİLİKÇİ BAKIŞ AÇILARI	
16. ⁰⁰ /16. ¹⁵	HAFZULLAH İŞ & Doç.Dr. TANER TUNCER	TWİTTER KULLANICILARININ ETKİLEŞİMİNDE DUYGULARIN ETKİSİ	
16. ¹⁵ /16. ³⁰	Doç. Dr. Lokman TOPRAK&Dr.Öğr.Üyesi Aslı Çelikel GÜNGÖR&Dr.Öğr.Üyesi Semra GÜRBÜZ	MARDİN GELENEKSEL YEMEKLERİ VE BU YEMEKLERDE KULLANILAN GIDA MADDELERİ	
16. ³⁰ /16. ⁴⁵	Dr.Öğr.Üyesi Aslı ÇELİKEL GÜNGÖR &Dr.Öğr.Üyesi SEMRA GÜRBÜZ	MARDİN'DE KULLANILAN ŞEBEKE VE KUYU SULARININ MİKROBİYOLOJİK KALİTESİ	
16. ⁴⁵ /17. ⁰⁰	Prof. Dr. Füsün ÇAĞLAYAN (<i>oturma başkanı</i>)	ANSELM KİEFER'İN SANATINDA TOPLUMSAL BELLEĞİN TRAVMATİK İZLERİ VE PLASTİK ANLATIMINDAKİ SİMGELER	

Not: Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturma Başkanı yetkilidir. ,

ZEUGMA I. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR

KONGRESİ

13-16 Eylül/ Gaziantep

Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir

Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
16.09.2018 PAZAR / 09 ⁰⁰ -12. ⁰⁰		Dr.Öğr.Üyesi ALPER YAZICI	ZEUGMA-1
SÜRE	YAZARLAR	BAŞLIK	
09. ⁰⁰ /09. ¹⁵	Dr. Çiğdem DEMİRCİ&Doç.Dr. Ece ARMAĞAN	MUĞLA İLİNE GELEN SAĞLIK TURİSTLERİNİN DEMOGRAFİKÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA	
09. ¹⁵ /09. ³⁰	Dr. Çiğdem DEMİRCİ&Doç.Dr. Ece ARMAĞAN	SAĞLIK TURİZMİNDE TATMİNİN SADAKAT ÜZERİNE ETKİSİ: MUĞLA İLİ ÖZELİNDE ARAŞTIRMA	
09. ³⁰ /09. ⁴⁵	Uz Dr. Alpaz ÇETİN	OSTEONEVUS OF NANTA: A RETROSPECTIVE STUDY AND REVIEW OF THE LITERATURE	
09. ⁴⁵ /10. ⁰⁰	Dr.Öğr.Üyesi Alper YAZICI (<i>oturumbaşkanı</i>)	ERİŞKİN ALERJİK RİNİT HASTALARINDA PRİCK TESTİ, SERUM İG E DEĞERLERİ VE EOZİNOFİL LENFOSİT ORANLARININ KARŞILAŞTIRILMASI	
10. ⁰⁰ /10. ¹⁵	Dr.Öğr.Üyesi Şehrinaz GÜNDÜZ(<i>oturum 2. başkanı</i>)	DOWNSENDROMLU ÇOCUKLARA SAHİP AİLELERİN ÖZEL EĞİTİM SÜRECİNDE MÜZİK EĞİTİMİNE KARŞI TUTUM VE DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİ- İSKENDERUN ÖRNEKLEMİ	
10. ¹⁵ /10. ³⁰	Dr.Öğr.Üyesi Burak BİLGİN	PREMATÜRE RETİNOPATİSİ TARAMA SONUÇLARIMIZ	
10. ³⁰ /10. ⁴⁵	Dr.Öğr.Üyesi Şemsettin BİLAK	YAŞA BAĞLI MAKULA DEJENERASYONU HASTALARINDA, TEDAVİYE UYUM VE FARKINDALIK İLE İLİŞKİLİ FAKTÖRLERİN ARAŞTIRILMASI	
10. ⁴⁵ /11. ⁰⁰	Dr. Öğr.Üyesi Mustafa KILIÇ	NUMERICAL INVESTIGATION OF HEAT TRANSFER ON A HEATED SURFACE WITH EFFECTS OF NANOFLUIDS AND SWIRLING JETS	
11. ⁰⁰ /11. ¹⁵	Dr. Öğr.Üyesi Mustafa KILIÇ	INVESTIGATION OF HEAT TRANSFER FOR DIFFERENT TYPES OF NANOFLUIDS WITH SWIRLING JETS	
11. ¹⁵ /11. ³⁰	Doç.Dr.ALİ Osman ÇERİBAŞI&Doç.Dr. Songül ÇERİBAŞI&Doç.Dr. Mustafa ÖZKARACA	DİREK İMMUNOFLÖRESAN VE İMMÜNOPEROKSİDAZ YÖNTEMLER İLE PNÖMONİLİ KOYUN VE KEÇİ AKCİĞERLERİNİN DONDURULMUŞ VE PARAFİN KESİTLERİNDE SİĞİR HERPESVİRÜS TİP 1 VE SİĞİR ADENOVİRÜS TİP 3 ANTİJENLERİNİN BELİRLENMESİ	
11. ³⁰ /11. ⁴⁵	SELÇUK ASLAN & HASAN BADEM & ABDULLAH ÇALIŞKAN	PARALLELIZING CONVERGE-ONLOOKERS ARTIFICIAL BEE COLONY (COABC) ALGORITHM	
11. ⁴⁵ /12. ⁰⁰	HASAN BADEM&ABDULLAH ÇALIŞKAN&SELÇUK ASLAN	DERİN SİNİR AĞIYLA ELEKTROENSEFALOGRAFI SİNYALLERİNDEN ZİHİNSEL DURUMUN SAPTANMASI	
12. ⁰⁰ /12. ¹⁵	Lec. Akrama KHANOM	Testing Wagner versus Keynesian Hypothesis Regarding the Linkage between Government Expenditure and National Income: The Case of Bangladesh (A Time Series Analysis)	

Not: Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,

Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir

Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

ZEUGMA I. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR

KONGRESİ

13-16 Eylül/ Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
16.09.2018 PAZAR / 09 ⁰⁰ -12. ⁰⁰		DR.ÖĞR. ÜYESİ NEVZAT DİNÇER	ZEUGMA-2
SÜRE	YAZARLAR	BAŞLIK	
09. ⁰⁰ /09. ¹⁵	Arş.Gör. Sevilay Kalay MEYDAN Arş.Gör. Burcu KALKANOĞLU	KEMAN EĞİTİMİNDE KULLANILAN PİYANO EŞLİKLİ “ETA COHEN KEMAN METODU BAŞLANGIÇ” IN İNCELENMESİ	
09. ¹⁵ /09. ³⁰	Arş.Gör. Çağla Serin ÖZPARLAK Arş.Gör. Dr. Ömer Bilgehan SONSEL	“SEKSEN YILIN EN GÜZEL OKUL ŞARKILARI” KİTABININ TONALİTE/MODALİTE/MAKAM VE SES SINIRLARI AÇISINDAN İNCELENMESİ	
09. ³⁰ /09. ⁴⁵	Arş.Gör. Dr. Ömer Bilgehan SONSEL Arş.Gör. Çağla Serin ÖZPARLAK	“SEKSEN YILIN EN GÜZEL OKUL ŞARKILARI” KİTABININ “UNESCOYAŞAYAN DEĞERLER EĞİTİMİ PROGRAMI” AÇISINDAN İNCELENMESİ	
09. ⁴⁵ /10. ⁰⁰	Dr.Öğr. Üyesi Nevzat DİNÇER (oturumbaşkanı) Dr.Öğr.Üyesi Zühal KILINÇ	SPOR YÖNETİCİLERİNİN YAŞADIKLARI İŞ STRESİ DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ	
10. ⁰⁰ /10. ¹⁵	DR.ÖĞR.Üyesi.ABDULKADİR ALBEZ Öğr.Gör.Ayhan KORKULU	İŞLETMELERDE STOK YÖNETİMİNİN SATIŞLARA, BÜYÜMEYE VE KÂRLILIĞA ETKİSİ ÜZERİNE BİR ANALİZ	
10. ¹⁵ /10. ³⁰	Öğr.Gör.Dr. Ufuk Cem KOMŞU	ÇEŞİTLİ YÖNLERİYLE UZAKTAN EĞİTİM FELSEFESİ	
10. ³⁰ /10. ⁴⁵	Dr.Öğr.Üyesi Emine PETEKKAYA Dr. Sema Özandaç POLAT Prof. Dr. Ahmet HİLMİ	ŞARKICI VE ŞARKICI OLMAYAN BİREYLER ARASINDA SES ŞİDDETİ İLE AERODİNAMİK PARAMETRELERİN KARŞILAŞTIRMALI İNCELENMESİ	
10. ⁴⁵ /11. ⁰⁰	Öğr. Gör. Abdülkadir GÜLEÇ NERGİZ BAŞA&RAMAZAN DAĞ	PİRİT MADENİNİN BETONDA ÇİMENTO YERİNE KULLANILABİLİRLİĞİNİN ARAŞTIRILMASI	
11. ⁰⁰ /11. ¹⁵	Dr. Saliha Emre DEVECİ	SURİYE GÖÇÜNÜN GAZİANTEP’TEKİ FAST FOOD İŞLETMELERİNİ İŞGÜCÜ FARKLILIĞI, REKABET STRATEJİLERİ, MÜŞTERİ POTANSİYELİ VE MENÜ ÇEŞİTLİLİĞİ AÇISINDAN ETKİLEME DÜZEYİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA	
11. ¹⁵ /11. ³⁰	Dr. Saliha Emre DEVECİ	GAZİANTEP’TE GÖÇ SONUCUNDA YİYECEK İÇECEK İŞLETMELERİNDE MÜŞTERİ PORTFÖYÜNDEKİ DEĞİŞİMİN İŞLETMELERDE SUNULAN MENÜLERİ ETKİLEME DÜZEYİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA	
11. ³⁰ /11. ⁴⁵	Mehmet Nuri DEMİR	PERFORMANS TOPLUMUNUN ÖLÜM ALGISI	
11. ⁴⁵ /12. ⁰⁰	Dr.Öğr.Üyesi NAZAN OSKAY (oturum 2. başkanı)	SAVAŞ PROTESTOSUNUN ÖRME SANATINA YANSIMALARI	

Not: Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,

Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir

Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

ZEUGMA I. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR

KONGRESİ

13-16 Eylül/ Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
16.09.2018 PAZAR / 09 ⁰⁰ -12. ⁰⁰		DOC. DR. NECATİ OLGUN	ZEUGMA-3
SÜRE	YAZARLAR	BAŞLIK	
09. ⁰⁰ /09. ¹⁵	Arş.Gör. Dr. Ahu Alev ABACI BAYAR , Öğr. Gör. Dr. Murat ÇINARLI, Öğr. Gör. Gamze BAKIR GÜVEN	KIRŞEHİR İLİ AÇIK CEZA İNFAZ KURUMU TARIMSAL ÜRETİM ALANITOPRAKLARININ BAZI FİZİKO-KİMYASAL ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ	
09. ¹⁵ /09. ³⁰	Arş.Gör. Dr. Ahu Alev ABACI BAYAR Prof. Dr. Kadir YILMAZ	İÇ ANADOLU BÖLGESİ'NDEKİ SULAK ALAN TOPRAĞININ BAZI KİMYASALÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ: SEYFE GÖLÜ ÖRNEĞİ	
09. ³⁰ /09. ⁴⁵	AYŞE GENÇ LERMİ & ŞAHİN PALTA	BAZI BAKLAGİL TÜRLERİNİN DOĞAL NODÜLASYON ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ	
09. ⁴⁵ /10. ⁰⁰	ŞAHİN PALTA &AYŞE GENÇ LERMİ	BARTIN İLİ MEKEÇLER YÖRESİ SUNİ MERA ALANININ BAZI ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ	
10. ⁰⁰ /10. ¹⁵	Assist. Prof.Dr. Burcu GUL BAYKALIR Professor Dr. Osman CİFTCI Assistant Professor Dr. Aşlı CETİN Research Assistant Nese Basak TURKMEN	THE PROTECTIVE EFFECT OF FISH OIL AGAINST CISPLATIN INDUCED EYE DAMAGE IN RATS	
10. ¹⁵ /10. ³⁰	Research Assistant Dr. Yasin BAYKALIR Professor Dr. Ulku Gulcihan SIMSEK	EFFECT OF DIFFERENT PHOTOPERIOD TREATMENTS ON SERUM ALBUMIN LEVELS IN BROILER CHICKENS	
10. ³⁰ /10. ⁴⁵	BAHOZ TEKİN &Dr. Öğr. Üyesi.Sultan OKUMUŞOĞLU	ORTOREKSİYA VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER	
10. ⁴⁵ /11. ⁰⁰	Öğr. Gör. Dr. Bilal ZAFER BERİKOL Dr.Öğr.Üyesi İLKER KEFE	ÜRETİM MALİYETLERİNİN KAYNAK TÜKETİM MODELİNE GÖRE İNCELENMESİ	
11. ⁰⁰ /11. ¹⁵	Öğr. Gör. Dr. Bilal ZAFER BERİKOL Dr.Öğr.Üyesi İLKER KEFE(<i>oturum 2. başkanı</i>)	SANAYİ 4.0'IN İŞLETMELERİN İÇ DENETİM FALİYETLERİNDE UYGULANABİLİRLİĞİ	
11. ¹⁵ /11. ³⁰	MİKAİL BAL&Doc. Dr. Necati OLGUN (<i>oturumbaşkanı</i>)	ESNEK NEUTROSOPHIC MODÜLLER ÜZERİNE	
11. ³⁰ /11. ⁴⁵	MURAT ODUNCUOĞLU & HALİL İBRAHİM KURT ENGİN ERGÜL &NECİP FAZIL YILMAZ	AL2024/MGO/MWCNT KOMPOZİTLERİN YOĞUNLUK VE POROZİTE İÇERİĞİNİN DEĞİŞİMİ	
11. ⁴⁵ /12. ⁰⁰	HALİL İBRAHİM KURT &MURAT ODUNCUOĞLU ENGİN ERGÜL &NECİP FAZIL YILMAZ	NANO MAGENZYUM OKSİT VE ÇOĞUL DUVARLI KARBON NANO TÜP PARTİKÜLERİN AL-CU-MG ALAŞIMININ SERTLİĞİNE ETKİSİ	
12. ⁰⁰ /12. ¹⁵	MİKAİL BAL&Doc. Dr. Necati OLGUN	NEUTROSOPHIC GENİŞLETİLMİŞ TRIPLET CEBİRSEL YAPILARI ÜZERİNE	

Not: Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,

Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir

Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

ZEUGMA I. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR

KONGRESİ

13-16 Eylül/ Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
16.09.2018 PAZAR / 13. ⁰⁰ -15. ⁰⁰		Doç.Dr. TUĞRUL VAROL	ZEUGMA-1
SÜRE	YAZARLAR	BAŞLIK	
	Dr. Öğr.Üyesi Alaeddin YÖRÜK Prof. Dr. Halil YENİNAR Prof. Dr. Ethem AKYOL Dr. Durmuş Ali CEYLAN Esmâ GÜVEN	BAL TÜKETİCİLERİNİN SATIN ALDIKLARI BALLARA OLAN GÜVENİNİN TR63 KALKINMA AJANSI BÖLGESİ ÖZELİNDE ARAŞTIRILMASI.	
	Prof. Dr. Halil BARIŞ ÖZEL (oturma başkanı)&Doç.Dr. Tuğrul VAROL(oturma 2. başkanı)	KASTAMONU-ARAÇ YÖRESİ KARAÇAM (PINUS NİGRA ARNOLD.) DOĞALGENÇLEŞTİRME ALANLARINDA BAKIM PATİKALARININ DİNAMİK ANALİTİK HİYERARŞİ SÜRECİ İLE BELİRLENMESİ	
	Öğr. Gör. Mehmet ÇINAR	AKILLI ŞEBEKELERDE BİLGİ GÜVENLİĞİ RİSKLERİ VE ÇÖZÜM YÖNTEMLERİNİN ARAŞTIRILMASI	
	Öğr. Gör. Mehmet ÇINAR	AKILLI ŞEBEKELERDE ENERJİ HATLARI ÜZERİNDEN HABERLEŞME (PLC)TEKNOLOJİSİNİN KULLANIMI	
	Öğr. Gör. Mehmet ÇINAR	ELEKTRİK GÜÇ SİSTEMLERİNDE OLUŞAN HARMONİKLERİN ETKİLERİ VE ÇÖZÜM YÖNTEMLERİ	
	Öğr. Gör. Ferit ARTKIN	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ ALANINDA OPTİK SİSTEMLER VE ENDÜSTRİYEL UYGULAMALARI	
	Öğr. Gör. Ferit ARTKIN	LAZERLİ TAKIM TEZGAHLARI İLE METALLERİN İŞLENMESİ VE ENDÜSTRİDE KULLANILAN YÜKSEK GÜÇLÜ LAZER SİSTEMLERİ	
	Arş.Gör. MELİKE KÜBRA EKİZ Dr.Öğr.Üyesi CEREN TUNCER ŞAKAR	KARAR VERME BİRİMLERİNİN TAM SIRALAMASI İÇİN VERİ ZARFLAMA ANALİZİ TABANLI YENİ BİR YÖNTEM	
	Doç.Dr. Tuğrul VAROL & Prof. Dr. Halil BARIŞ ÖZEL	SARIÇAMIN (PINUS SYLVESTRIS L.) TOHUM ÖZELLİKLERİ İLE İKLİM PARAMETRELERİNİN İLİŞKİSİ	
	Öğr. Gör. Ferit ARTKIN	YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARI VE TEKNOLOJİLERİNİN UYGULAMA ALANLARI	

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
16.09.2018 PAZAR / 15. ⁰⁰ -17. ⁰⁰		DOÇ.DR. EBRU ÇORUH	ZEUGMA-2
SÜRE	YAZARLAR	BAŞLIK	
15. ⁰⁰ /15. ¹⁵	Öğr. Gör. Ufuk ELİBÜYÜK & Arş.Gör. Serap GAMZE SERDAR	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ İÇİN SÜRDÜRÜLEBİLİR KAMPÜS GES UYGULAMASI	
15. ¹⁵ /15. ³⁰	Öğr. Gör. Ufuk ELİBÜYÜK & Arş.Gör. Serap GAMZE SERDAR	SU KÖKENLİ YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARININ TÜRKİYE VE DÜNYA'DAKİ DURUMU VE SON GELİŞMELER	
15. ³⁰ /15. ⁴⁵	Dr. Öğr. Üyesi Nergiz KARADAŞ	TÜRK SİNEMASINDA STATÜ GÖSTERGESİ OLARAK MEKÂN: YOL AYRIMI FİLMİ	
15. ⁴⁵ /16. ⁰⁰	Doç.Dr.Nazan AVCIOĞLU KALEBEK &Doç.Dr. Ebru ÇORUH &Dr.Öğr.Üyesi Gökçe ÖZDEMİR &Öğr.Gör. Tuğba ÖZTÜRK	KÜBİZM AKIMININ İLKELERDEN BİRİ OLAN ÜÇ BOYUTLU GEOMETRİK ŞEKİLLERİN KİYAFETLERE YANSIMASI	
16. ⁰⁰ /16. ¹⁵	Öğr.Gör. Dr.Hüseyin ÖZDEMİR&Dr.Öğr.Üye. Gökçe	ZEUGMA MOZAİK DESENLERİNİN GİYİMDEKİ DİJİTAL BASKI UYGULAMALARI	

ZEUGMA I. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR

KONGRESİ

13-16 Eylül/ Gaziantep

	ÖZDEMİR&Doç.Dr. Nazan AVCIOĞLU KALEBEK&ÖĞR.GÖR. TUĞBA ÖZTÜRK &DOÇ.DR. EBRU ÇORUH (oturum başkanı)	
16. ¹⁵ /16. ³⁰	Arş.Gör. DR. DURDU MELTEM DÜRNA ZEREK (oturum 2. başkanı)	FLUXUS HAREKETİNİN SANATA ETKİSİ
16. ³⁰ /16. ⁴⁵	Arş.Gör. DR. DURDU MELTEM DÜRNA ZEREK	GÜNÜMÜZ SANATINDA RESİM-MÜZİK İLİŞKİSİNİN TÜRKİYE ÖRNEKLERİ
16. ⁴⁵ /17. ⁰⁰	Dr. Akbar VALADBİGİ	Democratic civic activism through the lens of social capital and social media tools: Perspectives from the recent uprisings of North Africa and the Middle East

Not: Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,

Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir

Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
16.09.2018 PAZAR / 13. ⁰⁰ -15. ³⁰		DR. ÖĞ. ÜYESİ ROZELİN AYDIN	ZEUGMA-3
SÜRE	YAZARLAR	BAŞLIK	
13. ⁰⁰ /13. ¹⁵	MEHMET ŞAHİN & ABDULLAH KARGIN	NÖTROSOFİK ÜÇLÜ KISMI NORMLU UZAYLAR	
13. ¹⁵ /13. ³⁰	MEHMET ŞAHİN & ABDULLAH KARGIN	NÖTROSOFİK ÜÇLÜ V - GENELLEŞTİRİLMİŞ NORMLU UZAYLAR	
13. ³⁰ /13. ⁴⁵	MEHMET ŞAHİN	NEUTROSOPHIC EXTENDED TRIPLET FINITE DIMENSIONAL NORMED SPACE	
13. ⁴⁵ /14. ⁰⁰	MEHMET ŞAHİN	NEUTROSOPHIC EXTENDED TRIPLET QUOTIENTS AND PRODUCTS OF NORMED SPACES	
14. ⁰⁰ /14. ¹⁵	Dr. Öğ. Üyesi Rozelin AYDIN (oturum başkanı)	TÜRKİYE'DE ŞEHİRLERDE YAŞANAN SU KİTLİĞİ NEDENLERİ, ETKİLERİ VE ÇÖZÜMLERİ	
14. ¹⁵ /14. ³⁰	Dr. Öğr. Üyesi Rozelin AYDIN & Dr. Öğ. Üyesi Cengiz AKKALE & Dr. Öğ. Üyesi Zeynep İYİGÜNDOĞDU & Arş. Gör. Yağmur ATA KAV	İLERİ MOLEKÜLER TEKNİKLER KULLANILARAK MAĞARA BAKTERİLERİNİN İDENTİFİYE EDİLMESİ VE ÖRNEKLERİN ANTİMİKROBİYAL ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ	
14. ³⁰ /14. ⁴⁵	Arş.Gör. Dr. Savaş ONUR ŞEN & Dr. Öğr. Üyesi Övünç MERİÇ FERMANOĞLU	DİJİTAL HIZIN FOTO MUHABİRLİĞİ'NE ETKİSİ	
14. ⁴⁵ /15. ⁰⁰	Arş.Gör. Dr. Savaş ONUR ŞEN (oturum 2. başkanı)	FOTO MUHABİRLİĞİ VE STEREOTİPLER	
15. ⁰⁰ /15. ¹⁵	HİLAL E. YILDIZ & KADRİ YILDIZ	PRİMİNG, AŞINDIRMA VE KATLAMA UYGULAMALARININ KAPARI TOHURLARININ ÇİMLENMESİ ÜZERİNE ETKİLERİ	
15. ¹⁵ /15. ³⁰	Dr. Öğr. Üyesi KADRİ YILDIZ & Dr. Öğr. Üyesi BORA UZUNER & Dr. Öğr. Üyesi ERENGÜL BODUÇ & Dr. Öğr. Üyesi TÜRKHUN ÇETİN & Dr. Öğr. Üyesi RAGİP GÖKHAN ULUSOY & Dr. Öğr. Üyesi VOLKAN KIZILGÖZ	KAFKAS BAR EKİBİ OYUNCULARININ ON YILLIK GÖZLEMDE AYAK ANATOMİSİ DEĞİŞİKLİKLERİ	

Not: Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,

Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir

Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

ZEUGMA I. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR

KONGRESİ

13-16 Eylül/ Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
16.09.2018 PAZAR / 15. ⁰⁰ -17. ⁰⁰		DR. HAKAN BİLGÜTAY	ZEUGMA-2
SÜRE	YAZARLAR	BAŞLIK	
15. ⁰⁰ /15. ¹⁵	Dr. Hakan BİLGÜTAY & Prof. Dr. Mehmet DENİZ	RİSK KÜLTÜRÜNÜN ULUSLARARASI FAALİYET GÖSTEREN FİRMALAR ÜZERİNDEN İNCELENMESİ	
15. ¹⁵ /15. ³⁰	DR. HAKAN BİLGÜTAY (oturum başkanı) PROF. DR. MEHMET DENİZ	TRC1(GAZİANTEP, ADIYAMAN, KİLİS) BÖLGESİNDE FAALİYET GÖSTEREN İŞLETMELERİN ULUSLARARASI İŞTİRAK STRATEJİLERİNİN SEÇİMİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ	
15. ³⁰ /15. ⁴⁵	Dr. Öğr. Üyesi . Aynur AKER Prof. Dr. Hasan KAYA Dr. Öğr. Üyesi. Veysel ÇELİK	DETERMINATION OF MICROSTRUCTURE, MECHANICAL, ELECTRICAL AND THERMAL PROPERTIES OF THE AL-BI-CU TERNARY ALLOY	
15. ⁴⁵ /16. ⁰⁰	Dr.Öğr.Üyesi VEYSEL ÇELİK Dr.Öğr.Üyesi AYNUR AKER (oturum 2. başkanı)	CU KATKILANMIŞ SNO ₂ 'NİN TEORİK ANALİZİ	
16. ⁰⁰ /16. ¹⁵	Research Asst. Dr. Dilek BÜYÜKBEŞE Asst. Prof. Dr. Gülten ŞEKEROĞLU Prof. Dr. Ahmet KAYA	SUPERCRITICAL FLUID EXTRACTION IN OIL INDUSTRY	
16. ¹⁵ /16. ³⁰	Asst. Prof. Dr. Gülten ŞEKEROĞLU, Research Asst. Dr. Dilek BÜYÜKBEŞE , PROF. DR. AHMET KAYA	FAT BLOOM PROBLEM IN DARK CHOCOLATE	
16. ³⁰ /16. ⁴⁵	Dr.Öğr.Üyesi Mehmet Emin DENİZ, ABDÜRRAHİM GÜNEŞ	YUMURTA KABUĞU TAKVİYELİ POLİMER ESASLI KOMPOZİTLERİN MEKANİK DAVRANIŞININ İNCELENMESİ	
16. ⁴⁵ /17. ⁰⁰	Dr.Öğr.Üyesi Mehmet Emin DENİZ&NEVRA ORAL	İÇİNDE DELAMİNASYON BULUNDURAN TABAKALI KOMPOZİT PLAKLARIN BURKULMA DAVRANIŞLARININ ARAŞTIRILMASI	

Not: Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,

Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir

Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

ZEUGMA I. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

13-16 Eylül/ Gaziantep

TARİH	SALON
16 Eylül 2018 PAZAR 17:00 – 19:00	ZEUGMA -2
YAZARLAR	BAŞLIK
Doç.Dr. Hüseyin DOĞRAMACIOĞLU Doç.Dr. Hüseyin DOĞRAMACIOĞLU	KÜLTÜREL YAPI BAĞLAMINDA KİLİS MASALLARINDA VERİLEN ÖĞÜTLER TARİHİ KÜLTÜREL ZEMİNDE VAR OLAN ESKİ KİLİS SÖZLERİ
Doç.Dr. Osman AYGÜN Prof. Dr. Hisamettin DURMAZ	PRODUCTION AND SOME PROPERTIES OF CURD, A YOGHURT-LIKEPRODUCT, MANUFACTURED BY MILK FERMENTATION WITH POTATOJUICE
Arş.Gör. Halil ŞENOL	GAZİANTEP İLİNİN HAYVANSAL ATIKLARDAN ÜRETİLEBİLECEK BİYOGAZ POTANSİYELİNİN BELİRLENMESİ
Arş.Gör. Halil ŞENOL	TAVUK GÜBRESİNDEN TERMAL ÖNİŞLEM UYGULANARAK BİYOGAZ ÜRETİMİNİN İNCELENMESİ
Arş.Gör. Halil ŞENOL	BİYOGAZ ÜRETİMİNDE KULLANILAN YENİLİKÇİ ÖNİŞLEMTEKNOLOJİLERİ
Lile KABADZE	AGREEMENT ON BILATERAL TRADE BETWEEN GEORGIA AND CHINA
Arş.Gör. Nazire KILIÇ ŞAFAK Prof. Dr. Ahmet Hilmi YÜCEL	FRONTAL VENTRİKÜLOSTOMİ İÇİN ÖNEMLİ ANATOMİK NOKTALAR (POSTER)
Öğr. Gör. Dr. Nadir BUÇAN	KİŞİSEL BELGESEL FOTOĞRAFA POSTMODERNİST YAKLAŞIM: JULIE BLACKMON
Öğr. Gör. Dr. Nadir BUÇAN	FOTOĞRAFTA GERÇEĞİN KRİZİ VE PEDRO MEYER'İN DİJİTAL MONTAJLARI
Dr. Bauryzhan BOTAKARAYEV	ESSENTIALS OF MACRO PHOTOGRAPHY (Oturum Başkanı)

İÇİNDEKİLER

KONGRE KÜNYESİ	i
FOTOĞRAFLAR	ii
BİLİM KURULU	iii
PROGRAM	iv

ÖZETLER

Mehmet DEMİRKOL <i>MANDİBULAR SANTRAL DEV HÜCRELİ GRANÜLOMANIN LEZYON İÇİ KORTİKOSTEROİD TEDAVİSİ İLE KÜÇÜLTÜLMESİ</i>	1
Mehmet DEMİRKOL, Mustafa YALÇIN, Carullah Anıl KAR <i>GENİŞ OROANTRAL AÇIKLIĞIN BUKKAL YAĞ DOKUSU FLEBİ KAPATILMASI: OLGU RAPORU</i>	2
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa YALÇIN <i>MANDİBULADAKİ GENİŞ ODONTOJENİK KİSTLERİN KONSERVATİF TEDAVİSİ: 2 VAKA SUNUMU</i>	3
Mustafa Yalçın, Mehmet Demirkol, Aykut Can Balkanlıoğlu <i>SUBLİNGUAL BEZDE SİALOLİTİAZİS VE CERRAHİ TEDAVİSİ</i>	4
Dr. Öğr. Üyesi Özge PARLAR ÖZ <i>ANTERİOR ESTETİĞİN LAZER DESTEĞİ KULLANARAK ZİRKONYUM ALT YAPILI SABİT PROTEZLER İLE REHABİLİTASYONU</i>	5
Araş.Gör.Dt. FUNDA SOYSAL, Dr. Öğr. Üyesi. ÖZGE PARLAR ÖZ, Dr. Öğr. Üyesi. NERMİN DEMİRKOL, Uzm. Dt. BUKET ÖZSOY <i>FONKSİYONEL VE ESTETİK KAYNAKLI DENTAL PROBLEMLERE MULTİDİSİPLİNER TEDAVİ YAKLAŞIMI: OLGU SUNUMU</i>	6
Araş.Gör.Dt. FUNDA SOYSAL, Dr. Öğr. Üyesi. NERMİN DEMİRKOL, Dr. Öğr. Üyesi. ÖZGE PARLAR ÖZ, Araş. Gör. Dt. MERAL UZUNKAYA <i>ANTERİOR ESTETİĞİN YENİ NESİL TAM PORSELEN SİSTEMİYLE REHABİLİTASYONU: OLGU SUNUMU</i>	7
Dt. UĞUR HİLA LOĞLU, Dr. Öğr. Üyesi. ÖZGE PARLAR ÖZ, Dr. Öğr. Üyesi. NERMİN DEMİRKOL <i>TAM AĞIZ REHABİLİTASYON İLE DİKEY BOYUT ARTTIRILMASI: OLGU SUNUMU</i>	8
Dt. UĞUR HİLA LOĞLU, Dr. Öğr. Üyesi. NERMİN DEMİRKOL, Dr. Öğr. Üyesi. ÖZGE PARLAR ÖZ <i>PORSELEN LAMİNATE VENEERLERLE DİASTEMA REHABİLİTASYONU: OLGU SUNUMU</i>	9
Dr. Öğr. Üyesi Selma URFALIOĞLU, Dr. Öğr. Üyesi Abdullah BEYOĞLU <i>İNSÜLİN BAĞIMLI TİP 2 DİYABETES MELLİTUSLU HASTALARDA GÖZYAŞI KALİTE VE MİKTARININ DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	10
Dr. Öğr. Üyesi M. Tuğba TEMEL <i>PEDİATRİ SERVİSİNDE İDRAR YOLU ENFEKSİYONU TANISI İLE YATAN HASTALARIN ETKEN MİKROORGANİZMALARININ İNCELENMESİ</i>	11
Dr. Öğr. Üyesi. Murat KARAOĞLAN <i>EN SIK GÖRÜLEN ENDOKRİN ORGAN SPESİFİK OTOİMMUN HASTALIKLARIN KLİNİK VE İMMUNOGENETİK KARAKTERİSTİKLERİ: RİSK VE PROGNOTİK FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİ</i>	12-13

Dr. Öğr.Üyesi Dr. Handan Haydaroğlu ŞAHİN <i>HEMATOLOJİK MALİGNİTELERDE PROKALSİTONİN VE C-REAKTİF PROTEİNİN DİAGNOSTİK ÖNEMİ</i>	14
Dr. Öğr. Üyesi. M. Enes COŞKUN <i>PEDİATRİ KLİNİĞİNDE HEPATİT A TANISI ALAN HASTALARIN DEMOGRAFİK VE LABORATUVAR VERİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	15
Dr. Öğr. Üyesi Mahmut ARSLAN <i>BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİNDE CERRAHİ BRANŞLARDA GÖREV YAPMAKTA OLAN ARAŞTIRMA GÖREVLİLERİ ARASINDA HASTA KAN YÖNETİMİ HAKKINDA FARKINDALIK DURUMUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	16
Nermin DEMİRKOL <i>TOTAL DIŞSIZ HASTANIN ALL-ON-FOUR İMPLANT TEKNİĞİ İLE REHABİLİTASYONU</i>	17
Dr. Öğr. Üyesi Havva Yeşil ÇINKIR <i>REGORAFENİB İLE METASTATİK KOLOREKTAL KANSER TEDAVİSİNDE GERÇEK YAŞAM VERİLERİ</i>	18
Dr. Öğr. Üyesi Havva Yeşil ÇINKIR <i>ANOREKTAL MALİGN MELANOM TANILI HASTALARIN RETROSPEKTİF DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	19
Öğr. Gör. Adile NEŞE <i>TİP 2 DİYABET YÖNETİMİNDE DİSİPLİNLERARASI YAKLAŞIMIN ÖNEMİ</i>	20
Dr. Öğr. Üyesi Nihat PAMUK <i>ARMONİ ARAMA ALGORİTMASI KULLANILARAK ENERJİ İLETİM HATLARINDAKİ KAFES TİPİ DEMİR DİREKLERİN OPTİMAL TASARIMI</i>	21
Dr. Öğr. Üyesi Nihat PAMUK <i>INVESTIGATION OF THE SHUNT COMPENSATOR EFFECT IN DEVELOPING VOLTAGE STABILITY INDEX OF OVERHEAD ENERGY TRANSMISSION LINES</i>	22
Ekinci C.E., Assoc. Prof. Dr. Koçak A <i>INVESTIGATION OF THERMAL ACTION IN REINFORCED CONCRETE FRAME STRUCTURES</i>	23
Dr. Şahin ÇETİNKAYA <i>TÜRKİYE'DE SİGARA TÜKETİMİ VE SİGARA İLE MÜCADELENİN EKONOMİK ETKİLERİ</i>	24
Dr. Şahin ÇETİNKAYA <i>TÜRKİYE'DE 2002-2018 DÖNEMİNDE YAPILAN SEÇİMLER VE SEÇİM EKONOMİSİ BELİRTİLERİ VE MALİYETLERİ</i>	25
Arş. Gör. Ramazan TEMEL, Arş. Gör. Hülya YEŞİLYURT TEMEL <i>GEÇİCİ KORUMA STATÜSÜNDEKİ SURİYELİLERİN EMEK EKSENİNDE İNCELENMESİ (MANİSA İLİ ÖRNEĞİ)</i>	26
Arş. Gör. Hülya YEŞİLYURT TEMEL, Arş. Gör. Ramazan TEMEL <i>GENÇLERİN SOSYAL DIŞLANMA BAĞLAMINDA İNCELENMESİ</i>	27
Doç. Dr. İbrahim GİRİTLİOĞLU, Ummahan TURHAN <i>ÖRGÜTSEL SOSYALİZASYONUN, DUYGUSAL EMEK VE ÖRGÜTSEL BAĞLILIK ÜZERİNE ETKİSİ: MUĞLA'DA BULUNAN OTEL İŞLETMELERİNDE BİR ARAŞTIRMA</i>	28
Doç. Dr. İbrahim GİRİTLİOĞLU, Ummahan TURHAN <i>OTEL İŞLETMELERİNDE ÖRGÜTSEL SOSYALİZASYON ÜZERİNE KAVRAMSAL BİR İNCELEME</i>	29
Arş. Gör. Fuat EROL, Doç. Dr. Fatma Zeynep ÖZATA <i>TÜRKİYE'DE OTOMOTİV SEKTÖRÜNDE YAŞANAN KUSURLU ÜRÜN</i>	30-31

KRİZLERİ VE ÜRÜN GERİ ÇAĞIRMALARI ÜZERİNE BİR İNCELEME	
Dr. Öğr. Üyesi Sevcan Güleç SOLAK, Dr. Öğr. Üyesi Şerife PEKKÜÇÜKŞEN, Dr. Öğr. Üyesi Vasfiye ÇELİK	32-33
YEREL YÖNETİMLERDE İÇDENETİMİN ÖNÜNDEKİ YAPISAL ENGELLER	
Prof. Dr. Ercan OKTAY, Arş. Gör. Arzu Maltaş EROL	34
KENTSEL YAYILMANIN KONUT TERCİHİNE ETKİSİ: KARAMAN ÖRNEĞİ	
Dr. Gokhan ALTAN, Assoc. Prof. Dr. Yakup KUTLU	35
THE IMPACT OF HEART SOUNDS AS ADDITIONAL FEATURES ON COPD ANALYSIS USING DEEP LEARNING	
Dr. Öğr. Üyesi Emrah AYDEMİR	36
KOMÜNİZMLE SAVAŞTA RADIO FREE EUROPE / RADIO LIBERTY	
Prof. Dr. Necati DEMİR	37
TÜRKİYE'DE KÜLTÜR PLANLAMASI	
Prof. Dr. Cemal TURAN , Durul HAZAR	38
TAXONOMY AND GENETIC ANALYSIS OF CHAETOGNATHA (SAGITTIDAE) SPECIES IN İSKENDERUN BAY	
Prof. Dr. Cemal TURAN, Sibel SEVENLER	39
THE RELATIONSHIP BETWEEN GENETIC CHANGE AND TOLERANCE IN TILAPIA (OREOCHROMIS AUREUS) EXPOSED TO TOXIC CONTAMINATION	
Serpil KARAN, Ali UYAN, Servet Ahmet DOĞDU, Prof. Dr. Funda TURAN, Dr.Öğr.Üyesi. Mevlüt GÜRLEK, Prof. Dr. Cemal TURAN	40
GENETIC STRUCTURE OF THE EUROPEAN EEL ANGUILLA ANGUILLAWITH MTDNA SEQUENCING ANALYSIS	
Arş. Gör Kadir TOHMA, Doç. Dr. Yakup KUTLU, Prof. Dr. Cemal TURAN	41
“SARDA SARDA”BALIK TÜRÜNE AİT ANATOMİK NOKTALARIN TAHMİNİ	
Prof.Dr. Funda TURAN , Prof.Dr. Cemal TURAN	42
APPLİCATION OF DIETARY HOP (HUMULUS LUPULUS) EXTRACT AS GROWTH-PROMOTERS IN COMMON CARP, CYPRINUS CARPIO (L. 1758)	
Prof.Dr. Funda TURAN , Prof.Dr. Cemal TURAN	43
THE POTENCY OF HOP EXTRACT (HUMULUS LUPULUS) ON SEX REVERSAL IN GUPPY POECILIA RETICULATA	
Vahdettin AKMEŞE, Dr.Öğr.Üyesi Mahmut İSLAMOĞLU	44
GAZİANTEP İLİNDE TARLA VE DEPO ŞARTLARINDA BUĞDAY (TRITICUM AESTIVUM L.) KALİTESİNE ETKİ EDEN ENTOMOLOJİK FAKTÖRLER	
Vahdettin AKMEŞE, Dr.Öğr.Üyesi Mahmut İSLAMOĞLU	45
GAZİANTEP'TE KIŞLAK VE EKİLİ ALANLARDA SÜNE (EURYGASTER INTEGRICEPS PUT.) (HET.:SCUTELLERIDAE)'NİN DOĞAL DÜŞMANLARI VE ETKİNLİKLERİ	
Vahdettin AKMEŞE, Dr.Öğr.Üyesi Mahmut İSLAMOĞLU	46
ADANA'DA SORGUM SÜRGÜN SİNEĞİ ATHERIGONA VARIA MEİGEN (DİPTERA: MUSCIDAE)'NİN FARKLI KONUKÇULARI VE ZARAR DURUMLARI	
Dr.Öğr.Üyesi Mahmut İSLAMOĞLU, Vahdettin AKMEŞE	47
GAZİANTEP İLİNDE YER ALETLERİ İLE SÜNE MÜCADELESİNİN SÜNE ERGİN (DİPTERA: TACHINIDAE) VE YUMURTA PARAZİTOİTLERİ (HYMENOPTER: SCELIONIDAE)'NİN ETKİNLİĞİNE ETKİLERİ	
Dr.Öğr.Üyesi Mahmut İSLAMOĞLU, Vahdettin AKMEŞE	48
GAZİANTEP İLİNDE SÜNE YUMURTA PARAZİTOİTLERİNİN (HYMENOPTERA: SCELIONIDAE) SALIM ÇALIŞMALARI VE ETKİNLİKLERİ	
Dr.Öğr.Üyesi Mahmut İSLAMOĞLU, Vahdettin AKMEŞE	49

GAZİANTEP İL VE İLÇELERİNDE SÜNE YUMURTA PARAZİTOİTLERİ TRISSOLCUS SPP. (HYM.:SCELIONIDAE)'NİN TÜRLERİ VE ETKİNLİKLERİ	
Doç. Dr. Hande ŞAHİN , Prof. Dr. Sibel ERKAL YETİŞKİMLERİN EVLİLİKTE KADINA KARŞI FİZİKSEL ŞİDDETE İLİŞKİN TUTUMLARININ BELİRLENMESİ	50
Prof.Dr. Şener DEMİREL , Arş.Gör. Yelda KÖKÇÜ ALİAĞA VAHİD'İN ŞİİRLERİNDE REDİF KULLANIMI	51
Prof.Dr. Şener DEMİREL , Arş.Gör. Yelda KÖKÇÜ CAHİT ZARİFOĞLU'NUN YÜREKDEDE İLE PADİŞAH ADLI ESERİNDE SÖZ VARLIĞININ BİR UNSURU OLARAK İKİLEMELER	52
Arş.Gör. Edibe Begüm ÖZEREN, Prof.Dr. Mine ULUSOY KONYA MENGÜÇ CADDESİNDEKİ İŞLEVİ DEĞİŞEN GELENEKSEL TÜRK EVLERİNİN İNCELENMESİ	53
Ömer ÖZEREN, Mustafa KORUMAZ SAFRANBOLU TABAKHANE BİNASI YENİDEN KULLANIM OLANAKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	54
Arş. Gör. Dr. Yasemin GÜRSOY SOVYET KAMPLARINA FARKLI BİR BAKIŞ: SERGEY DOVLATOV'UN ZONA'SI	55
Arş. Gör. Dr. Yasemin GÜRSOY VASİL BIKOV'UN DARAĞACIÖYKÜSÜNDE SOVYET PARTİZANLARI	56
Neslihan AKÇAY, Mehmet SAĞLAM İLKOKUL ÇOCUKLARIN RESİMLERİNİN YAŞ VE CİNSİYET AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	57
Dr.Öğr.Üyesi Selman SARICA ABR SONUÇLARININ AİLE EĞİTİM VE ALGI DÜZEYİ İLE KARŞILAŞTIRILMASI	58
Dr. Öğr.Üyesi Hasan KARACA ANLAMINA GÖRE CÜMLE ÇEŞİTLERİ	59
Öğr.Gör. Mehmet ATILGAN, Doç.Dr. Zeynep GÜNGÖRMÜŞ GÜNDÜZ VE GECE EĞİTİM ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK GÜDÜLENME, AKADEMİK ÖZYETERLİK, AKADEMİK ERTELEME DAVRANIŞLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	60
Doç.Dr. Rashid JABBAROV FARKLI PROFESYONLARIN ÖĞRENCİLERİNDEN KENDİNGERÇEKLEŞTİRME GELİŞİMİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER	61
Arş. Gör. Dr. Mustafa ÖZKAN CİSİM ÜZERİNDEKİ QUASI-CYCLIC KODLAR VE GENİŞLETİLMİŞ DURUMLAR	62
Arş. Gör. Dr. Mustafa ÖZKAN DEĞERLENDİRİLMİŞ CİSİMLERİN ÖZELLİKLERİ VE DEĞERLENDİRME UYGULAMALARI	63
Arş. Gör. Dr. Mustafa ÖZKAN DEĞERLENDİRME TEORİSİNDE CİSİMLERİN TAMLANIŞLARI VE CİSİM GENİŞLEMESİ ÜZERİNE	64
Melih YILAR THE PHYTOTOXIC EFFECTS ON CULTIVATED PLANTS OF ISATIS GLAUCA AUCHER EX BOISS. WATER EXTRACTS	65
Dr. Öğr. Üyesi Melih YILAR, Dr. Öğr. Üyesi Yusuf BAYAR SALVİASYRİACAL.FARKLI BİTKİ EKSTRAKTLARININ ANTİFUNGAL VE FİTOTOKSİK ETKİSİ	66
Dr.Öğr.Üyesi Yusuf BAYAR, Dr.Öğr.Üyesi Melih YILAR, Dr.Öğr.Üyesi	67

Kadir AKAN <i>CRAMBE ORIENTALIS L. BİTKİSİNDEN ELDE EDİLEN METHANOL EKSTRAKTININ BİTKİ PATOJENİ FUNGUSLAR ÜZERİNE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI</i>	
Dr.Öğr.Üyesi YUSUF BAYAR, Dr.Öğr.Üyesi MELİH YILAR <i>SALVİAVİRGATAJACG. FARKLI BİTKİ EKSTRAKTLARININ ANTİFUNGAL VE FİTOTOKSİK ETKİSİ</i>	68
Hasan ARSLANOĞLU <i>PHOTOCATALYTIC REDUCTION OF CR(VI) IN AQUEOUS SOLUTIONS BY FORMIC ACID</i>	69
Hasan ARSLANOĞLU , Ramazan ORHAN , M. Deniz TURAN <i>DETERMINATION OF OPTIMUM CONDITIONS FOR CU (II) ADSORPTION FROM AQUEOUS SOLUTIONS</i>	70
Prof. Dr. Abdullah SOYSAL, Ali GÖDE <i>BAZI DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİN ÖZ BAKIM GÜCÜ ÜZERİNE ETKİSİ: SAĞLIK YÖNETİMİ ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA</i>	71
Prof. Dr. Abdullah SOYSAL, Esra NARLI, Nurşen TALMAÇ <i>HEMŞİRELERİN GENEL VE ÖRGÜTSEL SİNİZM DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ</i>	72
Prof. Dr. Abdullah SOYSAL, Aycan POLAT <i>BİR EĞİTİM ARAŞTIRMA HASTANESİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN DUYGUSAL ZEKÂ DÜZEYLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER</i>	73-74
Dr.Öğr.Üyesi Hale ÇOLAKOĞLU ER, Dr.Öğr.Üyesi Çağrı DAMAR <i>DİNAMİK KONTRASTLI MEME MR GÖRÜNTÜLEMENİN KULLANIMI</i>	75
Arş. Gör. Ece KAPLAN , Arş. Gör. Ender Ersin AVCI <i>KADINLARDA GÖRÜLEN ÜRİNER İNKONTİNANS VE KEGEL EGZERSİZİ</i>	76
Öğr. Gör. Hakan AVAN, Arş. Gör. Ece KAPLAN, Öğr. Gör. Göksel DÜRMÜŞ , Öğr. Gör. Aysun ÖZDEMİR <i>MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN İLK KLİNİK UYGULAMA ÖNCESİ VE SONRASI STRES DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ</i>	77
Dt Fatma SOYBAY, Dr. Öğr. Üyesi Aysegül GÜLEÇ <i>TEMPOROMANDİBULER EKLEM BOZUKLUKLARININ TEDAVİSİNDE ORTOGNATİK CERRAHİ</i>	78-79
Dr.Öğr.Üyesi Hülya NAZİK, Dr.Öğr.Üyesi Hakan HAKKOYMAZ <i>DERMATOLOJİK YAKINMA İLE ACİL SERVİSE BAŞVURAN HASTALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	80
Dr.Öğr.Üyesi Hakan HAKKOYMAZ , Dr.Öğr.Üyesi Selçuk NAZİK <i>ENFEKSİYON NEDENİ İLE ACİL SERVİSE BAŞVURAN GERİYATRİK HASTALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	81
İlhan BAHAR , Gülseren ELAY <i>DETERMINING THE FREQUENCY OF ANXIETY IN INTENSIVE CARE NURSES WORKING IN TURKEY</i>	82
Arş. Gör. Dr. Cuma SUNGUR <i>TÜRKİYE'DEKİ ÜNİVERSİTE HASTANELERİNİN MİSYON VE VİZYONLARININ İÇERİK ANALİZİ</i>	83-84
Arş. Gör. Dr. Cuma SUNGUR <i>SAĞLIĞIN SOSYAL BELİRLEYİCİLERİNİN DOĞUŞTAN BEKLENEN YAŞAM SÜRESİ ÜZERİNE ETKİSİ</i>	85-86
Dr. Öğr. Üyesi Ebru BİRİCİK <i>ASA SKORU, CERRAHİ ÖNCESİ HEMOGLOBİN-HEMATOKRİT DEĞERLERİ VE CERRAHİ TİPİ İLE PEROP VE POSTOP KAN TRANSFÜZYONU ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	87
Dr.Öğr.Üyesi Eda Didem YALÇIN&, Arş. Gör. Çiğdem BOZAN	88

BİFOSFONAT KULLANIMI VE CERRAHİ İŞLEM GEREKEN HASTALARDA DİŞ HEKİMİ YAKLAŞIMI	
Dr.Öğr.Üyesi Eda Didem YALÇIN&, Arş.Gör. Çiğdem BOZAN KONİK IŞINLI BİLGİSAYARLI TOMOGRAFİ GÖRÜNTÜLERİNDE RAPORLAMA	89
Dr. Öğr. Üyesi Eda Didem YALÇIN DİŞ HEKİMLİĞİNDE RADYASYON GÜVENLİĞİ	90
Uzm.Dr.Tolga ERGÖNENÇ STERNOKLAVİKULER EKLEM KONDRİTİ:TİETZE SENDROMU	91
Dr.Öğr. Üyesi İrfan Veysel Düzen ATRİAL FİBRİLASYON PATOFİZYOLOJİSİNDE SİTOKROM P-450 ENZİMLERİNİN YERİ	92
Uzm.Dr. İsmail ALTINTOP ERCİYES ÜNİVERSİTESİ HASTANELERİ AFET PLANI	93
Uzm.Dr. İsmail ALTINTOP KARBON MONOKSİT ZEHİRLENMELERİNDE HİPERBARİK OKSİJEN TEDAVİSİ VERİLEN PEDIATRİK VE ERİŞKİN HASALARIMIZIN KARŞILAŞTIRILMASI, RETROSPEKTİF GÖZLEMSEL ÇALIŞMA	94
Yasemin AY ALTINTOP, Selma KARAGÖZ BİR EĞİTİM ARAŞTIRMA HASTANESİNİN İNVAZİF ÖRNEKLERİNDE ÜREYEN CANDİDA TÜRLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: İKİ YILLIK DENEYİM	95
Doç.Dr.Fatih ARSLAN TEMSİL DEĞERLERİ VE YENİDENLEŞME... NECİP FAZIL ŞİİRİNDE “HİÇ”LİK	96
Dr.Öğr.Üyesi Hasan TAŞKIRAN SAHİP ÇIKAMADIĞIMIZ BİR MİRAS: MAKBER-İ HOCA NİZÂMÜ’L-MÜLK	97
Dr.Öğr.Üyesi Pakize ÇOBAN KARABULUT BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI SONRASI SINIR SORUNLARI: ORTADOĞU	98
Dr. Öğr. Üyesi Hasan TAŞKIRAN SAVAŞLARI MEŞRULAŞTIRMA YÖNTEMİ OLARAK DİNİ FETVALAR: SULTAN II. MURAD’IN KARAMAN SEFERİ ÖRNEĞİ	99
Dr.Öğr.Üyesiİ Bertan RONA WOLFGANG AMADEUS MOZART’IN SARAYDAN KIZ KAÇIRMA OPERASININ MÜZİKAL ÖZELLİKLERİ VE DÜŞÜNSEL ARKA PLANI	100
Dr.Öğr.Üyesi Bertan RONA RAFAELLO’NUN BİR TABLOSUNDAN HAREKETLE SEMAVİ DİNLERİN İNSAN VE ENSTRÜMAN SESLERİNE BAKIŞI ÜZERİNE BAZI DÜŞÜNCELER	101
Öğr.Gör.Dr. Gülsün NAKİBOĞLU MİTAT ENÇ’İN EDEBİ ESERLERİNDE İLAÇ, ECZANE, ECZACI VE ECZACILIK UYGULAMALARI	102
Dr.Öğr.Üyesi Burhan BEGER ÇOCUKLARDA YUTULAN YABANCI CİSİMLERİ ATİPİK MİGRASYONU	103
Dr. Öğr. Üyesi Bertan RONA KLASİK TÜRK MUSİKİSİNİN “İSTANBUL MÜZİĞİ” OLARAK ADLANDIRILMASINA DAİR ELEŞTİREL BİR YAKLAŞIM	104
Doç.Dr. Gülsüm ÇALIŞIR, AleynaMakbule ÜNAL, Arş.Gör. Tuğçe AYDOĞAN KILIÇ DİNİ BAYRAM GELENEKLERİNİN KİŞİLERARASI İLETİŞİME YANSIMALARI	105-106

Doç.Dr. Gülsüm ÇALIŞIR&AleynaMakbule ÜNAL&Arş.Gör. Tuğçe AYDOĞAN KILIÇ	107-108
<i>HALKLA İLİŞKİLER UYGULAMASI OLARAK MARKALARIN SOSYAL MEDYAYI KULLANIM ŞEKKİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA</i>	
Arş.Gör. Asım DİLMAÇÜNAL	109
<i>TEMELCİLİĞE YAPILAN KEYFİLİK İTİRAZI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME</i>	
Doç.Dr. Fatih ARSLAN	110
<i>ŞİİRİN VE İNTİHARIN KIYISINDA... BİR SANAT OTOPSİSİ / NİLGÜN MARMARA</i>	
Arş.Gör. Selen AVCI, Dr.Öğr.Üyesi Atakan ALKAN, Sevil GÜNEL, Prof.DR. Zerrin ALADAĞ	111
<i>TIPTA UZMANLIK BÖLÜM TERCİHİNİN BULANIK TOPSİS İLE BELİRLENMESİ</i>	
Arş.Gör. Selen AVCI, Arş.Gör. Çağın KARABIÇAK, Doç.Dr.Gülşen AKMAN, Prof.Dr. Zerrin ALADAĞ	112
<i>BİR İŞLETMEDE FARKLI HİZMET SEVİYELERİ İÇİN EMNİYET STOĞU MİKTARLARININ BELİRLENMESİ</i>	
Arş.Gör. Selen AVCI, Dr.Öğr.Üyesi Atakan ALKAN, Cansu ARABACI, Prof.Dr. Zerrin ALADAĞ	113
<i>KOCAELİ İLİ KONUT SATIŞLARININ TAHMİNİ VE GÖÇ MİKTARLARI İLEİLİŞKİLENDİRİLMESİ</i>	
Arş.Gör. Selen AVCI, Dr.Öğr.Üyesi Atakan ALKAN, Cansu AYDIN, Prof Dr. Zerrin ALADAĞ	114
<i>HİDROLİK SEKTÖRÜNDE SERMAYE BÜTÇELEMESİ UYGULAMASI</i>	
Arş.Gör. Selen AVCI, Dr.Öğr.Üyesi Atakan ALKAN, Erva BELHAN, Prof.Dr. Zerrin ALADAĞ	115
<i>BİR E-TİCARET FİRMASINDA SÜREÇ İYİLEŞTİRME UYGULAMASI</i>	
Arş.Gör. Ezgi GÜLER, Arş.Gör. Selen AVCI ,Dr.Öğr.Üyesi Atakan ALKAN, Prof. Dr. Zerrin ALADAĞ	116
<i>BİR ÜRETİM İŞLETMESİNDE DEMATEL VE TOPSİS YÖNTEMLERİ İLE AR-GE PROJELERİNİN SEÇİMİ</i>	
Dr.öğrt.Üyesi. Saliha YILDIZ , Prof.Dr. Mehmet SAYARLIOĞLU	117-118
<i>ROMATOİD ARTRİT HASTALARINDA BÖBREK FONKSİYONLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	
Dilek KESKİN , Sevil TOROGLU , Mete KARABOYUN	119
<i>İNSAN SAĞLIĞI AÇISINDAN CYCLOSPORA CAYETANENSİS ÖNEMİ</i>	
Dilek KESKİN , Sevil TOROGLU , Mete KARABOYUN	120
<i>SU KAYNAKLI BAKTERİYAL HASTALIKLARIN ÖNEMİ</i>	
Dr.Öğr.Üyesi Gamze TALİH	121
<i>YOĞUN BAKIMDA ARTER KANÜLASYONU YAPILAN PALYATİF BAKIM HASTALARINDA NON –İNVAZİV DOKU OKSİJENİZASYON ÖLÇÜMÜNÜN EKSTREMİTEYİ KORUMA ÜZERİNE ETKİSİ</i>	
Dr.Öğr.Ü. Tutkun TALİH	122
<i>MASTODİNİSİ OLANLARDA SAĞLIK ANKSİYETESİ, BEDENSEL DUYUMLARI ABARTMA VE DEPRESYON DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	
Öğr.Gör.Dr.Elif KAVAL OĞUZ	123
<i>SİNİRBİLİM ÇALIŞMALARINDA ARKA KÖK GANLİYON NÖRON KÜLTÜRÜ</i>	
Uzm. Dr. Halil KÖMEK	124

MULTİPL MYELOMA LI HASTADA 68 GA PENTİXA FOR VE 18 F FDG PET-BT BULGULARI	
Dr.Öğr.Üyesi ITİR ALADAĞ GÖRENTAŞ	
“DUBLIN CASES”: FAMILY REUNIFICATION BEYOND SECURITY QUOTAS	125
Dr. Öğr. Üyesi Nazan DÜZ	
SANAT EĞİTİMİNDE OTOTELOS BİR TAVIR OLARAK YARATICILIK VE OYUN	126
Firoz FAOZİ, Mohammad Rahim QURBAT	
EFFECT OF NEW OPENED AFGHANISTAN TURKOLOGY DEPARTMENTONTURKISH AND AFGHAN CULTURE	127
Dr.Öğr.Üyesi Emine PETEKKAYA, DR. Sema ÖZANDAÇ POLAT, Prof.Dr. Ahmet HİLMİ	
ŞARKICI VE ŞARKICI OLMAYAN BİREYLER ARASINDA SES ŞİDDETİ İLE AERODİNAMİK PARAMETRELERİN KARŞILAŞTIRMALI İNCELENMESİ	128-129
Dr. Öğr. Üyesi. Turgay SEBZECİOĞLU	
TÜRKÇEDE NESNE ODAKLI BELİRTEÇLER	130
Dr.Öğr.Üyesi Afif ATAMAN	
TÜRK SİNEMASINDA SANSÜR UYGULAMALARI (1939-1977)	131
Prof. Dr. Koray DEĞİRMENCİ	
FOTOĞRAF NE KADAR GERÇEKTİR? SOSYAL BİLİMLERDE FOTOĞRAFIN KULLANIMI ÜZERİNE	132
Prof. Dr. Koray DEĞİRMENCİ	
BİR İMGE OLARAK SANAT ESERİ: SANATIN TEMSİL VE ESTETİK ALANI DIŞINDAKİ SOSYOLOJİK TAHAYYÜLÜ	133
Dr.Öğr.Üyesi Burcu GEZER ŞEN	
TÜRKİYE’DE GENÇLERE YÖNELİK EĞİTİM POLİTİKALARI VE UYGULAMALARI	134
Dr.Öğr.Üyesi Burcu GEZER ŞEN	
GENÇLERİN İDEAL EĞİTİME İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	135
Prof.Dr.SulhattinYAŞAR , Ramazan TOSUN , Burak BARAN	
VALUE-ADDED NOVEL PRODUCTS OBTAINED FROM WHOLE CEREAL FLOURS FERMENTED IN AN OPTIMISED SOLID STATE PROCESS USING LACTOBACILLUS SALIVARIUS SUBSP. SALICINIUS ROGOSA ET AL. (DSM 20555).	136
Öğr.Gör.Dr. Demet ÇAKIROĞLU, Doç.Dr. Mehmet ALTINÖZ	
İŞE KATILIM, ORGANİZASYONEL TABANLI BENLİK SAYGISI VE İŞTEN AYRILMA NİYETİNİN PSİKOLOJİK SÖZLEŞME ÜZERİNE ETKİSİ: SAĞLIK ÇALIŞANLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	137-138
Uzm. Didem DEMİR ERBİL, Prof.Dr. Zeynep ÇOPUR	
ZAMAN YÖNETİMİ, ÇALIŞMA YAŞAM KALİTESİ VE İŞ DOYUMU İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ	139
Prof.Dr. İsmail BAKAN , Dr.Öğr.Üyesi İnci Fatma DOĞAN , Makbule OĞUZ , Zehra ÇALIŞIR	
KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUĞUN ÖRGÜTSEL BAĞLILIK ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	140
Doç.Dr. A. Ebru AYDIN	
KİRAL AMİNO ALKOL LİGANDLARININ ASİMETRİK MORİTA BAYLİS HİLLMAN REAKSİYONUNDAKİ UYGULAMALARI	141
Doç.Dr. A. Ebru AYDIN	
	142

KİRAL β-HİDROKSİ AMİD TÜREVİ KİRAL LİGANDLARIN ASİMETRİK MORİTA BAYLIS HİLLMAN REAKSİYONUNDAKİ UYGULAMALARI	
Doç.Dr. A. Ebru AYDIN	
MİKRODALGA DESTEKLİ N-SÜBSTİTÜE PİROL TÜREVLERİNİN SENTEZİ	143
Prof.Dr. Ömer Faruk FARSAKOĞLU, Arş.Gör. Habip Yusuf HASIRCI, Ali ÇINGİ	144
9 KW GÜCÜNDE GÜNEŞ ENERJİSİ SİMÜLASYON PROGRAMIYLA ÇATI UYGULAMASI, MALİYET ANALİZİ VE ÇEVRESEL ETKİLERİ	
Prof.Dr. Ömer Faruk FARSAKOĞLU, Arş.Gör. Habip Yusuf HASIRCI, Ali ÇINGİ	145
3X1.8 MW RÜZGÂR ENERJİSİ SANTRALİNİN SİMÜLASYON PROGRAMIYLA TASARIMI VE ÇEVRESEL ETKİLERİ	
Saliha Erdurmuş , Mustafa KORUMAZ , Gediz URAK	146
MEVCUT YAPILARIN ISIL PERFORMANSININ TARİHİ YAPI ÖLÇEĞİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ	
Mustafa KORUMAZ, Havva Gamze KÖZOĞLU	147
SİLLE TARİHİ KENT DOKUSUNDA KAFETERYA İÇ MEKAN DÜZENLEMELERİNİN NİTELİKSEL DEĞERLENDİRMESİ	
Mustafa KORUMAZ , Armağan GÜLEÇ KORUMAZ&, MelikeSıla ACAR, Rumeysa TUNA	148
KONYA SİLLE TARİHİ YERLEŞKESİNDE TESPİT EDİLEN KORUMA SORUNLARINA YÖNELİK GENEL BİR DEĞERLENDİRME	
Mustafa KORUMAZ , Armağan GÜLEÇ KORUMAZ&, MelikeSıla ACAR, Rumeysa TUNA	149
KONYA SİLLE TARİHİ YERLEŞKESİNİN BİRLİKTE YAŞAMA KÜLTÜRÜ VE AÇIK MEDENİYET KAVRAMLARI BAĞLAMINDA İNCELENMESİ	
Asst. Prof.Dr.. Filiz GUNEYSU ATASOY	150-151
ANALYSIS OF THE FOOD STAMP PROGRAM EFFICIENCY	
Asst. Prof. Dr. Murat ATASOY	152-153
ASSESSING THE IMPACTS OF URBANIZATION ON WILDLAND-URBAN INTERFACE AREAS	
Hasan ELİK , Dr.Öğr.Üyesi. Ali Rıza KUL, Dr.Öğr.Üyesi Adnan ALDEMİR, Dr.Öğr.Üyesi. Nurhayat ATASOY	154
VAN AKDAMAR ADASINDAN ALINAN BADEM KABUĞU ÜZERİNDE KRİSTAL VİYOLE ADSORPSİYONU ÇALIŞMASININ TERMODİNAMİK VE İZOTERM HESAPLAMALARI	
Hasan ELİK , Dr.Öğr.Üyesi. Ali Rıza KUL, Dr.Öğr.Üyesi Nurhayat ATASOY, Dr.Öğr.Üyesi Adnan ALDEMİR	155
VAN AKDAMAR ADASINDAN ALINAN BADEM KABUĞU ÜZERİNDE KRİSTAL VİYOLE ADSORPSİYONU ÇALIŞMASININ KİNETİK HESAPLAMALARI	
Öğr.Gör.Uzm. Dr. Feride KARACAER	156-157
ATRİYAL SEPTAL DEFEKT VE VENTRİKÜLER SEPTAL DEFEKT DÜZELTME OPERASYONU GEÇİRENHASTALARDA İNTRAOPERATİF DENEYİMLERİMİZ	
Dr.Öğr.Üyesi Eda Didem YALÇIN, Arş.Gör. Aslıhan ARTAŞ	158
ULTRASONOGRAFİNİN DIŞ HEKİMLİĞİNDEKİ KULLANIM ALANLARI	
Dr.Öğr.Üyesi Eda Didem YALÇIN, Arş.Gör. Aslıhan ARTAŞ	159
DIŞ HEKİMLİĞİNDE DİJİTAL GÖRÜNTÜLEMEDE ÜÇÜNCÜ BOYUT	

Arş.Gör. Zeynep KOÇ <i>PSİKİYATRİ HEMŞİRESİ BAKIŞINDAN RUHSAL DURUM MUAYENENESİ</i>	160
Doç.Dr.Necmettin SEZGİN <i>AYRIK DALGACIK DÖNÜŞÜMÜ KULLANILARAKUYKU APNESİNİN SINIFLANDIRILMASI</i>	161
Doç.Dr.Necmettin SEZGİN <i>EPİLEPSİ HASTALIĞININ FARKLI ÖĞRENME YÖNTEMLERİ İLE TEŞHİS EDİLMESİ</i>	162
Dr.Öğr.Üyesi.Tuğba Raika KIRAN, Dr.Öğr.Üyesi.Yeliz KAŞKO ARICI <i>PARAZİTER ENFEKSİYONLARDA ADENOSİN DEAMİNAZ DEĞERLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI</i>	163
Arş.Gör. Zeynep KOÇ <i>BİR OLGU SUNUMU: ON BİR İNTİHAR GİRİŞİMİ OLAN MAJÖR DEPRESYON HASTASI</i>	164
Dr. Öğr.Üyesi Yusuf ARSLAN <i>KRİYOJENİK İŞLEMİN FARKLI BEKLETME SÜRELERİNİN DIN 1.2080 (X210CR12) SOĞUK İŞ TAKIM ÇELİĞİNİN KALINTI ÖSTENİT VE MİKROYAPI ÖZELLİKLERİNE ETKİLERİ</i>	165-166
Uzm. Dr. Tülin ARICI <i>RADİKÜLER AĞRIDA PERKÜTAN DORSAL ROOT GANGLİON PULSE RADYOFREKANSIN ETKİNLİĞİ</i>	167-168
Uzm. Dr. Tülin ARICI <i>ALGOLOJİ POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN HASTALARDA BEL AĞRISI NEDENLERİ</i>	169-170
FİLDAUS NYİRAHABİMANA , DERYA KOCAMAZ , ESİN SÖNMEZ , ŞULE MENZİLETOĞLU YILDIZ, Doç. Dr. FERDA GÜLDEREN ÖZLÜ <i>DOĞUM AĞIRLIĞI DÜŞÜK YENİDOĞANLARDA PARAOKSONAZ 1Q192R VE C108T GEN POLİMORFİZMLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	171
ESİN SÖNMEZ, DERYA KOCAMAZ, GÜLİZAR ATLI, FİLDAUS NYİRAHABİMANA, ŞULE MENZİLETOĞLU YILDIZ, PROF. DR FİLİZ KOÇ, PROF.DR GÜLİZAR ATLI <i>AMİYOTROFİK LATERAL SKLEROZ TANISI KONMUŞ HASTALARDA SÜPEROKSİT DİSMUTAZ 1 (SOD1) GEN POLİMORFİZMİNİN İNCELENMESİ</i>	172
OĞUZ MERHAN , KADİR BOZUKLUHAN, GÜRBÜZ GÖKÇE, DERYA KOCAMAZ, MUSTAFA REHA COŞKUN , FATİH BÜYÜK, METİN ÖĞÜN , MESUT KARATAY <i>MYCOBACTERİUM AVİUM SUBSP. PARATUBERCULOSİS (MAP) İLE ENFEKTE SIĞIRLARDA BAZI OKSİDATİF STRES PARAMETRE DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ</i>	173
Op. Dr Rifat ÖZMEN &Op. Dr. Halit BAYKAN <i>ÜÇ YILLIK SÜPERFİSİYAL TEMPORAL ARTER ANEVİZMA DENEYİMLERİMİZ</i>	174
Dr.Öğr.Üyesi . Sabit KİMYON <i>ÇOĞUL GEBELİĞİN PREMATÜRE RETİNOPATİSİ GELİŞİMİ ÜZERİNE ETKİLERİ</i>	175
Doç.Dr. Hikmet Y. ÇOĞUN, Dr. Tüzin AYTEKİN, Prof Dr. Ferit KARGIN <i>GELECEĞİN TEHLİKESİ: TALYUM</i>	176

Dr. Özge TEMİZ, Doç.Dr. Hikmet Y. ÇOĞUN, Prof. Dr. Ferit KARGIN	
PROPİCONAZOLE TOKSİSİTESİNDE OREOCHROMIS NILOTICUS KARACİĞER DOKUSUNDA BAZI ANTİOKSİDAN ENZİM PARAMETRELERİ ÜZERİNE ETKİLERİ	177
Arş.Gör. DR. CANAN BİRİMOĞLU OKUYAN, ÖĞR. GÖR. DR. HAMZA MALİK OKUYAN	178
BİR HALK SAĞLIĞI SORUNU OLARAK YAŞLI BİREYLERDE DÜŞMELER	
Arş.Gör. DR. CANAN BİRİMOĞLU OKUYAN, ÖĞR. GÖR. DR. HAMZA MALİK OKUYAN	179
BİR HALK SAĞLIĞI SORUNU OLARAK YAŞLI BİREYLERDE DENGE VE DÜŞMELERİN YAŞAM KALİTESİNE ETKİSİ	
Arş.Gör. DR. CANAN BİRİMOĞLU OKUYAN, ÖĞR. GÖR. DR. HAMZA MALİK OKUYAN	180
HEMŞİRELİK SON SINIF ÖĞRENCİLERİNİN LİSANSÜSTÜ EĞİTİME YÖNELİK GÖRÜŞLERİ	
Dr.Öğr.Üyesi. Şükriye Derya DEVECİ	181
KORONER ATEROSKLEROZLU HASTALARDA BMP2 GENİ TEK NÜKLEOTİD POLİMORFİZMİNİN ARAŞTIRILMASI	
Ebru LOKMAN, Dr.Öğr.Üyesi. HATİCE TAMBAĞ	182
TOPLUM RUH SAĞLIĞI MERKEZİNDEKİ ŞİZOFRENİ HASTALARININ SOSYAL İŞLEVSELLİK VE PROBLEM ÇÖZME DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ	
Dr. Edip Erdal YILMAZ	183
ANAL FİSTÜL TEDAVİSİNDE FİSTÜL TRAKTİNİN LAZER ABLASYONU (LAFT)	
Ali Osman DEMİRAY, Doç.Dr.Fatih YILMAZ	184
SURİYELİ ÖĞRENCİLERİN TÜRKÇE EĞİTİMLERİ HAKKINDA BİR DEĞERLENDİRME: GAZİANTEP İLİ ÖRNEĞİ	
Uzm. Ferit TOPRAK & Prof. Dr. Zeynep ÇOPUR	185
ZİHİNSEL ENGELLİ VE ÜSTÜN YETENEKLİ ÇOCUĞA SAHİP AİLELERİN SOSYAL DESTEK ALGILARININ KARŞILAŞTIRILMASI	
Dr. Öğr. Üyesi Alper AVCI , Dr. Öğr. Üyesi Zehra HATİPOĞLU	186
ÇOCUKLARDA YABANCI CİSİM ASPİRASYONUNDA ACİL BRONKOSKOPI: RETROSPEKTİF ÇALIŞMA	
Doç.Dr .Filiz Yalçın TILARLIOĞLU, HALENUR ÇELİKTÜRK	187
YABANCI DİL EĞİTİMİNDE YENİLİKÇİ BAKIŞ AÇILARI	
HAFZULLAH İŞ & Doç.Dr. TANER TUNCER	188-189
TWİTTER KULLANICILARININ ETKİLEŞİMİNDE DUYGULARIN ETKİSİ	
Doç Dr. Lokman TOPRAK, Dr.Öğr.Üyesi Aslı Çelikel GÜNGÖR, Dr.Öğr.Üyesi Semra GÜRBÜZ	190
MARDİN GELENEKSEL YEMEKLERİ VE BU YEMEKLERDE KULANILAN GIDA MADDELERİ	

Dr.Öğr.Üyesi Aslı ÇELİKEL GÜNGÖR , Dr.Öğr.Üyesi SEMRA GÜRBÜZ	
MARDİN'DE KULLANILAN ŞEBEKE VE KUYU SULARININ MİKROBİYOLOJİK KALİTESİ	191
Prof. Dr. Füsun ÇAĞLAYAN	
ANSELM KIEFER'İN SANATINDA TOPLUMSAL BELLEĞİN TRAVMATİK İZLERİ VE PLASTİK ANLATIMINDAKİ SİMGELER	192-193
Dr. Çiğdem DEMİRCİ, Doç.Dr. Ece ARMAĞAN	
MUĞLA İLİNE GELEN SAĞLIK TURİSTLERİNİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA	194
Dr. Çiğdem DEMİRCİ, Doç.Dr. Ece ARMAĞAN	
SAĞLIK TURİZMİNDE TATMİNİN SADAKAT ÜZERİNE ETKİSİ: MUĞLA İLİ ÖZELİNDE ARAŞTIRMA	195
Uz Dr. Alpay ÇETİN	
OSTEONEVUS OF NANTA: A RETROSPECTIVE STUDY AND REVIEW OF THE LITERATURE	196
Dr.Öğr.Üyesi Alper YAZICI	
ERİŞKİN ALERJİK RİNİT HASTALARINDA PRİCK TESTİ, SERUM İG E DEĞERLERİ VE EOZİNOFİL LENFOSİT ORANLARININ KARŞILAŞTIRILMASI	197
Dr.Öğr.Üyesi Şehrinaz GÜNDÜZ	
DOWNSENDROMLU ÇOCUKLARA SAHİP AİLELERİN ÖZEL EĞİTİM SÜRECİNDE MÜZİK EĞİTİMİNE KARŞI TUTUM VE DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİ- İSKENDERUN ÖRNEKLEMİ	198-199
Dr.Öğr.Üyesi Burak BİLGİN	
PREMATÜRE RETİNOPATİSİ TARAMA SONUÇLARIMIZ	200
Dr. Öğr.Üyesi Mustafa KILIÇ	
NUMERICAL INVESTIGATION OF HEAT TRANSFER ON A HEATED SURFACE WITH EFFECTS OF NANOFLUIDS AND SWIRLING JETS	201
Dr. Öğr.Üyesi Mustafa KILIÇ	
INVESTIGATION OF HEAT TRANSFER FOR DIFFERENT TYPES OF NANOFLUIDS WITH SWIRLING JETS	202
Doç.Dr.ALİ Osman ÇERİBAŞI, Doç.Dr. Songül ÇERİBAŞI, Doç.Dr. Mustafa ÖZKARACA	
DİREK İMMUNOFLÖRESAN VE İMMÜNOPEROKSİDAZ YÖNTEMLER İLE PNÖMONİLİ KOYUN VE KEÇİ AKCİĞERLERİNİN DONDURULMUŞ VE PARAFİN KESİTLERİNDE SİĞİR HERPESVİRÜS TİP 1 VE SİĞİR ADENOVİRÜS TİP 3 ANTİJENLERİNİN BELİRLENMESİ	203-204
Selçuk ASLAN , Hasan BADEM , Abdullah ÇALIŞKAN	
PARALLELIZING CONVERGE-ONLOOKERS ARTIFICIAL BEE COLONY (COABC) ALGORITHM	205
Hasan BADEM, Abdullah ÇALIŞKAN, Selçuk ASLAN	
DERİN SİNİR AĞIYLA ELEKTROENSEFALOGRAFİ SİNYALLERİNDEN ZİHİNSEL DURUMUN SAPTANMASI	206

Bauryzhan BOTAKARAYEV ESSENTIALS OF MACRO PHOTOGRAPHY	207
Arş.Gör. Sevilay Kalay MEYDAN, Arş.Gör. Burcu KALKANOĞLU KEMAN EĞİTİMİNDE KULLANILAN PİYANO EŞLİKLİ “ETA COHEN KEMAN METODU BAŞLANGIÇ” IN İNCELENMESİ	208
Arş.Gör. Çağla Serin ÖZPARLAK, Arş.Gör. Dr. Ömer Bilgehan SONSEL “SEKSEN YILIN EN GÜZEL OKUL ŞARKILARI” KİTABININ TONALİTE/MODALİTE/MAKAM VE SES SINIRLARI AÇISINDAN İNCELENMESİ	209
Arş.Gör. Dr. Ömer Bilgehan SONSEL, Arş.Gör. Çağla Serin ÖZPARLAK “SEKSEN YILIN EN GÜZEL OKUL ŞARKILARI” KİTABININ “UNESCOYAŞAYAN DEĞERLER EĞİTİMİ PROGRAMI” AÇISINDAN İNCELENMESİ	210
Dr.Öğr. Üyesi Nevzat DİNÇER, Dr.Öğr.Üyesi Zühal KILINÇ SPOR YÖNETİCİLERİNİN YAŞADIKLARI İŞ STRESİ DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ	211
Dr.Öğr.Üyesi.ABDULKADİR ALBEZ, Öğr.Gör.Ayhan KORKULU İŞLETMELERDE STOK YÖNETİMİNİN SATIŞLARA, BÜYÜMEYE VE KÂRLILIĞA ETKİSİ ÜZERİNE BİR ANALİZ	212
Öğr.Gör.Dr. Ufuk Cem KOMŞU ÇEŞİTLİ YÖNLERİYLE UZAKTAN EĞİTİM FELSEFESİ	213
Dr.Öğr.Üyesi Emine PETEKKAYA, Dr. Sema Özandaç POLAT, Prof. Dr. Ahmet HİLMİ ŞARKICI VE ŞARKICI OLMAYAN BİREYLER ARASINDA SES ŞİDDETİ İLE AERODİNAMİK PARAMETRELERİN KARŞILAŞTIRMALI İNCELENMESİ	214
Öğr. Gör. Abdülkadir GÜLEÇ, NERGİZ BAŞA, RAMAZAN DAĞ PİRİT MADENİNİN BETONDA ÇİMENTO YERİNE KULLANILABİLİRLİĞİNİN ARAŞTIRILMASI	215
Dr. Saliha Emre DEVECİ SURİYE GÖÇÜNÜN GAZİANTEP’TEKİ FAST FOOD İŞLETMELERİNİ İŞGÜCÜ FARKLILIĞI, REKABET STRATEJİLERİ, MÜŞTERİ POTANSİYELİ VE MENÜ ÇEŞİTLİLİĞİ AÇISINDAN ETKİLEME DÜZEYİNE YÖNELİK BİRARAŞTIRMA	216
Dr. Saliha Emre DEVECİ GAZİANTEP’TE GÖÇ SONUCUNDA YİYECEK İÇECEK İŞLETMELERİNDE MÜŞTERİ PORTFÖYÜNDEKİ DEĞİŞİMİN İŞLETMELERDE SUNULAN MENÜLERİ ETKİLEME DÜZEYİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA	217
Mehmet Nuri DEMİR PERFORMANS TOPLUMUNUN ÖLÜM ALGISI	218
Dr.Öğr.Üyesi NAZAN OSKAY SAVAŞ PROTESTOSUNUN ÖRME SANATINA YANSIMALARI	219
Arş.Gör. Dr. Ahu Alev ABACI BAYAR KIRŞEHİR İLİ AÇIK CEZA İNFAZ KURUMU TARIMSAL ÜRETİM ALANITOPRAKLARININ BAZI FİZİKO-KİMYASAL ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ	220
Arş.Gör. Dr. Ahu Alev ABACI BAYAR, Prof. Dr. Kadir YILMAZ İÇ ANADOLU BÖLGESİ’NDEKİ SULAK ALAN TOPRAĞININ BAZI KİMYASALÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ: SEYFE GÖLÜ ÖRNEĞİ	221

Ayşe Genç Lermi , Şahin PALTA	
BAZI BAKLAGİL TÜRLERİNİN DOĞAL NODÜLASYON ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ	222
Şahin PALTA , Ayşe GENÇ LERMİ	
BARTIN İLİ MEKEÇLER YÖRESİ SUNİ MERA ALANININ BAZI ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ	223
Assist. Prof.Dr. Burcu GUL BAYKALIR , Professor Dr. Osman CİFTCI , Assistant Professor Dr. Aslı CETİN , Research Assistant Nese Basak TURKMEN	224
THE PROTECTIVE EFFECT OF FISH OIL AGAINST CISPLATIN INDUCED EYE DAMAGE IN RATS	
Research Assistant Dr. Yasin BAYKALIR, Professor Dr. Ulku Gulcihan SIMSEK	225
EFFECT OF DIFFERENT PHOTOPERIOD TREATMENTS ON SERUM ALBUMIN LEVELS IN BROILER CHICKENS	
BAHOZ TEKİN , Dr. Öğr. Üyesi.Sultan OKUMUŞOĞLU	226
ORTOREKSİYA VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER	
Öğr. Gör. Dr. Bilal ZAFER BERİKOL, Dr.Öğr.Üyesi İLKER KEFE	227
ÜRETİM MALİYETLERİNİN KAYNAK TÜKETİM MODELİNE GÖRE İNCELENMESİ	
Öğr. Gör. Dr. Bilal ZAFER BERİKOL, Dr.Öğr.Üyesi İLKER KEFE	228
SANAYİ 4.0'IN İŞLETMELERİN İÇ DENETİM FALİYETLERİNDE UYGULANABİLİRLİĞİ	
MİKAİL BAL&Doc. Dr. Necati OLGUN	229
ESNEK NEUTROSOPHIC MODÜLLER ÜZERİNE	
Murat ODUNCUOĞLU , Halil İbrahim KURT , Engin ERGÜL , Necip Fazıl YILMAZ	230
AL2024/MGO/MWCNT KOMPOZİTLERİN YOĞUNLUK VE POROZİTE İÇERİĞİNİN DEĞİŞİMİ	
Halil İbrahim KURT , Murat ODUNCUOĞLU , Engin ERGÜL , Necip FAZIL YILMAZ	231
NANO MAGENZYUM OKSİT VE ÇOĞUL DUVARLI KARBON NANO TÜP PARTİKÜLERİN AL-CU-MG ALAŞIMININ SERTLİĞİNE ETKİSİ	
MİKAİL BAL, Doc. Dr. Necati OLGUN	232
NEUTROSOPHIC GENİŞLETİLMİŞ TRIPLET CEBİRSEL YAPILARI ÜZERİNE	
Dr. Öğr.Üyesi Alaeddin YÖRÜK, Prof. Dr. Halil YENİNAR, Prof. Dr. Ethem AKYOL, Dr. Durmuş Ali CEYLAN, Esma GÜVEN	233-235
BAL TÜKETİCİLERİNİN SATIN ALDIKLARI BALLARA OLAN GÜVENİNİN TR63 KALKINMA AJANSI BÖLGESİ ÖZELİNDE ARAŞTIRILMASI	
Prof. Dr. Halil BARIŞ ÖZEL , Doç.Dr. Tuğrul VAROL	236
KASTAMONU-ARAÇ YÖRESİ KARAÇAM (PINUS NİGRA ARNOLD.) DOĞALGENÇLEŞTİRME ALANLARINDA BAKIM PATİKALARININ DİNAMİK ANALİTİK HİYERARŞİ SÜRECİ İLE BELİRLENMESİ	
Öğr. Gör. Mehmet ÇINAR	237
AKILLI ŞEBEKELERDE BİLGİ GÜVENLİĞİ RİSKLERİ VE ÇÖZÜM	

YÖNTEMLERİNİN ARAŞTIRILMASI	
Öğr. Gör. Mehmet ÇINAR <i>AKILLI ŞEBEKEDEN ENERJİ HATLARI ÜZERİNDEN HABERLEŞME (PLC) TEKNOLOJİSİNİN KULLANIMI</i>	238
Öğr. Gör. Mehmet ÇINAR <i>ELEKTRİK GÜÇ SİSTEMLERİNDE OLUŞAN HARMONİKLERİN ETKİLERİ VE ÇÖZÜM YÖNTEMLERİ</i>	239
Öğr. Gör. Ferit ARTKIN <i>MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ ALANINDA OPTİK SİSTEMLER VE ENDÜSTRİYEL UYGULAMALARI</i>	240
Öğr. Gör. Ferit ARTKIN <i>LAZERLİ TAKIM TEZGAHLARI İLE METALLERİN İŞLENMESİ VE ENDÜSTRİDE KULLANILAN YÜKSEK GÜÇLÜ LAZER SİSTEMLERİ</i>	241
Arş.Gör. MELİKE KÜBRA EKİZ, Dr.Öğr.Üyesi CEREN TUNCER ŞAKAR <i>KARAR VERME BİRİMLERİNİN TAM SIRALAMASI İÇİN VERİ ZARFLAMA ANALİZİ TABANLI YENİ BİR YÖNTEM</i>	242
Doç.Dr. Tuğrul VAROL , Prof. Dr. Halil BARIŞ ÖZEL <i>SARIÇAMIN (PINUS SYLVESTRIS L.) TOHUM ÖZELLİKLERİ İLE İKLİM PARAMETRELERİNİN İLİŞKİSİ</i>	243
Öğr. Gör. Ferit ARTKIN <i>YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARI VE TEKNOLOJİLERİNİN UYGULAMA ALANLARI</i>	244
Öğr. Gör. Ufuk ELİBÜYÜK , Arş.Gör. Serap GAMZE SERDAR <i>SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ İÇİN SÜRDÜRÜLEBİLİR KAMPÜS GES UYGULAMASI</i>	245
Öğr. Gör. Ufuk ELİBÜYÜK , Arş.Gör. Serap GAMZE SERDAR <i>SU KÖKENLİ YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARININ TÜRKİYE VE DÜNYA'DAKİ DURUMU VE SON GELİŞMELER</i>	246
Dr. Öğr. Üyesi Nergiz KARADAŞ <i>TÜRK SINEMASINDA STATÜ GÖSTERGESİ OLARAK MEKÂN: YOL AYRIMI FİLMİ</i>	247
Doç.Dr.Nazan AVCIOĞLU KALEBEK , Doç.Dr. Ebru ÇORUH , Dr.Öğr.Üyesi Gökçe ÖZDEMİR , Öğr.Gör. Tuğba ÖZTÜRK <i>KÜBİZM AKIMININ İLKELERDEN BİRİ OLAN ÜÇ BOYUTLU GEOMETRİK ŞEKİLLERİN KIYAFETLERE YANSIMASI</i>	248
Öğr.Gör. Dr.Hüseyin ÖZDEMİR, Dr.Öğr.Üye. Gökçe ÖZDEMİR, Doç.Dr. Nazan AVCIOĞLU KALEBEK, Öğr.Gör. TUĞBA ÖZTÜRK , DOÇ.DR. EBRU ÇORUH <i>ZEUGMA MOZAIK DESENLERİNİN GİYİMDEKİ DİJİTAL BASKI UYGULAMALARI</i>	249
Arş.Gör. DR. DURDU MELTEM DURNA ZEREK <i>FLUXUS HAREKETİNİN SANATA ETKİSİ</i>	250
Arş.Gör. DR. DURDU MELTEM DURNA ZEREK <i>GÜNÜMÜZ SANATINDA RESİM-MÜZİK İLİŞKİSİNİN TÜRKİYE ÖRNEKLERİ</i>	251
Dr. Akbar VALADBİGİ <i>DEMOCRATIC CIVIC ACTIVISM THROUGH THE LENS OF SOCIAL</i>	252

CAPITAL AND SOCIAL MEDIA TOOLS: PERSPECTIVES FROM THE RECENT UPRISINGS OF NORTH AFRICA AND THE MIDDLE EAST	
Mehmet ŞAHİN , Abdullah KARGIN <i>NÖTROSOFİK ÜÇLÜ KISMI NORMLU UZAYLAR</i>	253
Mehmet ŞAHİN , Abdullah KARGIN <i>NÖTROSOFİK ÜÇLÜ V - GENELLEŞTİRİLMİŞ NORMLU UZAYLAR</i>	254
Mehmet ŞAHİN <i>NEUTROSOPHIC EXTENDED TRIPLET FINITE DIMENSIONAL NORMED SPACE</i>	255
MEHMET ŞAHİN <i>NEUTROSOPHIC EXTENDED TRIPLET QUOTIENTS AND PRODUCTS OF NORMED SPACES</i>	256
Dr. Öğ. Üyesi Rozelin AYDIN <i>TÜRKİYE’DE ŞEHİRLERDE YAŞANAN SU KİTLİĞİ NEDENLERİ,ETKİLERİ VE ÇÖZÜMLERİ</i>	257
Dr. Öğr. Üyesi Rozelin AYDIN , Dr. Öğ. Üyesi Cengiz AKKALE, Dr. Öğ.Üyesi Zeynep İYİĞÜNDOĞDU, Arş. Gör. Yağmur ATAKAV <i>İLERİ MOLEKÜLER TEKNİKLER KULLANILARAK MAĞARA BAKTERİLERİNİN İDENTİFİYE EDİLMESİ VE ÖRNEKLERİN ANTİMİKROBİYAL ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ</i>	258
Arş.Gör. Dr. Savaş ONUR ŞEN&Dr.Öğr.Üyesi Övünç MERİÇ FERMANOĞLU <i>DİJİTAL HIZIN FOTO MUHABİRLİĞİ’NE ETKİSİ</i>	259
Arş.Gör. Dr. Savaş ONUR ŞEN <i>FOTO MUHABİRLİĞİ VE STEREOTİPLER</i>	260
Hilal E.YILDIZ , Kadri YILDIZ <i>PRİMING, AŞINDIRMA VE KATLAMA UYGULAMALARININ KAPARI TOHURLARININ ÇİMLENMESİ ÜZERİNE ETKİLERİ</i>	261
Dr.Öğr.Üyesi .Kadri YILDIZ , Dr.Öğr.Üyesi . Bora UZUNER, Dr.Öğr.Üyesi Erengül BODUÇ, Dr.Öğr.Üyesi. Türkhun ÇETİN, Dr.Öğr.Üyesi Ragıp Gökhan ULUSOY, Dr.Öğr.Üyesi Volkan KIZILGÖZ <i>KAFKAS BAR EKİBİ OYUNCULARININ ON YILLIK GÖZLEMDE AYAK ANATOMİSİ DEĞİŞİKLİKLERİ</i>	262
Dr. Hakan BİLGÜTAY, Prof. Dr. Mehmet DENİZ <i>RİSK KÜLTÜRÜNÜN ULUSLARARASI FAALİYET GÖSTEREN FİRMALAR ÜZERİNDEN İNCELENMESİ</i>	263
Dr. Hakan BİLGÜTAY, Prof. Dr. Mehmet DENİZ <i>TRC1(GAZİANTEP, ADIYAMAN, KİLİS) BÖLGESİNDE FAALİYET GÖSTEREN İŞLETMELERİN ULUSLARASILAŞMA STRATEJİLERİNİN SEÇİMİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ</i>	264
Dr. Öğr. Üyesi . Aynur AKER, Prof. Dr. Hasan KAYA, Dr. Öğrt. Üyesi. Veysel ÇELİK <i>DETERMINATION OF MICROSTRUCTURE, MECHANICAL, ELECTRICAL AND THERMAL PROPERTIES OF THE AL-Bİ-CU TERNARY ALLOY</i>	265
Dr.Öğr.Üyesi Veysel ÇELİK, Dr.Öğr.Üyesi Aynur AKER <i>THEORITICAL INVESTIGATION OF CU DOPED SNO2</i>	266

Research Asst. Dr. Dilek BÜYÜKBEŞE, Asst. Prof. Dr. Gülten ŞEKEROĞLU, Prof. Dr. Ahmet KAYA	267
SUPERCritical FLUID EXTRACTION IN OIL INDUSTRY	
Asst. Prof. Dr. Gülten ŞEKEROĞLU, Research Asst. Dr. Dilek BÜYÜKBEŞE , PROF. DR. AHMET KAYA	268
FAT BLOOM PROBLEM IN DARK CHOCOLATE	
Dr.Öğr.Üyesi Mehmet Emin DENİZ, ABDÜRRAHİM GÜNEŞ	269
YUMURTA KABUĞU TAKVİYELİ POLİMER ESASLI KOMPOZİTLERİN MEKANİK DAVRANIŞININ İNCELENMESİ	
Dr.Öğr.Üyesi Mehmet Emin DENİZ, NEVRA ORAL	270
İÇİNDE DELAMİNASYON BULUNDURAN TABAKALI KOMPOZİT PLAKLARIN BURKULMA DAVRANIŞLARININ ARAŞTIRILMASI	
Doç.Dr. Hüseyin DOĞRAMACIOĞLU	271
KÜLTÜREL YAPI BAĞLAMINDA KİLİS MASALLARINDA VERİLEN ÖĞÜTLER	
Doç.Dr. Hüseyin DOĞRAMACIOĞLU	272-273
TARİHİ KÜLTÜREL ZEMİNDE VAR OLAN ESKİ KİLİS SÖZLERİ	
Assoc. Prof. Dr. Osman AYGÜN , Prof. Dr. Hisamettin DURMAZ	274
PRODUCTION AND SOME PROPERTIES OF CURD, A YOGHURT-LIKE PRODUCT, MANUFACTURED BY MILK FERMENTATION WITH POTATOJUICE	
Arş.Gör. Halil ŞENOL	275
GAZİANTEP İLİNİN HAYVANSAL ATIKLARDAN ÜRETİLEBİLECEK BİYOGAZ POTANSİYELİNİN BELİRLENMESİ	
Arş.Gör. Halil ŞENOL	276
TAVUK GÜBRESİNDEN TERMAL ÖNİŞLEM UYGULANARAK BİYOGAZ ÜRETİMİNİN İNCELENMESİ	
Arş.Gör. Halil ŞENOL	277
BİYOGAZ ÜRETİMİNDE KULLANILAN YENİLİKÇİ ÖNİŞLEMTEKNOLOJİLERİ	
Lile KABADZE	278
AGREEMENT ON BILATERAL TRADE BETWEEN GEORGIA AND CHINA	
Arş.Gör. Nazire KILIÇ ŞAFAK, Prof. Dr. Ahmet Hilmi YÜCEL	279
FRONTAL VENTRİKÜLOSTOMİ İÇİN ÖNEMLİ ANATOMİK NOKTALAR (POSTER)	
Öğr. Gör. Dr. Nadir BUÇAN	280
KİŞİSEL BELGESEL FOTOĞRAFA POSTMODERNİST YAKLAŞIM: JULIE BLACKMON	
Öğr. Gör. Dr. Nadir BUÇAN	281
FOTOĞRAFTA GERÇEĞİN KRİZİ VE PEDRO MEYER'İN DİJİTAL MONTAJLARI	
Akrama KHANOM	282
TESTING WAGNER VERSUS KEYNESIAN HYPOTHESIS REGARDING THE LINKAGE BETWEEN GOVERNMENT EXPENDITURE AND NATIONAL INCOME: THE CASE OF BANGLADESH (A TIME SERIES ANALYSIS)	
Elif KAVAL OĞUZ, Fatma AKSUZ ÇINAR	283
NÖROTROFİK FAKTÖRLERİN SİPERMETRİN HASARINA UĞRAYAN ARKA KÖK GANGLİON NÖRONLARINDA KORUYUCU ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI	

MANDİBULAR SANTRAL DEV HÜCRELİ GRANÜLOMANIN LEZYON İÇİ KORTİKOSTEROİD TEDAVİSİ İLE KÜÇÜLTÜLMESİ

Mehmet DEMİRKOL

Gaziantep Üniversitesi

drmehmetdemirkol@hotmail.com

ÖZET

Santral dev hücreli granülomalar, çenelerde meydana gelen tüm iyi huylu tümörlerin yaklaşık %7'sini oluşturan lezyonlardır. Kadınlarda erkeklerden daha fazla iken mandibular lezyonlar maksilladan daha fazla görülürler. Klinik olarak asemptomatik, ağrısız, yavaş büyüyen şişlikten, diş köklerinde rezorbsiyon ve deplasman, lokal kemik yıkımı, kortikal perforasyon, hızlı büyüme ve ağrı gibi agresif bulgular da verebilirler. Radyografik olarak uniloküler veya multiloküler görüntü verebilirler. Tedavileri basit küretajlardan, daha agresif olarak çenelerin rezeksiyonuna kadar değişebilmektedir. Bunun yanında son yıllarda bu lezyonların konservatif olarak tedavileri sıklıkla tartışılmaktadır. Uygulanan tedavilerden sistemik kalsitonin, interferon ile lezyon içine uygulanan kortikosteroidler ile başarılı sonuçlar elde edilmiştir. Konservatif tedavi yöntemleri, cerrahi sonucu oluşabilecek çenelerdeki sert doku ile lezyon içindeki sürmemiş dişlerin kayıplarını ve olası inferior alveolar sinir hasarını engellemek amacıyla özellikle pediatrik yaş grubunda öncelikli tercih edilen uygulamalardır. Osteoklastik aktiviteyi inhibe ederek etki gösteren lezyon içi kortikosteroid enjeksiyonu basit, düşük maliyetli ve hasta tarafından kolay kabul edilebilen bir tekniktir. 11 yaşındaki erkek hasta, mandibula sol küçük azı bölgesinde ekspansif şişlik ve dişlerinin sürmemesi üzerine kliniğimize başvurmuştur. Hastanın klinik muayenesinde mandibula sol küçük azı bölgesinin bukkalinde ekspansif lezyon ile dişlerin lezyon nedeniyle ideal zamanında sürmediği tespit edilmiştir. Lokal anestezi altında yapılan insizyonel biyopsi sonrası lezyon santral dev hücreli granüloma olarak gelmiştir. Parathormon, alkalin fosfataz, serum kalsiyum ve fosfor seviyeleri normal olan hastaya lezyon içinde daimi dişleri olduğu için lezyon içi kortikosteroid tedavisi planlanmıştır. Hastaya uygulanan lezyon içi kortikosteroid tedavisi sonrası lezyonda küçülme tespit edilmiş ve hastanın dişleri oklüzyona gelmiştir. Postoperatif dönemde herhangi bir komplikasyon tespit edilmemiş olup hastanın takipleri devam etmektedir.

Anahtar kelimeler: Santral dev hücreli granüloma, mandibula, kortikosteroid

GENİŞ OROANTRAL AÇIKLIĞIN BUKKAL YAĞ DOKUSU FLEBİ KAPATILMASI: OLGU RAPORU

Mehmet DEMİRKOL

Gaziantep Üniversitesi,
drmehmetdemirkol@hotmail.com

Mustafa YALÇIN

Gaziantep Üniversitesi

Carullah Anıl KAR

Gaziantep Üniversitesi

ÖZET

Oroantral ilişki, maksiller sinüs ile ağız boşluğu arasındadiş çekimi, bölgeden çıkarılan bir tümöral kitle veya konjenital bir defekt sonucu oluşabilir. Maksiller sinüste ileri komplikasyonların ortaya çıkmaması için 2–3 mm'den daha küçük açıklıklar haricinde, cerrahi olarak onarımı gerekmektedir. Bukkal yağ dokusu flebi, bu defektin tedavisinde kullanılabilecek yüksek başarı oranına sahip basit ve güvenilir bir yöntemdir. 43 yaşında, herhangi bir sistemik hastalığı bulunmayan sağlıklı erkek hasta sağ alveolar kretteki oroantral açıklık nedeniyle kliniğimize başvurmuştur. Alınan anamnezde, başka bir klinikte sağ maksiller 1. molar dişinin çekimi sırasında alveoler kemik fraktürü gelişmiş ve diğer 2. ve 3. molar dişler de çekilmiştir. İlgili bölgede geniş oroantral açıklık olduğundan hasta tarafımıza yönlendirilmiştir. Yapılan klinik ve radyografik muayeneler sonucunda, oroantral açıklığın bukkal yağ dokusu ile kapatılması amaçlanmıştır. Lokal anestezi altında, bukkal yağ dokusu açığa çıkarılmış ve defekt bölgesine yönlendirilerek defekt alanı primer olarak kapatılmıştır. Operasyon sonrası maksiller sinüs enfeksiyonunu engelleme, postoperatif ağrıyı azaltma ve drenajı sağlama amacıyla gerekli antibiyotik, ağrı kesici ve dekonjestan ilaçlar reçete edilmiştir. Yapılan takipler sonrasında, birinci ayda kontrole çağırılan hastada sinüs ve ağız boşluğu arasında herhangi bir açıklık bulunmadığı ve defekt bölgesinin keratinize diş eti ile iyileştiği görülmüştür. Bukkal mukoza flebi yöntemi, palatal flep yöntemi, bukkal yağ dokusu flebi, nazal septal kartilaj ile kapama, blok kemik grefti ve plateletten zengin fibrin kullanımı, serbest diş eti grefti veya ada flebi uygulaması gibi bir çok prosedür arasından bukkal yağ dokusu flebi ile oroantral ilişki kapama prosedürü yüksek başarı oranı nedeniyle oroantral açıklığın kapatıldığı olgularda sıklıkla tercih edilen bir tekniktir.

Anahtar Kelimeler: Bukkal yağ dokusu flebi, oroantral fistül, maksilla

MANDİBULADAKİ GENİŞ ODONTOJENİK KİSTLERİN KONSERVATİF TEDAVİSİ: 2 VAKA SUNUMU

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa YALÇIN
Gaziantep Üniversitesi
mustafayalcin.omfs@gmail.com

ÖZET

Mandibulada odontojenik kaynaklı kistler (odontojenik keratokist, radiküler kist, dentigeröz kist) genellikle ağrısız şekilde çevresindeki kemiği rezorbe ederek genişlerler¹. Kistlerin genişlemesi sonucunda his kaybı, trismus, fasiyal asimetri, dişlerde yer değiştirme ve patolojik kırıklar oluşabilir¹. Odontojenik kistler enükleasyon, marsupiyalizasyon ya da dekompresyon ile tedavi edilebilir. Dekompresyon odontojenik kistlerin konservatif tedavisinde kullanılan yöntemlerden biridir. Bu tedavi yaklaşımı ile kist içerisindeki basınç azalır, kist küçülür yeni kemik yapımına katkı sağlar ve en önemlisi büyük kistlerin enükleasyon, küretaj ve rezeksiyonu ile oluşabilecek komplikasyonların azaltılmasını sağlar. Dezavantajları ise uzun tedavi süreci ve hasta uyumunun gerekliliği olarak sıralanabilir. Kliniğimize başvuran mandibula angulus ve ramusta lokalize olan 2 ayrı hastanın tedavisi öncesinde dental volumetrik tomografi alınmıştır. Radyolojik değerlendirme sonucunda kistlerin çok geniş olması sebebiyle fraktür riskini azaltmak için dekompresyon tedavisine karar verilmiştir. Daha sonra belli aralıklarla yapılan radyolojik takiplerde kistlerin küçüldüğü ve yeni kemik oluşumu tespit edilmiştir. İki vaka da yaklaşık olarak 15 ay takip edilmiştir ve hacimleri küçülen kistler enükle edilmiştir. Klinik ve radyolojik kontrollerde nüks tespit edilmemiştir.

Anahtar kelimeler: mandibula, kist, dekompresyon

SUBLİNGUAL BEZDE SİALOLİTİAZİS VE CERRAHİ TEDAVİSİ

Mustafa YALÇIN

Gaziantep Üniversitesi,
mustafayalcin.omfs@gmail.com

Mehmet DEMİRKOL

Gaziantep Üniversitesi

Aykut Can BALKANLIOĞLU

Gaziantep Üniversitesi

ÖZET

Sialolitiazis, tükürük bezi tıkanıklığının en sık sebebi olup, tam ya da kısmi tıkanmaya yol açabilen ve tekrarlama eğilimi olan bir hastalıktır. Büyüktükürük bezlerinin hastalıklarının %50'sinden fazlasını oluşturması nedeniyle, akut ve kronik enfeksiyonların en sık sebebi olarak kabul edilirler. Herhangi bir tükürük bezinde ve her yaşta görülebilmekle birlikte sıklıkla 25 yaşından sonra ortaya çıkar. Erişkin popülasyondagörülme sıklığı 12/1000'dir. Bununla birlikte tükürük bezi taşlarının küçük bir kısmı sublingual bez ve veya kanalında oluşur. Klinik olarak; tükürük bezi veya kanalını etkileyen ağrılı ve tekrarlayan şişlikler ile seyreden bir hastalıktır. 64 yaşındaki kadın hasta dil altında şişlik ve ağrı şikayeti nedeniyle kliniğimize başvurdu. Hastanın yapılan klinik incelemesinde sublingualtükürük bezi kanalının ağız içerisine açılan kısmında, şişlik ve kanal ağzı çevresinde kırmızı eritemli, palpasyonda ağrılı bir bölge tespit edildi. Radyografik incelemede ise mandibula orta hat hizasında anteriordaradyopak bir kitle görüldü. İleri inceleme için istenen konik ışınli bilgisayarlı tomografigörüntülemesinde ise mandibuladan bağımsız ağız tabanında, sublingual bezin kanalında radyopak bir kitle belirlendi. Sialolitiazis tedavisi; taşın yerleşim yerine, semptomlarınsüresine ve taşın büyüklüğüne bağlı olarak değişebilmektedir. Sunduğumuz olguda ise sublingual kanalda bulunan tükürük bezi taşı cerrahi olarak çıkarılmış ve operasyon sırasında ve sonrasında herhangi bir komplikasyongörülmemiştir.

Anahtar kelimler: Sialolitiazis, mandibula, konik ışınli bilgisayarlı tomografi

ANTERİÖR ESTETİĞİN LAZER DESTEĞİ KULLANARAK ZİRKONYUM ALT YAPILI SABİT PROTEZLER İLE REHABİLİTASYONU

Dr. Öğr. Üyesi Özge PARLAR ÖZ
Gaziantep Üniversitesi,
ozgeparlar@gmail.com

ÖZET

Giriş; Günümüz diş hekimliğinde estetik ile ilgili başvuruların büyük çoğunluğunu dişlerdeki şekil, renk, formbozuklukları ile birlikte dişetindeki estetik olmayan görünüm oluşturmaktadır. Gülme hattında meydana gelen minör problemler, hem diş hem de dişetine yönelik yapılan lazer destekli tedavi yaklaşımıyla ortadan kaldırılabilir.

Vaka Tanımı; 38 yaşındaki bayan hasta maxilla ve mandibula anterior bölge estetiğinden şikayetçi olarak başvurmuştur. Yapılan klinik ve radyolojik muayenesinde 13-22 ve 32-42 numaralı dişler arasında uyumu bozulmuş ve estetik olmayan metal alt yapılı porselen köprülerin mevcut olduğu görülmüştür. Üst anterior dişlerin kole bölgesinde dişeti seviyelerinde düzensizlik olduğu belirlenmiştir. Eski köprülerin sökülmesi sonrasında, 21 numaralı dişte yeterli kron desteği olmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca hasta, 42 ve 43 numaralı dişler arasındaki diestemadan da şikayetçidir. Hastaya 21 numaralı dişe post-kron, aynı zamanda 13-23 ve 32-43 numaralı dişler arasına zirkonyum alt yapılı sabit protez planlaması yapılmıştır. Protetik tedavi öncesinde üst anteriorda pembe estetiği sağlamak amacıyla Nd:YAG lazer ile diş eti seviyelemesi işlemi uygulanmıştır. Aynı seansta 21 numaralı dişe cam fiber post yapılmıştır. 1 üye fiber post uygulaması yapıldıktan sonra üst 6 üye ve alt 5 üye olmak üzere diş kesimleri yapılmış ve konvansiyonel ölçüleri alınmıştır. Sırasıyla alt yapı ve dentin prova aşamalarından sonra köprülerin adeziv simantasyon işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Tartışma; Yüksek estetik kaygılarla diş hekimliğine yapılan başvurular sonrası planlanan tedavi yaklaşımları oldukça önem arz etmektedir. Dental görünümün iyileştirilebilmesi için pembe ve beyaz estetiğin bir bütün olduğu yaklaşımı oldukça önem kazanmıştır. Tedavi planlaması bu şekilde yürütülen olgularda çok memnun edici sonuçlar alınabilmektedir.

Sonuç; Estetik olmayan eski protezlerinden şikayetçi olan hastaya yapılan tedaviler sonrasında hastanın tüm kaygıları giderilmiş olup; psikolojik durumuna, özgüvenine ve sosyal yaşantısına olumlu katkılar sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Lazer, Pembe estetik, Zirkonyum.

FONKSİYONEL VE ESTETİK KAYNAKLI DENTAL PROBLEMLERE MULTİDİSİPLİNER TEDAVİ YAKLAŞIMI: OLGU SUNUMU

Araş. Gör. Dt. FUNDA SOYSAL
Gaziantep Üniversitesi ,funda_ozen_@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi ÖZGE PARLAR ÖZ
Gaziantep Üniversitesi , ozgeparlar@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi NERMİN DEMİRKOL,
Gaziantep Üniversitesi ,dt_nerminhamdemirci@hotmail.com

Uzm. Dt. BUKET ÖZSOY
Gaziantep Şahinbey Ağız Diş Sağlığı Hastanesi
buketozkayaa@hotmail.com

ÖZET

Giriş; Yetişkin hastalarda diş hekimine yapılan başvurular diş kayıplarından kaynaklanan fonksiyonel yetersizliklerin yanı sıra estetik sıkıntılardan kaynaklı olarak da yapılmaktadır. Diş hekimliğinde estetik problemlerin büyük bir kısmını ön bölgede görülen renk, şekil, yapı ve konum bozuklukları oluşturmaktadır. Diş kayıpları ise ya periodontal bozukluklar ya da ileri derecede çürük sonucu meydana gelen doku kaybı sonucu görülmektedir. Bu problemler karşısında kompleks ve yaratıcı tedaviler yürütmek için bize disiplinler arası tedavi stratejileri gereklidir.

Vaka Tanımı; Eski köprüleri ve dişsiz boşluğu bulunan 40 yaşında bayan hastamevcut sabit protezlerinin yarattığı estetik problemlerin yanı sıra diş eksikliğinden kaynaklanan fonksiyonel kayıp dolayısıyla kliniğimize başvurmuştur. Hastaya iki üye implant ve 6 üye zirkonyum alt yapılı sabit bölümlü protez planlaması yapılmıştır. İki üye implant yerleştirilmesinin ardından zirkonyum alt yapılı sabit protezlerin kesimleri yapıp restorasyonları tamamlanmıştır. İmplant osteointegrasyonu sağlanmasının ardından implant üstü protetik restorasyonların yapımına geçilmiştir. Ti-Base implant üstü protez planlaması yapılmıştır. Alınan ölçülerin ardından üretilen vidalı restorasyon torklanarak tedavi sonlandırılmıştır.

Tartışma; Diş eksikliği ile oluşan mevcut boşlukların rehabilitasyonu diş destekli sabit köprülerle, hareketli bölümlü protezlerle yapılabilmektedir. Bu tür tedavilerin dezavantajları düşünüldüğünde implant uygulaması hastaya, estetik ve fonksiyon bakımından bir takım imkanlar sağlamaktadır. Ayrıca son dönemde teknolojinin ve dental materyallerin oldukça ilerlemesiyle hastanın hem fonksiyonel hem de estetik beklentileri önemli ölçüde karşılanabilmektedir. Estetik ve fonksiyonel problemlerin olduğu hastalarda multidisipliner yaklaşım ile hem eksik dişlerin oluşturduğu boşluk implant ile restore edilebilir hem de ön bölge estetiği iyileştirilebilmektedir.

Sonuç; Çeşitli estetik ve fonksiyonel şikayetler ile kliniğimize başvuran hastaya yapılan tüm tedavileri sonrasında sosyal yaşantısına olumlu katkılar sağlamanın yanı sıra tüm ağız fonksiyon ve düzensizlikleri de restore edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Estetik, Zirkonyum, İmplant

ANTERİÖR ESTETİĞİN YENİ NESİL TAM PORSELEN SİSTEMİYLE REHABİLİTASYONU: OLGU SUNUMU

Araş. Gör. Dt. FUNDA SOYSAL
Gaziantep Üniversitesi,
funda_ozen_@hotmail.com

Dr. Öğrt. Üyesi. NERMİN DEMİRKOL
Gaziantep Üniversitesi
dt_nerminhamdemirci@hotmail.com

Dr. Öğrt. Üyesi. ÖZGE PARLAR ÖZ
Gaziantep Üniversitesi
ozgeparlar@gmail.com

Araş. Gör. Dt. MERAL UZUNKAYA
Gaziantep Üniversitesi
uzunkaya_meral@hotmail.com

ÖZET

Giriş; Farklı nedenlerle oluşan estetik kaygılar diş hekimliğine başvuruda ilk sırada yer almaktadır. Özellikle eski dolgulardan kaynaklı renk değişiklikleri ve diş eti problemleri hastaların görünümünü ve buna bağlı psikolojilerini oldukça etkilemektedir. Bu sıkıntıları gidermek amacıyla protetik ve periodontal tedavilerin birarada yapılması dental tedavinin başarısını arttırmaktadır.

Vaka Tanımı; Maxillaranterior bölge ile ilgili estetik kaygısı bulunan 32 yaşında bayan hastanın, yapılan klinik ve radyolojik muayenesi sonrasındamevcut dişlerindedolgular altında çürükler tespit edilmiştir. Ayrıcaeski dolgulardan kaynaklı form ve renk uyumsuzluğu hastanın öncelikli şikayetleri arasında gelmiştir. Mevcut çürüklerinin temizlenmesinin ardından 13 ve 23 numaralı dişler arasına pembe estetiği sağlamak amacıyla dişeti seviyelemesi yapılmıştır. Sonrasında 5 üye lamina ve 1 üye tam porselen kron kesimleri yapılmış ve konvansiyonel ölçüleri alınmıştır. Provalar sonrasında IPS emax restorasyonlarınrezin simantasyonu gerçekleştirilmiştir.

Tartışma; Eski restorasyonların sebep olduğu estetik problemlere günümüzde oldukça sık rastlanılmaktadır. Bu problemleri ve sebep olduğu hasta kaygısını gidermek adına yapılan multidisipliner tedavi yaklaşımları oldukça başarılı olmaktadır. Protetik tedavi öncesinde uygulanan dişeti seviyelemesi sonrası oluşturulan restorasyonlar daha estetik ve doğal formunda oluşturulabilmektedir.

Sonuç; Dental görünümünden rahatsız olan vakaya yapılan doğru periodontal ve protetik yaklaşım sonucunda estetik bir görünüm elde edilmiş olup hastanın sosyal yaşantısına olumlu katkılar sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Estetik, Lamina, Emax

TAM AĞIZ REHABİLİTASYON İLE DİKEY BOYUT ARTTIRILMASI: OLGU SUNUMU

Dt. UĞUR HİHALOĞLU

Gaziantep Üniversitesi ,udgugur_@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi ÖZGE PARLAR ÖZ

Gaziantep Üniversitesi ,ozgeparlar@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi NERMİN DEMİRKOL

Gaziantep Üniversitesi , dt_nerminhamdemirci@hotmail.com

ÖZET

GİRİŞ; Günümüz diş hekimliğinde, diş hekimine yapılan başvuruların büyük bir çoğunluğunu diş kayıplarından kaynaklanan fonksiyonel ve estetik problemler oluşturmaktadır. Estetik problemlerin büyük bir kısmını ise ön bölgede görülen renk, şekil, yapı ve konum bozuklukları oluşturmaktadır. Diş kayıpları ise ya periodontal bozukluklar ya da ileri derecede çürük sonucu meydana gelen doku kaybı sonucu görülmektedir. Bu problemler karşısında doğrudan tedavi planlaması yapılarak, hem estetik hem de fonksiyonel açıdan tatmin edici sonuçlar alınmaktadır.

VAKA TANIMI; Ön bölgedeki dişlerin görüntüsünden ve dikey boyut kaybı nedeniyle vermillion hattındaki görüntüden şikayetçi olan 58 yaşındaki erkek hastamızın kliniğimize yaptığı başvuru sonrası yapılan ilk muayenesinde üst ön bölgede diş eksikliği ve çapraz kapanış, renk ve form bozukluğu ve eski sabit bölümlü protezinde estetik problemler tespit edilmiştir. Yapılan dikey boyut ölçümlerinde yaklaşık 7 mm kayıp gözlenmiştir. Okluzalsplint ile dikey boyut aşama aşama artırıldıktan sonra, metal alt yapılı sabit protez planlaması yapılan hastamızda tüm ağız sabit bölümlü protez için mevcut dişlerin preparasyonu yapılmıştır. Ölçüler alınıp laboratuvara gönderildikten sonrasısıyla altyapı ve dentin provalar yapıp restorasyonların simantasyon işlemleri tamamlanmıştır.

TARTIŞMA; Dental problemlerle diş hekimliğine yapılan başvurular sonrası mevcut problemleri giderebilmek adına tüm ağız restorasyonunun doğru bir şekilde planlanması oldukça önem arz etmektedir. Doğru protetik tedavi planlaması yapılarak tüm ağızı içeren kompleks olgularda bireyler estetik ve fonksiyonel olarak tatmin edici seviyeye getirilebilmektedir.

SONUÇ, Diş eksikliğinden kaynaklanan fonksiyon eksikliği sonucu çiğneme yapamamaktan ve estetik olmayan görünümünden şikayetçi olan hastamızın yapılan tedaviler sonrası tüm şikayetler giderilmiş olup hasta memnuniyeti optimum düzeyde sağlanmıştır.

ANAHTAR KELİMELELER; Dikey boyut, Okluzalsplint, Estetik, Fonksiyon

PORSELEN LAMİNATE VENEERLERLE DİASTEMA REHABİLİTASYONU: OLGU SUNUMU

Dt. Uğur HİHALOĞLU
Gaziantep Üniversitesi ,udgugur_@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Nermin DEMİRKOL
Gaziantep Üniversitesi , dt_nerminhamdemirci@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Özge PARLAR ÖZ
Gaziantep Üniversitesi ,ozgeparlar@gmail.com

ÖZET

Giriş; Görünüme ve estetiğe verilen önem her zaman oldukça yüksek olmuştur. Dental estetiğin önemi de günümüzde oldukça artış göstermektedir. Ön dişlerin aralarında açıklık olması durumu olarak ifade ettiğimiz diastemalar, estetik, sosyal ve psikolojik açıdan birçok bireyi etkilemektedir.

Vaka Tanımı; Üst çene santral dişler arasında bulunan boşluktan dolayı oluşan estetik olmayan görüntüden rahatsızlık duyan 28 yaşındaki bayan hastanın yapılan ilk muayenesinde uygun olmayan frenulum bağlantısı kaynaklı diastema tespit edilmiştir. Periodontal ve protetik tedavi planlamasının birlikte yürütüldüğü hastada önce frenektomi yapılarak frenulum bağlantısı düzeltilmiştir. Daha sonra 4 üye emaxlamina planlaması yapılan hastanın diş kesimleri tamamlanmış, a tipi silikon ile ölçüleri alınmış ve restorasyonun üretilmesi için geçen zaman diliminde hastanın estetik ve konforu için geçici restorasyonlar aynı seansta üretilerek geçici simantasyon işlemi tamamlanmıştır. Restorasyonların üretilmesinin ardından rezinsimantasyonu yapıp tedavi sonlandırılmıştır.

Tartışma; Dişler arası oluşan boşluklar dental estetiği önemli derecede etkilemektedir. Diastemaların oluşma nedenlerinin başında frenulum bağlantısı gelmektedir. Doğru tedavi planlamasıyla frenektomi ve sonrasında estetik restorasyonların uygulanmasıyla mevcut boşluklar kapatılabildiği gibi tekrar oluşuma da engellenebilmektedir.

Sonuç; Dişler arasında oluşan boşluktan şikayetçi olan hastamıza yapılan periodontal ve protetik rehabilitasyon sonrasında hastamızın dental estetiği düzeltilerek hastamıza doğal bir gülüş kazandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Estetik, Frenektomi, Lamina, Emax, Diastema

İNSÜLİN BAĞIMLI TİP 2 DİYABETES MELLİTUSLU HASTALARDA GÖZYAŞI KALİTE VE MİKTARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Selma URFALIOĞLU
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
sakyol03@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Abdullah BEYOĞLU
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
drabeyoglu@gmail.com

ÖZET

Diyabetes Mellitusa (DM) bağlı hiperglisemi göz üzerinde glokom, katarakt, retinopati yanında kuru göz hastalığı ve oküler yüzey problemlerine neden olabilmektedir. Buradan hareketle bu çalışmada, insülin bağımlı tip 2 DM hastalarında gözyaşı miktarı ve kalitesindeki değişikliklerin tespit edilmesi amaçlanmıştır.

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Tıp Fakültesinde göz polikliniğine muayeneye gelen hastalar prospektif olarak; insülin bağımlı tip 2 DM olan hastalar (grup 1, n=21) ve refraksiyon kusuru dışında göz muayenesi normal hastalar (grup 2, n=20) şeklinde 2 gruba ayrıldı. Bu hastalara rutin oftalmolojik muayenenin yanında gözyaşı kırılma zamanı (GKZ), gözyaşı menisküsü (GM), punktat epitelyopati (PE) varlığı, Schirmer Testi (ST) yapılarak değerler kaydedildi.

Grup 1 (n=21) ve grup 2 (n=20) arasında cinsiyet ve yaş açısından anlamlı fark bulunmadı ($p>0.05$). Grup 1'de ortalama DM süresi $16,33\pm7.57$ yıl arasında değişmekteydi. GKZ, grup 1'de 5.45 ± 2.14 sn, grup 2'de 11.45 ± 1.29 sn; GM grup 1'de 0.82 ± 0.08 ml, grup 2'de 2.55 ± 1.19 ml; ST grup 1'de 9.05 ± 4.08 mm, grup 2'de 14.82 ± 1.0 mm şeklinde olup değerlendirilen bu 3 parametre için istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu tespit edildi ($p<0.05$). PE ise grup 1'de 16 hastada (% 76.1) mevcuttu.

Sonuç olarak çalışmamızda bu bulgularla uyumlu olarak DM'li hastaların gözyaşı miktarında ve kalitesinde azalma tespit edilmiş olup, poliklinik kontrollerinde kuru göz hastalığı ve oküler yüzey problemlerinin özellikle değerlendirilmesinde yarar olacağını düşünüyoruz.

Anahtar Kelimeler: İnsülin bağımlı Tip 2 Diyabetes Mellitus, Gözyaşı kırılma zamanı, Kuru göz, Punktat epitelyopati, Schirmer Testi

PEDİATRİ SERVİSİNDE İDRAR YOLU ENFEKSİYONU TANISI İLE YATAN HASTALARIN ETKEN MİKROORGANİZMALARININ İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi M. Tuğba TEMEL

Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi, t_bilgic@yahoo.com

ÖZET

İdrar yolu enfeksiyonları(İYE) çocukluk yaş grubunda en sık karşılaşılan enfeksiyonlardandır. Genellikle iyi prognozlu olmakla beraber tekrarlayan ve veya yeterli tedavi edilmeyen enfeksiyonlar kalıcı böbrek hasarına neden olarak, hipertansiyon ve kronik böbrek yetersizliği gibi uzun dönem komplikasyonlarla ilişkilidir. Son yıllarda çocukluk çağı İYE'lerinin patogenezi ve doğal seyri ile buna bağlı renal parankimal hasara predispozan faktörler daha iyi bilindiğinden akut morbidite ve uzun dönem sekelleri en aza indirmek için hızlı ve detaylı bir inceleme ile uygun tedavi seçimi önem kazanmaktadır. İdrar yolu enfeksiyonu tedavisine ampirik olarak başlanır ve kültür sonucuna göre uygun antibiyotik ile devam edilir. Mikroorganizmaların antibiyotik duyarlılıkları ve direnci coğrafik olarak ve merkezlere göre farklılıklar göstermekte ve elde edilen veriler hastanelerin enfeksiyon politikalarının belirlenmesine yardımcı olmaktadır. Çalışmamızda Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Servisinde idrar yolu enfeksiyonu tanısı ile yatırılan ve tedavi edilen hastaların retrospektif olarak taranıp etiyolojik ajanlarının değerlendirilmesi, antimikrobiyal direnç dağılımının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: İdrar yolu enfeksiyonu, idrar kültürü, çocuk

EN SIK GÖRÜLEN ENDOKRİN ORGAN SPESİFİK OTOİMMÜN HASTALIKLARIN KLİNİK VE İMMUNOGENETİK KARAKTERİSTİKLERİ: RİSK VE PROGNOSTİK FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİ**Dr. Öğr. Üyesi Murat KARAOĞLAN**Gaziantep Üniversitesi
muratkaraoglan@hotmail.com**ÖZET**

GİRİŞ VE AMAÇ: Çoğu otoimmün hastalıklar aynı hastada sıklıkla bir arada bulunabilir. Tip 1 diabetes mellitusta ince barsak ya da tiroid dokusuna karşı oldukça çok sayıda çalışma bulunmasına karşın otoimmün tiroidit ya da çölyaklı hastalarda pankreatik β hücrelerine karşı otoimmünite konusunda çok az çalışma bulunmaktadır. Biz bir yandan otoimmün tiroidit, çölyak ve tip 1 DM 'li hastalarda otoimmün markerları çalışırken diğer yandan bu 3 otoimmün hastalığın klinik ve immünojenetik özellikler açısından etkileşimini araştırdık.

METOD VE YÖNTEM: Tip 1DM tanılı 327 çocuk hastada tiroid peroksidaz (anti TPO), tiroglobulin antikorları(anti-TG) ile doku transglutaminaz antikorları (TTGAb) ve HLA DQ, HLADR allelleri çalışıldı. Otoimmüntiroidit tanılı 135 çocukta da glutamik asid dekarboksilaz (GADAb), islet cell antikorları (ICA) ve İnsülin antikorları(IA) ile doku transglutaminaz antikorları (TTGAb) ve HLA DQ, HLADR allelleri tarandı.

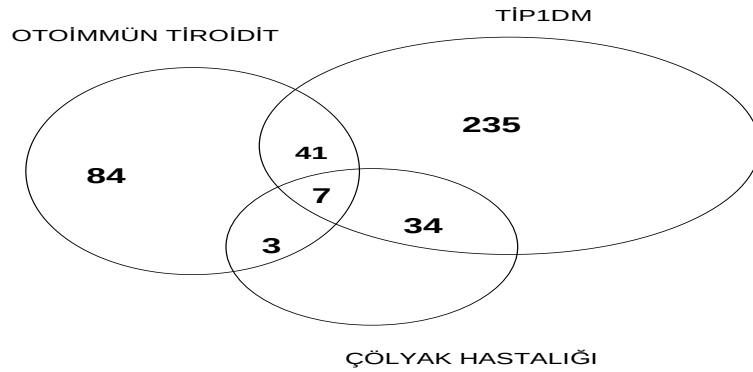
SONUÇLAR: Tip 1DM tanılı 327 (174 erkek, 153 kız) çocuk hastanın 225'inde (%68,8) en az bir adacık hücre antikoru pozitif idi. 51'inde (%15,5) en az bir tiroid otoantikoru pozitif idi. 41'inde (%12,5) TTGAb pozitifliği var idi ve bunların 21'i (%51,2) çölyak hastalığı tanısı alışı idi. Otoimmün tiroidit ve diyabet olan 21(%41,1) hastada pozitiflik, diyabetin başlangıcında ve eş zamanlı olarak tespit edilmişti. Tip1DM hastalarının %25'i (n:82) en az bir başka otoimmün hastalıkla birliktelik gösterirken, otoimmün tiroiditli hastalarda bu oran %37,7(n:51) idi. HLA DRB1*03 alleli anlamlı olarak diğerlerinden daha yüksek idi. Anti GAD pozitif hastaların anti TPO ortalamaları negatif olanlara oranla daha yüksek idi.

Otoimmün tiroiditli 135 çocuğun (98 kız,37 erkek) 51'inin (%37,7) Tip 1DM ile birlikteliği vardı. 10 'unda (%7,4) TTGAb pozitif idi. Otoimmün tiroiditli 6 hastada (%4,4) en az bir adacık hücre antikoru pozitifliği saptandı ve bunların ikisinde (Graves hastası) Tip1DM ortaya çıktı. Otoimmün tiroiditli kız hastaların (n:98) sadece %26,5'inde (n:26) diyabet var iken 37 erkek hastanın %67,5'inde (n:25) diyabet saptandı. HLA DQB1*03 ve HLA DRB1*11 diğerlerinden daha yüksek saptandı. 7 hastada da bu 3 otoimmün hastalık birlikte bulunmakta idi.

Tablo1: Hastaların cinsiyet dağılımı

	KIZ	ERKEK	TOPLAM
Tip 1DM	153 (%46,7)	174 (%53,3)	327
OTOİMMÜNTİROİDİT	98 (%72,5)	37 (%27,5)	135
ÇÖLYAK HASTALIĞI	19 (%43,1)	25 (%56,9)	44

Şekil1: Otoimmün hastalıkların birliktelikleri (n)

Tablo2: Tip1DM’de tiroid otoantikorlarının ortaya çıkış zamanı

	N	%
TİP1DM’nin BAŞLANGICINDA	21	41,1
SONRA (ortalama 4 yıl içinde)	30	58,9

SONUÇLAR: Çoğu otoimmün hastalığın, diğer bir otommün hastalıkla birlikteliği oldukça sık görülmektedir. Tip 1DM’de otoimmün tiroidit birlikteliği iyi bilinmektedir. Ancak otoimmün tiroiditli çocuk hastalar özellikle de erkek cinsiyet varlığında Tip 1DM otoimmünitesi açısından araştırılmalıdır. Sonuç olarak; biz Tip1DM’nin başlangıcında tiroid otoimmünitesinin, otoimmün tiroid hastalık varlığında da adacık hücreye karşı otoimmünitenin (özellikle anti GAD) taranmasını önermekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Tip 1 Diyabet, Çölyak Hastalığı, Otoimmün Tiroidit

**HEMATOLOJİK MALİGNİTELERDE PROKALSİTONİN VE C-REAKTİF PROTEİNİN
DİAGNOSTİK ÖNEMİ****Dr. Öğr. Üyesi Handan Haydaroğlu ŞAHİN**Gaziantep Üniversitesi
tezhandan@hotmail.com**ÖZET**

Ateş, hematolojik malignitelerde kemoterapi sırasında karşılaşılan major bir komplikasyondur. Ateşin en sık nedeni enfeksiyondur. C-reaktif protein (CRP) inflamatuvar durumu tanımlamada uzun yıllardır kullanılan altın standart bir parametredir; ancak enfeksiyonu tanımlamada yeteri kadar spesifik ve tanı koydurucu olmayabilir. Prokalsitonin (PCT) son yıllarda kullanıma giren bakteriyel enfeksiyonu tanımlamada kullanılan oldukça spesifik bir inflamatuvar parametredir (4-6). Ancak; CRP ve PCT'nin febril nötropenik atak geliştiren hematolojik malignitesi olan hastalarda enfeksiyon göstergesi olarak kullanımı hala tartışmalıdır. Çalışmamızda; febril nötropenik atak geliştiren hematolojik malignitesi olan hastalarda PCT, CRP düzeyleri, koagülasyon bozukluğu ve ilişkileri birlikte analiz edildi. Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Hematoloji Bilim Dalı'nda 1 Ocak 2016-1 Temmuz 2018 tarihleri arasında hematolojik malignite tanısı ile kemoterapi alan, febril nötropenik atak geçiren ve kültür üremesi saptanan hastaların yaş, lökosit sayısı (WBC), nötrofil değeri, serum Prokalsitonin (PCT), C-reaktif protein (CRP), Aktive Parsiyel Tromboplastin Time (aPTT), Protrombin Time (PT), International normalized ratio (INR), Fibrinojen ve D-dimer parametreleri retrospektif olarak kaydedildi. Laboratuvar parametreler yerel laboratuvarın alt/üst limiti baz alınarak hastalar iki gruba ayrıldı. Continious parametrelerin karşılaştırılması için "Independent-Samples T-test" kullanıldı. Veriler arasındaki korelasyona "Bivariate Correlation pearson" testi ile bakıldı. Verilerin sayı, ortalama ve standart sapması hesaplandı. Verilerin analizinde SPSS 22.0 (SPSS Inc., Chicago, IL, USA) programı kullanıldı. Çalışmaya alınan 149 hastanın 44 bayan/105 erkek ve ortalama yaş 47.40 (± 16.06) idi. Febril nötropenisi olan hastalar mutlak nötrofil sayısı baz alınarak $NE < 100$ (Derin nötropeni) ve $NE: 200-500$ olarak iki gruba ayrıldı. Derin nötropenik grupta CRP, PCT değerleri anlamlı şekilde yüksek ve yaş ortalamasının daha düşük olduğu saptandı (p değerleri sırasıyla; $p < 0.001$, $p = 0.013$, $p = 0.012$) (Tablo 1). İnflamatuvar parametrelerden PCT ve CRP baz alınarak hastalar iki gruba ayrıldığına; $PCT \geq 2$ olan grupta WBC, NE değerleri daha düşük; CRP değeri daha yüksek saptanırken (p değerleri sırasıyla $p = 0.001$, $p < 0.001$, $p < 0.001$) (Tablo 2); $CRP \geq 5$ olan grupta WBC, NE değerleri daha düşük, PCT değeri daha yüksek saptandı (p değerleri sırasıyla $p = 0.03$, $p < 0.001$, $p < 0.001$) (Tablo 3). Febril nötropenik hastalar koagülasyon parametrelerinden INR değeri baz alınarak gruplandırıldığında; $INR \geq 1.2$ olan grupta mutlak nötrofil sayısı daha düşük, Aptt, D-dimer ve CRP daha yüksek saptandı (p değerleri sırasıyla $p = 0.03$, $p = 0.01$, $p < 0.001$, $p = 0.02$) (Tablo 4). PCT ve CRP ile koagülasyon parametreleri korelasyonuna bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı ilişki saptanmadı ($p > 0.05$); CRP-PCT arasında ise anlamlı korelasyon saptandı ($p < 0.001$) (Tablo 7). Çalışmamızda; inflamasyon parametrelerinin febril nötropenide sık görülen koagülasyon disfonksiyonu üzerinde etkisinin olmadığı, nötropeni derinliğinin inflamasyon şiddetini belirleyen en güçlü parametre olduğu, CRP ile PCT arasında saptanan korelasyon; CRP'ye ilaveten PCT'nin de febril nötropeni takibinde güvenle kullanılabileceği ve enfeksiyona bağlı ateşin tanımlanmasında, erken antibiyotik başlanmasında yol gösterebileceği sonucuna varıldı.

Anahtar Kelimeler: Hematolojik malignite, febril nötropeni, CRP, PCT

PEDİATRİ KLİNİĞİNDE HEPATİT A TANISI ALAN HASTALARIN DEMOGRAFİK VE LABORATUVAR VERİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi M. Enes COŞKUN
Gaziantep Üniversitesi, mecuskun@hotmail.com

ÖZET

Hepatit A karaciğerin Hepatit A virüsü nedeniyle inflame olmasıyla karakterize hala dünya çapında yaygın görülen bir enfeksiyondur. Türkiye'de, 2012 yılında ulusal aşılma programına alındıktan sonra prevalansı ciddi anlamda düşüş göstermiştir. Nadiren ölüm ve sakatlıklara yol açsa da hepatit A'nın tanısı ve yönetimi önemlidir. Tanısı kanda anti-HAV IgM düzeyleri bakılarak konulabilir ve hepatik fonksiyon testleriyle de kolaylıkla takibi yapılabilir. Bu bağlamda biz de Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim dalında Ağustos 2007 ile 2017 arasında akut Hepatit A tanısı alan çocukların bazı laboratuvar ve demografik özelliklerini incelemek istedik. Belirtilen tarihler arasında 189 çocuğun kayıtlarına ulaşıldı. %56,1 i erkeklerden %43,9 kızlardan oluşmaktaydı. Ortalama yaşları ise $78,17 \pm 33,80$ olarak tespit edildi. Hastaların karaciğerin sentez fonksiyonunu gösteren albümin ve INR değerleri ayrıca hepatosit hasarı ve safranın metabolizmasıyla ilişkili alanin amino transferaz (ALT), aspartataminotransferaz (AST) ve billiurbin düzeyleri farklı cinsiyetler ve yaş grupları açısından değerlendirildi. Cinsiyetler arasında farklılıklar gözlenmezken, farklı yaş grupları arasında özellikle billiurbin açısından farklı değerler tespit edildi.

AnahtarKelimeler: Hepatit A, karaciğerfonksiyontestleri, çocuk

BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİNDE CERRAHİ BRANŞLARDA GÖREV YAPMAKTA OLAN ARAŞTIRMA GÖREVLİLERİ ARASINDA HASTA KAN YÖNETİMİ HAKKINDA FARKINDALIK DURUMUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Mahmut ARSLAN
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
mahmutarslan177@gmail.com

ÖZET

Giriş ve amaç: Canlı bir doku olan kanın transfüzyonu, sıvı organ nakli gibi kabul edilmektedir. Kan transfüzyonunun enfeksiyöz ve nonenfeksiyöz birçok potansiyel riskleri olduğu gibi ekonomik olarak da yüksek maliyeti vardır. Son yıllarda kan transfüzyonunun morbidite ve mortaliteyi arttırdığına dair pek çok bulgu yayınlanmıştır. Artan bilimsel kanıtlarla beraber transfüzyon eşiği olarak kabul edilen hemoglobin değeri 10 gr/dL'den 6-7 gr/dL'ler düzeyine kadar gerilemiştir. Daha da önemlisi standart eşik değerler yerine hasta merkezli yaklaşımlar ön plana çıkmıştır. 2010 yılında Dünya Sağlık Örgütü tarafından da vurgulanan Hasta Kan Yönetimi (HKY) konsepti, hastalarda daha iyi sonuçlara ulaşmak için kanıta dayalı medikal ve cerrahi uygulamaları zamanında kullanarak, hemoglobin konsantrasyonunu idame ettirmeye, hemostazisi optimize etmeye ve kan kaybını minimize etmeye yönelik uygulamaları içerir. HKY'nin 3 temel taşı vardır: Hastanın eritrosit kitlesinin optimize edilmesi, kan kaybının minimize edilmesi ve hastanın anemiye olan fizyolojik toleransının optimize edilmesi.

Bu çalışmada hastanemizde cerrahi branşlarda görev yapmakta olan araştırma görevlilerinin kan transfüzyonu uygulamaları ve Hasta Kan Yönetimi hakkındaki bilgilerini değerlendirmek amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem:

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Tıp Fakültesindeki cerrahi branş araştırma görevlilerine 26 sorudan oluşan anket uygulanmıştır. Anket soruları demografik verileri, kan transfüzyonu ile ilgili aldıkları eğitimleri, transfüzyonla ilgili yaklaşımlarını ve HKY hakkındaki farkındalıklarını içermektedir.

Bulgular:

Anket çalışmasına toplam 43 araştırma görevlisi katıldı: 9 anesteziyoloji ve reanimasyon, 3 beyin cerrahisi, 1 çocuk cerrahisi, 4 genel cerrahi, 13 kadın hastalıkları ve doğum, 2 KBB, 9 ortopedi ve travmatoloji, 2 üroloji. Ankete katılanların %83'ü (n:36) uzmanlık eğitimleri boyunca kan transfüzyonu ile ilgili hiç eğitim veya seminere katılmadıklarını bildirdiler. Kan ve ürünleri transfüzyonu hakkındaki bilgi düzeyinizi nasıl değerlendirirsiniz sorusuna 34 katılımcı (%79) az veya orta şeklinde yanıt verdi. İntraoperatif kanama sırasında daha önceden belirlenmiş transfüzyon algoritmaları kullanıyor musunuz sorusuna katılımcıların %55'i evet yanıtını verdi. Eğer eritrosit transfüzyonu gerekiyorsa her zaman en az 2 ünite mi verirsiniz sorusuna 13 katılımcı evet yanıtı verdi. Hasta Kan Yönetimi Konsepti hakkında bilginiz var mı sorusuna katılımcıların %81'i (n:35) hayır ilk kez duyuyorum yanıtını verdi.

Sonuç: Kan transfüzyonu gibi önemli bir konuda gerek tıp eğitimi gerekse uzmanlık eğitimi sırasındaki ders saatleri arttırılmalıdır. Meslek hayatlarında sıkça kan transfüzyonu ile ilgili kararlar verecek olan cerrahi araştırma görevlilerine ihtisas sırasında Hasta Kan Yönetimi gibi güncel ve önemli bir konuda mutlaka seminer veya kurs gibi faaliyetlerle eğitim verilmeli ve bu eğitimler güncel bilgilerle tekrarlanmalıdır.

Anahtar kelimeler: Kan transfüzyonu, hasta kan yönetimi, anket

TOTAL DIŞSİZ HASTANIN ALL-ON-FOUR İMPLANT TEKNİĞİ İLE REHABİLİTASYONU

Nermin DEMİRKOL

Gaziantep Üniversitesi

dt_nerminhamdemirci@hotmail.com

ÖZET

All on fourimplant tekniği günümüzde total dişsiz yetişkin hastalarda ve dişsiz sonlanan vakalarda güvenle uygulanabilen bir yöntemdir. Bu tedavi konsepti 4 implant üzerine tek parça full ark sabit bir implant destekli protez immediate olarak bitirilmeyi kapsamaktadır. Ancak sunulan bu vakada hastanın sağlık durumu ve yara iyileşmesi dikkate alınarakimmediate aşama uygulanmamıştır.78 yaşındaki kadın hasta Gaziantep Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Protetik Diş Tedavisi anabilim dalı kliniğine tam dişsizlik şikayetiyle başvurmuştur. Hastadan alınan anamnezde 10 yıl önce implant yapılamaz bilgisine ulaşılırken klinik ve radyografik tetkikler sonucunda all-on-four tekniğinin uygulanmasına karar verilmiştir. Cerrahi olarak mandibulaanterior bölgeye birbirine paralel olarak 2 adet 4.2 mm çapta 11.5 mm uzunlukta iki adet implant (MIS) yerleştirilmiştir. Arka bölgeye ise 4.2 mm çapta 13 mm uzunluğunda 45 derecelik açılar ile iki adet (MIS) dentalimplant yerleştirilmiştir. Osteointegrasyon sağlandıktan sonra protetik aşamada mandibularposterior bölgede manuel custom ölçü postu ile standart protokol izlenerekölçü alınımına hazır hale getirilmiştir. Birinci ölçü, metal prefabrik kaşıkla alındıktan sonra kişiye özel akrilik kaşık hazırlanmıştır. Daha sonra polieterle ikinci ölçü alınmış ve mandibularposteriorimplant için vidalı custom bir abutment elde edilmiştir. Bu abutmentimplant üzerine vidalanırken kron protezine simante olacak şekilde hazırlanmıştır. Daha sonra standart protokolle metal alt yapı provası yapılmış son aşamada ise hibrit protez mandibular sağ ve anterior bölgede vidalı, sol tarafta simante olacak şekilde bitirilmiştir. Hastamızın maksiller bölgesinde 6 adet implant yerleştirilerek vidalı sabit hibrit protez ile rehabilite edilmiştir.

Anahtar kelimeler: All-on-four teknik, dentalimplant, osteointegrasyon

REGORAFENİB İLE METASTATİK KOLOREKTAL KANSER TEDAVİSİNDE GERÇEK YAŞAM VERİLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Havva Yeşil ÇINKIR
Gaziantep Üniversitesi
drhavva1982@gmail.com

ÖZET

Amaç: Çeşitli tirozin kinaz sinyal yolları metastatik kolorektal kanser (mKRK) gelişiminde ve ilerlemesinde rol oynamaktadır. Bir multi tirozin kinaz inhibitörü olan regorafenib, klinik çalışmalarda metastatik kolorektal kanser tedavisinde sağkalım avantajı göstermiştir. Biz çalışmamızda mKRK hastalarında regorafenib'in etkinliğini, güvenilirliğini ve bunları etkileyen faktörleri değerlendirdik.

Metod: Gaziantep Üniversitesi Onkoloji Hastanesinde 2014 ile 2018 yılları arasında regorafenib ile tedavi edilen mKRK hastalarının dosyaları retrospektif olarak incelenerek, demografik, tedavi ve sağkalım verileri toplandı. Progresyonsuz sağkalım(PSK) ve genel sağkalım(GS) Kaplan-Meier yöntemi kullanılarak hesaplandı.

Bulgular: Toplam 28 hastaya regorafenib tedavisi önerildi, 21 (% 75) hasta tedaviyi kabul etti. Regorafenib tedavisi başlanan hastaların 11(%52.4)'i erkekti. Medyan yaş 64 yıl ve tüm hastalar 0-1ECOG performans skoruna sahipti. Başlangıç dozu hastaların% 100'ünde 160 mg idi. 10(%47,6) hastada grade 3-4 yan etki gelişmesi nedeniyle doz azaltımı yapıldı. Sadece 1 hastada yan etki nedeniyle tedavi kesildi. Regorafenib (herhangi bir grade) tedavisi esnasında en sık görülen yan etki yorgunluk (% 52), hiperbilirubinemi (% 38), trombositopeni (% 31), anoreksi (% 28) ve hipertansiyon (% 28) idi. En sık görülen grade 3 veya 4 advers olaylar yorgunluk (% 29), hipofosfatemi (% 13), kilo kaybı (% 10) ve hiperbilirubinemi (% 8) idi. Regorafenib ile tedavi edilen hastalarda hastalıksız sağkalım 10 hafta(min-max=2-20 hafta)(Şekil 1) ve genel sağkalım 4 aydı (min-max=1-14,5 ay)(Şekil 2). Tek değişkenli veya çok değişkenli analizde sağkalım ile ilişkili herhangi bir faktör saptanmadı.

Sonuç: Gerçek yaşamda regorafenib, randomize kontrollü çalışmalara benzer şekilde sağkalım verileri göstermiştir, ancak birçok hastada doz azaltımı gerektirecek yan etkiler göstermektedir. Regorafenib'in gelecekteki çalışmaları, en çok yarar sağlanacak olan alt grup hastaların belirlenmesine ve toksisitenin en aza indirgenmesine odaklanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Kolon kanseri, Metastaz, Regorafenib

ANOREKTAL MALİGN MELANOM TANILI HASTALARIN RETROSPEKTİF DEĞERLENDİRMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Havva Yeşil ÇINKIR
Gaziantep Üniversitesi
drhavva1982@gmail.com

ÖZET

Giriş: Primer anorektal malign melanom (AMM) nadir tümördür. Anorektal karsinomların %1'ini, tüm melanomların %0.4-1.6'sını oluşturur. Prognozu kötü olup 5 yıllık sağkalım oranı % 4-31'dir. Yönetimi zordur, düşük insidansı nedeniyle iyi çalışılmamıştır ve yayınların çoğu vaka raporları veya seridir. AMM için cerrahi rezeksiyon, kemoterapi ve radyoterapi dahil olmak üzere çeşitli tedavi yöntemleri önerilmiş olsa da, hepsi tartışmalıdır ve kanıt yeterli değildir. Ayrıca, nadir olması nedeniyle AMM'de randomize kontrollü bir çalışma mümkün değildir.

Materyal-metod: Ekim 1998- Ocak 2015 tarihleri arasında Dr. Abdurrahman Yurtaslan Ankara Onkoloji Hastanesi'nde takip edilen 19 hasta retrospektif olarak incelendi. Hastaların klinik özellikleri ve takip bilgilerine hastane kayıtlarından ulaşıldı.

Sonuçlar: Hastaların ortalama yaşı 56 (en küçük 28- en büyük 76); 8(% 42.1)'i erkek, 11 (%57.9)'si kadın cinsiyetteydi. Tümör lokalizasyonuna göre 8(%42.1)'i anal, 10 (%52.6)'u rektal, 1 (%5.3)'i anorektal bölge yerleşimliydi. Uygulanan operasyon şekline göre 14(%73.7) hastaya küratif, 5 (% 26.3) hastaya palyatif işlem yapıldı. Hastaların 5 (%26.3)'inde tanı anında metastaz mevcuttu. 6 (%31.6) hastaya adjuvan interferon tedavisi verildi. Metastatik evrede 3 (%15.8) hasta 1 basamak, 4 (%21.1) hasta 2 basamak, 3 (%15.8) hasta 4 basamak tedavi aldı. 1 hasta ipilimumab tedavisi aldı. 18 (% 94.7) hastada ölüm gözlemlendi, 1 (%5.3) hasta yaşıyordu. Sağkalım analizine göre genel sağkalım (GSK) 16,36 ay (%95 GA ; 13,23-19,49) idi. Tanıda metastaz olup olmamasına göre ortalama GSK erken evrede 18.03 (%95 GA ;14.24- 21.83), metastatik hastalıkta 11.53 (% 95 GA ;5.6 – 17.45) idi.

Tartışma ve Sonuç: Anorektal malign melanoma kötü prognozu olan, nadir tümördür. Histopatolojik yanlış tanı nadir değildir. Özellikle amelanositik olgularda lenfoma, karsinoma ve ya sarkom ile karışabilir(9). Tümörün boyutu, hastanın yaşı, komorbid hastalıkları ve metastaz durumuna göre tedavi planı yapılmalıdır. AMM şu an için herhangi bir tedavi kılavuzuna sahip değildir, terapötik yöntemin seçimi dikkatle düşünülmelidir. Erken teşhis ve özelleştirilmiş, multidisipliner bir tedavi planı muhtemelen AMM'nin tedavi sonucunu iyileştirir. AMM'un etkili tedavilerini araştırmak için gelecekte büyük çaplı prospektif klinik çalışmalar yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Anorektal, İnterferon, İpilimumab, Melanom

TİP 2 DİYABET YÖNETİMİNDE DİSİPLİNLERARASI YAKLAŞIMIN ÖNEMİ

Öğr. Gör. Adile NEŞE
Gaziantep Üniversitesi
acaparusagi@hotmail.com

ÖZET

Tip 2 Diyabet günümüzde ülkemizde ve dünyada hızla artış gösteren bir çok sağlık problemlerine neden olan sakatlık ve organ fonksiyon kayıplarına yol açan önemli bir sağlık sorunudur. Tip 2 Diyabet ani ve uzun süreli istenmeyen komplikasyonlara sebep olan metabolik kontrolü zor ve hastanın uzun süren insülin tedavisine gereksinim duyması nedeniyle hastaneye yatışlara neden olmaktadır (1).Tip 2 Diyabet, aynı zamanda yaşam boyu süren, komplikasyonları ile birey ve toplumu etkileyen, ekonomik yük getiren, tedavi ve bakımda birden fazla disiplinin katılımını gerektiren bir hastalıktır. Tip 2 Diyabet yönetiminde mümkün olan en az tıbbi yardım ile en iyi kan şekeri sağlamada “bütüncül bakım ve disiplinlerarası ekip yaklaşımı” başarıyı arttıran yöntemler olarak ifade edilmektedir. Bütüncül bakım süreci hastayı fiziksel ve psikososyal bir bütün olarak ele alır, eğitim, danışmanlık, tıbbi tedavi birlikteliği ile hastalık yönetimi sağlanır (2).

Bütüncül yaklaşım, hasta merkezdedir, tedavinin hedefleri ve liderlik ekibin bütün üyeleri tarafından paylaşılmaktadır. Tip 2 Diyabet ekibindeki her sağlık çalışanı hastanın eğitmeni ve danışmanı gibi çalışır(3). Disiplinler arası bir ekip (hekim, diyabet eğitim hemşiresi, diyetisyen, ayak bakım uzmanı, psikolog, fizyoterapist gibi) bireysel olarak hastanın ihtiyaçlarına ve hedeflerine odaklanmış sürekli, erişilebilir, tutarlı ve etkili bir bakım sağlamaktır (4).

Disiplinler Arası Ekibin Tip 2 Diyabet Yönetimi;

Hizmetlerin bireysel olarak planlanması için paylaşılan liderlik, hesap verebilirlik ve sorumluluk ve diyabetli kişinin yaşam kalitesini iyileştirmeye yönelik destek sunar. Tip 2 Diyabetli kişilerin yaşam boyu ihtiyaçlarına kapsamlı, bütüncül ve entegre olur. Birbirlerinin disipline özgü becerilerini, eğitimlerini, niteliklerini ve diyabet bakımına katkılarını saygılı ve kabul eden sağlık çalışanlarının işbirliği içinde bir ekip çalışmasıdır. Diyabet ekibinin her bir üyesinin katkısına değer vererek ve onlara saygı göstererek paylaşılan karar verme sürecini destekler; diyabetli birey, aile veya bakıcı ve diğer sağlık profesyonellerini destekler. Hizmetlerin iyileştirilmiş koordinasyonu sağlar. Tip 2 Diyabet hastaları ve aileleri ve bakıcıları için iyileştirilmiş tedavi planlaması ve dolayısıyla iyileştirilmiş sonuçlar elde edilir. Diyabetli kişilerin ve ailelerinin veya bakıcılarının psikososyal ve duygusal ihtiyaçlarının daha iyi tespit edilmesi ve yönetilmesi gerçekleşir(5).

Sonuç olarak;Disiplinler arası ekibin tip 2 diyabet yönetiminde rolü tartışılmazdır. Özellikle hastaların kendi hastalık yönetiminde rol sahibi olması ve tedavi sonuçlarında iyileşmeler açısından son derece önemlidir. Bu sebeple disiplinler arası ekibin tüm kronik hastalıkların yönetimine katkı sağlaması son derece önemlidir.

Anahtar Kelime: Diyabet, Yönetim, Disiplinlerarası Ekip

ARMONİ ARAMA ALGORİTMASI KULLANILARAK ENERJİ İLETİM HATLARINDAKİ KAFES TİPİ DEMİR DİREKLERİN OPTİMAL TASARIMI

Dr. Öğr. Üyesi Nihat PAMUK
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
nihatpamuk@beun.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada, enerji iletim hatlarındaki kafes tipi demir direklerin optimal tasarımı armoni arama algoritması ile gerçekleştirilmiştir. Armoni arama; müzisyenlerin en iyi armoniyi bulmak için izledikleri yol ile optimizasyon problemleri arasında benzerlik kuran bir yöntemdir. Optimal tasarımda amaç, minimum ağırlıklı kafes tipi demir direklerin elde edilmesidir. Tasarım sınırlayıcıları, gerilme sınırlayıcıları, deplasman ve kesit boyut sınırlayıcıları göz önüne alınmıştır. Kafes tipi demir direklerin analizinde geometrik bakımdan lineer olmama etkileri de hesaba katılmıştır. Armoni arama algoritmasının etkinliğini test etmek için daha önce tabu arama ve genetik algoritma yöntemleriyle optimal tasarımı yapılan iki kafes tipi demir direk kullanılmış ve armoni aramadan elde edilen sonuçlar bu yöntemlerden elde edilen sonuçlarla kıyaslanmıştır. Bu kıyaslamalar sonucunda armoni arama yöntemiyle daha hafif kafes tipi demir direk tasarımların elde edildiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Enerji İletim Hatları, Kafes Tipi Demir Direkler, Optimal Tasarım, Armoni Arama Algoritması.

OPTIMAL DESIGN OF LATTICE TYPE IRON PYLONS IN ENERGY TRANSMISSION LINES USING HARMONY SEARCH ALGORITHM

ABSTRACT

In this study, harmony search algorithm is used for the optimal design of lattice type iron pylons in energy transmission lines. Harmony search is based on the analogy between findings the best harmony of musicians and optimization problems. The objective of the optimal design is to obtain the minimum-weight lattice type iron pylons. Strength constraints, displacement and size constraints are used for design constraints in the optimum design. Geometrically nonlinear effects are also considered in the analysis of lattice type iron pylons. Two lattice type iron pylons, which were optimized previously using genetic algorithms and tabu search, are used to test the efficiency of harmony search algorithm. The results obtained from harmony search method are compared with the results obtained from genetic algorithms and tabu search method. The comparisons showed that the harmony search method yielded lighter lattice type iron pylons designs.

Key Words: Energy Transmission Lines, Lattice Type Iron Pylons, Optimal Design, Harmony Search Algorithm.

**INVESTIGATION OF THE SHUNT COMPENSATOR EFFECT IN DEVELOPING
VOLTAGE STABILITY INDEX OF OVERHEAD ENERGY TRANSMISSION LINES**

Dr. Öğr. Üyesi Nihat PAMUK
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
nihatpamuk@beun.edu.tr

ABSTRACT

Shunt compensator is frequently used in alternative current transmission system and distribution electrical power systems to generate reactive power energy support. Located in serious points such as surroundings of load center, the use of shunt compensator has useful effect on electrical power system performance. The focus of this paper is a case study in Northwest Anatolian Power System (NAPS); the implementation of shunt compensator in overhead energy transmission lines. For the most crucial part of this power system, there are performed simulations in two circumstances; with shunt compensator and without reactive compensators. The simulations data results to be in compliance with measurements data of the Voltage Stability Index (VSI) for overhead energy transmission lines at levels 170 kV and 420 kV. In this case, the paper investigates shunt compensator effect in developing VSI of overhead transmission power grid.

Key Words: Voltage Stability Index (VSI), Northwest Anatolian Power System (NAPS), Reactive Power, Shunt Compensator.

INVESTIGATION OF THERMAL ACTION IN REINFORCED CONCRETE FRAME STRUCTURES

Ekinci C.E.

Yildiz Technical University, İstanbul
elfcsmeknci@gmail.com

Assoc. Prof.Dr. Koçak A

Yildiz Technical University,
akocak@yildiz.edu.tr

ABSTRACT

Temperature change causes decreasing or increasing internal forces in frame members and expansion or contraction. If the element is subjected to temperature changes, and if it is restricted, internal pressure and tensile forces may occur. Temperature changes in reinforced concrete structures cause expansion and contraction, ie volume change. If this expansion or contraction is completely or partially restricted, it will cause stresses, in the structural elements. If deformations due to expansion or contraction are prevented, unexpected internal forces occur in the structural elements. Stresses cause fracture or cracking in reinforced concrete structures. Therefore, it is necessary to calculate the amount of stress generated in structural elements due to the temperature difference, considering the temperature distribution in reinforced concrete structural elements. It is important to understand the behaviour of structures under thermal effects. But this remains controversial in the design of reinforced concrete structures. Although the structural design in the analytical model provides advantages in developing complex models, the actual structural behaviour still requires future research under thermal effects. In this study presents an analytical study is carried out to investigate seasonal temperature changes due to EN 1991-1-5. Two-dimensional reinforced concrete structures have been subjected to temperature loading, taking into account the different number of floors, number of bays, model types and the same support systems, temperature distribution. The effects of the thermal loading on the different frame system were analyzed and compared for several cases..

Keywords: Reinforced Concrete, Frame Structures, Thermal Action, Temperature Change, Seasonal Temperature.

TÜRKİYE'DE SİGARA TÜKETİMİ VE SİGARA İLE MÜCADELENİN EKONOMİK ETKİLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Şahin ÇETİNKAYA

Uşak Üniversitesi

sahin.cetinkaya@usak.edu.tr

ÖZET

Sigara, sağlık açısından son derece zararlı olmasına rağmen dünya ekonomisinde ve Türkiye ekonomisinde oldukça önemlidir. Pozitivist bir yaklaşımla alkol ve sigara tüketiminin insanın kendi tercihi olduğu düşünülebilir. Çok zararlı olmasına rağmen, 18 yaş üstü herkesin satın almasına izin verilmiştir. Böylece ortaya çıkacak toplumsal sorunlar dikkate alınmamaktadır. Ancak bu ürünlerin vücuda büyük oranda zarar vermektedir. Sigara kaynaklı hastalıkların tedavisi oldukça yüksek maliyetli olup kullanılan ilaçlar büyük oranda ithal edilmektedir. Sağlık giderlerinin kamu kaynaklarından yapılmasından dolayı oldukça yüksek maliyetler çıkmaktadır. Sigara kullanıcısı kendisi ile beraber çevresindekilere de zarar vermektedir. Bu durum direk sigara ile ilişkili olmasa bile bir çok hastalığın olumsuz seyrine neden olmaktadır. Ekonomik açıdan bakıldığında kamu kaynaklarından sağlık harcamalarında artışı beraberinde getirmektedir.

Sigara ve türevlerinin sağlık açısından zararları olduğu gibi ekonomik açıdan olumlu etkileri de göz ardı edilmemelidir. Tütün ve alkol piyasası denetleme kurulu bulunmaktadır. Şu anda ülkemizde bu alanda dev yabancı sermayeli şirketler bulunmaktadır. Bunlardan en büyüğünün 3 milyar dolar büyüklüğünde yatırımı bulunmaktadır. Türkiye’de bu sektörden 2016 yılında 48 milyar TL/16 milyar\$ tutarında gelir elde edilmiştir. Bu rakam 2016 yılı GSYİH tutarının %2.15’lik kısmını oluşturmaktadır. Yine dış ticaret açısından bakıldığında sadece sigara ihracatının 500 milyon \$ olduğu görülecektir.

Sigara üretiminde bulunan şirketlerin sayısı özelleştirmeden sonra 8’e çıkmıştır. 5 ilde 8 üretim tesisleri bulunmaktadır. En fazla tesis sayısı 4 tesisle İzmir’de bulunmaktadır. Ayrıca 24 farklı noktada depolama, sevkiyat, pazarlama ve diğer ticari faaliyetleri bulunmaktadır. Sigara ticari açıdan, çeşitli illere dağılmış, alt sektörler oluşturmuş ve doğrudan ve dolaylı olarak istihdam sağlayan bir faaliyet alanı haline gelmiştir.

Sigara için yapılan harcama milli gelir ve vergilere katkı sağlamaktadır. Bu ulusal ekonomi için olumlu bir durumdur. Ancak ortaya çıkardığı sağlık sorunlarının tedavisi için yapılan kamu harcamaları olumsuz bir durumdur. Bunlar karşılaştırılarak sonuçları analiz edilmelidir. Bu çalışmada Türkiye’de sigara tüketiminin pozitif ekonomi bakışıyla her iki açıdan da değerlendirmesi yapılacaktır.

Anahtar kelimeler: Sağlık harcamaları, Tütün mamulleri, Dış ticaret, İlaç maliyetleri

TÜRKİYE’DE 2002-2018 DÖNEMİNDE YAPILAN SEÇİMLER VE SEÇİM EKONOMİSİ BELİRTİLERİ VE MALİYETLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Şahin ÇETİNKAYA

Uşak Üniversitesi

sahin.cetinkaya@usak.edu.tr

ÖZET

Seçim ekonomisi iktisat literatürüne, siyasal yapının popülist politikalarının ekonomik görünümü olarak geçmiştir. Türkiye 2002-2018 döneminde 12 adet seçim ve referandum yapılmıştır. On altı yıllık süre içinde, 5 genel seçim, 1 cumhurbaşkanlığı seçimi, 3 mahalli seçim ve 3 halk oylaması yapılmıştır.

M.Eğilmez’in “Seçim Ekonomisi” başlıklı makalesindeki tanıma göre; *siyasal iktidarın gelecek seçimlerde yeniden iktidara gelebilmek için ekonominin araçlarını bu amaçla kullanması ve yönlendirmesi olarak tanımlanabilir*. Memur maaş zamları, emekli maaşlarının artırılması, asgari ücretin yükseltilmesi, tarımsal destekler, vergi oranlarının düşürülmesi, vergi cezalarının affedilmesi, vergi ödemelerinin ertelenmesi maliye politikasının seçim ekonomisine alet edilmesinin temel araçlarını oluşturuyor.

Her seçim döneminde siyasi partilere yapılan hazine yardımları ve seçim giderleri önemli ölçüde kamu yükünü artırmıştır.

Anahtar Kelimeler: Seçim Ekonomisi, Enflasyon, işsizlik, Teşvikler

GEÇİCİ KORUMA STATÜSÜNDEKİ SURİYELİLERİN EMEK EKSENİNDE İNCELENMESİ (MANİSA İLİ ÖRNEĞİ)

Arş. Gör. Ramazan TEMEL
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
ramazan.temel@cbu.edu.tr

Arş. Gör. Hülya YEŞİLYURT TEMEL
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
hulya.yesilyurt@cbu.edu.tr

ÖZET

Göç, toplumların sosyo-kültürel, ekonomik ve politik yapısı ile doğrudan ilişkili olan toplumsal yapıyı çok farklı etkenlerle değiştiren en önemli olguların başında gelmektedir. Göç, etkileri bakımından uluslararası ve ulus içi göç olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Uluslararası Göç Örgütü, uluslararası göç kavramını; *“kişilerin geçici veya daimi olarak başka bir ülkeye yerleşmek, mesken edinmek veya alışılan bir yer olarak ikamet ettikleri ülkeden ayrılmaları”* olarak tanımlamaktadır. “2010 yılında Arap Baharı” adı verilen değişim hareketi çerçevesinde Ortadoğu ülkelerinde zorunlu kitlesel göçler yaşanmış ve yaşanıla gelmektedir. Suriye’deki yansıması ise; 2011 yılında başlayan ve yedi yıldan fazla bir süredir devam eden iç savaş nedeniyle milyonlarca insanın zorunlu olarak Türkiye ve diğer ülkelere göç etmek zorunda kalması şeklinde cereyan etmiştir. Türkiye, taraf olduğu uluslararası sözleşmeler sebebiyle Avrupa dışından gelen göçmenleri mülteci olarak kabul etmemekte; sığınmacı statüsünde yer vermektedir. Bu sebeple Suriyeli Sığınmacılar, mültecilerin yararlandığı haklardan yararlanamamakta; uluslararası koruma olan ‘Geçici Koruma’ kapsamında yer almaktadır. Türkiye’de geçici koruma kapsamındakilere; ulusal ve uluslararası haklar temelinde çalışma izni, sağlık güvencesi, eğitim ve barınma gibi temel ihtiyaçlara erişim gibi haklar sağlanmaktadır. Bu açıklamalar ışığında çalışmanın amacı; uluslararası göç sonucu bireylerin statülerine (mülteci, şartlı mülteci sığınmacı, geçici koruma, şartlı koruma) yer vermek, Türkiye’deki Suriyeli bireylerin ulusal ve uluslararası işgücü kanunlar çerçevesinde istihdam boyutu ve işgücü piyasalarına yansımalarını değerlendirmek ve Manisa ili örneğinde alan araştırması bulguları ile Suriyeli bireyleri emek ekseninde ele alarak sonuç ve değerlendirmelerde bulunmaktır.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Göç, Suriyeliler, Geçici Koruma, Emek.

GENÇLERİN SOSYAL DIŞLANMA BAĞLAMINDA İNCELENMESİ

Arş. Gör. Hülya YEŞİLYURT TEMEL

Manisa Celal Bayar Üniversitesi

hulya.yesilyurt@cbu.edu.tr

Arş. Gör. Ramazan TEMEL

Manisa Celal Bayar Üniversitesi

ramazan.temel@cbu.edu.tr

ÖZET

Sosyal dışlanma, anlaşılması güç son derece karmaşık bir süreçtir. Kavramın pek çok kuramcı tarafından farklı şekillerde ele alınması bunu destekler niteliktedir. Kavram bir yandan kültürel diğer yandan da siyasi ve ekonomik bir olgu olarak değerlendirilmektedir. Sosyal dışlanmanın dinamik bir yapıya sahip olması kavramı, çok boyutlu ve ilişkisel kılmaktadır. Avrupa'da doğan ve gelişen günümüze kadar daküreselleşmenin etkisiyle neo-liberal politikaların etkin olduğu bir sistemde sosyal dışlanma nerdeyse tüm ülkelerde önemli bir sorun halini almıştır. Dolayısıyla insanların yoksunluk çekmelerinin hem nedeni hem de sonucu olarak nitelendirilen ve hayatlarını olumsuz etkileyen sosyal dışlanma kavramı, sosyal politika içerisinde önemi giderek artan bir kavramdır. İstihdam olanakları, sağlık ve eğitim hizmetleri, kültürel faaliyetler, toplumsal-kurumsal karar alma süreçlerine katılma gibi bireyi yaşadığı topluma entegre eden süreçlerden yoksun kalan kesimler ile kayıt dışı sektörlerde, güvencesiz işlerde çalışanlar, yoksulluk ve işsizlik riski altındaki kadınlar, gençler, çocuklar, yaşlılar, eski hükümlüler, madde bağımlıları ve engelliler sosyal dışlanmaya maruz kalan dezavantajlı grupların başında gelmektedir. Toplumun sürekliliği için önemli bir yeri olan dezavantajlı gruplardan gençlerin de sosyal dışlanmaya maruz kalmaları sosyal koruma altında ayrıca değerlendirilmesibüyük önem taşımaktadır. Gençlerin doğrudan sosyal dışlanmalarını ele alan yasal düzenlemelerin ve bilimsel çalışmaların eksik olması ve dikkatlerin bu tarafa çekilmemesi bu çalışmanın yapılmasında önemli etkindir. Dünyada sayıları bir milyarı aşan 15-25 yaş arasındaki gençler, tarihin en genç nüfusunu oluşturmaktadır. Her ne kadar dünya nüfusu yaşıyor olsa da, gençlerin sayısı da bir o kadar fazladır. Prekaryasınıfından olanguçlerinbirçoksorunla karşı karşıya olmaları bu kesimin daha çok ele alınmasını sağlamıştır. Çünkü günümüz piyasa koşullarına, her türlü manipölasyona açık olmaları ve özellikle gelecekte nesillere döngüsel etkilerinininyadsınmazlığı gençleri ve izlenecek politikaları daha da önemli kılmaktadır. Çalışma, Türkiye İstatistik Kurumu, Sosyal Güvenlik Kurumu, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemive Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı gibi veri tabanlarının bilgileri ışığındagençler ve sosyal dışlanma olgusu arasındaki ilişkinin boyutunuele almıştır.

Anahtar Kelimeler: Gençler, Sosyal Dışlanma, Türkiye

**ÖRGÜTSEL SOSYALİZASYONUN, DUYGUSAL EMEK VE ÖRGÜTSEL BAĞLILIK
ÜZERİNE ETKİSİ: MUĞLA'DA BULUNAN OTEL İŞLETMELERİNDE BİR
ARAŞTIRMA**

Doç. Dr. İbrahim GİRİTLİOĞLU
Gaziantep Üniversitesi, giritlioglu@gantep.edu.tr

Ummahan TURHAN
Gaziantep Üniversitesi, ummahanturhan92@gmail.com

ÖZET

Yapılan bu araştırmanın amacını, Muğla ilinde bulunan otel işletmelerinde örgütsel sosyalizasyonun, duygusal emek ve örgütsel bağlılık üzerindeki etkisinin ortaya konulması oluşturmaktadır. Öte yandan otel işletmelerinde çalışan işgörenlerin örgütsel sosyalizasyonunu, duygusal emeğini ve örgütsel bağlılığını oluşturan boyutların ortaya konulması yapılan bu araştırmanın diğer amaçlarını oluşturmaktadır. Araştırma 2017 yılının Haziran-Ağustos ayları arasında, Muğla ilinde bulunan otel işletmelerinde çalışan 400 işgören üzerinde anket uygulamasıyla gerçekleştirilmiştir. Anket uygulaması sonucunda elde edilen verilerin analizi yapılarak, aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri hesaplanmış ve verilerin gruplandırılmasında faktör analizinden yararlanılmıştır. Yapılan araştırma sonucunda otel işletmelerinde çalışan işgörenlerin örgütsel sosyalizasyonun, “eğitim ve gelecek beklentisi”, “anlama” ve “iş arkadaşları desteği” olmak üzere üç boyuttan oluştuğu tespit edilirken, işgörenlerin, duygusal emeklerini oluşturan boyutların “derin davranış”, “yüzeysel davranış” ve “doğal (samimi) davranış” olmak üzere üç boyuttan oluştuğu ve işgörenlerin örgütsel bağlılıklarını oluşturan boyutların “duygusal bağlılık”, “devam bağlılığı” ve “normatif bağlılık” şeklinde üç boyuttan oluştuğu görülmüştür. Bununla birlikte otel işletmelerinde çalışan işgörenlerin, örgütsel sosyalizasyonun “yüksek” düzeyde olduğu tespit edilirken, duygusal emek ve örgütsel bağlılıklarının “orta” düzeyde olduğu belirlenmiştir. Yapılan korelasyon analizi sonucunda, otel işletmelerinde örgütsel sosyalizasyon, duygusal emek ve örgütsel bağlılık arasında pozitif yönlü, anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Son olarak; otel işletmelerinde değişkenlerin birbirine olan etkisini tespit etmeye yönelik gerçekleştirilen regresyon analizleri sonucunda, değişkenlerin birbirlerini pozitif yönde ve anlamlı olarak etkilediği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Sosyalizasyon, Duygusal Emek, Örgütsel Bağlılık, Muğla.

OTEL İŞLETMELERİNDE ÖRGÜTSEL SOSYALİZASYON ÜZERİNE KAVRAMSAL BİR İNCELEME

Doç. Dr. İbrahim GİRİTLİOĞLU

Gaziantep Üniversitesi, giritlioglu@gantep.edu.tr

Ummahan TURHAN

Gaziantep Üniversitesi, ummahanturhan92@gmail.com

ÖZET

Sosyalizasyon; topluma ait değer ve normların toplumda yaşayan bireylere öğretilmesi ve benimsetilmesi sürecidir. Örgütsel boyutta düşünüldüğünde sosyalizasyon, örgütte kıdemli olan bireylerin yeni bireylere örgüt ile ilgili konuları transfer etme, sağlama, öğretme süreci örgütsel sosyalizasyon olarak adlandırılmaktadır. Otel işletmeleri için önemli bir kavram olan örgütsel sosyalizasyon; örgüte yeni gelen bireyin örgütsel rolünü etkin bir şekilde yerine getirebilmesi için gerekli olan uyumu ve kazanımı elde etme sürecidir. Emek-yoğun özellik gösteren ve hizmet sektörü içerisinde yer alan otel işletmeleri; işgören devir hızının yüksek ve maliyetli olması, istihdam edilen işgörenlerin örgütsel sosyalizasyon düzeylerinin yüksek olması, rekabet hâlinde olan işletmelerin sektörde var olabilmesi ve/veya varlıklarını sürdürebilmesi sebebiyle amaçlarına ulaşması bakımından büyük bir öneme sahiptir. Otel işletmelerinde, müşterilere sunulan hizmetin kalitesi ve müşteri memnuniyetinin sağlanması, hizmet sektöründe aktif olarak performans sergileyen ve müşteriler ile yüz yüze olan işgörenlerin belirleyici bir faktör olması; otel işletmelerinin rekabet edebilmeleri ve kârlılık oranlarını artırmaları bakımından otel işletmelerinde istihdam edilen işgörenler önemli bir yere sahiptir. Bununla birlikte, rekabet üstünlüğü elde etmek isteyen otel yöneticilerinin, iş görenlerinin örgütsel sosyalizasyonunu sağlamaları/artırmaları fayda sağlayıcı unsurlar arasında yer almaktadır. Bu bağlamda örgütsel sosyalizasyon kavramının daha iyi anlaşılması için yapılan bu çalışmada öncelikle sosyalizasyon kavramının tanımdan bahsedilmiştir. Daha sonra örgütsel sosyalizasyon kavramının tanımı, amacı, önemi ile ilgili bilgilere yer verilerek; örgütsel sosyalizasyonun motivasyon, iş doyumu ve örgütsel bağlılık kavramları ile ilişkisine değinilmiş ve örgütler açısından sonuçları ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyalizasyon, Örgütsel Sosyalizasyon, Otel İşletmeleri

TÜRKİYE’DE OTOMOTİV SEKTÖRÜNDE YAŞANAN KUSURLU ÜRÜN KRİZLERİ VE ÜRÜN GERİ ÇAĞIRMALARI ÜZERİNE BİR İNCELEME

Arş. Gör. Fuat EROL

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, ferol@kmu.edu.tr

Doç. Dr. Fatma Zeynep ÖZATA

Anadolu Üniversitesi, fzoata@anadolu.edu.tr

ÖZET

Ürünlerin temel güvenlik standartlarını karşılayamadığı durumlarda işletmeler, kusurlu ürün krizi ve ürün geri çağırması durumlarıyla karşı karşıya kalabilmektedir. İşletmeler açısından bu krizlerle baş etmek her ne kadar doğru süreç yönetimi ve denetim uygulamalarının benimsenmesiyle mümkün görünse de ürünlerin her geçen gün daha kompleks hale gelmesi, katılaşan yasal düzenlemeler ve denetimler, rekabetçi baskının artması ve tüketici beklentilerindeki hızlı değişimler gibi etkenler, işletmeleri hataya daha açık hale getirmektedir. Yaşanabilecek bu tarz sorunlar ise satışlar, hisse senedi fiyatları, olası bir geri çağırma durumunda ortaya çıkacak maliyetler, marka imajı ve marka denkliği gibi işletmeler açısından büyük öneme sahip doğrudan veya dolaylı çok sayıda faktörü etkileyebilmektedir. Bu nedenle işletmelerin, olası kusurlu ürün krizi ve ürün geri çağırma durumlarına karşı hazırlıklı olması ve oluşabilecek zararları azaltıcı önlemler geliştirmesi oldukça önemlidir.

Bu çalışmayla, Türkiye pazarında faaliyet gösteren otomotiv markalarına ilişkin kusurlu ürün krizleri ve ürün geri çağırmaları incelenerek bir durum tespiti yapılacaktır. Söz konusu incelemelerin gerçekleştirilmesinde örnek olay yöntemi kullanılarak doküman analizi ile veriler toplanacak olup, elde edilen bilgiler ışığında Türkiye’deki otomotiv sektörüne ilişkin kusurlu ürün krizi ve geri çağırma mekanizmaları hakkında genel durumun anlaşılması hedeflenmektedir. Ayrıca elde edilen sonuçlar, ilgili literatür ve çeşitli ülkelerce izlenen uygulamalar bağlamında değerlendirilecek, Türkiye açısından geliştirilmesi gerektiği düşünülen noktalara ilişkin bir takım öneriler geliştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kusurlu ürün krizi, Ürün geri çağırma, Türkiye.

A REVIEW ON THE PRODUCT HARM CRISES AND PRODUCT RECALLS IN THE AUTOMOTIVE SECTOR IN TURKEY

ABSTRACT

When products do not meet basic safety standards, businesses may face the situations of product harm crisis and product recall. Although it seems possible to cope with these crises with adoption of correct process management and audit practices, factors such as increasing complexity of products, stricting legal regulations and controls, increasing competitive pressure and rapid changes in consumer expectations make businesses more vulnerable to such mistakes. These kinds of problems that may be experienced can affect a large number of direct or indirect factors, such as sales, stock prices, costs of a possible recall, brand image, and brand equity. For this reason, it is quite important for businesses to be prepared for possible product harm crisis and product recall situations and to develop measures to reduce potential damages.

With this study, a status determination will be done by examining the product harm crises and product recalls of the automotive brands operating in market of Turkey. In the realization of the mentioned examinations, case study method will be applied, and data will be collected by document analysis. In the light of the information obtained, it is aimed to understand the general situation about the product harm crisis and product recall mechanisms in the automotive sector in Turkey. In addition, the obtained results will be evaluated in the context of the relevant literature and monitored applications of various countries, and some proposals will be developed for Turkey about the points which are thought to need improvement.

Key Words: Product harm crisis, Product recall, Turkey.

YEREL YÖNETİMLERDE İÇDENETİMİN ÖNÜNDEKİ YAPISAL ENGELLER

Dr. Öğr. Üyesi Sevcan Güleç SOLAK

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, gulecsevcan@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Şerife PEKKÜÇÜKŞEN

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, serifepotuk@yahoo.com

Dr. Öğr. Üyesi Vasfiye ÇELİK

Kırıkkale Üniversitesi, vasfiyezeynep@hotmail.com

ÖZET

1970’lerde yaşanan ekonomik sıkıntılar birçok Refah Devletinin gelir ve gider dengesinin farklılaşmasına sebep olmuş ve bu ülkelerdeki kamu sektörünü borçlanma ihtiyacı ile karşı karşıya bırakmıştır. Birçok ülkede yaşanan bu çıkmaz kamu sektöründe üretkenliği arttırmak ve kamu sektörünün harcamalarını kısma yönelik arayışlara sebep olmuştur. Yeni kamu yönetimi ve yönetimin yeniden yapılandırılması (reinventing government) anlayışları bu gelişmelerin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Yeni Kamu Yönetimi anlayışı klasik kamu yönetiminin eksik olduğu noktalara bir tepki niteliğinde ortaya çıkarken, yöntem olarak da özel sektörün uyguladığı yönetim tekniklerinin kamu yönetiminde de uyarlanmasını benimsemiştir. Bu bağlamda da özel sektörde kullanılan birçok yöntem/yönetim tekniği kamu yönetimine uyarlanmıştır. Klasik denetim fonksiyonundan farklı olarak kurumsal yönetim, risk yönetimi ve iç kontrolü esas alan ve bütünsel anlamda bir yönetim örneği olarak da kabul edilebilecek olan iç denetim de bu süreçte karşımıza çıkan yöntemlerden/uygulamalardan bir tanesidir.

Türk kamu yönetiminde iç denetim sistemi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nda yerini almış ve iç denetimle ilgili olarak birincil düzey mevzuat olarak kabul edilmiştir. Bu kanunla hem merkezi hem de yerel yönetimlerde iç denetim faaliyetinin uygulanması esası getirilmiştir. Buna rağmen kamu kurumlarında bu faaliyeti yürütecek olan iç denetçi kadrolarının 01.09.2016 tarihi itibarıyla tüm kamu kurumlarına toplam tahsis edilen iç denetçi kadrosunun % 46’sı kullanılmaktadır. Yerel yönetimlerde atama yapılan iç denetçi kadrosunun oranı ise % 36 olarak karşımıza çıkmaktadır. İç denetim sisteminin gereği gibi yerine getirilmesine engel teşkil eden sorunların bir kısmı hem merkezi yönetimde hem yerel yönetimlerde yaşanmasına rağmen yerel yönetimlerin niteliklerinden kaynaklanan sorunlar da yaşanmaktadır. Bu çalışmada yerel yönetimlerde iç denetim faaliyetinin işlerliği ile ilgili yaşanan sorunlar ele alınarak incelenecek ve değişime karşı direncin sebepleri araştırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yerel Yönetimler, İç Denetim Yapısal Engeller

STRUCTURAL CONSIDERATIONS IN LOCAL GOVERNMENTS COMPARING INTERNAL AUDITING

ABSTRACT

The economic strains experienced in the 1970s led to the differentiation of the income and expenditure balance of many Welfare States and confronted the public sector in these countries with the need for debt. This deadlock in many countries has led to increased productivity in the public sector and the search for the public sector spending partly. New public administration and

reinventing government conception have emerged as a result of these developments. While the concept of the new Public Administration emerges as a point of reaction that the classical public administration is lacking, as a method, it adopts the adaptation of the management techniques applied by the private sector in the public administration as well. In this context, many methods / management techniques used in private sector are adapted to public administration. Internal auditing, which is different from classical auditing function, based on corporate governance, risk management and internal control, and which can be accepted as an example of governance is also one of the methods / applications that confront in this process.

In the Turkish public administration, the internal auditing system has been included in the Public Financial Management and Control Law No. 5018 and has been accepted as primary legislation in relation to internal auditing. With this law, the implementation of the internal auditing activity has been introduced in both central and local administrations. Nevertheless, 46% of internal auditor cadres allocated to all public institutions as of 01.09.2016 have been used by internal auditor staff who will carry out this activity in public institutions. The proportion of the internal auditor who is appointed in the local administrations is 36%. Some of the obstacles to the implementation of the internal auditing system are experienced in the problems arising from the qualifications of local governments, even though they are experienced both in central and local administrations. In this study, local administrations will be examined by examining the problems related to the operation of the internal auditing activity and the reasons for resistance to change will be investigated.

Keywords: Local Governments, Internal Auditing, Structural Considerations

KENTSEL YAYILMANIN KONUT TERCİHİNE ETKİSİ: KARAMAN ÖRNEĞİ

Prof. Dr. Ercan OKTAY

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, ercanoktay@hotmail.com

Arş. Gör. Arzu Maltaş EROL

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, arzumaltas@kmu.edu.tr

ÖZET

Nüfus artışının yanı sıra ekonomik gelişme, daha yüksek yaşam standardı beklentisi, ileri teknolojiyle birlikte mobilite olanaklarının artması gibi sebepler, kentlerin kontrolsüzce büyümesi ve hızla genişlemesiyle sonuçlanmıştır. Kentsel yayılma kavramıyla açıklanan bu süreç, kentlerin fiziksel olarak genişlemesi anlamına gelirken; genişleme ihtiyacı genellikle kentlerin yanı başındaki tarım arazilerinden karşılanmaktadır. Tarım topraklarının iskâna açılmasıyla işlev değiştiren arsaların arazi fonksiyonu üstlenmesi, genişleyerek büyüyen ve kırsal alanlarla çakışan ve birleşen alanlara işaret etmektedir. Kentsel alanların tarım toprakları üzerinde baskı kurarak alanını genişletmesi ise girişimciler için daha düşük maliyetli iş alanları ve yeni yerleşim bölgeleri yaratabilme imkânını doğurmuştur. Yerleşim alanlarına dönüşen bu bölgeler kentlerin gelişme yönlerini ve konut politikalarını etkileyerek kentlerin yayılmasını hızlandırmaktadır. Kentsel yayılma ve konut tercihlerinin birbirini etkileyen iki değişken olmasından hareketle bu ikilinin birbirini ne şekilde etkilediğini araştırmayı amaçlayan bu çalışmada, kent merkezlerine göre daha düşük yoğunluğa sahip olan bölgelerin hangi gerekçelerden hareketle tercih edildiği, bu tercihin hangi sosyo-ekonomik durum ve demografik unsurlar açısından yapıldığı araştırılacaktır. Bu doğrultuda kentsel yayılma ve konut tercihi kavramlarına açıklık getirilecek ve bu kavramlar çerçevesinde hazırlanan sorular aracılığıyla kent merkezi dışında yaşayan kentlilerin konut tercihlerini etkileyen sebepler tespit edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kentsel yayılma, konut tercihi, Karaman.

THE IMPACT OF URBAN SPRAWL ON HOUSING PREFERENCE: KARAMAN CASE

ABSTRACT

In addition to population growth, economic development, expectation of a higher standard of living, increasing mobility opportunities with advanced technology, etc., resulted in uncontrolled growth and rapid expansion of cities. This process, which is explained by the concept of urban sprawl, means the physical expansion of cities, and the need for this expansion is usually supplied with agricultural land beside the cities. The function of agricultural lands has changed because of turning them into residential districts and this situation has let expansion, overlap and connection of agricultural and residential lands. The expansion of the urban areas by putting pressure on agricultural lands has created opportunities for entrepreneurs to create lower-cost business areas and new residential areas. These regions, which have become residential areas, are accelerating the expansion of cities by affecting the development directions of cities and housing policies. This study mainly aims to reveal how urban sprawl and housing preferences affects each other. In this context, the reasons of preferring regions with lower density compared to the city centers and socio-economic situations and demographic factors taken into consideration for this choice will be searched. For this purpose, urban sprawl and housing preference will be clarified and it will be tried to determine the reasons affecting the housing preferences of the residents living outside the city center through the questions prepared within the framework of these concepts.

Key Words: Urban sprawl, housing preferences, Karaman.

**THE IMPACT OF HEART SOUNDS AS ADDITIONAL FEATURES ON COPD
ANALYSIS USING DEEP LEARNING****Dr. Gokhan ALTAN**Iskenderun Technical University
gokhan_altan@hotmail.com**Assoc. Prof. Dr. Yakup KUTLU**Iskenderun Technical University
yakup.kutlu@iste.edu.tr**ABSTRACT**

Deep Learning (DL) is an effective classification algorithm to analyze the data in detail with many hidden layers. The biggest deficiency of the DL is the training process for large instance numbers. Deep Extreme Learning Machines (ELM) approach is proposed to reduce the training time using autoencoder models [1]. The fast training time demanding on basic mathematical solution and high generalization performance of ELM enhance efficiency of DL.

Chronic Obstructive Pulmonary Disease (COPD) is incurable and deadliest respiratory disorder of which diagnosis has a great importance. The auscultation of respiratory sounds is one of the most common diagnostic methods for the COPD. In this study, the contribution of the heart sounds to the lung sounds is focused on to diagnose the COPD. RespiratoryDatabase@TR consists of 12-channel lung sounds, 4-channel heart sounds [2]. The 15s of computerized respiratory sounds (15 COPD, 15 healthy subjects) were analyzed to diagnose COPD. Hilbert-Huang Transform was applied to the heart and lung sounds for obtaining amplitude-frequency-time features. Intrinsic Mode Functions based statistical features were calculated and were fed into the Deep ELM [3].

The statistical test characteristics of the classifier were evaluated for evaluating the efficiency of lung sounds and both lung -heart sounds using 4-fold cross validation on Deep ELM. The proposed classifier model has high classification performance rates of 80.83%, 88.89%, and 72.78% using lung sounds for overall accuracy, sensitivity and specificity, respectively [4]. Using heart sounds in addition to lung sounds has increased the classification performance rates into 84.16%, 88.33%, and 87.27% for overall accuracy, sensitivity and specificity. The heart sounds have incontrovertible impact for the COPD classification for Deep ELM classifier along with lung sounds. This study was supported under the TUBITAK project (Project No: 116E190).

Keywords: Deep Learning, Deep ELM, Lung Sound, Heart Sound, COPD, RespiratoryDatabase@TR

KOMÜNİZMLE SAVAŞTA RADIO FREE EUROPE / RADIO LIBERTY

Dr. Öğr. Üyesi Emrah AYDEMİR
Fırat Üniversitesi, eaydemir@firat.edu.tr

ÖZET

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Sovyetler Birliği'nin Avrupa'da daha yayılmacı bir politikası önem kazanmıştır. Amerika Birleşik Devletleri ve Sovyetler Birliği arasındaki ilişkilerde blokların ve üyelerin davranışlarını denetlemeye yönelik yeni bir sürece geçilmiştir. Bu süreçte Avrupa'da komünist yönetimler kurulmuş ve Sovyetler Birliği Batı'ya karşı sert bir tutum içine girmiştir. Amerika Birleşik Devletleri de bu sert tutum karşısında başarılı olabilmek için radyonun kullanımı üzerine eğilmiştir. Bu amaçla Amerikan dış politikasını desteklemek için tasarlanan Radio Free Europe / Radio Liberty Demir Perde'nin arkasındaki ülkelere yayına başlamıştır. Komünizmle mücadelede Radio Free Europe / Radio Liberty Amerika'nın sıradışı silahları arasında yer almış, Amerikan bakış açısını yansıtmış ve milyonlarca dinleyiciye ulaşmıştır. Medyanın totaliter hükümetler tarafından kontrol edildiği Doğu Avrupa ülkeleri ve Sovyetler Birliği'nde Radio Free Europe / Radio Liberty tarihe geçen olaylara imza atmıştır. Bu çalışmada Radio Free Europe / Radio Liberty'nin tarihi ve komünizmle savaşta oynadıkları rollerin önemi incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Radio Free Europe, Radio Liberty, Sovyetler Birliği, Amerika Birleşik Devletleri, Komünizm

THE STRUGGLE AGAINST COMMUNISM THROUGH RADIO FREE EUROPE / RADIO LIBERTY

ABSTRACT

After the Second World War, the Soviet Union's expansionist policy in Europe became more important. A new process was introduced in the relations between the United States of America and the Soviet Union to monitor the behavior of the blocks and members. In this process, communist governments were established in Europe and the Soviet Union took a firm position against the West. The United States of America also focused on the use of the radio broadcasting in order to succeed against this firm position. For this purpose, Radio Free Europe/Radio Liberty, which was designed to support American foreign policy, began broadcasting to the countries behind the Iron Curtain. Radio Free Europe/Radio Liberty was among the unconventional weapons of America in the struggle against communism, it reflected the American perspective and reached to the millions of audiences. Radio Free Europe/Radio Liberty left its mark in history in the Eastern European countries and the Soviet Union, where the media was controlled by totalitarian governments. In this study, the history of Radio Free Europe/Radio Liberty and the role it played in the struggle against communism will be examined.

Keywords: Radio Free Europe, Radio Liberty, Soviet Union, United States of America, Communism

TÜRKİYE'DE KÜLTÜR PLANLAMASI

Prof. Dr. Necati DEMİR

Gazi Üniversitesi

necatidemir522@gmail.com

ÖZET

Türkler, dünya tarihinin en eski milletlerinden biridir. Dolayısıyla Türklerin zengin ve köklü bir kültürleri vardır. Ayrıca Türkçe en az bin üç yüz yıllık bir bilim dilidir. Günümüzde Türkçe, konuşanların sayısı bakımından dünyanın beş büyük dilinden biridir. 12 Milyon km²'lik bir alanda alana doğal olarak yayılmıştır. Çalışmak veya diğer sebeplerle göç eden Türkler ile Türkçe, dünyanın her köşesinde konuşulan ve yazılan bir dil durumuna gelmiştir. Türkiye Cumhuriyeti dili ve kültür değerleri araştırmak, geliştirmek, korumak, yaşatmak, değerlendirmek, yaymak, tanıtmak, benimsetmek ve bu suretle millî bütünlüğün güçlenmesine ve ekonomik gelişmeye katkıda bulunmak amacıyla pek çok bakanlık ve kurum kurmuştur. Türk kültürünün planlamasına, öğretilmesine, geliştirilmesine çok kaynak ve emek harcamıştır. Kadrolar yetiştirmiştir. Bütün bunlara rağmen Türkiye'de yeterli bir kültür planlaması olmadığı için kültür ile ilgili yapılan çalışmalar, değersiz kalmaktadır. Böyle olunca Türk kültürü dünyada layık oldu yere gelememektedir. Ayrıca kültür ile ilgili çalışanların da emekleri boşuna gitmektedir. Bütün bu aksaklıkların giderilmesi için Türkiye Cumhuriyeti, kültür ile ilgili plan ve programlarını gözden geçirmeli, yeni düzenlemeler yapmalıdır.

Anahtar kelimeler: Türk kültürü, kültür tarihi, kültür planlaması,

CULTURAL PLANNING IN TURKIYE

ABSTRACT

Turks are one of the oldest nations of world history. Therefore, Turks have a rich and deep-rooted culture. In addition, Turkish is a science language of at least one thousand three hundred years. Today, Turkish is one of the five major languages of the world in terms of the number of speakers. It has spread naturally to the area in the area of 12 million km². Turks who have migrated from working or other reasons have come to speak a language spoken and written in every corner of the world. Republic of Turkey has established many ministries and institutions to explore language and cultural values, develop, protect, cherish, evaluate, disseminate, promote, adopt and thus to contribute the strengthening of national unity and economic development. It has spent a lot of resources and effort in planning, teaching, developing Turkish culture. It has raised staff. Despite all the studies related to culture because it is not a sufficient culture of planning in Turkey, remains worthless. As such, Turkish culture has not been worthy in the world. In addition, the labor of culture researchers is also in vain. Republic of Turkey should review their plans and programs related to culture, should make new arrangements. for the elimination of all these troubles,

Key words: Turkish culture, cultural history, cultural planning

TAXONOMY AND GENETIC ANALYSIS OF CHAETOGNATHA (SAGITTİDAE) SPECİES IN İSKENDERUN BAY

Prof. Dr. Cemal TURAN
İskenderun Technical University
cemal.turan@iste.edu.tr

MSc Durul HAZAR

ABSTRACT

In this study, it is aimed to determine the key morphologic and genetic characters of the chaetognatha(Sagittidae) species collected from İskenderun Bay that were used in their taxonomy, and also find taxonomic relationship of these species. Five chaetognatha species were found at the end of examination, and *Sagitta enflata* was dominant species (%78.6). The other species were *Sagitta lyra* (% 8.40), *Sagitta bipunctata*(% 5), *Sagitta minima* (% 4.40) and *Sagitta serratodentata* (% 3.30).

As a result of morphometric and meristic examination of the species with discriminant function and principal component analyses, *S. bipunctata* and *S. serratodentata* species showed high morphological discreteness from the other species. on the other hand, *S. lyra* and *S. enflata* species showed close relationship in terms of morphology. In discriminant function analysis, proportion of correctly classified *S. bipunctata*(%100) and *S. serratodentata*(%100) species to their original group were highest. Moreover, proportion of correctly classified individuals to their original groups for the *S. lyra* was lowest(%45,2).

In the UPGM dendrogram, *S. lyra* and *S. enflata* exhibited closest morphological similarity, and *S. bipunctata* showed highest morphological differentiation within *Sagitta* genera.

Principal component analysis determined that head and neck width were important key characters for the taxonomic description of these species.

As a result of DNA extraction methods, DNA could not be extracted from chaetognaths. This was attributed to very small size of the species and to their body structure which is very sensitive.

Keywords: İskenderun Bay, Chaetognatha, Morphometric, Meristic, Genetic, Taxonomy.

**THE RELATIONSHIP BETWEEN GENETIC CHANGE AND TOLERANCE IN TILAPIA
(*OREOCHROMIS AUREUS*) EXPOSED TO TOXIC CONTAMINATION**

Prof. Dr. Cemal TURAN
Iskenderun Technical University
cemal.turan@iste.edu.tr

MSc SibelSEVENLER

ABSTRACT

In this study, tilapia (*Oreochromis aureus*) specimens were exposed to high concentration of different toxic pollutant groups to see genetic change and tolerances of genotypes to the pollutants. *O. aureus* were exposed in the laboratory to 0,03735 g/l potassium chromate, 10,42 µg/l endosulfan and 8mg/l Dodecylbenzenesulfanicasid sodium salt. At the end of experiment, the genotypic structure of both dead and survived specimens was analysed by allozyme electrophoresis at six loci (*ME*, *ICD*, *AAT*, *PGI*, *MDH*, *G3PDH*).

Tilapia specimens at the experiment groups, respectively; In the potassium chromate treatment tank, %100 of the exposed tilapia did not survive, dodecylbenzenesulfanicasid sodium salt test, %90 of the exposed tilapia did not survive and endosulfan in the treatment tank %70 of the exposed tilapia did not survive, while tilapia specimens not died under control conditions during the chemical analysis. Higher rate of die was confirmed at the conclusion of potassium chromate test.

Genotype to indication were not realized at *PGI*, *MDH* and *G3PDH* enzymes. Two variatyhomozigous genotypes were determineted at *ME* and *ICD* enzymes while a homozigous genotype were determineted at the *AAT* for all treatment groups..

No significant differences among frequencies of genotypes were observed for surviving and nonsurviving individual at the *ME* enzyme conclusion of dodecylbenzenesulfanicasid sodium salt and endosulfan tests. Chi-square test indicated no significant difference between all treatment group and genotypes for *ME* and *ICD* enzymes at the conclusion of dodecylbenzenesulfanicasid sodium salt and endosulfantest.

Statistically no different or no significant to result were exposed of conclusions to observed between maximum and minimum median time-to-death of individual to obtained at the conclusion dodecylbenzenesulfanicasid sodium salt and potassium chromate tests to calculated with Kaplan- Meier method.

Keywords: Tilapia, Toxicpollutants, Tolerance, Geneticanalysis.

GENETIC STRUCTURE OF THE EUROPEAN EEL *ANGUILLA ANGUILLA* with MTDNA SEQUENCING ANALYSIS

MSc Serpil KARAN

Iskenderun Technical University, karanserpil@hotmail.com,

MSc Ali UYAN

MSc Servet Ahmet DOĞDU

ali.uyan@yahoo.com,

Prof. Dr. Funda TURAN, funda.turan@iste.edu.tr,

Dr. Öğr. Üyesi Mevlüt GÜRLEK

servetdogdu@yandex.com,

Prof. Dr. Cemal TURAN

cemal.turan@iste.edu.tr

ABSTRACT

The genetic structure of European eel *Anguilla anguilla* from two locations was investigated using mtDNA Cyt b region. The total sequence length, variable sites and parsimony informative sites were 367 bp, 5 bp and 1 bp, respectively. Overall genetic diversities was 0.002738. The overall haplotype diversity between populations was found to be 0.4545. The highest genetic diversity (0.004566) was observed in the Güzelburç, whereas the lowest (0.000909) genetic diversity was in the Gölbaşı population.

Keywords: Population genetics, European Eel, *Anguilla anguilla*, mtDNA, Sequencing

“SARDA SARDA”BALIK TÜRÜNE AİT ANATOMİK NOKTALARIN TAHMİNİ

Arş. Gör Kadir TOHMA
İskenderun Teknik Üniversitesi
kadir.tohma@iste.edu.tr

Doç. Dr. Yakup KUTLU
yakup.kutlu@iste.edu.tr

Prof. Dr. Cemal TURAN
cemal.turan@iste.edu.tr

ÖZET

Organizmaların taksonomik sınıflandırılmasını yapmak veya biyolojik çeşitliliğini anlamak morfolojik tanımlamasına dayanmaktadır. Ancak, yirminci yüzyılın başlarında, biyolojide tanımlayıcı alandan nicel bir bilime geçiş başlamış ve morfoloji analizi kantitatif devrim geçirerek biyolojik yapıların özelliklerine göre, yüzeyde belirlenen yer işaretleri incelenmiştir. Bu noktalar, nesnelerin biyolojik özellikleri ile belirlenir ve morfolojik ölçümler alınarak analizde kullanılır. Morfometrik analizi birçok biyolojik araştırmanın temel bir parçası olmuştur. Canlıları tanımlamaya yönelik yüzeylerinden noktalar (landmark) belirlenir ve bu noktaların oluşturduğu kartezyen koordinatlar arasındaki tüm geometrik bilginin analizi olarak tanımlanabilir.

Bu çalışmada balık tanınmasında kullanılmak üzere anatomik noktaların otomatik belirlenmesi çalışması yapılmıştır. SardaSarda türü üzerinde gerçekleştirilen yöntemde türe ait 13 nokta belirlenmiştir ve bu noktaların resim üzerinde otomatik işaretlenmesi sağlanmıştır. Çalışmada 128 balık fotoğrafı kullanılmıştır. Görüntü işleme teknikleri ile balık resminin çevre sınırları ve ağırlık merkezi belirlenmiştir. Daha sonra ağırlık merkezinden 1'er derecelik açılarla merkez kenar uzaklık değeri hesaplanmıştır. Bu bilgiler tek katmanlı yapay sinir ağı modeli kullanılarak anatomik nokta koordinatlarının tahmininde kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre yaklaşık 35 cm uzunluğunda bir balık için x koordinatında ortalama %1.14, y koordinatında ise ortalama %2.23'lük bir sapma ile nokta tahminleri yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Morfometri, Geometrik morfometri, anatomik nokta tahmini

APPLICATION OF DIETARY HOP (*HUMULUSLUPULUS*) EXTRACT AS GROWTH-PROMOTERS IN COMMON CARP, *CYPRINUSCARPIO* (L. 1758)

Funda TURAN

Iskenderun Technical University, funda.turan@iste.edu.tr

Cemal TURAN

ABSTRACT

In aquaculture, there is anequabledemand to increase productivity, particularly to improve growth rate, feed utilization as well as stress resistance of fish. Phytochemicals contained in herbs have been shown to have beneficial effectson appetite, growth and the immune status of fish. The use of these plant-based additives allows fishfarmers to maximum performance through improvementin health, reproduction and feed efficiency. Hence, a preliminary study was conducted to evaluate the effect of dietary supplementation of the Hop extract on common carp, *Cyprinuscarpio* growth performanceand body composition. The fish (mean body weight 0.85 ± 0.09 g) were fed with experimental diets prepared by using supplementation of hop extract (0, 0.5, 1 and $1.5 \text{ g } 100 \text{ g}^{-1}$ hop extract) for 90 days. Growth rate significantly increased in carps fed with hop extract-supplemented diets in comparison with the control groups ($P < 0.05$). Feed conversion ratio (FCR), protein efficiency ratio (PER) and apparent net protein utilization (ANPU) were also significantly improved in group fed diet with $1.5 \text{ g } 100 \text{ g}^{-1}$ hop extractthan that with control and other hop extract groups ($P < 0.05$). The present study demonstrates that hop extract had a positive effect on carp growth performance and feed utilization with no apparent effects on health status.

Keywords: Hop extract, *Humuluslupulus*, Growth-promoter, Common carp, *Cyprinuscarpio*

THE POTENCY OF HOP EXTRACT (*HUMULUS LUPULUS*) ON SEX REVERSAL IN GUPPY *POECILIA RETICULATA*

Funda TURAN

Iskenderun Technical University, funda.turan@iste.edu.tr

Cemal TURAN

ABSTRACT

Phytoestrogens are plant constituents that structurally or functionally mimic female estrogens. Multiple studies now indicate negative side effects of hormone replacement therapy (HRT), an effective method for treating various menopausal symptoms. Hops (*Humulus lupulus* L.) have long been used worldwide as a herbal medicine. Hops have been studied particularly as a possible source of estrogenically active compounds, and 8-prenylnaringenin (8-PN) was identified as a very potent phytoestrogen. This study examined the effects of Licorice root extract on sex reversal in guppy, *Poecilia reticulata*. Newly born guppy fry (0.009 ± 0.001 mean weight), were randomly distributed into 30 L aquaria at a density of 100 fish per aquarium and subjected to a sex-reversal treatment by immersion application of hop extract for 30 days. The hop extract was incorporated into the aquarium water as follows: 0 (control), 0.5, 1 and 1.5 g/ L hop extract. The treatment was repeated twice (in the beginning and half way through the experiment) during 30 days. At the end of experiment, the highest feminization (69%) was observed at 1.5 g/L hop extract group. Histological examination of the extract-treated testes and ovaries revealed no damage to the organ structure. This is the first report regarding the potential of hop extract as feminization agent in guppy. But, further studies will be required to determine the optimum treatment dosage for induction of 100% sex reversal with hop extract in guppy.

Key Words: Guppy, *Poecilia reticulata*, Hop extract, *Humulus lupulus*, Sex reversal.

GAZİANTEP İLİNDE TARLA VE DEPO ŞARTLARINDA BUĞDAY (*Triticum aestivum* L.) KALİTESİNE ETKİ EDEN ENTOMOLOJİK FAKTÖRLER

Zir. Y. Müh. Vahdettin Akmeşe
Biyolojik Mücadele Araş. Enst. Müd.
v.akmese@hotmail.com.tr

Dr. Öğr. Üyesi Mahmut İslamoğlu
Uşak Üniversitesi, mahmut.islamoglu@sak.edu.tr

ÖZET

Buğday, tek yıllık bir bitki olup, her türlü iklim ve toprak koşullarında yetişebilecek çok sayıda çok sayıda çeşitlere sahip olması nedeniyle, dünyanın hemen her tara fında yetiştirilmektedir. Buğday gerek dünyada; gerekse ülkemizde en fazla üretilen tarım ürünüdür. Buğdayın teknolojik kalitesi ve verimi üzerine çeşidin genetik özellikleri ve yetiştirme koşulları kadar, hasat öncesi ve sonrası entomolojik faktörler büyük önem taşır. Hasat öncesi buğdayın verimini ve kalitesini olumsuz yönde etkileyen zararlılarının başında Süne (*Eurygaster* spp.) gelmektedir. Sünenin buğdayın teknolojik kalitesini bozması ile buğday ve un kalitesine etki eden en önemli zararlıların başında gelir. Gaziantep'te buğday yetiştirilen her ilçede ekonomik olarak zarar yapmaktadır. Bu nedenle süne ile her yıl ortalama 250 – 300 bin dekar alan kimyasal mücadele yapılmaktadır. Gaziantep ilinde buğday kalitesini etkileyen bir diğer zararlı da Hububat hortumlu böceği (*Pachytychius hordei* Brulle) (Coleoptera; Curculionidae)'dir. Araban, Yavuzeli ve Oğuzeli'de yaygın olarak bulunan bu zararlının larvaları buğdayın süt ve sarı olum devrelerinde beslenerek boş kavuz oluşumuna neden olurlarken erginler ise başaklardaki tane sayısını düşmesine ve ağırlıklarının azalmasına neden olmaktadır. Gaziantep'te buğdayda zararlı bir diğer zararlı böcek Ekin Kamburböceği (*Zabrus* spp.) (Coleoptera; Carabidae)'dir. İlimizde daha çok İslahiye ve Nurdağı ilçelerinde bulunan bu zararlının genç larvaları, sonbahar aylarında ekin yapraklarını toprak içine çekerek yerken, olgun larvalar ilkbaharda yaprak ve sürgünleri yiyerek zararlı olurlar. Erginler ise, hasada yakın günlerde başak tanelerini, ekimde ise toprak altındaki taneleri kemirerek zararlı olurlar. Ekin güvesi (*Syringopais temperatella* Led.) İslahiye ve Nurdağı ilçelerinde bazı lokal bölgelerde bulunan bu zararlının larvaları sonbaharda ilk yağmurlardan sonra toprakta aktif hale gelir ve henüz 2-3 yapraklı olan genç hububata geçerler. Larvalar hububat yapraklarının arasındaki yeşil dokuyu yiyerek yaprağın uç kısımlarından itibaren kurumasına sebep olurlar. Buğday hasadından sonra depolanma aşamasında da buğdayın kalite ve kantitesine etki eden böcekler vardır. Bunlar arasında Gaziantep'te yaygın olarak bulunanlar arasında *Sitophilus granarius* (Coleoptera: Curculionidae), *Sitophilus oryzae* (Coleoptera: Curculionidae), *Rhizopertha dominica* (Coleoptera: Bostrychidae), *Trogoderma granarium* (Coleoptera: Dermestidae), Bu zararlıların dünyada % 5-10 arasında ürün kaybına neden olduğu kabul edilmektedir. Bu zararlılar ürünü direkt tüketmek yanında ürün kirliliğine (böceklerin vücut parçaları, gömlekleri, dışkıları, salgıları, ipeksi ağlar...) neden olurlar. Üründe beslenme nedeni ile de buğdayın çimlenme gücünde azalmaya sebep olurlar.

Anahtar Kelimeler: Buğday, Buğday zararlıları, Depo zararlıları, Gaziantep

GAZİANTEP’TE KIŞLAK VE EKİLİ ALANLARDA SÜNE(*Eurygasterintegriceps*Put.) (Het.:Scutelleridae)’NİN DOĞAL DÜŞMANLARI VE ETKİNLİKLERİ

Zir. Y. Müh. Vahdettin Akmeşe
Biyolojik Mücadele Araş. Enst. MÜD.
v.akmese@hotmail.com.tr

Dr. Öğr. Üyesi Mahmut İslamoğlu
Uşak Üniversitesi, mahmut.islamoglu@sak.edu.tr

ÖZET

Hububatın önemli zararlısıdır. Toprak rengi, bazen tam siyah, bazen kırmızımsı, bazen kirli beyaz bazen de bu renklerin karışımı alacalı desenli renktedir. Baş üstten bakıldığında üçgen şeklinde vücut yassıca oval dir. Süne yılda bir nesil verir. Kışı dağlarda Meşe, Geven, Kirpi Otu gibi bitkilerin altında geçirir. İlkbaharda havalar ısınıp 15 °C ulaşınca tarlaya göç ederler.Süne'nin çok sayıda parazitoit ve predatör olan doğal düşmanları bulunmaktadır Gaziantep'te Süne'nin popülasyonunu sınırlayan en önemli biyotik etmen, yumurta parazitoiti olan *Trissolcus* (Hymenoptera: Scelionidae) cinsine ait türleridir. Gaziantep'te en yaygın 3 *Trissolcus* türü *Trissolcus semistriatus* Nees, *Trissolcus vassilievi* Mayr, , *Trissolcus rufiventris* Mayr, olarak belirlenmesine rağmen *Trissolcus semistriatus* Nees 'un dominant tür olduğu belirlenmiştir. Yıllara ve bölgelere göre değişmekle birlikte en yüksek parazitlenme oranları % 50-70 oranı ile Islahiye ve Nurdağı ilçelerinde olduğu belirlenmiştir. En az parazitlenme ise Merkez Şahinbey , Oğuzeli ve Araban ilçelerinde olduğu tespit edilmiştir. Gaziantep ilinde sünenin bir diğer önemli parazitoiti ise süne ergin parazitoitleri diğer bir ifadeyle Tachinidae parazitoitleridir. Tachinidler erkek ve dişi ergin Süne'leri kısırlaştırdığı ve yumurta verimini azalttığı için önemli olmaktadır. Gaziantep ilinde gerek kışlak alanlarında ve gereksede ekili alanlarda parazitlenme oranları yıllara göre değişmekle birlikte %2 - 12 arasında olduğu belirlenmiştir. İlimizde Süne ergin parazitoitleri olarak *Heliozeta helluo* (F.), *Phasia subcoleopterata* (L.), *Ectophasia oblonga* (R.D.) *Elomyia lateralis* (Meig) türlerinin bulunduğu ve bu türlerden *H. helluo* en yaygın tür olarak tespit edilmiştir. Gaziantep'te bir diğer önemli doğal düşman ise kışlaklarda etkin olan *Hexamermis eurygasteri*(Nematoda: Mermithidae) nematodudur. Bu doğal düşman kışlak alanlar zararlının biyolojik mücadelesinde oldukça önemlidir ve etkinliği % 2 -4 arasında değiştiği tesbit edilmiştir. Bunlardan başka Sünenin doğal düşmanları arasında bazı örümcek türleri (*Pardosa monticola* (Cl.), *Xysticus* sp.), kuşlar (keklik ve turaç) Süne'nin popülasyonunu önemli ölçüde sınırlandırdığını bildirmiştir. Hastalık etmenleri daha çok rutubetli geçen sonbahar ve kış aylarında kışlaklarda kitlesel ölümlere neden olarak etkilidir. Bunlardan en önemlileri, *Aspergillus candidus* Link, *Beauveria bassiana* Bals. *Bacterium eurygasteris* (Bakteri)'dir.

Anahtar Kelimeler: Doğal düşman, *Eurygaster* spp., *Trissolcus* spp., Tachinidae, Buğday

ADANA'DA SORGUM SÜRGÜN SİNEĞİ *Atherigona varia* Meigen (Diptera: Muscidae)'NİN FARKLI KONUKÇULARI VE ZARAR DURUMLARI

Zir. Y. Müh. Vahdettin Akmeşe
Biyolojik Mücadele Araş. Enst. Müd.
v.akmese@hotmail.com.tr

Dr. Öğr. Üyesi Mahmut İslamoğlu
Uşak Üniversitesi, mahmut.islamoglu@sak.edu.tr

ÖZET

Silaj yapımında en yaygın olarak kullanılan materyalin başında mısır gelmekte olup, onu sorgum-sudanotu melezi ve diğer sorgum türleri izlemektedir. Mısır ve sorgumun ülkemizde birçok zararlısı bulunmakta beraber yeni zararlılarında bulaşması mümkün olmaktadır. Sorgum sürgün sineği, *Atherigona varia* Türkiye'de ilk defa 2015 yılında Doğu Akdeniz Bölgesi'nde Yüreğir/Adana'da tespit edilmiştir. Sorgumun en önemli zararlılarından biri olan bu tür Afrika orjinli olup Afrika, Asya ve Avrupa'nın Akdeniz ülkelerinde yayılmıştır. Türkiye'nin başta sorgum olmak üzere mısır ve çeltik alanlarında potansiyel bir zararlı olabileceği düşünülmektedir. Sorgum sürgün sineği kışı larva ve pupa halinde diyapozda geçirmekte, ılıman bölgelerde ise yıl boyu döl verdiği saptanmıştır. Bu zararlıyı bir yılda 15-16 döl verdiği bildirilmektedir. Zararlıının dişileri yumurtalarını taze fidelere bıraktığı, larvalar yaprağın üst tarafına geçerek büyüme noktasından helezonun içine girerek helezon boyunca beslenmeye başladığı belirlenmiştir. *A. varia* larvalarının üstten helezona girmesi sonucu büyüme merkezini tahrip ederek uç sürgünlerin kurumaya başladığı ve daha sonra ise bitkilerin tamamen kuruduğu tespit edilmiştir. Bitkilerden bir kısmının büyüme merkezi kuruduktan sonra alt yaprakları yeşil kalmakta ancak büyüme olmadığından ürün alınamadığı saptanmıştır. *A. varia*'nın 4-6 yaprak ve sonrası dönemde enfekte ettiği bazı sorgum bitkilerinde ise yoğun bir kardeşlenmenin olduğu gözlenmiştir. Ayrıca mısır ve sorgum kültür bitkisinin ekili olduğu tarlalar veya kenarlarında bulunan kanyaş bitkilerinde ise uç sürgünlerin kuruduğu ve gelişmenin durduğu görülmüştür. Bu zararlıının Doğu Akdeniz Bölgede hızlı yayılma potansiyelinin olduğu ve yayıldığı tespit edilmiştir. Ülkemizde Adana'nın Yüreğir, Ceyhan ve Karaisalı ilçelerinde bulunan ikinci ürün sorgum ve mısır ekiliş alanlarında sorgum (*Sorghum bicolor*), mısır (*Zea mays*) ve kanyaş (*Sorghum halepense*) bitkilerinde belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Atherigona varia*, sorgum, mısır, kanyaş, Adana

GAZİANTEP İLİNDE YER ALETLERİ İLE SÜNE MÜCADELESİNİN SÜNE ERGİN (Diptera: Tachinidae) VE YUMURTA PARAZİTOİTLERİ(Hymenopter: Scelionidae)'NİN ETKİNLİĞİNE ETKİLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Mahmut İslamoğlu

Uşak Üniversitesi, mahmut.islamoglu@sak.edu.tr

Zir. Y. Müh. Vahdettin Akmeşe

Biyolojik Mücadele Araş. Enst. Müd.

v.akmese@hotmail.com.tr

ÖZET

Buğday insan beslenmesinde kullanılan kültür bitkileri arasında dünyada ekiliş ve üretim bakımından ilk sırada yer almaktadır. Bunun sebebi buğday bitkisinin geniş bir adaptasyon yeteneğine sahip olmasıdır. Ayrıca buğday tanesi uygun besleme değeri, saklama ve işlenmesindeki kolaylıklar nedeniyle yaklaşık olarak 50 ülkenin temel besini durumundadır. Buğday dünya nüfusuna bitkisel kaynaklı besinlerden sağlanan toplam kalorisinin yaklaşık % 20'sini sağlamaktadır. Bu oran ülkemizde % 53'tür. Buğday başta unlu mamuller olmak üzere birçok gıda ve sanayi sektöründe kullanılmaktadır. Dünyada buğday, üretimi ve kalitesini sınırlayan en önemli etmenlerden biride zararlı böceklerdir. Bu böceklerden en önemlisi de Süne (*Eurygaster integriceps* (Het.:Scutelleridae) olup, Gaziantep ilinde buğdayın en önemli zararlısı durumundadır. Bu zararlı ile mücadele yapılmaması takdirde %100'e varan zarara neden olabilmektedir. Süne popülasyonunu sınırlayan en önemli doğal düşman, süne yumurta parazitoiti olan *Trissolcus* spp. (Hym.:Scelionidae) türleridir. Süne yumurta parazitoitlerinin etkinliğine birçok faktör etki etmesine rağmen bu faktörlerden en önemlilerinden birisi de süne mücadelesinde kullanılan metotlardır. Uçakla mücadele veya yer aletleri ile yapılan mücadele süne yumurta parazitoitlerinin etkinliğini ve dolayısıyla da parazitlenme oranlarını önemli ölçüde etkilediğini belirlenmiştir. Gaziantep'te 2004 yılına kadar uçakla süne mücadelesi uçakla yapılırken bu tarihten sonra yer aletlerine geçilmiştir. Buna göre; Araban ilçesinde ortalama parazitlenme 2000, 2001, 2002, 2003, 2004 yıllarında ortalama süne yumurta parazitlenmesi % 5 – 10 arasında değiştiği görülürken, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 ve 2012 yıllarındaki ortalama süne yumurta parazitlenme oranlarının %27 ile % 43 arasında değiştiği tespit edilmiştir. Benzer şekilde, Yavuzeli ilçesinde 2000 ile 2004 yılları arasındaki parazitlenme oranları % 12 ile %16 arasında değişmekte iken yer aletleri ile süne mücadelesinin yapıldığı 2005 ile 2012 yılları arasında ortalama parazitlenme oranının % 19 ile 31 arasında değiştiği belirlenmiştir. Gaziantep ili Merkez Şahinbey ilçesinde de benzer şekilde yer aletleri ile yapılan süne mücadelesinden sonra parazitlenme oranlarında bir artışın olduğu görülmüştür. 2000 ile 2004 yıllarındaki ortalama parazitlenme oranı % 8-12 arasında olduğu belirlenirken 2005 ile 2012 yılları arasındaki parazitlenmenin ise % 15- 23 arasında değiştiği belirlenmiştir. Gaziantep ilinin diğer ilçelerinde de benzer durum söz konusu olduğu tespit edilmiştir. Gaziantep ilinde yer aletleri ile yapılan süne mücadelesi *Trissolcus* sp. Faaliyetlerini pozitif olarak etkilediği ve dolayısıyla da parazitlenme oranlarının artmasına önemli katkıda bulunduğu kanaatine varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Uçakla mücadele, Yer aletleri, Gaziantep, *Eurygaster* spp., Buğday

GAZİANTEP İLİNDE SÜNE YUMURTA PARAZİTOİTLERİNİN (Hymenoptera: Scelionidae) SALIM ÇALIŞMALARI VE ETKİNLİKLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Mahmut İslamoğlu
Uşak Üniversitesi, mahmut.islamoglu@sak.edu.tr

Zir. Y. Müh. Vahdettin Akmeşe
Biyolojik Mücadele Araş. Enst. MÜD.
v.akmese@hotmail.com.tr

ÖZET

Buğday, doğrudan 20 milyon insanımızı, dolaylı olarak tüm Türkiye'yi ekonomik ve sosyal olarak etkileyen, üzerinde en çok konuşulan, spekülasyon yapılan stratejik bir üründür. Buğdayın, diğer gıda maddelerine göre tarımsal isteklerinin az olması, muhafaza ve işleme teknolojilerinin kolaylığı, ucuz ve uygun enerji, kısmen tam biyolojik değerde protein kaynağı olması gibi özellikleri, ona diğer tahıl çeşitleri içinde özel bir konum kazandırmaktadır. Buğday, gıda maddesi olması yanında, yem ve diğer endüstriyel kullanım alanları için de önemli bir hammadde olma fonksiyonuna sahip olup, gösterilen ilgide bunların payı da gittikçe artmaktadır. Süne, *Eurygaster integriceps* Put. (Heteroptera; Scutelleridae) ülkemizde ve Gaziantep'te buğdayın en önemli zararlısıdır. Zaman zaman salgınlar yaparak önemli oranda ürün kayıplarına neden olmaktadır. Süne popülasyonunu baskı altında tutan faktörler içerisinde doğal düşmanların önemi büyüktür. Bu doğal düşmanlar içerisinde en önemlisi ise Hymenoptera takımının Scelionidae familyasına dâhil yumurta parazitoitleridir. Bu parazitoitler Süne'nin ovipozisyon süresince 3 nesil verdiği ve özellikle 3. nesilde Süne yumurtalarını % 100'e ulaşan oranlarda parazitlendiği bildirilmektedir. Gaziantep ilinde süne biyolojik mücadele çalışmaları 2002 yılında başlamış olup 2004 yılında "Ülkesel Süne Projesi" kapsamında ivme kazanmıştır. Bu çalışmada, Gaziantep'te yapılan süne biyolojik mücadele çalışmalarını ve etkinliklerini kapsamaktadır. Buna göre, ilk ciddi salım çalışmaları 2004 yılında başlamıştır. Gaziantep ilinde, 29/04/2005 ile 02.05.2005 tarihleri arasında yaklaşık 480.000 adet parazitoit salımı yapılmıştır. İslahiye ve Nurdağı ilçelerinde kışlamış ergin süne yoğunluğunun düşük olması nedeniyle sadece 41.900 da kritik alanda (0,5 KE/m²) yaklaşık 30.000 adet parazitoit salımı yapılmıştır. Buradaki parazitlenme % 85 ile % 95 arasında olduğu tespit edilmiştir. Parazitoit salımı yapılmayan alanlarda parazitlenmenin ise % 50 - 60 arasında olduğu belirlenmiştir. Aynı tarihlerde Araban ve Yavuzeli ilçelerine yaklaşık 450.000 adet parazitoit salımı yapılmıştır. Araban ilçesinin Merkez ve Köklüce köylerinde parazitlenme oranlarını yaklaşık % 65 civarında olduğu saptanmıştır. Salım yapılmayan alanlarda ise doğal parazitlenmenin % 30-45 olduğu belirlenmiştir. 2006 yılında 525.000, 2007 yılında 700.000, 2008 yılında 1.050.000, salımlar yapılmış ve bu salımlar çeşitli miktarlarda günümüze kadar devam etmektedir. Parazitoit etkinliği yıllara göre değişmekle birlikte genel olarak doğal parazitlenmeye % 15 – 20 oranında katkı sağladığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Süne, Biyolojik Mücadele, Gaziantep, *Trissolcus* spp., Buğday

GAZİANTEP İL VE İLÇELERİNDE SÜNE YUMURTA PARAZİTOİTLERİ *Trissolcus* spp. (Hym.:Scelionidae)'NİN TÜRLERİ VE ETKİNLİKLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Mahmut İslamoğlu

Uşak Üniversitesi, mahmut.islamoglu@sak.edu.tr

Zir. Y. Müh. Vahdettin Akmeşe

Biyolojik Mücadele Araş. Enst. MÜD.

v.akmese@hotmail.com.tr

ÖZET

Buğday dünyada en çok üretilen ve pek çok ülkenin beslenme, ticaret ve ekim nöbeti sistemlerinde vazgeçilmez bir kültür bitkisidir. Özellikle insan beslenmesinde alternatifsiz bir bitki olan buğdayın ekim alanları ve üretimi, nüfus artışına paralel olarak artmaktadır. Buğdayın en önemli zararlısı ise Süne *Eurygaster integriceps* (Heteroptera: Scutelleridae)'dir. Gaziantep ilinde etkili yumurta parazitoidi *Trissolcus* spp. (Hymenoptera: Scelionidae) türleridir. Yumurta parazitoitleri, konukçuya özelleşmeleri nedeni ile biyolojik mücadele çalışmalarında başarılı şekilde kullanılmaktadırlar. Ülkemizde hububat alanlarında bu parazitoitin popülasyonu yüksek olduğu zaman süne üzerinde etkili bir baskı unsuru oluşturmakta ve buğday alanlarında süne zararı azalmaktadır. Bunun sonucu kimyasal mücadeleye ihtiyaç duyulmadan doğal biyolojik mücadele ile bu zararlıya karşı başarı elde edilebilmektedir. Bugüne kadar yapılan çalışmalarda Dünya'da yaygın olarak bulunan *Trissolcus* cinsinin Ülkemizde 22 türün olduğu belirlenmiştir. Bu çalışma ile Gaziantep ilinde bulunan parazitoit türleri ve yayılış oranları belirlenmeye çalışılmıştır. Yavuzeli ilçesinden toplanan 5 paket parazitli yumurtadan 3 paketinde *T. grandis* 2 paketinde ise *T. vassilievi* olduğu belirlenmiştir. Buna göre parazitlenme oranı sırasıyla % 60 ve % 40 olduğu belirlenmiştir. Araban ilçesinde toplanan 10 paket yumurtadan, 3'er paketinde *T. festiva* *T. simoni*, 2'şer paketinde ise, *T. semistriatus* *T. vassilievi* olduğu belirlenmiştir. Nurdağı ilçesinden toplanan örneklerde ise, *T. semistriatus* ve *T. grandis* % 30, *T. rufiventris* % 20, *T. vassilievi* ve *T. simoni* % 10 olduğu tespit edilmiştir. Oğuzeli ilçesinde yapılan çalışmalarda *T. vassilievi*'nin % 40, *T. grandis* *T. rufiventris* *T. simoni*'nin ise % 20 olduğu tespit edilmiştir. Şahinbey ilçesinde *T. rufiventris* % 30, *T. semistriatus* *T. vassilievi* *T. simoni* % 20, *T. grandis* % 10 olduğu saptanmıştır. Islahiye ilçesinde *T. semistriatus* *T. vassilievi*'nin % 50 olduğu belirlenmiştir. Gaziantep ilinin diğer ilçelerinde de yapılan çalışmalarda, 7 farklı süne yumurta parazitoit türü saptanmıştır. Bunlardan en yaygın olan tür % 32 ile *T. semistriatus* olmuştur. Bunu % 22 oranla *T. vassilievi* izlemiştir. *T. grandis* ise % 14 oranında bir popülasyona sahip olduğu tespit edilmiştir. *T. simoni* ve *T. rufiventris*'in popülasyondaki payları % 11, *T. festiva*'nın ise % 9 oranında olduğu saptanmıştır. % 1 orana sahip Encyrtidae familyasından *Ooencyrtus* sp. ise en düşük orana sahip olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yumurta parazitoitleri, Gaziantep, Süne, Parazitlenme oranı

YETİŞKİNLERİN EVLİLİKTE KADINA KARŞI FİZİKSEL ŞİDDETE İLİŞKİN TUTUMLARININ BELİRLENMESİ

Doç. Dr. Hande ŞAHİN

Kırıkkale Üniversitesi, hande_k1979@yahoo.com

Prof. Dr. Sibel ERKAL

Hacettepe Üniversitesi, erkalsibel@hotmail.com

ÖZET

Kadına yönelik şiddet, küresel bir insan hakları ihlali ve önemli bir kalkınma mücadelesidir. Kadınların insan haklarının kötüye kullanımı, aynı zamanda ekonomik ve sosyal maliyetlere sahip önemli bir halk sağlığı sorunudur. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), dünya genelinde kadınların % 30'undan fazlasının fiziksel ya da cinsel şiddet yaşadığını tahmin etmektedir. Evlilikte kadına yönelik fiziksel şiddet toplumumuzda üzerinde durulması gereken önemli konuların başında yer almaktadır. Yetişkinlerin evlilikte kadına yönelik fiziksel şiddete ilişkin tutumlarının belirlenmesi amacıyla yürütülen bu çalışmaya Ankara ilinde yaşayan, 18 yaş üzeri 507 yetişkin birey katılmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak Kula (2009) tarafından geliştirilen ve 22 maddeden oluşan “Evlilikte Kadına Yönelik Fiziksel Şiddete İlişkin Tutumlar Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek Katılıyorum, Kısmen katılıyorum, Pek katılmıyorum ve Katılmıyorum şeklinde 4'lü likert tipte hazırlanmıştır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 22 iken- en yüksek puan 88'dir. Verilerin çözümlenmesinde standart sapma, aritmetik ortalama, ikili gruplar için t testi, ikiden daha fazla grup için ise varyans analizi kullanılmıştır. Yetişkinlerin evlilikte kadına yönelik fiziksel şiddete ilişkin tutumlarının cinsiyete, yaşa, eğitim ve gelir düzeyine, medeni duruma, şiddete maruz kalma durumlarına göre anlamlı bir farklılık gösterdiği ($p<0,05$) tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Evlilik, Fiziksel şiddet, Tutum, Yetişkin.

ALİAĞA VAHİD'İN ŞİİRLERİNDE REDİF KULLANIMI

Prof. Dr. Şener DEMİREL

Fırat Üniversitesi, sdemirel63@gmail.com

Arş. Gör. Yelda KÖKÇÜ

Fırat Üniversitesi, yekokcu@hotmail.com

ÖZET

Redif, en genel tanımıyla en az mısra sonunda veya içinde hatta tamamında yapı ve görev bakımından aynı olan ses benzerliklerine denir. Kafiye ve ölçü gibi şiirde ahengi sağlayan en önemli unsurlardan biri olan redif, aynı zamanda bazı durumlarda şiirin anlam dünyasını merkezinde yer alabilir. Özellikle kelime veya kelime grubundan meydana gelen rediflerde, şairin her bir kesitte (beyit/dörtlük vb.) redifi merkez alarak kesitteki her türlü hayal, çağrışım ve edebî sanatları bunun üzerinde dile getirme çalıştığı görülür.

Eski Türk şiirinden itibaren kafiyenin yanında ikinci bir ahenk unsuru olarak kullanılan redif, özellikle Divan şiirinde daha ileri bir boyutta kullanılagelmiştir. Arap şiirinden çok Türk ve İran edebiyatlarında tercih edilen redifin şiir içinde aldığı rol zaman içinde gittikçe artmış ve neredeyse redifsiz bir divan yazılmaz hâle gelmiştir.

Nitel bir araştırma türü olan doküman analizinin kullanıldığı bu çalışmada Azerbaycan'ın 20. yüzyılda yetiştirdiği ve aynı zamanda Klasik Türk şiirinin önde gelen temsilcilerinden biri olan Eliğa Vâhid'in gazellerindeki redif kullanımı üzerinde durulacaktır. Bu amaç çerçevesinde Dr. Mahmut Sarıkaya tarafından yayımlanan "*Türk Dünyasının Son Büyük Gazel Şairi Eliğa Vâhid ve Gazelleri*" adlı çalışmada yer alan 339 gazel redif kullanımı açısından değerlendirilmiştir. Şairin redif tercihleri tespit edilirken Nuray Memiş tarafından yapılan *Redif Kelimeler Bağlamında Nâbî Divanı'nın Çözümlemesi, Elazığ, 2014* adlı çalışmada yer alan, sadece ekten, sadece bir kelimedenden veya birden fazla kelimedenden oluşan redifler biçimindeki tasniften yola çıkılmış, elde edilen sayısal veriler tablolara aktararak yorumlanmıştır.

Anahtar kelimeler: Eliğa vâhid, şiir, gazel, ahenk unsuru, redif.

CAHİT ZARİFOĞLU'NUN YÜREKDEDE İLE PADİŞAH ADLI ESERİNDE SÖZ VARLIĞININ BİR UNSURU OLARAK İKİLEMELER

Prof. Dr. Şener DEMİREL

Fırat Üniversitesi, sdemirel63@gmail.com

Arş. Gör. Yelda KÖKÇÜ

Fırat Üniversitesi, yekokcu@hotmail.com

ÖZET

Literatürde kelime dağarcığı, sözcük dağarcığı, kelime serveti, sözcük varlığı, sözcük serveti, kelime kadrosu ve kelime hazinesi gibi ifadelerle de karşılanan söz varlığı, bir dilin kendini ifade etme imkânını belirleyen deyim, atasözü, kalıp ifade, argo söz, yabancı kelime ve ikilemelerden oluşan genel bir yapıyı ifade eder. Aksan (1996:7) Bir dilin söz varlığı denince, yalnızca o dilin sözcüklerini değil, deyimlerin, kalıp sözlerin, kalıplaşmış sözlerin, atasözlerinin, terimlerin ve çeşitli anlatım kalıplarının oluşturduğu bütünü anlıyoruz, diyerek bir anlamda söz varlığının sınırlarını çok net bir biçimde ortaya koymuştur. Söz varlığını meydana getiren unsurlardan biri olan ikilemeler ise ister yazılı ister sözlü olsun bir anlatıda anlamı daha etkili kılmak için aynı sözcüğün ya olduğu gibi ya da farklı biçimlerde tekrar edilmesi, yan yana kullanılması demektir. Yapı, tür, anlam gibi açılardan kendi arasında birçok çeşidi bulunan ikilemeler bu özellikleriyle bir dilin en zengin ve en renkli boyutunu teşkil eder.

Doküman incelemesi yönteminin kullanıldığı bu çalışmada söz varlığını oluşturan unsurlardan hareketle, son dönem Türk edebiyatının önemli temsilcilerinden biri olan Cahit Zarifoğlu'nun çocuklara yönelik olarak kaleme almış olduğu eserlerden biri olan Yürekdede İle Padişah adlı hikâyesindeki ikilemeler tespit edilecek, elde edilecek malzemedan Türkçe öğretiminde nasıl ve ne şekilde yararlanılacağı konusu üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Cahit Zarifoğlu, Yürekdede ile Padişah, söz varlığı, ikileme, doküman incelemesi.

KONYA MENGÜÇ CADDESİNDEKİ İŞLEVİ DEĞİŞEN GELENEKSEL TÜRK EVLERİNİN İNCELENMESİ

Arş. Gör. Edibe Begüm ÖZEREN
Karabük Üniversitesi, edibebegum@karabuk.edu.tr

Prof. Dr. Mine ULUSOY
Karabük Üniversitesi

ÖZET

Konya, pek çok medeniyetlere sahne olan, Selçuklu İmparatorluğuna başkentlik yapmış tarihi bir kenttir. Mevlana Türbesi ve Alâeddin Tepesi, asırlar boyu kentin nirengi noktası olma özelliğini korumuş ve yapılaşma da bu iki merkez odaklı gelişme göstermiştir. Günümüzde, Konya merkez ilçelerinden olan Karatay ilçesi Mevlana Türbesi civarında yer alan tarihi Mengüç Caddesinde Geleneksel Türk Evi örnekleri yoğun olarak yer almaktadır. Mengüç Caddesinde Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından 2009 yılında projelendirilmeye başlanıp, 2010-2015 yılları arasında sokak sağlıklılaştırma çalışması uygulanmıştır. Mengüç Caddesindeki geleneksel Türk evlerinin sokak sağlıklılaştırma çalışması ile yeni işlev verilmiştir.

Çalışma alanı olarak Mengüç Caddesinde bulunan işlevi değişen yedi adet ev seçilmiştir. Bu evler; Hacı Mehmet Konağı, Hamamcı Bahattin Konağı, Tarihi Çelebi Konağı, Fahriye Büyükmatür Konağı, Kandil Restoran Konak, Ortaköy Kafe Konak, Lokmahane Restoran Konaktır. Bu yedi evden dördü Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından tespit edilip tescillenmiştir. Araştırmada yedi adet evin fotoğrafları çekilmiş, plan, kesit, görüşlerine ulaşılmış, ulaşılamayanların rölöveleri çizilmiştir. Evler hakkında detaylı bilgiler haritalar, literatür araştırması ve arazi çalışmasına yer verilmiştir.

Mengüç Caddesindeki işlevi değişen geleneksel Türk evleri mekânsal olarak incelendiğinde;

- Bina yüksekliklerinin insan ölçeğinde olduğu,
- İç mekân ve dış mekân ayrımının farklı malzemeler kullanarak tanımlandığı,
- Hayatların sokak dokusuyla ilişki kurduğu,
- Yapı malzemelerinde ahşap, taş ve kerpiç doğal yapı malzemelerinin kullanıldığı,
- Pencere açıklıklarının gün ışığı geçirimini sağladığı,
- Yapılardaki mekânlar kullanıcıların ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde işlevsel olduğu,
- Renklerin uyumlu olduğu ve kullanıcı isteklerine göre seçildiği,
- İç mekânda depolama alanlarının yer aldığı ve estetik kaygı gözetilerek tasarlandığı,
- Geçiş elemanlarının fiziksel ihtiyaçlar çerçevesinde tasarlandığı,
- Sedirlerin insan ergonomisine uygun olarak tasarlandığı,
- Mahremiyet gözetilerek mekân yerleşmelerinin yapıldığı gözlenmiştir.

Sonuç olarak, Konya kentinin geleneksel Türk evi örnekleri, zamanla bir çok değişiklik yaşayıp restorasyon geçirmiştir. Genelde tek başına ayakta kalıp tek tek restore edildiği için sokak ve kent boyutuna çıkamamıştır. Bu konuda örnek teşkil eden tescilli iç sofalı evlerin yoğun olarak yer aldığı Mengüç Caddesi sokak sağlıklılaştırma çalışması sokak dokusunun bütünlüğünü sağlaması açısından önem arz etmektedir. Mengüç Caddesinin arka sokaklarına da aynı şekilde sosyal alanlara yer verip güvensiz ortamların yok edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Geleneksel Türk Evi, Konya Kenti, Mengüç Caddesi, Sokak Sağlıklılaştırma Çalışmaları

SAFRANBOLU TABAKHANE BİNASI YENİDEN KULLANIM OLANAKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Ömer ÖZEREN

Selçuk Üniversitesi, omerozeren@outlook.com

Mustafa KORUMAZ

Selçuk Üniversitesi, mkorumaz@selcuk.edu.tr

ÖZET

Tabakhane binaları inşa edildiği ve işletildiği dönemlerde kentlerin sanayi merkezlerinde önemli bir endüstri olmuş ve sağladıkları istihdamlar ile kentlerin ekonomilerine önemli katkılar sağlamışlardır. Günümüzde dikkat çekici tarihi binalardan farklı olarak mütevazı duruşları, dönemlerinin modern fabrikaları olmaları, yapım teknikleri ve inşa edildiği dönemlerinin güçlü özelliklerini barındırmaları sebebiyle önemli endüstriyel yapılardır.

Teknoloji ve üretim imkanlarının gelişmesine paralel olarak, kentlerin hafızalarında önemli yerleri bulunan bu yapılar zaman içerisinde fonksiyonlarını kaybetmiş, terk edilerek kaderlerine terk edilmişlerdir. Günümüzde atıl halde bulunan bu yapıların birçoğu bu sebepten dolayı yok olmaya yüz tutmuşlardır. Kentlerin endüstriyel kimliklerinin oluşmasında önemli yerleri olan bu yapıların kentlere yeniden kazandırılması, tarihsel sürekliliğin sağlanmasını ve gelecek kuşaklara kentin hafızasının aktarılmasında önemli katkılar sağlayacaktır.

Bu bağlamda makale kapsamında Safranbolu'nun 19. yüzyılda ticari lokomotif olan deri sektörünün birincil elemanı olan tabakhane binasının yeniden kullanımının önemine yönelik değerlendirmeler yapılacaktır. Yapılan değerlendirmeler Türkiye'de ve dünyada benzer örneklerin verilmesini, tabakhane binalarının özelliklerini, fonksiyonunu kaybetmiş endüstriyel binaların genel olarak nasıl yeniden kullanılabilirliğini, daha özelde ise tabakhane binalarının yeniden kullanımlarının örneklenmesini ve son olarak da Safranbolu tabakhane binasının yeniden kullanım imkanlarını kapsamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yeniden İşlevlendirme, Adapte Edilebilirlik, Safranbolu, Koruma, Tabakhane,

Not: Bu çalışma Dr.Öğr. Üyesi Mustafa KORUMAZ danışmanlığında Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi Ömer ÖZEREN'in "Safranbolu Tabakhane Binası Yeniden Kullanım Olanaklarının Değerlendirilmesi" Konu Başlıklı tez çalışmasından derlenmiştir.

SOVYET KAMPLARINA FARKLI BİR BAKIŞ: SERGEY DOVLATOV'UN ZONA'SI

Arş. Gör. Dr. Yasemin GÜRSOY

Trakya Üniversitesi, yasemingursoy@trakya.edu.tr

ÖZET

Sovyet dönemi ceza sistemlerinden biri olan ve *Gulag* kısaltmasıyla anılan İslah ve Çalışma Kampları Genel İdaresi (Главноеуправлениеисправительно-трудовыхлагерей и колоний) 25 Nisan 1930'da ortaya çıkar. Ağırlıklı olarak rejim karşıtlarının yollandığı kamplar, genellikle gelişmesi planlanan ücra bölgelere kurulmakta, bu bölgelerdeki yer altı ve yer üstü kaynakları mahkûmlar tarafından işlenmektedir. Yeni kurulan bir yönetim için ücretsiz iş gücü ve büyük gelir anlamına gelen bu uygulama, Stalin döneminde farklı bir amaç için de kullanılmaya başlanır. 1937 yılı sonunda Bolşevik liderlerden Kirov'un öldürülmesinin ardından, Stalin'in emriyle rejime karşı çıkabileceği düşünülen insanlar *halk düşmanı* olarak suçlanır ve kamplara yollanmaya başlar. Stalin dönemindeki yargılamalar daha kitlesel ve daha acımasız gerçekleştirilir. Büyük Terör ya da Büyük Temizlik olarak adlandırılan bu sürece parti yöneticilerinden sıradan vatandaşa halkın her kesimi dâhil edilir. Özellikle kamplardan sağ dönmeyi başarabilen yazarlar tecrübelerini kaleme alır ve yaşananların günümüzde hala hatırlanmasına katkı sağlarlar.

Çalışmamızın ilk bölümünde Sovyet kamplarından, kamp yaşamından ve mahkûmların durumundan bahsedeceğiz. İkinci bölümde ise kampa muhafız olarak gönderilen yazar SergeyDovlatov'un sanat anlayışından yola çıkarak kamp hayatını ele aldığı *Zona. Gardiyanın Anıları*(Зона. Запискинадзирателя) eserinde anlatılanlar ışığında yazarın kampa bakışını ve aynı konuda eser vermiş diğer yazarlardan farkını ortaya koymaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Sovyet Kampları, GULAG, Dovlatov, Zona

VASİL BIKOV'UN *DARAĞACI* ÖYKÜSÜNDE SOVYET PARTİZANLARI

Arş. Gör. Dr. Yasemin GÜRSOY

Trakya Üniversitesi, yasemingursoy@trakya.edu.tr

ÖZET

II. Dünya Savaşı tüm dünyanın kaderini değiştiren, yeri doldurulamayacak can ve mal kayıplarına neden olan büyük bir olaydır. Savaş boyunca Sovyetler Birliği'ni savunmak için milyonlarca insan cepheye giderken 9 milyon civarında asker hayatını kaybeder. Ancak II. Dünya Savaşı'nda vatani için cepheye giden askerlerden söz ederken bir parantez açmak gerekir. Savaş sırasında cephedeki birliklere dâhil olmadan aynı amaç için düşmanla çarpışan bir grup daha vardır: Sovyet partizanları. 1941-1944 yılları arasında 1 milyon civarında insanın partizan kuvvetlere katıldığı ve vatanını korumak için elinden geleni yaptığı bilinmektedir. Yönetim ve Kızıl Ordu tarafından kontrol edilen partizan hareketlerinin en büyük görevi işgal bölgelerindeki düşman kuvvetlerinin iletişim ve ulaşım ağlarına zarar vermektir. Bu açıdan bakıldığında oldukça zor ve tehlikeli görevler üstlendikleri aşikârdır.

Çalışmanın birinci bölümünde II. Dünya Savaşı sırasında Sovyet partizanlarının yaşamlarından, hangi bölgelerde savaştıklarından ve savaştaki önemlerinden bahsedilmektedir. İkinci bölümde ise savaşa aktif olarak katılan yazar Vasil Bıkov'un sanat anlayışından yola çıkılarak *Darağacı* öyküsünde ele aldığı partizanların yaşamı incelenmektedir. Ana karakterler Sotnikov ve Rıbak'ın onur ile hayatta kalma arzusu arasında yaptıkları seçimler ve sonuçları ise savaş psikolojisi açısından değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimler: II. Dünya Savaşı, Sovyet partizanları, Vasil Bıkov, *Darağacı*

İLKOKUL ÇOCUKLARIN RESİMLERİNİN YAŞ VE CİNSİYET AÇISINDAN DEĞERLENDİRMESİ

Neslihan AKÇAY
İnönü Üniversitesi, neslihanakakcay@gmail.com

Dr.Öğr.Üyesi Mehmet SAĞLAM
İnönü Üniversitesi, mehmet.saglam@inonu.edu.tr

ÖZET

Birey olarak doğuştan getirilen ve sonradan kazanılan duygu, beceri, güdü, fiziksel, sosyal ve bilişsel özelliklerin tamamı kişiliği oluşturur. Bu özelliklerin temeli büyük ölçüde çocukluk döneminde atılır. Çocukluk döneminin kişilik gelişiminde oynadığı bu büyük rol; sosyal bilimlerde çalışan uzmanları bu dönemi araştırmaya teşvik etmiştir. Dolayısıyla bu alanda yapılan birçok araştırmada çocuğu tanımak ayrıca önem kazanmıştır. Bunun yanında çocukların gelişimlerinin olumlu anlamda desteklenebilmesi ve onlara uygun yönlendirmeler yapılabilmesi açısından, her gelişim alanında çocuğun iyi ve doğru değerlendirilmesi gerekmektedir. Çocukların dilsel ifadeleri sınırlı olduğundan kendilerini resimle daha rahat ifade edebildikleri belirtilmektedir. Bu bilgiye dayanarak çocuk resimlerinin, çocuğu tanıma ve çocuğu iyi ve doğru değerlendirmede önemli olduğu anlaşılmaktadır. Goodenough'un geliştirdiği 'Bir Adam Çiz Testi'; Buck tarafından geliştirilen 'Ev- Ağaç- İnsan Çiz Testi' ve Burns ile Kaufmann'ın geliştirdiği 'Kinetik Aile Çiz Testi' çocuğu tanıma ve tanıma resim testleridir. Resimlerin değerlendirilmesiyle çocuğun gelişim düzeyine ilişkin ipuçlarına ulaşılmaktadır.

Amaç: Araştırma kapsamında ilköğretim birinci kademe ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıfa devam eden çocukların serbest resimlerinin yaş ve cinsiyet açısından incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırmanın örneklemini Gaziantep ilinde bir ilkokulun 2., 3. ve 4. sınıfına devam eden 53 kız 53 erkek olmak üzere toplam 106 çocuk oluşturmaktadır. Araştırmada kullanılan veri toplama aracı uzman görüşü alınarak oluşturulan Resim Değerlendirme Formu'dur. Renk özellikleri, çizim özellikleri, resmin kağıttaki konumu, resimde kullanılan figür ve resmin teması olmak üzere 5 kategoriden oluşan formda toplam 22 soru bulunmaktadır. Sorular Evet, Hayır ve Bazen seçenekleriyle cevaplandırılacak şekilde düzenlenmiştir.

Bulgular ve Sonuç: Araştırma kapsamında ulaşılan sonuçlara göre serbest resim çiziminde ilkokul dönemi çocuklarının yaş ve cinsiyet açısından benzer özellikler göstermelerinin yanında; çizim özellikleri, resmin teması, resimde kullanılan figür kategorilerinde cinsiyete bağlı, resimde kullanılan figür ve resmin teması kategorilerinde ise yaşa bağlı farklılıkların olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Resim, Cinsiyet

ABR SONUÇLARININ AİLE EĞİTİM VE ALGI DÜZEYİ İLE KARŞILAŞTIRILMASI

Dr. Öğr. Üyesi Selman SARICA

Kahramanmaraş Sütcü İmam Üniversitesi

selmansarica@gmail.com

ÖZET

Amaç: İşitme duyularının doğuştan itibaren normal sınırlarda olması, bebeklerin dil yeteneği, lisan becerilerini kazanabilmesi ve kognitif fonksiyonların gelişimi açısından gereklidir. Çocuklarda farkına varılmamış ve tedaviye alınmamış işitme kaybı varlığı önemli bir iletişim eksikliğine neden olmaktadır. İşitme sorunu olan çocuğun sözel iletişimi kısıtlı olacağı gibi, yeterli sensörinoral uyarı almadığı için mental gelişimi gerilemekte ve eğitim süreci başarısız olmaktadır. Çalışmamızda işitme testi yapılan hastaların test sonuçları ile yakınlarının algı düzeylerini ve eğitim durumunu karşılaştırılmak amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmaya 2016-2018 tarihleri arasında işitme tarama testlerinde problemleri olan ve ileri tetkik için gönderilen, ailelerinin de değerlendirildiği 136 ABR yapılan hasta alındı. Tüm hastaların Otoakustik Emisyon ve ABR testleri yapıldı ve kaydedildi. Hasta yakınlarının eğitim düzeyi not edildi. Hasta yakınlarına VAS skalası uygulandı.

Bulgular: Çalışmaya 136 hasta dahil edildi. 78 erkek, 58 kız hastadan oluşmaktaydı. Eğitim düzeyi İlköğretim olan hasta yakınları ile Eğitim almamış hasta yakınları karşılaştırıldığında; eğitim almamış grupta algı düzeyleri istatistiksel olarak düşüktü ($p<0,026$). Lise eğitimine sahip aileler ile yüksek okul eğitimine sahip aileler karşılaştırıldığında istatistiksel anlamlı farklılık yoktu ($p<0,20$). İlköğretim eğitimine sahip aileler, Üniversite eğitim düzeyine sahip aileler ile karşılaştırıldığında anlamlı oranda düşük algı düzeyine sahipti ($p<0,01$).

Sonuç: İşitme kaybının değerlendirmesinde aile eğitim düzeyi büyük önem taşımaktadır, eğitim düzeyi düşük ailelerde işitme kaybı algısı düşük seviyelerde iken, eğitim düzeyi arttıkça, hasta yakınlarındaki işitme kaybına karşı algı düzeyleri yüksek olarak saptanmıştır. İşitme kaybının derecesi ile hasta yakınlarının algı düzeyleri arasında anlamlı farklılık yoktur.

Anahtar Kelimeler: işitme kaybı, algı düzeyi, otoakustik emisyon, ABR, VAS

ANLAMINA GÖRE CÜMLE ÇEŞİTLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Hasan KARACA
Gaziantep Üniversitesi, karaca@gantep.edu.tr

ÖZET

Türkiye Türkçesinde anlamına göre cümle çeşitleri konusunda henüz bir sınıflandırma birliği sağlanamamıştır. Bu çalışma Türkiye Türkçesinde anlamına göre cümle çeşitleriyle ilgili mevcut sınıflandırmanın ne tür bir çeşitlilik gösterdiğini ortaya koymayı ve sınıflandırma birliğine yönelik bir öneride bulunmayı amaçlamıştır. Dilbilgisi ve sözdizimi kaynaklarında anlamına göre olumlu cümle, olumsuz cümle ortak ayırımına ek olarak soru cümlesi, ünlem cümlesi, emir cümlesi, şart cümlesi, istek cümlesi, korku cümlesi, şaşma cümlesi, umma cümlesi gibi adlandırmalara dayanan değişik sınıflandırmalar yapılmıştır. Hâlbuki anlamına göre olumlu cümle ve olumsuz cümle olmak üzere sadece iki çeşit cümle vardır. Bunun dışındaki adlandırmalar bu temel sınıflandırmanın bünyesinde olup cümlenin farklı bir yönüne işaret eder. Olumlu cümle olma anlatan, engellenme içermeyen; olumsuz cümle ise olmama anlatan, engellenme içeren cümledir. Başka anlamsal hangi özellik bildirirse bildirsin(soru, emir, ünlem, istek vb.) bütün cümleler ya olumludur ya da olumsuzdur. Olumluluk veya olumsuzluk, cümlenin anlamsal niteliğini ortaya koyar. Bunlara ilave olarak verilen soru, ünlem, emir, şart gibi cümle çeşitleri ise cümlenin içeriğine dair bilgilendirme ifade eder. Bu bilgilendirme ölçüt alındığında ise her duygu veya düşünce durumuna göre ayrı bir cümle çeşidi söz konusu olacaktır. Dolayısıyla olumluluk ve olumsuzluk dışındaki adlandırmalar yargı değil içerik bilgilendirmesidir ve anlamına göre cümle çeşidi olarak değerlendirilmemelidir. Türkçede olumlu cümle, olumsuz cümle nitelendirmesi genellikle bildirme/haber cümleleri için yapılmakta, bunun dışındaki cümlelerin adlandırılmalarında yargının taşıdığı içerik ölçüt alınmaktadır. Cümlenin anlamsal niteliği(olumluluk, olumsuzluk) ile taşıdığı veya bildirdiği içeriğin(istek, emir, şart, gereklilik, ünlem, korku...) aynı özellikler olarak görülmesi sınıflandırmada kullanılan ölçütte çelişkiye yol açmaktadır. Zira olumluluk veya olumsuzluk bütün cümlelerde ortak anlamsal özelliktir, bu ikisini içermeyen üçüncü bir anlamsal nitelik de yoktur. Yargının sahip olduğu içerik bilgisine göre cümle türleri ayrı bir sınıflandırmaya tabi tutulabilir veya bu bilgi cümlenin olumlu ya da olumsuz anlamsal niteliğiyle birlikte mesela olumlu /olumsuz soru cümlesi, olumlu/ olumsuz emir cümlesi, olumlu/ olumsuz şart cümlesi, olumlu/ olumsuz ünlem cümlesi şeklinde alt başlık özelliği olarak zikredilebilir. Yargıdaki bilgiyi cümlenin ayrı bir yönü olarak değerlendirmek ve cümleyi anlamına göre olumlu cümle veya olumsuz cümle olmak üzere ikiye ayırmak gerekir.

Anahtar Kelimeler: anlamına göre cümleler, sözdizimi, cümle çeşitleri, cümlede yargı

GÜNDÜZ VE GECE EĞİTİM ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK GÜDÜLENME, AKADEMİK ÖZYETERLİK, AKADEMİK ERTELEME DAVRANIŞLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Öğr. Gör. Mehmet ATILGAN

Gaziantep Üniversitesi, matilgan@gantep.edu.tr

Doç. Dr. Zeynep GÜNGÖRMÜŞ

Gaziantep Üniversitesi, gungormusz@yahoo.co.uk

ÖZET

Bu araştırma; Gaziantep Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Tıbbi Hizmetler ve Teknikleri Bölümü, Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Programı ve Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Büro Hizmetleri ve Sekreterlik Bölümü, Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı Programında eğitim-öğretim gören gündüz ve gece (birinci ve ikinci öğretim) öğrencilerinin akademik güdülenme, akademik özyeterlik ve akademik erteleme davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini Gaziantep Üniversitesi'nde eğitim-öğretim gören 446 öğrenci oluşturmaktadır. Bu çalışmada, "Kişisel Bilgi Formu", "Akademik Güdülenme Ölçeği", "Akademik Özyeterlik Ölçeği" ve "Akademik Erteleme Ölçeği" olmak üzere dört ölçeğe aracılığıyla kullanılmıştır. Veriler SPSS 20 programında değerlendirilmiştir. Araştırmamızda; akademik erteleme davranışları ile öğrencilerin tanıtıcı özellikleri karşılaştırıldığında; erkek öğrencilerin akademik erteleme davranışları puan ortalamalarının kız öğrencilerin puanlarından daha yüksek olduğu, bekâr öğrencilerin daha fazla akademik erteleme davranışında bulundukları, öğrenim gördüğü programı seven öğrencilerin akademik ertelemeyi daha az yaptıkları, düz liseden mezun olan öğrencilerin diğer liselerden mezun olan öğrencilerden daha fazla akademik erteleme yaptıkları tespit edilmiştir. Akademik güdülenme davranışları ile öğrencilerin tanıtıcı özellikleri karşılaştırıldığında; kız öğrencilerin bilgiyi kullanma, keşif ve toplam güdülenme düzeylerinin erkeklerden anlamlı derecede daha yüksek olduğu, Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı programında öğrenim gören öğrencilerin, Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik programında öğrenim görenlere göre bilgiyi kullanma alt boyut puan ortalaması daha yüksek olduğu, annesi ilköğretim mezunu olan öğrencilerin kendini aşma alt boyutu ve akademik güdülenme toplam puanlarının diğer öğrencilerden daha yüksek olduğu, şehirde yaşayan öğrencilerin güdülenme düzeylerinin, büyükşehir, ilçe ve köyde yaşayan öğrencilere göre daha yüksek düzeyde olduğu, okuduğu programı seven öğrencilerin her yönü ile daha fazla akademik güdülenme içerisinde oldukları tespit edilmiştir. Akademik özyeterlik davranışları ile öğrencilerin tanıtıcı özellikleri karşılaştırıldığında; Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı Programına kayıtlı öğrencilerin, Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Programına kayıtlı olan öğrencilere göre akademik özyeterliklerinin daha fazla olduğu ve eğitimi esnasında çalışan öğrencilerin akademik özyeterliklerinin, çalışmayan öğrencilere göre daha fazla olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Akademik Güdülenme, Akademik Özyeterlik, Akademik Erteleme, Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik, Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı

FARKLI PROFESYONLARIN ÖĞRENCİLERİNDEN KENDİNDEN GERÇEKLEŞTİRME GELİŞİMİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Doç.Dr. Rashid Jabbarov

Baku Devlet Universiteti,

rashid.cabbarov@mail.ru

ÖZET

Bu araştırmada, farklı uzmanlık, eğitim düzeyi, cinsiyet ve ayrıca sosyo-ekonomik durumun (yüksek veya düşük) öğrencilerin akademik başarılarına göre kendini gerçekleştirmeleri arasındaki ilişki araştırılmıştır. Kız öğrencilerin aksine, erkek öğrencilerin kendini gerçekleştirme düzeyleri ile akademik başarıları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır ($p < 0.05$, $r = -0.154$ *). Ayrıca, iyi eğitilmiş profesyoneller olma ve kendi kendini algılama motivasyonları arasında anlamlı bir ilişki vardır ($r = 0.34$ **, $p < 0.001$ düzeyinde), bilişsel talepler ($r = 0.35$ **, $p < 0.001$), özdeğerlendirme ($r = 0.36$ **, $p < 0.001$ düzeyinde), yaratıcılık ($r = 0.24$ **, $p < 0.001$ düzeyinde), davranışsal esneklik ($r = 0.22$ *, $p < 0.05$). Öğrencilerin selfrealizasyonu ile profesyonellik düzeyi arasındaki ilişkinin iki taraflı olduğu anlamına gelir. Yüksek kendini gerçekleştirme düzeyine sahip olan öğrenci kendini bağımsız olarak kabul eder, eğitimde yaratıcı yöntemler kullanmakla daha çok ilgilenir ve akademik başarıların olumlu dinamikleri ile motive olur. Aksine, kendi kendini gerçekleştirme düzeyinin düşük olduğu öğrenciler yönetilmekte, kural olarak olumsuz dünya görüşü ve başkalarını takdir etmektedirler.

Anahtar Kelimeler: farklı profesyonlar, öğrenciler, kendinigerçekleştirme, gelişimin etkileri, faktörler

CİSİM ÜZERİNDEKİ QUASI-CYCLIC KODLAR VE GENİŞLETİLMİŞ DURUMLAR

Arş. Gör. Dr. Mustafa ÖZKAN

Trakya Üniversitesi

mustafaozkan@trakya.edu.tr

ÖZET

Cisim üzerinde yazılan kodlar bir vektör uzay yapısı taşımaktadır. Cisimler üzerinde kodlar ile çalışmak daha dar bir alana sahip olduğundan cisimlere karşı gelen halkalar ya da cismin halka yapısına ek olarak kodların yapısı ve çeşitliliği, kodları tespit etmek için önemlidir.

Daha önce M. Özkan ve F. Öke tarafından 2016 yılında tanımlanan özel halkaların görüntülerinin, sonlu cisimler üzerinde kodlar belirttiği gösterilmiştir. Bu çalışmada bahsedilen halka kullanılarak sonlu cisimlerde farklı kodlar tanımlanmıştır. Bu kodların da quasi-cyclic kodlar ile ilişkisi ortaya konulmuştur. Yine quasi-cyclic kodların mertebelerine göre genişletilmiş durumları değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Cisimler, Halka üzerindeki kodlar, Quasi-cyclic kodlar, Cyclic kodlar, Ağırlık fonksiyonları.

DEĞERLENDİRİLMİŞ CİSİMLERİN ÖZELLİKLERİ VE DEĞERLENDİRME UYGULAMALARI

Arş. Gör. Dr. Mustafa ÖZKAN
Trakya Üniversitesi
mustafaozkan@trakya.edu.tr

ÖZET

Değerlendirme inşa etmek için kullanılan farklı cisimlerin özellikleri incelenerek değerlendirilmiş cisimlerinin karşılaştırmalarına bakılmıştır. Buradan farklı cisimlerin genişlemeleri ele alınarak değerlendirilmiş cisimlerde, onların genişlemeleri ile ilişki kurulmuştur.

Değerlendirme örnekleri ile cisimlerin karşılaştırılması uygulamalı olarak verilmiştir. Böylece değerlendirme teorisinin örnekler neticesinde daha anlaşılabilir olması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Değerlendirilmiş Cisimler, Değerlendirmeler, Cisim Genişlemeleri, Değer Grupları.

DEĞERLENDİRME TEORİSİNDE CİSİMLERİN TAMLANIŞLARI VE CİSİM GENİŞLEMELERİ ÜZERİNE

Arş. Gör. Dr. Mustafa ÖZKAN
Trakya Üniversitesi
mustafaozkan@trakya.edu.tr

ÖZET

Değerlendirme tanımında kullanılan herhangi bir K cisminin tamlanması ortaya konulmuştur. K cisminin rezidü cismi ile ilişkileri ve denk değerlendirmelerin varlığı çalışılmıştır.

Değerlendirme olarak p-adik değerlendirmeler ele alınarak rasyonel sayılar cismi üzerinde genişlemeleri ile birlikte uygulamaları verilmiştir. Ayrıca rasyonel sayıların p-adik açılımları nümerik olarak değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Cisim Tamlamaları, Değerlendirmeler, p-adik Açılım, Cisim Genişlemesi, Değerlendirme Teorisi.

ON FIELD EXTENSIONS AND COMPLETION OF FIELDS OVER THE VALUATION THEORY

ABSTRACT

The completions of any K field used in the definition of valuation are introduced. K field, the relation with the residue body and the existence of equivalent valuations have been studied. As valuation, the p-adic valuations were taken into consideration and the applications along with expansions on the rational numbers were given. Along with the p-adic expansion of rational numbers has been numerically evaluated.

Each of the rational numbers of $x = p^n \frac{a}{b}$, different from zero for $a, b \in \mathbb{Z}$, $b \neq 0$, with p being a prime number written on $\mathbb{Q}$ field is defined as n under valuation and special valuations are written with certain prime numbers. Also the relationship with the valuations, any points of sphere is presented.

Key Words: Field Completions, Valuations, p-adic Expansion, Field Extension, Valuation Theory.

THE PHYTOTOXIC EFFECTS ON CULTIVATED PLANTS OF *Isatis glauca* AUCHER EX BOISS. WATER EXTRACTS

Melih YILAR

Ahi Evran Üniversitesi, melih.yilar@ahievran.edu.tr

ABSTRACT

In this study, the phytotoxic effects of water extract obtained from ground parts (shoots + leaves + flowers) of *Isatis glauca* Aucher ex Boiss. plant on seed germination and seedling growth of different cultivated (*Lactuca sativa* L., *Lepidium sativum* L., *Triticum vulgare* L.) plant species were investigated. For this purpose, *I. glauca* plants were collected in 2018 from Kirsehir province. After drying them the shadows, the plants were pulverized with a grinder. A 40% stock solution was prepared by placing 400gr plant sample in 1 lt water. *L. sativa*, *L. sativum* and *T. vulgare* seeds (25 piece) were homogeneously distributed in two layers of filter paper in 9 cm diameter petri dishes placed and the filter papers were thoroughly moistened using distilled water (control) for 1%, 5%, 10% and 20% extract doses. The petri dishes were tightly wrapped with parafilm and petri dishes were incubated at 12 hours dark -12 hours light periods with an average temperature of 24 °C±1 for two weeks. At the end of this period, seed germination rates, root and shoot lengths of the test plants were determined. Plant extracts of *I. glauca* were completely inhibited seed germination, root and shoot growth with 5% dose of *L. sativum* and *L. sativa*. The *I. glauca* water extracts completely inhibited seed germination, root and shoot growth with 20% doses of *T. vulgare*. As a result, *I. glauca* plant extracts was found phytotoxic on cultivated plants.

Keywords: *Isatis glauca* Aucher ex Boiss., Kirsehir, phytotoxic effect, water extract

Salvia syriaca L. FARKLI BİTKİ EKSTRAKTLARININ ANTİFUNGAL VE FİTOTOKSİK ETKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Melih YILAR

Ahi Evran Üniversitesi, melih.yilar@ahievran.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Yusuf BAYAR

Ahi Evran Üniversitesi , yusuf.bayar@ahievran.edu.tr

ÖZET

Bu çalışma *Salvia syriaca* L. bitkisinin fitotoksik ve antifungal etkinliğinin araştırılması amacıyla yürütülmüştür. Bu amaçla Kırşehir İli'nden çiçeklenme aşamasında toplanan *S. syriaca* bitki materyali gölgede kurutulmuş ve öğütülmüştür. Öğütülmüş bitki materyali kullanılarak metanol ve hekzan ekstraktları elde edilmiştir. Evaporatör ile metanol ve hekzan uçurulmuş, kalan madde aseton-su ile çözülerek stok çözelti elde edilmiştir. Fitotoksite etkinliğinde *S. syriaca* ekstraktları 250, 500, 1000 ppm dozlarında *Lactuca sativa* L., *Lepidium sativum* L., *Triticum vulgare* L. karşı kullanılmıştır. İki katlı filtre kağıdı konulmuş 9 cm çaplı petri kaplarına bitkilerinin tohumları 25'er adet yerleştirilmiştir. Petri kapları kontrol amaçlı saf su ve bitki ekstraktları ile nemlendirilerek (5 ml/petri kabı) 24 °C±1 koşullarda 15 gün süre ile inkubasyona bırakılmıştır. Süre sonunda tohum çimlenme yüzdeleri, fidelerin kök-sürgün gelişimleri ile yaş ve kuru ağırlıkları belirlenmiştir. Antifungal çalışmalarda ise bitki metanol ve hekzan ekstraktları son konsantrasyon 125, 250, 500, 1000 ppm doz olacak şekilde hazırlanan PDA ortamlarına ilave edilmiştir. Çalışmada negatif kontrol ve pozitif kontrol olarak Thiram etkili fungusit kullanılmıştır. Ekstrakt ve Thiram ilave edilmiş PDA'lar 60 mm çaplı petri kaplarına aktarılmıştır. Daha sonra bu petri kaplarına *Rhizoctonia solani* Kühn, *Alternaria solani* (Ell. And G. Martin), *Fusarium oxysporum* fsp *radicis lycopersici*, *Verticillium dahliae* patojenlerin miselyumları aktarılmış ve inkubasyona bırakılmıştır. 7 gün sonra patojenlerin gelişen miselyum çapları kumpas ile ölçülmüştür. Sonuçta, *S. syriaca* metanol ekstraktı *A. solani* ve *R. solani* patojenleri üzerine etki göstermezken diğer patojenlerin miselyum gelişimlerini kontrole kıyasla azaltmıştır. Hekzan ekstraktı ise doza bağlı olarak patojenlerin miselyum gelişimini kontrole göre engellemiştir. Bitki ekstraktları test bitkilerine, ekstakta ve uygulama dozuna bağlı olarak farklı düzeylerde fitotoksik etki sergilemiştir.

Anahtar Kelimeler: Antifungal aktivite, ekstrakt, fitotoksik etki, *Salvia syriaca*

CRAMBE ORİENTALİS L. BİTKİSİNDEN ELDE EDİLEN METHANOL EKSTRAKTININ BİTKİ PATOJENİ FUNGUSLAR ÜZERİNE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI

Dr. Öğr. Üyesi Yusuf BAYAR

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, yusuf.bayar@ahievran.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Melih YILAR

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, melih.yilar@ahievran.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Kadir AKAN

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, kadir.akan@ahievran.edu.tr

ÖZET

Tarım alanlarında kullanılan pestisitlerin olumsuz etkileri sonucunda, alternatif yöntemlerinin bulunmasına yönelik çalışmalar hız kazanmıştır. Alternatif mücadele yöntemleri içerisinde bitki ekstraktları bir yöntem olarak kullanılmaktadır. Bu çalışmada, *Crambe orientalis* L. bitkisinin değişik bitki kısımlarından (yaprak-gövde ve çiçek-sürgün) elde edilen metanol ekstraktının bitki patojeni fungus olan *Fusarium oxysporum* f. sp. *radicis-lycopersici* (FORL) (Sacc.) W.C. Synder & H.N. Hans, *Rhizoctonia solani* J.G. Kühn, *Alternaria solani* (Ell. & Mart.) L.R. Jones ve Grout. ve *Verticillium dahliae* Kleb. üzerine antifungal etki araştırılmıştır. Bitki ekstraktları, 0 (kontrol), 250, 500, 1000 ve 2000 ppm dozlarında uygulanmıştır. Uygula dozlarının etkilerini kıyaslamak için negatif kontrol ve standart bir fungusit olan 80% thiram pozitif kontrol olarak kullanılmıştır. *Crambe orientalis* L. bitkisinden elde edilen çiçek- sürgün ve yaprak-gövde ekstraktlarının *R. solani* üzerine herhangi bir etkisinin olmadığı, FORL, *V. dahliae* ve *A. solani* üzerine değişen oranlarda miselyum gelişimini etkilediği belirlenmiştir. Sonuç olarak, *Crambe orientalis* L. bitkisinin çiçek- sürgün ve yaprak-gövde ekstraktlarının bitki patojenleri üzerine antifungal etki gösterdiği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Crambe orientalis* L., Antifungal, Bitki ekstraktı,

Bu çalışma, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri tarafından ZRT.A4.18.001 numarası ile desteklenmiştir.

Salviavirgata Jacg. FARKLI BİTKİ EKSTRAKTLARININ ANTİFUNGAL VE FİTOTOKSİK ETKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Yusuf BAYAR

Ahi Evran Üniversitesi, yusuf.bayar@ahievran.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Melih YILAR

Ahi Evran Üniversitesi, melih.yilar@ahievran.edu.tr

ÖZET

Bu çalışma, Kırşehir İlin'den toplanan *Salvia virgata* Jacg. bitkisinin toprak üstü kısımlarından elde edilen metanol ve hekzan ekstraktların fitotoksik ve antifungal etkinliğinin araştırılması amacıyla yürütülmüştür. Fitotoksite etkinliğinde *S. virgata* ekstraktları 250, 500, 1000 ppm dozlarında kullanılmıştır. İki katlı filtre kağıdı konulmuş 9 cm çaplı petri kaplarına *Lactuca sativa* L., *Lepidium sativum* L., *Triticum vulgare* L. bitkilerinin tohumları 25'er adet yerleştirilmiştir. Petri kapları kontrol amaçlı saf su ve bitki ekstraktları ile nemlendirilerek (5ml/petri kabı) 24 °C±1 koşullarda 15 gün süre ile inkubasyona bırakılmıştır. Süre sonunda tohumların çimlenme yüzdeleri, kök-sürgün gelişimleri ile yaş ve kuru ağırlıkları belirlenmiştir. Antifungal çalışmalarda ise bitki metanol ve hekzan ekstraktları son konsantrasyon 125, 250, 500, 1000 ppm doz olacak şekilde hazırlanan PDA ortamlarına ilave edilmiştir. Çalışmada negatif kontrol (sadece PDA) ve pozitif kontrol olarak Thiram (%80) etkili fungusit kullanılmıştır. Ekstrakt ve Thiram ilave edilmiş PDA'lar 60 mm çaplı petri kaplarına aktarılmıştır. Daha sonra bu petri kaplarına *Rhizoctonia solani* Kühn, *Alternaria solani* (Ell. And G. Martin), *Fusarium oxysporum* fsp *radicis lycopersici*, *Verticillium dahliae* patojenlerin miselyumları aktarılmış ve inkubasyona bırakılmıştır. 7 gün sonra patojenlerin gelişen miselyum çapları kumpas ile ölçülmüştür. Deneme sonuçlarına göre *S. virgata* ekstraktların test bitkilerine, bitki patojenlerine, ekstakta ve uygulama dozuna göre değişmekle birlikte antifungal ve fitotoksik etkiye sahip olduğu bu çalışmayla ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Antifungal aktivite, ekstrakt, fitotoksik etki, *Salvia virgata*

PHOTOCATALYTIC REDUCTION OF Cr(VI) IN AQUEOUS SOLUTIONS BY FORMIC ACID

Hasan ARSLANOĞLU

Firat University, hasanarslanoglu@firat.edu.tr

ABSTRACT

Cr(VI) is one of the most dangerous heavy metal pollutants in the industrial wastewaters. It is very difficult to remove the Cr(VI) by directly precipitation and it is needed to be reduced to Cr(III) form in order to remove by conventional precipitation methods. The materials used in Cr(VI) reduction are SO₂ and its derivatives, Fe(II) salts and metallic iron. The reduction of Cr(VI) to Cr(III) is able to be achieved by a photocatalytic process. In this study, photocatalytic reduction of Cr(VI) in formic acid-bauxite system under irradiation by a medium pressure mercury lamp (UV/visible) was investigated. Photocatalytic reduction of Cr(VI) over bauxite catalysts was investigated in both the absence and presence of formic acid. Effects of initial pH value and formic acid initial concentration on Cr(VI) photocatalytic reduction were studied. The results indicate that formic acid-bauxite system is able to rapidly and effectively photocatalytically reduce Cr(VI) utilizing UV light. Initial pH variations result in the changes of formic acid-bauxite in this system, and pH at 3.0 is optimal for Cr(VI) photocatalytic reduction. Kinetics analysis indicates that initial sulphuric acid and formic acid concentrations affects Cr(VI) photoreduction most significantly.

Key words: Photocatalytic reduction, UV, Cr(VI), Bauxite, Formic acid.

DETERMINATION OF OPTIMUM CONDITIONS FOR CU (II) ADSORPTION FROM AQUEOUS SOLUTIONS

Hasan ARSLANOĞLU

Firat University, hasanarslanoglu@firat.edu.tr

Ramazan ORHAN

FiratUniversity, rorhan@firat.edu.tr

M. Deniz TURAN

Firat University, mdturan@firat.edu.tr

ABSTRACT

In this study, the applicability of adsorption of Cu (II) ion in wastewaters using activated carbon (surface area is 835.503 m²/g) prepared from chemical activation with zinc chloride (ZnCl₂) of milled commercial polyurethane as adsorbent was investigated. For this, the experiments were carried out under optimum conditions with response surface methodology (RSM) using a predetermined operating range of parameters such as pH, Temperature, Concentration and Dosage which are effective on the results. The parametric values required for maximum adsorption of copper metal ion within the restricted values were determined by means of Box-Behnken design method. The parametric values required for maximum adsorption of copper metal ion within the restricted values were determined by means of Box-Behnken design method. The maximum adsorption yield of Cu (II) metal was found to be approximately 80%. The optimum conditions for adsorption were found to be pH:5.7; temperature: 53°C; initial metal concentration: 27 mg / L and adsorbent dose:4.2 g.

Keywords: Adsorption, activated carbon, heavy metal, Box-Behnken

BAZI DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİN ÖZ BAKIM GÜCÜ ÜZERİNE ETKİSİ: SAĞLIK YÖNETİMİ ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Prof. Dr. Abdullah SOYSAL

Kahramanmaraş Sütçü İmam University,
asoysall@ksu.edu.tr

Ali GÖDE

Kahramanmaraş Sütçü İmam University
alig.sy31@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı sağlık yönetimi bölümünde lisans eğitimini sürdürmekte olan öğrencilerin öz bakım gücü düzeylerini belirlemek ve bu düzeylerin bazı demografik verilere göre farklılık gösterip göstermediğini incelemektir. Araştırma Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sağlık Yönetimi Bölümü'nde lisans eğitimini sürdürmekte olan öğrencilere uygulanmıştır. Araştırmada örneklem seçimi yoluna gidilmemiş bütün öğrencilere ulaşmak hedeflenmiştir. 317 öğrenci anketleri tam olarak yanıtlamıştır. Araştırmada kullanılan öz bakım gücü ölçeği, Kaerney ve Fleischer tarafından 1979 yılında geliştirilmiş ve 1993 yılında Nahcivan tarafından Türkçe 'ye uyarlanmış olup 35 madden oluşmaktadır. Araştırmada elde edilen veriler SPSS 21.00 programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda öğrencilerin öz bakım gücü puan ortalamasının yüksek olduğu belirlenmiştir. Araştırmada öğrencilerin babalarının meslek durumu ile öz bakım gücü arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu gözlemlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Öz-bakım, Öz-bakım Gücü, Sağlık Yönetimi Öğrencileri

EFFECTS ON SOME DEMOGRAPHIC FEATURES ON OCCUPATIONAL POWER: A RESEARCH ON HEALTH MANAGEMENT STUDENTS

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the self-care power levels of undergraduate students in the health management department and to examine whether these levels differ according to some demographic data. The research was carried out in Kahramanmaraş Sütçü İmam University Health Management Department. It was aimed to reach all the students who did not go through sample selection in the research. 317 student surveys responded fully. The self-care measure used in the research was developed by Kaerney and Fleischer in 1979 and was adapted by Turkish scientist Nahcivan in 1993 to 35 items. The data obtained in the study were evaluated using the SPSS 21.00 program. As a result of the research, it was determined that the average self-care power score average of the students was high. It was observed that there was a statistically significant difference between the occupational status of the fathers of the students and self-care power in the study.

Key words: Self-care, Self-care Power, Health management students

HEMŞİRELERİN GENEL VE ÖRGÜTSEL SİNİZM DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Prof. Dr. Abdullah SOYSAL

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
asoyall@ksu.edu.tr

Esra NARLI

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

Nurşen TALMAÇ

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

ÖZET

Bu çalışmada Kahramanmaraş ilinde bulunan özel hastanelerde çalışan hemşirelerin genel ve örgütsel sinizm düzeyleri ile birlikte aralarındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda Kahramanmaraş il merkezindeki 3 özel hastanede çalışan 111 hemşireye genel ve örgütsel sinizm ölçekleri uygulanarak veriler toplanmıştır. Veriler analiz edildiğinde hemşirelerin genel ve örgütsel sinizm düzeylerinin orta seviyede, örgütsel sinizm düzeylerinin genel sinizm düzeylerine göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Araştırmada cinsiyet ve medeni durumun genel ve örgütsel sinizm üzerinde anlamlı bir etkisi bulunmazken, yaş gruplarına göre genel ve örgütsel sinizm düzeyleri arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Ayrıca bu araştırma kapsamında genel ve örgütsel sinizm arasında zayıf ve pozitif bir korelasyon olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Genel Sinizm, Örgütsel Sinizm, Hemşireler, Hastane

DETERMINATION OF NURSES' GENERAL AND ORGANIZATIONAL CYNICISM LEVELS'

ABSTRACT

In this study, it was aimed to determine relationship between general and organizational cynicism levels of nurses working in private hospitals in Kahramanmaraş province. For this purpose general and organizational cynicism scales were administered to 111 nurses working in 3 private hospitals in Kahramanmaraş province center. Based on the analysis it was found that the general and organizational cynicism levels of the nurses were at moderate level, and organizational cynicism levels were higher than general cynicism levels. Gender and marital status did not have a significant effect on general and organizational cynicism. However, significant differences were found between general and organizational cynicism levels by age groups. It is also determined that there is a weak and positive correlation between general and organizational cynicism within the scope of this research.

Keywords: General Cynicism, Organizational Cynicism, Nurses, Hospital

BİR EĞİTİM ARAŞTIRMA HASTANESİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN DUYGUSAL ZEKÂ DÜZEYLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Prof. Dr. Abdullah SOYSAL

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
asoyall@ksu.edu.tr

Aycan POLAT

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
aycanpolat24@hotmail.com

ÖZET

Dünya Sağlık Örgütü'ne göre sağlık; yalnızca hastalık ya da sakatlığın olmaması değil, tüm bunların yanında aynı zamanda kişinin beden, ruhen ve sağlık yönünden tam bir iyilik hali içinde olmasıdır. İnsan hayatının odak noktası olan sağlık ve sağlık için olmazsa olmaz durumda bulunan sağlık kurumlarında çalışan hemşireler de, bir o kadar önemlidir. Dolayısıyla; eğitimsel anlamda gerekli donanıma sahip, özbilinç sahibi, motivasyonu yüksek ve sosyal ilişkileri kuvvetli hemşireler çalıştıkları sağlık kurumlarının duygusal zekâlarını da pozitif anlamda yönlendiren ve örgütün iç ve dış memnuniyetini sağlayan temel yapıtaşlarıdır.

Bu çalışma sağlık kurumlarında görev yapan hemşirelerin duygusal zekâ düzeylerini ölçmek, duygusal zekâ düzeyini etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada, veri toplama yöntemi olarak kullanılan ankette, sağlık çalışanlarının demografik özelliklerinin belirlenmesi için "Kişisel Bilgi Formu"; Petrides ve Furnham (2001) tarafından geliştirilen "Duygusal Zekâ Ölçeği" kullanılmış ve anketin Cronbach's Alpha değeri 0,75 olarak bulunmuştur. Araştırma Erzincan ili, merkeze bağlı bir eğitim ve araştırma hastanesinde 100 hemşire üzerinde gerçekleştirilmiştir. Çalışmada, anket yöntemiyle elde edilen veriler, SPSS 24 programı kullanılarak; frekans ve yüzde değerleri, Mann-Whitney U testi, Kruskal-Wallis testi ve Spearman Correlation analizi yapılmıştır. Araştırmada hemşirelerin duygusal zekâ beceri düzeylerinin orta seviyede olduğu ve demografik değişkenlerden bulundukları kurumda çalışma süreleri ile duygusal zekâ puan ortalamalarının istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelime: Duygu, Duygusal Zekâ, Hemşire, Sağlık Kurumları

AN EDUCATION RESEARCH HOSPITAL NURSES WORKING LEVEL AND FACTORS AFFECTING EMOTIONAL INTELLIGENCE

ABSTRACT

According to the World Health Organization health; it is not only the absence of illness or disability, but also that it is at the same time in a state of complete well-being of the person in terms of body, religion and health. Nurses working in health institutions that are essential for health and health, which is the focal point of human life, are also important. Therefore; are the basic building blocks that have the necessary equipments in educational sense, have self-consciousness, are motivated and have strong social nurses working in a positive sense and they provide internal and external satisfaction to the emotional intelligence of health institutions.

This study was conducted to measure the levels of emotional intelligence of nurses working in health institutions and to determine the factors affecting the level of emotional intelligence. In the survey, the questionnaire which is used as data collection method, " Personal Information Form "

for determining the demographical characteristics of health workers; The "Emotional Intelligence Scale" developed by Petrides and Furnham (2001) was used and the Cronbach's alpha value of the questionnaire was found to be 0.75. The research was carried out on 100 nurses in a training and research hospital in the center of Erzincan province. In the study, the data obtained by the questionnaire method were analyzed using SPSS 24 program; frequency and percentage values, Mann-Whitney U test, Kruskal-Wallis test and Spearman Correlation analysis. It was determined that the emotional intelligence skill levels of the nurses were in the middle level and demographic variables were statistically significant differences between the study periods and emotional intelligence points in the institution.

Key Words: Emotion, Emotional Intelligence, Nurse, Health Institutions

DİNAMİK KONTRASTLI MEME MR GÖRÜNTÜLEMENİN KULLANIMI

Dr. Öğretim Üyesi Hale Çolakoğlu Er
Gaziantep Üniversitesi, halecolakoglu83@yahoo.com

Dr. Öğretim Üyesi Çağrı Damar
Gaziantep Üniversitesi, cagridamar@hotmail.com

ÖZET

Dinamik kontrastlı meme manyetik rezonans görüntüleme (MR), uygun endikasyonlarda kullanıldığında meme kanserini tespit etmek için yüksek duyarlılığa sahiptir. Bazı benign ve malign lezyonların MR görüntüsündeki örtüşme, meme MR'ın özgüllüğünü sınırlar. Yanlış pozitif bulgular, benign hastalık için ek görüntüleme ve / veya biyopsi yapılmasına neden olabilir. Bu nedenlerle meme MR'ın uygun endikasyonlarda kullanımı gerekmektedir.

Bu çalışmada Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Radyoloji Anabilim Dalı'nda Nisan 2018 ile Haziran 2018 tarihleri arasında dinamik meme MR incelemesi yapılan, dinamik meme MR'da histopatolojik değerlendirme önerilen ve histopatolojik tanı alan lezyonların ne kadarına, öncesinde meme MR ile yakın zamanda yapılan meme ultrason incelemelerinde histopatolojik değerlendirme önerildiğini belirlemeyi amaçladık. Bu lezyonlardan meme MR'da histopatolojik değerlendirme önerilen ve histopatolojik tanı alan 18 lezyonun 16'sında (% 88,8), öncesinde yapılmış olan meme ultrason incelemelerinde de histopatolojik değerlendirme önerilmiş olduğunu saptadık.

Sonuç olarak meme MR'ın klinik endikasyonlarını ; yeni tanı almış meme kanserli hastaların preoperatif değerlendirilmesi, neoadjuvan kemoterapi ile tedavi edilen meme kanseri hastalarının değerlendirilmesi, meme koruyucu tedavi sonrası pozitif cerrahi sınırı olan meme kanseri hastalarının değerlendirilmesi, metastatik aksiller lenfadenopati ve bilinmeyen primer malignensi olan olguların değerlendirilmesi, silikon meme implantı bütünlüğünün belirlenmesi, yüksek riskli kadınlarda meme kanseri taraması ve lezyon karakterizasyonu için iğne biyopsisi yapılmadığında kullanılması olarak sıralayabiliriz.

Anahtar Kelimeler: manyetik rezonans görüntüleme, meme, ultrason.

KADINLARDA GÖRÜLEN ÜRİNER İNKONTİNANS VE KEGEL EGZERSİZİ

Arş. Gör. Ece KAPLAN
Gaziantep Üniversitesi, ecekaplan@gantep.edu.tr

Arş. Gör. Ender Ersin AVCI**
Marmara Üniversitesi, ersin.avci@marmara.edu.tr

ÖZET

Uluslararası Kontinans Topluluğu (ICS) ürinerinkontinansı, “Sosyal ve hijyenik bir sorun haline gelen, objektif olarak gösterilen istemsiz idrar kaçırma durumu” olarak tanımlamıştır. Ürinerinkontinans yaygın görülen bir kadın sağlığı sorunudur. Kadınlarda prevalansı % 9- % 72 arasında değişiklik göstermektedir. Ürinerinkontinansprevalansı, yaşla birlikte artmakla beraber 30 yaş civarında %10, 64 yaş civarında %30, 80 yaşlarında ise %50’lerin üzerinde olduğu belirtilmektedir. Ülkemizde ürinerinkontinans sıklığı %20-25 olarak saptanmıştır.

Ürinerinkontinans, sürekli ıslak kalma, perineal hijyenini sürdürememe, idrar kokma gibi hijyenik, çevreye kötü kokma korkusu nedeniyle sosyal ve psikolojik, idrar kaçırma korkusu nedeniyle eşler arasında cinsel yaşamda sorunlara yol açarak bireylerin sosyal ve fiziksel aktivitelerini azaltmaktadır. Bu da sosyal izolasyon ve sağlığın zayıflaması ile sonuçlanabilmektedir. Ülkemizde yapılan bazı çalışmalarda, ürinerinkontinansı olan kadınların çoğunun fiziksel ve sosyal fonksiyonlarını yerine getirmede zorluk ve hafif düzeyde psikolojik bozukluk yaşadıkları saptanmıştır. Berkman ve Topuz’un (2004) belirttiğine göre, kadınların % 86’sında cinsel disfonksiyon bulunmaktadır.

Pelvik taban kas eğitiminin kadın ürinerinkontinansının tedavisinde etkin olduğunu 1951 yılında ilk kez Arnold Kegel göstermiştir. Sistemik derlemeler, ürinerinkontinans tedavisinde pelvik taban kas eğitimi birinci basamak tedavi olarak önermektedir. Kegel egzersizleri, prensip olarak stres ve miks tip ürinerinkontinans tedavisinde kullanılması tavsiye edilmektedir.

Kegel egzersizi; mesane, mesane boynu, üretra, vajina ve rektumu destekleyen pubokoksigeal kaslarını güçlendirmek için kasın tekrarlı kasılmasını içermektedir. Kegel egzersizleri, pelvik taban kas gücünü, üretral kapanma basıncını ve direncini, üretralsfinktere ve detrusor kasına olan desteği artırarak idrar kaçırma önlemektedir. Kadınlara kegel egzersizini her zaman (sabah, öğlen, akşam) ve her pozisyonda (otururken, ayakta ve yatarken) yapabilecekleri anlatılmalıdır. Başlangıçta günde 3 kez (sabah, öğlen, akşam) en az 30-45 kez, daha sonraki zamanlarda 30-80 kez pelvik taban kasını kasıp gevşetmesi (örneğin gaz çıkarmamak için yapılan harekete benzer pelvik kaslarını kasıp gevşetmesi) önerilmelidir. Doğru kası tanımlarına yardımcı olunmalıdır. Doğru kaslar tanınca kadınlara 10 saniye bu kasları kasmaları 10 saniye gevşetmeleri anlatılır. Kadınların pelviskegel egzersizi tedavi programına 3-12 ay arasında devam etmesi gerektiği belirtilmektedir.

Bu derleme kadınlarda görülen ürinerinkontinansın önlenmesi ve tedavi edilmesinde kegel egzersizi eğitiminin önemini vurgulamak amacıyla yazılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Kegel Egzersizi, Ürinerİnkontinans.

MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN İLK KLİNİK UYGULAMA ÖNCESİ VE SONRASI STRES DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Öğr. Gör. Hakan AVAN

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, hakanavan@gmail.com

Arş. Gör. Ece KAPLAN

Gaziantep Üniversitesi, ecekaplan_106@hotmail.com

Öğr. Gör. Göksel DÜRMÜŞ

Hasan Kalyoncu Üniversitesi, gokseldurmus@hku.edu.tr

Öğr. Gör. Aysun ÖZDEMİR

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, aysungolluce@gmail.com

ÖZET

Amaç: Bu araştırma, meslek yüksekokulu öğrencilerinin ilk klinik uygulama öncesi ve sonrası stres düzeylerinin belirlenmesiamacıyla kesitsel ve tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Yöntem: Araştırmanın evrenini Gaziantep ili Hasan Kalyoncu Üniversitesi Meslek Yüksekokulu ilk ve acil yardım ve anestezi programında öğrenim görmekte olan 136 ilk ve acil yardım, 61 anestezi öğrencisi olmak üzere 197 öğrenci oluşturmaktadır. Veriler Haziran- Ağustos 2016 tarihleri arasında toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak, anket formu ile “Pagana Klinik Stres Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler ortalama, standart sapma, minimum ve maksimum değerler ile yüzdelik sayılar, normal dağılım gösteren puanlarıt-testi ve friedmanvaryans analizi kullanılarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 23.30 ± 3.11 yıldır. Öğrencilerin klinik uygulama öncesi ve sonrası klinik stres anketi (KSA) puan ortalamaları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır ($p < 0.01$, $p = 0.000$). Çalışmada iç tutarlılık denetiminde kullanılan Cronbach'salphakatsayısı klinik stajı öncesi ölçek alt boyutlarında 0.678 ila 0.805 arasında bulunurken tüm ölçekte 0.846, klinik sonrası ölçek alt boyutlarında 0.735 ila 0.850 arasında bulunurken tüm ölçekte 0.795 bulunmuştur.

Hastane deneyimi olan ve olmayan öğrencilerin KSA puan ortalamaları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu ($p < 0.01$; $p = 0.001$) ve ilk ve acil yardım ($n = 136$) öğrencileri ile anestezi ($n = 61$) öğrencilerinin klinik uygulama öncesi KSA puan ortalamaları arasında anlamlı bir ilişki gözlemlenmiştir ($p < 0.01$; $p = 0.001$). Yeni şeyler öğrenmek, başaramamak, hastaya zarar vermek, hastane ortamı, hastalık bulaşma riski gibi durumlar klinik uygulama öncesi katılımcıların hissettiği duygularla kendi içlerinde anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir ($p < 0.05$).

Sonuç: Öğrencilerin klinik uygulama sonrası stres düzeyi puan ortalamalarının klinik öncesi puan ortalamasına göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anestezi, ilk ve acil yardım, klinik uygulama, stres.

TEMPOROMANDİBULER EKLEM BOZUKLUKLARININ TEDAVİSİNDE ORTOGNATİK CERRAHİ

Dt Fatma SOYBAY

Gaziantep Üniversitesi
omar.fatma1988@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül GÜLEÇ

Gaziantep Üniversitesi
ayseguldt@yahoo.com

ÖZET

Temporomandibuler eklem disfonksiyonları(TMD), temporomandibuler eklemi(TME), çiğneme kaslarını veya her ikisini de kapsayan kas-iskelet sistemi bozukluklarıdır. Temporomandibuler eklem disfonksiyonlarının yaygınlığı kesin olarak bilinmemekle birlikte, 40-70/1000 sıklıkla görüldüğü tahmin edilmektedir. Aslında toplumun yarısının yaşamının herhangi bir döneminde semptomlardan bir veya birkaçına sahip olduğu sanılmaktadır. TME hastalıklarında; kişisel bakım, farmakolojik tedavi, fizik tedavi uygulamaları, okluzal splint gibi konservatif tedavi yöntemleri ile okluzal düzenleme, ortodontik tedavi, protetik tedavi, ortognatik cerrahi gibi radikal yöntemler uygulanmaktadır. Ortognatik cerrahinin temporomandibular bozuklukluların üzerindeki etkisi belirsizdir. Birçok çalışma sadece çene ameliyatlarını değerlendirmemiş; bunun yerine ortodontik tedavi ile birleştirilmiş osteotomilerin TMD üzerine etkilerini incelemiştir. Bu derlemenin amacı; ortognatik cerrahi ile ele alınan 3 tip iskeletsel maloklüzyonun (sınıf II, sınıf III, openbite) cerrahi sonrası TME üzerine etkilerini incelemektir. Yapılan literatür taramasında, sınıf II, sınıf III ve openbite maloklüzyonların düzeltilmesi için ortognatik cerrahi uygulamalarının TMD'ye neden olduğuna dair kesin bir bulgu bulunamamıştır. Sadece bir çalışmada geride konumlanmış mandibulayı saat yönünün tersine otorotasyon yaptırıldığında, çiğneme kaslarında myalji riskini arttırdığı ve 7mm ilerletme ile kombine edildiğinde ise myalji ve TME artraljisini arttırdığı görülmüştür. Önceden TMD'si olan ve sınıf III maloklüzyonuna sahip olan hastalarda, ağrı ve klicking sıklığında genel bir düşüş tespit edilmiştir. Bununla birlikte, bireysel yanıtlar değişkenlik gösterirken bazı sınıf III hastalarının TMD semptomlarında artış tespit edilmiştir. Ortognatik cerrahinin TMD bulguları ve semptomları üzerindeki etkilerini inceleyen birçok çalışmanın kontrol grubu içermiyor olması bir handikaptır. Bu konuda fikir birliği henüz sağlanamadığından kontrollü klinik çalışmalara ihtiyaç bulunmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Ortognatik cerrahi, Temporomandibüler bozukluk, iskeletsel maloklüzyon

ORTHOGNAT IC SURGERY AS A TREATMENT FOR TEMPOROMANDIBULAR DISORDERS

ABSTRACT

Temporomandibular disorders (TMDs) are musculoskeletal disorders involving the temporomandibular joint (TMJ), masticatory muscles, or both. Although the prevalence of temporomandibular joint dysfunction is not known precisely, it is estimated to be 40-70/1000 frequently seen. In fact, half of the population is thought to have one or more of the symptoms at any stage of life. Conservative treatments for TMDs include pharmacologic therapies, physical medicine, behavioural therapies, occlusal appliance therapies and radical methods

such as occlusal equilibration, orthodontic treatment, prosthetic treatment, orthognathic surgery are applied in TME diseases. The impact of orthognathic surgery on the signs and symptoms of temporomandibular disorders has been unclear. Many researchers have not evaluated single jaw surgeries; instead, TMD outcomes assessments were the result of osteotomies combined with orthodontic therapy. The aim of this review, three types of skeletal malocclusion (class II, class III, openbite) treated by orthognathic surgery were examined to evaluate the effects on TME after surgery. There was no definite finding that orthognathic surgery was the cause of TMD for the correction of class II, III and openbite malocclusions in the literature review. However only one study show that correction of a retrognathic mandible with a counterclockwise rotation increased masticatory muscle myalgia and, combined with a 7mm advancement, elicited an increase in myalgia and TMJ arthralgia. Patients who have a preexisting TMD and have a class III skeletal malocclusion may experience an overall reduction in the frequency of TMJ pain and clicking. However, individual responses are variable and some patients have an increase in TMD signs and symptoms. It is a handicap that many studies which examine the effects of orthognathic surgery on TMD signs and symptoms do not have a control group. Since there is no consensus on this issue, controlled clinical trials are needed.

Keywords: Orthognathic surgery, Temporomandibular disorders, Skeletal malocclusion

DERMATOLOJİK YAKINMA İLE ACİL SERVİSE BAŞVURAN HASTALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Hülya NAZİK

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, dr.hulyagul@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Hakan HAKKOYMAZ

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, hhkymz@gmail.com

ÖZET

Dermatoloji büyük ölçüde ayakta tedaviye dayalı bir uzmanlık alanıdır. Buna rağmen bir dermatolojik problemle acil servise başvurma nadir değildir. Bu çalışmada dermatolojik problem nedeniyle acil servise başvuran hastaların demografik ve klinik verilerinin araştırılarak acil serviste sık karşılaşılan dermatolojik hastalıkların yönetimine dikkat çekilmesi amaçlanmıştır. Dermatolojik bir yakınma ile Ocak ve Haziran 2018 tarihleri arasında Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Hastanesi acil servisine başvuran 18 yaşından büyük 96 hasta değerlendirildi. Literatür eşliğinde oluşturulan anket formu hastayı değerlendiren hekim tarafından dolduruldu.

Hastaların yaş ortalaması 43.9 ± 17.1 (min-max:18-80) yıl idi. %39.6'sı (n=38) erkek, %60.4'ü (n=58) kadın cinsiyette idi. 63 (%65.6) hastada tespit edilen en sık başvuru şikayeti kaşıntı ve kızarıklık idi. Şikayetin başlaması ile acil servise başvuru arasında geçen süreye bakıldığında diyabetik ayağı olan 4 hasta hariç tutulduğunda 15 dakika ile 1 hafta arasında değişmekle birlikte ortalama 39.8 ± 59.4 saat idi. Başvuru süresinin en kısa olduğu hastalıklar sırasıyla anafilaksi (2.1 ± 3.2 saat), ürtiker-anjioödem (5.2 ± 6.9 saat) ve böcek sokması (11.4 ± 20.5 saat) idi. Hastaların komorbiditeleri sorgulandığında 10 (%10.4) olguda hipertansiyon, 8 (%8.3) olguda diyabet hipertansiyon birlikteliği, 7 (%7.3) olguda diyabet, 5 (%5.2) olguda tiroid patolojisi sık karşılaşılan ek hastalıklardı. 5 (%5.2) olguda ise gebelik mevcut idi. Olguların %77.1'inin (n=74) bilinen dermatolojik hastalığı yok iken eşlik eden dermatolojik hastalıklar 15 (%15.6) olguda kronik ürtiker, 5 (%5.2) olguda ekzema, 2 (%2.1) olguda ise psöriazis idi. Olguların %54.2'sinde (n=52) mevcut dermatoz ile ilişkisi olabilecek yeni bir ilaç kullanımı vardı. En sık tespit edilen ilaçlar antibiyotik (%22.9), nonsteroid antiinflamatuvarlar (%11.5), myorelaksanlar (%7.3), antiagregan (%2.1) ve demir (%2.1) ilaçları idi. Olguların %21.9'unda (n=21) tanı ya da tedavi yönetimi için tetkike ve %4.2'sinde (n=4) dermatoloji konsültasyonuna ihtiyaç duyuldu. En sık tespit edilen tanımlar ürtiker (%38.5), ürtiker-anjioödem (%13.5), selülit (%8.3) ve anafilaksi (%8.3) idi. Hastaların tanımlarına göre dağılımı Tablo 2'de verilmiştir. Hastalıkların etyolojisine bakıldığında %46.9'unda (n=45) ilaç kullanımı, %12.5'inde (n=12) stres, %10.4'ünde (n=10) enfeksiyon ve %10.4'ünde (n=10) otoimmünite tespit edildi. Dermatozların %8.3'ü bakteriyel, %3.1'i ise viral enfeksiyon ile ilişkili idi. Hastaların son durumuna bakıldığında %80.2'sinin tedavisi acil serviste düzenlenip taburcu edilirken, %6.2'si dermatoloji kliniğine, %4.2'si yoğun bakıma, %9.4'ü ise başka kliniklere yatırılmıştır. Olguların %11.5'ine (n=11) topikal tedavi, %79.2'sine (n=76) sistemik tedavi verilirken %9.4'üne (n=9) acil müdahalede bulunulmamıştır.

Anahtar kelimeler: Dermatolojik aciller, ürtiker, ilaç erüpsiyonu

ENFEKSİYON NEDENİ İLE ACİL SERVİSE BAŞVURAN GERİYATRİK HASTALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Hakan HAKKOYMAZ

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, hhhkymz@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Selçuk NAZİK

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, dr.selcuknazik@hotmail.com

ÖZET

Her ne kadar yaşlılık dönemi açısından kesin bir sınır yoksa da birçok ülkede 65 yaş geriyatrik yaş sınırı olarak kabul edilir. Bu dönemdeki hastalar; eşlik eden kronik hastalıkları, çoklu ilaç kullanımları, immün sistemlerinin zayıflaması bununla ilişkili olarak enfeksiyon hastalıklarının görülme sıklığında artış ve atipik prezantasyonları gibi sebeplerle özel bir hasta grubunu ifade ederler.

Literatürde yaşlı popülasyonun acil servislere başvurularının yıllar içinde artış gösterdiği bildirilmektedir. Yaşlı insanlar genellikle gençlere göre daha sık ve daha ağır durumlarda acil servislere başvurmaktadır. Geriyatrikpopülasyondaki hızlı artışa bağlı olarak acil servislerin bu hastaların bakımını karşılayacak destekleri geliştirmesi önem kazanmaktadır.

Çalışmamızda bu bilgiler ışığında 01.08.2017-01.08.2018 tarihleri arasında Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Tıp Fakültesi Acil Servisine başvuran 65 yaş ve üzeri hastalar enfeksiyon hastalıkları yönünden değerlendirildi.

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Tıp Fakültesi Acil Servisine 01.08.2017-01.08.2018 tarihleri arasında başvuran 65 yaş ve üzeri hastaların kayıtları, bilgisayar destekli hasta kayıt sisteminden taranarak tanımlayıcı bir araştırma yapıldı. Tanılar, International Classification of Diseases (ICD-10) sistemine göre konuldu. Çalışmada elde edilen verilerin istatistiksel değerlendirmesinde SPSS v.17.0 paket programı kullanıldı (SPSS Inc, Chicago, Illinois, USA). Kategorik veriler sayı ve yüzde cinsinden özetlendi.

Çalışma süresi boyunca acil servise başvuran 119069 hastadan 12229'u (%10.3)'sı 65 yaş ve üzerindeydi. Bu yaş grubunda, enfeksiyon hastalıklarıyla ilgili ICD-10 kodlamasına göre tanı alan 1216 hasta çalışmaya dahil edildi.

Bunların %51.6'sı erkek (n=627), %48,4'ü(n=589) kadın cinsiyette idi. Olguların yaş ortalaması 75.2 ± 7.5 yıl (minimum-maksimum: 65-99 yıl) idi. Hastaların %52.5'i (n=638) 65-74 yaş; %33.6'sı (n=409) 75-84 yaş ve %13.9'u (n=169) ≥ 85 yaş grubunda idi.

Tüm yaş gruplarında en sık görülen enfeksiyon idrar yolu enfeksiyonu (İYE) idi (%70.3). İkinci sıklıkta ise akut gastroenterit (AGE) görülmekte idi (%14.8). Sonrasında sırası ile Üst solunum yolu enfeksiyonu (ÜSYE) ve pnömonigörölmüştür (sırası ile %12.1, %2.8).

Enfeksiyon nedeni ile başvuran hastaların mevsimlere göre dağılımı incelendiğinde en sık başvuru sonbahardagözlenmiştir (n=544, %44.7). Bu mevsimde ise en sıkİYE (n=413, %75.9) saptanmıştır. En az ise ilkbahar mevsiminde gözlenmiştir (n=192, %15.8).

Geriyatrik yaş grubunun acil servise başvurudaki en önemli enfeksiyon nedeninin İYE olduğu gözlenmiştir. İkinci sıklıkta ise AGE sonrasında pnömoni ve ÜSYE saptanmıştır. Yaşlı hasta popülasyonunda immün yanıt daha yavaş çalışmakta bu yüzden bu hastalarda enfeksiyon daha ağır seyretmekte ve mortalite artmaktadır. Acil servise enfeksiyon nedeni ile başvuran hastalarda anamnez alındıktan sonra idrar, gaita ve akciğer grafisi değerlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Geriyatri, Enfeksiyon, Acil servis, İdrar yolu enfeksiyonu

DETERMINING THE FREQUENCY OF ANXIETY IN INTENSIVE CARE NURSES WORKING IN TURKEY

İlhan BAHAR

Katip Çelebi University, mdilhanbahar@gmail.com

Gülseren ELAY

Ersin Aslan Training Research Hospital Anesthesiology Intensive Care,
Gaziantep, Turkey

ABSTRACT

Objective: Intensive care is a place where continuous treatment is required. The anxiety rate may be higher in nurses. For this reason, we will first evaluate multi-centered anxiety in our country.

Material method: Multicentre nurses working in intensive care unit in our country will be evaluated with HAD scale and anxiety

Findings: After we received the ethics committee's approval, we sent a questionnaire online which we prepared a total of 300 nurses. 98 of them filled the form. Male 20 (22.2%) and female 70 (71%) ($p = 0.01$). Anxiety ratios were found in university hospital (2.1%), educational research hospital 64 (95.5%) and state hospital 10 (90.9%). Patients with daytime treatment were: 50 (94.3%) with 2: 1 nursing ratio, 22 (95.7%) with 3: 1 ratio, 13 (14%) with 4: 1 ratio, 8 4 nurses (4,3%) with a 1: 1 patient ratio, 45 (93,8%) with a 2: 1 ratio, and 19 patients with a 3: 1 ratio 20.4%) and 17 (18.3%) with a 4: 1 ratio ($p = 0.7$). According to the study, 24 (92.3%) working in working hours and 70 (97.2%) working in guard method ($p = 0.8$). In our work, the anxiety rate is quite high. In previous studies, the anxiety rate ranged from 10.2 to 32% (1). In our study this rate was 95.9%. In another study this rate was reported as 47.6%. In one study, this rate was reported as 88.4% at the time of the guard (2).

Conclusion: The anxiety rate in nurses is quite high. Additional work is required **Sonuç:** Hemşirelerde anksiyete oranı oldukça yüksek çıkmıştır. Ek çalışma yapmak gerekir.

Key words: Anxiety, Intensive care, Frequency

TÜRKİYE'DEKİ ÜNİVERSİTE HASTANELERİNİN MİSYON VE VİZYONLARININ İÇERİK ANALİZİ

Arş. Gör. Dr. Cuma SUNGUR

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

cumasongur@ksu.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmanın amacı Türkiye'deki üniversite hastanelerinin misyon ve vizyon ifadelerini içerik analizi ile incelemektir. Araştırmanın evrenini Türkiye'de bulunan toplamda 69 üniversite hastanesi oluşturmaktadır. Çalışmanın yürütüldüğü hastanelere ilişkin veriler hastanelerin kurumsal web sitesinden temin edilmiş ve bilgisayar tabanlı nitel araştırma programı olan MaxqdaVersion 12 programı ile analiz edilmiştir. Üniversite hastanelerinin misyon ifadeleri üzerinde yapılan içerik analizi neticesinde 255 toplam misyon ifadesi ve 23 farklı kod elde edilmiştir. Hastane misyon ifadelerinin yaklaşık %16'sında hastaneler kaliteli ya da ileri düzey hizmet sunmayı amaçladığını, %15'inde çağdaş, bilimsel ve teknolojik gelişmeleri ön planda tutmayı amaçladığını ve %10'unda ise müşteri memnuniyetini sağlamayı amaçladığını belirtmiştir. Üniversite hastanelerinin vizyon ifadeleri üzerinde yapılan içerik analizinde toplamda 128 vizyon ifadesinden 24 farklı kod elde edilmiştir. Ayrıca vizyon ifadelerinde şunlar temel hedef olarak belirlenmiştir: Ulusal ya da uluslar arası düzeyde örnek/öncü bir hastane olmak, ulusal ve uluslar arası düzeyde saygınlığı olan bir sağlık kuruluşu olmak, en güncel bilgi ve teknolojiyi kullanan olmak, ulusal ve uluslar arası düzeyde tercih edilen olmak ve müşteri memnuniyetini en üst düzeyde karşılamaktır. Diğer taraftan çoğu hastane tarafından ortak paylaşılan vizyonun (tanınan, bilinen, örnek alınan, öncü olan veya geniş kesim tarafından tercih edilen olmak) dışında sağlık politikası üretmeyi, bölgesinin kalkınmasını ve gelişmesini temel hedef gören sağlık kuruluşları da mevcuttur. Sonuç olarak üniversite hastaneleri için temel misyon olması gereken eğitim ve araştırma faaliyetlerini sağlama ile tıp profesyoneli yetiştirme hususları genel olarak misyon ifadelerinde ön plana alınmadığı saptanmıştır. Bu bağlamda bazı üniversite hastaneleri için misyon ve vizyon ifadelerinin gözden geçirilmesi ve güncellenmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite Hastaneleri, Misyon, Vizyon, İçerik Analizi.

CONTENT ANALYSIS OF MISSION AND VISION OF UNIVERSITY HOSPITAL IN TURKEY

ABSTRACT

The aim of this study was to evaluate the university hospital in Turkey by analyzing the content of their mission and vision. The total population of the study is 69 university hospitals in Turkey. Data on the hospitals in which the study was conducted were analyzed with the computer-based qualitative research program Maxqda Version 12 program, which was obtained from the hospital's institutional website. A total of 255 missions and 23 different codes were obtained on the analysis of the content of the mission statements of university hospitals. Approximately 16% of hospital mission statements aimed to provide quality or advanced services, 15% said they aimed to keep up with contemporary scientific and technological developments, and 10% aimed to provide customer satisfaction. In the content analysis applied on the vision statements of university hospitals, 26 different codes were obtained from 128 vision statements. In hospitals vision

statement it was identified the following as ZEUGMA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ www.zeugmakongresi.org/ KONGRE TAM METİN KİTABI www.iksadkongre.org/ Sayfa2 the main target: To be a national / international level hospital, to be a national and internationally respected health institution, to use the most up-to-date information and technology, to be preferred at national and international level and to satisfy customer satisfaction at the highest level. On the other hand, there were health institutions that produced health policy other than the vision shared by many hospitals (recognized, known, exemplified, pioneer or preferred by the broader sector), and their main target was the development and improvement of the region. As a result, it has been determined that providing educational and research activities that should be the main mission for university hospitals and educating medical professionals are not generally taken as a priority in mission statements. In this context, it may be advisable for some university hospitals to review and update their mission and vision statements.

Keywords: University Hospitals, Mission, Vision, Content Analysis

SAĞLIĞIN SOSYAL BELİRLEYİCİLERİNİN DOĞUŞTAN BEKLENEN YAŞAM SÜRESİ ÜZERİNE ETKİSİ

Arş. Gör. Dr. Cuma SUNGUR

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi,
cumasongur@ksu.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, sağlığın sosyal belirleyicilerinin doğuştan beklenen yaşam süresi üzerindeki etkisini ortaya koymaktır. Araştırmanın evrenini dünyadaki tüm ülkeler ve özerk yönetim bölgeleri oluşturmaktadır. Bu bağlamda incelenen, verileri tam ve eksiksiz olan 180 ülke üzerinde çalışma yürütülmüştür. Çalışmaya ilişkin veriler Dünya Bankası veri tabanından (World Bank Data) temin edilmiş ve Statistical Package for the Social Science (SPSS) 20 paket programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Çalışmada pearson korelasyon analizi ve regresyon analizi yapılmıştır. Yapılan analiz çalışmalarına göre modele alınan sağlığın sosyal belirleyicilerinin (alkol kullanım oranı, sigara kullanım oranı, kentleşme oranı, işsizlik oranı) doğuştan beklenen yaşam süresindeki toplam değişimin %57,1'ini açıklamaktadır. Buna göre modele alınan sağlığın sosyal belirleyicilerinden sigara kullanım oranı, işsizlik oranı ve kentleşme oranı doğuştan beklenen yaşam süresini istatistiksel olarak anlamlı etkilemiştir. Modelde yer alan alkol kullanım oranı ise doğuştan beklenen yaşam süresini istatistiksel olarak anlamlı etkilemediği ortaya konulmuştur. Ayrıca yapılan regresyon analizine göre doğuştan beklenen yaşam süresi ile kentleşme oranı arasında istatistiksel olarak anlamlı ve yüksek, sigara kullanım oranı ve kentleşme oranı ile istatistiksel olarak anlamlı fakat zayıf bir ilişki bulunmuştur. İşsizlik oranı ile doğuştan beklenen yaşam süresi arasında ise istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Diğer taraftan sigara kullanım oranının işsizlik oranı ve kentleşme oranı ile istatistiksel olarak anlamlı fakat zayıf bir ilişkisinin olduğu saptanmıştır. Sonuç olarak bu çalışmada ülkeler genelinde özellikle sigara kullanım oranının düşürülmesinin, işsizlik oranının azaltılmasının ve kentsel yaşam alanlarının sunduğu olanakların artırılmasının uzun bir ömre sahip olmanın temel faktörleri olduğu ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sağlık, Sağlığın Sosyal Belirleyicileri, Doğuştan Beklenen Yaşam Süresi.

THE EFFECT OF SOCIAL DETERMINANTS OF HEALTH ON LIFE EXPECTANCY AT BIRTH

ABSTRACT

The purpose of this study is to demonstrate the effect of the social determinants of health on the life expectancy at birth. The universe of the research constitutes all the countries and autonomous administrative regions in the world. In this context, studies were carried out on 180 countries which were examined and the data were full and complete. The data for the study were obtained from the World Bank Data (World Bank Data) and analyzed through the Statistical Package for the Social Science (SPSS) 20 package program. Pearson correlation analysis and regression analysis were performed in the study. The social determinants of health (model of alcohol use, cigarette use, urbanization rate, unemployment rate) modeled in the analysis study described 57.1% of the total change in life expectancy at birth. Accordingly, the social determinants of unemployment rate and urbanization rate statistically significantly affected the life expectancy at birth. The rate of alcohol consumption in the model was not statistically significant for the life

expectancy at birth. Moreover, ZEUGMA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ www.zeugmakongresi.org/ KONGRE TAM METİN KİTABI www.iksadkongre.org/ Sayfa2 according to the regression analysis made, a statistically significant and high correlation was found between the life expectancy at birth and the urbanization rate; and urbanization rate were statistically significant, but weak. There was no statistically significant relationship between the unemployment rate and the life expectancy at birth. On the other hand, it was determined that the rate of cigarette use was statistically significant but a weak relationship with the unemployment rate and urbanization rate. As a result, it has been shown that decreasing the unemployment rate and exploring the possibilities of urban habitats are the main factors in having a long life in this study.

Keywords: Health, Social determinants of health, Life expectancy at birth.

ASA SKORU, CERRAHİ ÖNCESİ HEMOGLOBİN-HEMATOKRİT DEĞERLERİ VE CERRAHİ TİPİ İLE PEROP VE POSTOP KAN TRANSFÜZYONU ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Ebru BİRİCİK

Çukurova Üniversitesi

ebrubiricik01@gmail.com

ÖZET

Cerrahi operasyonlar sırasında kan transfüzyonu uygulanması hemodinaminin korunması ve dokulara yeterli oksijenasyonun sağlanması için gerekli bir uygulamadır. Ancak ne kadar ve ne zaman kan transfüzyonu uygulanması gerektiği konusunda kesin bir ortak görüşe varılamamıştır. Özellikle preoperatif kan hemoglobin değerleri ve uygulanan cerrahinin tipi transfüzyon ihtiyacını belirleyebilir. Biz bu prospektif çalışmada Anesteziyoloji ve Reanimasyon kliniğimize 2 gün içinde anestezi onamı alabilmek için başvuran 155 hastayı çalışmamıza dahil ettik. Hastaların başvuru sırasındaki tüm demografik ve medikal verileri toplandı ve bu tarihten 2 ay sonra hastaların medikal kayıtları incelenerek uygulanan operasyon, peroperatif ve postoperatif kan transfüzyonu uygulanıp uygulanmadığı araştırıldı ve kaydedildi. Cerrahi tipi düşük, orta ve yüksek riskli olarak sınıflandırıldı (Tablo 1) ve ASA fiziksel skorları (American Society of Anesthesiology physical status) ile kan transfüzyonu, hemoglobin ve hematokrit değerleri arasında ilişki olup olmadığı araştırıldı. Elde edilen veriler istatistiksel olarak değerlendirildi. Toplam 120 hastaya ameliyathane ortamında anestezi uygulandığı 35 hastada ameliyathane dışı anestezi uygulandığı gözlemlendi. Hastaların 73' ünün (%61) daha önce herhangi bir ameliyat geçirmiş olduğu, 48 (%40,3) hastaya daha önce kan transfüzyonu yapıldığı, 24 hastaya da (%20,2) peroperatif dönemde kan transfüzyonu uygulandığı gözlemlendi. Cerrahi sonrası transfüzyon yalnızca 3 hastada (%2,5) uygulanmıştır. ASA skorları ile transfüzyon, hemoglobin ve hematokrit değerleri arasında doğrusal bir ilişkinin varlığı araştırıldığında hemoglobin ($R=-0,223$, $p=0,015$), peroperatif transfüzyon ($R=0,182$, $p=0,048$) ve hematokrit ($R=0,217$, $p=0,018$) değerleri ile ASA arasında düşük doğrusal ilişki olduğu gözlemlendi. Cerrahi operasyon tipi ile peroperatif transfüzyon ($R=0,719$, $p=0,001$) ve postoperatif transfüzyon ($R=0,287$, $p=0,002$) arasında düşük doğrusal ilişki olduğu gözlemlendi. Ayrıca operasyon öncesi hemoglobin değerleri ile operasyon sırasında ($R=-0,2015$, $p=0,025$) ve operasyon sonrası ($R=-0,263$, $p=0,004$) kan transfüzyonu arasında negatif doğrusal ilişki olduğu saptandı.

Sonuç olarak hastaların ASA skorlarının, operasyon öncesi hemoglobin değerlerinin ve cerrahi tipinin operasyon sırasında ve operasyon sonrasında kan transfüzyonu uygulanmasında etkili olduğu gözlemlenmiştir. ASA skoru yüksek olan hastalarda preoperatif hemoglobin değerlerinin daha düşük olduğu görüldü. Operasyon öncesi hemoglobin değerlerinin yüksek olmasının operasyon sırasında ve sonrasında daha az kan transfüzyonu ihtiyacına neden olacağı bir kez daha ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: ASA Skoru, Kan transfüzyonu, Preoperatif Hemoglobin, Preoperatif Hematokrit

BİFOSFONAT KULLANIMI VE CERRAHİ İŞLEM GEREKEN HASTALARDA DIŞ HEKİMİ YAKLAŞIMI

Dr. Öğr. Üyesi Eda Didem YALÇIN
Gaziantep Üniversitesi, didemyalcin@gmail.com

Arş. Gör. Çiğdem BOZAN
Gaziantep Üniversitesi, cigdm16@gmail.com

ÖZET

Bifosfonatlar kemik rezorpsiyonunun güçlü inhibitörleridir. Osteoporoz tedavisinde veya kanser ile ilişkili durumların tedavisinde oral yolla veya intravenöz olarak kullanılan ilaçlardır. İntravenöz bifosfonatlar öncelikli olarak; malignensiye bağlı hiperkalsemi, multiple myelomaya bağlı litik lezyonların tedavisi, meme kanseri, prostat kanseri ve akciğer kanseri gibi solid tümörlerde gelişen kemik metastazlarında iskelet sistemi ile ilişkili komplikasyonların engellenmesi için kullanılırlar. Bifosfonatlar oral yolla sıklıkla menapoz sonrası gelişen osteoporoz ve aynı zamanda osteopeni tedavisinde kullanılmaktadır. Doğrudan kemik yıkımından sorumlu olan osteoklastik aktiviteyi inhibe ederek osteoblastik aktiviteyi de engellerler. Tedavide önemli yarar sağlamalarına rağmen çok sayıda yan etkilere de sebep olabilirler. Önemli yan etkileri arasında, böbreklerde toksisite, gastrointestinal rahatsızlıklar, hepatoksisite, hipokalsemi, atriyal fibrilasyon, elektrolit dengelerinde bozulma, kas ve kemik ağrıları sayılabilir. Çene bölgesinde ise, çeşitli faktörlere bağlı olarak, hastaların yaşam kalitelerini olumsuz etkileyen osteonekroza sebep olabilirler. Bifosfonat kullanan hastalarda diş çekimi, periodontal cerrahi, dental implant yerleştirilmesi, kök kanalı cerrahisi gibi işlemler sonrası osteonekroz gelişme olasılığı bildirilmiştir. Ancak vakaların bir kısmında invaziv dental işlem osteonekrozu başlatıcı bir faktör olmayıp kemikte önceden mevcut olan osteonekrozun bir sonucu olarak oluşabildiği de gözlenmiştir. Bifosfonat tedavisine başlanmadangerekli tedaviler uygulanıp koruyucu önlemler alınmalı ve tedavi sonrası oluşabilecek riskler en aza indirilmelidir. Hastaya osteonekroz riski konusunda bilgilendirme yapılmalı, düzenli kontrollerin gerekliliği ve ağız hijyeninin önemi belirtilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Bifosfonat, Osteonekroz, Çene Kemiği.

KONİK IŞINLI BİLGİSAYARLI TOMOGRAFİ GÖRÜNTÜLERİNDE RAPORLAMA

Dr. Öğr. Üyesi Eda Didem YALÇIN
Gaziantep Üniversitesi, didemyalcin@gmail.com

Arş. Gör. Çiğdem BOZAN
Gaziantep Üniversitesi, cigdm16@gmail.com

ÖZET

Son yıllarda hızla ilerleyen dijital radyoloji teknolojisinin ürünü olan ve özellikle dentomaksillofasiyal yapıların görüntülenmesi amacıyla geliştirilen konik ışınli bilgisayarlı tomografi (KİBT), diş hekimliğı uygulamalarında her geçen gün daha fazla kullanım alanı bulmaktadır. Medikal bilgisayarlı tomografi cihazlarına göre daha ucuz ve daha düşük radyasyon dozuna sahip olan KİBT cihazları, diş hekimliğinde üç boyutlu verilerin elde edilmesine ve görüntüler üzerinde rekonstrüksiyon işlemlerinin yapılabilmesine olanak sağlar. KİBT ile yumuşak dokuların ayırımından ziyade diş, kemik gibi yüksek kontrastlı yapıların görüntüleri elde edilir. Konik ışınli görüntünün yüksek uzaysal çözünürlüğü özellikle temporomandibular eklem, implant, çenelerin kemiksel ve dişsel hastalıkları gibi birçok alanda önem arz eder. Bunun yanında kistler, tümörler, enfeksiyonlar, gelişimsel anomaliler ve travmatik yaralanmaların incelenmesinde de yüksek çözünürlük özelliğinden yararlanılır. Radyoloji uzmanı, öncelikle yazılı bir istekle gelen hastanın tetkikini planlar. Ardından bilgi ve tecrübesine dayanarak yazılı bir rapor hazırlar. Rapor hazırlama sürecinde hedeflerin doğru saptanması ve standartların belirlenmesi gerekir. Bununla birlikte, iyi bir radyolojik raporun evrensel olarak kabul edilmiş bir tanımı yoktur. Bu konuda radyoloji dernekleri tarafından belirlenmiş öneriler mevcuttur. Radyoloji raporunun; radyolojik incelemeyi özetleyen önemli bir iletişim aracı ve yasal bir belge olması nedeniyle belirli kurallara uyarak hazırlanması ve standardize edilmesi gerekmektedir. Yapılandırılmış ortak bir rapor formatı oluşturulması amacıyla ülke ve dünya genelinde Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi uzmanlarından oluşan komisyonlar kurularak ortak parametreler belirlenmesi mesleki gelişimize katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Konik Işınli Bilgisayarlı Tomografi, Raporlama, Radyoloji

DİŞ HEKİMLİĞİNDE RADYASYON GÜVENLİĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Eda Didem YALÇIN
Gaziantep Üniversitesi
didemyalcn@gmail.com

ÖZET

Radyasyon (veya ışınım), elektromanyetik dalgalar veya parçacıklar biçimindeki enerji yayımı veya aktarımıdır. Doğal radyasyonun yanı sıra, iyonlaştırıcı radyasyon başta sağlık alanı olmak üzere, mesleki olarak maruziyet, endüstri, tıpta, eğitim ve araştırma alanlarında, nükleer güç üretimi ve yakıt çevrimi gibi alanlardaki çeşitli insan faaliyetlerine ait ışınlanmalardan kaynaklanmaktadır. Günümüz modern diş hekimliğinde klinik teşhiste yol gösterici bir yöntem olarak iyonize radyasyon içeren radyografik tetkikler sıklıkla kullanılmaktadır. Radyasyondan korunma sisteminin ana hedefi, radyasyon görevlilerinin, halkın ve çevrenin radyasyonun zararlı etkilerine karşı korunmasıdır. Amacı ise radyasyonun deterministik etkilerini (cilt yanıkları, katarakt, ölüm gibi) önlemek ve stokastik (kanser, genetik etkiler) etkilerin meydana gelme olasılığını en aza indirebilmektir. Radyasyondan korunma sisteminde yer alan prensiplere göre radyasyonun zararlı etkilerini telafi edecek şekilde yeterli fayda sağlamayan radyasyona maruz kalmayı gerektiren hiçbir uygulamaya izin verilmemesi, bu kapsamda olacak olan uygulamalarda ise en az doz ile en iyi sonuca ulaşılması ve tıbbi tanı/tehdavi haricinde bireylerin ışınladığı tüm uygulamaların sonucunda alacakları dozların sınırlandırılması gerekmektedir. İnsanlar radyasyon uygulaması gerektiren tüm ışınlanmalara yönelik doz sınırlarıyla ve risk değerlendirmesiyle kontrol altına alınması gerekmektedir. Burada gelecek nesilleri de kapsayacak şekilde hiç kimsenin istenmeyen radyasyon riskine maruz bırakılmaması amaçlanmaktadır. Sisteminin hedefi, radyasyon görevlilerinin, halkın ve çevrenin radyasyonun zararlı etkilerinden korunmasıdır. Radyasyondan korunma ve güvenliğin sağlanması ise ancak konu ilgili bir sistemin kurulması ve sürekliliğinin sağlanmasıyla mümkündür. Sistem, radyoaktivite/doz ile ilgili niceliklerin ve birimlerin bilinmesini, gerekli ölçümlerin yapılabilmesini, ölçüm sonuçlarının değerlendirilebilmesini gerektirir. Bu bildiride; radyasyon, radyasyon kaynakları, iyonlaştırıcı radyasyon uygulamaları için güvenlik ve korunmaya yönelik genel kavramlar kapsamında bilgiler verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Radyasyon, Diş Hekimliği, Radyasyondan Korunma.

STERNOKLAVİKULER EKLEM KONDRİTİ: TİETZE SENDROMU

Uzm. Dr. Tolga ERGÖNENÇ
Akyazı Devlet Hastanesi,
tolgaergenenc@gmail.com

ÖZET

Giriş:

Göğüs ön duvarındaki eklem kartilajlarının enflamasyonu ile seyreden Tietze sendromu, ağrı, hassasiyet ve şişlik ile karakterizedir. Genellikle ikinci ve üçüncü sternoklavikuler eklemi tutan Tietze sendromu nadiren görülür. Etiyopatogenezinde mikrotravma olduğu düşünülmektedir.

Olgu:

Ağrı polikliniğine, yaklaşık bir yıldır süren ve gece uykudan uyandıran göğüs ağrısı şikayeti ile başvuran 46 yaşındaki bayan hastanın özgeçmişinde bir özellik yok idi. Hasta, bu şikayeti nedeniyle göğüs hastalıkları, kardiyoloji, ortopedi ve travmatoloji, fizik tedavi ve rehabilitasyon, beyin ve omurilik cerrahisi ile genel cerrahi branşları tarafından değerlendirilmiş; rutin laboratuvar tetkikleri, kardiyak efor testi ve koroner anjiyografisi normal olarak bulunmuştur. Hastanın torakal ve servikal vertebra manyetik rezonans görüntülemelerinde C3-4 seviyesinde tespit edilen bulging dışında patolojik bulguya rastlanmamıştır. Medikal tedavi ve fizyoterapiye rağmen şikayetleri gerilememiş olan hastanın muayenesinde her iki tarafta 2, 3 ve 4. kostosternal eklem palpasyon ile hassas ve ağrılı bulundu. Sistemik muayenesinde özellik olmayan hastanın tam kan sayımı, eritrosit sedimentasyon hızı ve CRP değerleri normal sınırlarda, romotoid faktör ve anti nükleer antikorları negatif idi. Hasta bu bulgularla Tietze sendromu olarak değerlendirildi. Konservatif tedaviden fayda görmemiş olan hastanın 2, 3 ve 4. kostosternal eklemlerine ultrason eşliğinde Triamsinolon ve %5 Bupivakain karışımı her bir eklem 1 cc olacak şekilde uygulandı. Hastanın 10 gün sonra yapılan kontrolünde hareketle olan Görsel Ağrı Skorunun (VAS) 8 den 1'e gerilediği, gece ağrı ile uyanmadığı tespit edildi.

Tartışma:

Tietze sendromunda tanı, hikaye, klinik değerlendirme ve görüntüleme yöntemleri ile konulmaktadır. Ayırıcı tanıda diğer eklem patolojisi oluşturan hastalıklar dışlanmalıdır. Konservatif tedaviden fayda görmeyen Tietze sendromu tanılı olgularda, etkilenen eklem kortikosteroid enjeksiyonu uygulanabilir. Enjeksiyonun ultrason eşliğinde gerçekleştirilmesi, komplikasyonların azaltılmasına ve tedavi başarısının artırılmasına katkıda bulunur.

Anahtar Kelimeler: Tietze sendromu, göğüs ağrısı.

ATRİAL FİBRİLASYON PATOFİZYOLOJİSİNDE SİTOKROM P-450 ENZİMLERİNİN YERİ

Dr. Öğr. Üyesi. İrfan Veysel DÜZEN
Gaziantep Üniversitesi
vduzen79@yahoo.com.tr

ÖZET

Atrial fibrilasyon ciddi morbidite ve mortaliteye sahip en sık görülen aritmi türüdür. Atrial fibrilasyonun kompleks patofizyolojisi henüz aydınlatılamamıştır. Sitokrom P450 enzimleri membran bağlı (genellikle endoplazmik retikulum ve mitokondride bulunurlar) hem içeren proteinlerin üyeleridir. Sitokrom p450 enzimleri birçok molekülün metabolizmasından sorumludurlar. Sitokrom P450 enzimleri toksik metabolitleri süperoksit anyonlar, hidrojen peroksit ve hidroksi radikalleri gibi reaktif oksijen kaynaklarına metabolize edebilirler ve bu yüzden de oksidatif stres belirtici olarak kabul edilirler.

Sitokrom 450 gen ekspresyonunun atrial fibrilasyon patofizyolojisine katkısı bilinmemektedir ve bu çalışmada sitokrom P450 enzimlerinin patofizyolojisindeki rolünün araştırılması hedeflenmiştir.

Bu çalışmaya Gaziantep 25 Aralık Devlet Hastanesi'nde takip edilen 41 adet non-valvüler atrial fibrilasyon hastası dahil edildi. Kalp yetmezliği, koroner arter hastalığı, periferik arter hastalığı, tiroid hastalığı, diyabetes mellitus ve otoimmün hastalığı olan hastalar çalışma dışı bırakıldı. 45 adet yaş ve cinsiyet bakımından eşdeğer sağlıklı gönüllü çalışmaya dahil edildi. Hastalardan venöz kan örneği alındı. Genetik ekspresyon için merkaptanol kullanılarak mRNA izolasyonu yapıldı ve -80 °C'de saklandı. c DNA Qiagen miScriptReverse Transcription Kit ile üretici firmanın protokolüne uygun olarak bakıldı. PCR BioMark HD sistem (Fluidigm, South San Francisco, CA, USA) CYP1A1, CYP1A2, CYP2A6, CYP3A4, CYP3A5, CYP3A7, CYP11A1, CYP17A1, CYP19A1, CYP21A2, CYP24A1, CYP1B1, CYP11B2, CYP2B6, CYP27B1, CYP2C8, CYP2C9, CYP2C18, CYP2C19, CYP2D6, CYP2E1, CYP4F2, CYP2J2 primerleri, ve beta-aktin ACTB, housekeeping gen kullanılarak yapıldı. Ekspresyon çalışması için 23 adet Sitokrom P450 geni çalışıldı. Data analizi $2^{-\Delta\Delta C_t}$ metoduyla, şu formüle göre yapıldı: $\Delta C_t = C_{tRHO/ROCK} - C_{tACTB \text{ or } GAPDH}$, C_t eşik döngüsü olarak kabul edildi.

Gen ekspresyon analizi, CYP1A1, CYP1A2, CYP2A6, CYP3A4, CYP3A5, CYP3A7, CYP11A1, CYP17A1, , CYP21A2, CYP24A1, CYP1B1, CYP11B2, CYP2B6, CYP27B1, CYP2C8, CYP2C18, CYP2D6, CYP2E1, CYP4F2, CYP2J2 mRNA miktarının atrial fibrilasyon hastalarında anlamlı miktarda yüksek olduğunu göstermiştir. ($p < 0.05$). Sadece CYP 2C19 seviyesi atrial fibrilasyonlu hastalarda daha az iken, CYP 19A1 ve CYP 2C9 seviyeleri iki grup arasında benzerdi.

Bulgularımız sitokrom P450 enzimlerinin atrial fibrilasyon hastalarında overeksprese olduklarını ve atrial fibrilasyon patofizyolojisinde rolü olabileceğini göstermektedir. Bu sonuçların değerlendirilebilmesi için gelecek çalışmalara ihtiyaç vardır

Anahtar Kelimeler: atrial fibrilasyon, genetik ekspresyon, sitokrom P450

ERCIYES ÜNİVERSİTESİ HASTANELERİ AFET PLANI

Uzm. Dr. İsmail ALTINTOP

Kayseri Şehir Hastanesi, draltintop1@hotmail.com

ÖZET

Günlük faaliyet kapasitesini aşan sayıda hastanın herhangi bir nedenle hastaneye başvurmaya neden olan her durum hastane için afet tanımına uymaktadır. Afet; deprem, trafik kazası ve terör nedeniyle oluşabilir. Sağlık kurumlarının bu olaylara karşı hazırlıklı olmaları can kayıplarını azaltacaktır. Hastaneleri afet durumunda yeterli kapasiteye ulaştırmak için imkânların en verimli şekilde kullanılması ve yönlendirilmesi için tüm hastaneler için Hastane Afet Planları (HAP) gereklidir. Amacımız teknolojinin gelişmesi ve artan afet tehditleri nedeniyle hastane afet planının güncellenmesi amacıyla bu çalışma planlanmıştır.

Afet anında planlı ve disiplinli davranmak çok zordur. Standart hastane hizmetlerini yerine getirmek de kolay değildir. Hasta taşıma ve bakım hizmetleri, takım organizasyonu, saha hazırlığı, kaza şiddet yönetimi ve acil birimi afet hazırlığında hayati öneme sahiptir (4). Afetlerde hastaneye başvuran hasta ve yaralıların teşhis ve tedavisinde başarılı olmak ve hastanede ortaya çıkabilecek sorunları en aza indirebilmek için her hastanenin yazılı, uygulanabilir bir afet planı olmalıdır (5). Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastaneleri Kayseri ve civarındaki birçok şehrin sağlık gereksinimlerine yanıt veren, bölge için önemli bir konumdadır. Bünyesindeki tıp fakültesi hastanesi, organ nakli hastanesi, onkoloji hastanesi ve kalp hastanesiyle geniş hasta potansiyeline sahiptir. Hastane afet planı (HAP), hastanenin kolayca uygulayabileceği, tüm personelinin belli bir disiplin ve standart eğitim sonucunda kurumlarını afetlere hazır hale getirebilecekleri bir model sunmayı amaçlamaktadır. Başta karmaşık bir sistem gibi görünse de zamanla uygulanabilirliği artmaktadır.

Bu çalışma, hastanelerin ve sağlık kurumlarının afetlere karşı hazırlıklı olmasını sağlayacak bilgilerin paylaşılması amacıyla hazırlanmıştır.

Çalışmaya başlamadan önce Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Acil Tıp Anabilim Dalı ve Dekanlık ‘tan gerekli yasal izinler alınarak çalışmaya başlanmıştır. Çalışma yapılırken çalışmacıya ait Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Öğretim Kurumu 192724 nolu ‘Erciyes Üniversitesi Hastaneleri Afet Planı’ adlı tezden faydalanılmıştır. Çalışmanın ilk aşaması Ocak 2006 ile Haziran 2006 tarihleri arasında Erciyes Üniversitesi tıp fakültesi Acil Tıp Anabilim dalında gerçekleşmiştir. Çalışma uzmanlık tezinden alınan veriler ile üretilmiştir.

HAP şemasının tam anlamıyla öğrenilmesi; afet hazırlığına istekli olmak ve eğitim ile olabilmektedir. HAP şeması üniversite anabilim dalları yöneticilerine ulaştırılmalı ve anabilim dallarının herkes tarafından görülebilecek uygun bölümlerine asılmalıdır. Böylece en azından personele afet halinde bir plan dâhilinde hareket edileceği konusunda bilgi verilmiş; olası afette görev alabileceği konusunda ise teşvik bulacağı gösterilmiş olur. Hastanelerimizde; eğitim planlamaları ve afet hazırlıklarıyla olası afetlere daha hazırlıklı olmalıyız.

Anahtar kelimeler: hastane, afet planı, afet

KARBON MONOKSİT ZEHİRLENMELERİNDE HİPERBARİK OKSİJEN TEDAVİSİ VERİLEN PEDIATRİK VE ERİŞKİN HASALARIMIZIN KARŞILAŞTIRILMASI, RETROSPEKTİF GÖZLEMSEL ÇALIŞMA

Uzm. Dr. İsmail ALTINTOP

Kayseri Şehir Hastanesi, draltintop1@hotmail.com

ÖZET

Karbon monoksit zehirlenmesi, dünya genelinde ölümüne neden olan en yaygın zehirlenme tiplerinden biridir. CO zehirlenmesinin şiddeti değerlendirmek zor olup hastaneye başvuru esnasında senkop, bilinç kaybı sıklıkla şiddetli COP olduğunu gösterir. Karbon monoksit zehirlenmesinde (COP) tedavi %100 oksijen ile olup; normal basınçlı ve veya yüksek basınçlı oksijen tedavileri uygulanmaktadır. HBOT çok kısa sürede etki eder, semptomları düzeltir, sekel oluşumunu önler. Bu etkisini yaklaşık 25 dakikada Oksijen düzeyini vücutta %100 e ulaştırarak yapar. Karbon monoksit zehirlenmesi nedeniyle acil servisimize başvuran ve klinik ve laboratuvar değerlerine göre HBOT uygulanmış tüm yaş gruplarındaki olgular retrospektif olarak incelenerek COP vakalarının sonuçlarının, yeni tedavi protokollerine katkı sağlaması amacıyla bu çalışma planlanmıştır. Çalışma verileri toplandıktan sonra hastalar pediatrik ve adult yaş grupları olarak iki gruba ayrılarak karşılaştırmalı analiz yapılmıştır. Gruplar arası semptomlar, bulgular, pH , laktat düzeyleri, demografik yapıları, DNS gelişip gelişmediği ve diğer verileri ile karşılaştırmalı analizleri yapılmıştır. Amacımız HBOT kararını vermede doktorlara katkı sağlamaktır.

Çalışma 1 Ocak 2016 ile 1 Ocak 2018 tarihleri arasında CO zehirlenmesi ile acil servisimize başvuran HBOT (2.2 bar, 90 dakika/gün veya çoklu HBOT) uygulanan 100 hasta ile retrospektif gözlemsel olarak yapıldı. Hastalar yaş gruplarına (Pediatrik (Grup P), Adult (Group A)) olarak iki gruba ayrılarak istatistiksel olarak semptomları, bulguları laboratuvar verileri ve sonuçları değerlendirildi.

Olguların yaşları 6 ay ile 92 yaş arasında olup ortalama yaş $34,43 \pm 21,42$ idi. Hastaların 41(%41) erkek, 69(%69) kadın idi. Hastalarda bulgular incelendiğinde 49 hastada şuur değişikliği (%49), 24 hasta da (%24) konvülsiyon, 16 hastada denge kaybı (%16), 24 hastada senkop (%24), 9 hastada konuşma bozukluğu (%9), 10 hastada uykuya meyil (%10) tespit edildi. Hastaların semptomlarına göre her iki grup karşılaştırıldığında gruplar arasında p değeri anlamlı bulunmamıştır. Pediatrik hastaların 2 (%9,1) si kendi hastanemizden, diğer 20(%90,9) vakalar ise dış merkezlerden tedaviye kabul edildi. Adult gruptan 46(%59) aynı ilden başvuru olup, 32 (%41) hasta dış merkezden acil servisimize kabul edilerek HBOT uygulandı.

Karbon monoksit zehirlenmelerinde tanının konulmasında ve tedavinin düzenlenmesinde COHb düzeyi tek başına yeterli değildir. Buna göre HBO kararında semptomlar ve bulgular önemlidir.

Anahtar kelimeler: karbonmonoksit, zehirlenme, hiperbarik tedavi

BİR EĞİTİM ARAŞTIRMA HASTANESİNİN İNVAZİF ÖRNEKLERİNDE ÜREYEN CANDIDA TÜRLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: İKİ YILLIK DENEYİM

Yasemin AY ALTINTOP

Kayseri Şehir Hastanesi, dryaltintop@hotmail.com

Selma KARAGÖZ

ÖZET

İnvaziv kandidiyaz kritik hasta grubunda sık görülen, önemli oranda morbidite ve mortaliteyle seyreden bir infeksiyon durumudur. Erken tanı ve hızlı tedavi elzemdir. Hastanelerin özellikle kan dolaşımı ve diğer invazif örneklerin neden olduğu fungal etkenlerin yaygınlığını bilmeleri ampirik tedaviye yol gösterir. Bu çalışmada üçüncü basamak bir hastanenin yoğun bakımlarında üreyen mayalar retrospektif olarak incelenerek epidemiyolojik veriye katkıda bulunulması ve üremesi olan hastaların sağ kalım ve ölüm oranları incelenerek mortaliteyle ilişkisinin irdelenmesi hedeflenmiştir.

İmmüsupresif tedavi alan hasta sayısının artması, büyük cerrahi girişimler, geniş spektrumlu antibiyotik kullanımı, yoğun bakım ünitelerinde hastaların tedavi sürelerinin uzaması, yapay protezlerin kullanımının yaygınlaşması, hematolojik veya solid organ malignitesi olanlar, hemodiyaliz ve fungal kolonizasyon olan hastalarda invazif fungal enfeksiyonlarının yaygınlığını artırmaktadır. Kandidiyazis, sıklıkla *Candida albicans* nadiren de diğer *Candida* suşlarının etken olduğu infeksiyondur. Kandidemiler invazif *Candida* enfeksiyonlarının %50-70'ini oluşturur, önemli mortalite ve sağlık bakım maliyetleri ile ilişkilidir. Son yıllarda, kandida enfeksiyonu ile ilişkili *Candida* türlerinin sayısında bir artış olmuştur.

Çalışma için Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesinden etik kurul onayı alındı. Çalışmada Eylül 2013- Eylül 2015 tarihleri arasında Kayseri Eğitim Araştırma Hastanesi Mikrobiyoloji Laboratuvarına çeşitli klinik birimlerden gönderilen kan, BOS, plevral ve periton kültürleri örnekleri incelendi. Kan kültürü örnekleri BACTEC/9050 (Becton Dickinson, Maryland, ABD) otomatize sisteminde inkübe edildi. Üreme sinyali veren örnekler Gram boyama işlemi uygulandı. İnkübasyon sonrasında üreyen maya görünümlü kolonilerden Gram boyama ve Sabouraud Dekstroza Agar besiyerine ekim yapıldı. Bu besiyerinde üreyen maya izolatlarının tür düzeyinde identifikasyonunda Vitek 2.0 Compact otomatize sistemi (BioMérieux, Fransa) ve devamında Phoenix 100 kullanıldı. Aynı hastaya ait birden fazla izolat varsa çalışmaya dahil edilmedi.

Hastaların verileri incelendi ve toplam 149 hasta ile çalışma tamamlandı. Çalışmada yoğun bakımdan taburcu olduktan sonraki 3 haftadasağ kalanlar ve kaybedilenler olarak iki grup oluşturuldu ve karşılaştırmalı analizleri yapıldı. İlk grup 83 hastadan, ikinci grup ise 66 hastadan oluştu. Ortalama yaş grup 1'de 45,77± 32,01, grup 2'de 70,59±18,32 olarak bulunurken istatistiksel değer olarak anlamlı bulundu (p<0.001). Cinslerine göre hastalar değerlendirildiğinde grup 1'de erkek hasta sayısı 48 (57,8 %); grup 2'de erkek hasta sayısı 38 (57,6%) olarak bulunurken istatistiksel olarak anlamlı fark bulunamadı. Yoğun bakım ünitelerindeki hastalarda *Candida* türlerinin identifikasyonlarının tedaviyi yönlendirmek için önemli olduğu düşünülmüştür. Hastanede invazif fungal enfeksiyonu tespit edilen ve yoğun bakım ünitelerinden taburcu edilen hastaların 21 günlük takiplerinde kaybedilen ve sağ kalan hastalar arasında mortalite açısından istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır.

Anahtar kelimeler: maya, kan kültürü, candida, yoğun bakım

TEMSİL DEĞERLERİ VE YENİDENLEŞME... NECİP FAZIL ŞİİRİNDE “HİÇ”LİK

Doç. Dr. Fatih ARSLAN

Fırat Üniversitesi, farslan@firat.edu.tr

ÖZET

Türk şiir geleneği içinde anlam değerleri söz konusunda olduğunda Necip Fazıl farklı bir değer olarak karşılar bizi. Şiirin kökünü yüküne bağlayan, zor bilmeceleri mısralarında dindiren şair, ruhunu sıkan pek çok konuyu sağlam bir derinlikle cevaplama gayretindedir. Çile'nin ördüğü ruh hali inanç ve inançsızlık boyutlarında çelişkiler yaşasa da çoğu kez olumludan yana bir tavır sergilemiştir. Bu yönüyle Necip Fazıl şiir poetiği bir sanatsal sunum olmanın ötesine geçerek farklı bir değere, ütopyaya, manifestoya dönüşür. Tabi ki mutlak varlığın sorgulanmadığı bir değer dünyasına. Necip Fazıl'ın şiir boyutunda ele alıp büyüte büyüte bir sınır ihlaline, ihtilaline taşıdığı söz değerlerden birisi de “hiç”lik kavramıdır. Batı metodolojisinin daha çok inançsızlık temelli nihilizmle kuramsallaştırdığı hiçlik, doğu ve İslam felsefesinde farklı anlam yükleri taşımaktadır. Bütün daraltan, boğan yanına rağmen bir açılma, ferahlama öncesidir. Ölüm, yalnızlık, zaman, kader gibi imgesel karşılıklarını şiirine açan Fazıl, küçülmek ve yok olmak yerine “hiç”liğıolumlamayı tercih etmiştir. Tek başına soyut bir değer olmasına karşın taşıdığı simgesel yükleri oldukça yoğun olan “hiç”likN. Fazılpoetikasının da temel açılım niteliklerindendir. Kendince cevapları olan bir kafatası örgütlenmesi içinde anlamını arayan bir değerdir. Bu açıdan bakıldığında Türk şiir geleneğinin anlam yapılanmasında da önemli soruların karşılığıdır. Gerek anlam gerek kelime olarak Çile'nin sağlam kayıt aracıdır.

Anahtar Kelimeler: Necip Fazıl, şiir, Çile, hiçlik

SAHİP ÇIKAMADIĞIMIZ BİR MİRAS: MAKBER-İ HOCA NİZÂMÜ'L-MÜLK

Dr. Öğr. Üyesi Hasan TAŞKIRAN

Bitlis Eren Üniversitesi

htaskiran27@gmail.com

ÖZET

21 Zilkade 408/10 Nisan 1018 tarihinde önemli kültür merkezlerinden biri olan Tûs'ta dünyaya gelmiş olan Bilge Vezir Nizâmü'l-Mülk (Ebu Ali Kıvamuddin Hasan b. Ali b. İshak et-Tûsî), Selçuklu hükümdarları Sultan Alparslan ve Sultan Melikşah'a 1063-1092 yılları arasında kesintisiz 30 yıl vezirlik yapmıştır. O, Selçuklu Devleti içerisinde çok sevilip sayılan, Türk-İslam siyasi ve medeniyet dünyasının parlak simalarından birisiydi. Büyük Selçuklu Devlet teşkilatında; idari, mali, askeri, eğitim ve sosyal alanlarda gerçekleştirmiş olduğu atılımlar ve aldığı tedbirlerle Selçukluların orta zamanların teşkilatlanmış en önemli devletlerinden biri olmasını sağlamıştır. 10 Ramazan 485 /14 Ekim 1092 tarihinde Bağdat'ta giderken Deylemli bir Haşhaşi fedaisi olan Ebû Tâhir-i Errânî tarafından suikast sonucu vefat etmiştir. Nizâm'ül-Mülk'ün cenazesi İsfahan'a götürüldü ve orada yapılan Türbe-i Nizam'a gömüldü.

İranlılar, İsfahan şehrinde bulunan Nizâm'ül-Mülk'ün türbesine (مقبره خواجه نظام الملک) Makber-i Hoca-i Nizâm'ül-Mülk şeklinde isimlendirmişlerdir. Bu tebliğde yakın bir tarihte tarafımızdan ziyaret edilen ve kaderine terk edilmiş olan bu türbenin yapısal olarak genel durumunu görüntülerle ortaya koymak ve bölgedeki halkın türbeyle ilgili genel yaklaşım ve tutumlarını incelemek ve kaderine terk edilmiş bu tarihi mirasın korunmasına yönelik çözüm önerilerini ortaya koymaktır.

Anahtar Kelime: Nizâm'ül-Mülk, Mezar, İran, İsfahan.

BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI SONRASI SINIR SORUNLARI: ORTADOĞU

Dr. Öğr. Üyesi Pakize ÇOBAN KARABULUT

Bitlis Eren Üniversitesi
pakizecoban@gmail.com

ÖZET

Birinci Dünya Savaşı sonunda, savaşa katılan devletler ile savaştan yenik çıkan devletler arasında Paris Barış Konferansı'nda barış anlaşmaları ile ilgili düzenlemeler gerçekleştirilmiştir. Bu düzenlemeler Birinci Dünya Savaşı devam ederken İtilaf Devletleri'nin, Osmanlı topraklarını kendi aralarında paylaşmak için yaptıkları gizli anlaşmalar esas alınarak yapılmıştır. Savaş sürecinde İngiltere öncülüğünde yapılan gizli anlaşmalar ile Osmanlı Devleti'nin Ortadoğu toprakları İngiltere, Fransa ve Rusya arasında paylaşılmıştır. Bu devletler İtalya'yı da kendi yanlarına çekmek için gerekli gördükleri payları da İtalya'ya vermekten çekinmemişlerdir.

Ortadoğu bölgesi özellikle 19. yüzyılda petrolün bulunmasıyla birlikte dünya politikasında gittikçe önem kazanmaya başlamıştır. Petrolün önemini ilk fark eden sanayileşmiş batılı ülkeler olmuştur. Bu ülkeler, gelecekte dünya lideri olma yolunun petrole sahip olmaktan geçtiğini görmüşler ve dış politikalarını da buna göre yeniden düzenlemişlerdir. Birinci Dünya Savaşı devam ederken Ortadoğu'nun Osmanlı Devleti'nin egemenliğinden çıkarak, İtilaf Devletleri'nin egemenliğine geçmesinin sağlanması için bölgede başlatılan Arap isyanları ile bölge, İtilaf Devletleri'nin etkisi altına girmeye başlamıştır. Ortadoğu'da Araplar, kendilerine vaat edilen bağımsız devletler karşılığında Osmanlı'nın Ortadoğu'dan tamamen çıkarılmasında İtilaf Devletleri'ne yardım etmişlerdir.

Ortadoğu'nun paylaşılması amacıyla yapılan anlaşmalarda Birinci Dünya Savaşı süreci göz önüne alındığında özellikle petrol kaynaklarına sahip olunmasına, bölgede İsrail Devleti'nin kurulmasına ve güvenliğinin sağlanmasına öncelik verildiği görülmektedir. Bu durum savaş sonrası süreçte Ortadoğu'nun ciddi sınır çatışmalarıyla karşı karşıya kalmasıyla sonuçlanmıştır.

Birinci Dünya Savaşı sonunda yapılan barış anlaşmalarında ön plana çıkan en önemli konu petrol bölgelerinden en fazla paya sahip olunması olduğu için, paylaşım anlaşmalarında dil, din, etnik ve kültürel farklılıklar dikkate alınmamıştır. Yapay sınırlarla yeni devletler kurulmuştur. Barış anlaşmalarından sonra ortaya çıkan bu devletlerin yaşadığı iç çatışmalar ve sınır anlaşmazlıklarının bölgenin istikrara kavuşamamasındaki en önemli neden olduğu görülmektedir. Ayrıca savaş sırasında Filistin topraklarına Yahudi göçüne izin verilmesi ve devamında kurulması sağlanan İsrail Devleti'nin de sınırlarını genişletme politikası Ortadoğu'daki istikrarsızlığın ve sınır çatışmalarının şiddetlenmesine neden olmuştur.

Bu çalışma ile Birinci Dünya Savaşı'nın ardından imzalanan barış anlaşmalarının sonucunda ortaya çıkan Ortadoğu'daki sınır sorunları ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Birinci Dünya Savaşı, Osmanlı Devleti, Ortadoğu, barış anlaşmaları, sınır sorunları.

SAVAŞLARI MEŞRULAŞTIRMA YÖNTEMİ OLARAK DİNİ FETVALAR: SULTAN II. MURAD'IN KARAMAN SEFERİ ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Hasan TAŞKIRAN

Bitlis Eren Üniversitesi

htaskiran27@gmail.com

ÖZET

Din veya dini argümanlar her devirde farklı kültür ve medeniyetlerde iktidarların hem meşruiyet aracı olarak kullandıkları hem de çağdaşları devletler üzerinde hükmetme kaynağı olarak kullanmışlardır. Bu argümanlar; eski toplumlarda “*Tanrı Kral*” anlayışıyla karşılanırken İslam öncesi Türk devletlerinde ise hiç şüphesiz devlet yapısının temel unsurunu oluşturan, hanedan ailesine intikal ederek ve böylece yönetme hakkı kazandıran Kut (*Tanrı’nın lütfu, talih*) anlayışıyla sağlanmaktaydı. Batı Hristiyan toplumlarında bu durum Papalık veya Kilisetasdikin’in yanı sıra bu dini otoriteler öncülüğünde teşkilatlanmış Haçlı anlayışıyla karşılanırken, Doğu İslam toplumlarında ise Gaza anlayışı, Halifelik tasdiki veya mezhep ulemalarının fetvalarından oluşmaktaydı. İslam ulusları tarihi içerisinde birçok devlet bu tür yollara başvurmuştur. Anadolu’da kurulmuş olan iki önemli beylik Osmanlılar ve Karamanlılar, tarihi süreç içerisinde birçok hususta rekabet etmişlerdir. Rakiplerden Osmanlı, Karamanlılar üzerinde tahakküm kurabilmek ve bu beyliği İslam dünyası nezdinde itibarını sarsmak için İslam mezhep ulemalarından fetvalar alarak saldırılarını meşru bir zemine oturtmaya çalışmıştır. Nitekim II. Murad, Avrupa’da gaza faaliyetlerine bulunduğu sırada Karamanoğullarının Osmanlı karşıtlığı üzerinden Hristiyan devletlerle ittifak kurduğu bunun sonucunda Osmanlı topraklarına saldırarak bu devletin Avrupa’da ilerleyişine mani olduğu ve temelde gaza girişimine engel olduğunu gerekçe göstererek, dört Sünni mezhep ulemasından fetvalar alarak 1444’de Karaman topraklarına saldırmıştır.

Bu tebliğde Osmanlı devletiyle Karamanoğulları arasındaki Anadolu rekabeti için Sultan II. Murad’ın dört Sünni mezhep ulemasından almış olduğu fetvalar; gerekçe, söylem ve sonuç bakımından irdelenerek bunların tarihi süreci nasıl etkilediği üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, Karamanlı, Fetva, II. Murad, II. İbrahim Bey.

WOLFGANG AMADEUS MOZART'IN *SARAYDAN KIZ KAÇIRMA* OPERASININ MÜZİKAL ÖZELLİKLERİ VE DÜŞÜNSEL ARKA PLANI

Dr. Öğr. Üyesi Bertan RONA
Giresun Üniversitesi
bertanrona@gmail.com

ÖZET

Klasik çoksesli müziğin en karakteristik temsilcisi olan ve 1756-1791 yılları arasında yaşayan Avusturyalı besteci Wolfgang Amadeus Mozart'ın 1782 tarihli *Saraydan Kız Kaçırma* (*Die Entführung aus dem Serail*) operası, içerdiği müzikal özellikler ve sergilediği düşünsel arka plan bakımından, bestecinin sanatı ve dünya görüşü ile ilgili önemli ipuçları sunmaktadır. Yirmi altı yaşındayken bestelediği bu eser, Mozart'ın yedi repertuar operası arasında Almanca olan iki tanesinden biri olduğu için ayrıca değer taşır. Doğum yeri olan Salzburg ve çevresindeki yüzlerce yıllık müzik birikimini bizzat babasından öğrenmiş olan besteciye önceleyen geleneğin getirdiği temel teknik, stil, konvansiyon ve protokoller, *Saraydan Kız Kaçırma* operasında çok açık bir biçimde kendilerini gösterdikleri gibi; Türkler üzerine olan ve finalde “Selim Paşa” karakterinin şahsında Türkler'in zarafet, bağışlayıcılık ve olgunluklarını ifade eden bir librettouyu tercih etmesi de Mozart'ın (Avrupa'da modernite olgusunun en güçlü biçimde yaşandığı yıllarda) tam olarak “anti-oryantalist” denilemese bile “Türk dostu” denilebilecek yaklaşımını ortaya koymaktadır. Eserin henüz uvertüründen itibaren elindeki araçlarla Türk ve özellikle de mehter müziğini imite etmeye çalışan besteci, II. Viyana Kuşatması'nın üzerinden daha yüz yıl bile geçmemişken, çocukların “Türk umacı” masallarıyla korkutulduğu Viyana'da böyle bir eseri yazıp sahneleyerek önemli bir kişisel risk de almıştır. Bu çalışmanın amacı, *Saraydan Kız Kaçırma* operasında gözlenen müzikal özellikleri, bestecisi Mozart'ı teşmil edecek şekilde incelemek ve eserin dramatik yapısından yola çıkarak bestecinin düşünce dünyasını daha yakından tanımaktır. Çalışma, yorumlayıcı yaklaşımdan hareketle nitel bir yöntem kullanmakta ve doğrudan partitür ile librettouya odaklanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mozart, Opera, Türkler, Oryantalizm, Modernite.

RAFAELLO’NUN BİR TABLOSUNDAN HAREKETLE SEMAVİ DİNLERİN İNSAN VE ENSTRÜMAN SESLERİNE BAKIŞI ÜZERİNE BAZI DÜŞÜNCELER

Dr. Öğr. Üyesi Bertan RONA
Giresun Üniversitesi
bertanrona@gmail.com

ÖZET

Rönesans sanatının en büyük isimlerinden olan İtalyan ressam Rafaello’nun (1483-1520) *Santa Cecilia Vecd Esnasında* (1514) adlı tablosu, Bologna’daki Pinacoteca Nazionale’de bulunmaktadır. Tablo, ayakları altında parçalanmış enstrümanlarla beraber Katolik din büyüklerini ve gökyüzünde ellerindeki bir kitaba bakarak şarkı söyleyen melekleri betimlemektedir. Bu hâliyle, kültürel bir üretim olan çalgılara karşı natürel bir miras olarak kabul edilen insan sesinin yüceltildiği çok daha geniş bir ikonografinin ve kavramsal çerçevenin parçasıdır. Söz konusu çerçevenin içine nefesin ve ruhun uçuculuğundan sesin sözle ilişkisine, birer iç ses olarak vahiy ve vicdandan Tanrı’ya araçsız ulaşmaya kadar pek çok konu başlığı girmektedir. Bu çalışma, Rafaello’nun ölümsüz eserinden yola çıkarak, insan ve enstrüman sesleri arasında tanımlanan ikili karşı-olumun (binary opposition) izlerini, “semavi dinler” olarak adlandırılan Yahudilik, Hristiyanlık ve İslamiyet üzerinden sürmeye çalışmakta ve bunu yaparken ağırlıklı olarak dinler tarihi, teoloji ve felsefenin verilerini göz önünde bulundurmaktadır. Çalışmanın yöntemi, görsel metin odaklı yorum, daha açık bir ifadeyle ikonolojidir.

Anahtar Kelimeler: İnsan sesi, Enstrüman sesi, Rafaello, İkonoloji, Dinler tarihi.

MİTAT ENÇ'İN EDEBİ ESERLERİNDE İLAÇ, ECZANE, ECZACI VE ECZACILIK UYGULAMALARI

Öğ. Gör. Dr. Gülsün NAKİBOĞLU
İstanbul Teknik Üniversitesi,
nakiboglu@itu.edu.tr

ÖZET

1909'da Gaziantep'te doğan MitatEnç çocukluk ve ilk gençlik yıllarını memleketi Gaziantep'te geçirir. Enç, İstanbul Erkek Lisesi'ndeki öğrenim hayatını İstanbul Hukuk Fakültesi'nde sürdürmeye karar verir. Hukuk Fakültesi'nin ilk öğretim yılında beklenmeyen şekilde çocukluktan beri devam eden göz rahatsızlığının ilerlemesine bağlı olarak gözlerini kaybeder. Viyana'da gördüğü tedavi de işe yaramayan Enç, Hukuk Fakültesi'nden ayrılıp memleketi Gaziantep'e döner. Köşesine çekilip hayata küsmektense eğitimi sürdürmeye ve kendisine özürli çocuklara yardımcı olacak bir hayat yolu çizmeye karar vererek Viyana Yüksek Pedagoji Enstitüsü'nde özürli çocuklara eğitim vermek için aldığı derslerle ön lisansını tamamlayıp ardından da Amerika'da lisans, yüksek lisans ve doktora öğrenimi başarıyla nihayetlendirerek yurda döner. Öğrenim gördüğü alan başta olmak üzere yurda önemli hizmetleri olan Enç pek çok akademik ve idari faaliyetlerde bulunur. Altı Nokta Körler Derneği'nin de kurucusu olan MitatEnç hastalığı sebebiyle henüz çocukluk çağında ilaçlarla tanışmıştır. Memleketi Gaziantep'teki çocukluk yıllarını anlattığı ve Antep Harbi yıllarındaki şehir hayatı ve halk kültürü hakkında önemli bilgiler içeren deneme türündeki *Selamlık Sohbetleri*'nde Cumhuriyet'in hemen öncesinde Antep halkı arasındaki yaygın halk hekimliği uygulamaları hakkında detaylı ve önemli bilgiler yer almaktadır. Bu dönemde halk arasında yaygın hastalıklar ve bu hastalıkları tedavi etmek üzere kullanılan bitkisel ilaçlara da eserde yer yer değinilmektedir. Bu bilgiler özellikle dönem incelemeleri yapan araştırmacılar başta olmak üzere şehir kültürü üzerine çalışan araştırmacılara katkı sağlayacak mahiyettedir. Enç'in otobiyografik romanı *Bitmeyen Gece*'de modern tıbbî tedavi yöntemleri ve yeni nesil ilaçlar ve bu ilaçların hasta üzerindeki yan etkilerinin ilginç ve detaylı betimlemeleriyle karşılaşmak mümkündür. Bu ilaçlardan birisi Atropa Belladonna (güzelavrat otu) adıyla bilinen bitkiden elde edilen ve göz hekimleri tarafından sıklıkla antikolinerjik etkisi sebebiyle kullanılan atropin'in yüksek dozlarda sebep olduğu atropin zehirlenmesi tablosunun hastada nasıl belirtiler ortaya çıkarabildiğini, hastanın hissettiklerini uzun uzun ve edebî bir üslupla anlatması sebebiyle Türk ve dünya edebiyatında çok özel ve istisnai bir eserdir. Peyami Safa'nın kendi hastalığından yola çıkarak kurguladığı hastane günlerini şaşırtıcı ve çarpıcı bir gerçeklikte anlattığı romanı Dokuzuncu Hariciye Koğuşu'nda gerçeklik yaşanmışlığın gücünden gelmektedir. Benzeri şekilde MitatEnç'in eseri de özel bir hastalık tablosunun istisnai ve gerçekçi anlatımını yalın üslubuyla eserine edebî bir şekilde taşımasıyla özeldir. *Uzun Çarşının Uluları* adlı deneme kitabındaysa Osmanlı'nın son dönemindeki bir eczacı ve eczane hakkında ayrı bir hikâye bulunmakta olup bu hikâye eczacılık deontolojisi çalışmalarına da katkı sağlayabilecektir. Hikâyede kurgulanan eczacının ve eczanenin onun çocukluk anılarından izler taşıdığı anlaşılmaktadır. Hayatı boyunca hastalık, ilaç, eczane ve eczacılarla yakından temas hâlinde bulunmuş Enç'in eserlerinde konuya dair hazırlanan bu bildiri bir ilk olma özelliği taşımaktadır. MitatEnç'in edebî eserleri birer tarihî vesika özelliği taşımasının yanı sıra edebiyatın ve edebî eserlerin insan hayatına dair en istisnai durumları en çarpıcı şekilde nasıl ortaya çıkararak başka insanlara taşıyabildiğini, başka insanların acılarını, dertlerini paylaşmaya yardımcı olabildiğini ve böylece insanların birbirlerini anlamasına katkı sağladığını, insanları birer tıbbî istatistik veri olmanın dışına taşıyabilme gücünü göstermesi açısından önem arz etmektedir. Bu çalışma eczacılık ve edebiyatın buluştuğu noktayı yazarın eserlerinden hareketle göstermeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: MitatEnç, ilaç, atropin, eczane, eczacı, roman, deneme, hikâye, halk hekimliği

ÇOCUKLARDA YUTULAN YABANCI CİSİMLERİ ATİPİK MİGRASYONU

Dr. Öğr. Üyesi Burhan BEGER
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi,
burhanbeger@gotmail.com

ÖZET

Çocukluk çağında sindirim sistemine ağız yoluyla yabancı cisim alınması önemli bir sağlık sorunudur. Yabancı cisim yutulması, her yaşta görülebilmekle birlikte, çevresindeki cisimleri ağızlarına götürerek tanıma eğiliminde olan altı ay-altı yaş arasındaki çocuklarda daha sık görülmektedir. Ağız yoluyla alınan yabancı cisimler solunum yoluna ve sindirim sistemine kaçarak ciddi morbidite ve mortaliteye neden olmaktadır. Çocuklarda en sık yutulan yabancı cisimler metal para, oyuncak ve pillerdir. Yumuşak uçlu yabancı cisimler sorun oluşturmazken, keskin kenarlı olanlar ciddi sorunlara yol açmaktadır. Yabancı cisimlerin çoğu (%90) sindirim kanalını rahatlıkla geçerken, %10'u sindirim sisteminin anatomik darlık bölgelerinde takılabilmektedir. Özefagusun üst, orta ve alt darlıkları, pilor, ileoçekal valv anatomik darlık bölgeleridir ve sıklıkla yabancı cisimler bu bölgelerde takılabilmektedir. Endoskopik müdahalelerde olan gelişmelerle yabancı cisimlerin cerrahi olmayan yöntemlerle çıkarılmasını sağlamıştır. %1' den az hastada cerrahi girişim ihtiyacı olmaktadır. Nadiren yutulan yabancı cisimler anatomik anomalilerle ilişkili olarak sindirim sisteminin beklenmeyen bölgelerine yerleşebilmektedir. Bu çalışmada; çocuk hastalarda yutulan yabancı cisimlerin atipik migrasyonunda altta yatan olası nedenler ve ayrıca bu durumun tanı ve tedavi yöntemleri tartışılacaktır.

Anahtar kelimeler: çocuk, yabancı cisim, sindirim sistemi

KLASİK TÜRK MUSİKİSİNİN “İSTANBUL MÜZİĞİ” OLARAK ADLANDIRILMASINA DAİR ELEŞTİREL BİR YAKLAŞIM

Dr. Öğr. Üyesi Bertan RONA
Giresun Üniversitesi
bertanrona@gmail.com

ÖZET

“Klasik Türk Musikîsi” ifadesi, her ne kadar günümüzde yaygın biçimde kabul edilen bir adlandırma olarak görülebilirse de söz konusu müzik kültürüne farklı isim ve sıfatların verilebildiği, bir vak’adır. Bu isim ve sıfatları zikretmek gerektiğinde ise “Klasik” ve “Türk”ün yanı sıra “Osmanlı (Müziği)”, “Şark (Müziği)” ve “Sanat (Müziği)” tabirlerinin öne çıktığı söylenebilir. Bununla birlikte son yıllarda belli çevre ve mahfiller arasında Klasik Türk Musikîsi için giderek artan bir sıklıkla “İstanbul Müziği” nitelemesinin kullanıldığı gözlenmektedir. Adlandırmadaki bu tercih; “şehir”, “standartlaşma”, “imparatorluk” ve “serbest pazar” kavramlarının tedkiki ile birlikte müzikal-teknik, sosyo-ekonomik, siyasal, tarihsel ve etnik yönden de ispat edilmeye muhtaçtır. Bu kanıtlama sürecinde ise Klasik Türk Musikîsi’nin ne olduğu ile birlikte ne olmadığının da net bir biçimde ortaya konması gerekir. Zira tanımlamak, sınırlamak demektir ancak dışarıda bırakılan unsurların açık ve seçik (*clara et distincta*) bir biçimde anlaşılabilmesi, belirlenim ve dolayimleri sınırlandırarak tespit etmek kadar önemlidir. Bu çalışma, “İstanbul Müziği” adlandırmasının neden tercih edilemeyeceğini “Osmanlı”, “Şark” ve “Sanat” isimleri/sıfatlarını kapsayan bir değerlendirmeyi de içerecek biçimde göstermeyi denemekte ve en doğru adlandırma olarak öne sürdüğü “Klasik Türk Musikîsi” ifadesinin sağlam ve geçerli dayanaklarını nihai olarak ortaya koymayı amaçlamaktadır. Çalışmanın yöntemsel yaklaşımı, başlıgından da anlaşılabilceği gibi eleştirel yaklaşımdır.

Anahtar Kelimeler: Klasik Türk Musikîsi, İstanbul Müziği, Sanat Müziği, Klasik.

DİNİ BAYRAM GELENİKLERİNİN KİŞİLERARASI İLETİŞİME YANSIMALARI

Doç. Dr.Gülsüm ÇALIŞIR

Gümüşhane Üniversitesi ,gulsumcalisir@yahoo.com

Aleyna Makbule ÜNAL

Gümüşhane Üniversitesi ,unal.aleynamakbule@gmail.com

Arş. Gör .Tuğçe AYDOĞAN KILIÇ

Gümüşhane Üniversitesi ,tugceaydogan@gumushane.edu.tr

ÖZET

Türkiye’de “Ramazan Bayramı” ve “Kurban Bayramı” olmak üzere iki dini bayram bulunmaktadır. Hicri takvime göre iki ay ara ile önce Ramazan Bayramı, sonrasında da Kurban Bayramı kutlanmaktadır. Toplumu bir araya getirici görev üstlenen bu bayramlardabirlik, beraberlik ve yakınlık had safhada yaşanırken; kaynaşmak, paylaşmak ve yardımlaşmak duyguları dayoğun şekilde hissedilmektedir.

Toplumumuzda bayram öncesinde yemeklerin hazırlanması, temizliklerin yapılması, bayram alışverişlerine çıkılması gibi gelenekler yer almaktadır. Bayram günlerinde ise erkekler sabah namazına gitmekte, ev halkı “bayramlık” diye tabir edilen yeni kıyafetlerini giyerek hayatta olan büyüklerini ziyaret etmekte, vefat eden yakınları için de kabir ziyaretinde bulunmaktadır. Çocuklar el öpüp, bayramlaştığı büyüklerinden aldığı harçlıkları sayarken, büyükler bir arada olmanın sevinciyle sohbetetmektedir. Bunun gibi bayram ritüelleri geçmişten günümüze ulaşmış geleneklerimiz arasında bulunmaktadır. Bugün ise değişen zaman ve yaşam biçimleri nedeniyle bayramlara yüklenen anlamlar da değişmiştir. Günümüzde özellikle orta yaş ve üstü grubunda yaşayanlar tarafından söz konusu değişim sıklıkla dile getirilmektedir.

Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramı; dini ve milli duyguların yitirilmemesi, birlik ve beraberliğin her daim sağlanması ve ortak bir paydada buluşulması gibi birçok yönden toplumu beslemektedir. Dini anlamda bayramların mahiyetini açıklayan bilgiler literatürde sıkça yer alırken, bu bayramların kişilerarası iletişime yansımalarını inceleyen bir çalışmayarastlanılmamıştır. Dini bayram geleneklerinin kişilerarası iletişime ne şekilde yansıdığını araştırmak, bu araştırmmanın amacını oluşturmaktadır. Bu amaca ulaşabilmek için de dini bayramların önemi, bayram gelenekleri, ritüelleri ve değişen yönleri kavramsal bir çerçevede literatür taraması yapılarak incelenmiştir.

Çalışmanın yöntem bölümünde ise farklı yaş gruplarından oluşan10 kadın ve 10 erkek olmak üzere toplam 20 kişi ile yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerden elde edilen bilgilere göre, değişen zaman ve koşullarla birlikte yaşam biçimlerinde meydana gelen değişimlerin bayrama ve bayram geleneklerine olan bakış açısını farklılaştırdığı bilgisine ulaşılmıştır.Yaşı belli bir ortalamanın üzerinde olan katılımcılar için bayram; bir araya gelip, kaynaşma-konuşma ortamının yaratıldığı, paylaşma duygularının ön plana çıktığı, çocukların sevindirildiği, büyük aile olmanın önemine vurgu yapıldığı bir kavram olarak görülürken, daha genç katılımcılar için ise bayram; tatil anlamına gelmektedir. Böylelikle bayramlar söz konusu olduğunda, zamanla kişilerin birbirleriyle olan paylaşımlarında değişimlerin ortaya çıktığı görülmektedir. Bu bağlamdabayram geleneklerinin kişilerarası iletişime yansımalarında değişen zamanla birlikte farklılıklar olduğunu söylemek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Dini Bayramlar, Ramazan Bayramı, Kurban Bayramı, Bayram Gelenekleri, Kişilerarası İletişim.

REFLECTIONS OF RELIGIOUS FESTIVAL CUSTOMS ON INTERPERSONAL COMMUNICATION**ABSTRACT**

In Turkey there are two religious festivals as "Ramadan Feast" and "Sacrifice Feast". According to the Hijri calendar, in two months interval the Ramadan Feast is celebrated first and the Sacrifice Feast is celebrated afterwards. While unity, solidarity and closeness are experienced in these feasts, which have task of bringing society together; the feelings of integration, sharing and helping is felt intensely.

In our society, there are traditions such as preparation of meals, making cleanings, going for festive shopping before the feast. On feasts, men go to the morning prayer, the people of the house visit the elderly by wearing their new clothes called "holiday clothes" and they visit the grave for their deceased relatives. As the children kiss the hand and count the allowances they took from their adults, the elders chat each other with the joy of being together. The rituals of the feast like these are among our traditions that have reached the present day. Today, the meanings of the feasts have changed due to the changing times and new lifestyles. Today, people who are especially in the middle age and above mention the said change often.

Ramadan Feast and Sacrifice Feast; reinforce the society in terms of not losing religious and national sentiments, providing the unity and solidarity of the people and meet on a common ground. While the works, describing the nature of the religious ceremonial occasions is frequently available in the literature, no any study has been found that examines reflections of these festivals on the interpersonal communication. It is the purpose of this research to investigate how religious festival traditions reflect on interpersonal communication. In order to reach this aim, the importance of religious festivals, feast traditions, rituals and changing aspects have been analysed by searching the literature in a conceptual framework.

In method section, semi-structured interviews with a total of 20 people (10 women and 10 men) who are in different age groups were held. The findings, acquired from interviews, suggest that points of view about festivals and festival customs differed due to the changes in lifestyles along with changing time conditions. For the participants whose age are more than average and above, festival means opportunity of gathering, chatting, feelings of sharing and making children happy, showing importance of being a big family while for the younger participants festivals just means holiday. Thus, when festivals are concerned, it seems that sharing of people with each other has changed in the course time. In this context, it is possible to say that the reflections of the festival traditions on the interpersonal communication differ with the changing time.

Keywords: Religious Holidays, Ramadan Feast, Sacrifice Feast, Feast Traditions, Interpersonal Communication.

HALKLA İLİŞKİLER UYGULAMASI OLARAK MARKALARIN SOSYAL MEDYAYI KULLANIM ŞEKKİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Doç. Dr.Gülsüm ÇALIŞIR

Gümüşhane Üniversitesi ,gulsumcalisir@yahoo.com

Aleyna Makbule ÜNAL

Gümüşhane Üniversitesi ,unal.aleynamakbule@gmail.com

Arş. Gör .Tuğçe AYDOĞAN KILIÇ

Gümüşhane Üniversitesi ,tugceaydogan@gumushane.edu.tr

ÖZET

Geçmişte insanlar ve markalar arasındaki iletişim süreci radyo, televizyon gibi geleneksel medya araçları ile yürütülmekteydi. Dinleyici veya izleyiciye yorum yapma hakkı sunmayan bu araçlar karşısında, onların düşüncelerini kurumlara fısıldayan sadece halkla ilişkiler birimiydi. Elektronik medyanın insan hayatına girmesiyle birlikte, marka iletişimi de yeni bir boyut kazanmıştır. Özellikle iletişim ve etkileşim fırsatı tanıyan bu medya ortamında, marka ve hedef kitle arasındaki kurulan köprü görevini de halkla ilişkiler faaliyetleri üstlenmektedir.

Müşteri memnuniyeti ve markaya bağlılık yaratabilmek adına uzun dönemli bir etki sürecine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu noktada halkla ilişkiler faaliyetlerinden destek alınmaktadır. Temelde marka ve hedef kitle arasındaki bağı, halkla ilişkiler biriminin oluşturduğunu söylemek mümkündür. Çünkü markalar, sosyal medya ağları aracılığıyla hedef kitle gruplarının düşüncelerini öğrenebilmek, bu düşüncelere yön veren etmenleri tespit edebilmek, sonrasında bu düşünceleri istedik yönde değiştirebilmek ve bu grupların tüketim tercihini etkileyebilmek noktasında halkla ilişkiler alanından yardım almaktadır. Yeni iletişim çağında, tek bir araca bağlı kalmaksızın bugün iletişimde yer alan araçları kullanarak, ilişki kurmak ve etkileşim yaratmak halkla ilişkilerin bir görevidir. Bu araçlardan biri olan elektronik medya içerisindeki sosyal medya platformu da halkla ilişkilerin etkin alanları içerisinde bulunmaktadır.

Bu bilgidan yola çıkarak, markaların sosyal medya hesaplarındaki varlığını ve hareketlerini birden çok yönüyle incelemek, bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Bu amaca ulaşabilmek için de marka ve hedef kitle arasındaki ilişki ve bu ilişkiye sosyal medya ağlarının etkisi, kavramsal bir çerçevede literatür taraması yapılarak incelenmiştir. Çalışmanın yöntem bölümünde ise 10 Türk gıda markasının sahip olduğu sosyal medya hesapları, bu hesapların takipçi ve paylaşım sayıları, paylaşımların içeriği, marka tarafından düzenlenen etkinlikler ve yarışmalar, hedef kitleyle interaktif iletişim süreci oluşturma düzeyi gibi tematik başlıklar, içerik analizi yöntemiyle araştırılmıştır. Analiz edilen Aroma İçecek, Ülker Bisküvi, Eti, Doğuş Çay, Torku, Panda, Şölen, Pınar, Nuh'un Ankara Makarnası, Banvit isimli şirketler; adı geçen başlıklara göre mercek altına alınmıştır. Böylelikle yeni iletişim çağındaki değişim ve dönüşümlerin halkla ilişkiler uygulamalarında ne şekilde vücut bulduğu, markaların sosyal medya ağlarını kullanımı arasında ne tür benzerlik ya da farklılıklar olduğu ve bu kullanımın hedef kitleyle olan iletişime etki yönüne dair bir fotoğraf ortaya konulmaya çalışılmıştır. Sonuç olarak bu çalışmada markaların halkla ilişkiler uygulaması olarak sosyal medya ağlarını, iki yönlü iletişim yönetimine uygun şekilde kullandıkları bilgisine ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Marka, Sosyal Medya, Halkla İlişkiler, Müşteri Memnuniyeti, Hedef Kitle.

A RESEARCH ON PATTERNS OF SOCIAL MEDIA USAGE OF BRANDS AS A PUBLIC RELATIONS PRACTICE

“The brand is no longer about what we tell the consumers, but what they tell each other.”

Scott Cook

ABSTRACT

In the past, the communication process between people and brands was carried out with traditional media tools such as radio and television. Against those tools which never allow any feedback from audience and spectator, only public relations unit used to whisper their thoughts to organisations. Brand communications gained a new dimension with the entrance of electronic media into human life. Particularly in this media environment which suggest the opportunity of communication and interaction, public relations activities function as a bridge between the brand and the target group.

A long-lasting impact process is needed to create customer satisfaction and brand loyalty. At this point, it is taken support from public relations activities. It is possible to say that the tie between the brand and the target group is mainly formed by public relations unit. Because brands receive help from the field of public relations so as to know the thoughts of target groups by means of social media networks, to identify the factors that shape their ideas, and then change their thoughts in the direction which the organisation would like and influence their consumption preferences. In the new age of communication, it is a duty of public relations to establish relationships and create interactions by using today's communication tools, without being bound by a single medium. The social media platform which is one of these tools in electronic media, is also within the active areas of the public relations.

This work aims to explore the existence and operations of brands in social media accounts in a multi directional way. In order to reach this aim, the relationship between the brand and the target audience and the effect of the social media networks have been examined through a literature research in a conceptual framework.

In the method section of the study, the thematic headings such as social media accounts, which have 10 Turkish food brands, followers and share numbers of these accounts, content of shares, events and competitions organized by brand, level of creating interactive communication process with target audience were explored by content analysis method. Beverage with Aroma which analyzed, Ulker biscuit, Eti, Dogus Tea, Torku, Panda, Solen, Pınar, Noah's Ankara Macaroni, companies named Banvit; has been examined according to the titles mentioned. In this way, it is tried to find out what kind of changes and transformations in the new communication age has shaped public relations practices, what kind of similarities or differences exist in the social media usage among brands and how these usages of social media networks affect the relationship with the target audience. In conclusion, the findings suggest that brands use social media networks as a public relations practice in accordance with the two-way communication management.

Keywords: Brand, Social Media, Public Relations, Customer Satisfaction, Target Audience.

TEMELCİLİĞE YAPILAN KEYFİLİK İTİRAZI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Arş. Gör. Asım DİLMAÇÜNAL

Bingöl Üniversitesi

adilmacunal@bingol.edu.tr

ÖZET

S öznesinin, p gibi bir önermeyi bildiği yönündeki iddiasına itiraz “Nasıl Biliyorsun?” sorusu ile gerçekleşir. Bu soru karşısında muhtemel bir cevap, Aristotelesçi bir yorumlan *nedenler* aracılığıyla olur. Bundan dolayı bilgi ile nedenler arasında sıkı bir bağ olduğu kabul edilir. S 'nin, p 'yi bildiğine dair iddiasına, q , r , s nedenleri-*inançlar*- destek sağlar. Ancak her nedenin, nedenlerle- q , r , s vb.- desteklenmesi, gerekli midir? Şüphesiz her neden için yeni bir neden arayışında bulunmak, sonsuz bir gerilemeye işaret eder: “ p için p_1 , p_1 için p_2 , p_2 için p_3 ...” Böyle bir durumda gerilemenin bir noktada son bulup bulmayacağı, başka bir deyişle dizgenin ne tür bir yapıya sahip olacağı sorundur. Bu tehlike karşısında üç olası cevap bulunur: (1) Nedenler sonsuza kadar uzayabilir, (2) nedenler sonsuza kadar uzamaz, aksine bir temelde son bulur ve (3) bir neden birden fazla kullanılabilir. “Nasıl Biliyorsun?” sorusu ile başlayan yukarıdaki talebin nasıl karşılanacağı çağdaş epistemolojide “Gerileme (regress) Problemi” olarak bilinir.

Temelciliğe (foundationalism) karşılık gelen (2) seçeneğine göre, her nedenin desteklenmesi gerekmez; çünkü gerileme, başta yer alan bir temel inançta son bulur. Temelcilik, temel kabul edilen bazı inançlar vasıtasıyla gerileme tehlikesinin üstesinden gelinebileceğine vurgu yapar. Başlangıçta yer alan temel inançlar, diğer inançlara-başka nedenlere- gereksinim duymaz. Bu nokta üzerinden temelciliğe, literatürde “keyfilik (arbitrariness) itirazı” olarak bilinen bir karşı çıkış yapılır. Keyfilik itirazı kısaca şöyle tarif edilebilir: Birbiri ile çelişen ancak varılmak istenen sonuç ile tutarlı olabilecek herhangi iki inançtan birinin temel inanç olarak tercih edilmesini sağlayacak bir neden yoktur. O zaman bu inançlardan herhangi birinin temel inanç olarak seçilmesi tamamen keyfi bir seçimdir. Her ne kadar temelciliğe karşı böyle bir eleştiri yapılsa da, bu çalışmada, yapılan söz konusu itirazının zayıf olduğu, temelciliğin merkezi iddialarına herhangi bir tehdit oluşturmadığı savunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Gerileme Problemi, Temelcilik, Keyfilik İtirazı, Neden

ŞİİRİN VE İNTİHARIN KIYISINDA... BİR SANAT OTOPSİSİ / NİLGÜN MARMARA

Doç. Dr. Fatih ARSLAN

Fırat Üniversitesi
farslan@firat.edu.tr

ÖZET

İnsan okuduklarının sonucudur. Türk şiir geleneğinin kadın yazarlara çok da sıcak bakmadığı bir sanat eyleminde Nilgün Marmara biraz da popüler kültürün etkisiyle hayatı, şiir kimliğinin önüne geçmiş bir sanatçıdır. Yaşadıkları, okudukları, etkilendikleri ve etkiledikleri psikanalist bir yaklaşımla daha somut çıkarımlara taşınabilir. Mutlaka Nilgün Marmara bunların ve hayatın sonudur. Sonlanmış bir hayatın eşige yavaş yavaş taşıyan adımları bir kadın kimliğinde çelişkinin, boğuntunun bütün yönlerini yaşamak zorunda bırakılmıştır. Çifte soyutluluk ister istemez nihai bir zaman çağırmaktadır. Puslu, belirsiz temsil değerleri, nesneler şiiri adım adım intihara taşımış, şair de bunu eşlik etmiştir. Nilgün Marmara son yüzyıl Türk şiirinde yazma değerlerinin ötesinde bir anlam, anlamsızlık taşır. Kısacık yazdıkları etki alanı açık bir coğrafya için önemli sayılabilecek saptamalar taşımaktadır. Bunalı, mani depresif durum içimizde bulunduğumuz zamanları bir ucundan yakarken farklı yaşanmışlıklar neticesinde bir kadın ruhunun asra teslim olan yapısı yaşatmaktan çok bunalım ve ölümü çağırmıştır. Türk şiirinde bu soyut sesi maalesef ciddiye alanlardan birisi de Nilgün Marmara'dır. Çıkmazlarını daha da çıkmaz yokuşlara sürmesi, etkisinde kaldığı yazarları içselleştirmesi onun şiirini en nihai insan protestosu olan ölüme taşımıştır. Ölümü yazmak yerine ölümlle yazılmak bir ruh hafifletmesini en basit ifadesiyle müphemleştirmiştir. Türk şiirinin ölümlle yüzleşen, hesaplaşan onlarca mısraı onunla bir anlam otopsisine yaklaşmıştır.

Anahtar Sözcükler: Nilgün Marmara, şiir, ölüm, intihar.

TIPTA UZMANLIK BÖLÜM TERCİHİNİN BULANIK TOPSIS İLE BELİRLENMESİ

Arş. Gör. Selen AVCI

Kocaeli Üniversitesi, selen.avci@kocaeli.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Atakan ALKAN

Kocaeli Üniversitesi, aalkan@kocaeli.edu.tr

Sevil Günel

Kocaeli Üniversitesi, sevilg7@gmail.com

Prof. Dr. Zerrin ALADAĞ

Kocaeli Üniversitesi, zaladag@kocaeli.edu.tr

ÖZET

Karar verme, insanın yaşamı boyunca hemen her dönemde karşı karşıya olduğu ve sonuçlarından etkilendiği bir süreçtir. Karar sürecinde belirsiz ve kesin olmayan durumlar söz konusu olduğunda karar verme güçleşmektedir. Bu durumda bulanık küme teorisi karar verme sürecine dâhil edilerek daha etkin kararlara ulaşmak mümkündür. Bulanık TOPSIS yöntemi, birden fazla karar vericinin alternatifleri, belirsizlik altında ve çok sayıda kritere göre değerlendirerek sıralamasını sağlayan çok ölçütlü karar verme yöntemlerinden birisidir. Bu yöntem, bulanık ortamlarda grup kararı vermede kullanılan, dilsel değişkenlerle yapılan değerlendirmelere üyelik fonksiyonu vererek sayısal hale getiren ve algoritması yardımıyla alternatifleri değerlendirme imkânı sunan bir karar aracıdır. Çalışmamızda, tıp fakültesinden yeni mezun pratisyen hekimlerin tıpta uzmanlık bölümlerindeki tercihlerini etkileyen kriterler Bulanık TOPSIS yöntemi ile belirlenmiştir. Çalışmada, Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesinden yeni mezun 5 pratisyen hekim tarafından literatürde yer alan çalışmalar ve uzman doktorların görüşleri referans alınarak tespit edilen en önemli 9 tercih ölçütü aracılığıyla 15 uzmanlık alanı seçeneği değerlendirilmiştir. Çok ölçütlü çözüm yöntemi olan Bulanık TOPSIS ile önem düzeyine göre sıralanmış uzmanlık alan seçenekleri sonucuna ulaşılmış ve karar probleminde en etkili ölçütler tespit edilerek yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Karar Verme, Bulanık TOPSIS, Tıpta Uzmanlık

BİR İŞLETMEDE FARKLI HİZMET SEVİYELERİ İÇİN EMNİYET STOĞU MİKTARLARININ BELİRLENMESİ

Arş. Gör. Selen AVCI

Kocaeli Üniversitesi, selen.avci@kocaeli.edu.tr

Arş. Gör. Çağın KARABIÇAK

Kocaeli Üniversitesi, cagink@kocaeli.edu.tr

Doç. Dr. Gülşen AKMAN

Kocaeli Üniversitesi, akmang@kocaeli.edu.tr

Prof. Dr. Zerrin ALADAĞ

Kocaeli Üniversitesi, zaladag@kocaeli.edu.tr

ÖZET

Günümüzün belirsiz ve rekabetçi koşullarında, işletmeler ayakta kalabilmek için yüksek düzeyde müşteri memnuniyeti sağlayarak sadık müşteriler edinmek durumundadır. Müşteri memnuniyeti için en önemli koşullardan biri, iyi bir müşteri hizmet düzeyine sahip olmak, diğer bir deyişle müşteri taleplerine zamanında ve talep edilen miktarda cevap verebilmektir. Bu nedenle işletmeler, üretim sürecinde oluşabilecek beklenmedik durumlara ve talepteki dalgalanmalara karşı kendilerini güvence altına almalıdır. Emniyet stoğu, firmaların talebin tahmin edileni aşması durumunda oluşan talebi karşılamak ve üretim sürecinin hatasız bir şekilde yürümesi için ellerinde tuttıkları ürün ve hammaddelerdir. Talep tahminlerindeki belirsizlik ve ürün yokluğu ile karşılaşılması için emniyet stoğu tutulur. Müşteri hizmet düzeyinin artırılması için stok miktarlarının artırılması gerekmektedir ancak bu durumda işletme çeşitli elde bulundurma maliyetlerine katlanmak durumunda kalacaktır. Bu iki zıt durum ancak etkin bir stok kontrolüyle dengelenebilir. Bu çalışmada, temizlik kağıdı sektöründe faaliyette bulunan bir işletmenin stok kalemleri için öncelikle ABC analizi yapılarak emniyet stoğu tutulması gereken stok kalemleri sınıflandırılmıştır. Devamında, sınıflandırılan stok kalemleri için farklı hizmet seviyeleri ve farklı termin süreleri için tutulması gereken emniyet stoğu miktarları ve yeniden sipariş noktaları hesaplanmış, yapılan sınıflandırma ile tercih edilmesi gereken hizmet seviyesi ilişkilendirilerek yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Emniyet Stoğu, Hizmet Seviyesi, Yeniden Sipariş Noktası

KOCAELİ İLİ KONUT SATIŞLARININ TAHMİNİ ve GÖÇ MİKTARLARI İLE İLİŞKİLENDİRİLMESİ

Arş. Gör. Selen AVCI

Kocaeli Üniversitesi, selen.avci@kocaeli.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Atakan ALKAN

Kocaeli Üniversitesi, aalkan@kocaeli.edu.tr

Cansu ARABACI

Kocaeli Üniversitesi, cansuarabaci16@gmail.com

Prof. Dr. Zerrin ALADAĞ

Kocaeli Üniversitesi, zaladag@kocaeli.edu.tr

ÖZET

Hızlı kentleşmenin sonucu olan hızlı nüfus artışına paralel olarak Marmara Bölgesinin önemli sanayi kentlerinden Kocaeli’de hayatlarını sürdürecek kişilerin konut ihtiyacı her geçen gün artmaktadır. Hızlanan nüfus artışının yanında, diğer ülke vatandaşlarının Türkiye’den konut sahibi olma isteği de konut satışlarındaki talebi artırmaktadır. Kocaeli’nin yoğun göç alan bir sanayi bölgesi olması bu konuda oldukça etkilidir. Gerek firmalar gerekse devlet işletmeleri, halkın ihtiyacını şehir planlama prensipleri ve teknik koşullarına uygun olarak karşılayabilmek için konut özelliklerine uygun satış stratejileri geliştirmek ve optimum fayda-maliyet dengesini sağlamak zorundadırlar. Demografik yapının ve nüfus artışının kabul edilebilir güven düzeyinde tahmin değerleri olarak ortaya konması, bu alandaki çalışmalarda altyapı oluşturması sebebiyle; önem arz etmektedir. Zaman serileri, belirli zaman aralıklarında bir değişkenin ardışık değerlerinin belirlenmesiyle oluşturulur. Regresyon analizi ise, bağımlı ve bağımsız değişkenler arasındaki ilişkiyi kullanarak gelecekte meydana gelecek olaylarla ilgili tahminler yapılmasına izin veren bir yöntemdir. Çalışmamızda, Türkiye İstatistik Kurumu’ndan alınan verilere dayanarak, Kocaeli ilinin 2013 ve 2017 yıllarındaki konut satış miktarı, çeşitli zaman serileri yöntemleri ve regresyon analizi ile hesaplanmıştır. Elde edilen sonuçlar birbirleriyle karşılaştırılmış ve kentin aldığı göç miktarına göre değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Konut Satışı, Talep Tahmini, Göç Miktarı

HİDROLİK SEKTÖRÜNDE SERMAYE BÜTÇELEMESİ UYGULAMASI

Arş. Gör. Selen AVCI

Kocaeli Üniversitesi, selen.avci@kocaeli.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Atakan ALKAN

Kocaeli Üniversitesi, aalkan@kocaeli.edu.tr

Cansu AYDIN

Kocaeli Üniversitesi, cansuaydin@gmail.com

Prof. Dr. Zerrin ALADAĞ

Kocaeli Üniversitesi, zaladag@kocaeli.edu.tr

ÖZET

Şirketler kâr marjlarını arttırmak ve hissedarları için daha fazla değer yaratmak amacıyla sermaye yatırımı yapmaktadır. Ayrıca, sermaye yatırımı ile yıllarda firmanın satış hacmini sürdürülebilmesi ve verimliliğini artırabilmesi için bir gerekliliktir. Bu çalışmada, yatırım fırsatlarının şirketler için uygun olup olmadığını inceleyen bir yöntem olan sermaye bütçeleme gerçekleştirilmiştir. Hidrolik eğitim setleri üreten bir şirket için, yeni bir yatırım projesinin stratejik yatırım süreci, sermaye bütçeleme yoluyla incelenmiştir. Belirlilik varsayımı altında; işin tahmini satış fiyatından, tahmini tamamlanma maliyeti ve satış gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış giderleri toplamından düşürülmesiyle elde edilen tutarı ifade eden “net gerçekleşebilir değer (NRV)”, bir yatırım projesinin net bugünkü değerini sıfıra eşitleyen diğer bir deyişle nakit girişlerinin bugünkü değerini nakit çıkışlarının bugünkü değerine eşitleyen iskonto oranı olarak tanımlanan “iç getiri oranı (IRR)” ve yatırımın sağlayacağı net nakit girişlerinin yatırım tutarını karşılayabilmesi için geçmesi gereken süre olan “geri ödeme süresi (Payback Period)” yöntemleri kullanılmıştır. Çalışmada, yatırım projesine devam edip etmeme kararı çeşitli analizler ile, risk oranları ve stratejik yönetim felsefesi dikkate alınarak değerlendirilmiş ve sonuçlar birbirleriyle karşılaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sermaye Yatırımları, Karar verme, Yatırım Analizi

BİR E-TİCARET FİRMASINDA SÜREÇ İYİLEŞTİRME UYGULAMASI

Arş. Gör. Selen AVCI

Kocaeli Üniversitesi, selen.avci@kocaeli.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Atakan ALKAN

Kocaeli Üniversitesi, aalkan@kocaeli.edu.tr

Erva BELHAN

Kocaeli Üniversitesi, belhanerva@gmail.com

Prof. Dr. Zerrin ALADAĞ

Kocaeli Üniversitesi, zaladag@kocaeli.edu.tr

ÖZET

İçinde bulunduğumuz dijital çağda internet, hayatımızın hemen her alanınayerleşmiş durumdadır. Tüketicilerin ve hizmet sağlayıcıların hızlı ve kullanımı basit olan bu aracı, ticari faaliyetlerde de kullanması kaçınılmaz hale gelmiştir. İnternet üzerinden yapılan alışverişlerin her geçen yıl yüksek oranlarla artması elektronik ticaret (e-ticaret) sektöründe yer alan firmalar ile bu sektördeki rekabeti de hızla arttırmıştır. Bu çalışmada, e-ticaret sektöründe önde gelen bir firmadamüşteri odaklı yaklaşım gereği sevkiyatları daha hızlı hale getirme amacıylasüreç iyileştirme yapılmıştır. Süreç iyileştirme, süreç işlem basamaklarında katma değer yaratmayan adımların tespit ve elimine edilmesidir. Süreç iyileştirme çalışmalarının temel amacı, çevrim süresini, mümkün olduğu ölçüde katma değer yaratan işlem basamaklarının toplam süresine yaklaştırabilmektir. Bu bağlamda, firmada teslimat ve aynı gün teslimat hızını artırma, satış hızına göre hızlı aksiyon alabilme gibi amaçlarla mevcut durum analiz edilmiş, ardından iş akış şeması oluşturularak depo bölümündeki fazla taşımalar tespit edilmiştir. Yalın üretim sistemlerinde istenmeyen bu durum için kök neden arayışı ile mevcut sisteme öneri getirilmiş ve önerilen durum için iş akış şeması yeniden çizilerek elde edilecek kazanımlar hesaplanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Süreç İyileştirme, Yalın Üretim, İş Akış Şeması

BİR ÜRETİM İŞLETMESİNDE DEMATEL VE TOPSİS YÖNTEMLERİ İLE AR-GE PROJELERİNİN SEÇİMİ

Arş. Gör. Ezgi GÜLER

İstanbul Okan Üniversitesi, ezgi.guler@okan.edu.tr

Arş. Gör. Selen AVCI

Kocaeli Üniversitesi, selen.avci@kocaeli.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Atakan ALKAN

Kocaeli Üniversitesi, aalkan@kocaeli.edu.tr

Prof. Dr. Zerrin ALADAĞ

Kocaeli Üniversitesi, zaladag@kocaeli.edu.tr

ÖZET

Ar-Ge projesi; bilim ve teknoloji alanında teknik bilgi birikimini geliştirmeyi sağlayan, var olan durumu, ekipmanı, süreci ya da ürün veya hizmeti iyileştirme çalışmalarını kapsayan projelerdir. Bu projeler, işletmenin büyüklüğü, pazar payı, proje kabiliyeti gibi çeşitli değişkenlere bağlı olarak ürün veya hizmet üretmek, varolan süreci desteklemek ve bu süreç sonunda ortaya çıkan ürünü ya da hizmeti geliştirmek amacıyla yapılmış olan ön tasarım çalışmalarıdır. Büyüklüğü fark etmeksizin işletmelerin hedeflerine ve stratejilerine uygun Ar-Ge projelerinin belirlenmesi ve mevcutta kısıtlı olarak bulunan kaynakların bu seçilen projelere aktarılabilmesi için alternatif projeler arasında bir öncelik sıralamasının yapılması gerekmektedir. Ar-Ge projelerinin seçim süreci ortaya konan kriterler ve alternatifler açısından çok kriterli karar verme tekniklerinin kullanımına uygun bir süreçtir.

Bu çalışmada imalat yapan bir KOBİ’de dönemlik 5 adet Ar-Ge projesinin önceliklendirilmesi ve seçimi için bir karar süreci, çok kriterli karar verme modeli olarak ele alınmıştır. İşletme yöneticileri ile yapılan görüşmeler ve literatürdeki değerlendirme kriterleri gözetilerek toplamda 16 kriter belirlenmiştir. Çok Kriterli Karar Verme tekniklerinden Dematel yöntemi kullanılarak kriterlerde elemeye gidilmiştir. Belirlenen eşik değerlerine göre 3 farklı kriter seti oluşturulmuştur. Kriterlerin ağırlıklandırılması ve alternatif projelerin seçim kararında Çok Kriterli Karar Verme yöntemleri kritik karar süreçleri için kullanılmaktadır. İşletme içerisinde projeleri değerlendirebilecek ve farklı birimlerde çalışan 5 karar vericiye anket uygulaması yapılmıştır. Anket verilerine dayanarak 3 farklı kriter seti için Çok Kriterli Karar Verme Tekniklerinden TOPSİS yöntemi kullanılmış ve alternatif Ar-Ge projeleri arasında bir öncelik sıralaması elde edilmiştir. Sıralama sonucu ile Ar-Ge projelerinin seçim ve önceliklendirme kararı ve hangi projelerin öncelikli olarak ele alınması gerektiği analiz edilmektedir. Elde edilen farklı sıralama sonuçlarına göre kriter bazlı incelemeler ve öneriler getirilmiştir. Ortaya konan karar sürecinin, seçimi ve önceliklendirmesi yapılacak Ar-Ge projeleri için işletme yöneticilerinin fikir birliğine yol gösterici olacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Proje Seçimi, Çok Kriterli Karar Verme, Dematel, TOPSİS

ROMATOİD ARTRİT HASTALARINDA BÖBREK FONKSİYONLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Saliha YILDIZ

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, salihacekici_34@hotmail.com

Prof. Dr. Mehmet SAYARLIOĞLU

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, mehmetsayarlioglu@omu.edu.tr

ÖZET

Romatoid artrit (RA) renal tutulum klinik olarak az görülse de, otopsi çalışmalarında renal tutulum seyrek değildir. Çalışmamızda İç Hastalıkları-Anabilim dalı Romatoloji Bilim dalı polikliniği tarafından takip edilen hastalarda subklinik nefropatinin insidans ve nedenlerini saptamayı amaçladık. Çalışmaya RA dışında belirgin başka bir hastalığı olmayan 39 hasta ve 49 sağlıklı gönüllü alındı. Hasta ve sağlıklı gönüllülerin tümünde, 24 saatlik idrarda ve kanda böbrek fonksiyon testlerine bakıldı. RA'li hastalardaki proteinüri ve {32 mikroglobulinüri (sırası ile %23, %5.12'a karşılık kontrol grubunda %12.24 ve 0, $p=0.034$, $p=0.048$) kontrol grubuna göre anlamlı olarak yüksek tespit edildi. Hastalar arasında izole tubuler disfonksiyon %2.56 olarak saptanırken glomerüler hasar %7.6 olarak belirlendi. Hasta grup içinde proteinürisi olan (mikroalbuminüri, proteinüri ve 02 mikroglobulinürisi olanların tümü: Hastaların %28.2'si) ve proteinürisi olmayanlar karşılaştırıldığında proteinüri grubunda total fosfor reabsorbsiyon oranı anlamlı düşük ve hematüri anlamlı yüksekti. Bu durum proteinüri hastalarda tubuler disfonksiyon olduğunu düşündürmektedir. Ayrıca proteinüri hastalardaki renal disfonksiyon ile hastalık aktivitesi ve ilaç kullanımı arasında istatistiksel bir bağlantı saptanmadı. Sonuç olarak, daha önce belirgin bir böbrek tutulumu veya böbreği etkileyecek herhangi bir hastalığı olmayan RA'li hastalarda renal disfonksiyonun sanılandan daha sık olduğunu saptamış bulunmaktayız. Bu sonuç RA hastalarında renal fonksiyonların belli aralıklar ile kontrol edilmesini gerektirmektedir.

Anahtar Kelime: Romatoid Artrit, Böbrek Fonksiyonları

EVALUATION OF KIDNEY FUNCTIONS IN RHEUMATOID ARTHRITIS PATIENTS

ABSTRACT

Renal involvement in rheumatoid arthritis (RA) is seen less clinically, but renal involvement in autopsy studies is not rare. In our study, we intended to detect the incidence and the reasons of the subclinical nephropathy in the patients, followed up by Internal Medicine Science Department Rheumatology Science policlinic. Forty-nine patients and 49 healthy volunteers who did not have any other significant disease except RA were included in the study. All patients and healthy volunteers were examined for renal function tests in 24-hour urine and blood. Proteinuria and {32 microglobulinuria in RA patients (23%, 5.12% respectively (12.24% and 0 in control group) $p = 0.034$, $p = 0.048$) were significantly higher than the control group. Isolated tubular dysfunction was detected in 2.56% of patients and the glomerular damage was determined as 7.6%. When the patient group with proteinuria (microalbuminuria, proteinuria and 02 microglobulinuria, 28.2% of all patients) were compared to patient group without proteinuria, total phosphorus reabsorption rate

was significantly low and hematuria was significantly higher in the proteinuria group. This suggests tubuler dysfunction in patients with proteinuria. There was also no statistically significant association between renal dysfunction and disease activity and drug use in proteinuria patients. As a result, we have found that renal dysfunction is more common in patients with RA, who did not have a significant renal involvement or any disease that will affect the kidney. This result requires that the renal function should be controlled at certain intervals in RA patients.

Key Words: Rheumatoid Arthritis, Kidney Functions

İNSAN SAĞLIĞI AÇISINDAN *Cyclospora cayetanensis* ÖNEMİ

Dilek KESKİN

Adnan Menderes Üniversitesi, dkeskin@adu.edu.tr

Prof.Dr. Sevil TOROGLU

Kahramanmaraş Sutcu Imam Üniversitesi

Mete KARABOYUN

Kahramanmaraş Sutcu Imam Üniversitesi

ÖZET

Egzotik ve nadir görülen tropikal hastalıklara maruz kalma riski, gıda arzının küreselleşmesine, artan taze gıda tüketimine ve artan seyahatlere paralel olarak artmıştır. Taze meyvelerin ve gelişmekte olan ülkelere elde edilen ürünlerin hızla taşınması, diğer bölgelerden gelen endemik parazitlerin sanayileşmiş ülkelere gelen tüketicilerle temas edebilme şansını arttırmıştır. *Cyclospora* enfeksiyonu (siklosporiasis) sulu ve bazen patlayıcı ishale neden olur. Kirlenmiş yiyecek veya su aldığınızda *Cyclospora* enfeksiyonuna neden olan tek hücreli parazit vücudunuza girebilir. Taze ürün, birçok *Cyclospora* enfeksiyonu olgusudur. İshal birçok şeyden kaynaklanabileceğinden dolayı, özel bir dışkı testi yapılmadıkça *Cyclospora* enfeksiyonunu teşhis etmek zor olabilir. *Cyclospora* enfeksiyonunun tedavisi antibiyotiktir. Gıda güvenliği önlemleri hastalığın önlenmesine yardımcı olabilir. *Cyclospora* ile enfekte olmuş bir kişi, paraziti dışkıdan geçirir. Bununla birlikte, diğer bazı gıda kaynaklı parazitlerin aksine, *Cyclospora* bağırsaktan geçtikten günler veya haftalar sonra bulaşıcı hale gelmez. Bu nedenle, enfeksiyonu direkt olarak tuvaleti kullandıktan sonra ellerini yeterince yıkamayan bir restoran çalışanı gibi *Cyclospora* ile enfekte olmuş bir kişiden almanız mümkün değildir. *Cyclospora* enfeksiyonu, su veya gıdadan, özellikle insan dışkısına maruz kalmış olabilecek meyve ve sebzelerden kaçınılarak önlenir. Daha önce *Cyclospora* ile enfekte olmuş kişiler tekrar enfekte olabilirler. *Cyclospora* enfeksiyonlarını önlemek için herhangi bir aşı bulunmamaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Cyclospora cayetanensis*, İnsan, Sağlık

SU KAYNAKLI BAKTERİYAL HASTALIKLARIN ÖNEMİ

Dilek KESKIN

Adnan Menderes Üniversitesi, dkeskin@adu.edu.tr

Prof.Dr. Sevil TOROGLU

Kahramanmaraş Sutcu Imam Üniversitesi

Mete KARABOYUN

Kahramanmaraş Sutcu Imam Üniversitesi

ÖZET

Su, birçok küçük parçacık ve mikroorganizmanın hareket etmesine olanak sağlar. Gelişmekte olan birçok ülke, su kaynaklı hastalıkları önlenmede yetersizdir. Yetersiz su filtrasyonu olan bölgelerde suyun çoğu, doğal silt ve yağlardan, insan atıklarına ve hayvan dışkısına kadar değişen parçacıklarla doldurulmaktadır. Bu parçacıklar, içme suyunun da dahil olduğu bir toplumun su sistemine sızarak enfeksiyonların kolayca yayılmasına neden olmaktadır. Gelişmekte olan ülkelerdeki tüm hastalıkların yüzde sekseni suyun kalitesinin ve sanitasyon koşullarının yetersiz olmasına bağlıdır. Gelişmekte olan ülkelerde her yıl 1,8 milyon insan su kaynaklı hastalıklardan ölmektedir. Bu ölümlerin yüzde 90'ından fazlası beş yaşın altındaki çocuklardır. Su kaynaklı hastalığa neden olan mikroplar veya patojenler içme suyu yada rekreasyon suyunu kontamine ederek hastalığın yayılmasına neden olmaktadır. Dikkat edilmesi gereken birçok su kaynaklı patojen de, kontamine yiyecek ve içeceklerin tüketilmesi, hayvanlarla veya ortamla temastan ya da insandan insana bulaşma yoluyla yayılmaktadır. Başlıca önemli su kaynaklı bakteriyel hastalıklar E. coli O157: H7, Salmonella, Salmonella typhi, Shigella, Campylobacter, Vibrio cholerae, Pseudomonas ve diğerleridir. Su kaynaklı hastalıklar çeşitli semptomlara neden olmaktadır. İshal ve kusma su kaynaklı hastalığın en sık görülen semptomları iken, diğer belirtiler ise cilt, kulak, solunum veya göz problemlerini içermektedir. Su ile ilgili hastalıklardan korunmak için alabileceğiniz bazı önlemler aşağıda belirtilmiştir: Kendi hijyeninize dikkat edin ve bunu yaptığınızdan emin olun. Dışarıda kontamine olan yemek yemekten ve su içmekten kaçının, bunlar sizin sağlığınıza zarar verebilir. Gıdaların daima kapalı tutulmasını sağlayın ve bu durum, patojenlerin yiyeceğe girmesini ve kontamine olmasını engelleyecektir.

Anahtar Kelimeler: Önem, Su Kaynaklı, Bakteri, Hastalık

YOĞUN BAKIMDA ARTER KANÜLASYONU YAPILAN PALYATİF BAKIM HASTALARINDA NON –İNVAZİV DOKU OKSİJENİZASYON ÖLÇÜMÜNÜN EKSTREMİTEYİ KORUMA ÜZERİNE ETKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Gamze TALİH

Bozok Üniversitesi
gamzetalih@gmail.com

ÖZET

Giriş Ve Amaç

Doku oksijenizasyonu ölçüm yöntemi Masimo(NASAQ: MASI, Irvine CA) cihazı ile gönderilen infrared ışığın, 2cm derinlikte 1/3 arter, 2/3 ven kanı karışımından oluşan bölgenin saturasyonunu gösterdiği bilinmektedir. Bu çalışmamızda yoğun bakım ünitemizde takip ettiğimiz palyatif bakım hastalarımızın arter kanülasyonu yapılan ekstremitelerde doku oksijenizasyonu takibinin ekstremitelerde korunmasındaki önemini göstermeyi amaçladık.

Gereç Ve Yöntem

15 erkek, 12 kadın toplam 27 hasta çalışmaya alındı. Hastaların hepsine yatışının ilk gününde radialarter kanülasyonu yapıldı. Doku oksijensaturasyonu takibi için arterialkanulasyonun yapıldığı taraftaki üst kol çevresine prob bağlanarak monitörize edildi. NIRS yöntemi ile ölçülen rejyonel oksijen saturasyonu (rSO2)trendinde düşme olduğunda arter kanulasyonunun yeri değiştirildi.

Bulgular

27 hastanın; 15'i nörolojik hastalık 10'u malignite, 2'si KBY tanısı ile yoğun bakımda takip edildi. Hastalarımızın yaş ortalaması 45±17 olan palyatif bakım hastaları idi.Hastaların hepsi mekanik ventilasyon desteği almaktaydı.Vasopressör alan hastalar çalışma dışı bırakıldı. Hastaların ilk gün rSO2 ortalaması 44±5 olarak bulundu. Yapılan rSO2 takibindebaşlangıç değerine göre %20'lik düşüş anlamlı kabul edildi. 7 hastada anlamlı düşüş olması nedeniyle başka bir ekstremitelerde arter kanulasyonu yapıldı. Hastalarımızın yoğun bakımdaki yatışları süresince arter kanulasyonu yapılan hiçbir ekstremitelerde dolaşım bozukluğu görülmedi.

Tartışma Ve Sonuç

Arteryelkateterler, sık aralıklarla arteryel kan gazı örneği almayı kolaylaştırması ve sürekli kan basıncı monitorizasyonu sağlaması nedeniyle yoğun bakım ünitelerinde oldukça yaygın olarak kullanılır. Ancak her invaziv girişimde olduğu gibi, arteryelkanülasyonlar da bazı komplikasyonları beraberinde getirmektedir(1).Yapılan bir çalışmada yoğun bakım ünitelerinde yatan hastalarda; en sık gözlenen komplikasyon olarak %4,6 oranında arteriyelkateter yerleşimine bağlı vasküler yetmezlik yer almaktadır(2).Arter kanülasyonuna bağlı gelişen komplikasyonlarınpredispozan faktörleri vardır(3). Çalışmamızda rSO2 takibi yaptığımız hiçbir hastada arter kanulasyonuna bağlı bir komplikasyon gözlemlenmedi. Predispozan faktörlere dikkat etmekle birlikte arter kanulasyonu yapılan hastalarda rSO2 takip edilmesinin komplikasyonları azaltacağını düşünüyoruz.

Anahtar kelimeler: Palyatif bakım hastaları, doku oksijenizasyonu, arter kanulasyonu

MASTODİNİSİ OLANLARDA SAĞLIK ANKSİYETESİ, BEDENSEL DUYUMLARI ABARTMA VE DEPRESYON DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Tutkun TALİH
Yozgat Bozok Üniversitesi,
tt3882@hotmail.com

ÖZET

Giriş: Bu çalışmada mastodini şikayeti ile gelen ve bunu açıklayabilecek organik bir patoloji bulunamayan kadın hastalarda bedensel semptomları abartma, sağlık anksiyetesi, depresyon ve anksiyete düzeylerinin değerlendirilmesi ve bilinen fiziksel veya ruhsal bir hastalığı olmayan sağlık kontrol grubu ile karşılaştırılması amaçlanmıştır.

Yöntem: Genel cerrahi polikliniğine mastodini şikayeti ile başvuran, fiziksel muayenesi ve yapılan tetkikleri sonucunda organik bir patoloji bulunmayan kadın hastalara (n=31) araştırmacılar tarafından hazırlanan sosyodemografik veri formu doldurularak bedensel duyuları abartma ölçeği (BDAÖ), sağlık anksiyetesi ölçeği (SAÖ), Beckanksiyete ölçeği (BAÖ) ve Beck depresyon ölçeği (BDÖ) uygulanmıştır. Bu sonuçlar bilinen fiziksel ve psikiyatrik bir hastalığı olmayan kontrol grubu (n=31) ile karşılaştırılmıştır.

Bulgular: Yaş ve eğitim süreleri bakımından gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark yoktu. ($p>0,005$) Hasta grubunda BDAÖ, SAÖ ve BDÖ değerleri kontrol grubuna göre anlamlı derecede yüksekti (sırasıyla $p=0,015$; $p=0,006$; $p=0,002$). Belirtilerin süresi ile ölçek puanları arasında anlamlı bir ilişki yoktu. Hastalarda BDAÖ ile BDÖ arasında pozitif yönde korelasyon vardı ($r=0,548$; $p=0,001$)

Tartışma: Tam olarak açıklanamayan semptomların kişilerin vücudunu daha fazla takip etmelerine, var olan bedensel semptomları daha şiddetli algılamalarına, sağlıkları ile ilgili daha fazla kaygı yaşamalarına neden olarak sonuçta depresif semptomların oluşmasına neden olduğu ileri sürülebilir.

Anahtar kelimeler: Mastodini, bedensel semptomlar, sağlık anksiyetesi, depresyon,

SİNİRBİLİM ÇALIŞMALARINDA ARKA KÖK GANLİYON NÖRON KÜLTÜRÜ

Öğr. Gör. Dr. Elif KAVAL OĞUZ
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
ekoguz@yyu.edu.tr

ÖZET

Çok hücreli canlılara ait hücrelerin, canlının vücudunun dışında, herhangi bir kontaminasyonu engelleyecek biçimde özel olarak hazırlanan ortamlarda, uygun sıcaklık ve nem düzeyinde yaşatılması esasına dayanan **hücre kültürü**, mümkün oldukça fazla sayıda ve deneysel çeşitlilikte hücreyi in vitro koşullarda elde etme ve çalışmalarda kullanıma sunma olanağı sağlar. Gangliyonlar merkezi sinir sistemi dışında sinir hücre gövdelerinin kümелendiği etrafı bağ dokusu ile çevrili olan yapılardır. Arka kök ganglion nöronları omuriliğin dorsal kökü üzerinde gangliyonlarda bulunurlar, konumundan dolayı arka kök (dorsalroot, DRG), işlevinden dolayı da primer duyu gangliyonlar da denir. Bu çalışmada, saf olarak izole edilen serumsuz, tanımlanmış bir ortamda oldukça etkin, hassas bir yöntem ile primer duyu nöron kültürü geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hücre kültürü, Arka kök gangliyonu, Nöron, Sinirbilim

MULTİPLMYELOMALI HASTADA ⁶⁸GA PENTİXAFOR VE ¹⁸F FDG PET-BT BULGULARI

Uzm. Dr. Halil KÖMEK

Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim Ve Araştırma Hastanesi
halilkomek@gmail.com

ÖZET

Multiplemiyelom (MM) kemik iliğinde plazma hücrelerinin proliferasyonu ve artmış monoklonalimmünglobulinsekresyonu ile karakterize olup osteolitik kemik lezyonları ile seyreden bir hastalıktır. Kemokin reseptör-4 (CXCR4) G-protein bağlantılı kemokin reseptör ailesinin bir üyesidir. Son zamanlarda Galyum 68 (⁶⁸Ga) bağlı CXCR4 PET-BT görüntülemeleri için geliştirilmiştir. Bu çalışmada ⁶⁸Ga CXCR4 (Pentixafor) PET-BT ile MM tanısı konan bir hasta değerlendirildi. 54 yaşında Opere meme Ca tanılı hasta sırt ağrısı nedeniyle çektiği MRG'nin metastaz olarak raporlanması üzerine FDG PET-BT çekilmek üzere kliniğimize yönlendirildi. Yapılan laboratuvar testlerinde LDH 276(125-220), globulin 3.2(2-3) ve kalsiyum 10.4 (8.4-10.2) değerlerinde hafif yükseklik dışında patoloji yoktu. Mamografi, batin USG, PA Acgrafisi normaldi. Sırt ağrısı nedeniyle çektiği MRG metastaz olarak yorumlandı. ¹⁸F FDG PET-BT görüntülerinde; T7 vertebra, kalvaryumda, sağ skapulada, sağ femur boynunda izlenen litik lezyonlarda SUVmax:4.8 olarak ölçülen artmış FDG tutulumu izlendi. Litik kemik lezyonların düşük FDG tutulumu üzerine hastada MM ön tanısı düşünülerek ⁶⁸GaPentixafor ile PET-BT çekildi ve kalvaryumda, skapulada, sağ maksiller kemikte, sternumda, sol 4. Kostada, T6-T9 vertebralarda, sağ femur boynunda izlenen litik lezyonlarda SUVmax:53 olarak ölçülen yoğun artmış CXCR4 ekspresyonu izlenmesi üzerine yapılan kemik iliği biyopsisinde plazma hücre oranı % 20, immümfiksasyon ile lambda hafif zincir (+), B-2 mikroglobulin artmış olarak saptandı. Hastaya evre I MM tanısı konuldu. Sonuç olarak ⁶⁸Ga-Pentixafor MM'dekilitik kemik lezyonlarındaki CXCR4 ekspresyonunun non-invaziv tespitini sağlayan ve tümör/background oranının yüksek olmasıyla F18 FDG ye üstün ideal bir ajandır.

Anahtar Kelimeler: MultiplMyeloma, ⁶⁸Ga CXCR4 (Pentixafor) PET-BT, ¹⁸F FDG PET-BT

“DUBLIN CASES”: FAMILY REUNIFICATION BEYOND SECURITY QUOTAS

Assistant Prof. İtir Aladag GORENTAS
Kocaeli University, itir.aladagg@gmail.com

EU- Turkey Statement of March 2016 aims to break irregular migration towards EU and prevent these war-torn people to put their lives at risk. Right after the beginning of Syrian Civil War the number of individuals fleeing to West has increased to millions. In order to control this unprecedented movement, the Statement requires asylum- seekers not to enter EU unregistered/ using irregular ways from Turkey, and accordingly, register and apply for asylum in this country to be determined for resettlement process to an EU country where they finally wish to live. Technically and in terms of the Statement, the resettlement possibilities are limited to with voluntary based quotas of EU countries. On the other hand, Apart from these numbers being way under actual need, European states have another binding document among themselves which aims to manage asylum procedures in a pre- determined system. Dublin Regulation, entered into force in 2003, offers every asylum claim a so- called fair examination by determining which European state is responsible for the procedure.

In this paper, the effects of the implementation EU- Turkey Statement and consequently refugee quotas of Member States on state responsibility clause of Dublin Regulation will be studied. Instead of acting in absolute solidarity at the center of humanitarian crisis, European states seem to be leaving the fate of forced migrants is at the limbo with the clear effect of political populism. Refugee quotas mostly determined with increasing security concerns cause various human rights violations for asylum- seekers; some can be named as right to family life, right not to be subjected to inhuman and degrading treatment. This study intends to reflect a critical approach to European states' policies on refugee crisis with reference to “European values” and “European identity”. A comparison of obligations under human rights conventions and a brief examination of transnational courts' jurisprudence on the topic will also be delivered to enlighten the legal aspects of the argument.

Keywords: refugee crisis, EU, family reunification

SANAT EĞİTİMİNDE OTOTELOS BİR TAVIR OLARAK YARATICILIK VE OYUN

Dr. Öğr. Üyesi Nazan DÜZ
Uşak Üniversitesi
nazan.duz@usak.edu.tr

ÖZET

Disiplinlerarası eğitimde “Yaratıcılık ve Oyun” kavramlarının insanlığın gelişim sürecine paralel olarak aktif rolleri olmuştur. Yaratıcılığın gelişiminde önemli bir basamak olan “oyun” çocuğu hayata hazırlayıcı bir eğitim aşamasıdır. Eğitimin amacı öncelikle yaratıcı bireyler yetiştirmektir. Bu sadece sanat alanındaki bir yaratıcılık değil aynı zamanda bilim ve teknoloji alanındaki yaratıcılığı da kapsar. Oyun bireyin hayata hazırlanması devresinde ortaya çıkan en temel davranış biçimidir. Çocuk oyun içerisinde hayata dair ipuçları edinir ve hayata hazırlanır. Oyun “Mimetik” bir davranış olarak değerlendirilirse çocuğun oyun içinde kullandığı araçlar, gerçek hayattaki nesnelerin birer küçük taklididir. Oyunun özgür bir biçimde gerçekleşmesi ise çocuğun yaratıcılığının gelişimi için gereklidir.

Aritoteles’in “Mimesis Kuramı”na bakışı ile sanat ve oyun arasındaki ilişkiyi değerlendirecek olursak oyun da sanat gibi doğayı basite indirgeme aracıdır diyebiliriz. Sanatçı da oyun oynayan bir çocuk gibi eserinden bir çıkar beklemez. Bu nedenle sanat ve oyun “Ototelos” bir yapı taşıması nedeni ile benzerlik gösterir. Oyun ve sanat arasındaki en temel benzerliklerden birisi de ikisinin de özgür ortamlarda gelişebilmesidir. Çocuk oyununu oynarken ya da resim yaparken bir sanatçı gibi bilinçli bir tavır sergilemez. Algı düzeyine göre ifadeler kullanır. Çocuğun algısı gelişimine göre değiştiği için resim ve oyunları da buna bağlı olarak değişir. Bu nedenle çocuk resimlerini sanat eseri olarak göremeyiz. Sanatçı ise eserini bilinçli bir tavırla dünyayı yorumlayarak meydana getirir. Çocuğun dünyayı basite indirgeme çabası ile sanatçının dünyayı yorumlama çabası birbirinden farklıdır.

Bireyin doğuştan getirdiği yaratıcılık eylemi iyi bir sanat eğitimi ile geliştirilebilir. Sanat ünlü düşünürlerin dediği gibi bir oyundur. Oyun zevkli bir süreç olduğu için çocuğun oyun içinde öğrendikleri daha kalıcı ve daha eğlendiricidir. Yaratıcılığın gelişimi ile toplumun sanatsal, bilimsel ve teknolojik alanlarda yüksek seviyelere ulaşacağını bilmek ve geçmişte olduğu gibi günümüz şartlarında da ileri düzeydeki ülkelerden geride kalmamak gerçeğini kabul etmek gerekir. Dolayısıyla bu araştırmanın amacı sanat eğitiminde ototelos bir tavır olarak yaratıcılık ve oyun kavramlarının tartışılarak daha iyi bir sanat eğitimi ile yetiştirilen bireylerin toplumların geleceği üzerindeki etkisidir.

Anahtar Kelimeler: Sanat, Eğitim, Ototelos, Yaratıcılık, Oyun

AFGANİSTAN'DA YENİ AÇILAN TÜRKOLOJİ BÖLÜMLERİNİN TÜRK VE AFGAN KÜLTÜRÜNE ETKİSİ

Firoz FAOZİ

Kabil Devlet Üniversitesi Öğretim Görevlisi

Mohammad Rahim QURBAT

Araştırmacı Yazar

ffewzi@ku.edu.af

ÖZET

Türkler Afganistan coğrafyasını yüz yıllarca yönetmiş ve her alanda sayısızca tarihi eser bırakmışlardır. Günümüzde yüzlerce Türk kültürüne, Türk tarihine ait olan eserler Afganistan'ın her şehrinde vardır. Türk dili bu coğrafyada uzun yıllar hâkim olmuştur. 1919 yılından sonra Afganistan'da Peştü dili zorunlu dil olduğu için Türk lehçelerine eğitim ve öğretim yasaklanmıştır. Resmi dil günümüze kadar hep Peştunca ve Farsça (Derica) zorunlu dil olarak okutulmaktadır.

Bildirimizde Afganistan Türkleri Özbekler, Türkmenler kendi ana dillerine eğitim ve öğretimine, Afgan yönetimi 1963 yılında izin vermesi ve günümüzde hangi seviyeye ulaşmasıdır. Ayrıca 2001 yılında yeni Afgan hükümetinin kurulması ile Türkiye Cumhuriyeti eğitim ve öğretimde büyük destek vermiş, 2002-2003 yılı ve 2013-2014 yıllarında Afgan Üniversitelerinde Türkoloji bölümleri açılmıştır. Bu bölümlerde Afgan öğrencilerinin ilgisi her yıl artarak devam etmektedir. Türkoloji bölümlerinde Türkiye Türkçesi, Türk kültürü, Türk tarihinin ne kadar etkili olduğunu araç ve gereçleri ile bildirimizde yer alacaktır. Ayrıca Yunus Emre Türk kültür merkezi ve Maarif Vakfının Afgan eğitim sistemine desteği üzerine durulacaktır.

Anahtar kelimeler: Türkoloji, Türkçe, Dil. Kültür, Afganistan, Türkiye

EFFECT OF NEW OPENED AFGHANISTAN TURKOLOGY DEPARTMENT ON TURKISH AND AFGHAN CULTURE

ABSTRACT

The Turks ruled Afghanistan for centuries, and have left countless historical works in all areas. Today, hundreds of works belong to Turkish culture, Turkish history exist in every city of Afghanistan. The Turkish language has been dominated for many years in this region. After 1919, due to Pashtu language compulsory training and education in Afghanistan, Turkish education has been banned. Until today Pashto and Farsi languages are taught as a compulsory and official languages.

In this study we will examine, Afghan government allowed Afghan Uzbeks and Turkmens to have education in their own mother tongue in 1963 and today in which level it reached. In addition, in 2001 the establishment of the new Afghan government, Republic of Turkey has given great support to education and training, 2002-2003 and 2013-2014 Turkish departments were opened in the Afghan universities. In these departments Afghan student interest continues to increase every year. Turkish Turkology departments taught Turkish culture, effective of Turkish history is also taught with the instrument and materials.

Key Words: Turkology, Turkish, Language, Culture, Afghanistan, Turkey

ŞARKICI VE ŞARKICI OLMAYAN BİREYLER ARASINDA SES ŞİDDETİ İLE AERODİNAMİK PARAMETRELERİN KARŞILAŞTIRMALI İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Emine PETEKKAYA
Beykent Üniversitesi, eminepetekkaya@gmail.com

Dr. Sema Özandaç POLAT
Çukurova Üniversitesi, sezaoz@hotmail.com

Prof. Dr. Ahmet Hilmi YÜCEL
Çukurova Üniversitesi, ahmethilmiyucel6@gmail.com

ÖZET

Sesin aerodinamik parametrelerinden subglottal basınç; fonasyon için aerodinamik itici bir güç iken ses şiddetini arttırmada primer etkindir. Bu çalışmanın amacı şarkıcı bireyler ile şarkıcı olmayan bireyler arasında sesin aerodinamik parametreleri ile ses şiddet düzeyi arasındaki ilişkiyi incelemektir. Çalışmaya herhangi bir ses patolojisi olmayan 20 gönüllü ses eğitimi almış opera şan öğrencisi kadın-erkek ile ses eğitimi almamış 20 gönüllü kadın-erkek tıp fakültesi öğrencisi katıldı. Katılımcıların AeroviewPro Phonatory Aerodynamics System seti ile aerodinamik bileşenlerden subglottal hava basıncı, subglottal hava akımı ve ses basınç düzeyi (sound pressure level/SPL) verileri belirlendi. Rothenberg maskesi kullanılarak intraoral tahmini subglottal aerodinamik ölçümler alındı. Ses basınç düzeyi ayrıca Sound level meter 2240 B&K ile ölçülerek iki farklı yöntemin sonuçları karşılaştırıldı. Ölçümler için kişilerin ekosuz bir odada patlamalı ses ünsüzü olan “pa” vokalizasyonu vermeleri istendi. Subglottal hava akımı ses eğitimi almamış öğrencilerde ($1,96 \pm 0,54$) opera şan öğrencilerinden ($1,48 \pm 0,31$) daha yüksek bulundu ($P=0,005$). Subglottal hava basıncı ise ses eğitimi almamış grupta ($14,36 \pm 2,99$) ses eğitimi almamış grup ortalamasından ($11,32 \pm 3,47$) daha yüksek değerler gösterdi ($P=0,005$). Ses şiddet düzeyi ortalaması ses eğitimi almış kişilerde ($108,53 \pm 3,48$) ses eğitimi almamış kişilere oranla ($101,43 \pm 4,52$) daha yüksek bulundu ($P=0,001$). Ses şiddeti kontrol ölçüm ortalaması da ses eğitimi almamış grupta daha yüksek bulundu ($P=0,001$). Subglottal basınçtaki artışın ses şiddetinde artışa yol açtığı verilerle doğrulanmıştır. Subglottal basınçtaki 1 mmH₂O’lık artış SPL’de 0.85 dB’lik artış gerçekleştirmiştir. Subglottal hava akımı sabit bir süreklilik göstererek hava basıncı ve ses şiddetini değiştirmede etkisiz görünmektedir. Şarkı söylemek aerodinamik açıdan laryngeal yapıların etkin kullanımını öğretmektedir.

AnahtarKelimeler: subglottal basınç, subglottal havaakımı, sesbasıncıdüzeyi

COMPARATIVE ANALYSIS OF SOUND INTENSITY AND AERODYNAMIC PARAMETERS BETWEEN INDIVIDUALS WHO ARE SINGERS AND THOSE WHO ARE NOT

ABSTRACT

While subglottal pressure, which is an aerodynamic parameter of sound, is a driving force for phonation, it is the primary factor in increasing sound intensity. The purpose of this study is to investigate the relationship between the aerodynamic parameters of sound and sound intensity

between individuals who are singers and those who are not. The study included 20 volunteer male and female opera singing students who had received vocal training and did not have any voice-related pathologies and 20 male and female medical students who had not received any vocal training. As aerodynamic components, the subglottal air pressure, subglottal airflow and sound pressure level data of the participants were collected by using an AeroviewProPhonatory Aerodynamics System kit. Estimated subglottal aerodynamic measurements were taken by using a Rothenberg mask. The sound pressure levels were additionally measured by a Sound Level Meter (2240 B&K), and the results of the two methods were compared. For the measurements, the individuals were asked to vocalize the plosive consonant of “pa” in an anechoic room. Subglottal airflow was higher in the students who had not received vocal training (1.96 ± 0.54) in comparison to the opera singing students (1.48 ± 0.31) ($P=0.005$). Subglottal air pressure was higher in the students who had vocal training (14.36 ± 2.99) in comparison to those who did not have vocal training (11.32 ± 3.47) ($P=0.005$). The sound intensity levels of those who had vocal training (108.53 ± 3.48) were higher than those who did not have vocal training (101.43 ± 4.52) ($P=0.001$). The mean sound intensity check measurement value was also higher in the group with vocal training ($P=0.001$). It was confirmed by data that an increase in subglottal pressure is a predictor of an increase in sound intensity. Subglottal airflow had a constant continuity, and it did not seem to be effective in changing sound intensity. An increase of 1 mmH₂O in air pressure resulted in a 0.85 dB increase in SPL. Singing teaches how to use the laryngeal structures effectively in an aerodynamics sense.

Keywords: subglottal pressure, subglottal airflow, sound pressure level

TÜRKÇEDE NESNE ODAKLI BELİRTEÇLER

Dr. Öğr. Üyesi Turgay SEBZECİOĞLU

Mersin Üniversitesi

sebzeocioglu@yahoo.com

ÖZET

Belirteçler çekimli eylemde aktarılan olay veya durumu *daraltma işleviyle* daha betimlenmiş bir duruma getirir. Buna karşın, belirteçlerin doğal olarak eylemin gerçekleştircisi veya muhatabıyla da doğrudan bir ilişkisi bulunmaktadır. Sözelimi, “Ali bizi *bağırarak* uyandırdı” tümcesinde “bağırarak” belirteci çekimli eylemin gerçekleşmesini başkaca uyandırma biçimlerinden anlamsal olarak ayırarak daraltmakta; ama aynı zamanda özne konumunda bulunan Kılıcının eylemi gerçekleştirme biçimini de aktarmaktadır. Dünya dillerinde olduğu gibi Türkçede de belirteçler ağırlıklı olarak özne odaklıdır. Yani, bir tümcede büyük oranda özne konumunda bulunan ad soylu sözcüğe yüklenen rolle bağıntılıdır. Doğasına ilişkin sınırlar dahilinde rolün eylemi gerçekleştirme biçimini yansıtır. Bu tür belirteçlere *özne-odaklı belirteçler* (subject-based adverbs) denir. Öte yandan özne-odaklı belirteçler kadar yaygın olmasa da bazı belirteçler daha çok nesne odaklıdır. Yani, nesne konumunda bulunan adla veya tümcenin anlambilimsel düzleminden hareketle söylemek gerekirse, o ada çekimli eylem tarafından yüklenen rolle ilişkilidir. Bu tür belirteçler ise *nesne-odaklı belirteçler* (object-based adverbs) terimiyle adlandırılabilir. Nesneye yönelik söz konusu ilişki daha çok nesne konumundaki rolün etkilenme derecesi ile ilişkilidir. Bu bağlamda nesne-odaklı belirteçler nesne konumundaki adın gerçekleştirilen eylemden etkilenme biçimini yansıtır. Sözelimi, “Ali cipsi *çıtır çıtır* yedi” tümcesinde belirteç özne konumundaki addan çok nesne konumundaki ada dönük bir gönderim içerir. Dolayısıyla, belirteçler arasında *özne odaklı* ve *nesne odaklı* olma ayrımını belirleyen koşul, özne veya nesneden birine daha yüksek oranda yönelik olma durumudur. Nesne odaklı belirteçlerin ağırlıklı olarak yansıma sözcüklerden, yineleme yapılarından , ek düzeyinde ise $\{-(y)ErEk\}$, $\{-(A)rcAsInA\}$ gibi biçimbirimlerle yapılmış ulaçlardan oluştuğu gözlenmiştir. Bir diğer gözlem ise yüklemde çatı değiştirme işleminin belirtecin odağını değiştirebileceğidir. Bu doğrultuda, çatı değişimi ile ortaya çıkan belirteç odağındaki değişimler üzerinde genellenebilir gözlemler yapılmaya çalışılmıştır. Sonuç olarak bu araştırma, nesneye yönelik belirteçleri ve bu belirteçlerin biçimsel ve anlamsal özelliklerini betimlemeyi ve ortaya çıkan betimlemeler üzerinden kimi çıkarımlara ulaşmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Sözcükler: Türkçe, belirteç, nesne odaklı belirteçler, özne odaklı belirteçler

TÜRK SİNEMASINDA SANSÜR UYGULAMALARI (1939-1977)

Dr. Öğr. Üyesi Afif ATAMAN
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
afifataman@gmail.com

ÖZET

Lumière kardeşler, 1895 yılında Fransa'da "cinematograph" adını verdikleri cihaz ile film gösterimlerine başladıktan sonra hızla gelişen ve yaygınlaşan sinema, bu gösterimin üzerinden bir yıl dahi geçmeden, II. Abdülhamit döneminde, Osmanlı topraklarına girmiştir. Sinema başta eğlenceye dönük bir icatken kısa sürede halk üzerinde beklenmedik bir etkisi ortaya çıkmış ve devletler bu etkiyi yönlendirme ve kontrol altında tutmak istemiştir. Böylece sinema devletler tarafından propaganda aracı olarak da kullanılmaya başlanmıştır. Sinemanın halkın üzerindeki propaganda etkisi ilk gösterimlerden itibaren Osmanlı İmparatorluğu döneminde fark edilmiş ve Türkiye Cumhuriyeti kurulduktan sonra bile devlet eliyle sinema üzerinde sıkı bir denetleme yapılmaya devam etmiştir. Osmanlı'da 1903 yılında çıkarılan Sansür Nizamnamesi, son halini 1939 yılında alarak 1986 yılına kadar Türk sinemasının üzerinde senaryo aşamasından gösterime kadar her aşamada sert bir kontrol ve denetim gerçekleştirmiştir. İşte bu çalışmamızda en yoğun sansür uygulamalarının yapıldığı 1939-1977 yılları arasında Türkiye'deki sosyo-ekonomik, kültürel ve toplumsal değişiklikler içerisinde filmlerden ve belgelerden örneklerle değişen sansür uygulamalarının bir panoraması sunulmak istenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk Sineması, Sansür, Devlet, Denetim

FOTOĞRAF NE KADAR GERÇEKTİR? SOSYAL BİLİMLERDE FOTOĞRAFIN KULLANIMI ÜZERİNE

Prof. Dr. Koray DEĞİRMENCİ

Erciyes Üniversitesi
koray@erciyes.edu.tr

ÖZET

Fotoğrafın kültür tarihi genellikle fotoğraf ile gerçeklik arasında dolaysız bir bağ olduğu, ya da başka bir deyişle fotoğrafın gerçekliğin aynası olduğu şeklindeki varsayım karşısında konumlanan tartışmaların tarihidir. Fotografik gerçekliğin yoğun olarak tartışıldığı günümüz dijital görsel imge üretim çağında bile, fotoğrafın gerçeklikle arasındaki ilişkiye dair bu kökleşmiş varsayım sayesinde medyumun farklı alanlarda bir kanıt aracı olarak kullanılması halen mümkün olmaktadır. Dolayısıyla salt pratik alanlarda değil sosyal bilimlerin sosyoloji ve antropoloji gibi farklı disiplinlerinde de fotoğraf bir etnografik veri aracı ve aynı zamanda bir belge olarak kullanılagelmıştır. Ancak bu durum tartışmalardan azade bir alan olmaktan uzaktır. Bir yandan fotoğrafın gerçeklikle ilişkisine ilişkin ontolojik tartışmalar diğer yandan da araştırmacının öznelliğinin ve onun görsel imge üretme sürecine içkin bir takım unsurların metodolojik olarak getirdiği sorunlara dair gözlemler fotoğrafın bir veri ve belge olarak kullanımına yönelik literatürde neredeyse ayrı bir tartışma alanına yol açmıştır. Diğer yandan geç modern ve postmodern yaklaşımların düşünümsellik kavramına vurgu yapmaları ile birlikte fotoğrafın bir veri ve belge olarak kullanımında bir perspektif değişimi oluşmuştur. Bu çalışma genelde etnografi kavramına getirilen postmodern ve geç modern eleştiriler, özelde de düşünümsellik kavramının oluşturduğu kuramsal alanda fotoğrafın sosyal bilimlerde kullanımını incelemekte ve fotoğrafın sosyal bilimlerde metodolojik olarak alabileceği yeni rolleri tartışmaya açmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Fotoğraf, Etnografi, Düşünümsellik, Sosyoloji, Antropoloji.

BİR İMGE OLARAK SANAT ESERİ: SANATIN TEMSİL VE ESTETİK ALANI DIŞINDAKİ SOSYOLOJİK TAHAYYÜLÜ

Prof. Dr. Koray DEĞİRMENCİ

Erciyes Üniversitesi

koray@erciyes.edu.tr

ÖZET

Sanat sosyolojisi olarak nitelendirilen alanın sanat eserine yaklaşımı genellikle anlatısı içine kurucu bir öge olarak estetiği dahil etmemekte ve sanat eserinin üretim koşulları, eserlerin toplumsal yapı ve kurumları yansıtmaya ve temsil biçimleri veya sanat eserinin belirlediği alanlarda aktörler arasındaki ilişkilere odaklanmaktadır. Bu her ne kadar sanat sosyolojisi olarak nitelendirilen bu literatürün içerisindeki sosyoloji lafzına uygun bir yaklaşım olarak görülsede sanatın bu şekilde analiz edilip edilemeyeceği literatürde temel sorunlardan birisi olarak belirmektedir. Bu çalışma öncelikle sanat sosyolojisinin yöntemi ve kuramsal konumu üzerine bu tartışmaları gündeme getirmektedir. Bu tartışmalar, temsil probleminin kendisini sorunsallaştıran ve bazı durumlarda estetik olanın kurucu öge olarak görülemeyeceğünümüz sanat formları düşünüldüğünde daha da kritik hale gelmektedir. Bu tartışmaların ardından çalışmada sanatın bir imge olarak tanımlanabileceği ve bunun sanat sosyolojisini derinden dönüştürebileceği iddiası temellendirilmeye çalışılacaktır. Yüksek kültür ve popüler kültür arasındaki ayrımların giderek belirsizleştiği, temelde semboller ve göstergelerle işleyen ve metanın artık salt ekonomik olmaktan çıkıp kültürle birleştiği bir kültürel ekonomi sisteminde sanatın toplumsal anlamlarının ve onunla ilişkili üretilen yeni metaların konvansiyonel temsil nosyonu ile anlaşılması mümkün görünmemektedir. Hayli sofistike biçimlerde işleyen, sembollerin ve göstergelerin üretimine dayanan günümüz sisteminde sanat eseri, kaba bir belirlenme dinamiğiyle ya da sınırları belirgin bir göstergeler alanı içerisinde kavranamaz. Bu çalışmanın temel iddiası sanatın ve sanat alanına bağlı diğer sembol ve göstergelerin ekonomik üretiminin, ancak sanatın bir imge olarak tahayyülünün getirdiği karmaşık ilişki kurma ve yer değiştirme süreçleri analiz edilerek anlaşılabilir olduğudur.

Anahtar Sözcükler: Sanat, Sosyoloji, İmge, Estetik, Kavramsal Sanat.

TÜRKİYE'DE GENÇLERE YÖNELİK EĞİTİM POLİTİKALARI VE UYGULAMALARI

Dr. Öğr. Üyesi Burcu GEZER ŞEN

Fırat Üniversitesi

burcugezersen@firat.edu.tr

ÖZET

Gençlik, toplumun en canlı kısmıdır ve değişimin öncüsüdür. Gençliğin potansiyelinin kısıtlanması durumunda ilerlemenin zorlukla devam edeceği bilinen bir gerçektir. Türkiye, 1923'te Cumhuriyet'in kuruluşunda Mustafa Kemal Atatürk'ün rehberliğinde güçlü bir modernleşme sürecine girmiştir. Gençliğin eğitimi ve kültürel gelişimine bu sürecin başından itibaren önem verilmiştir. Bu süreçte gençlerin potansiyelinin tam gelişimini sağlamaya yönelik onların doğal nitelikleri, yetenekleri, eğilimleri ile yakından ilişkili bir anlayış geliştirilmiştir. Türkiye'nin 2023'e yönelik büyümenin sürdürülebilirliği, daha yüksek istihdam, daha fazla eşitlik ve toplumsal cinsiyet eşitliği gibi hedefleri gençlerin gelişimini desteklemektedir (UNDP, 2008: 2-3). Türkiye'nin resmi istihdam istatistikleri, 15-24 yaş arasındaki nüfusun %36'sının 2011 yılında tam zamanlı eğitimde olduğunu, %32'sinin işte ve %32'sinin ne iş ne de eğitimde olduğunu göstermektedir. 2017 yılı Türkiye istihdam verilerine göre çalışmayan ve örgün-yaygın eğitimde olmayan gençlerin toplam genç nüfus içindeki oranı %24'tür. Yıllar içinde bu oranın %32'den %24'e düşmesi sevindirici olsa da günümüzde genel olarak eğitimde ve işte olmayan gençlerin oranının azımsanmayacak kadar fazla olduğu görülmektedir. Ortaöğretimin zorunlu hale gelmesi ve üniversite sayısının artması nedeniyle, eğitim veya öğretimdeki gençlerin oranının her geçen yıl daha çok artacağı öngörülmektedir. "Görünmez" gençler olarak ifade edilebilecek olan eğitimde ve işte olmayan gençlerin çoğu, gelecekteki yaşamları için potansiyel olarak önemli sonuçlar doğuracak fırsatlardan, bilgiden ve sosyal etkileşimlerden büyük ölçüde dışlanma riski altındadır. Bu gençlerin eğitim ve iş ortamına dahil edilmesi sosyal politikaların başta gelen hedeflerinden biri olmalıdır (UNICEF, 2012: 47; TÜİK, 2018). Bu çalışmada geçmişten günümüze Türkiye'de gençliğe yönelik eğitim politikaları ve uygulamaları incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye'de gençlik, Gençliğin eğitimi, Eğitim politikaları ve uygulamaları, Eğitim istatistikleri.

GENÇLERİN İDEAL EĞİTİME İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Burcu GEZER ŞEN

Fırat Üniversitesi

burcugezersen@firat.edu.tr

ÖZET

Eğitim, bir ülkenin gelişmesindeki en önemli etkenlerin başında gelir. Bireylerin karakterini ve zekasını belirlemesinin yanı sıra her insan için yetenek ve motivasyon sağlar. İdeal eğitim, öğrencileri çalışma dünyasına etkili bir şekilde hazırlar ve çalışma dünyasını bireylerin ihtiyaçlarına uygun şekilde dönüştürmeye katkı sağlar (Aithal&ShubhrajyotsnaAithal, 2015: 2464). Eğitimde kaliteyi tanımlamak ve ölçmek zordur. Çoğu eğitimci bu tanıma, öğrenme deneyimi sağlama ve öğrenme ortamı ile öğrenme çıktılarına katkıda bulunmaya yönelik nitelikleri dahil etmektedir. Öğrenci çıktılarını içeren tanımlar yapılması önem taşır(Fredriksson, 2004: 3). Gençler, hem yerel hem de küresel düzeyde çevrelerinde olup bitenler ve ihtiyaçları konusunda bilinçli bir yapıya sahiptir. Eşitsizlikler, gerilimler ve çatışmalar hakkında bilinçli ve endişelidirler. Eğitimin yaşamsal önemini, şimdiki ve gelecekteki yaşamlarını, kariyerlerini, geçimlerini, genel refahlarını ve diğer insanlarla ilişkilerini nasıl etkilediğini anlarlar. Gençler, ideal eğitime yönelik düşünceleri ve önerilerindeeleştirel ama yapıcı, iddialı ama gerçekçidir ve iyileştirici eylemleri talep ederler (Khawajkie&Luisoni2005: 8). Bu çalışmada gençlerin ideal eğitime ilişkin görüşlerine yönelik yurt içinde ve yurt dışında son 15 yılda yapılmış olan 15 araştırma incelenmiştir.

Anahtar kelimeler: Gençler, Gençlerin görüşleri, İdeal eğitim, Nitelikli eğitim, Kaliteli eğitim.

VALUE-ADDED NOVEL PRODUCTS OBTAINED FROM WHOLE CEREAL FLOURS FERMENTED IN AN OPTIMISED SOLID STATE PROCESS USING *LACTOBACILLUS* *SALIVARIUS* SUBSP. *SALICINIUS* ROGOSA ET AL. (DSM 20555).

Sulhaddin YAŞAR

Iğdır University, Turkey sulhaddin.yasar@gmail.com

Ramazan TOSUN

Iğdır University, ramazantosun68@gmail.com

Burak BARAN

SuleymanDemirel University, burakbaran35@gmail.com

ABSTRACT

Summary: Nutritional, enzymatic, probiotic and antioxidant properties of whole grain flours affected by an optimised solid state fermentation (SSF) of DSM 20555 were assessed in this study. The SSF of all whole flours reached to the highest viable cell counts, associated with increased production of lactic acid. Ash protein and lipid contents of whole oats, barley and wheat flours increased significantly. All the grain flours had significantly lowered anti-nutritional factors (ANF). Furthermore, the total tannin contents of whole wheat and oats flours increased by 40 to 220% during SSF, whereas the SSF caused marked reduction in the tannin contents of whole barley flour by 50%. Significant increases in total phenolic compounds and their DPPH and ABTS scavenging activities were observed in all whole grain flours. SSF of DSM 20555 induced remarkably high activities of phytase, alpha-amylase, xylanase, beta-glucanase and cellulase. In short, an optimised SSF of DSM 20555 brought about new value-added products with improved nutritional, enzymatic and antioxidant profiles, depending on the type of cereal grains used, and they could be highly demanded by the industry.

Key words: Optimised solid state fermentation, whole cereal flours, *Lactobacillus salivarius*, value-added products

İŞE KATILIM, ORGANİZASYONEL TABANLI BENLİK SAYGISI VE İŞTEN AYRILMA NİYETİNİN PSİKOLOJİK SÖZLEŞME ÜZERİNE ETKİSİ: SAĞLIK ÇALIŞANLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Öğr. Gör. Dr. Demet ÇAKIROĞLU
Hacettepe Üniversitesi, demet.cakiroglu@hacettepe.edu.tr

Doç. Dr. Mehmet ALTINÖZ
Hacettepe Üniversitesi, maltinoz@hacettepe.edu.tr

ÖZET

İşe katılım, organizasyon temelli benlik saygısı, işten ayrılma niyeti ile psikolojik sözleşme kavramlarının günümüz iş dünyasındaki önemi giderek artmaktadır. Bu kapsamda işe katılım, işgörenlerin çalıştıkları iş ortamındaki iş deneyimlerini nasıl gördükleri veya nasıl algıladıkları ile ilgili kişiye özgü bir inanç olarak kabul edilmektedir.

Organizasyon temelli benlik saygısı, bireyin kendini yetenekli ve işe değer olduğuna inanmasına ilişkin bir kavram olarak karşımıza çıkmakta, aynı zamanda organizasyon temelli benlik saygısı, bireyin ihtiyaçlarını tatmin edebildiği ve kurumlarında bireysel yeterlilik duygusuna sahip olduklarına inandıkları ölçüde anlamlı bulunmaktadır.

İşten ayrılma niyeti, bireyin çalıştığı kurumu bırakmayı düşünmesi ve alternatif istihdam olanaklarını araştırması ile ilgili olup işgörenin yakın gelecekte çalıştığı kuruluştan ayrılma niyetini içeren bilinçli bir istek olarak görülmektedir.

Psikolojik sözleşme, işgören ve kurum arasında karşılıklı yükümlülüğün olması inancı olarak değerlendirilmektedir. Psikolojik sözleşmede, işgörenin örgüte ilişkin gözlemleri, algıları ve deneyimleri yer almaktadır. Psikolojik sözleşme, işgören ile işveren arasında yazılı olmayan anlaşmaları ifade etmektedir. Söz konusu anlaşma; yönetimin işgörenden, işgörenin de yönetimden karşılıklı beklentileriyle oluşmaktadır.

Bu araştırmanın amacı, çalışanların işe katılım, organizasyonel tabanlı benlik saygısı ve işten ayrılma niyeti ile iş çıktılarının psikolojik sözleşme üzerindeki etkisini incelemektir. Araştırmanın evrenini sağlık sektöründe faaliyet gösteren bir kamu hastanesi oluşturmaktadır. Araştırma, söz konusu hastanede görev yapan tüm kadroun Vanlarına sahip 279 çalışanın katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Araştırmada, çalışanların işe katılım, organizasyonel tabanlı benlik saygısı ve işten ayrılma niyeti düzeylerinin psikolojik sözleşme davranışları üzerinde anlamlı bir farklılığın olup olmadığı incelenmiştir.

Araştırmada, elde edilen verilerin analizi ile ortaya çıkan sonuçlar doğrultusunda; çalışanların işe katılım, organizasyonel tabanlı benlik saygısı ve işten ayrılma niyeti ile iş çıktılarının psikolojik sözleşme üzerindeki etkisi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Bu kapsamda yapılan araştırmanın, uygulayıcılara ve alan çalışmalarına katkı sağlayacağı umulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik sözleşme, işe katılım, organizasyon tabanlı benlik saygısı, işten ayrılma niyeti, iş çıktısı.

THE EFFECT OF THE JOB INVOLVEMENT, ORGANIZATION-BASED SELF-ESTEEM AND INTENTION TO QUIT ON THE PSYCHOLOGICAL CONTRACT: A RESEARCH ON HEALTHCARE WORKERS**ABSTRACT**

The importance of job involvement, organization-based self-esteem, intention to quit and psychological contract concepts is increasing in today's business world. In this context, job involvement is regarded as a person-specific belief that occupants perceive or perceive their work experience in the workplace in which they are working.

Organization-based self-esteem is confronted as a concept of believing that an individual is self-talented and worthwhile, and at the same time, organization-based self-esteem is meaningful to the extent that an individual can satisfy his needs and feel that he or she has the sense of individual competence in their institution.

The intention to quit the workplace is related to the individual thinking about leaving the institution he works for and exploring alternative employment possibilities and is viewed as a conscious desire to leave the workplace in the near future.

Psychological contract is a belief that there is a mutual obligation between the occupation and the institution. In the psychological contract, the observations, perceptions and experiences of the occupation are included. Psychological contract refers to non-written agreements between the employer and the employer. The agreement in question; the management takes place at the workplace, and the workplace is made up of mutual expectations from the management.

The aim of this research is to examine the impact of work outcomes on psychological contracts, employees' job involvement, organization-based self-esteem and intent to quit. The universe of the research is a public hospital operating in the health sector. The survey was conducted with the participation of 279 employees, all of whom had the title of staff working in the hospital.

In the study, it was examined whether there was a significant difference in employees' job involvement, organization-based self-esteem and intent to quit levels on psychological contract behaviors.

In the survey, in line with the results of the analysis of the obtained data; job involvement, organization-based self-esteem and intent to quit and the effect of work output on psychological contract were statistically significant. It is hoped that the research carried out within this context will contribute to the applicant and field studies.

Keywords: Psychological contract, job involvement, organization-based self-esteem, intention to quit, work output.

ZAMAN YÖNETİMİ, ÇALIŞMA YAŞAM KALİTESİ ve İŞ DOYUMU İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

Uzm. Didem DEMİR ERBİL

Hacettepe Üniversitesi, didemdmr@gmail.com

Prof. Dr. Zeynep ÇOPUR

Hacettepe Üniversitesi, zcopur@gmail.com

ÖZET

Bu araştırma, çalışan bireylerin zaman yönetimi becerileri ile çalışma yaşam kaliteleri ve iş doyumları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla planlanmış ve yürütülmüştür. Araştırmaya, Ankara ili sınırları içerisinde çalışan toplam 150 birey katılmış ve veri toplama aracı olarak Britton ve Tesser (1991) tarafından geliştirilip, Alay ve Koçak (2003) tarafından uyarlanan “Zaman Yönetimi Envanteri”, Sirgy ve diğerleri (2001) tarafından geliştirilen ve Afşar (2011) tarafından uyarlanan “Çalışma Yaşam Kalitesi Ölçeği (QWL Scale)” ve Weiss, David, England ve Lofquist (1967) tarafından geliştirilen ve Baycan (1985) tarafından Türkçeye çevrilen “Minnesota İş Doyumu” ölçeği kullanılmıştır. Veriler değerlendirilmesinde, Frekans, Yüzde dağılımı, Regresyon, Pearson Korelasyon analizi ve Bağımsız Grupları için t-Testi tekniği kullanılmıştır. “Zaman Yönetimi”ne ilişkin olarak “çok uğraş gerektiren çalışmalarla ilgili en iyi zamanı programlamada”, “üzerinde çalışılabilecek şeylerin boş zaman bulunduğunda yapılabilmesi için yanında taşımada” ve “fayda sağlamayan alışkanlıklara veya aktivitelere devam etmede” kadınlar ve erkekler arasında istatistiksel yönden anlamlı farklılık olduğu, “Çalışma Yaşam Kalitesi”ne ilişkin olarak “kendini iş yerinde fiziksel olarak güvende hissetme” konusunda kadınlar ve erkekler arasında istatistiksel yönden anlamlı farklılık olduğu, “İş Doyumu”na ilişkin olarak ise “başkaları için bir şeyler yapabilme imkânı” konusunda kadınlar ve erkekler arasında istatistiksel yönden anlamlı farklılık olduğu saptanmıştır. Regresyon analizi sonucunda, katılımcıların zaman yönetimi becerileri, çalışma yaşam kaliteleri ve iş doyumları arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır ($p < .01$). Katılımcıların zaman yönetim becerileri ve çalışma yaşam kaliteleri arttıkça iş doyum düzeylerinin de arttığı belirlenmiştir. Bu ilişki demografik değişkenlerle kontrol edildiğinde demografik değişkenlerin iş doyumuna üzerinde istatistiksel yönden bir etkisi olmadığı ve zaman yönetimi ve çalışma yaşam kalitesinin iş doyumuna üzerine etkisinin devam etmediği görülmüştür ($p > .05$).

Anahtar Kelimeler: Zaman Yönetimi, Çalışma Yaşam Kalitesi, İş Doyumu

KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUĞUN ÖRGÜTSEL BAĞLILIK ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Prof. Dr. İsmail BAKAN

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ibakan63@hotmail.com,

Dr. Öğretim Üyesi İnci Fatma DOĞAN

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ikurtulgan@gmail.com

Makbule OĞUZ

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ikurtulgan@gmail.com

Zehra ÇALIŞIR

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, zehracalisir.46@gmail.com

ÖZET

Kurumsal sosyal sorumluluk, bir kurumun hem iç, hem de dış çevresinde bulunan bütün paydaşlara karşı “etik” ve “sorumlu” davranması ve bu doğrultuda kararlar alması ve uygulamaya koyması şeklinde tanımlanabilir. Günümüzde kurumsal sosyal sorumluluk olgusunun, kurumlara sağladığı avantajlar incelendiğinde; sosyal kimlik oluşturma, rekabet üstünlüğü elde etme, örgütsel bağlılık yaratma, imaj sağlama ve markalaşma gibi kavramların öne çıktığı görülmektedir. Kurumsal sosyal sorumluluk kavramı, kurumlar açısından ekonomik faaliyetlerin ötesinde gönüllü olarak daha iyi bir toplum ve daha temiz bir doğaya katkıda bulunma rolünün önemini vurgulamaktadır. Sosyal sorumluluk projeleri, projelere gönüllü olarak katılan kurum personeli üzerinde olumlu etki yaparak çalışan bağlılığını arttırmakta önemli rol oynamaktadır. Bu bağlamda belediyelerin hem halka daha iyi hizmet vermesi hem de kendi imajlarına olumlu katkı sağlaması düşüncesiyle sosyal sorumluluk olgusuna değer vermesi gerekmektedir. Bu çalışma kapsamında da kurumsal sosyal sorumluluğun örgütsel bağlılık üzerindeki etkisinin araştırılması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Akdeniz bölgesinde yer alan bir belediyede çalışan kişilere anket çalışması gerçekleştirilmiş ve anket sonucu elde edilen veriler SPSS programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Analiz sonucunda kurumsal sosyal sorumluluğun çalışanların örgütsel bağlılıkları üzerinde pozitif etkiye sahip olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Kurumsal Sosyal Sorumluluk, Örgütsel Bağlılık

KİRAL AMİNO ALKOL LİGANDLARININ ASİMETRİK MORİTA BAYLİS HİLLMAN REAKSİYONUNDAKİ UYGULAMALARI

Doç. Dr. A. Ebru AYDIN
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi,
aydin@mku.edu.tr

ÖZET

Optikçe aktif maddelerin eldesi için eski yöntemlerin iyileştirilmesi ve yeni yöntemler geliştirilmesi, özellikle sağlık alanında kullanılan ilaçlarda tek enantiyomer özelliğinin baskın olduğu sentezlerde oldukça önem arz etmektedir. Asimetrik dönüşümler, kimyasal sentezlerde ve özellikle de ilaç endüstrisinde yaygın olarak kullanılan enantiyosaf bileşiklerin üretimine yönelik farklı alternatifler sunmaktadır.

MoritaBaylisHillman, hem sentetik organik kimyada, hem de doğada yeni karbon-karbon bağlarının oluşumu için önemli bir reaksiyondur^{1,2}. Araştırmamız, çeşitli reaksiyon koşullarında asimetrik Morita-Baylis-Hillmanreaksiyonunu katalizleyebilecek yapısal çeşitliliğe sahip yeni kiralorganokatalizörlerin tasarımı ve geliştirilmesine dayanmaktadır. Bu amaçla amino alkol yapılı kiralorganokatalizörler sentezlenmiştir. Bu katalizörlerin yapıları ¹H-NMR, ¹³C-NMR, spektral verilerine dayanılarak belirlenmiştir.

Son aşamada ise, sentezlenen organokatalizörlerin enantiyoselektif Morita-Baylis-Hillmanreaksiyonundaki katalitik etkileri incelenmiştir. Sentezlenen norefedrin temelli organokatalizörler ile oldukça iyi verim ve enantiyoseçicilikler gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Asimetrik sentez, Asimetrik organokatalizör, kiral amino alkol, Norefedrine, MoritaBaylisHillman reaksiyonu

KİRAL β -HİDROKSİ AMİD TÜREVİ KİRAL LİGANDLARIN ASİMETRİK MORİTA BAYLİS HİLLMAN REAKSİYONUNDAKİ UYGULAMALARI

Doç. Dr. A. Ebru AYDIN
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi,
aydin@mku.edu.tr

ÖZET

Günümüzde enantiyomerik olarak saf bileşiklerin elde edilmesi ilaç endüstrisi başta olmak üzere, zirai kimyasallar, gıda ve parfüm endüstrisi için oldukça önemlidir. İlaçlarda bir enantiyomer istenen aktiviteye sahip iken diğer enantiyomer farklı ve çoğu zaman farmakolojik özellikler sahiptir.^[1] İstenen aktiviteyi sağlamada inaktif olan enantiyomer ciddi yan etkiler gösterirken, bir arada bulunan iki enantiyomer birbirinden bağımsız olarak farklı tedavi etkisine sahip olabilmekte ya da her iki enantiyomerin bir arada bulunması tedavi için avantaj sağlayabilmektedir.^[2]

Bu çalışmada, β -hidroksiamid türevi kiralligandların sentezi ve bu kiralligandların enantiyoselektif Morita-Baylis-Hillman reaksiyonundaki katalitik etkileri incelenmiştir. Sentezlenen β -hidroksiamid türevi kiralligandlarla ile oldukça iyi verim ve enantiyoseçicilikler elde edilmiştir.

Anahtar Kelime: Asimetrik sentez, Asimetrik organokatalizör, Enantioseçimli reaksiyon, kirall β -hidroksiamidler, Morita-Baylis-Hillman reaksiyonu,

MİKRODALGA DESTEKLİ N-SÜBSTİTÜE PİROL TÜREVLERİNİN SENTEZİ

Doç. Dr. A. Ebru AYDIN
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi,
aydin@mku.edu.tr

ÖZET

Pirol halkası, birçok farklı biyolojik olarak aktif bileşiğin önemli bir yapısal birimidir. Simetrik olmayan substituepirolerin seçici sentezi, pirol kimyasının önemli bir alanıdır. Aminler ve amino asitlerin kiralpirol türevleri, biyolojik aktiviteleri ve birçok farklı biyolojik olarak aktif bileşiğin sentezindeki rolleri nedeniyle büyük öneme sahiptir¹⁻³.

Bu çalışma kapsamında geleneksel ısıtma ve mikrodalga destekli sentez yöntemleri uygulanarak iki farklı yöntemle N-süstituepirol sentezi gerçekleştirilmiştir. N-süstituepirol sentezi için optimum koşulları belirlemek amacıyla öncelikle amin olarak anilin kullanılmıştır.

Sentez literatürde belirtilen yöntem olan CH₃COOH ve su varlığında anilin ve 2,5-dimetiltetrahidrofuranın ısıtılmasıyla gerçekleştirilmiştir. Daha sonra farklı Lewis asitleri kullanılarak tekrar reaksiyon uygulanmış ve en yüksek verimin elde edildiği Lewis asidi belirlenmiştir. Belirlenen Lewisasidi ile farklı çözücülerde sentez çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Mikrodalga sentez yöntemi için farklı reaksiyon süreleri, farklı güç (50, 100, 250, 400 W), farklı Lewis asitleri ve çözücü uygulanarak optimum reaksiyon koşulları belirlenmiştir.

Her iki yöntem için belirlenen optimum koşullar uygulanarak 2,6-dimetilanilin, 2-hidroksianilin, o-anisidin ve 2-kloroanilin kullanılarak N-süstituepirol sentezleri gerçekleştirilmiştir.

Pirol sentezi için iki yöntem karşılaştırıldığında mikrodalga sentezli yöntemin daha uygun olduğu belirlenmiştir. Mikrodalga destekli yöntemle yapılan pirol sentezinin klasik yöntemle göre daha kısa sürede ve daha yüksek verimle gerçekleştiği belirlenmiştir. Ayrıca yan ürün oluşumunun daha az olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar kelime: N-substituePirol, Mikro dalga, Yeşil Kimya, ClausonKaas Yöntemi

9 KW GÜCÜNDE GÜNEŞ ENERJİSİ SİMÜLASYON PROGRAMIYLA ÇATI UYGULAMASI, MALİYET ANALİZİ VE ÇEVRESEL ETKİLERİ

Prof. Dr. Ömer Faruk FARSAKOĞLU

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, ffarsakoglu@kilis.edu.tr

Arş. Gör. Habip Yusuf HASIRCI

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, hyusufhasirci@kilis.edu.tr

Ali ÇINGİ

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, alicingi2727@gmail.com

ÖZET

Günümüz dünyasında var olan fosil kaynaklarının gün geçtikçe azalması ve beraberinde getirdiği zararlı sera gazı etkileri düşünüldüğünde, yeni kaynaklara ihtiyaç duyulduğu ve bu kaynakların çevreci olması büyük önem arz etmektedir. Geçmişten beri kullandığımız enerji kaynakları olan fosil tabanlı yakıtlar, ilk kullanılmaya başlandığında çok cazip kaynaklar gibi görünse de aslında uzun süre kullanımları beraberinde büyük problemleri getirmektedir. Bu kaynakların rezerv miktarındaki sıkıntılar ile birlikte düşünüldüğünde yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı giderek daha da önemli hale gelmektedir. Yapılmış olan bu çalışmada da yenilenebilir enerji kaynaklarından olan güneş enerjisine yönelik bir Fotovoltaik sistemli güneş enerjisi çatı uygulaması, simülasyon programı ile analiz edilmiştir. Çalışmada normal şartlar altında yaşayan bir ailenin günlük enerji tüketimi baz alınmış; aylık ve yıllık enerji tüketimi hesap edilerek enerji toplam enerji ihtiyacı ortaya konmuştur. Bu doğrultuda evin çatısına gerekli olan panel sayısı yerleştirilmiştir. Bunun ile birlikte ailenin yaşadığı bölgenin güneş enerjisi yıllık ışınlam değerleri hesaplanmış ve üretimin tüketimi karşılama oranı analiz edilmiştir. Maliyetin en az seviyede tutulmasına dikkat edilerek panel tipi ve kullanılan ekipmanlar bu değerlere göre seçilmiştir. Yapılan maliyet analizinin yanında santralin yıllık performansına bağlı aynı güçteki fosil yakıt ile çalışan santraller ile kıyası yapılmış ve üstünlükleri ortaya konmuştur. Böylelikle güneş enerjisi santrallerinin kullanımına bağlı ortaya çıkacak olan üstünlüklerine dikkat çekilmiş ve kullanılması durumunda pozitif yöndeki etkilerinin üzerinde durulmuştur. Makalede dikkat çekilen bir diğer konu ise santralin kurulduğu yerin evin çatısı olması durumudur. Küçük çaplı güneş enerjisi santrallerde yer temini konusunda problemler yaşanmasına karşı hemen hemen birçok evin çatısı güneş enerjisi için uygun yerlerdir. Bu yerlerin en iyi şekilde değerlendirmenin yolu ise evin enerji ihtiyacını karşılayacak güçteki güneş enerjisi santralleri ile değerlendirmektir.

Anahtar Kelimeler: Fotovoltaik sistemler, Güneş Enerjisi Çatı Uygulaması, Maliyet Analizi, Çevresel Etkiler, Sera Gazı.

3x1.8 MW RÜZGÂR ENERJİSİ SANTRALİNİN SİMÜLASYON PROGRAMIYLA TASARIMI VE ÇEVRESEL ETKİLERİ

Prof. Dr. Ömer Faruk FARSAKOĞLU

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, ffarsakoglu@kilis.edu.tr

Arş. Gör. Habip Yusuf HASIRCI

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, hyusufhasirci@kilis.edu.tr

Ali ÇINGİ

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, alicingi2727@gmail.com

ÖZET

Fosil tabanlı yakıtlarda yaşanan rezerv sıkıntıları ve bu kaynakların çevreye verdikleri zarar dikkate alındığında yenilenebilir enerji kaynaklarının önemi daha da artmaktadır. Günümüzde birçok Avrupa ülkesi yenilenebilir enerji politikalarını geliştirerek bu kaynaklara daha fazla yatırım yapmaya başlamıştır. Yenilenebilir enerji kaynaklarının ilk kullanılmaya başlandığı yıllardaki maliyetin pahalı olması yenilenebilir enerji kaynaklarının gelişimini olumsuz etkilese de geliştirilen teknolojiler ile birlikte maliyetlerinde önemli düşüşler meydana gelmiştir. Bu çalışmada da yenilenebilir enerji kaynaklarından biri olan Rüzgâr Enerjisinin kullanımına yönelik olarak 3x1.8 MW gücünde bir rüzgâr santrali;simülasyon çalışması yapılmıştır. Yapılan simülasyon çalışmasında ülkemizde her geçen gün sayısı atmasına karşın istenilen seviyelere ulaşılamayan rüzgâr enerjisinin Avrupa da en iyi şekilde faydalanan ülkelerden birisi olan İngiltere örneği dikkate alınarak daha gerçekçi sonuçların elde edilmesi sağlanmıştır. Öncelikle rüzgâr enerjisinin matematiksel olarak güç hesabı yapılmıştır. Bu hesaplama ile birlikte simülasyon programındaki veriler kıyas edilerek doğruluk değeri ortaya konmuştur. Bunun ile birlikte Simülasyon programı üzerinde yer konumlaması yapılarak rüzgâr santralinin kurulduğu yerdeki rüzgar şiddeti belirlenmiştir. Tüm bu değerler ışığında Rüzgâr potansiyelinin belirlenmesinde kullanılan Weibull ve Rayleigh dağılımı yöntemleri ile sonuçların doğruluklarının sağlanması yapılmıştır. Bunun yanında hava sıcaklığı, rüzgârın esme yönü, aylık ve yıllık rüzgâr üretim değerleri grafiksel olarak aktarılmıştır. Bu bilgiler ışığında rüzgâr santrali kurulmadan önce maliyet analizi ve simülasyonuyapılarak kurulması muhtemel bir rüzgâr santralinde, oluşabilecek olası durumlar analiz edilmiştir. Makalede dikkat çekilen bir diğer konu da aynı gücü elde etmek için fosil tabanlı yakıtların kullanılması durumunda oluşabilecek olan karbondioksit oranlarının karşılaştırılmasıdır. Bu karşılaştırma ile birlikte fosil kaynakları ile yenilenebilir enerji kaynakları arasındaki farkın çevre açısından önemi vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Rüzgar Santrali, Yenilenebilir Enerji, Fosil Kaynakları, İngiltere, Weibull ve Rayleigh Dağılımı, Rüzgar Santrali Çevresel Etkileri.

MEVCUT YAPILARIN ISIL PERFORMANSININ TARİHİ YAPI ÖLÇEĞİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ

Saliha ERDURMUŞ

Gazi Üniversitesi, salihaerdurmus@gmail.com

Mustafa KORUMAZ

Konya Teknik Üniversitesi, mkorumaz@gmail.com

Gediz URAK

Gazi Üniversitesi, gedizu@gazi.edu.tr

ÖZET

Fosil yakıtlarının yoğun kullanılmasının en önemli sonuçlarından çevresel kirlilik ve iklim değişikliklerinin dünya genelinde gözlemlenmesiyle, ülkelerin enerji verimliliğinin sağlanması konusunda çözüm üretme kaygıları başlamıştır. Benzer şekilde, Türkiye’de de yeni tasarlanan binalar ve mevcut binalar için enerji verimliliği bazında birçok çalışma yapılmış, yönetmelikler ve standartlar çıkarılmıştır. Özellikle binaların ısı performanslarının artırılması için çok miktarda çalışma yapılmış, ısı yalıtım politikası geliştirilmiş, standartlar oluşturulmuş ve ısı konforu artırmaya yönelik birçok analiz yöntemi geliştirilmiştir. Günümüzde en yaygın kullanılan yöntem olan Bina Enerji Simülasyon programları kullanıcıya binanın ısı performans analizlerini verebilmektedir. Bu yazılımların gelişmiş olmasına rağmen kullanımlarının tarihi binalarda oldukça kısıtlı olduğu ve bu yazılımların sonuçlarının ilgili yönetmeliklerde yer almadığı söylenebilir. Tarihi yapıların özellikle onarımları sırasında, mevcuttaki ısı performanslarının artırılması ve yapının günümüz konfor koşullarına getirilmesi yapının uzun süreli kullanımlarında oldukça önem arz etmektedir. Güncel bina yapım tekniklerinden farklılaşan koruma uygulamalarında malzemelerin değiştirilmesi, yeni malzeme uygulaması, tarihi binaya ek yapı tasarımı konularında önemli iç mekan konforuna yönelik analizlere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu tespiti rağmen tarihi binalarla ilgili müdahale kararları üretilirken henüz tam anlamında ısısal performans yapan bir yaklaşıma rastlanmamıştır.

Bu çalışmada, enerji verimliliği ve ısı performansının ulusal ve uluslararası standartlar ve yönetmeliklerdeki durumu, tarihi yapıların bu yönetmeliklerdeki yeri, ısı performans analizinin yapıldığı yöntemler ve tarihi yapılarda ısısal performans arttırmak için uygulanabilir müdahale yöntemleri incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Isıl Performans, Enerji Simülasyonu, Mimari Miras, Koruma, Sürdürülebilirlik, Yenileme.

Not: Bu çalışma, Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KORUMAZ ve Prof. Dr. Gediz URAK danışmanlığında Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi Saliha ERDURMUŞ’un “Beyaz Tarihi Evlerinin Isıl Performansının Mehmet Üstün Evi Örneğinde Değerlendirilmesi” konu başlıklı tez çalışmasından derlenmiştir.

SİLLE TARİHİ KENT DOKUSUNDA KAFETERYA İÇ MEKAN DÜZENLEMELERİNİN NİTELİKSEL DEĞERLENDİRMESİ

Mustafa KORUMAZ

Konya Teknik Üniversitesi, mkorumaz@selcuk.edu.tr

Havva Gamze KÖZOĞLU

Konya Teknik Üniversitesi, gamzekozoglu@hotmail.com

ÖZET

Sille kent yerleşimi Konya’da yeniden işlevlendirme örneklerinin yoğun olarak gözlemlendiği tarihi bir dokudur. Yeniden işlevlendirilen örnekler özellikle özgün fonksiyonu konut olan binaların lokanta/kafeterya olarak dönüştürülmesidir. Bu fonksiyonun ağırlıklı olarak tercih edilmesinin nedeni yoğun ziyaretçi trafiğinin baskısı ile günü birlik kullanımlarda/kentsel ziyaretlerde gereksinim duyulan bu yeme/içme/dinlenme ve vakit geçirme aktiviteleri karşılaşma gayretidir. Oldukça fazla görülen bu dönüşümün temel nedeni kentsel yeniden canlandırmaya katkı sağlamaktan öte, bu fonksiyonun oldukça fazla rant elde edilmesinden kaynaklandığı gözlemlenmektedir.

Konu ile ilgili örnekler gözlemlendiğinde, iç mekan uygulamalarındaki bilinçsiz ve bilgiye dayalı düzenlemelerin varlığının az olduğunun farkına varılmıştır. İş mekan düzenlemelerinde tarihi doku ve çevrede yapılabilecek tasarım stratejilerini bilinçli şekilde kullanan örneklerin olmadığı yine gözlemlenmiştir. Bu tespitleri tamamlayacak şekilde, iç mekan özgünlüğünün korunduğu ve yapı kimliğinin dikkat eden örneklerin azlığı da oldukça dikkat çekicidir. Temel amacın kentsel koruma altındaki bu dokunun özgünlüğünün korunması iken, uygulamama sonuçlarının bu amaçtan uzaklaştığı gözlemlenebilmektedir.

Çalışma kapsamında Sille tarihi kent dokusunda alan çalışmasında, tarihi dokularda ve binalarda yeniden düzenlenen iç mekanların kent kimliği ve mekanın özgünlüğü bağlamında değerlendirmeler yapılarak, yeni yapılacak örneklerle yönelik sonuçlar elde edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sille, İç Mekan Tasarımı, İç Mekan Özgünlüğü, Kentsel Kimlik

KONYA SİLLE TARİHİ YERLEŞKESİNDE TESPİT EDİLEN KORUMA SORUNLARINA YÖNELİK GENEL BİR DEĞERLENDİRME

Mustafa KORUMAZ

Konya Teknik Üniversitesi, mkorumaz@selcuk.edu.tr

Armağan GÜLEÇ KORUMAZ

Konya Teknik Üniversitesi , gulec.armagan@gmail.com

Melike Sıla ACAR

Selçuk Üniversitesi, msilaacar@gmail.com

Rumeysa TUNA

Selçuk Üniversitesi, rumeysa_tunarc@hotmail.com

ÖZET

Sille tarihi kent yerleşimi Konya'nın tarihi yönü ile önemli bir yere sahiptir. Sille tarihsel geçmişi, mimari ve kentsel miras yönü ile zenginliği, geçmişteki çok kültürlü ve sosyal yapısı ve günümüze yansımaları itibarıyla önemli bir kent olmuştur. Yüklenmiş olduğu bu değerler sebebiyle özellikle 2000'li yıllardan itibaren koruma planları ve projeleri gerçekleştirilmiş, tarihi kenti korumaya gayret edilmiştir.

Koruma faaliyetlerinin başlangıcından günümüze kadar tarihi doku ile ilgili birçok farkındalık aktiviteleri gerçekleştirilmiş, Tarihi Sille'nin yeniden keşfedilmesi sağlanmıştır. Bu çalışmalar geçtiğimiz beş yıllık süreçte sonuç vererek, Sille önemli bir kentsel turistik merkez olmuştur. Sille tarihi kent dokusuna artan ilgi mimari koruma(ma) ve yeni yapılaşma taleplerini artırmış, gereksinim duyulan mekanlar kentsel planlar kapsamında karşılanmaya çalışılmıştır.

Hızlı yapılaşmalar ve restorasyon uygulamaları, ticari aktivitelerin gölgesinde gerçekleştirilen yeniden işlevlendirme çalışmaları, kentsel koruma bağlamında birçok sorunu barındırdığı gözlemlenmektedir. Bu sorunlardan en önemlisi, tarihi dokunun bu uygulamalar sebebiyle özgün kimliğinden uzaklaşmasıdır. Çalışma kapsamında, özgün Sille kent dokusundan örnekler verilerek, tarihi kent yerleşimindeki uygulamaların gözlemlenmesi ve örneklenmesiyle, amacından farklılaşan uygulamalara ve bunların etkilerine yönelik değerlendirmeler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Konya Sille Yeniden İşlevlendirme, Kentsel Koruma

KONYA SİLLE TARİHİ YERLEŞKESİNİN BİRLİKTE YAŞAMA KÜLTÜRÜ VE AÇIK MEDENİYET KAVRAMLARI BAĞLAMINDA İNCELENMESİ

Mustafa KORUMAZ

Konya Teknik Üniversitesi, mkorumaz@selcuk.edu.tr

Armağan GÜLEÇ KORUMAZ

Konya Teknik Üniversitesi , gulec.armagan@gmail.com

Melike Sıla ACAR

Selçuk Üniversitesi, msilaacar@gmail.com

Rumeysa TUNA

Selçuk Üniversitesi, rumeysa_tunarc@hotmail.com

ÖZET

Konya'nın kuzeybatısında yer alan ve bilinen tarihi MÖ.8.yy'a kadar uzanan Sille yerleşkesi, Anadolu coğrafyasındaki önemli dini ve ticari merkezlerden biridir. Geçmişten bu yana Frig, Roma, Selçuklu, Osmanlı medeniyetlerine ev sahipliği yapan yerleşkede, zaman içerisinde göç, dini ziyaret, ticaret gibi sebeplerle artan nüfusa paralel olarak kültürel çeşitlilik de artmıştır. Ağırlıklı olarak Rum ve Türklerden oluşan Müslüman, Ortodoks, Maruni ve Süryani nüfusa sahip olan Sille, farklı kültür ve medeniyetlerin birarada yaşadığı, önemli yerlerden biri olarak göze çarpmaktadır.

Mimari ve kültürel miras göstermektedir ki, Sille'de Türkler ve Rumlar aynı doku içerisinde yüzyıllarca birlikte yaşamış ve ortak ürünler çıkarmışlardır. Fiziksel ve sosyal yapıda inşa edilen ürünler, ortak fikir ve bilinç dünyasına ulaşıldığının önemli göstergeleri olmuştur.

Günümüz perspektifinden bakıldığında, mübadele öncesi dönemde Sille'de medeniyetlerin bir arada yitirmeden ve yitirilmeden var olabildiği, birlikte yaşama kültürüne dayalı bir medeniyet modeli olan "Açık Medeniyet" modelinin mevcut olduğu görülmektedir.

Çalışma kapsamında Sille'de mimari eserler, mekânsal analizler ve nüfus verileri ışığında açık medeniyetin varlığını gösteren değerlendirmeler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sille, Açık Medeniyet, Birlikte Yaşama Kültürü

ANALYSIS OF THE FOOD STAMP PROGRAM EFFICIENCY

Asst. Prof. Dr. Filiz Güneysu ATASOY
Osmaniye Korkut Ata University
filizatasoy@osmaniye.edu.tr

ABSTRACT

Food Stamp Program (FSP) (now referred to as Supplemental Nutrition Assistance Program) is one of the largest food and nutrition assistance programs in the United States which has been operating since 1964 under the name of “the Federal Food Stamp Act”. The purpose of this program is to decrease food insecurity. In other words, households may feel inadequate or insecure to access adequate amount of food mainly due to financial weakness or ability of individuals, thus the program aims to increase the food security. Individuals can apply to the FSP by the gross household’s income criteria. Eligibility is determined by the U.S Department of Agriculture every year. FSP users derive monetary benefit using Electronic Benefit Transfer (EBT) cards at the approved stores such as Walmart, Target, Publix or some other restaurants. FSP users can purchase any bread, cereal, fruit, vegetables, meat, meat products, snack foods, soft drinks and dairy products. The program participants do not have a restriction about their food purchase except about alcoholic beverage, tobacco and non-food items, like pet foods and household supplies. There are many studies examining the relationship between food insecurity and FSP participation using a dummy endogenous variable model with instrumental variable (IV estimator) to manage the biggest issue in the literature which is selection bias problem. However, to the best of my knowledge the significance of FSP participants choosing food with nutritional quality rather than focusing on non-nutritional quantity has not been stated. Therefore, the purpose of this study is to examine the efficiency of the FSP using most current data set. More importantly, it examines how FSP participants’ food preference may affect using the program benefits. For this purpose, the Consumer Expenditure Diary Survey (CEDS) data which was obtained from a study conducted by Bureau of Labor Statistics and Consumer Price Index (CPI) data will be examined using logit and probit model.

Key Words: Consumption, Efficiency Analysis, Food Demand, Food Insecurity, Logit and Probit Analysis.

GIDA YARDIM PROGRAMI’NIN ETKİNLİK ANALİZİ

ÖZET

Gıda Yardım Programı (FSP) ABD’nin 1964 yılından bu yana yürütmüş olduğu, eski adıyla Federal Gıda Yardımını Hareketi olarak bilinen bir programdır. Bu programın amacı açlık tehdidi (food insecurity-gıda güvensizliği) altındaki özellikle düşük gelir grubuna mensup bireylere aylık belirli miktarlarda doğrudan gelir desteği sağlayarak yeterli gıda alımını sağlamaktır. Bu program kapsamında bireylere, hane halkının toplam yıllık brüt geliri, bireylerin engellilik oranı veya arazi, konut mülkiyeti gibi değişkenler dikkate alınarak destek verilmektedir. Programa dahil olan hane halkına, hanedeki birey sayısı baz alınarak kişi başına veya sadece hane içerisindeki şartları sağlayan kişiye de gıda yardım desteği verilebilir. 2017 yılı için kişi başına yardım aylık 192\$ (standart değerdir, bireylerin engellilik durumuna veya eyaletlere göre değişiklik gösterebilir). 4

kişilik bir aile aylık ortalama 640\$ doğrudan gelir desteği alabilmektedir. Bu açıdan program hane halkına doğrudan gelir desteği sağlayarak bireylerin refah seviyesini arttırmaktadır. FSP desteğibireylere “Elektronik Yardım Transferi” (EBT) adı altında kişiye özel olan banka kartı ile aktarılmaktadır. Söz konusu kartlar ABD de belirli market ve restoranlardakullanılabilinir Yardım kapsamında bireyler ekmek, tahıl ürünleri, her türlü yaş, kuru, organik meyve ve sebze, et ve et ürünleri, süt ve süt ürünleri, alkolsüz içecekler ve şekerleme, gibi istedikleri ürünleri alabilmektedirler. EBT kartı ile sadece gıda kapsamında olmayan temizlik malzemeleri ve tütün ürünleri ile alkollü içecekler alınamamaktadır ancak bunun dışında EBT kart ile verilen parasal desteğin kullanımı tamamen bireylerin gıda tercihlerine bırakılmıştır.Bu program gerek hane halkına doğrudan gelir desteği sağlaması gerekse bu desteğin kullanımının tamamen bireylerin tercihlerine bırakılması açısından etkinlik analizinin dikkatlice yapılması gerekmektedir. Bu nedenle, çalışmanın amacı FSP etkinliğinin güncel verilerle analiz edilmesidir. Çalışmada Tüketici Harcamaları Anketi ve Tüketici Fiyat Endeksleri, logit ve Probit modelleri ile SAS9.4 programı kullanılarak analiz edilecektir.

Anahtar Sözcükler: *Tüketim, EtkinlikAnalizi, GıdaTalebi, GıdaGüvensizliği, Logit veProbit Analizi.*

ASSESSING THE IMPACTS OF URBANIZATION ON WILDLAND-URBAN INTERFACE AREAS

Asst. Prof. Dr. Murat ATASOY
OsmaniyeKorkut Ata University,
muratatasoy@osmaniye.edu.tr

ABSTRACT

The principles of ecosystem and human component bear significantly on the relationship between residential development and urban landscapes. Urban vegetation provides cultural, regulating, supporting, and provisioning services to the communities. Also, city dwellers can benefit from urban vegetative cover with social coherence, physical and psychological health, environmental and economical benefits. Ecological implications within the urban boundaries comprise with social systems, human society, and how vegetative compositions have been detrimentally influenced by urbanization. Rapid increase in the number of residential buildings cause network fragmentation, negative biotic and abiotic flows, prevalence of impervious surface, edge fragmentation, and decrease in native plant communities within the city centers. Wildland-Urban Interface (WUI) is the area where ecosystem components and urban settlements interact with each other, and WUI is one of the most destructed areas driven by urban expansion. However, there is a gap in the literature on how to assess the human attitude towards urban biodiversity and what motivates people's decision on WUI areas. Thus, the aim of this study is to evaluate researches with methods used for assessing human attitude on urban biodiversity within the scope of sustainability at different scales in urban areas. The methods used in the literature were public surveys, visual evaluations, Micro-Level urban ecosystem Sustainability Index (MUSIX), and remote sensing analysis using Geographical Information Systems (GIS) software. Based on the researches, people prefer urban trees in their gardens or close to their houses. Regardless of experience, survey attendants can determine species richness and biodiversity on a landscape view. Also, growing residential effect by expansion of urban development leads to an increase in impervious surfaces and surface run-off in small scale urbanization.

Keywords: *Urbanization, Wildland-Urban Interface, Public Perception, Sustainability at Different Scales.*

KENTSELLEŞMENİN KIRSAL-KENTSEL ARA YÜZEY ALANLARI ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

ÖZET

Ekosistem ve insan bileşeni ilkeleri, kentsel gelişim ve kent peyzajı ilişkisi ile bağlantılı kavramlardır. Kentsel vejetasyon topluma kültürel, düzenleyici, destekleyici ve tedarik hazırlığı servisleri sağlar. Ayrıca kentlerde yaşayan insanlar kentsel vejetasyondan sosyal, fiziksel, psikolojik olarak faydalanabileceği gibi çevresel ve ekonomik açıdan da faydalanırlar. Kent sınırları içerisinde ekolojik uygulamalar sosyal sistem, toplum, ve kentselleşmenin kent vejetasyonu üzerindeki zararlı etkisini konu almaktadır. Konut bina sayısındaki hızlı artış özellikle şehir merkezlerinde arazi bölünmesine, biyotik ve abiyotik negatif akıma, su geçirmeyen yüzey alanı artışına, kenar alan bölünmesine, ve yerel bitki topluluklarında azalmaya yol açmaktadır. Kırsal-Kentsel Ara Yüzey alanları ekosistem bileşenleri ve kentsel yerleşim yerlerinin birbirleri ile etkileşime geçtiği alanlardır ve bu alanlar kentsel gelişimin neden olduğu en çok zarar gören bölgelerden birisidir. Buna karşın, kentsel biyoçeşitliliğin toplum tarafından nasıl değerlendirilmesi gerektiği ve

toplumun Kırsal-Kentsel Ara Yüzey alanları hakkındaki motivasyonu hakkında bilgi eksikliği bulunmaktadır. Sonuç olarak bu çalışmanın amacı, toplumun kentsel biyoçeşitlilik üzerindeki davranışlarını sürdürülebilirlik kapsamında ele alan çalışma metodlarının değerlendirilmesidir. Bu kapsamda literatürde Anketler, görsel değerlendirmeler, Küçük Ölçekte Kentsel Ekosistem Sürdürülebilirlik İndeksi (MUSIX) ve Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) programı yardımı ile uzaktan algılama yöntemleri kullanılmıştır. İncelenen araştırmalara göre, insanlar kentlerde yer alan ağaçların bahçelerinde ya da evlerine yakın yerlerde olmasını tercih etmektedir. Anket katılımcıları tecrübe gözetmeksizin bir peyzaj görüntüsünde yer alan tür zenginliği ve biyoçeşitliliği tanımlayabilmektedirler. Ayrıca küçük ölçekteki kentsel alanlarda kentsel gelişim nedeniyle artan kentselleşme etkisi su geçirgen yüzeylerin azalmasına ve yüzey alan erozyonuna neden olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Kentselleşme, Kentsel-Kırsal Ara Yüzey Alanı, Toplum Algısı, Farklı Ölçekte Sürdürülebilirlik*

VAN AKDAMAR ADASINDAN ALINAN BADEM KABUĞU ÜZERİNDE KRİSTAL VİYOLE ADSORPSİYONU ÇALIŞMASININ TERMODİNAMİK VE İZOTERM HESAPLAMALARI

Hasan ELİK

Yüzüncü Yıl Üniversitesi, hasanelik1@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Ali Rıza Kul

Yüzüncü Yıl Üniversitesi, alirizakul@yyu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Adnan ALDEMİR

Yüzüncü Yıl Üniversitesi, adnanaldemir@yyu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Nurhayat ATASOY

Yüzüncü Yıl Üniversitesi, nuratasoy@yyu.edu.tr

ÖZET

Badem Kabuğu; badem ağacından (*Prunus dulcis*) elde edilen ürünün kırılmışları sonucunda tane ile kabuk malzemenin bir birinden ayrışması sonucunda meydana gelen odunsu sert bir malzemedir. Badem kabuğu söylem bakımından düşünüldüğünde badem harmanı sonrasında badem tanesinin kabuktan ayrışması sonrasındaki posa malzemesine de badem kabuğu denilmektedir. Çalışmalarımızda anlatmak istediğimiz badem kabuğu ise yakacak malzemesi olarak kullanılan badem kabuğu temel malzemesidir. Badem işletmelerinde makinelerden ayrıştırılan badem sonrasında meydana gelen badem özünün ayrışması sonrasında çıkan badem kabuğu yakacak olarak kullanılmaktadır.

Bu çalışmanın amacı Van Akdamar Adası'ndan alınan doğal bademlerin kabuklarından yapılan biyokütle kullanılarak çeşitli derişimlerde kristal viyole içeren atık suların arıtılmasıdır. Bu çalışmanın daha önce yapılan çalışmalardan farkı Van gölü Akdamar adasında yetişen badem ağacından alınan materyaller içermesi ve ilk defa kullanılmasıdır. Yaptığımız literatür taramalarında ve araştırmalarda daha önce bu bölgeden alınan badem kabuğu ile kristal viyole adsorpsiyonu yapılmamıştır. Bu nedenle kullanılan maddeler açısından çalışmamız hem ilk defa yapılan bir çalışma, hem de atık suların ve sularda bulunan ağır metal katyonlarının adsorbsiyonu açısından da orijinal bir çalışmadır. Örnekler alınıp veriler temkin ve Dubinin-Radushkevich (DBR) Adsorpsiyon İzotermine uygulanmıştır. Kristal viyolenin badem kabuğu üzerinde hesaplanan izoterm verilerine bakıldığı zaman, adsorpsiyonun Temkin izotermine daha iyi uyduğu ve en iyi sonucun $R^2 = 0,927$ ile 308 K'da olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Badem kabuğu, Kristal Viyole, Adsorpsiyon, Termodinamik, Temkin, İzoterm

VAN AKDAMAR ADASINDAN ALINAN BADEM KABUĞU ÜZERİNDE KRİSTAL VİYOLE ADSORPSİYONU ÇALIŞMASININ KİNETİK HESAPLAMALARI

Hasan ELİK

Yüzüncü Yıl Üniversitesi, hasanelik1@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Ali Rıza Kul

Yüzüncü Yıl Üniversitesi, alirizakul@yyu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi. Nurhayat ATASOY

Yüzüncü Yıl Üniversitesi, nuratasoy@yyu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Adnan ALDEMİR

Yüzüncü Yıl Üniversitesi, adnanaldemir@yyu.edu.tr

ÖZET

Çevre kirliliğinin nedenleri arasında olan ağır metal katyonları atık sulardan mutlaka uzaklaştırılmalıdır. Bu tür kirleticileri uzaklaştırmada adsorpsiyon sıkça kullanılmaktadır. Adsorpsiyon badem kabuğu gibi maddeler kullanılarak gerçekleştirilebilir. Bu çalışmanın amacı, Van Akdamar Adası'ndan alınan doğal bademlerin kabuklarından yapılan biyokütle kullanılarak, çeşitli derişimlerde kristal viyole içeren atık suların arıtılmasıdır. Bu çalışmanın daha önce yapılan çalışmalardan farkı, Van gölü Akdamar adasında yetişen, badem ağacından alınan materyaller içermesi ve kullanılmasıdır. Kristal viyole İnsan kaynaklı örneklerinde, gram-pozitif ve gram-negatif bakteri ayırt etmek için bir kristal mor boyama çözeltisi üretmek için kullanılabilecek bir kuru boyadır. gram-pozitif bakteriler durumunda, bakteri, hatta çözeltisi renk giderici ile muamele edildikten sonra koyu mavi / koyu mor rengini muhafaza ederken, diğer tarafta gram-negatif bakteriler karşıt kırmızı ya da pembe lekeli renk alır. Badem kabuğu ve kristal viyole boyası içeren altı farklı derişimlerde örnekler alınıp, veriler birinci derece ve ikinci derece kinetik modeline uygulanmış ve sonuçta verilerin ikinci derece kinetik modeline uygun olduğu gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Badem kabuğu, Kristal Viyole, Adsorpsiyon, Kinetik,

ATRİYALSEPTALDEFEKT VE VENTRİKÜLERSEPTALDEFEKT DÜZELTME OPERASYONU GEÇİREN HASTALARDA İNTRAOPERATİF DENEYİMLERİMİZ

Öğr. Gör. Uzm. Dr. Feride KARACAER

Çukurova Üniversitesi,
feridekaracaer@gmail.com

ÖZET

Giriş: Ventrikülerseptaldefekt (VSD), konjenital kalp hastalıklarının (KKH) en sık görülen subtipidir, tüm KKH'larının %50'sini oluşturmakta ve %20 oranında izole şekilde görülmektedir (1,2). Atriyaalseptaldefekt (ASD) ise tüm KKH'larının yaklaşık %6-10'unu oluşturur ve üçüncü en yaygın KKH'dır (3). Şant, kanın kalp boşlukları arasındaki açıklık oluşturan defektten, yüksek basınçlı bölümden düşük basınçlı bölgeye yer değiştirmesi durumudur. Hem ASD'ler, hem de VSD'ler kalbin aşırı yüklenmesine yol açmakta ve ağırlıklı olarak soldan sağa şant meydana gelmektedir (4,5).

Soldan sağa şant başlangıçta, sağ kalpte ve pulmoner dolaşımında aşırı yüklenmeye neden olur. VSD'lerin pulmoner hipertansiyona ASD'lerden daha kolay ve erken bir şekilde yol açma eğilimi vardır. Sağ kalbin yüksek kompliyansının sağladığı kompensasyon nedeniyle semptomlar ortaya çıkana kadar kalp, akciğer ve damar yapısında geri dönüşümsüz değişiklikler meydana gelebilmektedir (6).

Son yıllarda kardiyopulmoner bypass (KPB), anestezi yönetimi, cerrahi ve postoperatif bakım yönetimlerindeki gelişmelerle intraoperatif morbidite azalmakta, ASD ve VSD'nin erken dönemde onarımı ile soldan sağa şantın uzun dönemdeki komplikasyonları engellenebilmektedir.

Bu çalışmada hastanemizde ASD ve/veya VSD onarım cerrahisi uygulanan pediatrik hastalardaki intraoperatif anestezi yönetiminin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Ekim 2016- Mayıs 2018 tarihleri arasında hastanemizde ASD ve/veya VSD nedeniyle opere olan 50 hastanın intraoperatif yönetimleri değerlendirilmiştir.

Ameliyat öncesi; hastaların demografik özellikleri, yandaş hastalıkları, preoperatif hematokrit (Htk) değerleri kaydedildi. Ameliyat sırasında; uygulanan monitorizasyon şekli, anestezi ve analjezi yönetimi, verilen sıvılar ve miktarı, kan ve kan ürünleri miktarı, operasyon sırasında görülen komplikasyonlar, operasyon süresi kaydedildi.

Anesteziyoloji Polikliniği tarafından hastaların fiziksel muayeneleri yapıldı, preoperatif biyokimyasal ve kan değerleri, elektrokardiyogram, ekokardiyografi ve kardiyak anjiyografi tetkikleri incelendi. Anestezi indüksiyonundan sonra arteriyel kanülasyon ve entübasyon sonrasında santral venöz kanülasyon yapıldı, idrar sondası takıldı. Anestezi indüksiyonunda tüm olgularda sevofluran inhalasyonu, 2-5 mikrog/kg fentanil ve 0,5 mg/kg rokuronyum kullanıldı, anestezi idamesine sevofluran ve fentanilin infüzyonu ile devam edildi. KPB döneminde kan gazı ve elektrolit takibi, idrar miktarı, vücut ısısı 30 dakika aralıklarla kaydedildi. KPB süresi, crossklemp süresi, operasyon zamanı kaydedildi. Operasyon boyunca verilen kristalloid, kolloid sıvı, kan ve kan ürünleri miktarı, uygulanan inotropikler kaydedildi. Operasyon sonunda hastalar entübe şekilde yoğun bakım ünitesine devredildi.

Bulgular: Hastaların demografik verileri, eşlik eden hastalıklar, preoperatif hemoglobin, hematokrit düzeyleri Tablo I'de gösterildi. 25 (%50) hastamızda pulmoner hipertansiyon tanısı mevcuttu. 2 hastamızda ise Downsendromu mevcuttu. İntraoperatif veriler Tablo II'de gösterildi. Kardiyopulmoner bypass süresi 54,98±24,2 dk, kros klemp süresi ise 35,74±19 dk idi. Tüm hastalar entübe şekilde yoğun bakım servisine çıkarılmıştı. 17 hastanın herhangi bir inotrop-vazokonstrüktör ajan almadan ameliyathaneden çıkarıldığı tespit edildi. 1 hastaya

ekstrakorporealmembranoksijenizasyon sistemi uygulandığı belirlendi. 1 hasta ise postoperatif dönemde kalp yetmezliği nedeniyle kaybedildi.

Tartışma: ASD ve VSD en sık görülen KKH'dır ve cerrahi onarım halen bu defektlere sahip çocukların tedavisinde en etkin yöntemdir.

Konjenital kardiyak malformasyonlar izole olarak bulunabildikleri gibi çeşitli sendromlara eşlik edebilirler. KKH olan pediatrik hastalarda kardiyak olmayan malformasyon bulunma olasılığı %25-30 oranındadır (7). En sık görülen sendromlardan biri Down sendromudur ve çalışmamızda 2 hastamızda Down sendromu olduğu gözlenmiştir (8).

Birçok KKH pulmoner hipertansiyona yol açabilir. Genel olarak, VSD ya da ASD iki yaşından önce geri dönüşümsüz pulmoner hipertansiyona yol açmaz. Ancak Downsendromlu çocuklar, KKH varlığında pulmoner hipertansiyon açısından yüksek risk taşırlar (9). Çalışmamızda hastalarımızın yarısında pulmoner hipertansiyon mevcuttu ve Downsendromu olan 2 hastamız da preoperatif dönemde pulmoner hipertansiyon tanısı almıştı.

Açık kalp cerrahisi geçirecek çocuklarda, premedikasyonda ve anestezi indüksiyonunda kullanılacak ajanların seçimi kardiyak disfonksiyonun derecesine, kardiyak defekte göre değişiklik gösterir. ASD ve VSD olguları, daha komplike kardiyak patolojilere göre, genellikle iyi bir kardiyak rezerve sahiptir. Kliniğimizde premedikasyon amacıyla intravenöz yolla 2 mg/kg ketamin veya 0,1-0,2 mg/kg midazolam kullanılmaktadır. İndüksiyonda ise inhalasyon ajanı (sevofluran), kas gevşetici ve opioidler kullanılmaktadır. Anestezi idamesinde de anestezi ajan seçimi, indüksiyonda olduğu gibi, her hastanın durumu ve operasyonun özellikleri değerlendirilerek yapılmalıdır (10). Kliniğimizde anestezi idamesinde inhaleranestezikler ve opioidkombinasyonu kullanılmaktadır.

Sonuç olarak, VSD ve ASD en sık görülen KKH'dandır ve pediatrik kalp cerrahisinin anestezi uygulamalarında sıkça karşılaşılmaktadır. Cerrahi ve anestezi uygulamalarındaki tüm gelişmelere rağmen halen morbidite ve mortalite gözlenmektedir. Çalışmamızda da 2 hastamızın kalp yetmezliği ve pulmoner hipertansiyon nedeniyle kaybedildiği gözlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Antrial septal defekt, ventrikuler septal defekt, anestezi

ULTRASONOGRAFİNİN DİŞ HEKİMLİĞİNDEKİ KULLANIM ALANLARI

Dr. Öğr. Üyesi Eda Didem YALÇIN

Arş. Gör. Aslıhan ARTAŞ

Gaziantep Üniversitesi

dt.aslihanartas@gmail.com

ÖZET

Ultrasonografi (USG) yumuşak dokuları inceleyen radyolojik bir tanı yöntemi olup kullanılan kaynak, kulağın duyma sınırından çok yüksek frekanstaki ses dalgasıdır. Diagnostik ultrasonografi elde etmek için 1 ile 20 Mhz (megahertz) dalga boyundaki sesler klinik olarak uygulanır. Ses dalgası dokuda bir değişiklik ile karşılaştığı zaman sesin bir kısmı geçer, bir kısmı ise geri yansır ve USG’de bu geri yansıyan kısım görüntüyü meydana getirir. USG’nin; iyonize radyasyon kullanılmaması, zararlı olmadığı için çok sayıda görüntü alınabilmesi, ucuz olması, metal artefaktlardan etkilenmemesi, taşınabilir ve non-invaziv olması gibi avantajları vardır. Ancak hava içeren yapılar ve kemiğin görüntülenememesi, baş ve boyun bölgesinde kullanımının sınırlı olması, görüntülerin yorumlanmasının zor olması, şişman hastalarda görüntü kalitesinin düşük olması gibi dezavantajları da mevcuttur. USG diş hekimliğinde submandibular ve parotis bezinin süperfisiyal lokalizasyonun süperpozisyonlu görüntülenmesinde, tükürük bezi tümörlerinin, kistlerinin, akut enflamasyonlarının, tükürük bezi taşlarının ve sjögren sendromunun saptanmasında, orofasiyal kasların, dile ait lezyonların, boyundaki lenf nodüllerinin incelenmesinde kullanılabilir. Ayrıca USG temporomandibular eklem (TME) incelemesinde yumuşak dokulara ait özelliklerin; eklem diskinin lokalizasyonu ve enflamatuar effüzyon gibi değişimlerin belirlenmesinde, orofasiyal bölgedeki yumuşak dokularda bulunan yabancı cisimlerin saptanmasında, post-operatif ödem ve hematoma değerlendirilmesinde de kullanılmaktadır. Genel tıp alanında rutin olarak kullanılan bu görüntüleme yönteminin diş hekimliği alanında yaygınlaşması ile çok farklı ve yeni çalışmalar literatüre kazandırılabilir.

Ultrasonografinin diş hekimliğindeki kullanım alanları hakkında detaylı bilgi verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Ultrasonografi, Diş Hekimliği, Radyoloji.

DİŞ HEKİMLİĞİNDE DİJİTAL GÖRÜNTÜLEMEDE ÜÇÜNCÜ BOYUT

Dr. Öğr. Üyesi Eda Didem YALÇIN

Arş. Gör. Aslıhan ARTAŞ

Gaziantep Üniversitesi

dt.aslihanartas@gmail.com

ÖZET

Dış hekimliğinde görüntüleme, klinik değerlendirmede, tanı ve tedavi planlamasında önemli bir kriterdir. 1990'lı yıllarda konik ışınlı bilgisayarlı tomografi (KIBT) cihazlarının geliştirilmesiyle dış hekimliğinde iki boyuttan üç boyuta geçme şansı elde edildi. Bu sistem sadece baş-boyun bölgesinin görüntülenmesi için kullanıldığından 'Dental Volumetrik Tomografi (DVT)' diye de adlandırılmaktadır. KIBT'da tarama süresi (10-70 sn) tüm görüntüleri tek rotasyonda elde ettiği için hızlıdır. Ayrıca BT cihazlarına göre daha küçük daha basit ve daha ucuz olması, maksillofasiyal bölgeden ince kesitler alma ve alınan kesitlerin detaylı inceleme şansı sunması, çevre dokuların süperpozisyonunun olmaması, voksellerin izotropik olması nedeni ile yapılan ölçümlerin farklı düzlemlerde doğru sonuç vermesi gibi avantajları da bulunmaktadır. ALARA (As Low As Reasonably Achievable) prensibiyle hareket edildiğinde daha kaliteli görüntü çok daha düşük dozlarda sağlanır. Son yıllarda hızla ilerleyen dijital radyoloji teknolojisinin ürünü olan KIBT her geçen gün daha fazla kullanım alanı bulmaktadır. KIBT dış hekimliğinde patolojilerin boyut ve lokalizasyonlarının incelenmesi, TME patolojilerinin ve morfolojisinin değerlendirilmesi, implant planlaması, gömülü dişlerin, yabancı cisimlerin ve süpernümerer dişlerin konumları ve anatomik yapılarla ilişkisinin belirlenmesi, hava yolu analizi, uyku apnesi vakaları, dudak damak yarıklı hastalarda yarık sınırının belirlenmesi, travmaya bağlı fraktürlerin ve paranazal sinüslerin değerlendirilmesi, kök kanal morfolojileri ve çevre dokularla ilişkisinin saptanması gibi durumlarda kullanılmaktadır. Bu bildiride; KIBT görüntüleme sistemlerinin avantaj, dezavantajları, teknik özellikleri ve kullanım alanları incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: KIBT, Dış Hekimliği, Üç Boyut.

PSİKİYATRİ HEMŞİRESİ BAKIŞINDAN RUHSAL DURUM MUAYENENESİ

Arş. Gör. Zeynep KOÇ
Gaziantep Üniversitesi
zeynepkoc2009@hotmail.com

ÖZET

Değerlendirme, hemşirelik sürecinin ilk basamağıdır ve hastanın sağlığı ile ilgili bilgilerin toplanması, organizasyonu ve analizini içerir. Psikiyatri hemşireliğinde, bu sürece genellikle ruhsal durum muayenesini içeren bir psikososyal değerlendirme denir.

Psikiyatri hemşireliğinde değerlendirmenin amacı şunlardır:

- İlişki kurmak
- Mevcut problemin veya şikayetin anlaşılması
- Fiziksel durumu incelenmek ve temel vital bulguları almak
- Hastanın veya başkalarının güvenliğini etkileyen risk faktörlerinin değerlendirilmesi
- Ruhsal durum muayenesi yapma
- Psikososyal durumu değerlendirmek
- Tedavi için ortak hedefleri belirlemek
- Bakım planını formüle etmek.

Ruhsal durum değerlendirmesi, danışanın ruhsal işleyiş alanlarının tümünü tanımlanmasıdır. Ruhsal durum muayenesi önemli bir klinik beceridir. Ne kadar çok pratik yapılırsa uygulamada o kadar çok başarılı olunur. Ruhsal durum muayenesinin bazı alanları öykü almanın kapsamındadır ve bu alanlara yeniden dönmeye ihtiyaç olmayacaktır. Önemli olan şey zihninizde hala boşlukların olduğunun farkında olabilmeniz için, zihninizde bir çerçeve geliştirmenizdir. İlgili bölümlerde yazmak üzere boş olan yazılı bir listeye başlamak yardımcı olabilir. Bu yöntem size yardımcı olabilir fakat, çok katı olmamaya ve empatik kalmaya dikkat edilmelidir. Ruhsal durum muayenesinde sırayla şu alanlar değerlendirilir:

Tanıtlama

- 1.1. Muayene Durumu
- 1.2. Genel Görünüm
2. Konuşma Ve İlişki Kurma
3. Duygulanım Ve Duygudurum
4. Bilişsel Yetiler
5. Düşünme
6. Dışavuran Davranış
7. Özbenlik Kavramı
8. İlişkiler
9. Aktarım Belirtileri

Ruhsal Durum muayenesi, hemşire için hemşirelik tanımlarını koymak ve problemleri saptama aşamasında önemli bir veri toplama yöntemidir. Hemşire, değerlendirmeyi tamamladıktan sonra, topladığı tüm verileri analiz eder. Veri analizi, genel değerlendirmeyi düşünmeyi içerir. Hemşire, belli bir noktaya odaklanmak yerine büyük resmi arar.

Anahtar Kelimeler: Değerlendirme, Psikiyatri Hemşireliği, Ruhsal Durum Muayenesi,

AYRIK DALGACIK DÖNÜŞÜMÜ KULLANILARAK UYKU APNESİNİN SINIFLANDIRILMASI

Doç. Dr. Necmettin SEZGİN
Batman Üniversitesi
necmettin.sezgin@batman.edu.tr

ÖZET

Uyku apnesi, uyku esnasında en az 10 saniye süreli ve saatte en az 5 defa tekrarlanan nefes durmaları olarak tanımlanmaktadır. Toplumda erkeklerde yaklaşık %2 ve kadınlarda %4 oranında uyku apnesi hastası olduğu bilinmektedir. Teşhis için kişinin en az bir gece boyunca donanımlı bir uyku laboratuvarında polisomnografi (PSG) cihazına tabi tutulması gerekmektedir. PSG ile kayıt edilen EEG, EKG, EMG, hava akımı, oksijen saturasyonu gibi birçok biyolojik işaretin uzmanlar tarafından uzun süreli değerlendirilmesi ile teşhis yapılmaktadır. Apne, 3 çeşit olup tedavi yönünden farklılıklar arz etmektedirler. Tıkalı uyku apnesi sendromu (TUAS) en sık (yaklaşık %90) rastlanan apne çeşidi olup, uyku esnasında nefes durmasının boğazdaki bir tıkanmaya bağlı olarak gerçekleştiği durumdur. Merkezi uyku apnesi sendromunda (MUAS) beyin merkezinden işaret gönderilememesi sonucu nefes alamama durumudur. Bileşik uyku apnesinde ise nefes almama MUAS ile başlayıp TUAS ile devam etmektedir. Biyolojik işaretler gibi durağan olmayan işaretlerin analizinde iyi bir yaklaşım olan dalgacık dönüşümü ile işaretler alt bant frekanslarına ayrıştırılarak anlamlı özellikler elde edilmiştir. Her bir apne çeşidi için farklı özelliklerde katsayıların elde edildiği görülmüştür. Daha sonra bu katsayılar kullanılarak yapay sinir ağı eğitilip test edilmiş ve apne sınıflandırılması ortalama %84.25 doğrulukla gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Uyku apnesi, Ayrik dalgacık dönüşümü, Biyolojik işaretler, ELM.

EPİLEPSİ HASTALIĞININ FARKLI ÖĞRENME YÖNTEMLERİ İLE TEŞHİS EDİLMESİ

Doç. Dr. Necmettin SEZGİN
Batman Üniversitesi
necmettin.sezgin@batman.edu.tr

ÖZET

Epilepsi, beyin normal aktivitelerinin, sinir sisteminin geçici olarak anormal bir davranış sergilemesi sonucu elektriksel aktivitelerde meydana gelen bozukluklardır. Halk arasında sara nöbeti/hastalığı/krizi olarak ta bilinir. Toplumda yaygın olup teşhisi oldukça zor olan bir hastalıktır. Epilepsi teşhisi, hastanın aile fertlerinden birilerinin şüphelenmesi üzerine nöroloji kliniklerinde uzun süreli video-EEG (Elektroensafalogram) kayıtlarının uzmanlar tarafından değerlendirilmesi sonucu yapılmaktadır. Bu şekilde yapılan teşhis hasta açısından oldukça zahmetli olmakla birlikte bazen farklı krizler de epilepsi olarak değerlendirilebilmektedir. Bu çalışmada, epilepsi hastalığının beyin elektriksel aktiviteleri (EEG) kullanılarak farklı öğrenme yöntemleri ile otomatik olarak teşhis edilip bu yöntemlerin karşılaştırılması amaçlanmıştır. Bu amaçla kayıt edilen EEG işaretleri Yapay sinir ağları (ANN), Destek vektör makineleri (SVM) ve Aşırı öğrenme makineleri (ELM) gibi öğrenme metotlarıyla eğitilerek test edilmiştir. 10-kat çapraz doğrulama yöntemiyle yapılan test sonuçlarından ELM %98.82 ile en yüksek doğrulukta epilepsi nöbetini teşhis etmiştir. Yapılan bu çalışmanın nörologlar için epilepsi tanısında yardımcı bir yöntem olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Epilepsi, EEG, Öğrenme makineleri.

PARAZİTER ENFEKSİYONLARDA ADENOSİN DEAMİNAZ DEĞERLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Tuğba Raika KIRAN

İskenderun Üniversitesi, traika.kiran@iste.edu.tr

Yeliz KAŞKO ARICI

Ordu Üniversitesi, yelizkasko@yahoo.com

ÖZET

Adenozindeaminaz, pürin nükleotidlerinin katabolizmasında rol oynayan, adenozin ve deoksiadenoziniirreversibl olarak inozin ve deoksiinozine deaminize eden aminohidrolazdır. T lenfosit ADA aktiviteleri B lenfositlere göre daha yüksektir ve ayrıca T hücre farklılaşması esnasında özellikle immatür ve undiferansiye basamaklarında ADA aktivitesinde belirgin artış olur. Tüm bu sebeplerden dolayı ADA'nın hücrel immünite belirteci olduğunu düşünülerek farklı hastalıklarda ADA serum seviyelerini tespit edilmiştir. Çalışmada da paraziterenfeksiyonlarda ADA değerlerinin deney ve kontrol grubuna göre karşılaştırılması amaçlanmıştır. Parazit pozitif bulunan hastalar ve kontrol grubunun serum ADA seviyesine Ellis ve Goldberg yöntemi ile bakılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tek-yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Varyans analizinin normallik ve varyansların homojenliği varsayımları sırasıyla Levene ve Kolmogorov-Smirnov testleri ile kontrol edilmiştir. Farklı ortalamaların belirlenmesinde Tukey çoklu karşılaştırma testi kullanılmıştır. Yapılan varyans analizi sonucunda ADA değişkeni bakımından Parazit grup interaksiyonu istatistik olarak önemli bulunmuştur ($p<0,001$). Deney ve kontrol grubunda *Entamoebacoli* bulunan hastaların *Demodexfollicularoum*, *Enterobiusvermicularis*, *Giardaintestinalis*, *Echinococcusgranulosus* ve *Toxoplasmagondii*, bulunan hastalara göre ADA ortalamasının önemli derecede yüksek olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Paraziter enfeksiyonlarda ADA seviyesinin kontrol grubuna göre düşük olmasına karşın *E. coli*'de bu oran yüksek bulunmuştur. Çalışmada ADA seviyesinin takip edilerek parazitlerin tanı ve tedavi sürecinde yol gösterici olabileceği düşünülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Entamoebacoli*, *Demodexfollicularoum*, *Enterobiusvermicularis*, *Giardaintestinalis*, *Echinococcusgranulosus*, *Toxoplasmagondii*, Adenozindeaminaz.

BİR OLGU SUNUMU: ON BİR İNTİHAR GİRİŞİMİ OLAN MAJÖR DEPRESYON HASTASI

Arş. Gör. Zeynep KOÇ

Gaziantep Üniversitesi, zeynepkoc2009@hotmail.com

ÖZET

Tanıtıcı Bilgiler

Adı Soyadı: B.D, Cinsiyeti:Erkek

Yaş:39, Doğum Yeri ve Yılı: Sivas/1978, Medeni Durum: Bekar, Eğitim Durumu: İlkokul

Yatış Tarihi: 15/10/2016, Mesleği: Pizza Ustası, Tıbbi Tanı: Suicid Girişimi+Major

Depresyon

Kardeş Sayısı: 11 kardeşten 7.si

Yatış Biçimi: Gönüllü olarak Acilden Yatış

Baba: Alkolizm hastası, DM, HT Hastası Abi: Alkolizm hastası Anne: DM, HT Hastası

Abla, Dayı, Hala: Şizofren Hastası

Hastalık Öyküsü

BBey ilk intihar girişimini 1998 yılında İskenderun da acemi birlikte komutan teftiş yaparken kendisine soru sorulacak korkusuyla ellerinin titremesi, yüzünün kızarması ve diğer asker arkadaşların gülmeye başlaması üzerine ilaçla gerçekleştirmiş. Revirde sosyal fobi tanısı almış ve auroix tablet başlanmış. İkinci intiharını usta birliğindeYalova'da ilaçla gerçekleştirmiş. Sonra 1999 yılında Gölcüğe yollanmış. Gölcükte 17 Ağustos1999'da 7,8 büyüklüğünde deprem olmuşvebu depremde arkadaşını kaybetmiş. Bu olay üzerine 3. İntiharını ilaçla gerçekleştirmiş. Askerliği 18 ayda bitirmiş. Askerliğin bitmesi üzerine İzmir'e ablasını yanına çalışmaya gitmiş ve bir pizzacıda işe girmiş, sonra gazı açık unutmuş ve kolunu yakmış. Bu olaydan dolayı işine son verilmiş. Bu olaydan sonra, B Bey ilaçla 4. intiharını ilaçla gerçekleştirmiş ve Dokuz Eylül Üniversitesi aciline başvurmuş ve midesi yıkandıktan sonra psikiyatri servisine yatırılı yapılmış. Bu yatışta Major Depresyon tanısını almış ve 3 ay tedavi görmüş. Antidepresan ilaçla taburcu olmuş. Daha sonra İstanbul'a çalışmaya gitmiş ve bir pazarlama dükkanında işe girmiş.Kendisini dolandıracaklarını iddia ederek dükkan sahipleriyle tartışmış. Sonrada Bakırköy Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesinde 1 ay tedavi görmüş.2001 yılında nişanlanmış ve bir ay sonra kız tarafı nişanı atmış. Aile bu ayrılma sürecinde B beye destek olmamış Bunun üzerine tekrar ilaçla intihar(5.intihar) etmiş. Numune Hastanesinin aciline gitmiş ve psikiyatri servisine yatırılı yapılmış. B Bey, daha sonraki 4 intiharını da iş bulamayışı ya da bulduğu işte de birkaç gün çalışıp sonra kendi isteğiyle işten ayrılması ya da patron tarafından işten çıkarılması, babasının bir işte çalışmadığı için B Beye söylenmelerinin olması, kendini yalnız,çaresiz, işe yaramaz hissetmesi, değersiz ve mutsuz hissetmesi sonucunda Sivas'ta ilaçla gerçekleştirmiş. Her intihar girişiminde hastaneye başvurmamış sadece kusmadığında ya da kanlı kustuğunda Numune hastanesine hastaneye başvurmuş. Cumhuriyet Üniversitesi (C.Ü) Araştırma ve Uygulama hastanesine yatmadan 3 ay önce Numune Hastanesinde İntihar girişiminde(10.intihar girişimi) bulunduğundan dolayı 1,5 ay süreyle yatmış. B bey 11.intiharını 20 tane arveles, 17 tane lustral olmak üzere 37 tane tablet içerek gerçekleştirmiş ve kanlı kusması olması nedeniyle 15.10. 2016 tarihinde yürüyerek tek başına C.Ü Uygulama Hastanesinin aciline başvurmuş ve midesi yıkandıktan sonra psikiyatri servisine yatırılı yapılmış.

Anahtar Kelimeler: Major Depresyon, Olgu, İntihar

KRİYOJENİK İŞLEMİN FARKLI BEKLETME SÜRELERİNİN DIN 1.2080(X210CR12) SOĞUK İŞ TAKIM ÇELİĞİNİN KALINTI ÖSTENİT VE MİKROYAPI ÖZELLİKLERİNE ETKİLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Yusuf ARSLAN
Düzce Üniversitesi, yusufarslan@duzce.edu.tr

ÖZET

Genellikle DIN 1.2080 (X210Cr12) soğuk iş takım çeliği, kalıp ve otomotiv endüstrisinde kalıp malzemesi olarak kullanılır. Bu çeliklerin mekanik özelliklerinin özellikle aşınmalara karşı iyi olması arzu edilir. Son zamanlarda çeşitli çelik bileşenlerinin mekanik özelliklerini geliştirmek için kriyojenik işlem gerçekleştirilmektedir. Takım çeliklerinde geniş ölçüde aşınma direncini artırmanın bir yöntemi olarak kullanılmaktadır. Genellikle metalik malzemenin mekanik özelliklerini geliştirmek için kriyojenik proses kullanılır. Buna ek olarak, çevre dostu, zehirli ve patlayıcı olmayan bir uygulamadır. Kriyojenik işlemin DIN 1.2080 takım çeliği kalıntı östenit hacmi ve mikroyapı özellikleri üzerindeki etkisinin araştırılması için, 2080 takım çeliği numuneleri, yaklaşık -145 °C'de kriyojenik işlem yapılmıştır. Bu çalışmada, özellikle kalıp ve otomotiv endüstrisinde yaygın olarak kullanılan 2080 takım çeliğinin kalıntı östenit hacmi ve mikroyapı üzerinde farklı bekletme süreli kriyojenik işlemin etkisi incelenmiştir. Bu amaçla hazırlanan 2080 takım çeliğinden imal edilen numunelere geleneksel ısıtma işlemi uygulanmış ve geleneksel ısıtma işlemi tamamlayıcı bir işlem olan kriyojenik işlem farklı bekletme sürelerinde (6, 12, 24, 36 ve 42 saat) -145 °C sıcaklıkta uygulanmıştır. Kriyojenik işlem sonrasında numunelere 2 saat 150 °C' de temperleme işlemi yapılmıştır. Metalografik analizler için örnekler metalografik kurallara göre önceden hazırlanmıştır. Farklı bekletme süreli kriyojenik işlemde kaynaklanan mikroyapıda meydana gelen değişiklikleri belirlemek için Tarama elektron mikroskobu (SEM), Elementel analizi (EDX) ve X-ışını kırınımı (XRD) analizleri yapılmıştır. Kalıntı östenit analizleri ASTM E975-13 standartlarına göre yapılmıştır. Sonuçlar, farklı bekletme süreli kriyojenik işlemin ve kriyojenik işlem sonrası uygulanan temperleme işleminin DIN 1.2080 soğuk iş takım çeliğinin kalıntı östenit hacmi ve mikroyapı özellikleri üzerinde önemli etkileri olduğunu göstermiştir. Kriyojenik işlenmiş numunelerde kalıntı östenit hacmi yaklaşık %4,5'e düşmüştür. Bu, işlemsiz numunede gözlemlenen kalıntı östenitin hacimsel olarak %58,5'nin pratik olarak kriyojenik işlem ile martensite dönüştürüldüğü anlamına gelir. DIN 1.2080 takım çeliğine yapılan kriyojenik işlem mikroyapı özelliklerinde önemli iyileşmeler göstermiştir. Bu iyileşmeler, özellikle karbür partiküllerin düzgün dağılımını arttırmış, kalıcı östeniti azaltmıştır. 2080 takım çeliğinin kalıntı östenit miktarı ve mikroyapı analizleri değerlendirildiğinde, 36 saat kriyojenik işlemin tavsiye edilen bir uygulama olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kriyojenik işlem DIN 1.2080, Kalıntı östenit, Mikroyapı

INFLUENCES ON THE VOLUME OF THE RETAINED AUSTENITE AND MICROSTRUCTURE PROPERTIES OF DIN 1.2080 (X210CR12) COLD WORK TOOL STEEL OF CRYOGENIC TREATED IN DIFFERENT HOLDING TIMES

ABSTRACT

Commonly DIN 1.2080 (X210Cr12) cold work tool steel is used to die material in the die and automotive industry. It is desirable that the mechanical properties of these metals are good, especially against wear. Recently cryogenic treatment is performed to improve the mechanical

response of various steel components. It has been widely used as a means of improving wear resistance of tool steels. Generally cryogenic process is used to improve the mechanical properties of a material. In addition, it is an environmentally friendly, non-toxic and non-explosive application. To investigate the effect of the cryogenic process on volume of the retained austenite and microstructure of DIN 1.2080 tool steel, the 2080 tool steel samples were cryogenically treated at -145 °C. In this study, especially the effect of cryogenic treatment with different holding times on the retained austenite and microstructure of 2080 tool steel was investigated. For this purpose; 2080 tool steel samples quenched treatment, cryogenic treatment and cryogenic treatment-tempering (150 °C for 2 h) was subjected. The samples were cooled down from room temperature to -145 °C and holded for different holding times (6, 12, 24, 36 and 42 hours) for the cryogenic treatment. For the metallographic analysis, the samples were pre-pared according to the metallographic rules. Scanning Electron Microscope (SEM), Energy-dispersive X-ray spectroscopy (EDX), X-Ray Diffraction (XRD) analyses were made in order to determine the changes in the microstructure caused by cryogenic treatment with different holding times. The retained austenite analyses were made according to ASTM standard E975-13. The results showed that different holding times of cryogenic treatment have significant effect on the retained austenite and microstructure properties of DIN 1.2080 cold work tool steel. The cryogenic treatment samples reduced the retained austenite volume to around 4,5%. This means that practically the 58,5% in volume of the retained austenite observed in the untreated sample were transformed into martensite by the cryogenic treatment. Cryogenic treatment of DIN 1.2080 tool steel has shown significant improvement in their microstructure properties. This improvement especially enhanced uniform distribution of carbide particles, reduces retained austenite. It is concluded that retained austenite and microstructure analyzes evaluated of the 2080 tool steel, it is an advisable application of 36 hr cryogenic treatment.

Keywords: Cryogenic treatment, DIN 1.2080, Retained austenite, Microstructure

**RADİKÜLER AĞRIDA PERKÜTAN DORSAL ROOT GANGLİON PULSE
RADYOFREKANSIN ETKİNLİĞİ****Uzm. Dr. Tülin ARICI**Dr. Ersin Arslan Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
arici-tulin@hotmail.com**ÖZET****Giriş**

Kronik lomber radiküler ağrı belirli bir sinir kökünün dağılım alanı boyunca oluşan nöropatik ağrı olarak tanımlanır vesiklile medikal, fizyoterapi ve epidural steroid enjeksiyonları ile tedavi edilir. Dorsal root ganglionu pulse radyofrekansın (DRG-PRF) radiküler ağrıdaki etkinliği son zamanlarda yapılan çalışmalarda gösterilmiştir.

Gereçler ve yöntem

Hastanemizde kronik lomber radiküler ağrısı olan ve DRG-PRF uygulanan 26-78 yaş arası 83 hastayı (54 kadın, 29 erkek) retrospektif olarak değerlendirdik. Tüm hastalara 45 V, 2 Hz, 20 ms, 42 °C olacak şekilde 6 dakika DRG-PRF uygulandı.

Ağrıda en az %50 veya daha fazla azalma olan hastalar belirlendi.

Sonuçlar

Tablo 1: Demografik veriler

Yaş (ortalama)	56
Cinsiyet (K/E)	54/29
DRG tedavisinin seviyesi	
L2	2
L3	15
L4	51
L5	55
S1	23
Ağrı etyolojisi	
Lomber disk hernisi	28
Spinal/foraminal stenoz	32
Başarısız bel cerrahisi	23

40 hastaya tek seviye, 23 hastaya 2 seviye ve 20 hastaya 3 seviye olmak üzere toplam 146 işlem yapıldığı görüldü.

Birinci ayda 83 hastanın 48'inde(%57.83) ağrıda % 50 veya daha fazla azalma vardı. 3. ayda 43 hastada (%51.80) ve 6. ayda ise 32 hastada (%38.55) ağrıda % 50 veya daha fazla azalma tespit edildi. 1 yıllık izlemde takip ettiğimiz 64 hastanın ise 14'ünde (%21.87) ağrıda en az % 50 azalma olduğu görüldü.

Hastaların hiçbirinde önemli bir yan etki görülmedi. 8 hastada yaklaşık 10 gün süren bel ağrısı şikayeti vardı.

Tartışma

Pulse radyofrekans yeni ve minimal destrukatif bir yöntemdir ve konvansiyonel radyofrekans ablasyon tedavisinin bir modifikasyonu olarak geliştirilmiştir. Nöropatik ağrıda güvenliği ve etkinliği gösterilmiştir. DRG-PRF uygulaması kronik lomber radiküler ağrı tedavisi için güvenli ve faydalı bir seçenek ve epidural steroid enjeksiyonuna potansiyel bir alternatif olarak gözükmemektedir.

Anahtar kelimeler: dorsal root ganglionu, pulse radyofrekans, radiküler ağrı

ALGOLOJİ POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN HASTALARDA BEL AĞRISI NEDENLERİ**Uzm. Dr. Tülin ARICI**

Gaziantep Dr. Ersin Arslan Eğitim ve Araştırma Hastanesi

arici-tulin@hotmail.com**Giriş**

Bel ağrısı toplumun büyük bir kısmını etkileyen en yaygın sağlık problemlerinden biridir. Yetişkinlerin büyük bir bölümü hayatlarının bir bölümünde sıklıkla bel ağrısı sorunu yaşamaktadırlar. Bu da önemli ölçüde iş gücü kaybına ve sosyoekonomik yüke neden olmaktadır. Hastaların büyük bir çoğunluğunda sebep bilinmemektedir. Güncel testlerle vakaların yaklaşık %85'inde ağrının patofizyolojik sebebi bilinemez. Sebebi ortaya konabilenlerde, omurga içinde bir veya daha fazla alanda hastalık veya travmaya bağlı olabileceği gibi sistemik bir hastalık veya malignansinin habercisi olabilir. Hastaları değerlendirirken ilk amaç ağrının kaynağını belirlemektir.

Metod

Dr. Ersin Arslan Eğitim ve Araştırma Hastanesi Algoloji polikliniğine Nisan 2016 ile Nisan 2018 tarihleri arasında başvuran 1644 (1088 kadın, 556 erkek) bel ağrılı hastayı ağrı nedenleri yönünden değerlendirdik.

Tablo 1: Algoloji polikliniğine başvuran hastalarda bel ağrısı nedenleri

		Hasta sayısı	%
Mekanik nedenler	Nedeni bilinmeyen	122	7.42
(%57,4)	Disk dejenerasyonu	230	13.99
	Faset eklem kaynaklı	318	19.34
	Vertebra fraktürü	45	2.73
	Spondilolizis	64	3.89
	Spondilolistezis	31	1.88
	Spinal deformiteler	30	1.82
	Başarısız bel cerrahisi	104	6.32
Nörojenik nedenler	Lomber disk hernisi	315	19.16
(%37,4)	Lomber spinal stenoz	211	12.83
	Sinir köküne osteofit basısı	52	3.16
	Annüler yırtıkla oluşan kimyasal sinir kökü	37	2.25

	irritasyonu		
Mekanik olmayan nedenler	Malignite	36	2.18
(%4,3)	Enfeksiyon	10	0.60
	İnflamatuvar spondiloartropatiler	25	1.52
Diğer nedenler (%0,8)	Pelvik, retroperiton, ürogenital veya büyük organ kaynaklı	14	0.85

Tartışma

Genel popülasyonda bel ağrısı nedenlerini %80-90 mekanik nedenler, %5-15 nörojenik nedenler, %1-2 mekanik olmayan patolojiler ve %2-4 diğer nedenler oluşturur. Kliniğimize başvuran bel ağrılarını ise %57,4 mekanik nedenler, %37,4 nörojenik nedenler, %4,3 mekanik olmayan nedenler ve %0,8 diğer nedenler oluşturmuştur. Algoloji polikliniğine başvuran hastalar çoğunlukla diğer branşlarda tetkik ve tedavileri yapıp tedaviye cevap alınamayan ve genellikle altta bir patoloji saptanıp girişimsel ağrı tedavileri için yönlendirilen hastalar olmaları nedeniyle bel ağrılı hastalarda nedeni bilinmeyen bel ağrısı oranı genel popülasyondan daha düşüktür. Algoloji polikliniğine başvurularda en çok bel ağrısı nedenleri ise lomber disk patolojileri ve faset eklem kaynaklı nedenlerdir.

Anahtar kelimeler: bel ağrısı, algoloji polikliniği, lomber disk patolojileri

**DOĞUM AĞIRLIĞI DÜŞÜK YENİDOĞANLARDA PARAOKSONAZ 1 Q192R ve C108T
GEN POLİMORFİZMLERİNİNDEĞERLENDİRİLMESİ**

Fildaus NYİRAHABİMANA

Derya KOCAMAZ

Çukurova Üniversitesi, dkocamaz@cu.edu.tr

Esin SÖNMEZ

Şule Menziletoğlu YILDIZ

Ferda ÖZLÜ

ÖZET

Paraksonaz1 (PON1) primer fizyolojik fonksiyonu okside lipidlerin metabolizması olan yüksek yoğunluklu lipoproteinlerle ilişkili bir enzimdir. Ayrıca senobiyotiklerindeki toksifikasyon ve metabolizmasında da kritik rol oynamaktadır. PON1 enzim aktivitesi PON1 genindeki tek nükleotid polimorfizminden dolayı değişkenlik göstermektedir. Yapılan çalışmada gebelik haftasına göre düşük doğum ağırlıklı yeni doğanlarda PON1 gen polimorfizmi (Q192R ve C108T) varyasyonları arasındaki ilişki incelenmiştir. Çalışmamızda, Çukurova Üniversitesi Balcalı Hastanesi Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde doğan, doğum ağırlığı düşük 35 yeni doğan çalışmaya dâhil edilmiş ve doğum ağırlıklarına göre (Grup 1: 1000-1500 g, Grup 2: 1501-2000 g, Grup 3: 2001-2500 g) gruplandırılmışlardır. Yenidoğanların periferik kan örneklerinden DNA izolasyonu ticari kit (Roche Diagnostik, İsviçre) kullanılarak yapılmış ve PON1 genindeki tek nükleotid polimorfizmleri RT-PCR yöntemi ile analiz edilmiştir. PON1 Q192R polimorfizmi için AA, AG ve GG genotipleri G1'de %20, %80, %0, G2'de %16.66, %58.33, %25, G3'de %38.46, %53.84, %7.69 oranında belirlenmiştir. PON1 Q192R polimorfizmi A ve G allel frekansı G1'de %60 ve %40, G2'de %45.83 ve %54.16, G3'de %65.38 ve %34.61 olarak bulunmuştur. PON1 C108T polimorfizmi için CC, CT ve TT genotipleri G1'de %25, %37.5, %37.5, G2'de %0, %75, %25, G3'de %20, %50, %30 oranında belirlenmiştir. PON1 C108T polimorfizmi C ve T allel frekansı G1'de %43.75 ve %56.25, G2'de %37.5 ve %62.5, G3'de %45 ve %55 olarak bulunmuştur. PON1 Q192R polimorfizmi AA genotipine sahip bireylerin kalp ve böbrek hastalıkları, C108T polimorfizmi için CC genotipine sahip bireylerin metabolik sendrom riskinin diğer bireylere oranla fazla olması nedeniyle sonuçlarımız yeni doğanların ileride karşılaşılabilecek hastalıkların tanı ve takibinin yapılması açısından önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Düşük doğum ağırlığı, Paraoksanaz-1 geni, Polimorfizm

AMİYOTROFİK LATERAL SKLEROZ TANISI KONMUŞ HASTALARDA SÜPEROKSİT DİSMUTAZI (SOD1) GEN POLİMORFİZMİNİN İNCELENMESİ

Esin SÖNMEZ

Derya KOCAMAZ

Çukurova Üniversitesi, dkocamaz@cu.edu.tr

Gülizar ATLI

Fildaus NYİRAHABİMANA

Şule Menziletoğlu YILDIZ

Filiz KOÇ

ÖZET

Motonöron hastalıklar arasında en sık rastlanan amiyotrofik lateral skleroz (ALS) motor korteks, beyin sapı ve omurilikteki motor nöronların dejenerasyonu ile kendini gösteren ölümcül bir hastalıktır. Dünyada yaklaşık 90.000-100.000, Türkiye’de ise 3.500-5.000 insanın ALS hastası olduğu düşünülmektedir. ALS olgularının %90’ı sporadik (kalıtsal olmayan) , %10’u çoklu otozomal dominant ya da resesif geçişli aileseldir. Yapılan genetik çalışmalarda ALS’nin gelişiminde 20’den fazla genin etkili olabileceği gösterilmiştir. ALS’ye neden olan genler arasında süperoksit dismutaz1 (SOD 1) en sık mutasyona uğrayan genlerden bir tanesidir ve sporadik vakaların yaklaşık %7’sinden, ailesel vakaların ise %12-23’ünden sorumlu tutulmaktadır. SOD1 geni antioksidan savunmada görev alan, süperoksitin moleküler oksijen ve hidrojen perokside inaktivasyonunu katalizleyen Cu/Zn süperoksit dismutaz enzimini kodlamaktadır. Yapılan çalışmada ALS hastalarının SOD1 (rs3849942) genindeki tek nükleotid polimorfizminin incelenmesi, genotip/allel sıklığının ortaya konması amaçlanmıştır. Çalışmamıza Çukurova Üniversitesi Balcalı Hastanesi Nöroloji Polikliniğinde ALS tanısı konulan 33 hasta dâhil edilmiştir. Hastalardan alınan kan örneklerinde DNA izolasyonu ticari kit (Roche Diagnostik, İsviçre) kullanılarak yapılmış, SOD1 (rs3849942) genindeki tek nükleotid polimorfizmi RT-PCR yöntemi ile analiz edilmiştir. Çalışmamızda hastaların %42’si homozigot (CC), %45.45’i heterozigot (TC) ve %12.12’si mutan homozigot (TT) genotipe sahip bulunmuştur. Hastaların C ve T allellerinin frekans dağılımı ise %58.92 ve %41.07 olarak belirlenmiştir. Sağlıklı bireylerde yapılan çalışmalarda heterozigot genotipe sahip bireylerde ALS riskinin homozigot genotipe sahip bireylerle karşılaştırıldığında 1.2 oranında arttığı bildirilmiştir. Benzer olarak çalışmamıza dâhil edilen hastalarda da en fazla heterozigot genotipe rastlanmıştır. Çalışma sonuçlarımız Türk toplumundaki ALS hastalarında SOD1 gen polimorfizminin genotip/allel frekans dağılımları hakkında temel bilgiler sağlayan ilk çalışmadır ve ALS hastalığının genetiğinin anlaşılmasına açısından önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Amiyotrofik Lateral Skleroz, Polimorfizm, Süperoksit Dismutaz 1

**MYCOBACTERIUM AVIUM SUBSP. PARATUBERCULOSIS (MAP) İLE ENFEKTE
SIĞIRLARDA BAZI OKSİDATİF STRES PARAMETRE DÜZEYLERİNİN
BELİRLENMESİ**

Oğuz MERHAN

Kadir BOZUKLUHAN

Gülbüz GÖKÇE

Derya KOCAMAZ

Çukurova Üniversitesi, deryaserbes@gmail.com

Mustafa Reha COŞKUN

Fatih BÜYÜK

Metin ÖĞÜN

Mesut KARATAY

ÖZET

Bu çalışmanın amacı *Mycobacterium avium subsp. paratuberculosis* (MAP) ile enfekte sığırlarda oksidatif stres parametre düzeylerinin belirlenmesidir. Bu amaçla çalışmada kontrol grubu olarak 15 adet klinik açıdan sağlıklı ve 15 adet MAP ile enfekte toplam 30 adet sığır kullanıldı. Biyokimyasal analizler için kan örnekleri *Vena jugularis*’ten alındı ve serumları ayrıldı. Serum malondialdehit (MDA) ve nitrik oksit (NO) düzeyleri kolorimetrik yöntemlerle belirlendi. MAP ile enfekte sığırlarda MDA ve NO düzeylerinin arttığı ($P<0.01$) belirlendi. Sonuç olarak, sığırlarda MAP’ın oksidatif stres ve lipid peroksidasyonuna sebep olduğu belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Sığır, Paratüberküloz, Oksidatif stres

ÜÇ YILLIK SÜPERFİSİYAL TEMPORAL ARTER ANEVİZMA DENEYİMLERİMİZ

Op. Dr Rifat ÖZMEN

Kayseri Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Kalp ve Damar Cerrahisi Kliniği
rifatozmen@gmail.com,

Op. Dr. Halit BAYKAN

Plastik Cerrahi Kliniği, halitbaykan@gmail.com

ÖZET

Süperfisyal temporal arter anevrizmaları (STA) nadir görülen vasküler lezyonlardır (1). Temporal ve frontal bölgede temporal arter seyri boyunca altta kemik yapılar, üstte ise zayıf kas tabakası bulunması nedeniyle travma sonrası anevrizmatik dilatasyon gelişebilmektedir (2). Etiyolojik olarak incelendiğinde ateşli silah yaralanmaları, motorlu taşıt kazaları, kafa travmaları ve spor yaralanmalarını içeren kafa travmaları karşımıza çıkmaktadır (3). Tüm STA anevrizmalarının sadece %5-8'i spontan nontravmatik anevrizmalardır (4,5). Radyolojik olarak ultrasonografi (USG) ve Doppler USG ile diğer nonvasküler lezyonlardan kolaylıkla ayırt edilebilmektedir, bilgisayarlı tomografik anjiyografi (BTA) ile anevrizma yerleşimi ve boyutları net bir şekilde gösterilebilmektedir (1). Ayırıcı tanıda baş boyun bölgesi yerleşimli epidermal kist gibi yumuşak doku kitle ve tümörleri akılda tutulmalıdır (2). Kayseri Eğitim ve Araştırma Hastanesi Plastik Cerrahi Kliniği'ne Ocak 2015-Ocak 2018 tarihleri arasında temporal ve frontal bölgede kitle şikayeti ile başvuran hastaların kayıtları retrospektif olarak değerlendirildi.

Bu yazıda Kayseri Eğitim ve Araştırma Hastanesi Plastik Cerrahi Kliniği ile birlikte opere edilen ve patolojik olarak STA tanısı alan olguların tanı ve tedavilerinin literatür ışığında tartışılması amaçlandı.

Anahtar kelimeler: Süperfisyal Temporal arter, Anevrizma, Travma

ÇOĞUL GEBELİĞİN PREMATÜRE RETİNOPATİSİ GELİŞİMİ ÜZERİNE ETKİLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Sabit Kimyon
Gaziantep Üniversitesi, sabitkimyon@gmail.com

ÖZET

Amaç: Prematüre retinopatisi prematüre doğan bebekleri etkileyen ve körlükle sonuçlanabilen bir hastalıktır. Düşük doğum ağırlığı ve erken doğum hastalığının en önemli risk faktörleridir. Bilindiği gibi çoğul gebelikler tek gebeliklere göre daha erken ve daha düşük ağırlıklı doğum riski taşımaktadır. Bu çalışmadaki amacımız çoğul gebeliğin prematüre retinopatisi gelişimi üzerindeki etkilerini araştırmaktır.

Metod: Prematüre retinopatisi taraması için Gaziantep Üniversitesi Şahinbey Araştırma ve Uygulama Hastanesi göz hastalıkları polikliniğine başvuran bebeklerin dosyaları retrospektif olarak incelendi. Hastaların prematüre retinopatisi varlığı, doğum ağırlıkları, doğum haftaları ve çoğul gebelik varlığı not edildi. Hastaların prematüre retinopatisi gelişim durumları çoğul gebelik varlığına göre değerlendirildi.

Bulgular: Çalışmamıza 405 hastanın verileri dahil edildi. Hastaların 207'si erkek 198'i kızdı. Hastaların 249'u tekil gebelikten doğmuşken, 141'i ikiz eşi, 15'i üçüz eşi idi. Hastaların 191'inde prematüre retinopatisi saptanmazken, 214'ünde herhangi bir evrede prematüre retinopatisi mevcuttu. Prematüre retinopatisi gelişen hastaların doğum haftası ve doğum ağırlığı, hastalık gelişmeyen gruba göre anlamlı olarak daha düşüktü ($p<0.001$). Çoğul gebelik varlığı ile prematüre retinopatisi gelişimi arasında anlamlı bir ilişki tespit edilemedi ($p=0.830$). Çoğul gebelik ile tek gebelikler arasında doğum ağırlığı ve doğum haftası açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmadı.

Sonuç: Daha önceki çalışmalara benzer şekilde düşük doğum ağırlığı ve erken doğum prematüre retinopatisinin en önemli risk faktörleri olarak saptandı. Çoğul gebelik ile prematüre retinopatisi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır. Bunun nedeni çoğul gebelikler ile tek gebelik arasında doğum ağırlığı ve doğum haftası açısından anlamlı bir fark tespit edilememiş olması olabilir. Bu durum perinatal bakımdaki gelişmelerin çoğul gebeliklerdeki erken doğum ve düşük doğum ağırlığı gibi riskleri azaltmış olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Anahtar kelimeler: Prematüre retinopatisi, Çoğul gebelik, Doğum ağırlığı, Doğum haftası

GELECEĞİN TEHLİKESİ: TALYUM

Doç. Dr. Hikmet Y. ÇOĞUN
Çukurova Üniversitesi, hcogun@cu.edu.tr

Dr. Tüzin AYTEKİN

Prof Dr. Ferit KARGIN

ÖZET

Dünyada yıllık üretimi 30 ton olan talyum (Tl) doğada gümüşten 10 kat daha fazla bulunmaktadır. Yeryüzünde çok nadir bulunan ve akuatik ortamda yaygın bir dağılımı olan Talyum (Tl), canlılar için önemli bir potansiyel risktir. Talyum sanayide özel cam yapımında kullanılmaktadır. Yaygın olarak fare zehirlerinde (talyum sülfat) talyumun kullanılması göze çarpan bir örnektir. Talyum, doğal ortamda az miktarlarda bulunmasına rağmen cıva, kurşun, bakır ve çinko gibi ağır metallerden daha toksiktir. Bu derleme çalışmasının amacı talyumun doğaya olan etkileri ve sucul canlılara olan etkilerini incelemektir. Talyum toksisitesi şu an itibariyle büyük küresel önemi olmayabilir, fakat halk sağlığına toksisitesi nedeniyle talyum seviyelerini en aza indirmek gerekir.

AnahtarKelime: Talyum, çevre kirliliği, ağır metal, atık

THE DANGER OF FUTURE: THALLIUM

ABSTRACT

Thallium (Tl), which is 30 tons per year in the world, is 10 times more abundant in nature than silver. Thallium (Tl), very rare on earth and has a widespread distribution in the aquatic environment, is an important potential risk for living things. Thallium is used in making glass in the industry. The use of thallium in mouse poisons (thallium sulphate) is an example. Thallium is more toxic than heavy metals such as mercury, lead, copper and zinc, although it is too found in natural environment. This review study of the objective is the effects thallium on nature and its aquatic effects. Thallium toxicity may not currently be a major global benefit, but it is best to reduce thallium levels for the public health due to toxicity.

Keywords: Thallium, environmental pollution, heavy metal, waste

PROPİCONAZOLE TOKSİSİTESİNDE *Oreochromis niloticus* KARACİĞER DOKUSUNDA BAZI ANTİOKSİDAN ENZİM PARAMETRELERİ ÜZERİNE ETKİLERİ

Dr. Özge TEMİZ

Çukurova Üniversitesi, temizozge@gmail.com

Doç. Dr. Hikmet Y. ÇOĞUN

Prof. Dr. Ferit KARGIN

ÖZET

Propiconazole, çiftçilerin yoğunlukla kullandığı sistemik mantar öldürücüdür. Yoğun kullanımdan kaynaklanan çevre, su ve canlı için ciddi toksisiteye sebep olmaktadır. Çalışmamızın amacı, propiconazole'un 1ppb ve 3 ppb farklı derişim etkilerinde 7 gün sürede bırakılan *Oreochromis niloticus* balık karaciğer dokusunda süperoksitdismutaz (SOD), katalaz (CAT) ve GlutatyonStransferaz (GST) enzim aktiviteleri belirlenmiştir. Karaciğer dokusundaki antioksidan enzim parametrelerispektrofotometrik yöntemlerle belirlenmiştir. Çalışmamızda karaciğer dokusunda SOD ve GST aktivitesi artarken, CAT aktivitesi azalmıştır. Çalışma sonuçlarına göre propiconazoletoksitesine karşı *O. niloticus*'da antioksidan enzim aktivitelerinin değişimi antioksidan savunmanın yetersiz kalarak karaciğer dokusunda toksitesine sebep olduğu belirlenmiştir.

Anahtar kelime: Propiconazole, *Oreochromis niloticus*, Antioksidan

BİR HALK SAĞLIĞI SORUNU OLARAK YAŞLI BİREYLERDE DÜŞMELER

Arş. Gör. Dr. Canan BİRİMOĞLU OKUYAN
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, cananbirimoglu@gmail.com

Öğr. Gör. Dr. Hamza Malik OKUYAN
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, hmokuyan@gmail.com

ÖZET

Önemli bir halk sağlığı sorunu olan düşmeler yaşlı bireylerde sık görülmektedir. Toplumumuzda yaşlı bireylerimizin evde ya da yaşadıkları yerde daha fazla zaman geçirdikleri düşünüldüğünde ve özellikle düşme sonucu düşmekten korkması dolayısıyla günlük yaşamına kısıtlamalar getirmesinin yaşlının bireysel gereksinimlerini yerine getirmede sorunlara neden olabileceği ve ilerleyen süreçte hareket kısıtlılığı sonucunda daha ileri sorunlara yol açabileceğini düşüncesiyle, ev kazalarının önlenmesi ve buna yönelik risk faktörlerinin bilinmesi yaşlı bireyin yaşadığı alanında düzenlemelerin yapılması büyük önem taşımaktadır. Bundan dolayı tüm yaşlı bireylerimizin ve toplumumuzun bu anlamda bilgi düzeylerinin yeterli seviyede olması düşmeleri en aza indirecektir. Sonuç olarak, multifaktöriyel düşme risk faktörlerinin değerlendirilmesi, uygun düşme önleme girişimlerinin planlanması, koordineli bakım yapıların geliştirilmesi ve bunların mevcut sisteme entegrasyonu ile düşmelerin önlenmesi ayrıca düşmeler için özellikle risk altında olan kişilere multidisipliner yaklaşımlar ile düşmeleri önlemeye yönelik eğitim programlarının hazırlanması, gerekli düzenlemelerin yapılması ve bu konuda yaşlı bireylerin, toplumun eğitilmesi, düşme önleyici programların ve ev düzenleme örnek modellerinin hazırlanmasının toplum nüfusunun korunması adına yararlı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Düşme, Yaşlı, Halk Sağlığı.

**BİR HALK SAĞLIĞI SORUNU OLARAK YAŞLI BİREYLERDE DENGİ VE
DÜŞMELERİN YAŞAM KALİTESİNE ETKİSİ**

Arş. Gör. Dr. Canan BİRİMOĞLU OKUYAN

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, cananbirimoglu@gmail.com

Öğr. Gör. Dr. Hamza Malik OKUYAN

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, hmokuyan@gmail.com

ÖZET

Yaşlanma ile birlikte yaşlı bireylerde denge problemleri artmakta ve bunun sonucunda düşmeler önemli bir halk sağlığı sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu derlemede yaşlı bireylerde denge ve düşmelerin öneminin belirlenmesi amaçlanmıştır. Toplumumuzda yaşlı bireylerimizin evde ya da yaşadıkları yerde daha fazla zaman geçirdikleri düşünüldüğünde yaşlıların denge kaybı nedeniyle düşmeleri sonucu günlük yaşam aktivitelerine kısıtlamalar getirmesi yaşlının bireysel gereksinimlerini yerine getirmede sorunlara neden olmakta ve ilerleyen süreçte hareket kısıtlılığına yol açmaktadır. Bu durum yaşlının yaşam kalitesini olumsuz etkilemektedir. Sonuç olarak risk faktörlerinin bilinmesi, denge değerlendirmeleri ve buna yönelik egzersiz uygulamaları, yürüme eğitimi, kas kuvvetlendirme programları ve bunların mevcut sisteme entegrasyonu ile denge problemlerinin azaltılması ve düşmelerin önlenmesi yaşlı bireyin yaşadığı alanda düzenlemelerin yapılması bu konuda yaşlı bireylerin, toplumun eğitilmesi toplum nüfusunun korunması ve yaşam kalitesi adına yararlı olacağı düşünülmektedir ve bunların mevcut sisteme entegrasyonu ile denge problemlerinin azaltılması ve düşmelerin önlenmesi yaşlı bireyin yaşadığı alanda düzenlemelerin yapılması bu konuda yaşlı bireylerin, toplumun eğitilmesi toplum nüfusunun korunması ve yaşam kalitesi adına yararlı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Halk Sağlığı, Yaşlı, Denge, Düşme, Yaşam Kalitesi.

HEMŞİRELİK SON SINIF ÖĞRENCİLERİNİN LİSANSÜSTÜ EĞİTİME YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

Arş. Gör. Dr. Canan BİRİMOĞLU OKUYAN
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, cananbirimoglu@gmail.com

Öğr. Gör. Dr. Hamza Malik OKUYAN
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, hmokuyan@gmail.com

ÖZET

Amaç: Bu araştırma, hemşirelik son sınıf öğrencilerinin lisansüstü eğitime yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Nitel türdeki araştırmanın çalışma grubunu, 2017-2018 Öğretim Yılı Bahar Dönemi'nde bir üniversitenin son sınıf hemşirelik bölümünde öğrenim gören 51 öğrenci oluşturmaktadır.

Bulgular: Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, lisansüstü eğitim görmek isteyen öğrencilerin bunun nedenini genellikle 'hemşirelikte profesyonelleşmek', 'kendini geliştirme' ve 'akademik kariyer yapmak' şeklinde belirtirken; lisansüstü eğitim görmek istemeyen öğrencilerin ise bunun nedenlerini 'iş ile birlikte lisansüstü eğitimi nasıl yapacağını', 'lisansüstü eğitim ile ilgili bilgisinin olmadığını', 'okumaktan yorulduğunu', 'lisansüstü eğitimin zor olacağını', 'yabancı dilin iyi olmaması', 'gelecek kaygısı' gibi konularla ilişkilendirdikleri görülmektedir.

Sonuç: Bu görüşler temel alınarak lisansüstü eğitim konusunda öğrencilerin bilgilendirilmesi ve öğrencilere danışmanlık yapılmasına yönelik bazı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar sözcükler: Hemşirelik, Lisansüstü Eğitim, Görüş.

KORONER ATEROSKLEROZLU HASTALARDA BMP2 GENİ TEK NÜKLEOTİD POLİMORFİZMİNİN ARAŞTIRILMASI

Dr. Öğr. Üyesi Şükriye Derya DEVECİ
Fırat Üniversitesi Sağlık Hizmetleri MYO,
ddeveci38@gmail.com

ÖZET

Amaç: Ateroskleroz inflamatuvar bir süreç olup yapılan deneysel çalışmalar monosit ve makrofajların aterosklerotik plak oluşumunda rol oynadıklarını göstermiştir (Butoi 2011; Gertzen ve Tager 2012). Kemik morfogenetik proteinleri (BMPs) de TGF-beta süperalesinin bir alt üyesi olup aterosklerotik plak instabilitesinde hücre içi sinyal iletiminde rol oynadıkları düşünülmektedir (Sovershaev 2010). BMP antagonisti olan gremlinin, ratlarda proliferatif damar tıkanıklığını hızlandığı gösterilmiştir (Maciel 2009, Maciel 2008). Bizde çalışmamızda koroner anjiyografi ile ateroskleroz tanısı konulan hastalarda BMP2 geni tek nükleotid polimorfizminin hastalıkla ilişkisini araştırmayı amaçladık.

Materyal ve metod: Bu prospektif kesitsel çalışma Fırat Üniversitesi Hastanesi Koroner Anjiyografi bölümünde ateroskleroz tanısı konulan 157 hasta ile gerçekleştirildi. Hiperlipidemi, diabetes mellitus ve/veya hipertansiyonu olan 87 hasta çalışma grubu; diabetes mellitus, hipertansiyon ve hiperlipidemisi olmayan 70 hasta ise kontrol grubu kabul edildi. Koroner anjiyografi sonuçları 1=normal, 2= damar darlığı mevcut ve medikal tedavi önerilen, 3= PTCA tanısı yani stent ile koroner dilatasyon yapılan ve 4= bypass damar greftlemesi önerilen şeklinde skorlandı. Hastalardan alınan 3mL periferik venöz kan örneklerinden genomik DNA elde edilerek -80 °C’ da çalışılana kadar saklandı. Polimeraz Zincir Reaksiyonu (PCR) ile Rs13037675 C/T tek nükleotid polimorfizmine bakıldı. Veriler bilgisayar ortamına SPSS 16.0 (USA) versiyonu ile aktarıldı. Gruplar arasında sürekli değişkenler student-t test ile, kategorik değişkenler ise yerine göre Ki-kare ve/veya Fisher exact test ile kıyaslandı. Olası etkileşim ise regresyon analizi ile yapıldı.

Bulgular: Çalışma popülasyonumuzun %57’si erkek, %43’ü kadındı ve ortalama yaş değeri 55.7±11.8 yıl idi. Gruplar arasında yaş, hemoglobin ve hematokrit değerleri açısından istatistiki anlamlı bir fark yoktu. Popülasyonumuzun %42’si sigara içicisi ve %4.5’i alkol tüketicisi idi. Kadın hastaların %30’u menapoz döneminde idi. Vahşi CC genotipi %23.6, heterozigot mutant CT genotipi %53.5 ve homozigot mutant TT genotipi %22.9 frekanslarında gözlemlendi. Bu oranlar Hardy Weinberg dağılımı ile uyumlu idi. Çalışma ve kontrol grupları arasında polimorfizm frekansları açısından istatistiki anlamlı bir fark yoktu (Tablo-1). Koroner anjiyografi skorları polimorfizm genotiplerine göre karşılaştırıldığında CT ve TT genotiplerinin daha düşük skor gösterdiği gözlemlendi (Tablo-2). Bu farklılık istatistiki olarak anlamlı idi (p= 0.03). Mutant T allelinin varlığına göre 0,1,2 şeklinde kodlama yaparak allel-doza etkisine lineer regresyon ile baktık. T allelinin koroner ateroskleroza karşı OR=0.7 (%95 CI= 1.236-1.694, p=0.000) oranında minimal bir koruyucu etki gösterdiğini gözlemledik. İkili regresyon analizi üzerinden yaptığımız değerlendirmede C/T polimorfizminin OR=2.7 kat oranında ateroskleroza karşı koruyucu etki gösterdiğini gözlemledik (%95 CI= 1.307- 5.578, p=0.007).

Sonuç: Yaptığımız çalışmada BMP2 geni Rs13037675 C/T polimorfizminin koroner ateroskleroza karşı koruyucu etki yaptığını gözledik. Sağlıklı kontrol grubu içeren ve çevresel faktörlerin kontrol edilebildiği yeni çalışmalar sonuçlarımızın daha etkin tartışılmasına fayda sağlayacaktır.

Anahtar kelimeler: koroner ateroskleroz, anjiyografi, bmp2 gen polimorfizmi

TOPLUM RUH SAĞLIĞI MERKEZİNDEKİ ŞİZOFRENİ HASTALARININ SOSYAL İŞLEVSELLİK VE PROBLEM ÇÖZME DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Ebru LOKMAN

ebrukarakurt834@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi HATİCE TAMBAĞ

ÖZET

Sosyal işlevsellik ve problem çözme düzeylerindeki bozukluklar şizofreninin temel belirtileri arasında yer almaktadır. Araştırma, şizofreni hastalarının sosyo-demografik ve hastalık özelliklerine göre sosyal işlevsellik ve problem çözme düzeylerini ve ilişkilerini belirlemek amacıyla kesitsel olarak yapılmıştır. Gaziantep İli Şahinbey Dr. Ersin Arslan Devlet Hastanesi Toplum Ruh Sağlığı Merkezi ve Şehitkâmil Devlet Hastanesi Toplum Ruh Sağlığı Merkezlerinde 150 şizofreni hastası araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Veriler, 15 Ekim 2015-15 Haziran 2016 tarihleri arasında toplanmıştır. Verilerin toplanmasında Tanıtıcı Bilgi Formu, Sosyal İşlevsellik Ölçeği (SİÖ) ve Problem Çözme Envanteri (PÇE) kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesine yüzdelik, ortalama ve standart sapma, Varyans Analizi, Kruskal Wallis, Mann Whitney U, Bağımsız Gruplarda T testi kullanılmış olup ileri analiz testinde LSD ve Connover testi kullanılmıştır. TRSM’de şizofreni hastalarının sosyal işlevsellik ölçeğinin puan ortalamasının (112.74 ± 22.52) ve problem çözme envanterinin puan ortalamasının (93.50 ± 12.72) olduğu bulunmuştur. Hastaların SİÖ ve PÇE puan ortalamaları arasında negatif yönde zayıf ilişki bulunmuştur ($p < 0.001$). Hastaların yaşı, öğrenim, meslek durumu, çalışma durumu ve süresi, gelir durumu, hastalığın başlama süresi, ilaç kullanma süreleri, TRSM’ye kayıt olma süresi ve gelme sıklığı, bireysel veya grup terapi alma sayısı ve aile toplantısına katılma sayısı veya psikososyal beceri eğitimi alma durumuna göre sosyal işlevsellik puanları yüksek ve anlamlı bulunmuştur ($p < 0.05$). Hastaların öğrenim durumu, gelir durumları, birlikte yaşadığı kişiler, anne ve baba öğrenim durumları, tedavi alma yılı, bireysel ve grup terapi alma durumu ve sayısı, aile toplantısına katılma durumu, hastaneye yatış sayısı ve psikososyal beceri eğitimi alma durumuna göre problem çözme puanları düşük ve anlamlı bulunmuştur ($p < 0.05$). TRSM’ye gelme sıklığı ve kayıt olma süresi fazla olan hastaların ve psikososyal beceri eğitimi alan hastaların sosyal işlevsellik ve problem çözme düzeylerinin yüksek olduğu bulunmuştur. Toplum Ruh Sağlığı hemşirelerinin hastaların sosyal işlevsellik ve problem çözme düzeylerini arttıracak psikososyal beceri eğitimlerini planlamaları önerilmiştir.

Anahtar kelimeler: Şizofreni, Toplum Ruh Sağlığı Merkezi, Sosyal İşlevsellik, Problem Çözme.

ANAL FİSTÜL TEDAVİSİNDE FİSTÜL TRAKTİNİN LAZER ABLASYONU (LAFT)

Dr. Edip Erdal YILMAZ

S.B.Ü. Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi Genel Cerrahi Kliniği,
Drediperdalyilmaz@gmail.com

ÖZET

Amaç: Anal fistül tedavisinde fistültraktına lazerablasyonu (LAFT) uygulanan hastalarımızın kısa dönem sonuçlarını sunmayı amaçladığımız bir ön çalışmadır.

Materyal Metot: Haziran 2018 ile Temmuz 2018 tarihleri arasında transsfinkterik ya da 'kompleks' fistülü olan 11 hastaya LAFT uygulandı. Çalışmaya alınan tüm hastalar, dijital muayene ve proktoskopiye içeren fizik muayene yapıldıktan sonra çalışmaya dahil edildi. Fistül sınıflandırılmasında kontrastlı pelvik manyetik rezonans görüntüleme (MRG) kullanıldı.

Bulgular: Hastaların 7'si erkek ve 4'i ise kadın olup ortalama yaş 38 idi. Tüm hastalar spinal anestezi yapıldı ve prone pozisyonda opere edildi. LAFT (CORONA FISTULA PROBE, neoLaser) yönteminde fistültraktının koagülasyon ile kapatılması için, Prob, 1470nm'lik bir lazere bağlandı ve lazer 3 saniyelik bir süre boyunca 10 Watt'lık bir güce ayarlandı. Bu işlem lazer probunun her 3 sn bir 1 cm geriye çekilerek fistül dış ağzını koagüle ederek kapatıncaya kadar devam ettirildi. Hiçbir hastada intraoperatif komplikasyon gelişmedi. Cerrahi sonrası tüm hastalar postop 1. gün taburcu edildi. Ortalama iki ay takip süresince 11 hastanın hiçbirinde nüks olmadan iyileştiği görüldü. Postoperatif kontinansın kötüleşmesi hiçbir hastada gözlemlenmedi.

Sonuç: Anorektal hastalıklar içinde Anal fistül tedavisi zor olan bir hastalıktır. Anal inkontinans ve fistülnüksü Anal fistül cerrahisi sonrasında gelişebilecek en önemli komplikasyonlardır. Cerrahi teknik olarak sfinkter koruyucu bir çok teknik bildirilmiştir. LAFT son zamanlarda umut verici sonuçlar ile tanımlanmıştır; fakat literatür verileri hala yetersizdir. LAFT yöntemi, kolay, güvenli, etkili ve minimal invaziv görünmektedir. Ancak yöntemin güvenilirliği açısından uzun süreli takiple yapılacak randomize kontrollü çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelime: Anal Fistül, LAFT, Neolaser

SURİYELİ ÖĞRENCİLERİN TÜRKÇE EĞİTİMLERİ HAKKINDA BİR DEĞERLENDİRME: GAZİANTEP İLİ ÖRNEĞİ

Ali Osman DEMİRAY

Şahinbey Ortaokulu, aliosdem@hotmail.com

Doç. Dr. Fatih YILMAZ

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, fatih.yilmaz@gop.edu.tr

ÖZET

2011 yılı dünyada önemli değişikliklere yol açtı. O yılın mart ayında Suriye’de başlayan savaş büyük bir göç hareketi oluşturdu. Bu göç hareketinden ilk ve en çok etkilenen ülke Türkiye’dir. Birçok Suriyeli Türkiye’ye sığınmıştır. Suriyelilerin Türkiye’ye yerleşmesiyle birlikte birçok konuda önemli sorunlar meydana gelmiştir. Bu araştırma, Türkçe öğretmenlerinin eğitim verdikleri Gaziantep’e göç etmiş Suriyeli öğrencilerin ortaokul eğitimi hakkında görüşlerini betimlemeyi amaçlamaktadır. Bu amaçla durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Çalışma grubu, Gaziantep’te farklı okullarda görev yapan ve Suriyeli öğrencisi bulunan 20 Türkçe öğretmeninden oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilmiş yedi açık uçlu soru bulunan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmaya katılan Türkçe öğretmenlerinden; Suriyeli öğrencilerin öğretmen ve öğrencilerle iletişimi, ders işlenişi, derste karşılaşılan zorluklar ve bunların çözüm yolları, özel uygulanan yöntemler konuları ile ilgili görüş alınmıştır. Veriler toplandıktan sonra kategoriler belirlenmiş ve öğretmenlerin verdiği cevaplar kodlanmıştır. Veriler tümevarım yoluyla analiz edilmiştir. Araştırmada; Türkçe öğretmenlerinin Suriyeli öğrencilere değer verdiği, onlarla ilgilendiği ve iyi iletişim kurdukları görülmüştür. Derslerde karşılaşılan en büyük sorun dil sorunudur. Suriyeli öğrenciler Türkçenin bazı temellerine sahip olmadıkları için Türkçe konularını anlamakta zorlanmaktadırlar. Bu durum çeşitli iletişim sorunları ve ders işlenişinde engeller meydana getirmektedir. Araştırma sonucunda Türkçe öğretmenlerinin Suriyeli öğrencilerin Türkçe eğitimi konusunda çaba göstermelerine karşın tek başlarına sorunları çözmekte yetersiz olduklarını düşündükleri sonucuna ulaşılmıştır. Suriyeli öğrencilerin farklı sınıf veya okullarda ayrı bir müfredat çerçevesinde eğitim görmesi gerektiği görüşü ortaya çıkmıştır.

Anahtar kelimeler: Yabancılar Türkçe öğretimi, Suriyeli öğrenciler, Türkçe eğitimi.

ZİHİNSEL ENGELLİ VE ÜSTÜN YETENEKLİ ÇOCUĞA SAHİP AİLELERİN SOSYAL DESTEK ALGILARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Uzm. Ferit TOPRAK

Hacettepe Üniversitesi, ferittoprak@outlook.com

Prof. Dr. Zeynep ÇOPUR

Hacettepe Üniversitesi, zcopur@gmail.com

ÖZET

Bu araştırma üstün yetenekli ve zihinsel engelli çocuğa sahip ailelerin sosyal destek algılarının karşılaştırılması amacı ile planlanmış ve yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini Ankara İlinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olarak hizmet veren Bilim ve Sanat Merkezlerine (BİLSEM) devam eden çocuğa sahip aileler ile zihinsel engelli çocuğa sahip olup çocuklarının eğitsel değerlendirme ve tanılanmasını Rehberlik ve Araştırma Merkezlerinde (RAM) yapan aileler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini belirlemek için aykırı durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Zekâ gelişim eğrisinin iki ucunda bulunan iki grubun (üstün yetenekli ve zihinsel engelli) ebeveynleri araştırmanın evrenini oluşturmakta ve çalışmanın örneklemi 137 kişiden oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak anket formu kullanılmıştır. Verileri analiz etmede Bağımsız Gruplar için *t* Testi kullanılmıştır. Araştırmaya katılanların 64'ü (%46.7) üstün yetenekli, 73'ü (%53.3) zihinsel engelli çocuğun velisidir. Çocuğa yakınlık bakımından katılımcıların %62.8' inin çocuğun annesi, %37.2'sinin ise babası olduğu belirlenmiştir. Yapılan analizler sonucunda sosyal destek algı düzeyi bakımından üstün yetenekli çocuğa sahip ailelerin daha yüksek ortalama puanlara sahip oldukları bulunmuştur. Araştırma sonuçlarına göre özellikle zihinsel engelli çocuğa sahip ailelerin sosyal destek algı düzeylerinin artırılmasına yönelik Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı'nın işbirliği içerisinde iyileştirici sosyal politikalar geliştirmeleri gerektiği önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Zihinsel engelliler, üstün yetenekliler, sosyal destek

ÇOCUKLARDA YABANCI CİSİM ASPİRASYONUNDA ACİL BRONKOSKOPİ: RETROSPEKTİF ÇALIŞMA

Dr. Öğr. Üyesi Alper AVCI

Çukurova Üniversitesi, dralperavci@mynet.com

Dr. Öğr. Üyesi Zehra HATİPOĞLU

Çukurova Üniversitesi, hatipogluzehra@gmail.com

ÖZET

Çocuklarda yabancı cisim aspirasyonu acil müdahale gerektiren hayatı tehdit eden acil bir durumdur ve ciddi solunumsal yetmezlik bulgusu olan ve şüpheli anamnez verilen çocuklarda bronkoskopi acil olarak uygulanmalıdır. Retrospektif dizayn edilen bu çalışmada, yabancı cisim aspirasyonu şüphesi ile bronkoskopi yapılan toplam 1096 çocuk hastanın içerisinde, entübasyon dışında işlem yapılmayan ve ilk 30 dakika içerisinde acil bronkoskopiye alınan 48 hasta değerlendirildi. Tıbbi kayıtlardan hastaların demografik verileri, endotrakeal entübasyon gereksinimleri, periferik oksijen satürasyonu, akciğer grafisi sonuçları, bronkoskopi sonuçları, yabancı cismin tipi ve yerleşim yeri, intra- ve postoperatif komplikasyonlar ve mortalite oranı ve hastane yatış süreleri elde edildi. Sonuçlar değerlendirildiğinde, hastaların yaş ortalaması 26.92 ± 23.10 ay, hastaneye varış süreleri 108.96 ± 85.86 dk, periferik oksijen satürasyon değerleri 60 ± 14.40 idi. Hastaların fizik muayene bulgularında takipne (%100), interkostal çekilme (%75), burun kanatlarının solunuma katılımı (%66.7) ve öksürük (%75) vardı. Kırk sekiz hastadan 24'ü ameliyathaneye kabul edildiğinde entübe idi. Dokuz (%18.8) hastanın (4 entübe ve 5 entübe olmayan hasta) bronkoskopi sonucu negatif çıkmıştı. Otuz dokuz (%81.2) hastadan trakeabronşiyal ağaç ve özofagus yerleşimli yabancı cisim çıkartıldı. Çıkarılan yabancı cisimlerin %84.6'sını yiyecekler oluşturmakta ve %33.3'ü (n=16) sağ ana bronş yerleşimli, %20.8'i (n=10) bilateral bronş yerleşimli idi. Bronkoskopi sonucu negatif çıkan hastalar laringotrakeit (n=5), pnömoni (n=3) ve intoksikasyon (n=1) tanıları ile postoperatif dönemde takip edilmişti. Operasyon bitiminde 6 hasta entübe olarak çıkarılmış ve mekanik ventilasyon uygulanmıştır. İntraoperatif komplikasyon olarak sağ pnömotoraks (n=1), kardiyak arrest (n=2), kanama (n=1) ve trakeostomi (n=1); postoperatif komplikasyon olarak bilateral pnömotoraks (n=1), kardiyak arrest (n=1) ve pnömoni (n=1) saptandı. Komplikasyonlar açısından entübe ve entübe olmayan hastalar arasında istatistiksel fark bulunmadı. Ortalama hastane yatış süreleri 2 gün olan hastalarda mortalite oranı %6.2 (n=3) idi. Bu sonuçlar değerlendirildiğinde bronkoskopi risksiz bir işlem değildir. Ancak şüpheli durumlarda acil bronkoskopi negatif çıkma ihtimali olsa bile mutlaka yapılmalıdır.

Anahtar kelimeler: Pediatrik; Yabancı cisim; Aspirasyon; Acil bronkoskopi

INNOVATIVE PERSPECTIVES IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING

Assoc. Prof. Dr. Filiz YALÇIN TILFARLIOĞLU
Gaziantep University, fyalcin@gantep.edu.tr

Halenur ÇELİKTÜRK
Gaziantep University, haleee_92@hotmail.com

ABSTRACT

As long as life goes on, everything has become to change and as a result innovation is a growing and active process in all aspects of life. The developments lead to innovation show themselves with technology and so, the world becomes globalized. The cultures and types of lifestyles are known with other civilizations and in the end the humanity starts to find a common ground. This globalized world has an influence on many fields: politics, science, economy and etc. Education is one of these fields, since learning and teaching are also aspects that take part in having innovation continuously, teaching is a method serves learners to achieve information in a particular field; thus, we need the method in our life in order to live on and always be up to date. Methodology improves with the growth of time it is innovating to better ways to serve learners understand their fields. If English Language Teaching is taken into consideration in this point of view, it can be seen that new methods, values, principles have been occurred to develop quality of education. While the old methods are being abandoned, innovative methods and technological items are being adopted; English Language Teaching is being evolved. This paper summarizes the innovative perspectives in foreign language education.

Keywords: Innovation, Development, Improvement, Change, Methodology, Achievement

YABANCI DİL EĞİTİMİNDE YENİLİKÇİ BAKIŞ AÇILARI

ÖZET

Yaşam devam ettiği sürece, her şey değişmeye başlamakta ve sonuç olarak yenilik (inovasyon) hayatın her alanında büyüyen ve aktif bir süreç haline gelmektedir. Yeniliğe yol açan gelişmeler kendini teknoloji sayesinde göstermekte ve böylece dünya küreselleşmektedir. Küreselleşme ile beraber kültürler ve yaşam tarzları diğer uygarlıklar tarafından bilinir hale gelmekte ve sonunda insanlık ortak bir paydada buluşmaya başlamaktadır. Bu küreselleşmiş dünyanın politika, bilim, ekonomi vb. alanlarda etkileri görülmektedir. Eğitim de bu etki alanlardan biridir, çünkü öğrenme ve öğretme aynı zamanda sürekli yeniliğe de sahip olan unsurlardır. Öğretme, belirli bir alanda bilginin elde edilmesi için öğrencilere bir yöntem sunar, böylece yaşamak ve her zaman güncel olmak için hayatımızdaki yönteme ihtiyacımız doğmaktadır. Metodoloji ise öğrenenlerin kendi alanlarını anlamasına yardımcı olmak için zamana bağlı olarak gelişmektedir. Bu bakış açısıyla İngiliz Dili Eğitimi dikkate alınırsa, eğitim kalitesini geliştirmek için yeni yöntem, değer ve ilkelerin ortaya çıktığı görülmektedir. Eski yöntemler terk edilirken, yenilikçi yöntemler ve teknolojik öğeler benimsenmekte, sonuç olarak İngiliz Dili Eğitimi evrimleşmektedir. Bu çalışma yabancı dil eğitimindeki yenilikçi bakış açıları özetlemektedir.

Anahtar kelimeler: Inovasyon, Gelişim, İyileştirme, Değişim, Metodoloji, Başarı

TWİTTER KULLANICILARININ ETKİLEŞİMİNDE DUYGULARIN ETKİSİ

Hafzullah İŞ
Batman Üniversitesi
hafzullah.is@batman.edu.tr

Doç. Dr. Taner TUNCER
Fırat Üniversitesi
ttuncer@firat.edu.tr

ÖZET

Sosyal ağlar, iletişim ve erişim olanaklarının artmasıyla birlikte popüler hale gelen en önemli sosyalleşme platformlarıdır. Bu platformlardan Twitter, 330 Milyonun üzerinde kullanıcısı ve 1.3 Milyardan fazla barındırdığı hesap ile en fazla kullanılan microblogdur. Kullanıcılar platformun sağladığı paylaşım, takip, beğeni ve etiketleme ile etkileşime geçebilmektedir. Haber edinme açısından sosyal ağ kullanıcılarının %73'ü tarafından tercih edilen dinamik ve güncel veri kaynağı Twitter; siyasal, sosyal ve ekonomik araştırmalar açısından akademik çalışmalara konu olmaktadır. Aktif, pasif ve sahte profillerin tespiti ile ilgili toplulukların ortaya çıkarılması ve suçlu tespiti gibi analizlerin yapılması gereksinimi kullanıcıların kullanım alışkanlıkları ve aralarındaki anlamlı örüntülerin ortaya çıkarılmasının önemini göstermektedir. Kullanıcıların fiziksel ve duygusal etkileşimlerinin analizinde birçok metrik kullanılabilmektedir. Bu metriklerin uygun şekilde ve sayıda kullanılması ve ölçeklenebilir olması karakter, eğilim ve etki tespitinde önem arz etmektedir.

Bu çalışmada; Siyasetçi, bilim insanı, artist ve sporcu olmak üzere 4 farklı kullanıcı grubundan en aktif 25 kişi olmak üzere toplam 100 kullanıcının sosyal medya hesapları incelenmiştir. Bu incelemede; Dil sorgulama ve kelime sayımı (LIWC) algoritması ile kullanıcıların en sık kullandıkları toplam en az 1000 kelimeden anlamsal analiz yapılmış olup 4 farklı seviyede duygusallık ve sosyallik ile 3 farklı seviyede dedüşünsellik stilleri ortaya çıkarılmıştır. Kullanıcıların en son attıkları 1000 tweet incelenerek fiziki etkileşimlerinden takip/takipçi oranları, cevaplama, ilgi tutma, yeniden yönlendirme, medya ve link paylaşımı temelinde yoğunluk, etkileşim, merkezilik ve modülerlik değerleri tespit edilmiştir. Kategorik Etkileşim ve Duygu İlişkilendirme (CIEC) yöntemi ile kullanıcıların duygusal stillerinin sosyal medya kullanım performanslarına etkisi incelenmiştir. Çalışma neticesinde kategori bazında kullanıcıların duygu yoğunluklarının fiziksel etkileşimlerine etkisi ölçeklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Twitter, Duygusal-Anlamsal Analiz, Fiziksel Metrikler, Sosyal Etkileşim

THE EFFECT OF EMOTIONS IN TWITTER USERS INTERACTION

ABSTRACT

Social networks are the most important socialization platforms that have become popular with increasing communication and access opportunities. One of these platforms, Twitter is the most used microblog with more than 330 million users and more than 1.3 billion accounts. The users can interact with the tools such that sharing, following, like and mention provided by the platform. It is preferred by 73% of social network users in terms of getting news. Dynamic and up-to-date data source twitter is the subject of academic studies in terms of political, social and economic

researches. Identification of users' usage habits and their meaningful patterns are important for the detection of active, passive and fraudulent profiles as well as for the analysis of secret societies and criminal identification. Many metrics can be used to analyze the physical and emotional interactions of users. Proper use and scalability of these metrics is important in determining character, trend, and impact.

In this study; The social media accounts of a total of 100 users, 25 of which are the most active of each of the 4 different user groups consisting of politicians, scientists, artists and sportsmen, were examined. In this review; the Language Query and Word Count (LIWC) algorithm based semantic analysis was performed on at least 1000 words per user. Emotional style and social style in 4 different levels and thinking style in 3 different levels were revealed. The last 1000 tweets of users have been reviewed. The physical interactions from follow-up rates, reply, mentions, retweets, hashtags, media and link sharing were determined. Density, interaction, centering and modularity values were determined from these parameters. Cognitive Interaction and Emotion Correlation (CIEC) method has examined to determine the effect of emotional styles of users on social media usage performance. As a result of the study, the effect of emotional intensities on the user's physical interactions was scaled.

Index Terms: Twitter, Emotional-Sentiment Analysis, Physical Metrics, Social Interaction

MARDİN GELENEKSEL YEMEKLERİ VE BU YEMEKLERDE KULANILAN GIDA MADDELERİ

Doç Dr. Lokman TOPRAK

Mardin Artuklu Üniversitesi , lokmantoprak@gmail.com,

Dr. Öğr. Üyesi Aşlı ÇELİKEL GÜNGÖR

Mardin Artuklu Üniversitesi ,acelikel2@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Semra GÜRBÜZ

Mardin Artuklu Üniversitesi ,semragurbuz@gmail.com

ÖZET

İnsanlık tarihi boyunca önemini korumuş olan Mardin coğrafyası, tarihi ticaret yollarının ve kültürel ilişki ağlarının kesiştiği bir merkezdedir. Eğlenceden cenaze törenlerine, yeme-içme alışkanlıklarından edebî eserler ortaya koymaya kadar pek çok konuda insanoğlunun meydana getirdiği değerlerin tamamına birden kültür denmektedir. Kültürün öğeleri olan gelenekler, sevmek, sevmemek, inançlar, tabular, insana ve bir insan topluluğunun üyelerine özgü alışkanlıklardan olan beslenmenin üretimi, tüketimi ve hazırlanma aşamalarıyla bağlantılıdır. Bu nedenlere yemek kültürü toplumun en önemli kültürel özelliklerini içinde barındıran unsurlardan biridir. Mardin ve çevresinde yaşayan insanların geçim kaynakları arasında meyve, sebze, tahıl ve et ürünleri üretimi yer almaktadır. Ayrıca Mardin'in uzun yıllar boyunca ticaret yolu üzerinde bulunması ilde ticaretin gelişmesine neden olmuştur. Geçim kaynakları yemek kültürünün oluşumunda etkili olana faktörlerden biridir. Bu çalışmada Mardin'de yöresel yemek pişiren 20 kadınla görüşme yapılarak Mardin'de üretilen yöresel yemekler ve bu yemeklerde kullanılan gıda maddelerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada Mardin'de geleneksel olarak üretilen ve tüketilen 44 yemek tespit edilmiştir. Bu yemeklerin üretimi sırasında daha çok koyun etinin tercih edildiği belirlenmiştir. Üretiminde kullanılan tahıl ürünlerinde pirinç tüketiminin bulgur tüketiminden daha az olduğu saptanmıştır. Ayrıca bölgede baharat kullanımının yaygın olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Mardin, Kültür, Yemek, Geleneksel Gıda, Gıda Maddeleri.

MARDİN'DE KULLANILAN ŞEBEKE VE KUYU SULARININ MİKROBİYOLOJİK KALİTESİ

Dr. Öğr. Üyesi Aşlı ÇELİKEL GÜNGÖR
Mardin Artuklu Üniversitesi ,acelikel2@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Semra GÜRBÜZ
Mardin Artuklu Üniversitesi ,semragurbuz@gmail.com

ÖZET

Günlük hayatımızda kullanılan su ile pek çok hastalık yapan patojen mikroorganizmanın bulaşabilmesi su sanitasyonun önemini artırmaktadır. Bu nedenle kullanılan sularda mikrobiyolojik kontroller yapılması ve suyun kontaminasyon kaynaklarının tespit edilmesi önem taşımaktadır. Bu çalışmada Mardin'de kullanılan kuyu ve şebeke sularında *Escherichiacolive* koliform bakteri kontaminasyonunun varlığı araştırılması amaçlanmıştır. Araştırmada Mardin'e bağlı dokuz ilçeden farklı dönemlerde 188 şebeke 50 kuyu olmak üzere toplan 238 suyu örneği alınmıştır. Alınan kuyu suyu örneklerinin %2'sinde (1), şebeke suyu örneklerinin %26.6'sında (50) *Escherichiacoli* ve koliform bakteri yönünden kontaminasyon tespit edilmiştir. Her iki dönemde de ildeki kontamine örnek sayılarının bibilerine benzer olduğu saptanmıştır. Kuyu sularından alınan örneklerde Kasım-Aralık döneminde Artuklu ilçesinde alınan 1 adet su örneğinde *Escherichiacoli* ve koliform bakteri tespit edilirken diğer kuyu suyu örneklerinde kontaminasyon tespit edilmemiştir. İncelenen tüm örneklerin %21.40'ının (51) Türk Standardı Enstitüsünün TS 266 standardında ve İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik 'de belirtilen limitlere uygun olmadığı saptanmıştır. Sonuç olarak, Mardin'de incelenen su örneklerinden özellikle şebeke sularının mikrobiyalkontaminasyona maruz kaldığı ve halk sağlığı açısından potansiyel bir tehlike oluştura bileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelime: Su, Mardin, *Escherichiacoli*, Koliform bakteri, Kontamimasyon.

ANSELM KIEFER'İN SANATINDA TOPLUMSAL BELLEĞİN TRAVMATİKİZLERİ VE PLASTİK ANLATIMINDAKİ SİMGELER

Prof.Dr. Füsun Çağlayan,
Sakarya Üniversitesi fcaglayan@sakarya.edu.tr

ÖZET

Çağdaş Alman sanatının önemli ismi Anselm Kiefer, üretim biçimi ve çalışmaları ile farklı açılardan etkileşim yaratan bir sanatçıdır. Resim, asamblaj ve enstelasyonlarında doğadan malzemeleri kullanarak yapıtlarının gerçeklik etkisini doruğa taşır. Kalın dokular ve katmanlarla rölyef görünümündeki resimleri, imgesel etkisiyle geçmişin kalıntıları, hayatın izleri olma özelliğini sahiplenerek, izleyende sarsıcı etkiler oluşturur. Sanatçının işlerinin genel teması, toplumsal belleğin sorgulanışı ve yakın geçmişle ilişkili olduğundan; ikinci dünya savaşı ve sonrası, Alman toplumundaki tarihsel travmaların yıkıcı etkilerini taşır. Mekan kurguları yoğun psikolojik bir atmosfer yaratırken; enstelasyonlarında çimento, toprak, ağaç, bitki vb. doğal malzemeler kullanarak dönüştürdüğü buluntu nesneleri travmatik geçmişi simgeleyen büyümlü nesnelere dönüştürür. Hatta keşfedip dönüştürdüğü atıl araziler ve terk edilmiş mekanlar ile bir çeşit yıkıntı estetiği ve kaos mimarisini oluşturur.

İşlerinde, fotoğraf temelli bir başlangıçla kurgulanan *mekan imgesi* üzerine müdahalelerle doğadan gerçek malzemelerin eklendiği, çok katmanlı bir yapı görürüz. Boya gerçekliği ile fotografik imgenin karşıtlığı ve üzerine eklenen doğal malzemelerin getirdiği bir gerçek-yanılsama çatışması gerilimli bir algılama alanı yaratır.

Kiefer işlerinde çok katmanlılık ve doğal dokular zaman, geçmiş yaşanmışlık olgularını çağırıştırır. Tarih, edebiyat, sosyoloji ve psikoloji alanları ile ilgilidir; üretim şekli ile kendi kişisel tarihini, kimliğini ve kültürünü sorgulayarak, imgeler ve nesneler kurgulayan sanatçının yapıtları ile kullandığı plastik dil dramatik bir anlatıma sahiptir. Sanatçının kullandığı yakın ülke geçmişine ilişkin, savaş sonrasının kaos ve yıkıntı estetiği, tüm çalışmalarında yinelediği hakim bir leitmotif olarak karşımıza çıkar. Geçmişin külleri üzerinden yeniden oluşturulan kentler ve alman modernizminin üstünü örterek ilerlediği soykırım ve savaş suçlarının; sonraki kuşakların bilinçaltına işleyen suçluluk ve toplumsal travmaların sonuçları ile sanatçının yapıtlarında yüz yüze geliriz.

Bildiride, Anselm Kiefer'in sanatını üretme biçimi ve süreci, kullandığı malzemeler ve tekniği ile oluşturduğu plastik dil ve anlatımı çözümlenmeye çalışılacaktır. Kiefer'in mekan kurgularındaki, enstelasyonlarındaki nesne seçimleri ve simgesel dili incelenecektir.

Anahtar sözcükler: Bellek ve sanat, yıkıntı estetiği, gerçeklik ve yanılsama, kurgu –mekan, plastik nesne, simge

TRAUMATIC TRACES OF SOCIAL MEMORY AND SYMBOLS OF THE PLASTIC EXPRESSION ON ANGELM KIEFER'S ART

SUMMARY

Anselm Kiefer, an important name in the contemporary German art is an artist who creates interaction from different angles with his production styles and artworks. He pushes the reality effect of his artworks over the top by using natural materials at his illustrations, assemblages and installations. His illustrations in the relief appearance with thick textures and layers create shocking

effects on the viewers by adopting existence features of remnants of the past and traces of the life under the imaginative effect. Because of the general theme of the artist's artworks is related to the question of social memory and the recent past, it carries of destructive effects of historical traumas during and after the Second World War for the German society. While the place fictions are creating an intense psychological atmosphere; the transformed foundling objects turn into magical objects symbolizing the traumatic past by adding natural materials such as cement, soil, tree, plant, etc. at his installations. It even creates a kind of ruin esthetics and chaos architecture with idle lands and quitted spaces explored that he explores and transforms.

We see a multi-layered structure in which real objects are added from the nature with interventions on a space image that is fictionalized with a photo-based start in his artworks. The contrast between paint reality and photographic imagery, and the real-illusion conflict brought by the natural materials added on it, create a tense perception area.

The multi-layered and natural tissues at Kiefer's artworks evoke time, past experience facts. He is related to areas of history, literature, sociology and psychology; the artist fictionalizes images and objects by interrogating his personal history, identity and culture with his production style and the used plastic language with his artworks has a dramatic expression. Chaos and ruin esthetics after the war for recent country past used by the artist confront of us as a dominant leitmotif repeated at his all artworks. We face consequences of cities reformed over ashes of the past and the genocide and war crimes overlapped by German modernization and are imbedded in subconscious of the next generations at the artist's artworks.

At the Article, production style and process of Anselm Kiefer's art, materials used by him and his technique and the plastic language formed by him and his expression will be tried resolve. The object choices and symbolic language at Kiefer's place fictions and installations will be examined.

Key words: Memory and art, ruin esthetics, reality and illusion, fiction-place, plastic object, symbol

MUĞLA İLİNE GELEN SAĞLIK TURİSTLERİNİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

Dr. Çiğdem DEMİRCİ

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, cigdem_soprano@hotmail.com

Doç. Dr. Ece ARMAĞAN

Adnan Menderes Üniversitesi, earmagan@adu.edu.tr

ÖZET

Özellikle son yıllarda artan bir hareketlilikle belirgin hale gelen ve ekonomik bir lokomotif güce dönüşen sağlık turizmi, büyük ve önemli bir pazar olagelmıştır. Böylesine büyük bir küresel pazarda önemli rolü olan sağlık turizmi tüketici profili saptanmalı ve buna yönelik olarak sağlık turizmi pazarına aday ülkeler bir yol haritası belirlemelidir. Dolayısıyla bu çalışmanın amacı Muğla iline sağlık turizmi hizmeti almak nedeniyle gelen turistlerin demografik özelliklerini saptayarak hangi tür sağlık hizmetini talep ederek satın almış olduğunu anket yöntemiyle belirlemektir. Yapılan araştırma sonucunda Muğla iline sağlık turizmi amacıyla gelen sağlık turistlerinin toplamı 402 kişi olup çoğu kadındır. Katılımcılardan evli olanların sayısı bekarlara göre daha yüksektir. Yaşları değerlendirildiğinde büyük bir çoğunluğunu 56 yaş ve üzeri olanlar oluşturmaktadır. Araştırmaya katılanların büyük çoğunluğunun ülkesi İngiltere'dir. Katılımcıların çoğunluğunun sırasıyla yüksek lisans, lisans ve lise düzeyinde olup eğitim düzeyinin oldukça yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Araştırmaya katılanların meslek durumu sırasıyla çalışan, emekli ve serbest meslektir. Çalışmada katılımcıların genelinin yıllık gelirleri 20.000\$ ile 40.000\$ arasındadır. Sağlık turistlerinin iki ve bir hafta süreyle Türkiye'de kaldığı ortaya konmuştur. Ankete katılanların çoğunluğu dış sağlığı hizmetlerinden, daha sonra termal ve spa hizmetlerinden ve ortopedi sağlık hizmetlerinden faydalandığı tespit edilmiştir. Sağlık turistlerinin yarısının sağlık sigortası var iken diğer yarısının sağlık sigortası olmadığı görülmüştür. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu aldığı hizmeti cebinden ödemiştir. Sağlık turistlerinin büyük bir oranının sağlık kuruluşu hakkındaki bilgiyi tavsiye üzerine aldığı ve bireysel çabalarla satın aldığı öğrenilmiştir. Anket verilerine göre sağlık turistleri, sağlık hizmetlerini genellikle bireysel olarak satın almış daha sonra bu sırayı düşük denecek bir oran ile seyahat acenteleri takip etmiştir. Sonuç olarak sağlık turistlerinin çoğunluğunun İngilizler olmasının nedeni Muğla bölgesinde yerleşik olarak yaşayan oldukça yoğun bir İngiliz nüfus olması ve bunun gelişleri olumlu yönde ağızdan ağza etkilemesidir. Üçüncü yaş grubu oranının yüksekliği, sağlık hizmeti ihtiyaçlarına yönelik pazarlama planlamaları için önemli bir veridir. Sağlık turizminin her çeşidinin yapılabilmesi adına büyük potansiyel barındıran Muğla'da sağlık turizmi hareketi dağınık bir halden çıkıp, seyahat acentaları, tur operatörleri ve diğer aracı firmalarla daha organize daha kitlesel ve daha niş bir pazar haline gelebilir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Turizmi, Sağlık Turisti, Hizmet Pazarlaması

Çalışma 2018 yılı, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme ABD Doktora tezinden üretilmiştir.

SAĞLIK TURİZMİNDE TATMİNİN SADAKAT ÜZERİNE ETKİSİ:**MUĞLA İLİ ÖZELİNDE ARAŞTIRMA****Dr. Çiğdem DEMİRCİ**

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi E.A. Hastanesi, cigdem_soprano@hotmail.com

Doç. Dr. Ece ARMAĞAN

Adnan Menderes Üniversitesi, earmagan@adu.edu.tr

ÖZET

Günümüzdeki işletmeler müşterilerinin tatminini sağlayarak müşteri sadakatini en üst düzeye çıkarmak üzere strateji ve politikalar geliştirmektedir. Müşteri sadakati yüksek düzeyde olan işletmelerin amaç ve hedeflerine ulaşabileceği, performans farklılıklarını oluşturabileceği söylenebilir. Literatürde müşteri tatmini ve müşteri sadakati arasındaki pozitif ilişkiyi doğrulayan bulgulara rastlanmıştır (Back and Parks, 2003; Gounaris et al., 2007; Punniyamoorthy and Mohan Raj, 2007; Zhai and Ye, 2009:2233). Ancak sağlık turizmi alanında müşteri tatmini ve sadakati arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırmalar neredeyse yok denecek kadar azdır. Dolayısıyla yapılan çalışmada, bu boşluğu gidermek ve literatüre katkı sağlamak için, sağlık turizmi nedeniyle gelen turistlerin tatmininin, sadakati üzerine etkisini belirlemek amaçlanmıştır.

Araştırmada veriler anket yöntemi aracılığıyla toplanmıştır. Ankette sağlık turizmi tatminini belirlemeye yönelik sorular Rasoolimanesh et al., 2016 ve Sirdeshmukh et al., 2002'nin, sadakati belirlemeye yönelik sorular ise Rasoolimanesh et al., 2016; Tian-Cole et al., 2002; Netemeyer et al., (2004) ve Buil et al. (2008)'in kullandıkları ölçeklerden yararlanılarak tasarlanmıştır. Çalışmada kolayda örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırma Muğla ilindeki sağlık turizmi hizmeti sunan ilçelerde gerçekleştirilmiş olan 402 anket üzerinden yürütülmüş olup, elde edilen veriler SPSS ve AMOS istatistik paket programları kullanılarak analiz edilmiştir.

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular, sağlık turizmi hizmetinden duyulan tatminin, müşteri sadakati üzerinde anlamlı etkisinin olduğunu göstermektedir. Diğer bir ifade ile müşteri tatmininin satın almaya yönelik davranışsal niyet (sadakat) boyutunu oluşturan ödemeye isteklilik, yeniden satınalma niyeti ve ağızdan ağza iletişim alt boyutları üzerinde anlamlı etkisinin olduğu görülmüştür. Ayrıca müşteri sadakati alt boyutları incelendiğinde ağızdan ağza iletişim en yüksek ortalamaya sahip olduğu anlaşılmıştır. Müşteri tatminini oluşturan ifadelerden en yüksek ortalamayı ise beklentiyi karşılama durumunu belirten ifadedir.

Sonuç olarak araştırmada sağlık turistlerinin aldıkları hizmetlerden duydukları tatmin düzeylerinin yüksek olması, onların yeniden satınalma davranışı göstereceği, ödemeye istekli olacağı ve işletmeyi başkalarına tavsiye etme eğilimlerine gireceği ileri sürülebilir. Dolayısıyla sağlık turizmi hizmeti sunan işletmelerin müşteri tatmini yoluyla müşteri sadakatini sağlayarak bu sektördeki pazar payını artırmada önemli bir fonksiyona sahip olacağı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Müşteri sadakati, Müşteri Tatmini, Sağlık Turizmi.

OSTEONEVUS OF NANTA: A RETROSPECTIVE STUDY AND REVIEW OF THE LITERATURE

Uz Dr. Alpay ÇETİN

Diyarbakır G.Y. Training and Research Hospital Pathology Laboratory,
alpaycetin73@gmail.com

ABSTRACT

Introduction: Many interesting changes can uncommonly be seen in benign melanocytic nevi. Osteonevus of Nanta is a rare kind of intradermal nevus in which there is ectopic bone formation. Very few cases have been reported so far in the literature.

Materials and methods: We determined the patients diagnosed as Nanta nevus or synonyms like osteonevus, nevus with cutaneous ossifications or nevus with osseous metaplasia at Diyarbakır G.Y.Res. and Tra. Hospital. Datas were extracted from hospital records and evaluated.

Results: We present 22 cases of osteonevus of Nanta. 18 of the patients (82%) were female and 4 patients (18%) were male. Mean age of the patients were 32,7 (18 to 55). Whole of the lesions were seen at head and neck lesion.

Discussion and conclusion: Dermatopathologists should be aware of a malignancy potential, rather than paying no attention at this interesting but unusual phenomenon as an unimportant finding. Also different types of possible mechanisms of bone formation underlying this uncommon event are discussed and reviewed.

Key Words: Ectopic bone formation, Intradermal nevus.

ERİŞKİN ALERJİK RİNİT HASTALARINDA PRİCK TESTİ, SERUM İG E DEĞERLERİ VE EOZİNOFİL LENFOSİT ORANLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Dr. Öğr. Üyesi Alper YAZICI,
Gaziantep Üniversitesi, alperyazici1@gmail.com

ÖZET

Giriş

Alerjik Rinit burunda kaşıntı, hapşıırma , gözde kızarıklık ve yaşarma gibi semptomlar ile kendini gösteren bir tip 1 hipersensitivite reaksiyonudur.¹ Alerjik Rinit erişkinlerin %10-30 kadarını, çocukların ise %10-40 kadarını etkilemektedir.² Alerjik Rinit tanısı günümüzde semptomları olan hastalarda prick testi olarak ifade edilen intradermal alerjen moleküllerin enjeksiyonu verilerek konulur. Coğrafik faunada en sık bulunan ve o toplumda en sık pozitif olarak gözlenmiş olan alerjen moleküller kullanılır.³ Alerjen molekül cilt içerisine uygulandıktan 15 dakika sonra cilt reaksiyonu ölçülür ve 3 mm kadarın üzerindeki reaksiyonlar pozitif olarak kabul edilir.

Eozinofili periferik kan sayımında $>0,45 \times 10^9 /L$ ($450/\mu L$) üzeri eozinofil sayısı olarak değerlendirilir. Kanda bulunan diğer hücrelere kıyasla normalde eozinofil oranı yüzde yedinin altındadır.⁴ Eozinofili sebepleri arasında allerjik rinit ve parasitoz gibi birçok nedenler yer almaktadır.⁵

Eozinofil değerlerinin, bir başka inflamatuvar hücre olan lenfosit değerine oranı birtakım çalışmalarda değerlendirilmiş olup allerjik rinit tanısında rolü olduğu ifade edilmiştir.⁶ Mevcut çalışmamızda amacımız erişkin allerjik rinit hastalarında serum eozinofil ,lenfosit oranlarının prick testi ile korelasyonu olup olmadığının ortaya konmasıdır.

MATERYAL ve METOT

Haziran 2016 ile Ağustos 2018 tarihleri arasında Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Kulak Burun Boğaz Kliniğine allerji bulguları ile (burunda kaşıırma, hapşıırma, gözde kızarıklık gibi) klinik olarak allerjik rinit tanısı konulan hastalarda serum Ig E, prick testi sonuçları ve serum eozinofil lenfosit oranları retrospektif olarak karşılaştırılmıştır. Toplam 69 hasta tespit edilmiş olup 34 hastada prick testi pozitif 35 hastada ise prick testi negatif olarak gözlenmiştir. Prick testi sonucuna göre iki farklı grup oluşturulmuş ve bu iki grupta serum Ig E, prick testi sonuçları ve serum eozinofil lenfosit oranları karşılaştırılmıştır.

SONUÇLAR

Toplam 69 hastanın 34 kadarında prick testi (+), 35'inde ise prick testi (-) dir. 69 hastanın 11'i erkek 58'i kadındır. Yaş ortalaması $36,25 \pm 13,7$ (min. 18-maks. 69) olarak bulunmuştur. Prick testi + olanlarda eosinofil oranı $0,33 \pm 0,31 \times 10^3 / \mu L$, lenfosit oranı $2,44 \pm 0,57 \times 10^3 / \mu L$, eozinofil lenfosit oranı $0,15 \pm 0,18$ ve Ig E düzeyi $246,73 \pm 261,8$ IU/L olarak ölçülmüştür. Prick testi negatif olanlarda ise eosinofil oranı $0,23 \pm 0,17 \times 10^3 / \mu L$, lenfosit oranı $2,51 \pm 0,43 \times 10^3 / \mu L$, eozinofil lenfosit oranı $0,09 \pm 0,07$ ve Ig E düzeyi $62,27 \pm 71,98$ IU/L olarak ölçülmüştür. Her iki grup arasında yaş ve cinsiyet açısından anlamlı farklılık bulunmamıştır. ($p=0,328$). Kolmogorov Smirnov testi sonucu her iki grubun normal dağılımda olduğu saptanmıştır. Student T testi ile her iki grup karşılaştırıldığında ELR $p=0,001$ olarak bulunmuştur.

Erişkinlerde allerjik tanısı koymak için prick testinin yanı sıra eozinofilinin ve yüksek eozinofil lenfosit oranının anlamlı olduğunu düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Alerjik Rinit, Prick Testi, Eozinofil Lenfosit Oranı

DOWNSENDROMLU ÇOCUKLARA SAHİP AİLELERİN ÖZEL EĞİTİM SÜRECİNDE MÜZİK EĞİTİMİNE KARŞI TUTUM VE DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİ- İSKENDERUN ÖRNEKLEMİ

Dr. Öğr. Üyesi Şehrinaz GÜNDÜZ

İskenderun Teknik Üniversitesi Mustafa Yazıcı Devlet Konservatuvarı
sehrinaz.gunduz@iste.edu.tr

ÖZET

Toplumun en küçük yapı taşı olan aile kavramının yapısı ve temel işlevleri bakımından başka alternatifi olmayan çok özel ve önemli bir kurumdur. Bu önemli kavramı toplumsal ve kültürel farklılıklar açısından inceleyecek olursak, aileler değişik farklılıklara ve hayata bakış açısına sahip olsalar da hepsinin bir ortak yanı vardır. Genel olarak tüm aileler çocukları için en iyi olanı ister. Ailelerin bu istekleri kuşkusuz iyi bir eğitimle mümkündür. Bu vesile ile pek çok toplu eğitim merkezleri çocukların eğitimi için hazırlanmıştır. Fakat bazı özel çocuklar özel eğitime gereksinim duymaktadır. Down Sendromlu çocuklar bu grupta toplanmaktadır.

Özel eğitim ve özel öğrenim görmek zorunda kalan bu çocukların, ailelerin ve toplumun bilinçlendirilmesi önemlidir. Down Sendromlu çocukların eğitimlerinin bir bölümünü müzik eğitimi oluşturur. Yapılan bazı ön çalışmalar müziğin bu eğitimin vazgeçilmez bir parçası olduğunu göstermiştir. Bu sebepten dolayı Down Sendromlu çocuğa sahip olan ailelerin çocuklarının özel eğitim sürecinde, müzik derslerindeki etkinliklerinin, sosyal, psikolojik, zihinsel ve hareket gelişimlerine etkisine yönelik bilinç düzeylerini belirlemek istenmiştir. Bu amaç doğrultusunda tasarlanan araştırmada, ülkemizde Down Sendromlu çocuğa sahip ailelerin müzik eğitimine karşı tutum ve davranışları incelenecektir.

Bu araştırma 2017-2018 eğitim-öğretim yılında İskenderun ilçesindeki Özel Eğitim Rehabilitasyon Merkezine devam etmekte olan Down Sendromlu çocuğa sahip olan 20 aileyi kapsamaktadır. Araştırma betimsel bir çalışma olup, aileler ile yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak elde edilen veriler nitel çözümleme tekniklerine göre yorumlanacaktır. Elde edilen bilgiler ışığında birçok özel eğitim gerektiren Down Sendromlu çocuklara sahip ailelerin, müzik eğitimine karşı tutum ve davranışlarının incelenecek ve müziğin etkisi araştırılacaktır. Ortaya çıkacak olan sonuçlar bu alanda daha sonra yapılacak olan araştırmalara altyapı hazırlayacak ve yol gösterecektir. Sonuç olarak, müzik eğitiminin bu alan için önemi ve gereğine dikkat çekilerek, bu eğitimin kullanılması ve yaygınlaştırılması yolunda katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Aile, Down Sendromu, Özel Eğitim

INVESTIGATION OF ATTITUDES AND BEHAVIORS OF THE FAMILIES WHO HAVE DOWNSENDROMED CHILDREN DURING MUSIC EDUCATION IN SPECIAL EDUCATION- ISKENDERUN SAMPLING

ABSTRACT

Family concept, the smallest building stone of society, is a very special and important institution that has no alternative in terms of the structure and basic functions of it. If we examine closer this important concept, they have different differences in terms of societal and cultural differences and a different perspective but they have something in common. In general, all families

want the best for their children. These desires of the families are undoubtedly possible with a good education. Many public education centers for this educations are prepared for this purposes. However, some special children need special education, children with Down syndrome count on in this group.

It is important to raise awareness of these children, their families and the community, who need to attend special education and special education. A part of the education of children with Down syndrome is music education. Some preliminary studies have shown that music is an indispensable part of this education. For this reason, it is desirable to determine the level of consciousness of the children who have children with Down's syndrome to influence their children's activities in music lessons, social, psychological, mental and movement development during the special education process. The study was designed for this purpose and aim to examine the attitudes and behaviors of families who have children with Down's syndrome during musical education in our country.

This study covers 20 families who have children with Down's syndrome and they attend to the Special Education Rehabilitation Center in the district of Iskenderun in 2017-2018. The study is a descriptive study and the data obtained using the semi-structured interview technique with the parents will be interpreted according to qualitative analysis techniques. The attitudes and behaviors of families with children with Down's Syndrome, which require a lot of special education in the light of the information obtained, will be examined and the effect of music will be investigated. The data is supposed to guide the research infrastructure in this area. As a result, music education will contribute to the use and dissemination of this education by drawing attention to its importance and necessity.

Key Words: Music Education, Family, Down's Syndrome, Special Education

PREMATÜRE RETİNOPATİSİ TARAMA SONUÇLARIMIZ

Dr. Öğr. Üyesi Burak BİLGİN

Bahçeşehir Üniversitesi, burbilgin@yahoo.com

ÖZET

Prematüre retinopatisi gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde ciddi bir halk sağlığı problemidir. Bu çalışmada prematüre doğan bebeklerde yapılan retinopati taramasında, tedavi gerektiren prematüre retinopatisi görülme oranını belirlemek, doğum haftası ve doğum ağırlığının tedavi gereksinimiyle ilişkisini tesbit etmek amaçlandı. Yeni doğan yoğun bakım ünitesinde yatan ve prematüre retinopatisi tarama muayenesi yapılan bebeklerin kayıtları geriye dönük olarak incelendi. Tedavi gerektiren prematüre bebeklerde, doğum ağırlıkları ve doğum haftaları analiz edildi. Prematüre retinopatisi taraması yapılan 341 bebeğin 29' unda (% 8.5) tedavi endikasyonu oluşturan retinopati görüldü. Taranan bebeklerin gestasyonel yaş ortalaması 30.9 ± 2.9 hafta iken, ortalama doğum ağırlıkları 1511.7 ± 457.3 gr idi. Tedavi edilen bebeklerin 16 tanesine intravitreal anti-vegf enjeksiyonu, 13 tanesine lazer fotokoagülasyon uygulandı. Tedavi gerektirecek ciddiyette retinopatisi olan bebekler arasında gestasyonel yaşı 33 hafta ve üzerinde olan 3 bebek mevcut idi. Prematüre retinopatisi taramasında ideal hafta ve doğum ağırlığının belirlenmesi için bir çok çalışma yapılmaktadır. Tedavi gerekebilecek tüm bebekleri kapsayan ve aynı zamanda risk altında olmayan bebekleri tarama dışında tutarak gereksiz emeği engelleyen ideal bir tarama şablonunun oluşturulması için pediatri ve oftalmoloji birimlerinin multi-disipliner bir yaklaşım sergilemesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Prematüre retinopatisi, tarama kriterleri, doğum haftası, doğum ağırlığı

NUMERICAL INVESTIGATION OF HEAT TRANSFER ON A HEATED SURFACE WITH EFFECTS OF NANOFLUIDS AND SWIRLING JETS

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KILIÇ

Adana BilimveTeknolojiÜniversitesi, mkilic@adanabtu.edu.tr

ÖZET

Heat loads of new technology electronic devices has been a main problem for new technological improvement. So enhancing heat transfer is a critical key to solve this problem. The present study is focused on the numerical investigation of heat transfer from a heated surface by using nanofluids and swirling jets. Effects of different Reynolds number ($Re = 12000, 15000, 18000, 21000$) and different inlet configuration (channel flow, 1-jet, 2-jet, 4-jet) on heat transfer and fluid flow were studied numerically. $Al_2O_3-H_2O$ nanofluid was used as a base coolant for all parameters. $k-\omega$ turbulent model of PHOENICS computational fluid dynamics code was used for numerical analysis. It was obtained that increasing Reynolds number causes an increase in the average Nusselt number and decrease in surface temperature. So increasing Reynolds number from $Re = 12000$ to 21000 causes an increase of 51.3% on average Nusselt Number. Thermal boundary region does not occur at the inlet of swirling jet because of the high turbulence intensity at the surfaces of the channel. For different inlet configuration, using 1-jet flow causes an increase of 91.6%, 29.8%, and 57.1% on the average Nusselt number with respect to channel flow, 2-jet flow and 4-jet flow. Numerical model was also verified with some correlation and experimental results of literature.

Keywords: Computational Fluid Dynamics, Inlet configuration, Nanofluid, Swirling Jet.

INVESTIGATION OF HEAT TRANSFER FOR DIFFERENT TYPES OF NANOFLUIDSWITH SWIRLING JETS

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KILIÇ

Adana BilimveTeknolojiÜniversitesi, mkilic@adanabtu.edu.tr

ÖZET

One of the main problems with the design parameter for new technological devices is heat loads. Using nanofluids can be a key solution to solve this heat loads problem. So, swirling flows have gained an increasing interest in the last decade in fluid dynamics research. The present study is focused on the numerical investigation of heat transfer from a heated surface by using nanofluids and swirling jets. Effects of different inlet temperature ($T_{inlet} = 5, 10, 20, 30\text{ }^{\circ}\text{C}$) and different types of nanofluids ($\text{Al}_2\text{O}_3\text{-H}_2\text{O}$, $\text{Cu-H}_2\text{O}$, $\text{TiO}_2\text{-H}_2\text{O}$ and pure water) on heat transfer and fluid flow were studied numerically. $\text{Al}_2\text{O}_3\text{-H}_2\text{O}$ nanofluid was used as a base coolant for different inlet temperature. $k\text{-}\omega$ turbulent model of PHOENICS computational fluid dynamics code was used for numerical analysis. It was obtained that Increasing inlet temperature from $T_{inlet}=5\text{ }^{\circ}\text{C}$ to $30\text{ }^{\circ}\text{C}$ has not a significant effect on average Nusselt number. For different types of nanofluid, using $\text{Cu-H}_2\text{O}$ nanofluid causes an increase of 3.6%, 7.6%, and 8.5% on the average Nusselt number with respect to $\text{TiO}_2\text{-H}_2\text{O}$, $\text{Al}_2\text{O}_3\text{-H}_2\text{O}$ and pure water. Using $\text{Cu-H}_2\text{O}$ nanofluids shows the best heat transfer performance. Numerical model was also verified with some correlation and experimental results of literature. Difference between numerical results of this study and experimental results is less than 11%.

Keywords: Numerical Analysis, Inlet temperature, Nanofluid, Swirling Jet.

**DİREKİMMUNOFLÖRESANVEİMMÜNOPEROKSİDAZYÖNTEMLERİLE
PNÖMONİLİKÖYÜN VEKEÇİAKCİĞERLERİNİNDONDURULMUŞVE
PARAFİNKESİTLERİNDESIĞIR HERPESVİRÜS TİP 1 VE SIĞIR ADENOVİRÜS TİP 3
ANTİJENLERİNİN BELİRLENMESİ**

Doç. Dr. Ali Osman ÇERİBAŞI,
Fırat Üniversitesi, aoceribasi@firat.edu.tr

Doç. Dr. Songül ÇERİBAŞI,
Fırat Üniversitesi, songulozer@firat.edu.tr

Doç. Dr. Mustafa ÖZKARACA
Atatürk Üniversitesi, mustafa.ozkaraca@atauni.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada Elazığ bölgesindeki koyun ve keçi pnömonilerinde direkt immunoflöresan (DFAT) ve immunoperoksidaz (IP) yöntem ile dondurulmuş ve parafine bloklanmış akciğerlerde sığır Herpesvirüs tip 1 (BHV1) ve sığır Adenovirüs tip 3 (BAV3) viral antijenlerinin tespiti amaçlandı. Bu amaçla, Elazığ ve çevresindeki bölgelerden getirilerek mezbahada kesilen 1276 koyun ve 1087 keçi akciğeri Ocak-Aralık ayları arasında incelendi. Sadece apikal ve kardiyak loplarında pnömoni saptanan 132 koyun ve 145 keçi akciğerindeki makroskobik bulgular kaydedildi. Apikal ve kardiyak loplarında pnömoni bulunan akciğerlerde hafif, orta ve şiddetli olmak üzere konsolidasyon şiddeti sırasıyla koyunlar için %57.5, %29.5 ve %12.8; keçiler için ise % 62.0, % 20.0 ve % 17.9 oranında tespit edildi. Koyun ve keçilerdeki pnömoni olguları mikroskobik incelemede kataral-purulent (% 40.1 ve %33.1), intersitisyel (% 26.5 ve % 31.7), fibrinli (% 21.2 ve % 26.9), verminöz (% 9.4 ve % 6.2) ve pulmoner adenomatozis (% 1.5 ve % 2.0) olarak sınıflandırıldı. BAV3 and BHV1 antijenlerinin tespiti için IP ve DFAT yöntemleri verminöz ve pulmoner adenomatöz hariç, 116 koyun ve 133 keçi olmak üzere toplam 249 pnömonik akciğere uygulandı. BAV3 ve BHV1 viral antijenleri IP ile sırasıyla koyunlarda % 5.1 ve % 1.7; keçilerde ise % 0.7 ve % 2.2 oranında tespit edildi. DFAT tekniği ile pnömonili akciğerlerde BAV3 and BHV1 antijenleri ise sırasıyla koyunlarda % 9.4 ve % 5.1; keçilerde % 4.5 ve % 7.5 olarak saptandı. Sonuç olarak bu çalışmada, IP ve DFAT yöntemleri ile akciğerlerdeki viral antijenlerin varlığının saptanması; koyun ve keçi doğal pnömonilerinde BHV1 ve BAV3 viruslarının veya muhtemel türe özel diğer Adeno ve Herpesvirüslerin sorumlu olabileceğini göstermiştir. Ek olarak, anılan viral enfeksiyonlarda koyun ve keçilerin, sığırlar için bulaşmada rol oynayabilecekleri düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: immunoflöresan, immunoperoksidaz, keçi, koyun, pnömoni, sığır Herpesvirüs tip 1, sığır Adenovirüs tip 3.

**IMMUNOHISTOCHEMICAL DETECTION OF BOVINE HERPESVIRUS TYPE 1 AND
BOVINE ADENOVIRUS TYPE 3 VIRAL ANTIGENS IN FROZEN VE PARAFFIN
SECTIONS OF PNEUMONIC SHEEP AND GOAT LUNGS BY DIRECT
IMMUNOFLUORESCENCE AND IMMUNOPEROXIDASE TECHNIQUES**

ABSTRACT

The aim of this study was to determine Bovine Adenovirus type 3 (BAV3) and Bovine Herpesvirus type 1 (BHV1) antigens in frozen and formalin-fixed paraffin-embedded lung tissues of pneumonic sheep and goats, using direct fluorescent antibody technique (DFAT) and

immunoperoxidase (IP) staining. For this purpose, the lungs of 1276 male sheep and 1087 male goats, which were raised in various farms in the Elazığ province and surrounding areas and were brought to the abattoir for slaughtering between January and December 2011, were examined. Macroscopic pneumonia findings were detected only in the apical and cardiac lobes of the lungs of 132 sheep and 145 goats. The rates of mild, moderate and severe consolidations observed in the apical and cardiac lobes of pneumonic lungs were 57.5 %, 29.5 % and 12.8 % for sheep, respectively and 62.0 %, 20.0 % and 17.9 % for goats, respectively. Pneumonias were microscopically classified in sheep and goats as catarrhalpurulent (40.1 % and 33.1 %), interstitial (26.5 % and 31.7 %), fibrinous (21.2 % and 26.9 %), verminous (9.4 % and 6.2 %) and pulmonary adenomatosis (1.5 % and 2.0 %). In the examination with IP and DFAT in terms of BAV3 and BHV1 antigens, a total of 249 (116 sheep and 133 goats) pneumonic lungs, but not verminous and pulmonary adenomatosis, were considered. BAV3 and BHV1 antigens were determined to be 5.1 % and 1.7 % in sheep and 0.7 % and 2.2 % in goats by the IP method, respectively. BAV3 and BHV1 antigens were found to be 9.4 % and 5.1 % in sheep and 4.5 % and 7.5 % in goats by DFAT, respectively. In conclusion, the presence of viral antigens in lung tissues of sheep and goats may indicate that natural pneumonia may be induced by BAV3 and BHV1 or possibly other species-specific adenoviruses and herpesviruses. In addition, it is thought that sheep and goats might have a role in the transmission of these viruses to cattle.

Key words: Bovine Herpes virus type 1, Bovine Adenovirus type 3, sheep, goat, pneumonia, immunofluorescence, immunoperoxidase.

PARALLELIZING CONVERGE-ONLOOKERS ARTIFICIAL BEE COLONY (COABC) ALGORITHM

Selçuk ASLAN

Department of Computer Engineering, OndokuzMayıs University, selcuk.aslan@omu.edu.tr

Hasan BADEM

Department of Computer Engineering, Sutcu Imam University, h.badem@ksu.edu.tr

Abdullah ÇALIŞKAN

Department of Biomedical Engineering, Iskenderun Technical University,
abdullah.caliskan@iste.edu.tr

ABSTRACT

By considering the robust and phase divided structure, easy implementation and less control parameters, Artificial Bee Colony (ABC) algorithm has attracted the researchers' attention and various versions of it have been proposed. One of the most successful variants of the ABC algorithm is converge-onlookers ABC, for short COABC, algorithm. In this study, the performance of the parallelized COABC algorithm was investigated with different number of subcolonies and migration periods. The results obtained by solving a set of numerical optimization problems showed that the efficiency of the distribution mechanism of the onlookers in COABC algorithm is still protected even though the population diversity being decreased because of the parallelization.

Keywords: Optimization, Swarm Intelligence, artificial Bee Colony (ABC), Convergence onlookers, Parallelization

**DERİN SİNİR AĞIYLA ELEKTROENSEFALOGRAFİ SİNYALLERİNDEN
ZİHİNSEL DURUMUN SAPTANMASI**

Hasan BADEM

Department of Computer Engineering, Sutcu Imam University, h.badem@ksu.edu.tr

Abdullah ÇALIŞKAN

Department of Biomedical Engineering, Iskenderun Technical University,
abdullah.caliskan@iste.edu.tr

Selçuk ASLAN

Department of Computer Engineering, OndokuzMayıs University, selcuk.aslan@omu.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada derin öğrenme temelli sınıflandırma yöntemlerinde gerçekleşen son gelişmelerinden faydalanılarak, Elektroensefalografi (EEG) sinyallerinden bir kişinin zihinsel durumunu tahmin etmek için derin sinir ağı (DSA) temelli sınıflandırıcı önerilmiştir. Bu zihinsel durumlar: planlama (motor aktivitesinin hayali) ve dinleme durumlarıdır. Deneysel sonuçlar, önerilen DSA tabanlı sınıflandırıcının geleneksel yöntemlerden daha iyi sınıflandırma performansına sahip olduğunu göstermiştir. DSA tabanlı sınıflandırıcının zihinsel durumu başarıyla tahmin edebilmesi onun ham veri içerisindeki gizli öznelilikleri çıkarabilme özelliğinden kaynaklanmaktadır. Elde edilen sonuçlar ayrıca istatistiksel olarak doğrulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Elektroensefalografi, Derin Sinir Ağı, Özdevinimli Kodlayıcı

ABSTRACT

Motivated by recent progress in deep learning based classification methods, we have developed a deep neural network (DNN) based classifier to predict the category of mental state of a subject from Electroencephalography (EEG) signals. Categories of the mental states are two: planning (during imagination of motor act) and relax state. Our results demonstrate that the DNN based classifier has better classification performance than traditional methods and helps detect mental state, probably thanks to the success of exploiting the hidden features of raw data sets. The obtained results supported and validated by statistical techniques

Keywords: Electroencephalography, Deep Neural Network, Autoencoder

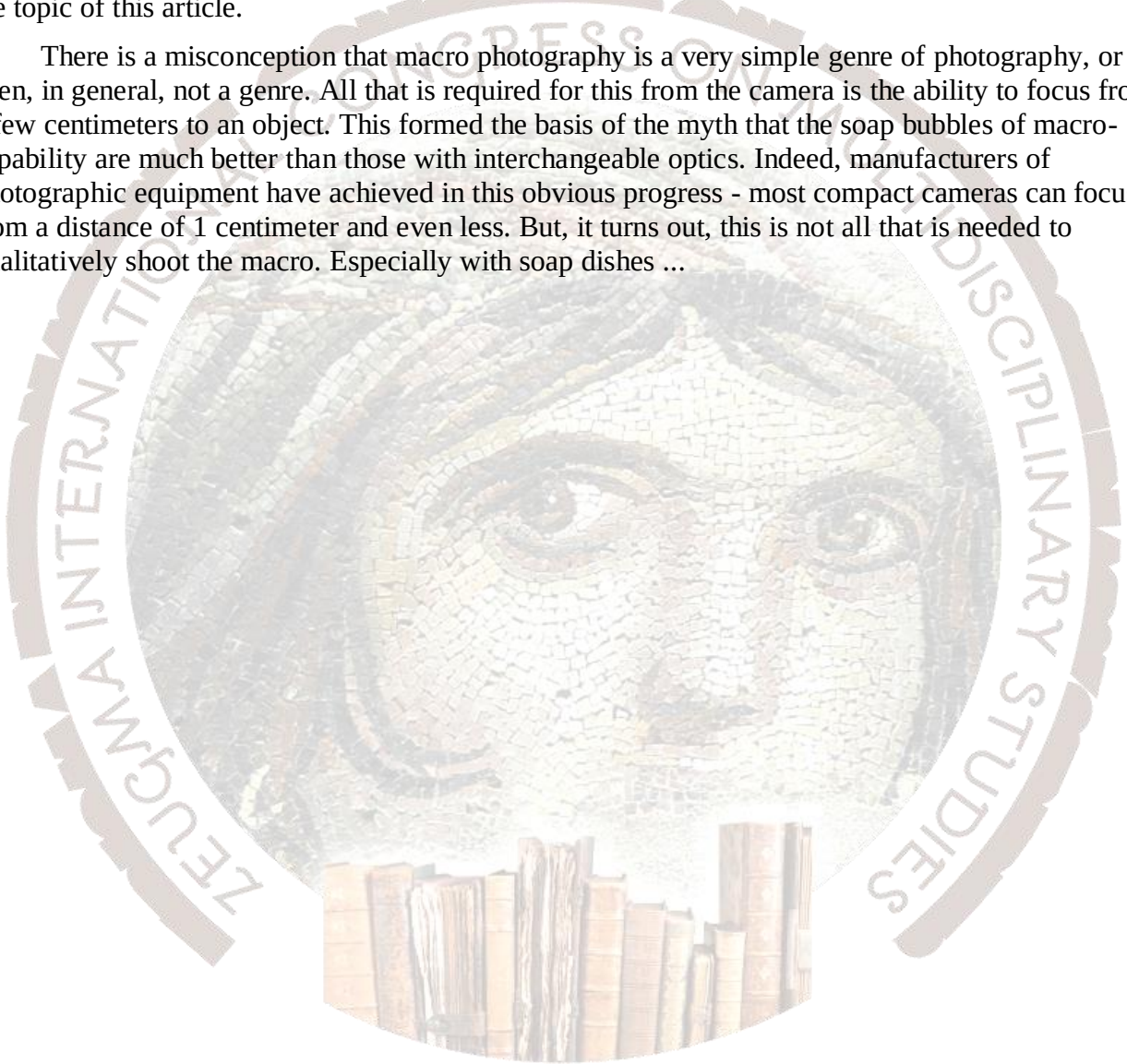
ESSENTIALS OF MACRO PHOTOGRAPHY

Dr. Bauryzhan BOTAKARAYEV
Res. Asst. Ahmet Yasawi University

ABSTRACT

Shooting of small objects close-up is almost an integral part of the work of any photographer. It can be anything - flowers and butterflies, engagement rings at a wedding, samples of manicure and pedicure, shooting goods for an online store and so on. How this is best done - and will become the topic of this article.

There is a misconception that macro photography is a very simple genre of photography, or even, in general, not a genre. All that is required for this from the camera is the ability to focus from a few centimeters to an object. This formed the basis of the myth that the soap bubbles of macro-capability are much better than those with interchangeable optics. Indeed, manufacturers of photographic equipment have achieved in this obvious progress - most compact cameras can focus from a distance of 1 centimeter and even less. But, it turns out, this is not all that is needed to qualitatively shoot the macro. Especially with soap dishes ...

KEMAN EĞİTİMİNDE KULLANILAN PİYANO EŞLİKLİ “ETA COHEN KEMAN METODU BAŞLANGIÇ”IN İNCELENMESİ

Arş. Gör. Sevilay KALAY MEYDAN
Gazi Üniversitesi, sevilaykalay@hotmail.com

Arş. Gör. Burcu KALKANOĞLU
Gazi Üniversite, burcu.kalkanoğlu@yahoo.com

ÖZET

Bu araştırmanın amacı keman eğitiminde kullanılan “EtaCohen Keman Metodu” başlangıç kitabının öğretim açısından içeriğinin, sağ-sol el tekniklerinin ve teknik-müzikal öğelerinin her bir parça için yazılmış olan eşlikler paralelinde özelliklerinin neler olduğunu tespit etmektir. Bu kapsamda betimsel nitelikli olan bu çalışmada veriler doküman analizi ile toplanmıştır. Araştırmada elde edilen veriler içerik analiz yöntemi ile çözümlenmiştir. Araştırmanın sonucunda elde edilen bulgular doğrultusunda 48 parçanın 23’ü re telinde, 7’si la telinde ve 18’i re ve la telinde yazılmıştır. Parçaların 37’si Re Majör tonunda, 7’si La Majör, 1’i La Minör, 1’i Si bemol Majör ve 2’si Sol Majör tonundadır. Parçaların literatürde bulunan birçok metodun aksine la telinde değil re telinde başladığı tespit edilmiş, her bir parça (etüd) için hazırlanan eşliklerin sistematik bir şekilde ilerlediği, ana sesi ritmik hareketlerle takip eden sağ ve sol elin sonrasında ise ana ezgiye ezgisel temalarla eşlik ettiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Keman, Keman Eğitimi, Eşlik, Eşlikli Çalma.

“SEKSEN YILIN EN GÜZEL OKUL ŞARKILARI” KİTABININ TONALİTE/MODALİTE/MAKAM VE SES SINIRLARI AÇISINDAN İNCELENMESİ

Arş. Gör. Çağla SERİN ÖZPARLAK
Gazi Üniversitesi, srncagla@gmail.com

Arş. Gör. Dr. Ömer Bilgehan SONSEL
Gazi Üniversitesi, bilgehansonsel@hotmail.com

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, içinde farklı eğitim müziği bestecilerinin şarkılarının yer aldığı, Muammer Sun, İlteriş Sun ve Levent Kuterdem tarafından hazırlanan “Seksen Yılın En Güzel Okul Şarkıları” kitabının tonalite/modalite/makam ve ses sınırları açısından incelenmesidir. Çalışmada yer alan çocuk şarkılarının incelenmesinde doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Kitapta bulunan 80 çocuk şarkısının tamamı araştırmaya dahil edilmiş ve incelenmiştir ve araştırmanın örneklemini evreni temsil etmektedir. Şarkıların incelenmesinde araştırmacılar tarafından geliştirilen “okul şarkıları formu” kullanılmıştır. Elde edilen veriler doktora mezunu 3 alan uzmanına sunulmuş ve ortak değerlendirme baz alınmıştır. Bu bilgiler ışığında araştırmanın sonucunda en genel hatlarıyla şarkıların %82,5’i tonal, %16,25’i makamsal ve %1,25’i modal olarak belirlenmiştir. Tonal şarkılardan en çok kullanılan tonalitelerin do majör ve fa majör olduğu, makamsal şarkılarda sıklıkla hüseyini makamının kullanıldığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Elde edilen sonuçlar ilgili başlıkların altında tabloleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul şarkısı, Tonalite, Modalite, Makamsal şarkı, Ses sınırı

“SEKSEN YILIN EN GÜZEL OKUL ŞARKILARI” KİTABININ “UNESCO YAŞAYAN DEĞERLER EĞİTİMİ PROGRAMI” AÇISINDAN İNCELENMESİ

Arş. Gör. Dr. Ömer Bilgehan SONSEL
Gazi Üniversitesi, bilgehansonsel@hotmail.com

Arş. Gör. Çağla SERİN ÖZPARLAK
Gazi Üniversitesi, srncagla@gmail.com

ÖZET

Araştırmanın amacı, Muammer Sun, İlteriş Sun ve Levent Kuterdem tarafından hazırlanan “Seksen Yılın En Güzel Okul Şarkıları” kitabının “Unesco Yaşayan Değerler Eğitimi Programı” açısından incelenmesidir. Araştırmanın amacı doğrultusunda veriler doküman inceleme yöntemi ile toplanmıştır. Elde edilen verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini kitapta yer alan 80 çocuk şarkısı oluşturmaktadır. Değer yargılarına rastlanmayan şarkılar çalışmaya dâhil edilmediği için araştırmanın örnekleminde değer yargılarını içeren 65 şarkı yer almaktadır. Kitapta yer alan çocuk şarkıları UNESCO tarafından belirlenen “Yaşayan Değerler Eğitimi Programı”nda yer alan 12 evrensel değer ışığında incelenmiştir. Araştırmanın sonucunda şarkılarda en çok yer verilen değerlerin “sevgi, birlik ve mutluluk” olduğu, en az yer verilen değerlerin ise “dürüstlük ve sadelik” olduğu görülmüştür. “Alçakgönüllülük” değerinin şarkılarda hiç yer almadığı saptanmış, olumsuz hiçbir değere rastlanmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Evrensel değerler, Çocuk şarkısı, Okul şarkısı, Muammer Sun

SPOR YÖNETİCİLERİNİN YAŞADIKLARI İŞ STRESİ DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ

Dok. Öğr. Üyesi Nevzat DİNÇER

Batman Üniversitesi, nevatdincer@gmail.com

Dok. Öğr. Üyesi Zühal KILINÇ

Batman Üniversitesi, zuhalkilinc14@gmail.com

ÖZET

Bu çalışma, spor yöneticilerinin çalışmakta oldukları kamu sektöründe ve federasyonlarda yaşamış oldukları iş stresiyle ilişkili olan psikolojik ve psikosomatik semptomlarını ölçmek amacıyla yapılmıştır. Çalışmada Spor Genel Müdürlüğünün Merkez Teşkilatından 31 spor yöneticisi, taşra teşkilatından 113 spor yöneticisi, Bağımsız Spor Federasyonlarından ise 41 adet spor yöneticisi olmak üzere toplam 185 spor yöneticisi oluşturmaktadır. Yöneticilere Veriler Houso ve Rizzo(1972) tarafından geliştirilen iş stresi ölçeği uygulanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre Spor yöneticilerin yaşlarını ilerledikçe iş stresi ortalamalarının arttığı görülmektedir. Yaşları genç olan spor yöneticilerin ise iş stresi ortalamalarının çok daha düşük oldukları saptanmıştır. Ankete katılan spor yöneticilerini eğitim seviyeleri yükseldikçe iş stresi puanlarının düştüğü tespit edilmiştir. Spor yöneticilerinin hizmet sürelerinin ilk yıllarında iş stresi ortalamalarında yüksek daha sonraki yıllarda ise zamanla düştüğü görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Stres, İş Stresi, Spor, Yönetici

İŞLETMELERDE STOK YÖNETİMİNİN SATIŞLARA, BÜYÜMEYE VE KÂRLILIĞA ETKİSİ ÜZERİNE BİR ANALİZ

Dr. Öğr. Üyesi Abdulkadir ALBEZ

Atatürk Üniversitesi Aşkale MYO, aalbez@atauni.edu.tr

Öğr. Gör. Ayhan KORKULU

Atatürk Üniversitesi Aşkale MYO, ayhan.korkulu@atauni.edu.tr

ÖZET

Günümüzde ticari hayattaki sert rekabet, işletmeleri kaliteli ürünü mümkün olduğunca ucuza üretmeye zorlamaktadır. Dolayısıyla üretilen ve satılan mamulün maliyetini etkileyen önemli hususlardan birisi de stoklar kaleminin etkin verimli bir biçimde yönetimidir. İlk madde malzemenin satın alınması, üretimde kullanılması ve mamul haline getirilmesi sürecini en iyi şekilde yönetmek, maliyetlerin kontrol altına alınmasını sağlayacağı gibi kaliteyi de yükseltecektir. Böylece işletmenin satışları artacak, kâr marjı artacak ve işletmenin büyümesi sağlanmış olacaktır.

Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de işletmelerin stok yönetimlerinin; satışlarına, kârlılıklarına ve büyümelerine etkisini analiz etmektir. Bu amaç doğrultusunda Borsa İstanbul’da faaliyet gösteren farklı sektörlerden rasgele seçilen 32 şirketin 2008-2015 yıllarına ait mali tablolarından elde edilen verilere oran analizi ve trend analizi teknikleri uygulanmıştır. Analizi yapılan dönemde stok maliyetlerinin düştüğü, satışların ve aktiflerin büyümesi genel ekonomik büyükle paralel olduğu, ana faaliyetin kârlılığı yetersiz olmasına rağmen az da olsa bir artış olduğu görülmektedir. Borsa şirketleri stok yönetimlerini başarıyla uygulamış oldukları söylenebilir.

Anahtar Kelimeleri: Stok Yönetimi, Stokların Kârlılığı, Stoklarda büyüme.

AN ANALYSIS ON THE EFFECTS ON SALES, GROWTH, AND CONTRIBUTION OF INVENTORY MANAGEMENT IN ENTERPRISES

ABSTRACT

Today, hard commercial competition in business is forced to produce quality products as cheap as possible. Therefore, one of the important issues affecting the cost of the produced and sold product is the management of stocks in an efficient and efficient manner. Managing in the best way the process of purchasing the first material, using it in production and making it into the product will increase the quality as it will bring the costs under control. This will increase the sales of the business, increase the profit margin and ensure the growth of the business.

The purpose of this study, inventory management of the business in Turkey; to analyze their impact on sales, profitability and growth. For this purpose, rate analysis and trend analysis techniques have been applied to the data obtained from the financial tables of 32 companies selected randomly from different sectors operating in Stock Exchange Istanbul for the years 2008-2015. It is seen that inventory costs are falling in the period of analysis, sales and growth of assets are in parallel with general economic size, although the profitability of the main activity is inadequate but a little increase. It can be said that stock exchange companies have successfully implemented their inventory management.

Keywords: Inventory Management, Inventory Profitability, Inventory Growth

ÇEŞİTLİ YÖNLERİYLE UZAKTAN EĞİTİM FELSEFESİ

Öğr. Gör. Dr. Ufuk Cem KOMŞU

Mersin Üniversitesi Erdemli Meslek Yüksekokulu
ucemkomsu@mersin.edu.tr

ABSTRACT

Öğrenme ve eğitim kuramlarının tipik özelliklerinden birisi, değişen sosyo-ekonomik ve teknolojik koşullara uygun yeni kuramların ve modellerin üretilebilmesine elverişli bir yapıda olmalarıdır. Uzaktan eğitim uygulamaları, bu açıdan gösterilebilecek örneklerden birisidir. Teknolojik dönüşümlere paralel olarak mektupla veya televizyon programlarıyla açık öğretim, internet tabanlı öğretim, ...vb. modelleri olan uzaktan eğitim uygulamaları, klasik örgün eğitim süreçlerinin gerçekleştirilemediği özel öğrenme ortamları sağlamaktadır. Öğrenenler ile öğreticilerin, aynı anda veya farklı zamanlarda birbirlerinden farklı mekanlarda olmalarına rağmen iletişim kurabilmelerine dayalı olan uzaktan eğitim modelleri, coğrafi engeller, bireysel ve toplumsal koşullar gibi nedenlerle, tüm dünyada yaygınlık kazanmış durumdadır. Özellikle, internet tabanlı uzaktan eğitimin, yetişkin öğrenenlerin zaman ve mekan kısıtlılıklarını aşabilmesini sağlaması nedeniyle büyük avantajlar sağladığı gözlemlenmiştir. Nitekim, Türkiye'deki ve dünyadaki birçok üniversitenin web üzerinden eğitim veren okulları bu kapsamdaki eğitim hizmetlerini yürütmektedir.

Günümüzde, örgün eğitim sistemlerinin her aşamasında uygulanma alanı bulunan uzaktan eğitimin hedef kitlesi, her yaştan öğreneni kapsamaktadır. Fakat, yetişkinlerin üniversite eğitimi ve çalışanların hizmetiçi eğitimine dönük uzaktan eğitim çalışmaları, yetişkin öğrenmesi ve eğitimi kapsamında değerlendirilebilir. Çeşitli bireysel ve toplumsal engeller nedeniyle örgün eğitim süreçlerine katılamamış veya bu süreçleri yarıda bırakmış yetişkinlerin, iş yaşamını aksatmadan öğrenme gereksinimlerini karşılayabilmesini sağlayan uzaktan eğitim, birçok açıdan bazı özgün sorunları da doğurmaktadır. Sınıf ortamındaki olanaklardan yoksun olma nedeniyle verimli öğrenememe, bilgisayar ile internetin yoğun kullanımından kaynaklanan bağımlılık nedeniyle doğan sorunlar, yüzyüze sosyal ilişkilerde gerilemeler bunlardan birkaçıdır. Dolayısıyla, eğitim politikalarını belirleyen karar alıcıların ve program tasarlayıcıların ele alması gereken kritik boyutlara dikkat çekmek önem taşımaktadır.

Literatür tarama yöntemiyle gerçekleştirilmiş olan bu çalışmada, ilgili alanyazındaki bazı araştırmaların bulguları ile uzaktan eğitim anlayışının karakteristikleri sergilenerek bir analiz sunulmuştur. Bir SWOT analizi kurgusuyla gerçekleştirilen çalışmada, uzaktan eğitim modelinin zayıf ve riskli yönlerinin daha ağır basmasına rağmen, değişen sosyo-ekonomik koşullar nedeniyle, özellikle yetişkin öğrenenlere dönük farklı fırsatlar sunabilme gücünün öne çıktığı savunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Uzaktan eğitim, yetişkin eğitimi, yetişkin öğrenenler.

ŞARKICI VE ŞARKICI OLMAYAN BİREYLER ARASINDA SES ŞİDDETİ İLE AERODİNAMİK PARAMETRELERİN KARŞILAŞTIRMALI İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Emine Petekkaya
Beykent Üniversitesi, eminepetekkaya@gmail.com

Dr. Sema Özandaç Polat
Çukurova Üniversitesi, sezaoz@hotmail.com

Prof. Dr. Ahmet Hilmi Yücel
Çukurova Üniversitesi, ahmethilmiyucel6@gmail.com

ÖZET

Sesin aerodinamik parametrelerinden subglottal basınç; fonasyon için aerodinamik itici bir güç iken ses şiddetini arttırmada primer etkindir. Bu çalışmanın amacı şarkıcı bireyler ile şarkıcı olmayan bireyler arasında sesin aerodinamik parametreleri ile ses şiddet düzeyi arasındaki ilişkiyi incelemektir. Çalışmaya herhangi bir ses patolojisi olmayan 20 gönüllü ses eğitimi almış opera şan öğrencisi kadın-erkek ile ses eğitimi almamış 20 gönüllü kadın-erkek tıp fakültesi öğrencisi katıldı. Katılımcıların AeroviewProPhonatoryAerodynamicsSystem seti ile aerodinamik bileşenlerden subglottalhava basıncı, subglottal hava akımı ve ses basınç düzeyi (soundpressurelevel/SPL) verileri belirlendi. Rothenberg maskesi kullanılarak intraoral tahmini subglottal aerodinamik ölçümler alındı. Ses basınç düzeyi ayrıca Sound levelmeter 2240 B&K ile ölçülerek iki farklı yöntemin sonuçları karşılaştırıldı. Ölçümler için kişilerin ekosuz bir odada patlamalı ses ünsüzü olan “pa” vokalizasyonu vermeleri istendi. Subglottal hava akımı ses eğitimi almamış öğrencilerde ($1,96 \pm 0,54$) opera şan öğrencilerinden ($1,48 \pm 0,31$) daha yüksek bulundu ($P=0,005$). Subglottal havabasıncı ise ses eğitimi almamış grupta ($14,36 \pm 2,99$) ses eğitimi almamış grup ortalamasından ($11,32 \pm 3,47$) daha yüksek değerler gösterdi ($P=0,005$). Ses şiddet düzeyi ortalaması ses eğitimi almış kişilerde ($108,53 \pm 3,48$) ses eğitimi almamış kişilere oranla ($101,43 \pm 4,52$) daha yüksek bulundu ($P=0,001$). Ses şiddeti kontrol ölçüm ortalaması da ses eğitimi almamış grupta daha yüksek bulundu ($P=0,001$). Subglottal basınçtaki artışın ses şiddetinde artışa yol açtığı verilerle doğrulanmıştır. Suglottal basınçtaki 1 mmH₂O’lık artış SPL’de 0.85 dB’lik artışa karşılık gelmiştir. Subglottal hava akımı sabit bir süreklilik göstererek hava basıncı ve ses şiddetini değiştirmede etkisiz görünmektedir. Şarkı söylemek aerodinamik açıdan laryngeal yapıların etkin kullanımını öğretmektedir.

AnahtarKelimeler: subglottal basınç, subglottal havaakımı, sesbasıncıdüzeyi, aerodinamikparametreler

PİRİT MADENİNİN BETONDA ÇİMENTO YERİNE KULLANILABİLİRLİĞİNİN ARAŞTIRILMASI

Öğr. Gör. Abdülkadir GÜLEÇ

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, abdulcadir.gulec@hotmail.com

Nergiz BAŞA

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, nergisbasa@gmail.com

Ramazan DAĞ

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ramazandag9674@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmada Pirit madeninin beton içerisinde çimento yerine ikame edilmesi suretiyle sertleşmiş betonda basınç, çekme ve aşınma dayanımları araştırılmıştır. Pirit, yaygın olan bir sülfür mineralidir. Türkiye’de pirit, genellikle bakır cevherlerinin flotasyonu sırasında yan ürün olarak elde edilmektedir. Bu çalışmada ocaklardan pirit çıkarılması ve çıkarılan piritin istenilen ebatlara getirilmesi sırasında ortaya çıkan atıkpirit tozu kullanılmıştır. Bu bağlamda çimento yerine sırasıyla,%5, %10, %20 ve % 30 oranlarında pirit ikame edilerek hazırlanan numunelerin basınç, çekme ve aşınma dayanımları katkısız referans numune ile karşılaştırılmıştır. Deney çalışmalarında agrega olarak Kahramanmaraş Erkenek yöresine ait kırmataş agrega kullanılmıştır. Kullanılan agreganın en büyük dane boyutu 16 mm seçilmiştir. İnce ve iri agreganın kuru birim hacim ağırlık 2,01 gr/cm³, optimum su muhtevası ise % 8.1’dir. Beton numunelerin karışımında çimento PÇ 42,5 Portland çimentosu kullanılmıştır. Deneylerde kullanılan beton numuneler, TS 802: 2016’da belirtilen beton karışım esaslarına göre hazırlanmıştır. Hazırlanan beton karışımlarının bağlayıcı miktarı birim metreküp için 300 kg’dır. Su/çimento oranı tüm karışımlarda sabit olarak 0,55 belirlenmiştir. TS EN 12390-3’e uygun şekilde basınç dayanımı, TS EN 12390-6’ya uygun yarmada çekme dayanımı ve TS 699 aşındırma (böhme) testleri yapılmıştır. Testler sonucunda basınç ve çekme mukavemetlerininçimento yerine %5 oranında pirit ikameli numunelerde referans numuneye göre artış gösterdiği diğer oranlarda ise belirgin oranlarda düşüş gösterdiği gözlemlenmiştir. Aşınma deneyi sonuçlarında ise referans numuneye göre tüm oranlarda toplam hacim kaybının arttığı gözlemlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Pirit, Basınç Dayanımı, Çekme Dayanımı.

SURİYE GÖÇÜNÜN GAZİANTEP’TEKİ FAST FOOD İŞLETMELERİNİ İŞGÜCÜ FARKLILIĞI, REKABET STRATEJİLERİ, MÜŞTERİ POTANSİYELİ VE MENÜ ÇEŞİTLİLİĞİ AÇISINDAN ETKİLEME DÜZEYİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

Dr. Saliha EMRE DEVECİ

Gaziantep Üniversitesi, salihaemre@hotmail.com

ÖZET

İnsanlık tarihi kadar eski bir kavram olan göç, insanların bulundukları alandan başka bir alana doğal veya beşeri ana faktörler altında ekonomik, sosyal, kültürel, siyasi ve savaş nedeniyle, gönüllülük veya zorunluluk çerçevesinde bireysel ya da kitlesel yer değiştirmesi şeklinde tanımlanabilir. Göç, hem terk edilen yer hem de göç edilip yerleşilen bölge açısından olumlu veya olumsuz neticeler doğurmaktadır. 2011 yılında Ortadoğu’da “Arap Baharı” olarak ortaya çıkan süreç Tunus, Libya, Mısır gibi ülkelerle birlikte Suriye’yi de etkilemiş ve Suriye’de ortaya çıkan kriz ve iç çatışmalar, Türkiye ve bazı bölge ülkelerini önemli ölçüde etkilemiştir. Bu süreçte yüzbinlerce Suriyeli rejimden kaçıp bölge ülkelerine (Lübnan, Ürdün ve Türkiye gibi) sığınmış ve Türkiye çok büyük mülteci akınına uğramıştır. En çok göç akımına uğrayan illerin başında Gaziantep gelmektedir. Gaziantep, Suriye sınırına komşu bir şehir olması sebebiyle, Suriye’de meydana gelen siyasi krizden kaçan insanların sığındığı ve buradaki kamplarda barındığı bir kent olması yönüyle de stratejik bir önem kazanmıştır. Hızlı yemek sektörü veya fastfood sektörü değişik bakış açıları ile değişik şekillerde tanımlanmaktadır. Fastfood işletmeleri arasında yaşanan rekabet bu işletmelerin yaşanan değişikliklerden etkilendiğini göstermektedir. Bu çalışmada, Suriye’deki iç savaş sonrası ülkemize göç ederek Gaziantep iline gelen Suriyelilerin fastfood işletmelerinde göçün, müşteri potansiyeli değişimine etkisinin işgücünün farklılığı ve verimliliğine, göçün müşteri potansiyeli değişimine etkisinin işletmelerin menülerine, göçün müşteri potansiyeli değişimine etkisinin işletmelerin rekabet stratejilerine, işletmelerde işgücünün farklılığı ve verimliliğinin işletme stratejisine, işletmelerin sahip olduğu menülerin işletmelerin stratejilerine olan etkisi ölçülmeye çalışılmış ve etkinin varlığı gözlemlenmiştir. Araştırmanın evrenini, Gaziantep’teki fastfood işletmeleri oluşturmaktadır. Bu evrenden kolayda örneklem yöntemi ile 152 fastfood işletmesi seçilmiştir. Veri toplama aracı olarak yüz yüze anket yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda etkinin varlığı ve pozitif yönde olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Göç, Suriye Göçü, FastFood İşletmeleri.

GAZİANTEP’TE GÖÇ SONUCUNDA YİYECEK İÇECEK İŞLETMELERİNDE MÜŞTERİ PORTFÖYÜNDEKİ DEĞİŞİMİN İŞLETMELERDE SUNULAN MENÜLERİ ETKİLEME DÜZEYİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

Dr. Saliha EMRE DEVECİ

Gaziantep Üniversitesi, salihaemre@hotmail.com

ÖZET

Göç, kişinin doğduğu yeri, eş, dost ve akrabalarının yaşadığı diyarı terk etmesi anlamına gelen çok eski bir olgudur. Kişiyi buna iten zorunlu veya ihtiyarî birçok sebep bulunmaktadır. Günümüzde Türkiye Suriye’den büyük bir göç dalgasının etkisi altındadır. Arap Baharının başlangıcı itibarıyla öngörülmeven gelişmelerin ortaya çıkması, ekonomik ve siyasi olarak güçlü olan devletlerin bir mücadele alanına dönüşen Suriye’deki iç çatışmaların eseri olarak mültecilerin ülkelerindeki coğrafi bölgelere de yakın olan ülkelere göç etmişlerdir. Türkiye’ye Nisan 2011’de gelen ilk göçmenlerle başlayan bu zorunlu göç dalgası, Suriye’den kaçan milyonlarca insanı yerinden eden kitlesel bir göç hareketine dönmüştür. Suriyeli sığınmacılar ve mülteciler, kampların yanı sıra Türkiye’nin çeşitli yerlerinde, şehirlere ve köylere yerleşmiş durumdadırlar. Gaziantep, Suriye sınırına komşu bir şehir olması nedeniyle, Suriye’de meydana gelen siyasi krizden kaçan insanların sığındığı ve buradaki kamplarda barındığı bir kent olması yönüyle stratejik bir önem kazanmıştır. Bu durumda göçlerden en çok etkilenen illerin başında Gaziantep olması sonucunu çıkarmıştır. Gaziantep’te her alanda olduğu gibi yiyecek içecek işletmeleri göçten büyük oranda etkilenmiştir. Ayrıca Yiyecek-içecek endüstrisinin, her geçen gün büyümesi ve kârlılığın diğer sektörlerden daha yüksek olması, bu alana yatırım yapan kişilerin artmasına ve sektördeki rekabet koşullarının da giderek ağırlaşmasına neden olmuştur. Bunun bir sonucu olarak da rekabet şartları bu endüstri kolunda hata esnekliğini oldukça düşürmüş ve yiyecek-içecek endüstrisine yatırım yapacak olanların ve bu endüstride görev alacak yöneticilerin ise menü planlama konusuna gereken önemi vermelerini zorunlu kılmıştır. Göç sonucunda müşteri portföyündeki değişim bağı olarak menülerinde bu durumdan etkileneneği düşünülmektedir. Bu çalışma Suriye savaşının sonucu olarak yaşanan kitlesel göçün ilk uğrak yerlerinden olan Gaziantep ilindeki yiyecek içecek işletmelerindeki müşteri portföyündeki değişiminin işletmelerde sunulan menüleri etkileme düzeylerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu bağlamda yiyecek içecek işletmelerinin göç sonrasında müşteri potansiyelindeki değişimin işletme menülerine olan etkisini tespit etmek amacıyla basit doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Suriye Göçü, Göçün Etkileri, Yiyecek İçecek Sektörü.

PERFORMANS TOPLUMUNUN ÖLÜM ALGISI

Mehmet Nuri DEMİR,

Ankara Üniversitesi, nuribaba1187@gmail.com

ÖZET

Baş döndürücü bir akış içerisinde ve bu akışın tam olarak öngörülmesinin mümkün olmadığı bir değişim, dönüşüm, performans ve en güçlüsünün hayatta kalma refleksiyle daha çok bireylerin ve toplumların tanımlandığı ve kıymetlendirildiği bir çağın içerisindeyiz. Primitif toplumlardan günümüzün post-modern dünyasına kadar birçok kültür, gelenek ve yaşam biçimi ciddi birtakım değişimsel- dönüşümsel süreçlerden geçti. Bunlardan belki de en ilginç ve egzotik olanı ölüm olgusu ve bu olguya karşı takınılan tutum ve davranışta meydana gelen ve patolojik fenomenoloji diye betimlenebilecek oldukça problematik bir varlık inşa süreci içerisinde gerçekleşti. Ölüme verilen anlam, din, hayat felsefesi, zihniyet biçimi veya dünya görüşümüzden azade değildir. Dinimiz ya da bunun göstergesi olan yaşam tarzımız, ahlaksal değerlerimiz ölüm kavramına veya ölene karşı tavır ve tutumumuzu da belirler. Duygularımız, hislerimiz, ruhsal modumuz, zihin durumumuz kendimizle barışıklık durumumuz diğergâmlık, iyimserlik ya da kötümserlik ile karakterize edilebilecek duygu durumumuz aynı zamanda ölüm olgusuna karşılık gelen tutumumuz da bir göstergesidir. İnançsız bir kişi için ölüm olgusu herhangi bir anlam taşımayabildiği halde, inançlı biri için bunlar apayrı bir anlam ihtiva edebilir. Kimine göre ölüm saf bir hakikate varmanın veya ebedi bir saadete ermenin kurtuluş aracıydı. (Atina'nın düzmece mahkemesinde ölüme mahkum edilen Sokrates'in ölüm karşısındaki metaneti bunun en mücessem örneği idi); kimisine göre ise ölüm bir dezentegrasyon yani parçalanmışlık, yok oluş ya da hiçliğin ta kendisiydi. Hayat ve ölüm arasındaki ani kopuşun getirmiş olduğu dengesizliğin, kaygı korku ve ürpertinin ruhsal bünyede açmış olduğu yaraların etkisi toplumsal ve psikolojik koşullara göre değişim gösterebilmektedir. Kimi toplumlar yas ve cenaze törenlerine verilen önemi minimum düzeyde tutarak bu işi biraz daha yavanlaştırmakta iken kimisi de bunu bir çeşit fantastik dizi, sinema, tiyatro ya da belki de imgesel- görüntüsel teşhircilik kıvamında bir olay gibi görerek onu olgusal düzleminden soyutlamaktadır. Ciddi kaza veya intihar olaylarının dahi, bilhassa akıllı telefonlarla duyarsız bir şekilde kayıt altına alınmaya çalışılması bir tesadüf değildir. Bu bildiride yukarıdaki argümanlardan yararlanılarak post-modern toplumun ölüm olgusuna atfettiği mana ve cenaze merasimlerine vermiş olduğu önem derecesi betimlenecektir. Ayrıca, Heidegger, Kierkegaard ve ByungChul Han'ın perspektifinden esinlenilerek özlü bir şekilde ölüm ve ölüme yönelik kültleşmiş bakış açısı irdelenecektir. Bilhassa insanoğlunun kendisinin inşa ettiği varlık biçiminin, egzistansiyel özgürlüğünün veya ahlaksal değerlerinin inşasında ölüm olgusunun katkısının olup olmadığı değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Yaşam, ölüm, ölüm olgusu, ölüm algısı, cenaze, empati, ritüel, merasim.

"SAVAŞ" PROTESTOSUNUN ÖRME SANATINA YANSIMALARI

Dr. Öğr. Üyesi Nazan OSKAY,

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, nazan_oscay@hotmail.com

ÖZET

Tarihsel süreçte bir ifade aracı olarak karşımıza çıkan sanat; toplumsal hayat içerisinde anlam kazanan bir faaliyettir. Sanatın biçimlenişinde, farklı dönemlerin kendine has özellikleri ile toplumların dinsel, kültürel ve düşünsel etkinliklerinin önemli bir etkisi olmuştur. Bu oluşumda etkili olan diğer bir unsur toplumların yaşamış oldukları savaş unsuru ve savaşa karşı gösterdikleri dirençtir.

Eski dönemlerden günümüze değin karşımıza çıkan savaş olgusu, sanatın üzerinde durduğu temaların başında gelmektedir. Toplumun birer ferdi olarak kabul edilen ve toplumda yaşananlara kayıtsız kalamayan sanatçılar da, savaşın korkunç yüzünü ve savaşın yarattığı tahrip edici duygulanımı kendine özgü teknikler kullanarak resimden heykele, müzikten sinemaya kadar uzanan geniş bir perspektifte eserlerine yansıtmışlardır. Bu yansıtış biçiminde hiç kükusuz en ilginç tasarımlardan biri de tekstil sanatında örme tekniğı ile yapılmış örneklerdir.

Bu çalışma, savaş karşıtı örme tekniğı ile yapılmış ürünleri içermektedir. Çalışmada sanatçıların savaşa bakış açıları ve eserlerinde bunu yansıtır biçimleri irdelenmektedir. Bu açıdan yöntem olarak kullanılan örme yapısı ve bunun bir araç olarak kullanımındaki etkileri de çalışmanın kapsamı dahilindedir.

Anahtar sözcükler: Savaş, Sanat, Toplum, Protesto, Örme

REFLECTIONS OF "THE WAR" PROTEST IN THE ART OF KNITTING

ABSTRACT

Art as a means of expression in the historical process; it is an activity that gains meaning in social life. There is the specific characteristics of different periods have had a significant impact on the Formation of art, such as religious, cultural and intellectual activities of societies. Another factor that is effective in this formation is the war element and the resistance of the societies against the war.

The phenomenon of war that emerged from old times until today is one of the themes that art emphasizes. From the earliest examples to the present, the fact of war is one of the themes in which art is focused. Artists, who are considered as individual members of society and who cannot be indifferent to what is happening in society, have either experienced the terrible face of War One by one, or have reflected the destructive feeling of war in their works using their own techniques. One of the most interesting designs in the form of this reflection is the examples made by knitting technique in textile art.

This work includes products made with anti-war knitting technique. In this study, the perspectives of the artists to the war and their reflections in their works are examined. In this respect, the knitting structure used as a method and its effects on its use as a tool are also included in the study.

Keywords: War, Art, Society, Protest, Knitting.

KIRŞEHİR İLİ AÇIK CEZA İNFAZ KURUMU TARIMSAL ÜRETİM ALANI TOPRAKLARININ BAZI FİZİKO-KİMYASAL ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ

Arş. Gör. Dr. Ahi Alev ABACI BAYAR

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, ahu.abaci@ahievran.edu.tr

Öğr. Gör. Dr. Murat ÇINARLI

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, murat.cinarli@ahievran.edu.tr

Öğr. Gör. Gamze BAKIR GÜVEN

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, gamzeguven@ahievran.edu.tr

ÖZET

Bu çalışma Ceza İnfaz Kurumu tarafından tarımsal ürünlerden sebze yetiştirmek amacıyla kullanılan tarım alanı toprakları üzerinde yürütülmüştür. Toprakların özelliklerini belirlemek için standart olarak kullanılan prosedürlere göre analizleri yapılmıştır. Toprak örneklerinde tekstür, toprak reaksiyonu (pH), elektrik iletkenliği (EC), kireç, organik maddenin belirlenmesinin yanında, bitkiye yarayışlı fosfor (P), demir (Fe), bakır (Cu), çinko (Zn), mangan (Mn) ve değişebilir sodyum (Na), kalsiyum (Ca), magnezyum (Mg) ve potasyum (K) analizleri yapılmıştır. Topraktaki değişebilir potasyum değeri flame fotometre, yarayışlı fosfor içeriği UV-VIS spektrofotometre ve diğer besin elementleri atomik absorbsiyon spektrofotometresi cihazı kullanılarak belirlenmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre; genel olarak alan topraklarının ağırlıklı olarak kumlu tın bünyeli, hafif alkalın, elektriki iletkenlik yönünden sorun taşımadığı ve orta kireçli olduğu bulunmuştur. Toprakların ortalama değişebilir potasyum, kalsiyum, sodyum, magnezyum ile yarayışlı fosfor ve bakır konsantrasyonları bakımından noksanlık görülmediği belirlenmiştir. Bunun yanı sıra yarayışlı demir, çinko ve mangan konsantrasyonu bakımından ise yetersiz olduğu saptanmıştır. Toprağın en önemli kimyasal özelliklerinden biri olan organik madde içeriğinin (ortalama %3.42) iyi seviyede bulunması bitki besin elementlerinin bitki tarafından kullanılabilir formda olmasında önemli bir rol oynadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Verimlilik durumu, toprak özellikleri, bitki besin elementleri, makro element, mikro element

İÇ ANADOLU BÖLGESİ'NDEKİ SULAK ALAN TOPRAĞININ BAZI KİMYASAL ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ: SEYFE GÖLÜ ÖRNEĞİ

Arş. Gör. Dr. Ahi Alev ABACI BAYAR

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, ahu.abaci@ahievran.edu.tr

Prof. Dr. Kadir YILMAZ

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, kyilmaz@ksu.edu.tr

ÖZET

Dünyada ve Türkiye’de sulak alanların çoğu sıtma hastalığı ile mücadele etmek ve tarım arazisi kazanmak için doğrudan ya da dolaylı olarak çeşitli müdahalelerle kurutulmuştur. Bu çalışmada, İç Anadolu Bölgesinde bulunan ve uluslararası alanda A sınıfı sulak alan olarak değerlendirilen Seyfe Gölü sulak alan topraklarının bazı kimyasal özellikleri incelenmiştir. Suyla doymun haldeki çamurda pH metre kullanılarak potansiyometrik olarak toprak reaksiyonu ölçülmüştür. Aynı çamurda elektrik iletkenliği belirlenmiştir. Toplam kireç miktarı scheibler kalsimetresinde seyreltik hidroklorik asitle reaksiyona tabi tutulması ile karbonatlardan çıkan CO₂ gazının kapalı bir boruda tutularak hacminin ölçülmesi ile belirlenmiştir. Walkey-Black yöntemi ile organik madde tayini yapılmıştır. Değişebilir potasyum içeriği amonyum asetat yöntemi ile flame fotometre aleti, yarayıslı fosfor içeriği ise 0.5 M sodyum bikarbonat kullanılarak UV-VIS spektrofotometre aleti kullanılarak belirlenmiştir. Çalışma alanındaki toprakların ortalama pH değeri 8.2 olarak tespit edilmiş ve hafif alkali sınıfına dahil edilmiştir. Toprakta toplam tuz ve kireç miktarı yüksek oranda bulunmuş, organik madde içeriği % 2, yarayıslı fosfor miktarı 26 mgkg⁻¹ olarak belirlenmiştir. Değişebilir potasyum miktarının ise çok yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışma ile birlikte sulak alan topraklarının kurutulmasının toprağın tuzluluşmasına neden olduğu, organik madde kaybı ve alkalilik gibi olumsuz faktörlerin ortaya çıktığı görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Sulak alan, Seyfe Gölü, toprak, kimyasal özellikler

BAZI BAKLAGİL TÜRLERİNİN DOĞAL NODÜLASYON ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ

Ayşe GENÇ LERMİ

Bartın Üniversitesi, MeslekYüksekokulu, agenclermi@bartin.edu.tr

Şahin PALTA

Bartın Üniversitesi, OrmanFakültesi, spalta@bartin.edu.tr

ÖZET

Bu araştırma Bartın ilinin Kozcağz ilçesindeki sekonder mera alanında bulunan baklagil türlerinin doğal nodülasyon durumlarının belirlenmesi amacıyla yürütülmüştür. İncelemeye alınan baklagil türleri, *Medicago polymorpha*, *Medicago arabica*, *Medicago lupulina*, *Trifolium pratense*, *Trifolium hybridum*, *Trifolium alexandrinum* ve *Lotus corniculatus* olarak belirlenmiştir. İncelenen türlerin nodül sayıları, nodül kuru ağırlıkları, kök ve gövde kuru ağırlıkları saptanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre nodül sayısı ve kök kuru ağırlıkları bakımından ortalama en yüksek değerler *M. arabica* türünden elde edilmiştir. Nodül kuru ağırlığı bakımından ortalama en yüksek değer *L. corniculatus* türünden elde edilmiştir. Gövde kuru ağırlığı ise en yüksek *M. polymorpha* bitkisinden elde edilmiştir. Bu çalışmaya göre aynı ekolojik ortamda bulunan ve aynı cinse ait baklagillerin de *Rhizobium* bakterileri ile olan simbiyotik ilişkilerinin istatistiki anlamda farklı olduğu belirlenmiştir. Bu sonuca göre bitki türünün, *Rhizobium* bakterilerinin baklagiller ile olan simbiyotik ilişkileri üzerinde önemli etkileri olduğu söylenebilir. Bu konuyu daha iyi kavrayabilmek için farklı ekolojilerde bulunan aynı baklagil türlerinin *Rhizobium* bakterileri ile olan ilişkilerinin araştırılması oldukça önem arz etmektedir. Ayrıca, Bartın florasında yoğun olarak yer alan *M. arabica* türünün nodül oluşturma kapasitesinin, toprak üstü ve toprak altı aksamı gelişiminin diğer baklagil türlerine göre daha iyi olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Nodülasyon, *Medicago*, *Trifolium*, *Lotus*, nodül sayısı.

BARTIN İLİ MEKEÇLER YÖRESİ SUNİ MERA ALANININ BAZI ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ

Şahin PALTA

Bartın Üniversitesi, OrmanFakültesi, spalta@bartin.edu.tr

Ayşe GENÇ LERMİ

Bartın Üniversitesi, MeslekYüksekokulu, agenclermi@bartin.edu.tr

ÖZET

Bu çalışma, Bartın ili Mekeçler mevkiinde bulunan suni mera alanında yürütülmüştür. Çalışma kapsamında suni mera alanının bazı fiziksel ve kimyasal toprak analizleri yapılmış, vejetasyon örtüsü ve botanik kompozisyonu belirlenmiştir. Suni mera alanına ait toprakların fiziksel ve kimyasal analiz sonuçları değerlendirildiğinde; toprakların, killi, organik maddece zengin, P içeriği orta derecede, N içeriği zengin, hafif alkali, elektriksel iletkenliği düşük ve orta derecede kireçli karakterde olduğu belirlenmiştir. Mera alanının vejetasyon örtüsü %100 olarak tespit edilmiştir. Suni mera alanında familya bazında yapılan botanik kompozisyonun %34.50'sini buğdaygiller, %40.08'ini baklagiller ve % 25.42'sini diğer familyaların oluşturduğu belirlenmiştir. Botanik kompozisyondaki familyaların oranları her ne kadar olatmaya maruz kalan doğal meralara göre daha iyi olsa da diğer familyaların oranının azaltılarak buğdaygiller familyasının oranının artırılması ile besleme değeri ve yem verimi artırılabilir. Bunun için rekabet gücü iyi buğdaygil yem bitkilerinin üsten tohumlama yöntemi ile botanik kompozisyondaki oranı artırılabilir. Ayrıca suni mera tesisinin sürdürülebilirliğinin sağlanması için olatma kapasitesine ve kritik olatma periyodlarına dikkat edilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Suni Mera, Toprak Özellikleri, Vejetasyon Örtüsü, Botanik Kompozisyon

**THE PROTECTIVE EFFECT OF FISH OIL AGAINST CISPLATIN INDUCED EYE
DAMAGE IN RATS**

Assistant Professor. Dr. BurcuGUL BAYKALIR
Firat University, brcgul@firat.edu.tr

Prof. Dr. Osman CİFTCI

Assistant. Prof. Dr. Aşlı CETİN

Research Assistant Nese BASAK TURKMEN

ABSTRACT

Ocular toxicity induced by anticancer chemotherapy is not uncommon, but underestimated and underreported. Visual changes have been attributed to a number of chemotherapeutic agents in humans. Cisplatin (CP), a heavy metal compound, is used in the treatment of many types of tumours. CP is known to produce nonspecific blurred vision, papilledema, and optic neuritis for high doses as well as cumulative dose regimens. The aim of this study was to investigate the possible beneficial effects of fish oil (FO) on eye tissue oxidative status and histological alterations against CP-induced in the rats. The animals were randomly divided into the following four groups: the control, CP, FO, and CP+FO groups. CP was intraperitoneally administered at the dose of 7mg/kg and FO was orally given at 1 softgelper day for 14 days. The eye injury was assessed by biochemical and histological examinations. The levels of thiobarbituric acid reactive substances (TBARS), reduced glutathione (GSH), activities of superoxide dismutase (SOD), catalase (CAT), and glutathione peroxidase (GSH-Px) were evaluated in the eye tissue. TBARS levels were significantly higher, the activities of the antioxidant enzyme and GSH levels were significantly lower in the CP group than in the control group. The histopathological evaluation also confirmed the foregoing findings. On the other hand, treatment of FO ameliorated the biochemical and histological alterations caused by CP. The results showed that treatment with FO may protect against the negative ocular effects of CP.

Key Words: Cisplatin, Fish Oil, Eye, Oxidative Stress, Rat

**EFFECT OF DIFFERENT PHOTOPERIOD TREATMENTS ON SERUM ALBUMIN
LEVELS IN BROILER CHICKENS**

Research Assistant Dr. Yasin BAYKALIR
Firat University, ybaykalir@firat.edu.tr

Prof. Dr. Ulku Gulcihan SIMSEK

ABSTRACT

The aim of this study was to determine the serum albumin protein of broiler chickens by the Sodium Dodecyl Sulfate-Polyacrylamide Gel Electrophoresis (SDS-PAGE) method and to investigate the effect of different photoperiod treatments on serum albumin levels of broiler chickens. Serum albumin is the most abundant protein amongst plasma proteins. This protein synthesized from the liver has many important physiological functions such as maintaining osmotic pressure, transport and, antioxidant activity. A total of 500 male Ross chicks were used in this study. They allocated randomly to four environmentally independent rooms. The first group exposed to continuously 23 hours light (L) and 1 hour dark (D), the second group was 4L:2D, 4L:2D, 4L:2D, 4L:2D. The third trial group exposed to 8L:4D, 8L:4D and the fourth group was continuously 16L and 8D. Serum albumin indicated 66-67 kDa weight which it was determined by the SDS-PAGE method and bovine serum albumin (BSA) as a positive control. There was only a significant difference between 1st and 4th groups ($P=0.014$). According to the results of the study, it was determined that continuously 8D increased the albumin levels of the broiler chickens.

Key Words: Broiler chicken, Photoperiod, Ross, SDS-PAGE, Serum albumin

ORTOREKSİYA VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER

Bahoz TEKİN

Dr. Öğr. Üyesi Sultan OKUMUŞOĞLU
Lefke Avrupa Üniversitesi, ssehitoglu@eul.edu.tr

ÖZET

Sağlıklı beslenmeye ilişkin obsesyon düzeyinde bir eğilim olarak tanımlanan OrtoreksiyaNervoza eğiliminin ve ilişkili faktörlerin belli bir bölge örnekleme ile araştırılması hedeflenmiştir. Eğilim ORTO-11 Ölçeği ile ölçülmüştür. Katılımcılar 101 kişidir (60 kadın, 41 erkek), (yaş $X=23.18$, $S=3.64$). Üniversite mezunlarının diğer eğitim düzeylerine göre ortoreksiya eğilimlerinin yüksek olduğu saptanmıştır, ($F(2, 98)=3.659$, $P=.02$, $p<.05$). ORTO-11 puanları ile eğitim düzeyi arasında anlamlı negatif korelasyonbulguyu desteklemiştir, ($r=-.262$, $p=.008$, $p<.05$). Düşük puanların ortorektik eğilime işaret ettiği düşünüldüğünde eğitim düzeyi arttıkça ortorektik eğilimlerin arttığı görülmektedir. İlişkisi olanlar ($n=83$, $X=25.50$, $S=4.97$) olmayanlardan ($n=18$, $X=29.27$, $S=4.12$) daha yüksek ortorektik eğilimler göstermiştir, $F(1, 99)=8.986$, $p=.003$, $p<.05$.Kadınlara erkekler arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmamıştır. Ancak kadınların ($n=60$, $X=25.60$, $S=4.49$) erkeklere göre($n=41$, $X=27.02$, $S=5.67$) daha düşük ortalamaları daha yüksek ortorektikeğilime işaret ediyor gibi düşünülebilir, ($F(1,99)=1.973$, $p=.16$, $p>.05$). Farklı VKİ grubunda olmanın ortorektik eğilimlerle ilişkisi saptanamamıştır, ($F(2, 98)=2.413$, $p=.09$, $p>.05$).Ortorektik eğilimlerin belirleyicilerini saptamak amacıyla gerçekleştirilen aşamalı regresyon analizlerine göre yaş, cinsiyet, VKİ, eğitim durumu, ilişki durumu, yaşanan yer değişkenleri girilerek analiz yapılmıştır. İlişki durumu ilk belirteç olarak denkleme girmiştir ve ORTO-11 puanlarına ilişkin varyansın %8.3'ünü açıkladığı görülmüştür. Eğitim durumu denkleme giren ikinci değişken olmuştur, ikisinin birlikte ortorektik eğilimlerin %13.6'sını yordadıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sağlıklı Beslenme Obsesyonu, Ortoreksiya Nevroza, Yeme Bozuklukları

ÜRETİM MALİYETLERİNİN KAYNAK TÜKETİM MODELİNE GÖRE İNCELENMESİ

Öğr. Gör. Dr. Bilal Zafer BERİKOL
Çukurova Üniversitesi, zberikol@cu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi İlker KEFE
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, ilkerkefe@osmaniye.edu.tr

ÖZET

Hammaddenin mamule dönüştüğü bir girdi-çıkı sürecinde birçok üretim faaliyeti ortaya çıkmaktadır. Bu faaliyetler gerçekleşirken; hammadde, enerji gibi üretim kaynakları üretim sürecinde kullanılarak, kaynaklar mamul ya da yarı mamule dönüştürülmektedir. Müşterilerin ihtiyaçları belirlenerek, mamuller bu ihtiyaçları karşılayacak şekilde üretilmektedir. Üretim safhası çeşitli aşamalardan oluşmakta olup, üretim faaliyetleri sonrası elde edilen mamuller müşteriler tarafından satın alınırlar. Bu dönüşüm sürecinde; müşteri ve pazar ihtiyaçlarını dikkate alıp, işletme için en uygun üretim metotlarını kullanarak üretim yapmaya odaklanılmaktadır. Bu süreçte üretim safhasında birçok kaynak kullanımı ortaya çıkmaktadır. Günümüz karmaşık üretim sürecinin bir sonucu olarak, kullanılan tüm kaynakların doğru şekilde üretim sürecine aktarılması ve bu kaynakların üretim sürecindeki katkısının tespiti giderek zorlaşmaktadır. Bunun bir sonucu olarak kaynakların israf edilmesi, atıl kapasite maliyetlerinin ortaya çıkması ve üretilen mamul maliyetinin doğru şekilde tespit edilememesi problemleri ile karşı karşıya kalınmaktadır. Bu problemlerin ortadan kaldırılması için son dönemde kaynak tüketiminin tespitine yönelik birtakım çalışmalar ortaya konmuştur. Bunlardan biri olan Kaynak Tüketim Modeli; üretim sürecinde kullanılan kaynaklara, kaynak maliyetlerine, üretim hacmine, üretim kapasitesine ve üretim döngüsüne odaklanmaktadır. Bu modelde; maliyet, üretim döngüsü ve üretim kapasitesi dikkate alınarak, en iyi üretim sürecinin tasarlanması amaçlanmaktadır. Üretim stratejileri, üretim kaynak gereksinimi, üretim hacmi, kapasite, üretim döngüsü gibi üretim süreci parametrelerinin mamul maliyetini etkilediği düşünüldüğünde; kaynak tüketiminin hangi faaliyet ve mamuller tarafından yapıldığının tespit edilmesi büyük önem arz etmektedir. Bu nedenle bu çalışmada kaynak tüketimi modelinin temel mantığı açıklanmakta ve mamul maliyetini etkileyen faktörler, kaynak tüketim modeli dikkate alınarak irdelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kaynak Tüketim Modeli, Kaynak Kullanımı, Mamul Maliyeti, Maliyet Analizi

SANAYİ 4.0'IN İŞLETMELERİN İÇ DENETİM FAALİYETLERİNDE UYGULANABİLİRLİĞİ

Öğr. Gör. Dr. Bilal Zafer BERİKOL
Çukurova Üniversitesi, zberikol@cu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi İlker KEFE
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, ilkerkefe@osmaniye.edu.tr

ÖZET

Bilgi ve iletişim tabanlı yeni ekonomi tüm dünya ticaret ağını etkilemektedir. Sürekli değişim gösteren teknolojik gelişmeler, bilgi yoğun faaliyetler, küresel piyasa, sanayi kolları arasındaki farkların belirsizleşmesi ve bilişim ağlarının kurulması, makro düzeyde yeni ekonomiyi tanımlayan özelliklerin başında gelmektedir. Küreselleşmenin bir sonucu olarak günümüzde işletmeler çok sayıda işletme ile ortak hareket ettikleri karmaşık iş süreçlerine sahiptir. Üretim ve satış faaliyetlerini yürüten işletmeler tedarikçi-üretici-satıcı döngüsü içerisinde yoğun ve karmaşık bir bilgi akışı içerisinde yer almaktadır. Bu bilgi akışının sağlıklı şekilde sürdürülmesi ve kontrolü amacıyla işletmeler son dönemde iç denetim faaliyetlerine ağırlık vermektedirler. İç denetim; işletmede gerçekleşen her türlü etkinliği denetlemek, geliştirmek, iyileştirmek ve işletmenin katma değer yaratan faaliyetlerini artırmak amacıyla bağımsız ve tarafsız bir şekilde işletmede gerçekleşen faaliyetleri yorumlamaktır. Teknolojinin gelişmesi ile tüm bu işlemler daha hızlı ve her yerden ulaşabilecek şekilde yürütülmektedir. İşletmeler muhasebe kayıtları, stok sayımları gibi işlemleri akıllı ve öğrenen sistemler aracılığıyla yapabilmektedir. Bu türdeki kümülatif veriler denetime hazır halde işletmenin bilgi işleme sürecinde kullanılmakta olup, iç denetim faaliyetlerinin etkin bir bilgi işleme sistemi üzerinden yürütülmesi gerekmektedir.

Son dönemde birçok işletme tarafından incelenen, test edilen, kullanılmaya başlanan ve Sanayi 4.0 altyapısını kullanan bilgi işleme ve takip sistemi sayesinde iç denetim faaliyetlerinin daha etkin şekilde yürütülebileceği düşünülmektedir. Özellikle fiziksel olarak yerinde görmeden, fiilen ilgili birimde bulunmadan, oluşturulan bilgi ağı üzerinden istenilen veriye ulaşma imkânı sayesinde iç denetim faaliyetlerinin daha kolay şekilde yürütülmesi mümkün olabilmektedir. Sanayi 4.0'ın işletmelere sunduğu nesnelerin interneti, büyük veri, entegre sistemler ve bulut bilişim sistemleri hizmetlerinin iç denetim faaliyetlerine olumlu katkısı olacağı söylenebilir. Bu nedenle bu çalışmada Sanayi 4.0 bileşenlerinden bahsedilmekte olup, iç denetim faaliyetlerinde nasıl kullanıldığı incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sanayi 4.0, İç Denetim, Yeni Ekonomi, Ağ Ekonomisi

ESNEK NEUTROSOPHIC MODÜLLER ÜZERİNE

Mikail BAL

Gaziantep Üniversitesi, mikailbal46@hotmail.com

Doc. Dr. Necati OLGUN

Gaziantep Üniversitesi, olgun@gantep.edu.tr

ÖZET

Neutrosophy, felsefenin doğasını, kökenini, kapsamını ve bunun yanında sıra fikrinsel spektrumlarla etkileşimlerini inceleyen yeni bir felsefe dalıdır. Neutrosophy, belirsizlik alanında üzerinde çalışılan bulanık mantığın bir uzantısı olan neutrosophic mantığın temelidir. 1980 yılında Florentin Smarandache, neutrosophy kavramını yeni bir felsefe dalı olarak ortaya koydu ve 1995 yılında neutrosophic teorisini geliştirdi. Neutrosophic mantıktaki kullanılan her bir oran bazı dereceler ile karakterize etmiştir. Bunlar bir kümede olayın gerçekleşme ihtimalini ifade eden alt kümeyi ' T ' ile, olayın gerçekleşmeme ihtimalini ifade eden alt kümeyi ' P ' ile ve olayın belirsizlik durumunu ifade eden alt kümeyi ise ' I ' ile ifade etmiştir. Fuzzy mantığında olduğu gibi belirsizlik üzerine çalışan neutrosophic mantığına fuzzy mantığının uzantısı denir.

Belirsizlik ile ilgili problemler ile uğraşmak birçok alanda zorluk oluşturmaktadır. Özellikle ekonomi, mühendislik hesaplamaları, çevre bilimi, tıbbi bilim, sosyal bilim gibi birçok alanda büyük bir problemdir. Klasik metotların uygulamaları yetersiz kaldığından bu tür problemlerin üstesinden gelmek bu yöntemler ile çok zordur. Vasantha Kanadasamy ve Florentin Samarandache neutrosophic teori fikrini kullanarak, ilgili ikili işlemler üzerinde, kümenin her elemanını cebirsel yapıda belirsizliği ifade eden bir eleman olan I ile birleştirerek neutrosophic gruplar, neutrosophic halkalar, neutrosophic yarıgruplar, neutrosophic cisim, neutrosophic vektör uzayları, neutrosophic N-grupları, neutrosophic N-yarıgruplar, neutrosophic döngüler, neutrosophic çift döngüler, neutrosophic N-döngüler gibi yeni neutrosophic cebirsel yapıları tanımladılar.

Daha sonra Molodtsov belirsizlik modeli için tamamen yeni bir tarz olan esnek küme teorisini tanımladı. Esnek küme teorisi parametrelendirme yetersizliği problemlerinde kullanılan matematiksel yeni bir yöntem oldu. Molodtsov'un çalışmaları ise yeni teorinin temel sonuçları ve uygulamalarının yanı sıra fonksiyonların düzgün yakınsaklığı, işlem alıştırmaları, Riemann-integrali, Perron integrali, olasılık teorisi gibi birçok alanda yeni sonuçlar ortaya çıkarmıştır. Daha sonra birçok araştırmacı onun çalışmalarını karar verme problemlerinde ve yapay zeka alanlarında kullanarak araştırmalarını yapmışlardır. Günümüzde ise bu yöntemler bilgisayar veri tabanlarında, medikal teşhis problemlerinde, karar verme problemlerinde, topoloji, cebir gibi birçok alanlarda kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Neutrosophic, esnek, fuzzy, peron integrali

AL2024/MGO/MWCNT KOMPOZİTLERİN YOĞUNLUK VE POROZİTE İÇERİĞİNİN DEĞİŞİMİ

Murat ODUNCUOĞLU

Gaziantep Üniversitesi, oduncuoglu@gantep.edu.tr,

Halil İbrahim KURT

Gaziantep Üniversitesi, hikurt@gantep.edu.tr

Engin ERGÜL

Dokuz Eylül Üniversitesi, engin.ergul@deu.edu.tr

Necip Fazıl YILMAZ

Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep, Türkiye nfyilmaz@gantep.edu.tr

ÖZET

Yoğunluk ve porozite malzeme ve mühendislik temelinde en önemli parametrelerden biridir. Özellikle gelişen teknoloji ile kullandığımız taşıtların hafifletilmesi ve dolayısıyla enerji/tüketim ilişkisi açısından düşük yoğunluklu mühendislik malzemelerinin kullanılması önem arz etmektedir. Porozite içeriği ise geliştirilen malzemenin mekanik özelliklerini zayıflatarak ürünün performansını etkilemektedir. Bu nedenle bu iki parametre/özellik nihai ürün üzerinde önemli etkiye sahiptir. Bu çalışmada, 40 nm çapındaki nano magnezyum oksit ve 1,5 mikron uzunluğundaki ve 9,5 nm çapındaki çoğul duvarlı karbon nano farkı ağırlık oranlarında karıştırılmış ve 2024 alaşımına ilave edilmiştir. Güçlendiriciler ağırlıkça %0,2, ve 1,0 oranlarında ve %75/25, %50/50 ve %25/75 ağırlık oranında matris malzemesine ilave edilmiş ve kompozit malzemeler yarı-katı karıştırma metoduyla üretilmişlerdir. İlave edilen güçlendiricilerin kompozit malzemenin yoğunluğuna ve porozite içeriğine etkisi araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kompozit, CNT, MGO, Hibrid.

NANO MAGENZYUM OKSİT VE ÇOĞUL DUVARLI KARBON NANO TÜP PARTİKÜLERİN AL-CU-MG ALAŞIMININ SERTLİĞİNE ETKİSİ

Halil İbrahim KURT

Gaziantep Üniversitesi, hikurt@gantep.edu.tr

Necip Fazıl YILMAZ

Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep, Türkiye nfyilmaz@gantep.edu.tr

Murat ODUNCUOĞLU

Gaziantep Üniversitesi, oduncuoglu@gantep.edu.tr,

Engin ERGÜL

Dokuz Eylül Üniversitesi, engin.ergul@deu.edu.tr

ÖZET

Sertlik izafi bir ölçü olup malzemelerin çizilmeye, kesilmeye, aşınmaya ve delinmeye karşı gösterdiği dirençtir. Sertlik, malzemeler üzerinde yapılan en genel deney olup, deneyin basit oluşu, diğer mekanik testlere kıyasla numuneyi daha az tahrip etmesi ve bir malzemenin sertliği ile diğer mekanik özellikleri arasında paralel bir ilişkinin bulunması olarak sıralayabiliriz. Genellikle çekme mukavemeti sertlik ile doğru orantılıdır ve dolayısıyla sertlik testi ile malzemenin mukavemeti hakkında bir fikir edinilebilir. Özellikle aşınmaya dayanıklı malzemelerin üretilmesi neticesinde daha sert malzemelerin üretilmesi ve aşınma dayanımlarının arttırılması hedeflenmektedir. Bu çalışmada, 40 nm çapındaki nano magnezyum oksit ve 1,5 mikron uzunluğundaki ve 9,5 nm çapındaki çoğul duvarlı karbon nano tüp ayrı ayrı Al-Cu-Mg alaşımına ilave edilmiştir. Güçlendiriciler ağırlıkça %0,2, 0,5, 1,0 ve 1,5 oranlarında matris malzemesine ilave edilmiş ve kompozit malzemeler yarı-katı karıştırma metoduyla üretilmişlerdir. İlave edilen güçlendiricilerin kompozit malzemenin sertliği üzerine etkileri araştırılmıştır. Güçlendirici içeriğiyle malzemelerin sertliğinde artış gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kompozit, CNT, MGO, Hibrid.

NEUTROSOPHIC GENİŞLETİLMİŞ TRIPLET CEBİRSEL YAPILARI ÜZERİNE

Mikail BAL

Gaziantep Üniversitesi, mikailbal46@hotmail.com

Doc. Dr. Necati OLGUN

Gaziantep Üniversitesi, olgun@gantep.edu.tr

ÖZET

Nötrosophic triplet cebirsel yapılar fikri ilk olarak 2014 yılında Florentin Smarandache ve Mumtaz Ali tarafından ortaya atıldı. Bir neutrosophic triplet cebirsel yapı, bir triplet N kümesinin x elemanı için $\text{neut}(x), \text{anti}(x) \in N$ olacak şekilde $(x, \text{neut}(x), \text{anti}(x))$ yapısına sahip bir triplet kümedir. Buradaki $\text{neut}(x)$, x elemanın birimi ve $\text{anti}(x)$ ise x elemanının tersidir. Fakat bu nötrosophic triplet yapılarıdaki nötr ve anti elemanları klasik yapılarıdaki birim eleman ile ters elemandan farklıdır.

Daha sonra Smarandache 2016 yılında Neutrosophic genişletilmiş triplet cebirsel yapılarını tanımladı. Bu neutrosophic genişletilmiş triplet yapıları, Neutrosophic triplet yapılarına benzer olarak bir $x \in N$ için $e^{\text{neut}(x)}, e^{\text{anti}(x)} \in N$ olacak şekilde $(x, e^{\text{neut}(x)}, e^{\text{anti}(x)})$ triplet yapı şeklinde ile ifade edilmiştir. Bu yapılarıdaki genişletilmiş nötronlar ve antiler de klasik yapılarıdaki birim ve ters elemanlara eşit veya onlardan farklıdır.

Neutrosophic mantık ile neutrosophic kümeler, çeşitli bilimsel alanlarda yaygın olarak uygulanmaktadır. Bu çalışmalar, matematik alanında olduğu gibi, mühendislik alanında, bilgisayar veri sistemleri gibi birçok alanda araştırmacılar tarafından ele alınarak üzerinde çalışılmıştır. Bu nedenle çalışma alanı son derece geniştir. Belirsizlik alanında çalışma yapan araştırmacılar tarafından konu hakkında birçok uygulama bulunmaktadır. Bunlardan bazıları hesaplamalı modelleme, yapay zeka, veri madenciliği, karar verme problemi, pratik başarılarıdır.

Anahtar Kelimeler: Neutrosophic, genişletilmiş, triplet, anti, neut, birim, ters

BAL TÜKETİCİLERİNİN SATIN ALDIKLARI BALLARA OLAN GÜVENİNİN TR63 KALKINMA AJANSI BÖLGESİ ÖZELİNDE ARAŞTIRILMASI.

Dr. Öğretim Üyesi Alaeddin YÖRÜK
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, alaeddinyoruk@osmaniye.edu.tr

Prof. Dr. Halil YENİNAR
Kahramanmaraş Sütçü imam, yeninar@ksu.edu.tr,

Prof. Dr. Ethem AKYOL
Niğde Ömer Halis Demir, eakyol@nigde.edu.tr

Dr. Öğretim Üyesi Aziz GÜL
Mustafa Kemal Üniversitesi, agul25@gmail.com.tr

Dr. Durmuş Ali CEYLAN
Selçuk university, daliceylan@selcuk.edu.tr

ÖZET

Ülkemiz dünya bal üretiminde 114 bin 471ton bal üretimi ile 2'inci sırada bulunmaktadır. Ülkemizde üretilen balların büyük oranı ülke içi pazarlarda tüketilmektedir. Ülkemizdeki bal tüketicilerinin satın aldıkları ballara olan güvenini araştırmak üzere TR63 (Kahramanmaraş, Osmaniye, Hatay) kalkınma ajansı bölgesinde Mart – Nisan 2018 tarihleri arasında basit tesadüfi olasılık yöntemi kullanılarak belirlenen 400 tüketici ile yüz yüze anket çalışması yapılmıştır. Anket formu çalışmaya katılanların demografik özelliklerini belirlemeye yönelik sorular, tüketicilerin bal satın alma tutum ve davranışlarını belirlemeye yönelik sorular ve satın aldıkları ballara olan güvenlerini belirlemeye yönelik sorulardan oluşmuştur. SPSS paket programı kullanılarak sorular analiz edilmiştir.

Değerlendirme sonucuna göre ankete katılanların %35,5'ini bayanlar, %64,5'ini ise erkek bireyler oluşturmaktadır. Katılımcıların %53 yıllık 2-5 kg bal tüketmektedirler. Tüketicilerin %42 si petek bal, %44'ü süzme bal tüketmekte iken %14'ü hem petek hem de süzme bal tüketmektedir. Petek bal tüketicilerinin %45'i damak zevkinden, %48'i daha doğal olduğundan, %31 ise süzme bala olan güven eksikliğinden dolayı petek bal tükettiklerini söylemişlerdir. Tüketicileri süzme bal tüketmeye iten sebepler sorulduğunda petek ballarda karşılaşılan sorunlar %37 ile önemli bir yer tutmaktadır. Tüketicilerin çoğu yaklaşık %80'i balları ya daha önceden tanıdığı güvenilir üreticiden ya da ürünlerine güvendikleri marketlerden satın almaktadırlar. Tüketicilerin %38'i bal satın alırken bir güvensizlik duygusuna kapıldıklarını belirtmişlerdir. Tüketicilerin %43,5'i bugüne kadar aldıkları ballardan en az bir kez şikâyetçi olduklarını belirtmişler ve %24,71'i aldığım ürün bal değildi kandırıldım ifadesinde bulunmuşlardır. Tüketicilerin %91,5'i gibi büyük bir oranı ballarda sahtecilik yapıldığına inandıklarını belirtmişlerdir. Bölgelere göre üretilen balların güvenilirliğinin belirlenmesi amacıyla sorulan soruya verilen cevapta en güvenilir bölge balı olarak %24,5 ile Karadeniz bölgesinde üretilen ballar öne çıkmıştır. Tüketicilerin hemen hemen tamamına yakını ürünlerin markalanması ve barkotlanmasının ürüne olan güveni artıracaklarını belirtmişlerdir. Ancak tüketicilerin %50,9'u satın aldıkları ürünlerde barkot kontrolü yapmadıklarını belirtmişlerdir. Tüketicilerden %33'ü ballarda zorunlu barkot uygulaması olduğundan bilgisi olduğunu belirtmişlerdir.

Yapılan çalışmada elde edilen bulgulara göre tüketicilerin satın aldıkları ballar üzerinde olumsuz bir düşünceye sahip oldukları görülmektedir. Bu olumsuz düşüncenin oluşmasında son yıllarda ballar üzerinde oluşturulan olumsuz imajın olduğu kadar ballarda karşılaşılan sorunlarında

olduğu görülmektedir. Bunun yanında elde edilen sonuç bize balın üretimi ve pazarlaması yönünden de olumlu olmayan bir durumu ortaya koymaktadır. Yine bu çalışmayla elde edilen verilere göre ülkemizde üretilen ballar hakkında oluşan olumsuz durumunve karşılaşılan sorunların bertaraf edilebilmesi adına ülkemizde üretilen ballarda kalite, markalaşma, olumlu reklam çalışmaları ve barkotlama stratejileri ile tüketicilerin ballara olan güvenlerinin artırılması yönünde çalışmaların yapılması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bal, Tüketim, Güven

INVESTIGATION OF THE CONFIDENCE OF HONEY PURCHASED BY HONEY CONSUMERS SPECIAL TO TR63 DEVELOPMENT AGENCY REGION

ABSTRACT

Our country is in the 2nd place in the world honey production with 114 thousand 471 tons of honey production. A large proportion of the capital produced in our country is consumed in domestic markets. A face - to - face survey study was conducted with 400 consumers determined between March and April 2018 in the TR63 (Kahramanmaraş, Osmaniye, Hatay) development agency region using simple random chance method to investigate the trust of honey sold by honey consumers in our country. The questionnaire form consists of questions to determine the demographic properties of participants, consumers' purchasing attitudes and behaviors, and their trust in purchasing honey. Data was analyzed using SPSS package program.

According to the evaluation results, 35.5% of the respondents are female and 64.5% are male individuals. 53% of respondents consume 2-5 kg honey per year. 42% of the consumers consume honeycomb, 44% consume run honey, whereas 14% consume both honeycomb and run honey. Forty-five percent of honeycomb consumers said honeycombs were consumed due to palate pleasure, forty-eight percent due to being more natural and thirty-one percent due to the lack of confidence for run honey. When asked about the reasons that consumers consume honeycomb, problems encountered occupies an important place with 37%. Most consumers buy about 80% of their honey from well-known reliable producers or markets that they trust in their products. 38% of consumers stated that they have a sense of insecurity when they buy honey. 43.5% of the consumers stated that they have complained at least once to the honey they have bought so far and 24.71% of the consumers said that the product they bought was not honey and that they were deceived. A large proportion, like 91.5% of consumers, indicated that they believed that there was forgery in the honey. In order to determine the reliability of the honey produced according to the regions, the most reliable region was the honey which was produced in the Black Sea region with the answer of 24.5%. Nearly all of the consumers have stated that marking and barcoding of products will increase the confidence of the product. However, 50.9% of consumers have stated that they did not control barcodes in the products they bought. 33% of the consumers have indicated that they have knowledge that there is compulsory barcode practice in the honey.

According to the findings obtained in the study, it is seen that consumers have a negative opinion about the honey they have bought. In the formation of this negative thinking, it seems that the negative image formed on the honey in recent years is as much as the problems encountered on the honey. In addition, the result of this study shows us a situation which is not good for the production and marketing of honey. Again, according to the results obtained with this study, it is proposed to make efforts to improve the quality of honey produced in our country, positive advertising works and barcoding strategies in order to increase the confidence of consumers in

honey and to eliminate the negative situation and problems encountered in honey produced in our country.

Key Word: Honey, excise, confidence

KASTAMONU-ARAÇ YÖRESİ KARAÇAM (*Pinusnigra*Arnold.) DOĞAL GENÇLEŞTİRME ALANLARINDA BAKIM PATİKALARININ DİNAMİK ANALİTİK HİYERARŞİ SÜRECİ İLE BELİRLENMESİ

Prof. Dr. Halil Barış ÖZEL

Bartın Üniversitesi, halilbarisozel@gmail.com

Doç. Dr. Tuğrul VAROL

Bartın Üniversitesi, tugrulvarol@gmail.com

ÖZET

Ormanlar bozulan ekolojik dengenin onarılması ve küresel ısınmanın olumsuz etkilerinin ortadan kaldırılması ya da hafifletilmesi açısından oldukça önemli doğal kaynaklardır. Bu doğal kaynaktan sağlanan ürün ve hizmetlerin devamlılığı için ormanların ıslah edilmesi, yaşlanan ormanların gençleştirilmesi ve henüz olgunluk çağına ulaşmamış olan ormanların ise uygun bakım teknikleri ile yetiştirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda özellikle bakım çalışmaları gerçekleştirilirken genç ve yeni tesisi edilen orman yapısına zarar verilmemesine özen gösterilmelidir. Bununla birlikte özellikle yangın potansiyeli yüksek olan iğne yapraklı türlerde yangına karşı koruyucu tedbirler mutlaka alınmalıdır. Bu tedbirlerin başında bakım patikalarının açılması gelmektedir. Bakım patikalarının nereden ve hangi sıklıkta açılacağına belirlenmesi oldukça önemlidir. Kastamonu-Araç yöresinde Karaçamın (*Pinusnigra* Arnold.) optimal yayılımı gerçekleştirdiği alanlarda yapılan doğal gençleştirme uygulamalarında açılacak bakım patikalarının yeri ve sıklığının belirlenmesinin amaçlandığı bu çalışmada günümüzün en önemli ve çok boyutlu karar verme yöntemlerinden birisi olan dinamik analitik hiyerarşi metodu (DAHP) kullanılmıştır. Bu tekniğin ilk olarak kullanıldığı bu çalışmada bakım patikalarının yerinin ve sıklığının belirlenmesi amacıyla hazırlanan ve toplam 20 sorudan meydana gelen anket çalışması ve arazi incelemeleri sonucunda 50m ara ile bakım patikalarının geçirilmesinin hem bakım çalışmaları açısından hem de yangınla mücadele açısından uygun olacağı belirlenmiştir. Diğer taraftan bakım patikalarının yerlerinin ve sıklığının belirlenmesinde DAHP yöntemine göre $P<0,05$ güven düzeyinde ve %82,7 başarı düzeyi ile 1.Meşcere sıklığı, 2.Meşcere gelişim çağı, 3.Meşcere kapalılığı, 4.Bakım tekniği, 5.İş gücü ve ekipman durumu, 6.Transport imkanları ve 7.Bütçe faktörlerinin etkili olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bakım patikaları, Doğal gençleştirme, DAHP, Transport, Karaçam

AKILLI ŞEBEKELERDE BİLGİ GÜVENLİĞİ RİSKLERİ VE ÇÖZÜM YÖNTEMLERİNİN ARAŞTIRILMASI

Öğr. Gör. Mehmet ÇINAR

Bitlis Eren Üniversitesi, engmcinar@gmail.com

ÖZET

Elektrik enerji sistemlerindeki gelişmeler, sistemin giderek akıllı hale gelmesini; akıllı hale geldikçe de bilgi ve iletişim teknolojileri ve alt yapıları ile entegrasyonunu gündeme getirecektir. Enerji sistemlerinin Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve alt yapısıyla bu entegrasyonu; şebekeyi siber saldırılara ve tehditlere daha açık hale getirecektir. Bu aşamada bilgi güvenliği konusu büyük önem arz etmektedir. Bilgi güvenliği; bilginin gizliliğinin, bütünlüğünün ve erişebilirliğinin garanti altına alınması demektir. Bilgi güvenliğinin temel araçları: Veri bütünlüğünün korunması, bilgiye erişiminin hızlı ve kaliteli olması, izinsiz erişimin engellenmesi, iş sürekliliğinin ve sistemin devamlılığının sağlanmasıdır. Uluslararası yayınlanan raporlara göre elektrik şebekeleri günlük bazda çeşitli siber saldırıların hedefinde yer almaktadır. Kötü amaçlı yazılımlardan kaynaklanan tehditler ve siber saldırılar gün geçtikçe artmaktadır. Kritik altyapıların korunması, veri iletişim bağlantıları gibi modern yönlendirme ve kontrol teknolojileri artık enerji sektörünün temel görevleri arasında yer almaktadır. Özellikle akıllı şebekelerin gelişmesiyle birlikte, fiziksel şebeke ortamına ek olarak haberleşme özelliğine sahip milyonlarca yeni nesil akıllı cihazların oluşturduğu siber bir dünya meydana gelmektedir. Konvansiyonel şebekenin fiziksel altyapısı ile bu yeni siber dünyayı tek çatı altında toplayan akıllı şebekelerin siber güvenliğinin sağlanması, elektrik enerji sektörü için gelecekteki en önemli konu olacaktır. Siber güvenlik organizasyonel, ekonomik, teknolojik ve regülasyon bakış açılarını değerlendirecek bir yaklaşımla entegre bir çözüm olarak ele alınmalıdır.

Akıllı şebekelerdeki haberleşme standartları kablolu ve kablosuz olmak üzere ikiye ayrılır: Kablolu haberleşmede; güç hattı haberleşmesi (powerline communication-PLC) ve kablo hattı haberleşmesi (fiber / optik) standartları kullanılır. Kablosuz haberleşmede ise; Zig-Bee, Z-wave, Wi-fi, WİMAX ve hücresel haberleşme standartları kullanılır.

Bu çalışmada akıllı şebekede yukarıda bahsedilen haberleşme standartları açıklanarak; ağ güvenliği, uç/son nokta kullanıcı güvenliği, veri güvenliği, uygulama güvenliği, kimlik ve erişim denetimi konuları detaylandırılmıştır ve olası bir siber saldırıdan akıllı şebekeyi korumayı veya şebekeyi en az kayıpla nasıl koruyabileceği konuları irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Akıllı Şebeke, Bilgi Güvenliği, Siber Saldırı, Ağ Güvenliği

AKILLI ŞEBEKEDEN ENERJİ HATLARI ÜZERİNDEN HABERLEŞME (PLC) TEKNOLOJİSİNİN KULLANIMI

Öğr. Gör. Mehmet ÇINAR

Bitlis Eren Üniversitesi, engmcinar@gmail.com

ÖZET

Geleneksel elektrik şebekeleri santrallerde üretilen elektriğin iletim ve dağıtım sistemleri üzerinden son kullanıcıya iletilmesi esasına göre kurulmuştur. Bu sistemlerde enerji ve bilgi akışı tek yönlüdür. Özellikle 2000’li yıllardan sonra ortaya atılan akıllı şebeke kavramında iki yönlü enerji ve bilgi akışından bahsedilmiştir. Akıllı şebeke; verimli, güvenilir ve acil durumlarda kendi kendini iyileştirme özelliğine sahip bir güç sistemidir. Akıllı şebeke alt yapısının kurulmasında son yıllarda akıllı sayaçlar kullanımına geçilmiştir. Akıllı sayaçlar, herhangi bir haberleşme alt yapısı kullanılarak uzaktan sayaç parametrelerinin değiştirilebilmesi-güncellenebilmesine izin veren ve anlık ölçüm değerlerini sistem merkezine iletme yeteneğine sahiptir. Akıllı sayaçların sistem merkeziyle haberleşmesini sağlayan teknolojilerden birisi de PLC (enerji hatları üzerinden haberleşme) dir. Enerji hattı üzerinden haberleşme teknolojisi fazladan bir kablolamaya gerek kalmadan mevcut enerji şebekesi üzerinden bilgi alışverişine olanak sağlayan bir yöntemdir. PLC teknolojisi geniş kapsama alanı, düşük maliyet ve yüksek adresleme yetenekleri ile akıllı şebekenin vazgeçilmez bir parçası olacağı düşünülmektedir. PLC’de; mevcut enerji dağıtım hattı kullanılarak alıcı ve verici sistemler arasında ses ve veri iletimi, otomatik veri toplama, yük kontrolü ve sistemlerin uzaktan kontrolü gibi uygulamalar amaçlanmaktadır. Özellikle PLC teknolojisi ile kırsal bölgelerde evlerde bulunan sayaçlar direklere monte edilip uzaktan sayaç değerleri okunarak kayıp kaçak oranını azaltmak hedeflenmektedir.

Bu çalışmada PLC teknolojisinden bahsedilmiştir. PLC’nin kullandığı haberleşme bant aralıkları, kullanım alanları ve diğer haberleşme tekniklerine göre avantajları ve dezavantajları detaylandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Akıllı Şebeke, PLC, Haberleşme Teknikleri

ELEKTRİK GÜÇ SİSTEMLERİNDE OLUŞAN HARMONİKLERİN ETKİLERİ VE ÇÖZÜM YÖNTEMLERİ

Öğr. Gör. Mehmet ÇINAR

Bitlis Eren Üniversitesi, engmcinar@gmail.com

ÖZET

Elektrik güç sistemlerinde akım ve / veya gerilimin dalga şeklinde meydana gelen periyodik ve sürekli hal bozulmalarına harmonik denilmektedir. Güç sistemlerindeki sinüsoidal dalganın simetrik yapısından dolayı 3, 5 ve 7 gibi tek harmonik bileşenleri oluşur. Harmonikli akım ve gerilimin elektrik güç sisteminde bulunması sinüsoidal dalganın bozulmasına neden olur. Şebekeden akan harmonik akımlar şebekeye bağlı cihazlarda olumsuzluklar meydana getirir ve enerjinin kalitesini bozar. Özellikle ürettikleri harmonikler ile enerji kalitesini bozan yükler; anahtarlabilir güç kaynakları, gaz deşarjı prensibine göre çalışan aydınlatma elemanları, transformatörler, generatörler, konvertörler ve ark fırınlarıdır. Harmoniklerden kaynaklanan olumsuzluklar; kompanzasyon sistemlerinde aşırı yüklenerek arızalanma, trafoların aşırı ısınması, gerilim değerlerinin düşmesi ve buna bağlı olarak kayıpların artması, cihazların yalıtım seviyelerinde bozulmalar ve mikroişlemcilerin hatalı çalışması gibi sıralanabilir. Harmoniklerin etkilerini yok etmek için kullanılan etkili yöntemlerden birisi de harmonik filtre kullanmaktır.

Bu çalışmada elektrik güç sistemlerinde oluşan harmoniklerin etkileri açıklanmıştır. Bu etkileri ortadan kaldırmak için kullanılan yöntemlerden bahsedilerek harmonik filtreler konusu detaylandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Harmonik Filtreler, Güç Sistemleri, Enerji Kalitesi

MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ ALANINDA OPTİK SİSTEMLER VE ENDÜSTRİYEL UYGULAMALARI

Öğr. Gör. Ferit ARTKIN

Kocaeli Üniversitesi, artkinf@yahoo.com

ÖZET

Günümüzde Makine- İmalat teknolojisindeki teknik ve ekonomik problemlerin çözümü için klasik ve geleneksel yöntemler yetersiz kalmaktadır. Lazer ve optik sistemlerin endüstriyel uygulama alanlarının artışı mühendislik üretim hatlarını doğrudan etkilemiştir. Lazerle yapılan üretimle hem otomasyon sağlanmakta hem de üretim hataları azalmaktadır. Lazer ve optik sistemlerin uygulamalarıyla seri üretim kesintisiz sağlanmakta bu işe; üretim maliyetlerini azaltmaktadır. Lazer kullanılarak gerçekleştirilen imalat işlemlerinde birçok kalıp ve aparatlardan tasarruf sağlanmaktadır. İnsan faktöründen kaynaklanan hatalar da en aza indirgenmektedir. Lazer işleme tezgahları tamamen bilgisayar kontrollü olup insan faktörü sadece işlenecek parçanın çizilmesi ve tezgaha aktarması ve tezgahın kontrollerinin ayarlanarak işlemi başlatması ile sınırlıdır. Bu yönleriyle lazer işleme tezgahları imalat teknolojisine farklı bir boyut kazandırmıştır. Lazer işleme tezgahlarının en yüksek verimle çalışabilmesi için kullanılan sac veya metal malzemelerin en iyi kalitede seçilmesi gerekmektedir. Paslı ya da simetrik olmayan malzemeler işleme kalitesi düşürmektedir. Lazer ile imalat ve üretim yöntemleri; Lazerli ayırma, kesme, delme, oyuk kanal, dış açma ve talaş kaldırma yöntemleri, Lazerle birleştirme yöntemleri (lazer kaynağı, lazer lehim), Lazerle yüzey işlemleri, sertleştirme, kaplama, yüzey modifiye, temizleme, Yüzey şekillendirme, Markalama, Malzeme buharlaştırma (Malzeme tıraşlama, eksiltme), Lazerle plastik şekil verme, Malzeme iç yapı özelliklerinin lazerle değiştirilmesi, Lazer alaşımlama, Lazer taramalı sinterleme yöntemi, 3D Baskı yöntemleri şeklinde sıralanabilir. Lazer ile işleme yöntemleri çok sayıda üstünlükleri nedeniyle; imalat teknolojilerinde her geçen gün daha fazla tercih edilmektedir. Teknik ve ekonomik açıdan daha elverişli imalatların gerçekleşmesi optik sistemler (lazerler) ile mümkündür. Bu çalışmada makine ve imalat sanayinde kullanılan konvansiyonel imalat yöntemleri ile lazer sistemleri ile imalat yöntemlerinin mühendislik uygulamaları, ekonomiklik, hız ve kalite açısından karşılaştırmaları teknik analizler ile açıklanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Makine Mühendisliği, Mühendislik Uygulamaları, Optik Sistemler, Lazer İşleme Tezgahları.

LAZERLİ TAKIM TEZGAHLARI İLE METALLERİN İŞLENMESİ VE ENDÜSTRİDE KULLANILAN YÜKSEK GÜÇLÜ LAZER SİSTEMLERİ

Öğr. Gör. Ferit ARTKIN

Kocaeli Üniversitesi, artkinf@yahoo.com

ÖZET

Lazerli takım tezgahları ile imalat yöntemlerinde; yüksek güçlü CO₂ lazeri, Nd:YAG Lazeri, Ytterbium Fiber Lazeri, Diyot Lazeri ile Excimer Lazer türleri kullanılmaktadır. Malzeme kesme işlemleri için genellikle; CO₂ lazer makineleri, metallerin işlenmesi işlemlerinde ise; Nd:YAG lazer makineleri tercih edilmektedir. Günümüzde ise; fiber lazer kesme makineleri kesme, kaynak, delme gibi malzeme işleme işlerinde; Nd:YAG ve CO₂ lazer makinelerinin yerini almaktadır. Eski tip lazer tezgahları çok ağır, boyutları ve kapladıkları alan çok büyüktür. Verimleri (Elektrik Enerjisinin faydalı işe dönüştürme verimi) daha düşük iken, günümüzde yeni tip lazer makineleri daha hafif, üretilen lazerin kalitesi daha yüksek hem de yüksek verimlidirler. Yeni nesil yüksek güçlü lazerler tek bir parçadan oluşan ve küçük boyutlu yapıları ve artırılmış lazer kaliteleri ile kauçuk, kumaş, kağıt vb. malzemelerin işlenmesinde, lehim işlemlerinde, sertleştirme gibi yüzey işlemlerinde de kullanılabilir. Günümüzde yeni geliştirilen fiber lazer cihazları kaynak yöntemlerinde etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Genel olarak; lazer kesme işlemine etki eden parametreler; lazer ışın parametreleri, malzeme parametreleri ve işlem parametreleridir. Lazer ışın parametreleri operatör tarafından değiştirilemeyen parametrelerdir. Diğerleri ise; operatör tarafından değiştirilebilen parametrelerdir. Metal işleme sektöründe; lazer takım tezgahları, aşınmaz ve çok amaçlı bir takım olarak kullanılmaktadır. Bilgisayar destekli üretime uygun olması, ekonomik ve kaliteli üretim sağlaması imalat ve metal işleme sektörlerinde her geçen gün geleneksel imalat yöntemlerinin yerini almaktadır. Lazer ışını ile işleme (Laser Beam Machining) parametrelerinin kesme hızı, lazer ışını odak konumu, kesme gaz basıncının birbiriyle uygun olarak ayarlanması ile iyi bir kesme yüzeyi kalitesi elde edilebilir. Bu çalışmada Lazerli Takım Tezgahları ile metal işleme yöntemleri ve yüksek güçlü lazerlerin metalleri işlemesine etki eden faktörleri incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mühendislik Bilimleri, Makine ve Metal Teknolojileri, Lazerli Takım Tezgahları, Yüksek Güçlü Lazer Sistemleri.

KARAR VERME BİRİMLERİNİN TAM SIRALAMASI İÇİN VERİ ZARFLAMA ANALİZİ TABANLI YENİ BİR YÖNTEM

Arş. Gör. Melike Kübra EKİZ

Kocaeli Üniversitesi, melike.ekiz@kocaeli.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Ceren TUNCER ŞAKAR

Hacettepe Üniversitesi, cerents@hacettepe.edu.tr

ÖZET

Veri Zarflama Analizi (VZA), bir veya daha fazla girdi ve çıktıya sahip olan Karar Verme Birimlerinin (KVB) göreceli etkinliklerini ölçmek için kullanılan parametrik olmayan bir yöntemdir. KVB'lerin etkinliklerini değerlendirmek için literatürde çeşitli VZA modelleri önerilmiştir. Klasik VZA modelleri olarak bilinen CCR (Charnes, Cooper, Rhodes) ve BCC (Banker, Charnes, Cooper) modelleri, KVB'leri etkin ve etkin olmayan olarak ayırt etmekte, etkin olmayan KVB'leri sıralamakta ancak etkin KVB'ler için bir sıralama elde edememektedir. Süper Etkinlik (SE) modeli, etkin KVB'ler için bir sıralama elde ederken, etkin olmayan KVB'ler için klasik modeller ile aynı skorları üretmektedir.

Çalışmamızda KVB'lerin diğer KVB'lere etkisini analiz edebilen, farklı dağılımlara sahip veri setleri için tutarlı sonuçlar üretebilen bir model önermekteyiz. Ayrıca önerdiğimiz model ile KVB'lerin veri setindeki yeri, etkin sınıra olan uzaklığı ve konumu gibi konular da ele alınabilmektedir. Önerdiğimiz model 14 KVB'den oluşan hipotetik bir veriye uygulanmış, etkin ve etkin olmayan KVB'ler için bir sıralama elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Veri Zarflama Analizi (VZA), Etkinlik, Süper Etkinlik, Sıralama

SARIÇAMIN (*Pinussylvestris* L.) TOHUM ÖZELLİKLERİ İLE İKLİM PARAMETRELERİNİN İLİŞKİSİ

Doç. Dr. Tuğrul VAROL

Bartın Üniversitesi, tugrulvarol@gmail.com

Prof. Dr. Halil Barış ÖZEL

Bartın Üniversitesi, halilbarisozel@gmail.com

ÖZET

İklim değişikliği tüm doğal kaynakların popülasyon içi ve popülasyonlar arası ilişkilerini değiştirmiştir. Bu durumun bir sonucu olarak bir çok canlı türünün doğal yayılış alanı, meyve verimliliği, üreme durumu ve gelişimi önemli ölçüde zarar görmüş ve farklılaşmıştır. Bu çalışmada Erzurum yöresi doğal Sarıçam (*Pinussylvestris* L.) ormanlarına ilişkin 3 farklı popülasyonda tohum özellikleri (kozalak sayısı, tohum sayısı ve çimlenme yüzdesi) ile iklim parametreleri arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Bu doğrultuda 67 yıllık araştırma alanına ilişkin iklim verileri kullanılarak standardize edilmiş yağış ve evapotranspirasyon indeksi (SPEI) ile tohum özellikleri arasındaki ilişkiyi belirlemek için Spearman Korelasyon Analizi uygulanmıştır. Diğer taraftan söz konusu üç popülasyona ait 4 yıllık (2014-2017) tohum özellikleri tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre kozalak sayısı ile SPEI arasında $r = 0.71$, tohum sayısı ile SPEI arasında $r = 0.83$ ve çimlenme yüzdesi ile SPEI arasında $r = 0.86$ düzeylerinde ilişki tespit edilmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda araştırma alanında sarıçam tohum özellikleri üzerinde bilhassa 2014 ve 2017 yılları arasında yaşanan uzun süreli ve şiddetli kuraklığın oldukça etkili olduğu ve tohum özelliklerini olumsuz yönde etkileyerek türün araştırma alanındaki ormanlarının doğal süksesyon çerçevesinde devamlılığını tehlikeye sokmaya başladığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sarıçam, Erzurum, SPEI, Tohum özellikleri, Populasyon.

YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARI VE TEKNOLOJİLERİNİN UYGULAMA ALANLARI

Öğr. Gör. Ferit ARTKIN

Kocaeli Üniversitesi, artkinf@yahoo.com

ÖZET

Enerji günümüz yüzyılında en önemli tüketim parametrelerinden biridir. Dünya genelinde kullanılan enerjinin büyük çoğunluğu fosil yakıtlardan, geri kalanı ise nükleer enerji ve yenilenebilir enerji santrallerinden karşılanmaktadır. Günümüzde dünyada gelişen teknoloji ve nüfus artışıyla beraber enerji tüketiminin hızla artması paralel olarak geleneksel enerji kaynaklarının yakın bir gelecekte tükeneceği bilimsel verilerle ispatlanmış bir gerçektir. Yenilenebilir enerji kullanımının sosyal ve ekonomik nedenleri, çevresel nedenleri, sürdürülebilir kalkınmaya katkısı gibi önemli avantajları bulunmaktadır. Bu nedenle enerji çeşitlendirilmesi enerji güvenliği ve sürekliliği açısından oldukça önemlidir. Günümüzde kullanılan başlıca yenilenebilir enerji kaynakları; Güneş, Rüzgar, Hidroelektrik, Hidrojen, Jeotermal, Biyokütle ve Deniz enerjisi (Dalga, akıntı, gelgit)'dir. Günümüzde dünyadaki ülkelerin kalkınmalarını gerçekleştirebilmesi, endüstrinin ihtiyaç duyduğu enerji kaynaklarına bağlıdır. Bu sayede ülkelerin toplumsal refahlarının yükseltilmesi ve küresel alanda rekabet güçlerini arttırması enerji potansiyellerine bağlıdır. Türkiye'nin yakın gelecekte enerji bağımlılığını azaltmak ve alternatif enerji kaynaklarının getireceği teknoloji çalışmalarını, know-how (teknoloji transferi), iş gücü istihdamını ve yenilenebilir enerji ve teknolojileri konusunda yetiyecek insan gücü, bilgi ve beraberindeki teknolojinin kullanımı konusunda önemli adımlar atmalıdır. Türkiye'nin yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı ve enerji üretimine entegre olabilmesi için gerekli teşvik ve yasal düzenlemelerinin yanında teknolojilerini de geliştirmesi gerekmektedir. Alternatif enerji kaynaklarının potansiyeli göz önüne alındığında; geliştirilecek teknolojinin önemi ortaya çıkmaktadır. Türkiye yenilenebilir enerji teknolojileri açısından önemli bir pazardır. Gelişen yenilenebilir enerji kaynakları ve teknolojilerinde yerli ve milli teknolojileri oluşturmak zorundadır. Yenilenebilir enerji kaynakları teknolojilerinin geliştirilememesi ülkemizin artan enerji talebi içerisinde gelişen teknolojilere ayak uydurabilmesi için ödeyeceği rakamlar neredeyse tamamen yurtdışına bağımlı olduğu fosil yakıtlardan fazla olacaktır. Bu çalışmada yenilenebilir enerji kaynakları potansiyeli en iyi şekilde nasıl analiz edilmeli ve doğru politikalarla desteklenmesi gerektiği ayrıntılı açıklanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mühendislik Bilimleri, Yenilenebilir Enerji Kaynakları, Yenilenebilir Enerji Teknolojileri, Enerji Sistemleri.

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ İÇİN SÜRDÜRÜLEBİLİR KAMPÜS GES UYGULAMASI

Öğr. Gör. Ufuk ELİBÜYÜK

Süleyman Demirel Üniversitesi, ufukelibuyuk@sdu.edu.tr

Arş. Gör. Serap Gamze SERDAR

Gaziantep Üniversitesi, sgserdar@gantep.edu.tr

ÖZET

Sürdürülebilirlik kavramını; doğanın gelecek kuşakların gereksinimlerine cevap verme yeteneğini tehlikeye atmadan, günlük ihtiyaçları temin etmek olarak tanımlanmaktadır. Bu tanımdan yola çıkılarak, sürdürülebilir kampüsler; enerji tüketimlerini ve emisyonlarını azaltarak, malzeme ve atık yönetimini iyileştirerek, hem eğitim, öğretim, araştırma ve kurumsal yönetim birimlerini işlevsel açıdan birbirine bağlayan, hem de yeni teknik ve teknolojilerin geliştirilmesini sağlayan bir yapı olarak tanımlanmaktadır. Sürdürülebilir kampüsler 1972 yılında vurgulanmış, 1990'lardan itibaren birçok üniversitede sürdürülebilirlikle ilgili çeşitli projeler ve faaliyetler yürütülmüştür ve dünyada yükseköğretim kurumlarınca sürdürülebilirlik bildirgeleri hazırlanmış, üniversiteler bu bildirgelere imza atmıştır. Üniversitelerde kampüs alanında bölgesel şartlara göre yenilenebilir enerji kaynaklarından istifade edebilecek bir yer seçilmesi gelir getirici unsur olarak sürdürülebilir kampüs açısından önem arz etmektedir. Süleyman Demirel Üniversitesi Doğu ve Batı Kampüsü olarak ikiye ayrılmış ve bu iki kampüste 17 fakülte, araştırma uygulama merkezleri, rektörlük, enstitü binaları ve araştırma uygulama hastanesi bulunmaktadır. Kampüslerin yıllık elektrik tüketimi 14 MW civarında olup, her geçen yıl elektrik tüketimi artmaktadır. Bu yüzden Süleyman Demirel Üniversitesi Kampüs alanında yenilenebilir enerji teknolojileri bakımından popüler olan güneş enerjisi santrali kurulması planlanmış ve kurulması planlanan güneş enerjisi santrali için en uygun yer belirlenmiştir. Belirlenen yer için aylık radyasyon ve aylık enerji üretimi, günlük ortalama gündüz sıcaklığı, 24 saatlik ortalama sıcaklığı ve yıllara göre aylık güneş radyasyon tahmini PVGIS programı sayesinde hesaplanacaktır. Bu hesaplamalardan sonra santralin kurulum gücüne göre santralin maliyet kalemleri ve amortisman süresi belirlenecektir. Ayrıca bu projenin gerçekleşmesi ile öğrencilerin staj yapabileceği ve uygulamalı eğitim yapacağı bir sahada oluşturulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir Kampüs, Güneş Enerjisi, Aylık Elektrik Üretimi, Amortisman Hesabı

SU KÖKENLİ YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARININ TÜRKİYE VE DÜNYA'DAKİ DURUMU VE SON GELİŞMELER

Öğr. Gör. Ufuk ELİBÜYÜK

Süleyman Demirel Üniversitesi, ufukelibuyuk@sdu.edu.tr

Arş. Gör. Serap Gamze SERDAR

Gaziantep Üniversitesi, sgserdar@gantep.edu.tr

ÖZET

Yenilenebilir enerji, ülkelerin enerji kaynaklarını çeşitlendirerek sürdürülebilir enerji kullanımının sağlanması ve enerji tüketimi neticesinde çevreye verilen zararların en aza indirilmesi açılarından son derece önemli bir yere sahiptir. Küresel ısınma ve diğer çevresel sorunların etkilerinin azaltılmasında en önemli seçenek, yenilenebilir kaynaklardan elde edilen enerji kullanımının artırılmasıdır. Ayrıca ülkelerin enerji ihtiyaçlarının yerli kaynaklarla karşılanması dışa bağımlılıklarının azaltılması noktasında önemli bir adımdır. Su kökenli yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretimi dünyada ve ülkemizde, teorik potansiyellerine bakacak olursak önemli bir yer tutmaktadır. Su kökenli yenilenebilir enerji kaynakları akarsu kaynaklı ve deniz kaynaklı olmak üzere iki gruba ayrılabilir. Dünyamızın %70'inden fazlasının su olması, ülkemizin üç tarafının denizlerle çevrili olması ve birçok akarsu havzasının bulunması, araştırmalarda su kökenli yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelimi arttırmıştır. Akarsu kökenli yenilenebilir enerji kaynağı olan hidroelektrik santraller en yaygın yenilenebilir enerji kaynaklarından biridir. Ancak okyanus ve deniz kaynaklı alternatiflerin de yaygınlaşması varolan potansiyelin değerlendirilmesi açısından önemlidir. Deniz kökenli yenilenebilir enerji kaynaklarından biri dalga enerjisidir. Dalga enerjisinin pratik olarak kullanımının artırılması için farklı tasarımlar denenmekte ve bazıları ticari olarak uygulanmaktadır. Dalga enerjisinin yanı sıra akıntı enerjisi, gel-git enerjisi ve okyanus termal enerji sistemi, deniz temelli yenilenebilir enerji kaynakları olarak sıralanabilir. Bu çalışmada su kökenli yenilenebilir enerji kaynaklarının genel sınıflandırılması ve varolan teknolojileri verilmiştir. Türkiye ve Dünya'daki su kökenli yenilenebilir enerji potansiyellerinden ve teknolojilerindeki son gelişmelerden bahsedilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Akıntı enerjisi, Dalga enerjisi, Hidrolik enerji, OTEC, Su kökenli yenilenebilir enerji kaynakları

TÜRK SİNEMASINDA STATÜ GÖSTERGESİ OLARAK MEKÂN: YOL AYRIMI FİLMİ

Dr. Öğretim Üyesi Nergiz KARADAŞ

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, nergizkaradas@gmail.com

ÖZET

Mimari bir ürün olarak mekânın sinemadaki yansıması sinemada anlamın oluşması sürecinde önemli bir yer tutmaktadır. Filmsel anlatıda kimi zaman fon görevi üstlenen mekânlar kimi zamanda anlatının öznelerinden bir tanesi olarak derin ve /veya çoklu okumalara imkân tanıyacak görüngülere sahiptir. Bireylerin karakterlerine, statülerine ve dolayısıyla yaşam biçimlerine ilişkin çağrışımlar taşıyan mekânların sinemadaki yansıması ve mekânsal ayrışmalar alt metinde farklı okumalara, anlamlandırmalara olanak tanıdığından anlatıya hizmet etmekte ve hatta zenginleştirmektedir.

Bu çalışmada Türk Sineması'nda mekânın bir statü göstergesi olarak ne şekilde ifade bulduğu probleminden yola çıkılmış ve betimsel analiz yöntemi ile Yol Ayrımı (Yavuz Turgul /2017) adlı filmde yer alan mekânlar incelenmiştir. Yapılan inceleme sonucunda filmde yer alan mekânların hikâyenin dramatik yapısını oluşturmada özne rolü üstlendikleri ve karakterlerin statüleri ile yaşam biçimlerini yansıtmakta önemli rol oynadıkları ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Türk Sineması, mekân, statü

KÜBİZM AKIMININ İLKELERDEN BİRİ OLAN ÜÇ BOYUTLU GEOMETRİK ŞEKİLLERİN KIYAFETLERE YANSIMASI

Doç.Dr. Nazan AVCIOĞLU KALEBEK
Gaziantep Üniversitesi, nkalebek@gantep.edu.tr

Doç.Dr. Ebru ÇORUH
Gaziantep Üniversitesi, ecoruh@gantep.edu.tr,

Dr. Öğr. Üyesi Gökçe ÖZDEMİR
Gaziantep Üniversitesi, gozdemir@gantep.edu.tr

Öğr. Gör. Tuğba ÖZTÜRK
Gaziantep Üniversitesi, tugbaozturk@gantep.edu.tr

Öğr. Gör. Dr. Hüseyin ÖZDEMİR
Gaziantep Üniversitesi, hozdemir@gantep.edu.tr

ÖZET

Kübizm; 20.yüzyılda ortaya çıkarak sanatta köklü değişimler meydana getirmiştir. Kübizm, sanatta eskiye dayalı tüm fikirleri yerle bir ederek bambaşka bir sanat anlayışı ortaya çıkarmıştır. Resimle, vücut bulan Kübizm, geometrik şekillerle kendisini tanıtmaktadır. Kübist sanatçılara göre dış dünyanın nesneleri sadece göründükleri yanıyla değil görünmeyen tüm yanları ile ele alınmalıdır. Kübistler eşyaların geometrik yapısı ile ele alarak çok boyutlu gösterme amaçlarını gerçekleştirmişlerdir.

Zamanın gerisine gittiğimizde, 20.yüzyılın başlarında ortaya çıkan modern sanat akımları günümüze kadar modayı etkilemeyi başarmıştır. Kübizm, Fütürizm ve Konstruktivizm moda ile doğrudan etkileşim içinde olmuştur. Hatta sürrealist çalışmalar moda ve sanatın birer bütün olduğunun kanıtıdır. Kübist sanatçılar yansımalarını tuval üstünde ete kemiğe büründürüp, kan katarken, moda tasarımcıları insan bedeni üzerinde doğadan, doğal, geometrik şekillerden ilham alarak çalışmışlardır. Moda ve sanatın birçok bağlantısı vardır. Modern moda olgusunun ortaya çıktığı 19. yüzyılın ikinci yarısından günümüze kadar bu bağlantılar birçok çalışmanın konusu olmuştur. Kimi zaman da modern sanat akımlarının içinde yer alıp bu akımların ilke ve dinamiklerine bağlı kalarak giyim ürünleri üretmişlerdir. Bu çalışmada Kübizm akımının ilkelerinden olan geometrik şekillerden etkilenilerek 18 adet tasarım yapılmış ve bu tasarımlar cansız manken üzerine giydirilmiştir. Bu tasarımların tek tek model analizleri yapılarak, model ve kullanılan materyaller hakkında bilgi verilmiştir. Sonuç olarak, sanatın tasarım ile birleşerek farklı bir boyuta taşınması sağlanmaya çalışılmıştır. Bir döneme damgasını vuran akımlardan esinlenerek ortaya yeni ve özgün tasarımlar çıkarılması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kübizm, geometrik şekiller, giysi tasarımı, moda ve sanat

ZEUGMA MOZAİK DESENLERİNİN GİYİMDEKİ DİJİTAL BASKI UYGULAMALARI

Öğr. Gör. Dr.Hüseyin ÖZDEMİR
Gaziantep Üniversitesi, hozdemir@gantep.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Gökçe ÖZDEMİR

Doç.Dr. Nazan AVCIOĞLU KALEBEK

Öğr. Gör. Tuğba ÖZTÜRK

Doç.Dr. Ebru ÇORUH

ÖZET

Renkli ya da beyaz bir fon üzerinde bölgesel renklendirme diye tarif edebileceğimiz baskı işlemi gün geçtikçe gelişen ve dijital teknolojiyi de yaygın kullanan bir sektördür. Tekstil mamullerinin bölgesel renklendirmesi dokuma, örme ve nakış işlemleriyle de yapılabilir. Ancak baskı işleminin kolay, hızlı, ucuz ve modaya çabuk uyum gibi üstün özellikleri vardır. Mozaik sanatı da aslında bölgesel renklendirmedir ve bir nevi baskıdır. Mozaik sanatında renkler için taş, cam, metal ve deniz kabuğu kullanılırken, tekstil baskıcılığında pigment boyalar başta olmak üzere birçok boya çeşidi kullanılabilir. Baskıdaki tarihsel gelişim süreci, birçok ilkel baskı tekniğinden başlayarak, günümüzde dijital baskı dediğimiz modern tekniklere evrilmiştir. Bu çalışmamızda bölgemize ün kazandıran Zeugma mozaik kalıntılarındaki desenlerin dijital baskı ile kumaş üzerine aktarılması yapılmıştır. Zeugma mozaikleri, Helenistik ve Doğu Roma'da resimsel sanatın eşsiz koleksiyonudur. Zeugma aynı zamanda antik resimsel sanatın günümüze kadar gelen en önemli bir hazinesi konumundadır. Şehrimizin bu önemli kültürel mirasını dijital baskı tekniği ile pamuk, viskon ve poliester kumaş hammaddelerini kullanarak t-shirt, mutfak önlüğü gibi giyilebilir mamüllerinön yüzüne 3 farklı motif seçilerek baskı yapılmıştır. Baskı yapılacak motiflerden biri hepimize tanıdık gelen, tüm tanıtım reklam ve afişlerde yer alan Zeugma mozaiklerin simgesi haline gelen “Çingene Kızı” mozaiği seçilmiştir. Bu desenlerin farklı kumaş hammadde çeşitleri üzerine yapılan dijital baskı ile albeni yansımaları değerlendirilmiştir. Dijital baskıdaki; işlem kolaylığı, ard işlemlerin azlığı, müşteri isteklerine hızlı cevap verme gibi avantajları da belirtilmiştir. Ayrıca şehrimizin kimliğini taşıyan kültürel değerlerimizi müze, kitap, broşür ve internet gibi yazılı ve dijital ortamlardan çıkararak görünür hale getirmiş, günlük yaşantımıza eklemiş bulunmaktayız. Böylece tüketicilerin farklı ürünleri ve etnik desenleri tercih etmeleri sağlanmış olup yepyeni bir moda ikonu haline getirilmiştir.

AnahtarKelimeler: Dijital Baskı, Giyilebilir Sanat, Zeugma, Mozaik, ÇingeneKızı.

FLUXUS HAREKETİNİN SANATA ETKİSİ

Arş. Gör. Dr. Durdu Meltem DURNA ZEREK
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, meltemdurna@gmail.com

ÖZET

1960'lı yılların Avrupası'nda George Maciunas tarafından gündeme getirilen fluxus kavramı, akış, arınma ve hareket anlamına gelmektedir. Fluxus hareketi sanatçılar arasında ortak bir üsluptan çok, ortak bir tavır olarak benimsenmiştir ve dönemin en radikal sanat hareketlerinden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu noktada dönemin sanat anlayışını değiştirerek kültürel bir muhalefet hareketi olarak da görülmektedir. Yine 1960'lı yıllarda ortaya çıkan Kavramsal Sanat ve Minimalizm gibi sanat akımlarının yanı sıra fluxus hareketi, sanat-hayat ilişkisini daha derinden sorgulatmayı başarmıştır. Resim sanatının sadece boyadan ibaret olmadığını, estetik kaygıların arka planda olduğunu gösteren hareketin sanatçıları, farklı materyaller kullanarak disiplinlerarası bir yapı oluşturmuşlardır. Bu çalışmada fluxus sanatçılarından John Cage, Joseph Beuys ve Nam June Paik'in eserleri incelenerek o dönemin sanatına, kültürüne ve toplumuna ne gibi etkileri olduğu aktarılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Disiplinlerarasılık, sanat, fluxus

GÜNÜMÜZ SANATINDA RESİM-MÜZİK İLİŞKİSİNİN TÜRKİYE ÖRNEKLERİ

Arş. Gör. Dr. Durdu Meltem DURNA ZEREK
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, meltemdurna@gmail.com

ÖZET

Günümüz sanatında disiplinlerarasılığı olanakları arasında yer alan resim-müzik ilişkisi, 19. yüzyıldan bu yana devam eden bir süreç olarak karşımıza çıkmaktadır. Resimde müziğin etkisinin, sanat tarihinde oluşturmuş olduğu belli bazı dinamikleri vardır. Bu dinamikleri müzik sanatında görmek mümkündür. Nasıl ki müziğin etkisi resamlara çalışmalarında bir esin kaynağı olmuşsa, besteciler içinde resim bir yol gösterici olmuştur. Bu dinamikler, ister sanatçı üzerinden olsun, ister çalışmaları üzerinden olsun çok etkili ve değişkendir. Müzik sanatının temel ögesi sestir ve hareketten oluşmaktadır. Bu hareket en başta doğada can bulmuştur. Bu çalışmada, bir ifade olarak müzik, ses ve ses-renk ilişkisi incelenmekte ve kuramsal araştırmalarla desteklenmektedir. Bu kapsamda sanat tarihinde önemli bir yere sahip olan bu iki sanatın bütünlüğünden ve etkileşiminden söz edilmekte ve özellikle Türkiye örnekleri üzerinde durularak önemi pekiştirilmektedir. Sanat tarihinin müzik üzerinden okunması yapıldığında sanatçılar ve eserleri üzerindeki etkisi açıkça görülmektedir. Doğa, nasıl ki sanatçılara referans oluyorsa, müzik bestecileri içinde bir referans olmuştur. Resim ve müzik ilişkisi, eserlerin biçim dilini değiştirmiş, sanatçıların kulağında ve beyinde uyandırdıkları duyguları, onlara yaşattıkları duyumsamayı iki boyutlu yüzeye aktarmaları için bir esin kaynağı olmuştur.

Anathar Kelimeler: Güncel Sanat, Ses, Renk,

**DEMOCRATIC CIVIC ACTIVISM THROUGH THE LENS OF SOCIAL CAPITAL AND
SOCIAL MEDIA TOOLS:**

***PERSPECTIVES FROM THE RECENT UPRISINGS OF NORTH AFRICA AND THE
MIDDLE EAST***

Akbar VALADBİĞİ

Elmi-Karbordi University, Sanandaj, Iran

karvan74@gmail.com

ABSTRACT

The ongoing unrests in the Middle East have opened up new debates on the relationship between social capital and civil society. But what actually are they, and what implications do they have for the region of the Middle East? The relationship between social capital and civil society in this region is much debated, but scarcely conceived. This paper has a threefold focus. First, it explores what light existing stock of social capital shed upon the mechanisms of the contemporary civic activities in their search of establishing stable democracies across the Middle East region. Second, how can civic movements in this region contribute to increasing the current deficit stock of social capital? And third, what implications did the social media tools have in the recent uprisings of North Africa and the Middle East region?

This paper is also intended to explore the current status of social capital and civil society in this region. It suggests that although the Middle Eastern nations have always been subject to severe violence and harshness, civil society organizations and the stock of social capital can be seen as rising. It is argued that a society with higher rates of social capital is more likely to benefit from more stable democracy and politics that are typical of a modern civil society.

Keywords: *Social capital, civil society, the Middle East, democracy, uprising, social media, internetworked social movements*

NÖTROSOFİK ÜÇLÜ KISMI NÖRMLÜ UZAYLAR

Mehmet ŞAHİN

Gaziantep Üniversitesi, mesahin@gantep.edu.tr,

Abdullah KARGIN

Gaziantep Üniversitesi, abdullahkargin27@gmail.com

ÖZET

Nötrosofi [1] ilk olarak 1999 yılında Smarandache tarafından ele alındı. Nötrosofi; nötrosofik küme, nötrosofik mantık ve nötrosofik olasılıktan oluşmaktadır. Aslında nötrosofi bulanık kümeler [2] ve sezgisel bulanık kümelerin [3] genelleştirilmiş halidir. Çünkü nötrosofide bulanık ve sezgisel bulanık kümelerden farklı olarak doğruluk değeri (T), yanlışlık değeri (F) ve belirsizlik değeri (I) tamamen birbirinden bağımsızdır. Bundan dolayı belirsizliklerle başa çıkmada oldukça kullanışlı olan bu alanda birçok araştırmacı çalışmalarda bulunmuştur. Nötrosofik üçlü kümeler ve nötrosofik üçlü gruplar [4] da 2016 yılında Smarandache ve Ali tarafından ele alındı. Bir kümenin nötrosofik üçlü küme olabilmesi için bu kümedeki her bir “a” elemanının bir etkisiz elemanı ve bir ters elemanı olmalıdır. Buradaki etkisiz eleman klasik gruptaki gibi bütün elemanlar için sadece bir tane olmak zorunda değildir. Yani her bir elemanın kendine ait bir etkisiz elemanı olabilir. Ayrıca bir nötrosofik üçlü a elemanı $< a$, etkisiz(a), ters(a) > şeklide gösterilir. Bundan dolayı nötrosofideki bu yeni yapı klasik küme ve klasik gruptan farklıdır. Son zamanlarda birçok araştırmacı nötrosofik üçlü yapılarla [5-7] ilgili çalışmalar yapmıştır. Bu çalışmada biz nötrosofik üçlü kısmi normlu uzayları ele aldık. Bu yapıyla ilgili örnek ve özellikleri verdik. Bunun yanı sıra nötrosofik üçlü kısmi normlu uzayları klasik yapılarla karşılaştırdık. Nötrosofik üçlü kısmi normlu uzayların klasik yapılardan farklı olduğunu gösterdik. Ayrıca nötrosofik üçlü kısmi normlu uzayların nötrosofik üçlü kısmi metrikten [5] ve nötrosofik üçlü normlu uzaylardan [6] farklı olduğunu gösterdik. Bunun yanı sıra hangi özel durumlarda bu yapıların birbirlerinin özelliklerini sağladığını gösterdik. Böylece yeni bir teori olan nötrosofik üçlü yapılara nötrosofik üçlü kısmi normlu uzayları eklemiş olduk.

Anahtar Kelimeler: Nötrosofik üçlü kümeler, nötrosofik üçlü normlu uzaylar, nötrosofik üçlü kısmi normlu uzaylar

NÖTROSOFİK ÜÇLÜ v - GENELLEŞTİRİLMİŞ NÖRMLÜ UZAYLAR

Mehmet ŞAHİN

Gaziantep Üniversitesi,mesahin@gantep.edu.tr,

Abdullah KARGIN

Gaziantep Üniversitesi,abdullahkargin27@gmail.com

ÖZET

Nötrosofi [1] ilk olarak 1999 yılında Smarandache tarafından ele alındı. Nötrosofi; nötrosofik küme, nötrosofik mantık ve nötrosofik olasılıktan oluşmaktadır. Aslında nötrosofi bulanık kümeler [2] ve sezgisel bulanık kümelerin [3] genelleştirilmiş halidir. Çünkü nötrosofide bulanık ve sezgisel bulanık kümelerden farklı olarak doğruluk değeri (T), yanlışlık değeri (F) ve belirsizlik değeri (I) tamamen birbirinden bağımsızdır. Bundan dolayı bu alanda birçok araştırmacı çalışmalarda bulunmuştur. Nötrosofik üçlü kümeler ve nötrosofik üçlü gruplar [4] da 2016 yılında Smarandache ve Ali tarafından ele alındı. Bir kümenin nötrosofik üçlü küme olabilmesi için bu kümedeki her bir “a” elemanının bir etkisiz elemanı ve bir ters elemanı olmalıdır. Buradaki etkisiz eleman klasik gruptaki gibi bütün elemanlar için sadece bir tane olmak zorunda değildir. Yani her bir elemanın kendine ait bir etkisiz elemanı olabilir. Ayrıca bir nötrosofik üçlü a elemanı $\langle a, etkisiz(a), ters(a) \rangle$ şeklide gösterilir. Bundan dolayı nötrosofideki bu yeni yapı klasik küme ve klasik gruptan farklıdır. Son zamanlarda birçok araştırmacı nötrosofik üçlü yapılarla [5-7] ilgili çalışmalar yapmıştır. Bu çalışmada biz nötrosofik üçlü v - genelleştirilmiş normlu uzayları ele aldık. Bu yapıyla ilgili örnek ve özellikleri verdik. Bunun yanı sıra nötrosofik üçlü v - genelleştirilmiş normlu uzayları klasik yapılarla karşılaştırdık. Nötrosofik üçlü v - genelleştirilmiş normlu uzayların klasik yapılardan farklı olduğunu gösterdik. Ayrıca nötrosofik üçlü v - genelleştirilmiş normlu uzayların nötrosofik üçlü v - genelleştirilmiş metrikten [5] ve nötrosofik üçlü normlu uzaylardan [6] farklı olduğunu ve hangi özel durumlarda birbirlerinin özelliklerini sağladığını gösterdik. Böylece yeni bir teori olan nötrosofik üçlü yapılara nötrosofik üçlü v - genelleştirilmiş normlu uzayları eklemiş olduk.

Anahtar Kelimeler: Nötrosofik üçlü kümeler, nötrosofik üçlü normlu uzaylar, nötrosofik üçlü v-genelleştirilmiş normlu uzaylar

NEUTROSOPHIC EXTENDED TRIPLET FINİTE DIMENSİONAL NORMED SPACE**Mehmet ŞAHİN**

Gaziantep University, mesahin@gantep.edu.tr

ABSTRACT

The concept of neutrosophic set theory is introduced by Smarandache [1] in 2003, states of truth, falsity and indeterminacy are defined as independent on each other. A neutrosophic extended triplet introduced by Smarandache in 2016 is defined as the neutral of x {denoted by $e^{neut(x)}$ and called "extended neutral"} which is equal to the classical algebraic unitary element (if any). As a result, the "extended opposite" of x , denoted by $e^{anti(x)}$, is equal to the classical inverse element from a classical group. Thus, NET has a form $(x, e^{neut(x)}, e^{anti(x)})$ for $x \in N$, where $e^{neut(x)} \in N$ is the extended neutral of x , which can be equal or different from the classical algebraic unitary element if any such that $x * e^{neut(x)} = e^{neut(x)} * x = x$ and $e^{anti(x)} \in N$ is the extended opposite of x such that $x * e^{anti(x)} = e^{anti(x)} * x = e^{neut(x)}$. In this presentation we define some basic facts about neutrosophic extended triplet finite- dimensional normed spaces. We show that neutrosophic extended triplet finite dimensional vector space has a finite basis, which is a natural concept of coordinates of a neutrosophic extended triplet vector space, which in turn yields a neutrosophic extended triplet linear bijection of X onto F^n for some n . Additionally, we define neutro-isometric isomorphism, neutrosophic extended triplet normed linear space, and locally compactness of NET. We show that all neutrosophic extended triplet norms on a NET finite dimensional space are equivalent. Then we use (F. Riesz's lemma) to show that NET normed space $\| \cdot \| = 1$ such that $NET \text{ dis}(n, m) = \inf_{f \in \mathbb{N}} \|n - f\| > 1 - \epsilon$.

Key Words: Neutrosophic extended triplet sets, neutrosophic triplet normed space, neutrosophic extended triplet finite- dimensional normed spaces

NEUTROSOPHIC EXTENDED TRIPLET QUOTIENTS AND PRODUCTS OF NORMED SPACES**Mehmet ŞAHİN**

Gaziantep University, mesahin@gantep.edu.tr

ABSTRACT

Neutrosophy firstly introduced by Smarandache(Smarandache,1999,2003) [1] as a branch of philosophy which studies the origin, nature, and scope of neutralities, as well as their interactions with different ideational spectra. (A) an idea, or proposition, theory, event, concept, entity, and anti(A) the opposite of (A), and (neut-A) means what is neither (A) nor anti(A), i.e. neutrality in between the two extremes. Neutrosophic extended triplet firstly introduced by Florentin Smarandache in 2016 states extended neutral and anti $(a, e^{neut(a)}, e^{anti(a)})$ for $a \in N$ to be equal or different from the classical unit and inverse element. As a result, the "extended opposite" of x , denoted by $e^{anti(x)}$, is equal to the classical inverse element from a classical group. Thus, NET has a form $(x, e^{neut(x)}, e^{anti(x)})$ for $x \in N$, where $e^{neut(x)} \in N$ is the extended neutral of x , which can be equal or different from the classical algebraic unitary element if any such that $x * e^{neut(x)} = e^{neut(x)} * x = x$ and $e^{anti(x)} \in N$ is the extended opposite of x such that $x * e^{anti(x)} = e^{anti(x)} * x = e^{neut(x)}$. By using this concept, we present, neutrosophic extended triplet quotients and products of neutrosophic extended triplet normed space. The metric space is a linear space with a metric derived from a norm that gives the "length" of a vector. Such spaces are called normed linear spaces. We show that any neutrosophic extended triplet vector space is a neutrosophic extended triplet an abelian group under the operation of neutrosophic extended triplet vector addition. We give the idea of a neutrosophic extended triplet coset and its commutativity in a neutrosophic extended triplet vector space. Then, we define neutrosophic extended triplet quotient space, codimension, open and closed space of neutrosophic extended triplet. Finally, we show that if m is a neutrosophic extended triplet closed subspace of neutrosophic extended triplet Banach space X , then x/m is a neutrosophic extended triplet Banach space.

Key Words: Neutrosophic extended triplet sets, neutrosophic triplet normed space, neutrosophic extended triplet quotients and products of neutrosophic extended triplet normed space

TÜRKİYE'DE ŞEHİRLERDE YAŞANAN SU KİTLİĞİ NEDENLERİ, ETKİLERİ VE ÇÖZÜMLERİ

Dr. Öğ. Üyesi Rozelin AYDIN

Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi,
rozelin.aydin@gmail.com

ÖZET

Su biyolojik hayatı ayakta tutan en önemli unsurlardan bir tanesidir. Günümüzde hızlı nüfus artışı ile birlikte yerel ve küresel çapta artan çevre sorunları, sanayileşme ile daha da fazla kullanılan ve kirletilen temel yaşam kaynağımız olan suyun varlığı git gide büyük bir tehdit unsuru haline almıştır. Günümüzde giderek artan boyutlarda su krizleri yaşanmaya başlanmıştır. 2030 yılı itibarıyla dünya nüfusunun yaklaşık %60'ının kentlerde yaşayacağı öngörülmektedir. Kentlerdeki nüfus giderek artarken şehirlerde kişi başına düşen kullanılabilir içme ve kullanma suyunun hızla düşeceği tahmin edilmektedir. Bu durum gelişmekte olan ülkelerde kentlerde yaşam kalitesinin düşmesine neden olan en büyük sorunların başında gelmektedir. Nüfusun hızla artmasıyla birlikte, kırsal nüfusun kente göçü ve kentlerdeki zengin ve yoksul kesimler arasındaki büyük gelir dengesizlikleri nedeniyle, yoksul kesim, kentsel su şebekesi ve hizmetlerinden yararlanamadığı durumlarda, zorunlu olarak yetersiz kalite ve miktardaki su kaynaklarını kullanmak durumunda kalmıştır(www.unesco.org/water 2010). Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Komisyonu Raporu'na baktığımızda Latin Amerika, Asya ve Afrika'da yeterli ve güvenli su ihtiyacının karşılanmasında yaşanan sorunlar, Dünya'nın diğer bölgelerine oranla daha fazla olduğu ve aynı zamanda Akdeniz Bölgesi'nin su kaynakları üzerindeki talep ve baskılar da her geçen gün arttığı açıkça görülmektedir. Bu bölgelerdeki su üzerindeki bu olumsuz durumun nedenlerinden biri demografik yapıdan kaynaklanmaktadır. Bölgenin nüfusu giderek artmakta ve hızla kentleşmektedir. Günümüzde ülkemiz su kaynakları bakımından su fakiri bir ülke olarak adlandırılmaktadır. Bunun başlıca nedenleri arasında plansız kentleşme, yoğun nüfus artışı, tarımsal sulamadaki yanlış uygulamalar yer almaktadır. Özellikle son yıllarda İstanbul ve Ankara başta olmak üzere büyük şehirlerimizde plansız kentleşme üzerine yoğun nüfus artışı ile birlikte yaşanan içme suyu sorunlarının tekrar yaşanmaması için ciddi önlemler alınması şarttır. Ülkemizde sağlıklı ve güvenli içme-kullanma suyunun topluma ulaştırılması yerel yönetimlerin, bu suyun kalitesinin izlenmesi ise Sağlık Bakanlığı'nın görevidir. İçme-kullanma sularının kalite standartları, AB direktifi doğrultusunda, suyun kalite standartlarını belirlemek üzere hazırlanmış ve 17/2/2005 tarihinde yürürlüğe girmiş olan "İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik" te belirlenmiştir. İçme-kullanma sularının kapsamlı denetim ve kontrolüne rağmen, vatandaşların çoğu şebeke sularını içmediğini belirtmektedir. Şebeke sularının niteliğinde oluşan koku, renk ve tat gibi değişiklikleri bireylerin fark etmesi, basın yayın organlarında yapılan değerlendirmeler, yanlış reklamlar ve benzeri nedenlerle vatandaş şişe ve damacana sularına veya hane halkı sayısının çok olmasından dolayı ekonomik olacağı düşüncesi ile ev tipi su arıtma cihazlarına yönelebilmektedir. Çalışma da konu ile ilgili şimdiye kadar yapılmış, alınmış olan önlemlerden ve istatistiki yönden de inceleyerek, yerel yönetimlerin ve kamu kurum ve kuruluşlarının kentlerde bütüncül su yönetimi üzerine su kaynaklarının daha akılcı kullanımı ve ekolojik sürdürülebilirliğini temel alan yönetim biçimlerini ve halkı bu yönde bilinçlendirmeleri gerekliliği üzerine durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Su, su kıtlığı nedenleri, bireysel çözümler, temiz suya ulaşım, halktaki farkındalık ve bilinç

İLERİ MOLEKÜLER TEKNİKLER KULLANILARAK MAĞARBAKTERİLERİNİN İDENTİFİYE EDİLMESİ ve ÖRNEKLERİN ANTİMİKROBİYAL ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Rozelin AYDIN

Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, rozelin.aydin@gmail.com,

Dr. Öğr. Üyesi Cengiz AKKALE

Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, cakkale@adanabtu.edu.tr,

Dr. Öğr. Üyesi Zeynep İYİGÜNDOĞDU

Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, ziyigundogdu@adanabtu.edu.tr

Arş. Gör. Yağmur ATAKAV

Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, yatakav@adanabtu.edu.tr

ÖZET

Mağaralar biyosfer içinde besinin kısıtlı, sıcaklığın sabit, nemin yüksek ve fotosentetik aktivitenin sadece giriş koridorlarından sızan ışık sonucu oluştuğu, ekstrem özellikler gösteren yerler olarak kabul edilirler ve bu yüzden aşırı korunaklı bu ortamlarda bulunan mikroflora sınırlı sayıda kalmış ve çok iyi korunmuş olan alanlardır. Mağaralarda kalsit ve benzeri oluşumlarla ilgili mekanizmaların oluşumu üzerine günümüzde artık büyük bir kısmının mikroorganizmalar tarafından yapıldığı bilinmektedir. Bu yüzden mağaralarda yer alan yapıların oluşmasında da mikroorganizmaların çok önemli rolleri olduğu kanıtlanmıştır. Projemiz kapsamında, farklı mağara yapıların bakteriyel yükleri kültürden bağımsız ileri moleküler teknikler kullanarak identifiye edilmeye çalışılmıştır. Aynı zamanda alınan örneklerin antimikrobiyal özelliklerinin tespiti ve minerolojik yapıları da ortaya konmaya çalışılmıştır. Mağaradan 9 farklı yapıdan kazıma yöntemi ile ve damlayan sular, mağara yapıları çökellerine zarar vermeden, aseptik şartlarda steril swablar ve bistürüler kullanılarak örnekler steril tüpler içerisine alınmıştır. +4°C'de korunarak laboratuvara getirilmiştir. Çalışmaya başlayıncaya kadar bir kısım örnek -20°C'de bir kısmı da -80°C'de muhafaza edilmiştir. Bakteriyel çeşitliliğin belirlenebilmesi için ileri moleküler tekniklerde son yıllarda sıklıkla başvuru alan pyrosequencing yöntemi uygulanmıştır. Modifiye edilmiş disk difüzyon metodu kullanılarak belirlenen örneklerin mikroorganizmalar üzerindeki antimikrobiyal etkileri belirlenmiştir. XRF cihazında cam tabletler halinde hazırlanan numunelerin yarı-nicel yüzde ağırlıkça kimyasal analiz sonuçları elde edilmiştir. Cam tabletler ağırlıkça 1/10 oranında numune/Li2B4O7 karışımı ile platin krozelere içerisinde ergitilerek hazırlanmıştır. Analizi yapılan örneklerde 9 farklı phylum tespit edilmiştir. Bunlar sırasıyla *Proteobacteria* sonrasında *Actinobacteria*, *Unclassified*, *Nitrospirae*, *Firmicutes*, *Gemmatimonadetes*, *Acidobacteria*, *Chloroflexi*, *Planctomycetes* ve *Bacteroidetes* izlenmektedir. Örneklemesi yapılan 9 numunedeyapılan testler sonucunda örneklerin hiçbirinde antimikrobiyal aktivite gözlenmemiştir. Kimyasal özelliklerine bakılan örneklerin çoğunun Ca ve CO₂'ce zengin olduğu gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bakteriler, ileri moleküler teknikler, identifikasyon, antimikrobiyal aktivite, minerolojik analiz

DİJİTAL HIZIN FOTO MUHABİRLİĞİ'NE ETKİSİ

Arş. Gör. Dr. Savaş Onur ŞEN

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, savasonursen@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Övünç MERİÇ FERMANOĞLU

İstanbul Şehir Üniversitesi, ovuncmeric@sehir.edu.tr

ÖZET

Foto muhabirliği bir yandan gazetecilik mesleği dahilinde yer alan profesyonel bir disiplin diğer taraftan bir üslup ve anlatım biçimi olarak karşımıza çıkmaktadır. Fotoğrafın gerçeği yansıtmaya ve aktarma misyonuna bağlı olarak foto muhabirliği, sıcak haberlere konu olan olayların yanı sıra toplumsal sorunlara ve bu sorunların kökeninde yer alan olgulara da ışık tutmaktadır. Tarihsel süreçte, teknolojik gelişmeler dahilinde evrimsel bir çizgide varlığını sürdüren foto muhabirliği, dijital teknoloji ile birlikte dramatik bir dönüşüm yaşamıştır. Bir yandan fotoğraf teknolojisindeki gelişmelere bağlı olarak dijital fotoğraf makinelerinin fotoğraf üretim hızı artarken, diğer taraftan dijital ortamda genel olarak veri aktarım hızında yaşanan artış foto muhabirliği alanında farklı boyutlarda etki göstermiştir. Dijital teknolojinin foto muhabirliğinde yarattığı temel değişim, fotoğrafın üretim ve aktarım hızının artmasına bağlı olarak gerçekleşmiştir. İnternet vasıtasıyla veri aktarım hızının artışı global ölçekte haber ve fotoğrafa ulaşım sürelerini de kısaltmıştır. Haberin zamanında aktarılması gazeteciliğin temel ilkelerinden biridir. Yeni medya ortamlarının her an güncellenebilir olması ve gerçekleşen bir olayın internet vasıtasıyla küresel çapta hızla yayılabilmesi, haberciler ve foto muhabirleri üzerindeki baskıyı arttırmaktadır. Dijital teknoloji öncesinde, haberin ertesi günün gazetesine yetiyecek olması, foto muhabirlerine belirli bir zaman diliminde çalışma olanağı sağlamaktadır. Günümüzde mobil cihazlar sayesinde internete ulaşılabilirliğin artması, foto muhabirlerinin ürünlerini dakikalar içinde haber bürolarına aktarabilme olanağı tanımaktadır. Mevcut olanaklar pratikte farklı yansımalarla neden olmaktadır. En başta foto muhabirleri ürettikleri görüntüleri bir an önce haber merkezine göndermek zorunda kalmakta ve bu durumda, alanda çalışma süreleri kısalmaktadır. Hızın getirdiği baskının bir diğer yansıması da editörler üzerinde gerçekleşmektedir. Günümüzde manipüle edilmiş fotoğrafların yayınlanmasındaki artışın bir nedeni, fotoğraflar üzerinde yapılan oynamaların kolaylaşması iken bu sayının artmasının bir diğer nedeni ise hız nedeniyle denetim mekanizmasının zayıflamasıdır. Teknolojinin getirdiği hızın bir diğer yansıması ise bizzat fotoğraf makineleri üzerinde görülmektedir. Fotoğraf makineleri, saniyede onlarca kare çekebilecek kapasiteye erişmiş yanı sıra enstantane hızları artmış ve çok düşük ışık koşullarında fotoğraf çekebilmeye olanak sağlayan ISO değerlerine sahip olmuştur. Artan teknolojik kapasite, geçmişte çekilmesine olanak olmayan fotoğrafların ortaya konmasını olanaklı kılmıştır. Hızda yaşanan artış bir taraftan foto muhabirliğine olumlu katkılar sağlarken diğer taraftan mesleği olumsuz yönde etkilemektedir. Çalışmada dijital teknoloji ile birlikte ortaya çıkan hızın foto muhabirliği alanında yarattığı etki farklı boyutlarıyla ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Foto Muhabirliği, Dijital Teknoloji, Hız.

Dijital Foto Muhabirliği: Mesleğin Dönüşümüne Dair Nitel Bir Çalışma” adlı doktora çalışmasından alınmıştır.

FOTO MUHABİRLİĞİ VE STEREOTİPLER

Arş. Gör. Dr. Savaş Onur ŞEN

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, savasonursen@gmail.com

ÖZET

Stereotipler dış dünyanın kategorize edilerek kolayca algılanması ve anlamlandırılmasını sağlamaktadır. Bireyler zihinsel olarak görselleştirilmiş ve kategorize edilmiş olan bilgiyi daha kolay algılar ve kategorinin dışında kalan bilgiyi ise görmezden gelirler. Bireyin kendi deneyimleri vasıtasıyla ya da sosyal etkileşim sürecinde oluşan stereotipler, belirli bir grup, birey ya da sürece ilişkin bilgi, tutum ve inançların oluşmasını sağlamaktadır. Medya tarafından tekrar edilen mesajlar da stereotiplerin oluşmasında önemli rol oynamaktadır. Algılamayı ve anlamlandırmayı kolaylaştıran stereotipler, aynı zamanda dini, etnik, toplumsal cinsiyet gibi konularda negatif zihinsel kategorilerin oluşmasına da neden olmaktadır. Negatif stereotipler, bir grubun ya da dinin mensubunun suç ve terörizmle birlikte anılmasında, ötekileştirilmesinde ya da olumsuz yönlerinin karikatürize ve sığ bir biçimde algılanmasında önemli rol oynamaktadır. Oryantalist bakış açısı, Batı Medyası eliyle, İslam Kültürü ve Doğu'ya ilişkin ürettiği negatif stereotipler vasıtasıyla bu kültürü ve coğrafyayı ötekileştirici ve değersizleştirici söylem yürütmektedir. Özellikle 11 Eylül 2001'de Amerika Birleşik Devletleri'ne yapılan saldırıların ardından İslam coğrafyasında tarihi bir süreç başlamıştır. Bu süreçte İslam Dini'ne ilişkin oluşturulan negatif stereotipler bölgeyi, askeri hareketlere ve müdahaleye açık hale getirmektedir. Amerika Birleşik Devletleri'nin 2003 yılında Irak'ı işgali, Arap Baharı olgusu, Libya ve Suriye'de yaşananlar, bu tarihsel sürecin birer ayağı olarak karşımıza çıkmaktadır. Foto muhabirleri çağına tanık olma güdüsüyle, bölgede yıllardır devam eden toplumsal sorunları, göçleri, katliamları fotoğraflayarak yaşananları dünya kamuoyuna sunmuşlardır. Yaşananlar sırasında bir çok gazeteci ve foto muhabiri rehin alınmış, katledilmiştir. Foto muhabirliği çalışma koşulları itibarı ile dünyanın en zor ve yıpranma payı en yüksek mesleklerinden biridir. Her ne kadar olay ya da olguları fotoğraflayarak insanları bilgilendirmeyi amaçlasa da foto muhabirlerinin oluşturduğu imajlar negatif stereotiplerin oluşmasında rol oynayabilmektedir. İslam coğrafyasında ve Orta Doğu'da yaşanan toplumsal kargaşalar sırasında foto muhabirleri tarafından oluşturulan imgeler medya tarafından bağlamından kopuk, sığ ve negatif stereotipler oluşmasına neden olacak şekilde servis edilmektedir. Bu imajlar yaşananların altında yatan sebeplerin derinlemesine algılanmasından ziyade oluşturulan negatif stereotipler vasıtasıyla gerçekte ne olduğunu anlamayı zorlaştırmaktadır. Bu çalışmada, yaşanan toplumsal olaylarda bölge liderlerine ilişkin stereotiplerin üretim sürecinde foto muhabirlerinin oynadığı rol irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Foto Muhabirliği, Stereotipler, Lider İmajları

PRİMING, AŞINDIRMA VE KATLAMA UYGULAMALARININ KAPARI TOHUMLARININ ÇİMLENMESİ ÜZERİNE ETKİLERİ

Hilal E.YILDIZ

Atatürk Üniversitesi, hilerturan_81@hotmail.com

Kadri YILDIZ

Kafkas Üniversitesi, drkadri11980@hotmail.com

ÖZET

Çalışmada ekonomik ve tıbbi önemi bulunan kapari tohumlarının seed priming, aşındırma ve katlama uygulamalarının çimlenmeleri üzerine etkileri araştırılmıştır. Bu amaçla kapari tohumları kontrol uygulaması yanı sıra bir kısmı üç dakika zımparayla aşındırılıp farklı doz (0,5 MPa, 1,0 MPa, 1,5 MPa) ve sürelerde (3,5,7 gün) polyetylenglikol (PEG) bekletilmiştir. Akabinde bu dozların farklı kombinasyonları ile 40C'de 60 gün boyunca katlamaya tabi tutulmuştur. Denemede her uygulama için 60 tohum kullanılmıştır. Çimlenen tohum sayımı beşer gün aralıklarla hiç çıkış gözlenmeyinceye kadar devam etmiştir. Elde edilen verilere göre en fazla çimlenme ilk gün gözlenmiştir. Daha sonraki günler çimlenen tohum sayılarında azalma olduğu tespit edilmiştir. Kontrollerin sonunda en yüksek çimlenme oranı %18,3 oranında aşındırma+7 gün 0,5 PEG uygulamasında gözlenmiş, bunu %16,67 oranında aşındırma+5 gün 0,5 PEG, %13,3 oranında 7 gün 1,5 PEG ve aşındırma+5 gün 1,5 PEG uygulamaları takip etmiştir. En düşük çimlenme %1,67 oranında sadece 1,0 PEG 7 gün uygulamasında tespit edilmiştir. Sonuç olarak zor çimlenen kapari tohumlarının en fazla çıkış oranları ilk gün ve aşındırmayla birlikte PEG uygulamalarında olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kapari, katlama, PEG

KAFKAS BAR EKİBİ OYUNCULARININ ON YILLIK GÖZLEMDE AYAK ANATOMİSİ DEĞİŞİKLİKLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Kadri YILDIZ

Kafkas Üniversitesi, drkadri1980@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Bora Uzuner

Kafkas Üniversitesi, borauzuner1@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Erençül Boduç

Kafkas Üniversitesi, erenboduc@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Türkhun Çetin

Kafkas Üniversitesi, turkhuncetinmd@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Ragıp Gökhan Ulusoy

Kafkas Üniversitesi, ulusoyg@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Volkan Kızılgö,

Kafkas Üniversitesi, Radyoloji ABD, volkankizilgoz@gmail.com

ÖZET

2008-2018 yılları arasında 121 Kafkas barı oyuncusunun klinik muayenesi ve radyolojik takipleri retrospektif olarak araştırıldı. Fizik muayenede oyuncuların ayakları ön-ayak, orta-ayak ve arka-ayak olarak incelendi. Radyolojide direk grafi, gerekirse bilgisayarlı tomografi ve manyetik rezonans görüntüleme kullanıldı. Kontrol grubu olarak; çeşitli bölümlerde eğitim alan ve folklorla ilgisi olmayan 57 üniversite öğrencisi seçildi. Bar ekibi ve kontrol grubundaki karşılaştırmalar Mean-Whitney, t-testi, Ki-kare testine göre yapıldı(p<0,05).

121 folklor oyuncusunun 66'sı erkek, 55'i kadındı. Bar ekibinde ortalama yaş ise, 33,7 olarak tespit edildi. Kontrol grubunun 30'u erkek, 27'si kadın olmak üzere yaş ortalaması 27,2 idi.

Ön-ayakta, en sık%10.7 insidansla tırnak travmaları ve kronik tırnak bozuklukları mevcuttu. %4.5 falanks kırıkları ve %2.3 metatarsal stres kırıkları tespit edildi. Orta-ayakta, naviküler, kuboid ve küneiform kemiklerinin hacim değişiklikleri takip edildi. Erkek oyuncuların kemik hacimleri sırasıyla 6.9 cm³, 4.7 cm³, 1.9-1.6-1.3 cm³ olarak tespit edildi. Kadın oyuncuların sırasıyla 6.3 cm³, 4.5 cm³, 1.8-1.6-1.2 cm³ olarak tespit edildi. Kafkas bar ekibiyle kontrol grubu karşılaştırılınca istatistiki olarak anlamlı olmasa da, hafif hacim artışı tespit edildi. Arka-ayakta, ilk göze çarpan değişiklik springligament uzamasındaki küçük artış, talus hacmindeki artış ve kalkanealspurvarlığıdaki insidans artışıydı (% 3.1 e % 1.2). Spring ligament uzunluğu bar ekibinde ortalama 2.7 cm, kontrol grubunda ise 2.3'tü. Talus hacmi bar ekibinde ortalama erkeklerde 14.3 cm³, kadınlarda 12.9 cm³; kontrol grubunda erkeklerde 14.1 cm³, kadınlarda 12.8 cm³ olarak tespit edildi. Kalkanealspur gelişme oranı, takipteki bar ekibinde %9.7 olarak tespit edildi.

Anahtar Kelimeler: Kafkas bar ekibi, ayak, anatomik değişiklik

RİSK KÜLTÜRÜNÜN ULUSLARARASI FAALİYET GÖSTEREN FİRMALAR ÜZERİNDEN İNCELENMESİ

Dr. Hakan BİLGÜTAY
hakanbilgutay62@hotmail.com

Prof. Dr. Mehmet DENİZ
İnönü Üniversitesi, mehmet.deniz@inonu.edu.tr

ÖZET

Son yıllarda küreselleşmenin yayılmasına paralel olarak başta teknoloji olmak üzere, ulaşımda iletişim ve ticaretle yaşanan hızlı ve olumlu gelişmeler dünyayı büyük bir köy haline getirmiştir. Yerel düzeyde üretim yapan işletmeler küreselleşmenin etkisiyle kısa zamanda uluslararasılaşmakta ve dış pazarlarda faaliyet göstermek zorunda kalmaktadırlar. Dış pazarlara açılan işletmeler, iç pazara kıyasla kontrol edemediği çok sayıda faktör nedeniyle büyük belirsizlikler ve çeşitli risklerle karşı karşıya kalabilmektedirler. Güçlü risk kültürüne sahip işletmeler, dış pazarlarda yaşanabilecek riskleri ve tehlikeleri en aza indirip bunlara fırsata çevirme imkânına sahip olabilmektedirler. Bu araştırmanın amacı, TRC1(Gaziantep, Adıyaman, Kilis) bölgesinde yerleşik uluslararası işletme yöneticilerinin risk kültürüne yönelik algılarının saptanmasıdır. ‘‘Risk kültürü’’ ölçeğine ait ortalamalar değerlendirildiğinde, örneklem grubumuzu oluşturan işletme yöneticilerinin risk kültürü ile ilgili yeterli bilgiye sahip olmadığı ve risk kültürüne yönelik tutumlarının ise yetersiz olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Risk kültürü, güçlü risk kültürü, uluslararası işletmeler.

Bu bildiri Hakan Bilgütay’ın Doktora tez çalışmasından türetilmiştir.

TRC1(GAZİANTEP, ADIYAMAN, KİLİS) BÖLGESİNDE FAALİYET GÖSTEREN İŞLETMELERİN ULUSLARASILAŞMA STRATEJİLERİNİN SEÇİMİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ

Dr. Hakan BİLGÜTAY
hakanbilgutay62@hotmail.com

Prof. Dr. Mehmet DENİZ
İnönü Üniversitesi, mehmet.deniz@inonu.edu.tr

ÖZET

Yerel düzeyde faaliyet gösteren işletmeler gerek küreselleşmenin yayılması gerekse de iç pazarın daralması, rekabet baskısı, yönetsel dürtüler, pazardaki fırsatlar, ölçek ekonomisinden faydalanma, vergi avantajlarından yararlanma, ucuz kaynaklara erişip maliyetleri düşürme ve dış ticaretin liberalizasyonu gibi nedenlerle uluslararasılaşmaktadırlar. Uluslararası pazarlara açılmaya karar veren işletmeler için doğru giriş stratejisinin seçimi stratejik ve hayati önemdedir. Çünkü yanlış strateji seçimi işletmeleri ekonomik ve finansal yönden zor duruma düşürerek varlığını tehlikeye düşürebilmektedir. İşletmeler için stratejik bir karar olan uluslararasılaşma stratejilerinin seçimi işletmenin amaçları, hedefleri, vizyonu, tecrübesi, ürün yapısı, örgüt yapısı, kaynakları ve pazarın durumu gibi faktörleri gözönüne alınarak verilmelidir. Bu araştırmanın amacı, TRC1(Gaziantep, Adıyaman, Kilis) bölgesinde faaliyette bulunan uluslararası işletmelerin uluslararasılaşma stratejilerinin seçimini etkileyen faktörlerin incelenmesidir. Uluslararasılaşma stratejilerinin seçimini etkileyen faktörlere ait ölçeğin ortalamaları değerlendirildiğinde, “Finansal olanaklarımız (4,39)”, “Pazarın ekonomik yapısı (4,32)”, “Üst yönetimin istek ve arzuları (4,30)” gibi faktörler giriş stratejisinin seçiminde yüksek düzeyde etkili olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Uluslararasılaşma stratejileri, Uluslararasılaşma stratejilerinin önemi

Bu bildiri Hakan Bilgütay'ın Doktora tez çalışmasından türetilmiştir.

DETERMINATION OF MICROSTRUCTURE, MECHANICAL, ELECTRICAL AND THERMAL PROPERTIES OF THE Al-Bi-Cu TERNARY ALLOY

Dr. Öğrt. Üyesi Aynur AKER

Siirt Üniversitesi, aynuraker@hotmail.com

Prof. Dr. Hasan KAYA

Erciyes Üniversitesi, hasankaya@erciyes.edu.tr

Dr. Öğrt. Üyesi Veyssel ÇELİK

Siirt Üniversitesi, veyssel3@gmail.com

ÖZET

Al-Bi-Cu alloy was prepared in a graphite crucible under vacuum atmosphere. The samples were directionally solidified upwards with different growth rate at constant temperature gradient using by Bridgman-type growth apparatus. The measurements of microhardness of directionally solidified samples were obtained by using a microhardness test device. Ultimate tensile strength (σ) and electrical resistivity (ρ) of the directional solidification samples were also measured. Influence of the growth rate and spacings on microhardness, ultimate tensile strength and electrical resistivity were investigated and the relationships between them were experimentally obtained by using regression analysis. Variations of electrical resistivity (ρ) for casting samples with the temperature in the range of 300-500 K were also measured by using a standard dc four-point probe technique. The enthalpy of fusion (ΔH) and specific heat (C_p) for same alloys were determined by means of differential scanning calorimeter (DSC) from heating trace during the transformation from solid to liquid.

Anahtar Kelimeler: Directionally solidification, Microhardness, Electrical resistivity

THEORITICAL INVESTIGATION OF Cu DOPED SnO₂

Assist. Prof. Veysel ÇELİK
Siirt University, veysel3@gmail.com

Assist. Prof. Aynur AKER
Siirt University, aynuraker@hotmail.com

ABSTRACT

Due to its combination of high electrical conductivity and optical transparency, transparent conductive oxides (TCO) are important for solar cells. Among the TCO materials, tin dioxide (SnO₂) has excellent electrical, optical and electro-chemical properties. Due to these features, it is a potential material for solar cell applications. We studied electronic and atomic structure of rutile SnO₂ doped with Cu using DFT+U method. The added Cu atom slightly changes conduction band edges. On the other hand, the band gap is slightly widening compared to pure SnO₂. Cu atom induce an energy level above top of the valance bands. This energy level is mainly composed of energy levels O(p) and Cu(d) and effective on the optical properties of the Cu doped SnO₂.

Keywords: SnO₂, Cu, DFT, DFT+U, Solar Cell

Cu KATKILANMIŞ SnO₂'NİN TEORİK ANALİZİ

ÖZET

Optiksel geçirgenlik ve yüksek elektriksel geçirgenlik özelliklerini bir arada bulundurmasından dolayı transparan geçirgen oksitler (TCO) güneş pilleri için önemli materyallerdir. TCO'lar arasında kalay dioksit (SnO₂) çok iyi elektriksel, optiksel ve elektrokimyasal özelliğe sahiptir. Bu özelliklerinden dolayı SnO₂ güneş pili uygulamaları için potansiyel malzemedir. Bu çalışmada, rutil fazındaki Cu atomu ile katkılanmış SnO₂'nin elektronik ve optiksel özelliklerini DFT+U metodunu kullanarak inceledik. Eklenen Cu atomu iletim bandı kıyılarını çok fazla değiştirmemektedir. Öte yandan band aralığı saf SnO₂'ye göre çok az açılmaktadır. Cu atomu valans band üzerinde bir enerji seviyesinin oluşmasına sebep olmaktadır. Bu enerji seviyesi ağırlıklı olarak O(p) ve Cu(d) enerji seviyelerinden oluşmaktadır. Bant aralığında oluşan bu durum Cu katkılı SnO₂'nin optiksel özelliklerinde etkilidir.

Anahtar Kelimeler: SnO₂, Cu, DFT, DFT+U, Güneş Pilleri.

SUPERCRITICAL FLUID EXTRACTION IN OIL INDUSTRY

Research Asst. Dr. Dilek BÜYÜKBEŞE

University of Gaziantep, buyukbese@gantep.edu.tr

Asst. Prof. Dr. Gülten ŞEKEROĞLU

University of Gaziantep, sekeroglu@gantep.edu.tr

Prof. Dr. Ahmet KAYA

University of Gaziantep, kaya@gantep.edu.tr

ABSTRACT

Supercritical CO₂ extraction (supercritical fluid extraction or SFE) is the separation process of one component (the extractant) from another (the matrix) using only CO₂ which has nontoxic, inexpensive, nonflammable, and nonpolluting property or with some organic solvents (such as ethanol, methanol) as supercritical fluids. SFE is used for isolation of compounds such as vitamins, aromas, natural pigments or essential oils, especially in food, pharmaceutical and cosmetic industries. Traditional lipid extraction operations can use widely organic solvents for obtaining total oil from the sample. But, the high level of solvent residues left in the final products is the major problem. So, SFE is used as a more favorable alternative to organic solvents in the extraction of oils. Supercritical extraction of oil is the most studied application in recent years. Efficiency of extraction increased at low temperature, faster extraction and higher yields for oils have been obtained than the other extraction types (Soxhlet extraction, hydrodistillation, steam distillation, steam and water distillation). The solubility of the solute in the supercritical fluid solvent, the extract composition and component functionalities are important to determine SFE parameters such as pressure, temperature, time, solvent flow rate, the number of extraction, separation vessels and the solvent flow rate.

Keywords: Supercritical fluid extraction, oil extraction, extraction conditions.

FAT BLOOM PROBLEM IN DARK CHOCOLATE

Asst. Prof. Dr. Gülten ŞEKEROĞLU
University of Gaziantep, sekeroglu@gantep.edu.tr

Research Asst. Dr. Dilek BÜYÜKBEŞE
University of Gaziantep, buyukbese@gantep.edu.tr

Prof. Dr. Ahmet KAYA
University of Gaziantep, kaya@gantep.edu.tr

ABSTRACT

Bloom is the main cause of quality loss in the chocolate industry. It is a physical defect that appears during the storage of chocolate. Fat bloom is directly related to the fat in chocolate products, either cocoa butter or vegetable oils. Another type of bloom, sugar bloom, can occur with humidity problems. A bloomed chocolate is characterized by the loss of the initial gloss of surface, giving rise to a more or less white aspect. Numerous theories have been proposed to explain bloom formation but so far none has covered all the multiplicity of bloom. Most theories out that fat migration to the surface play a dominant role. Fat bloom is caused by many factors including compositions, improper processes and storage conditions. Studies for prevention of fat bloom have primarily focused on fat bloom formation especially in dark chocolates because the surface and flavor problems associated with bloom is much more prominent in the dark chocolates than in other chocolates. Adding of additional fats, emulsifiers, high molecular weight fractions of milk fat or special compounds can delay bloom formation. The controlling of tempering, cooling process and storage conditions are very critical in controlling bloom formation. On the other hand, there are still ongoing researches in the industry which aim to fully understand and control the fat bloom.

Keywords: fat bloom, fat migration, chocolate, bloomed chocolate, polymorphism.

YUMURTA KABUĞU TAKVİYELİ POLİMER ESASLI KOMPOZİTLERİN MEKANİK DAVRANIŞININ İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Emin DENİZ

Batman Üniversitesi, mehmetemin.deniz@batman.edu.tr

Abdürrahim GÜNEŞ

ÖZET

Son yıllarda, yeryüzünde yaygın bir şekilde tüketilen yumurta kabuğu atığının oluşturduğu çevre kirliliğini azaltmak ve doğal kaynakların korunması için geleneksel malzemelere nazaran daha ekonomik ve daha iyi mekanik özelliklere sahip alternatif bir malzeme üretimi üzerine ilgi artmaktadır. Bu çalışmada, RTV 2 silikon kalıplara döküm yoluyla elde edilen yumurta kabuğu takviyeli epoksi esaslı kompozitnumunelerin mekanik davranışları incelenmiştir. Test numuneleri, saf epoksi ve epoksi reçineye ağırlık oranının %5, %10, %20, %30 ve %40 yumurta kabuğu tozu takviye edilerek ASTM standartlarına uygun olarak hazırlanmıştır. Daha sonra bu kompozit numuneler, çekme ve üç nokta eğme deneylerine maruz bırakılmıştır. Yapılan deneyler sonucunda en iyi çekme dayanımıyumurta kabuğu tozunun ağırlık oranının %5 takviyesinde elde edilmiştir. Takviye elemanın ağırlık oranı %0'dan %5'e artırılırken çekme dayanımında da artış görülmüştür. Takviye elemanın ağırlık oranı %5'ten %40'a artırılırken çekme dayanımında çok ciddi düşüşler gözlemlenmiştir. Eğilme davranışı için yapılan üç nokta eğilme deneylerinde ise yumurta kabuğu tozunun ağırlıkça %20 takviyesinde en yüksek dayanım elde edilmiştir. Takviye elemanın ağırlık oranı %20'den fazla eklendiğinde kompozit numunenin eğilme dayanımında düşüşler meydana gelmiştir. Sonuç olarak yumurta kabuğu takviyeli polimer esaslı kompozit numunelerin çekme ve eğilme davranışlarının ağırlıkça takviye oranına göre önemli şekilde değiştiği görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Biyokompozit, çekme deneyi, epoksi reçine, üç nokta eğme deneyi, yumurta kabuğu

İÇİNDE DELAMİNASYON BULUNDURAN TABAKALI KOMPOZİT PLAKLARIN BURKULMA DAVRANIŞLARININ ARAŞTIRILMASI

Öğr. Üyesi Mehmet Emin DENİZ

Batman Üniversitesi, mehmetemin.deniz@batman.edu.tr

Nevra ORAL

ÖZET

Zaman içerisinde gelişen teknolojinin ihtiyaçlarına cevap veremeyen, bilinen malzemelerden dolayı teknoloji gelişimi sınırlanmıştır. Bu sebeptendir ki bilim insanları yeni malzemeler bulma konusunda çalışmalar yaparak, sonuçta bu amaç doğrultusunda teknolojinin malzeme kaynaklı sınırının aşılmasını sağlamışlardır. Bu yeni bulunan malzemelerden günümüzde sıklıkla tercih edilen kompozit malzemeler, son yıllarda havacılık, otomotiv sektörü gibi başlıca alanların öncülüğünde düşük ağırlık ve yüksek mukavemet özellikleri ile tasarımsal açılardan büyük yenilikler ve avantajlar getirmiştir. Fakat kompozit malzemeler de diğer yapı malzemeleri gibi kullanım yerlerine ve kullanılan süre boyunca dış etkenlere maruz kalarak deforme olmaktadır. Bu deformasyonlardan biride delaminasyon olarak isimlendirilen deformasyon çeşididir. Bu çalışmada, $[0]_8$, $[90]_8$ ve $[\pm 45]_4$ gibi üç farklı tabakalama oryantasyonuna sahip E-cam/epoksikompozit plakların burkulma davranışları üzerine delaminasyon geometrisi ve yerinin etkisi araştırıldı. Delaminasyonsuz ve ortasında eşit alanlı ($A = 315 \text{ mm}^2$) dairesel, kare ve dikdörtgen geometrilerinde delaminasyon bulunduran numuneler sabit-sabit mesnetleme tipi için burkulma yüklerine maruz bırakılmıştır. Tüm burkulma testleri, 250 kN yük hücresine sahip Shimadzu marka cihaz kullanılarak 1mm/dk hızda gerçekleştirilmiştir. Elde edilen test sonuçları kendi içerisinde ve birbirleri ile grafikler yardımıyla karşılaştırılmıştır. Sonuç olarak tabakala oryantasyon açısı, delaminasyon geometrisi ve yerinin kompozit plakların burkulma davranışı üzerine önemli etkilerinin olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Burkulma davranışı, Delaminasyon geometrisi, Oryantasyon açısı, Tabakalı kompozit plak

KÜLTÜREL YAPI BAĞLAMINDA KİLİS MASALLARINDA VERİLEN ÖĞÜTLER**Hüseyin DOĞRAMACIOĞLU**

Doç. Dr., Kilis 7 Aralık Üniversitesi, dogramacioglu@kilis.edu.tr

ÖZET

Eski toplumlarda televizyon, internet ve diğer iletişim araçlarının yerini masal ve halk hikâyeleri tutuyordu. Kilis'te yüzyıllardır devam edegelen sözlü kültür ürünlerimizin en önemlilerinden biri masallardır. İnsanlar eğlenmek ve bir arada hoşça vakit geçirmek için halk hikâyelerini ve masalları dinliyorlardı. Yaşlı ve bilge insanların etrafında halelenen insanlar masalarda anlatılan vakadan kendilerine pay çıkarırlar ve böylece sosyal hayatla ilgili hisse kaparlardı. Masallar yanlış bilindiği gibi küçük çocuklar için değil özellikle büyükler ve gençler için anlatılıyordu. Kilis masallarını dinlediğimizde küçük çocukların burada anlatılan vaka örgüsünü anlamalarının bir hayli zor olduğu görülecektir. Bu masalarda evlilik, ticaret hayatı, ana-baba ve çocuk ilişkileri hakkında yüzlerce tavsiyelerin olduğu görülmektedir. Bu masaları dinleyen gençler yaşlıların hayat tecrübelerinden yararlanmış olmaktaydılar. Böylece birden içine düşebilecekleri zor durumlardan bu tecrübeler vasıtasıyla kolaylıkla kurtulmuş olmaktaydılar. Masalarda eş seçimi konusunda nelere dikkat edilmesi gerektiği, iş ortaklıkları, ana babaya saygı, kanaat, iyilik gibi birçok konuda tavsiyeler bulunmaktaydı. Böylece nesiller masalarla eğitilmekte ve topluma yararlı bireyler durumuna gelmekteydiler.

Anahtar Kelimeler: Kilis, masal, gençlerin eğitimi, sosyal hayat tecrübeleri.

IN CONTEX OF CULTURAL CONSTRUCTION RECOMMENDATIONS IN KILIS FOLK TALES**ABSTRACT**

Fairy tales and folk stories held the place of television, the internet and other means of communication in ancient societies. The most important thing about our oral cultural products that have been going on for centuries in Kilis is fairy tales. People were listening to folk stories and fairy tales to have fun and have a good time together. The people around the elderly and wise people would share in the events described in the talks and thus share their share of social life. Tales were misunderstood, especially for older children and young people, not for young children. When we listen to the Kilis folk tales, it will be seen that it is very difficult for young children to understand the case pattern described here. It is seen that there are hundreds of recommendations about marriage, business life, parents and child relationships in these folk tales. The young people who listened to these tales have benefited from the experiences of the elderly. So they suddenly got rid of the difficult situations by means of these experiences. At the tables there was a lot of advice about what to look for in the selection of partners, business partnerships, and respect for parents and goodness. Thus the generations were trained with the tale and they were helpful people to society.

Keywords: Kilis, fairy tales, youth education, social life experiences

TARİHİ KÜLTÜREL ZEMİNDE VAR OLAN ESKİ KİLİS SÖZLERİ

Hüseyin DOĞRAMACIOĞLU

Doç. Dr., Kilis 7 Aralık Üniversitesi, dogramacioglu@kilis.edu.tr

ÖZET

Kilis çok eski uygarlıklardan günümüze kültürel olarak zenginleşerek gelmiştir. Kilis, tarih ve kültür kaynaklarının birleştiği, zengin söylencelerin olduğu bir ilimizdir. Kilis'te eski zamanlarda hemen her konuda söylenen cümleler, özlü sözler veya sözlü anlatılarda verilen anlamlı mesajlar zengin bir kültürel birikimin oluşturduğu değerler bütünü olarak düşünülmelidir. Bu bağlamda düşünüldüğünde eski Kilis söylenceleri günümüzde unutulmak üzere olan kültürel birikimlerimizden biridir. Söylenceler eski zamanlarda özellikle elektriğin ve internetin olmadığı devirlerde insanların iletişim ve eğlence ihtiyacını karşılayan önemli bir halk edebiyatı ürünü olarak karşımıza çıkmaktadır. İnsanlar çoğu zaman tek odalı evlerde gaz lambalarının titrek ışığında ve uzun kış gecelerinde evin en yaşlısının etrafında halkalanırlar ve Kilis söylenceleri dinlerlerdi. Bu söylenceler gençlerle yaşlılar arasındaki iletişimi güçlendirdiği gibi yaşlıların gençlere tavsiyelerini aktarmalarına da zemin oluşturmaya yardımcı olurdu. Böylece kuşaklar arası iletişim, büyüğü dinleme ve saygı duyma, gençlerin söylencelerle eğitilmesi gibi birçok faydaları olan bu kültürel ortamlar Kilis'te oldukça yaygındır. Günümüzde unutulmak üzere olan söylenceleri hatırlamak, gelecek nesillerin bundan haberdar olmalarını sağlamak, toplumsal eğitim ve gelişim açısından oldukça faydalı olacaktır. Diğer şehirlerimizde olduğu gibi Kilis'te de yöresel kültür unutulmakta, Batı'nın bize ve gençlerimize empoze ettiği yanlış davranış şekilleri gittikçe yaygınlaşmaktadır. Kültürümüzün ve millî benliğimizin muhafazası, gençlerimizin topluma faydalı olarak eğitilmesi ancak geçmiş değerlerimize sarılmak ve köklerimizi güçlendirmekle olacaktır. Köklerinden koparılmış toplumlar seviyesine inmemek için değerlerimizle barışmalı ve yeniden güçlü ve bilinçli nesiller yetiştirmeliyiz. Bu da eskiden beri süregelen söylencelerimiz gibi kültürel değerlerimize sarılmakla olabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kilis söylenceleri, sosyal eğitim, Kilis kültürü

OLD KILIS EPIGRAMS IN HISTORICAL AND CULTURAL GROUND

ABSTRACT

Kilis has been culturally enriched daily from ancient civilizations. Kilis is a province in which rich sources of history and culture are combined. These sentences, quasi-words or verbal messages given in almost every subject in ancient times should be considered as the totality of the values of a rich cultural heritage in Kilis. When we think about it in this context, the old Kilis narrations are one of our cultural accumulations that are about to be forgotten today. In the past, things have come to the fore as an important folklore product that meets the need for communication and entertainment for people when the times of no electricity and the Internet. People often reclose around the eldest of the house in one-room of houses with the flickering light of gas lamps at long winter nights, and they listened to the Kilis narrations. These statements strengthened the communication between young people and the elderly, and provided a basis for the elderly to transmit their recommendations to the youth. Thus, these cultural environments, which have many useful features such as communication between generations, listening and respecting the grown-ups and educating

the young people with the words, are quite common in Kilis. Remembering the forgotten things nowadays and getting future generations to know about it will be very beneficial in terms of social education and development. As in our other cities, regional culture is forgotten in Kilis, and the forms of wrong behavior imposed by the West on our young people and those situations are becoming increasingly widespread. To preserve of our culture and our national identity we must educate our young people as useful for gathering, but to embrace our past values and strengthen our roots. To descend to the level of slaughtered societies, we must create peaceful and re-energetic and conscious generations of our values. This could be by embracing our cultural values, like our long-standing narrations.

Keywords: Kilis narrations, social education, Kilis culture.

PRODUCTION AND SOME PROPERTIES OF CURD, A YOGHURT-LIKE PRODUCT, MANUFACTURED BY MILK FERMENTATION WITH POTATO JUICE

Assoc. Prof. Dr. Osman AYGUN
FiratUniversity, oaygun@firat.edu.tr

Prof. Dr. Hisamettin DURMAZ
Harran University, hdurmaz@harran.edu.tr

ABSTRACT

In the first stage of this study, a type of curd, a yoghurt-like product (YLP), was prepared by potato juice and milk. For this purpose, YLP samples were obtained from milk fermented with potato juice at different ratios (%0.5 for YLP1; %1 for YLP2 and %1.5 for YLP3) without starter culture. In the second stage of study, some of its physico-chemical, microbiological and sensory properties of YLP1, YLP2 and YLP3 samples produced were determined. Analyses were applied to four yoghurt groups consisting of YLPs manufactured by using milk and potato juice and yoghurt produced using starter culture (control group). The pH and acidity values of the YLP samples were almost the same throughout the analyses (pH: 3.89-4.03; %LA: 0.75-0.87), but the values of the control yoghurt (pH: 4.02-4.15; %LA: 0.83-0.9) were slightly higher than the values of the YLP samples. The syneresis values (2.70% -3.23%) of YLP1 increased parallel to the control yoghurt samples during storage, while the values of YLP2 and YLP3 samples (2.99% -3.23%) decreased slightly. The viscosity values of the YLP samples (10293-14520 cP) generally declined at the end of the storage period. In general, the number of microorganism numbers of YLP samples showed a tendency to increase during the storage period except the number of yeast / mold on the seventh day. *Lactobacillus* spp. and *Lactococcus* spp. numbers (3.31-9.17 log₁₀cfu/g) of YLP samples tended to increase during storage. Sensory analysis scores of YLP samples generally showed a tendency to decrease during the storage period. According to sensory analysis results, significant difference (p <0.05) was observed between control yoghurt and YLP samples. The highest scores by the panelists were given to the YLP1, YLP2 and YLP3 samples after the control yoghurt samples, respectively. YLP3 samples were assessed as unacceptable in terms of sensory properties on the 15th day of storage. The YLP manufactured by potato juice at a ratio of 0.5% was most preferred by panelists among the other YLP samples and most similar to yoghurt with starter culture.

Keywords: Curd, Microbiological analysis, Physico-chemical analysis, Potato juice, Sensory analysis.

The product obtained in this study is patented by Turkish Patent and Trademark Office (Patent Number: TR 2010 01596 B).

GAZİANTEP İLİNİN HAYVANSAL ATIKLARDAN ÜRETİLEBİLECEK BİYOGAZ POTANSİYELİNİN BELİRLENMESİ

Arş. Gör. Halil ŞENOL
Giresun Üniversitesi, halilsenol@yahoo.com

ÖZET

Dünya enerji ihtiyacını 21. Yüzyıla kadar genellikle doğal enerji kaynaklarından kullanmıştır. Fakat artan nüfus ve sanayi, daha fazla enerji ihtiyacı doğurması ve doğal enerji ihtiyacının çevreye verdiği zararlardan dolayı son zamanlarda yenilenebilir enerjiler yaygınlaşmaya başlamıştır. Bu yenilenebilir enerji çeşitlerinden biri de biyogazdır. Biyogaz organik atıklardan havasız çürütme (anaerobik fermentasyon) yöntemi ile üretilen bir gaz karışımıdır. İçerisinde yaklaşık % 60-65 metan (CH₄), % 30-40 karbondioksit (CO₂), % 0,01- 0,2 oksijen (O₂), % 0,1-1 azot (N₂) ve 10-4000 ppm oranında hidrojen sülfür (H₂S) içermektedir. Biyogaz organik maddelerden üretildiği gibi organik atıklardan da üretilmektedir. Bu nedenle hem atıkların bertaraf edilmesini hem de enerji üretilmesini sağlamaktadır. Biyogaz üretiminde aynı zamanda yan ürün olarak organik gübre elde edilmektedir. Bu çalışmada Gaziantep ilinde bulunan sığır, manda, koyun ve keçi hayvanlarının gübrelerinden üretilebilecek biyogaz ve elektrik enerji potansiyeli belirlenmiştir. Çalışma sonucuna göre Gaziantep ilinin büyükbaş hayvan gübrelerinden üretilebilecek biyogaz enerji potansiyeli 92658 MWh/yıl, küçükbaş hayvan gübrelerinden üretilebilecek enerji potansiyeli ise 99832 MWh/yıl olarak elde edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Biyogaz, yenilenebilir enerjiler, hayvan gübreleri.

DETERMINATION OF BIOGAS POTENTIAL TO BE PRODUCED BY ANIMAL WASTES OF GAZİANTEP

ABSTRACT

The world has used energy needs from natural energy sources up to the 21st century. But renewable energies have become widespread recently due to the growing population and industry, the need for more energy, and the environmental impact of natural energy needs. One of these renewable energy types is biogas. Biogas is a gas mixture that can be produced from organic wastes by anaerobic fermentation. It contains about 60-65% methane (CH₄), 30-40% carbon dioxide (CO₂), 0.01-0.2 oxygen (O₂), 0.1-1% nitrogen (N₂) and 10-4000 ppm hydrogen sulfur (H₂S). Biogas is produced from organic materials as well as from organic materials. For this reason, it provides both waste disposal and energy production. At the same time biogas production, organic fertilizer is obtained as a by-product. In this study, potential of biogas and electricity energy that can be produced from the fertilizers of cattle, buffalo, sheep and goat animals in Gaziantep province has been determined. According to the result of the study, it was obtained as 92988 MWh/year for biogas energy potential which can be produced from bovine fertilizer of Gaziantep province and 99832 MWh/year for energy potential which can be produced from small cattle fertilizer.

Key words: Biogas, renewable energies, animal manure.

TAVUK GÜBRESİNDEN TERMAL ÖNİŞLEM UYGULANARAK BİYOĞAZ ÜRETİMİNİN İNCELENMESİ

Arş. Gör. Halil ŞENOL
Giresun Üniversitesi, halilsenol@yahoo.com

ÖZET

Biyogaz organik atıklardan anaerobik fermantasyon yöntemi ile üretilen bir gaz karışımıdır. İçerisinde yaklaşık % 60-65 metan (CH₄), % 30-40 karbondioksit (CO₂) ve eser miktarda diğer gazlar bulunmaktadır. Biyogaz üretiminde sıklıkla rastlanan sorunlardan biri hidroliz aşamasının uzun sürmesidir. Bu aşamayı kısaltmak adına bazı önışlem teknolojileri geliştirilmiştir. Bu nedenle çeşitli önışlem teknolojilerin geliştirilmesi üretim verimini artırır ve hidroliz aşamasını kısaltır. Bu önışlem teknolojilerinden biri termal önışlemlerdir. Termal önışlem lignoselülozik maddelerin yapısındaki makromoleküllerin bir kısmını suda çözünür küçük moleküller haline getirebilmektedir. Bu sayede hidroliz aşaması kısalır ve daha verimli bir biyogaz üretilmiş olur. Bu çalışmada tavuk gübresinden anaerobik fermantasyon yolu ile termal önışlem uygulanarak biyogaz üretimi yapılmıştır. Anaerobik fermantasyonda katı madde oranı bütün reaktörler için %9 olarak alınmıştır. Termal önışlem 100 °C de 10, 20, 30 ve 60 dakika boyunca uygulanmıştır. En yüksek biyogaz üretimi önışlem süresinin 30 dakika boyunca uygulanan reaktörde 311 ml / g katı madde olarak belirlenmiştir. Termal önışlem sayesinde % 45,1 daha fazla üretim gerçekleşmiştir. Bu reaktör için metan içeriği % 61,9 olarak ölçülmüştür. Ayrıca termal önışlem sayesinde anaerobik süreç 65 günden 40 güne gerilemiştir.

Anahtar kelimeler: Biyogaz, tavuk gübresi, termal önışlem

INVESTIGATION OF BIOGAS PRODUCTION BY APPLYING THERMAL PRETREATMENT FROM CHICKEN MANURE**ABSTRACT**

Biogas is a gas mixture that can be produced from organic wastes by anaerobic fermentation method. It contains about 60-65% methane (CH₄), 30-40% carbon dioxide (CO₂), and other gases in trace amounts. One of the most frequently encountered problems in biogas production is the long duration of the hydrolysis process. In order to shorten this stage, some preprocessing technologies have been developed. For this reason, the development of various preprocessing technologies increases production efficiency and shortens the hydrolysis step. One of these preprocessing technologies is thermal preprocessing. Thermal pretreatment can make some of the macromolecules in the structure of lignocellulosic materials small water-soluble molecules. In this way, the hydrolysis step is shortened and a more efficient biogas is produced. In this study, biogas production was carried out by applying thermal pretreatment via anaerobic fermentation route from chicken manure. In the anaerobic fermentation, the solids content was taken as 9% for all reactors. Thermal pretreatment was carried out at 100 ° C for 10, 20, 30 and 60 minutes. The highest biogas production was determined as 311 ml / g solids in the pretreatment reactor for 30 minutes. Thanks to the thermal pretreatment, 45.1% more production has been achieved. The methane content for this reactor was measured as 61.9%. In addition, thermal pretreatment reduced the anaerobic process from 65 days to 40 days.

Key words: Biogas, chicken manure, thermal pretreatment.

BİYOĞAZ ÜRETİMİNDE KULLANILAN YENİLİKÇİ ÖNİŞLEM TEKNOLOJİLERİ

Arş. Gör. Halil ŞENOL
Giresun Üniversitesi, halilsenol@yahoo.com

ÖZET

Günümüzde yenilenebilir enerji kaynakları arasında bulunan biyogaz enerji çevre sağlığı ve enerji ihtiyacı olarak önem kazanmaktadır. Biyogaz enerjisi oksijensiz ortamda organik atıkların çürütülmesi yöntemi ile elde edilmektedir. Biyogaz üretimindeki en büyük problemlerden biri hidroliz aşamasının uzun sürmesi ve her organik maddelerden verim alınamamasıdır. Bu nedenle çeşitli önışlem stratejileri geliştirilmiştir. Bu önışlem teknolojileri sayesinde hidroliz aşaması kısalmaktadır. Organik atık maddelerin yapısında bulunan lignoselülozikbileşenler daha küçük moleküllere parçalanır. Kullanılan önışlem teknolojilerinin uygulanma şartları uygulanma sürelerine bağlı olarak biyogaz üretim verimi değişiklik göstermektedir. Bu sayede anaerobik mikroorganizmalar bu molekülleri anaerobik ortamda rahatça kullanarak biyogaz üretirler. Bu çalışmada biyogaz üretiminde kullanılan yenilikçi önışlemler, önışlemlerin hangi şartlarda ve nasıl kullanılması gerektiği hakkında ve güncel önışlem çalışmaları hakkında bilgi verilmiştir.

Anahtar kelimeler: Biyogaz, önışlem teknolojileri, organik atık.

INNOVATIVE PRETREATMENT TECHNOLOGIES USED IN BIOGAS PRODUCTION

ABSTRACT

Biogas energy, which is among the renewable energy sources today, gains importance as environmental health and energy needs. Biogas energy is obtained by decomposing organic wastes in anaerobic environment. One of the biggest problems in biogas production is the long duration of the hydrolysis and the inability to yield from any organic material. For this reason, various preliminary strategies have been developed. Thanks to these preprocessing technologies, the hydrolysis phase is shortened. The lignocellulosic components in the structure of organic waste materials are broken up into smaller molecules. The biogas production yield varies depending on the application times of the pretreatment technologies used. In this way, anaerobic microorganisms produce biogases using these molecules comfortably in the anaerobic environment. In this work, we have been informed about innovative preprocessed used in biogas production, on what conditions and how to use preprocessed, and on current preliminary studies.

Key words: Biogas, pretreatment technologies, organic waste.

AGREEMENT ON BILATERAL TRADE BETWEEN GEORGIA AND CHINA

Lile KABADZE

Batumi Shota Rustaveli State University

ABSTRACT

China and Georgia lowered their tariffs for bilateral trade under the free trade agreement signed by the two countries earlier this year.

The FTA, signed May 14, is the first FTA signed between China and the Eurasian state and is very significant for Georgia, as China is the third largest trading partner and the second largest source of imports for Georgia. The trade deal envisages the elimination of Georgian tariffs for 96.5 percent of tariff lines. Within five years of the agreement's entry into force, China will abolish its tariffs by 93.9 percent of trade positions from Georgia.

According to the results of the first five months of 2018, the volume of net profit of Georgian banks amounted to 362.5 million lari (\$ 146.9 million), which is 3% more than for the same period in 2017, the "Novosti-Georgia" National Bank of the country.

Keywords: Georgia, China, Trade, Tariffs

FRONTALVENTRİKÜLOSTOMİ İÇİN ÖNEMLİ ANATOMİK NOKTALAR

Arş. Gör. Nazire KILIÇ ŞAFAK
Çukurova Üniversitesi, nazirekili84@gmail.com

Prof. Dr. Ahmet Hilmi YÜCEL
Çukurova Üniversitesi, ayucel@cu.edu.tr

ÖZET

Frontalventrikülostomi, nöroşirurjide kateterin beyin ventriküllerinin içine yerleştirilmesi ile yapıldığı hayat kurtaran standart ve önemli hayat kurtarıcı bir yöntemdir. Acil bir durumda craniumda açılacak deliğin yerinin belirlenerek drenajın sağlanması için anatomik referans noktaların bilinmesi başarılı bir cerrahi yaklaşım için son derece önemlidir.

Bu çalışmanın amacı frontalventrikülostomi için faydalı olacak cranium ölçümlerinin belirlenmesidir.

Bu çalışma için Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Anatomi Anabilim Dalı'na ait cinsiyeti ve yaşı belli olmayan 17 adet cranium'da ölçümler gerçekleştirilmiştir. Deforme olmuş craniumlar çalışma dışı bırakılmıştır. Elastik olmayan mezura ile gerçekleştirilen ölçümler belirtildiği gibidir: nasion-bregma arası mesafe, margosupraorbitalis orta noktası suturacronalis arası uzaklık (sağ ve sol). İstatistiksel analizler için SPSS 20.0 programı kullanılmıştır.

Nasion-bregma arası uzaklık, sağ margosupraorbitalis orta noktası suturacronalis arası uzaklık, sol margosupraorbitalis orta noktası suturacronalis arası uzaklık ortalama değerleri sırası ile $11,96 \pm 0,73$ mm, $9,68 \pm 0,74$ mm, $10,02 \pm 0,69$ mm olarak bulunmuştur. Bu çalışma sonuçlarının nöroşirurji alanındaki yaklaşımlarda başarının artmasında yardımcı olacağına inanmaktayız. Bunların yanısıra bulgularımızın cranium'un anatomik özellikleri ve ölçümleri ile literatürdeki bilgi birikimine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Frontalventrikülostomi, nöroşirurji, suturacronalis

KİŞİSEL BELGESEL FOTOĞRAFA POSTMODERNİST YAKLAŞIM: JULIE BLACKMON

Öğr. Gör. Dr. Nadir BUÇAN

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, nadirbucan@yahoo.com

ÖZET

Bu araştırmanın konusu, Julie Blackmon örneğinde kişisel belgesel fotoğraf yaklaşımıdır. Araştırmada, belgesel fotoğrafın alt türlerinden biri olan kişisel anlatıların varlığını anlamlandırma amacıyla olunmuş ve mikro gerçeklikleri konu edinen bu fotoğrafik yaklaşım Blackmon'ın çalışmalarından hareketle açıklanmıştır. Bunu gerçekleştirebilmek için de nitel araştırma yöntemlerinden biri olan hermeneutik yöntem kullanılmıştır. 1960'lı ve 1970'li yıllarla birlikte aile, akrabalık, doğum ve ölüm gibi mikro gerçekliklerin belgesel fotoğrafın ilgi alanlarından biri haline gelmesi postmodernizm olarak adlandırılan kültürel hareketin tarih sahnesindeki yerini almasıyla doğrudan ilişkilidir. Postmodern konumdaki kuramcılar, özellikle de Michel Foucault'nun güç/iktidar çözümlemelerine getirdiği yeni yorum, bir fotoğrafik yaklaşım olarak kişisel belgeseli anlamlandırmada önemli bir konuma sahiptir. Foucault, mikro düzey iktidar çözümlemelerini savunmuş; başka bir deyişle güç/iktidarı ekonomik terimlerle açıklamayı reddederek aile, akrabalık ve beden olarak işleyen iktidarı çözümlemeyen yana tavır almıştır. Bu gelişmenin belgesel fotoğrafa yansımaları ise yeni nesil belgeselcilerin kişisel belgesel tavrı benimseyerek özel yaşamlarını yani kendilerini ve yakın çevrelerini belgesel fotoğrafın konuları haline getirmeleri şeklinde olmuştur. Bu belgeselcilerden biri olan Blackmon 2000'li yılların başından itibaren bir tür fotoğrafik günlük olarak nitelendirebileceğimiz çalışmalarında çocuklarının ve yakın akrabalarının gündelik yaşamlarını belgelemektedir. Fakat, Blackmon'ın mikro gerçekliklere temas eden kişisel belgesel tavrı Sally Mann ve Alain Laboile gibi modernist kişisel belgesel fotoğrafçılardan farklıdır. Bu fark, Blackmon'ın süreç odaklı zaman anlayışından kaynaklanmaktadır. Mann ve Laboile, çalışmalarında tek bir karar anını içeren modernist yaklaşımıyla öne çıkarken; Blackmon, çok sayıda karar anını, yani önceki an ya da anlar ile sonraki an ya da anları tekil bir imgede buluşturan postmodernist yaklaşımıyla öne çıkmaktadır. Modernist fotoğraftaki mutlak an vurgusu burada yerini postmodernizmin zamanı ve mekânı melezleştiren anların tek zamanda buluşmasına bırakmıştır.

Anahtar Kelimeler: Julie Blackmon, Kişisel Belgesel Fotoğraf, Postmodernizm.

Bu çalışma yazarın Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde hazırladığı doktora tezinden üretilmiştir.

FOTOĞRAFTA GERÇEĞİN KRİZİ VE PEDRO MEYER'IN DİJİTAL MONTAJLARI

Öğr. Gör. Dr. Nadir BUÇAN

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, nadirbucan@yahoo.com

ÖZET

Bu araştırmanın konusu, Meksikalı fotoğraf sanatçısı Pedro Meyer'ın dijital montaj türündeki çalışmalarıdır. 1980'li yıllarda kişisel bilgisayarların kullanıma sunulmasıyla birlikte geleneksel "doğrudan" fotoğraf yaklaşımını terk ederek dijital montaja geçen Meyer, günümüzde de bu fotoğrafik yaklaşım çerçevesinde Latin Amerika kültürü üzerine olan çalışmalarını sürdürmektedir. Araştırmada, sanatçının hangi gerekçelerle geleneksel "doğrudan" fotoğrafı bırakıp dijital montaja geçtiği konusunda yaşanan bilgi eksikliği sorunundan yola çıkılarak, sanatçının fotoğrafik çalışmalarında yaşanan radikal değişimin gerekçelerini anlama ve açıklama amacıyla olunmuş ve bunu gerçekleştirebilmek için nitel araştırma yöntemlerinden biri olan hermeneutik yöntem kullanılmıştır. Meyer'ın geleneksel "doğrudan" fotoğrafı terk etmesinin en önemli nedeni "doğrudan" fotoğrafların zaten bir manipülasyon sonucu üretiliyor olduğuna inanmasıdır. Bu nedenle Meyer için bilgisayar manipülasyonlarının hiçbir sakıncası yoktur. Bu görüş, Meyer'ın sanatının teknolojik yönüne işaret ettiği gibi belki de daha önemlisi felsefi ve düşünsel yönüne de işaret etmektedir. Fotoğrafların dünyaya açılan birer pencere olduğu yönündeki yaygın inancın 1970'lerde başlayan kuramsal çalkalanmalarla birlikte sorgulanmaya başlaması yani "Fotoğraflar gerçek midir?" şeklinde özetlenebilecek ontolojik tartışmalar Meyer'ın sanatının temelini oluşturmaktadır. Meyer'a göre, kompozit bir imge elde etmek için bilgisayarda yapılan düzenlemeyle geleneksel fotoğrafçıların çekimden önce yaptıkları düzenlemeler arasında bir fark yoktur. Dijital teknolojilerdeki gelişmeleri "fotoğrafın rönesansı" olarak niteleyen Meyer, bu teknolojilerin kazandırdığı farkındalık sayesinde geleneksel fotoğrafçılığın en başından beri bir "aldatma eylemi" olduğunu keşfetmeye başladığını savunmaktadır. Meyer'ın dijital montaj türünde çalışmalar üretmesinin bir diğer önemli gerekçesi de hem bilgi aktarımı hem de deneyimleri temsil edebilme konusunda fotoğrafik göstergelere atfettiği yetersizliktir. Meyer, bu yetersizlik nedeniyle görüntülere bir gösterge olarak değil bir metin olarak yaklaşmaktadır. Sonuç olarak, fotoğrafik gerçekliğe ilişkin ontolojik tartışmalar ile geleneksel "doğrudan" fotoğrafın aktarabileceği bilginin ve açığa çıkarabileceği gerçeğin sınırlarına yönelik epistemolojik tartışmalar Meyer'ın dijital montajlarının temel gerekçelerini oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Pedro Meyer, Dijital Montaj, Doğrudan Fotoğraf, Gerçeklik, Gösterge.

Bu çalışma yazarın Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde hazırladığı doktora tezinden üretilmiştir

**TESTING WAGNER VERSUS KEYNESIAN HYPOTHESIS REGARDING THE
LINKAGE BETWEEN GOVERNMENT EXPENDITURE AND NATIONAL INCOME:
THE CASE OF BANGLADESH (A TIME SERIES ANALYSIS)**

Akrama KHANOM

Adjunct Lecturer of BBA,
International Islamic University Chittagong
Chittagong, Bangladesh.

ABSTRACT

One of the fundamental characteristics of the modern world, particularly after the World War II, has been the rise in the relative size of the public sector, regardless of the size and nature of government (irbas Safa, 2010). Thus the public expenditure has received a great deal of attention in the contemporary economic literature. The two questions have been put forward: (i) Does public expenditure have any relationship with national income? (ii) If there is a relation which one are the cause and which one is the effect? While the majority of the researchers seem to conceive the existence of relation, the second question became an important point of debate in public economics. This causal relationship between Government Expenditure and National Income has two major opposing views, Such as (a) Wagner's hypothesis and (b) Keynesian hypothesis. Wagner's law suggests that as the aggregate income of a country increases, so does its government expenditure. The Keynesian Law, on the contrary, states that government expenditure stimulates the national income. This paper investigates the validity of these laws in Bangladesh using the gross national income and gross government expenditure for the time period 1976-2016. ARDL bounds testing approach and Granger causality test have been applied after detecting the order of integration with ADF. The ARDL bounds test results indicate that government expenditure and gross national income have a long run relationship. The slope coefficients from long-run equations suggest that Government expenditure and national income significantly cause each other. Granger causality results show that a unidirectional causality runs from national income to government expenditure, but not vice versa. The data of all variables have been collected from World development indicators by World Bank. These Econometric Techniques were employed using E-Views 9.

Keywords: ARDL, Bangladesh, Causality, Government expenditure, National Income, Keynesian law, Wagner's law

NÖROTROFİK FAKTÖRLERİN SİPERMETRİN HASARINA UĞRAYAN ARKA KÖK GANGLİON NÖRONLARINDA KORUYUCU ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI

Dr. Öğr. Gör. Elif KAVAL OĞUZ, Fatma AKSUZ ÇINAR

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, ekoguz@yyu.edu.tr, ftmks65@gmail.com

ÖZET

Tarımsal ve hayvancılık alanlarında yoğun olarak kullanılan ve toksik etkilere sahip olduğu bilinen sipermetrinin arka kök gangliyon nöronları üzerine de olumsuz etkilerinin olduğu bilinmektedir. Buna karşılık, nörotrofik faktörler, hem merkezi hem de periferik sinir sisteminin nöronal gelişiminde, farklılaşmasında ve hayatta kalmasında rol oynayan önemli peptidlerdir. Çalışmada nörotrofik faktörlerin bu özelliklerinden yola çıkarak bu peptidlerin sipermetrinin öldürücü etkisinden nöronları koruma etkisinin olup olmadığı tamamen in vitro ortamda hücre kültürü yöntemi ile zaman aralıklı mikroskopi sistemi kullanılarak araştırılmıştır. Bu detaylı analizler sonucunda sipermetrinin nöronlar üzerindeki etkisi ve bu toksik etkinin giderilmesinde nörotrofik faktörlerin koruyucu etkisinin olduğu saptanmıştır.

Anahtar kelimeler: Sipermetrin, Arka kök gangliyonu, Nörotrofik faktörler